

Demonii și lucrările lor

Demonii și lucrările lor

**Învățătura Bisericii și o culegere de povestiri
despre duhurile rele**

Coperta I :

Lupta dintre Sfântul Arhanghel Mihail și diavol pentru trupul lui Moise - cf. "Mihail Arhanghelul, când se împotriva diavolului, certându-se cu el pentru trupul lui Moise" (Iuda 1,9)

Demonii și lucrările lor

Învățătura Bisericii și o culegere de povestiri
despre duhurile rele

Traducere de Cristian Spătărelu

Carte tipărită cu binecuvântarea
Prea Sfințitului Părinte GALACTION,
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

EDITURA EGUMENITA
Editura Cartea Ortodoxă
2007

Traducerea s-a făcut după originalul în limba greacă

ΟΙ ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥΣ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ 2005

Editura Egumenița

I.S.B.N. 978-973-8926-40-0

Editura Cartea Ortodoxă

I.S.B.N. 978-973-1710-60-0

Prolog

Cu toții observăm marile schimbări care au loc în jurul nostru. „Explozia” tehnologiei în secolul trecut și uimitoarele ei cuceriri au schimbat radical felul nostru de viață. Civilizația tehnologică, cu ademenitoarele ei promisiuni pentru un eudemonism material universal, a stăpânit ca un idol, pe al cărui altar au fost jertfite valori duhovnicești vechi și tradiții de secole. Dumnezeu a fost respins și omul s-a autoîndumnezeit. Științei i s-au atribuit însușiri dumnezeiești, raționalismul s-a absolutizat și, sub vălul filozofiei, sociologiei și psihologiei, credința a fost pângărită.

Omul, pentru încă o dată, a căzut în vechea cursă a diavolului și a încercat să devină Dumnezeu fără Dumnezeu, lucru ce l-a condus iarăși la o criză existențială: întrebările lui febrile, care se referă la sensul vieții și la fenomenul morții, au rămas fără răspuns, în vreme ce problemele sale sociale – nedreptatea, violența, inegalitatea, distrugerea mediului înconjurător etc. – s-au accentuat și agravat. Astfel, optimismul de la început și încrederea în idolul civilizației tehnologice s-au transformat în nesiguranță și deznădejde. Idolul a fost dărâmat. Și câți l-au adorat până acum, în loc să se pocăiască și să-L caute pe adevăratul Dumnezeu, se grăbesc să înalțe în locul lui pe idoli cei vechi, adică pe demoni.

Epoca noastră a intrat de-acum într-o nouă criză spirituală, care este caracterizată prin contradicții și confuzie: ea îmbină paradoxal dezvoltarea cu regresul, civilizația cu primitivismul, progresul uimitor al științelor tehnice cu întoarcerea irațională la cultul vechi al unor

dumnezei inexistenți sau, cel mai înspăimântător, la cultul potrivnicului lui Dumnezeu, satana, care există.

Astăzi diavolul preferă ca soluție alternativă de ieșire din crize, la care chiar el a condus omenirea, „pachetul” Noii Ere. În acesta sunt cuprinse neosatanismul, neoidolatria, ocultismul, spiritismul, vrăjitoria și falsele religii de orice fel. Fiecare din aceste curente ale noii epoci vrea să-și atingă scopul prin cărți și reviste, prin programe de radio și televiziune, prin artă și muzică, prin publicitate, prin jocuri pentru copii etc.

Consecințele pentru cei care se înfășoară în plasa diavolului sunt tragice: faliment economic, schimbarea personalității, distrugerea sănătății fizice și psihice, pierderea sufletului! Singura cale de mântuire a oamenilor amăgiți este îndepărtarea de minciună și moarte, adică de satana, și întoarcerea la Adevăr și la Viață, adică la Hristos.

Cele cuprinse în paginile următoare au izvorât din cunoașterea duhovnicească și din vasta experiență a Părinților Bisericii noastre – rod al luptei lor îndelungate cu duhurile rele – și au ca scop să-i călăuzească la izbăvitoarea întoarcere la Dumnezeu pe unii frați ai noștri care au fost amăgiți de „vrăjmașul cel vechi”, să-i atenționeze pe alții, care sunt în primejdie de a cădea în cursele lui, și, în general, să-i informeze pe toți cei care vor ține în mână această carte, despre diavol și demoni – crearea și căderea lor, însușirile și puterile lor, numărul și numele lor, lucrarea și uneltirile lor – precum și despre mijloacele cu care pot fi înfrunțați.

În prima parte, este prezentată pe scurt învățătura Bisericii noastre despre duhurile rele. Iar în partea a doua se adaugă, în patru capitole, o culegere de povestiri din Sfânta Scriptură, din Viețile Sfinților, dar și din alte cărți

bisericești, care dezvăluiesc cu limpezime variata lor activitate. Numerele însemnate în paranteze mari la sfârșitul povestirilor fac referire fie la fragmente din Sfânta Scriptură, fie la alte izvoare, care se află enumerate în ordine alfabetică la finalul cărții.

Încredințând această smerită lucrare a noastră iubiților cititori, Îl rugăm fierbinte pe Domnul cel iubitor de oameni să ne întărească pe toți cu harul Său cel atotputernic, „ca să putem sta împotriva uneltirilor diavolului” (Efeseni 6: 11), care totdeauna, dar îndeosebi în vremurile noastre grele, „umblă ca un leu răcnind, căutând pe cine să înghită” (I Petru 5: 8).

SFÂNTA MĂNĂSTIRE PARAKLITU

I.

Învățătura Bisericii despre duhurile rele

Zidirea și căderea

După învățătura biblică și patristică a Bisericii noastre, demonii făceau parte la început din legiunea puterilor îngerești netrupești și au fost zidiți, ca toți îngerii, de către Dumnezeu. Adică Dumnezeu, din bună-tate nesfârșită, i-a adus la existență, cu scopul de a se face și ei părtași, ca ființe cugetătoare, la fericirea Lui.

Au fost zidiți, așadar, lipsiți de răutate și buni, cu voință și dorință proprii. Nu exista urmă de viclenie și necurăție în firea lor, căci Dumnezeu n-a zidit demoni, ci îngeri. De altfel, Dumnezeu n-a zidit niciodată ceva rău „din fire”; toate fapăturile Lui au fost „bune foarte” (Facerea 1: 31).

Desigur, căpetenia demonilor, Lucifer, era cel mai strălucitor și mai înțelept dintre toți îngerii. Însă, cu toate aceste harisme cu care fusese înzestrat, a căzut într-o greșeală tragică și totodată pierzătoare: s-a gândit cu trufie să urce pe tronul lui Dumnezeu, să se facă singur dumnezeu, asemenea Ziditorului său. N-a vrut, adică, să urmeze, precum ceilalți îngeri, calea desăvârșirii prin participarea lui la lucrările necreate ale lui Dumnezeu, ci a ales să se îndumnezeiască singur, să ajungă asemenea lui Dumnezeu.

Cugetul acesta al său a însemnat și nimicirea lui: a căzut ca un fulger din cer, cum mărturisește Evanghelia (Luca 10: 18). Și căderea sa a fost tragică. S-a prăbușit din

pricina mândriei lui. Și-a pierdut rangul său înalt, ceresc. Din înger luminos a devenit demon întunecat.

Căderea aceasta tragică este descrisă alegoric, după părerea multor Părinți, de către proorocul Isaia, în profeția lui despre căderea împăratului Babilonului: „Cum a căzut din cer Luceafărul, cel ce răsărea dimineața! Acum e zdrobit la pământ... Dar tu ai zis în cugetul tău: - În cer mă voi sui, deasupra stelelor cerului îmi voi așeza tronul... deasupra norilor mă voi ridica, fi-voi asemenea Celui-Preaînalt...” (Isaia 14: 12-14).

Este descris, de asemenea, de către proorocul Iezechiel în plângerea lui pentru nimicirea împărăției Tirului: „Inima ta s-a înălțat și a zis: «Sunt un dumnezeu și stau pe scaunul lui Dumnezeu în inima mărilor»... Tu erai petecea desăvârșirii, deplinătatea înțelepciunii și cununa frumuseții. Tu te aflai în Eden, în grădina lui Dumnezeu; hainele tale erau împodobite cu tot felul de pietre scumpe... Fost-ai fără prihană în căile tale din ziua facerii tale și până s-a încuibat în tine nelegiuirea... Din pricina frumuseții tale s-a îngâmfat inima ta, și pentru trufia ta și-ai pierdut înțelepciunea; de aceea te-am aruncat la pământ...” (Iezechiel 28: 2-12; 15: 17).

Mulțime de îngeri l-au urmat cu voia lor pe îngerul apostat în căderea lui și s-au despărțit de Dumnezeu. Îngerii aceștia, după părerea Sfântului Ioan Damaschinul, făceau parte din legiunea a noua, cărora, avându-l căpetenie pe Lucifer, li se încredințaseră păzirea „pământului și a împrejurilor lui”. Însă, după părerea Sfinților Ieronim și Casian, aceștia proveneau din legiuni diferite, și îndeosebi din legiunile Începătoriilor și Stăpâniilor, după cuvântul apostolului Pavel: „Căci lupta noastră nu este împotriva cărnii și a sângelui, ci împotriva Începătoriilor, împotriva Stăpâniilor... împotriva duhurilor răutății” (Efeseni 6: 12). Potrivit acestei versiuni, Lucifer a

căzut din legiunea Serafimilor. O a treia variantă pome-nește despre o legiune îngerească diferită – a zecea –, care a căzut împreună cu căpetenia ei (după Sfântul Petru Damaschinul). Locul acestei legiuni va fi luat în cer de către legiunea monahilor, avându-l căpetenie pe Sfântul Ioan Botezătorul (după tradiția monahală). Astfel se explică, potrivit acestei variante, deosebita invidie și ura neistovită a demonilor împotriva cinului monahal cel asemenea îngerilor.

Cert este că, din îngerii apostafi, s-a alcătuit o nouă legiune, legiunea duhurilor rele, a demonilor.

Deși demonii și-au dat imediat seama că prin răzvrătirea lor n-au izbutit să devină „prădători ai dumnezeirii” (Tatian), totuși nu s-au pocăit. Au rămas potrivnici și vrăjmași ai lui Dumnezeu (Matei 13: 39). Neputând însă să-L vatăme cu nimic pe Dumnezeu, s-au întors împotriva zidirii Lui, și îndeosebi împotriva omului, care era cea mai desăvârșită făptură pământească a Sa.

Astfel, în chip viclean, au provocat tragedia omenirii. Adică au reușit, punând ca momeală asemănarea cu Dumnezeu (Facerea 3: 5), să-l dezbrace pe om de dumnezeiescul har și să-l scoată din rai. Și, firește, până astăzi, principala lor grijă este să-l țină departe de Dumnezeu, împiedicându-l să se întoarcă lângă El pe drumul pe care l-a deschis Hristos, prin întruparea și jertfa Sa.

Așadar, demonii, după ce au devenit „cu voia lor” răi – cu toate că gustaseră din belșug harul, bunătatea și fericirea lui Dumnezeu –, au pierdut orice nădejde de pocăință și întoarcere. „După cădere n-a mai fost pentru ei pocăință, așa cum nici pentru om nu mai este pocăință după moarte” (Sfântul Ioan Damaschinul).

Cu toate acestea, după altă versiune patristică, „înainte de zidirea omului, a existat pentru diavol puțința de a se pocăi. Însă după ce lumea a fost zidită, raiul a fost așezat, omul a fost plăsmuit și porunca dumnezeiască a fost dată, și din invidia diavolului a urmat *fărădelegea* fapturii cinstite, puțința lui de pocăință a dispărut” (Vasile cel Mare). Sfântul Casian tălmăcește astfel acest lucru: „Primul păcat al diavolului a fost egoismul, și l-a costat căderea. Al doilea păcat al său a fost invidia față de om, care abia fusese plăsmuit și primise chemarea spre o slavă în care acela se desfătase înainte de cădere. Așadar, patima invidiei l-a aflat pe diavol pe când avea încă puțința de a se ridica și de a dialoga cu omul. Dar dreapta hotărâre a lui Dumnezeu l-a prăbușit definitiv. De acum nu va mai putea să umble drept, nici să-și îndrepte privirea în sus”.

Dacă diavolul s-ar fi putut pocăi cu adevărat, Dumnezeu ar fi economisit izbăvirea lui, după cum a economisit și izbăvirea omului. N-a făcut-o însă, pentru că firea lui se stricase definitiv. Și este știut că firea diavolească este total diferită de cea omenească. Adică diavolul, duh fiind, „este simplu. Firea lui nu se desface în părți. Când vrea ceva, îl vrea cu întreaga lui fire... Voia duhului exprimă ființa sa, adâncimea firii lui. Așadar, atunci când în chip liber s-a depărtat de Dumnezeu, nu s-a stricat numai voia lui, ci și firea sa, care este una cu voia... Îngerul bun a devenit rău, fără să mai aibă puțința de a se pocăi și întoarce la Dumnezeu” (profesorul A. Theodor).

Omul, dimpotrivă, după cădere, avea puțința de a se pocăi, căci firea lui nu este simplă. Este complexă, alcătuită din suflet și trup. Voia sa liberă putea să fie înrâurită și de factori exteriori, ceea ce s-a și întâmplat la căderea lui: n-a căzut de unul singur, ca diavolul, ci a fost

amăgit. De aceea s-a pocăit amarnic, a fost miluit de Dumnezeu și s-a putut întoarce „întru binele de la început” prin întruparea lui Hristos.

Minte și cunoaștere

Duhurile rele, fiind ființe cugetătoare, au și minte și cunoaștere (II Corinteni 2: 11). Minteia lor, desigur, a fost alterată atât de mult, încât, în loc să iubească și să caute adevărul, cum face o minte sănătoasă, urăște și se ferește de adevăr. Din acest motiv, diavolul este numit în Evanghelie „tatăl minciunii” (Ioan 8: 44), iar în Apocalipsă, „amăgitor” (12: 9). Dar și voința duhurilor rele este viciată. Voința lor demonică s-a statornicit nezdruncinat în săvârșirea răului, de aceea lucrează mereu întru viclenie. Au însă și o oarecare libertate, de vreme ce pot alege între multe rele.

Îl cunosc pe Dumnezeu și această cunoaștere îi înfricoșează: „Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; dar și demonii cred și se cutremură” (Iacob 2: 19). De multe ori demonii Îl mărturisesc pe Mântuitorul Hristos ca Fiu și Sfânt al lui Dumnezeu (vezi Matei 8: 29; Marcu 1: 24).

Cunosc de asemenea, și folosesc, cele scrise în Sfânta Scriptură. Dacă ne uităm la fragmentul evanghelic unde sunt descrise cele trei ispite ale Domnului în pustie, după Botezul Lui, ne vom da seama că toate unelirile demonice se sprijină cu totul pe fragmente din Vechiul Testament, care, desigur, sunt folosite spre amăgire (vezi Matei 4: 1-11; Luca 4: 1-13). Aceeași tactică o practică și în războiul lor împotriva oamenilor, pentru a-i amăgi sau cel puțin pentru a-i tulbura. În Limonariu se scrie despre cazul unui părinte care, în vreme ce stătea în chilia lui și își lucra rucodelia, cântând totodată și Psaltirea, a intrat

deodată un demon, în chip de rob, și a început să danseze în fața sa. Însă pentru că părintele nu-i dădea nicio atenție, acela i-a spus cu răutate: „Ce crezi, bătrân nemernic, că faci ceva important? Iată, și la Psalmul 25, și la 26 și la 27 ai făcut greșeli!”

Trebuie însă să precizăm că această „cunoașterea” a demonilor este exterioară, nedesăvârșită și nefolositoare. Adică în vreme ce cunosc Sfintele Scripturi și încuviințează că există Dumnezeu, și desigur Treime, că există Judecată și iad (Matei 8: 29), cunoașterea aceasta nu le poate preschimba existența și nici nu-i poate conduce la mântuire. Căci e vorba de o cunoaștere care nu este însoțită de faptă, adică de păzirea poruncilor lui Dumnezeu. De altfel, aceeași „teologie demonică” o întâlnim și la oamenii aceia care se apropie de tainele lui Dumnezeu prin cugete și gânduri multe, și nu prin trăire, prin experiență.

După apostazia lor, demonii au pierdut cunoașterea cerească pe care o aveau, și înțelepciunea lor a devenit „demonică” (Iacob 3: 15). Apostolul Pavel face o distincție clară între înțelepciunea demonică „a stăpânitorilor acestui veac”, care conduce la pieire, și înțelepciunea „cea întru taină” a lui Dumnezeu, „cea ascunsă”, care conduce la slava cerească (I Corinteni 2: 6-7).

Sfântul Petru Damaschinul notează în legătură cu asta că diavolul a pierdut „cunoașterea lui Dumnezeu din pricina nrecunoștinței și mândriei... De aceea nu știe de unul singur ce să facă, ci vede ce face Dumnezeu ca să ne mântuiască, și uneltește să le facă pe cele potrivnice, ca să ne piardă... Adică, după ce L-a văzut pe Dumnezeu plăsmuind-o pe Eva spre a-i fi de ajutor lui Adam, diavolul a făcut-o împreună lucrătoare cu el la neascultare și la călcarea poruncii. A dat Dumnezeu poruncă lui Adam, încât prin păzirea ei să-și aducă aminte de multele daruri

ale Binefăcătorului său și să-I fie recunoscător, și diavolul a făcut din poruncă pricină de neascultare și moarte. În loc de prooroci, diavolul scornește prooroci mincinoși; în loc de apostoli, apostoli mincinoși; în loc de lege, fărădelege; în loc de virtuți, răutăți; în loc de porunci, călcarea lor; în locul adevărului, erezii scârboase”.

Duhurile rele, după cum ne învață cartea lui Iov (1: 7-12), cunosc starea lumii acesteia și urmăresc lucrările oamenilor. Cunoașterea aceasta, desigur, se bazează cu totul pe observarea celor care se întâmplă și pe cum se comportă oamenii în exterior. Căci ele nu cunosc deloc nici planul lui Dumnezeu pentru fiecare om, nici ceea ce gândește fiecare dintre noi, înainte de a acționa.

Așadar, fiindcă demonii nu cunosc starea omului, îl supun ispitei și sunt atenți cum va reacționa. Avva Matoi spune: „Satana nu cunoaște de care patimă este biruit sufletul. Seamănă, desigur, cugete pătimașe, cum este cel al desfrânării, al îndelungii vorbiri și altele, dar nu știe dacă va secera, adică dacă le vom primi sau vom păcătui. Însă îndată ce-și dau seama, din reacțiile trupului, către care patimă se înclină sufletul, cu aceasta îl va război”.

Sfântul Casian ne spune în legătură cu aceasta că „demonii nu cunosc firea sufletului nostru, nici nu pot pătrunde în el. Pot însă să vadă care este starea sufletului nostru din faptele, din cuvintele sau din înclinațiile noastre. Este cu neputință să priceapă gândurile care n-au ieșit niciodată din adâncurile sufletului nostru. Chiar și cugetele rele, pe care însuși demonii ni le-au sădit, nu cunosc dacă și în ce măsură le vom primi. Pot doar să tragă concluzii, urmărind cu atenție anumite manifestări exterioare sau mișcări trupești ale noastre. De altfel, și oamenii experimentați și inteligenți își dau seama deseori de starea interioară și de dispoziția semenilor lor, din manifestările exterioare sau din felul lor de a se purta”.

Înainte-cunoașterea

De vreme ce cunoașterea duhurilor rele este, precum am spus, atât de nedesăvârșită și limitată, nu se poate vorbi de înainte-cunoaștere sau de vreo însușire profetică a lor. Sfântul Ioan Scărarul spune limpede: „Demonii nu cunosc nimic din cele viitoare prin putere profetică. Căci atunci și vrăjitorii ne-ar putea spune dinainte când murim”. Doar trag concluzii despre cele care urmează să se întâmple, observând începuturile și cauzele anumitor evenimente și tâlcuindu-le cu experiența lor de milenii. Viitorul îl cunosc numai în împrejurrările acelea în care Însuși Dumnezeu li-l arată, cu scopul de a sluji un anumit plan al Lui (vezi III Regi 22: 21-22).

Sfântul Ioan Damaschinul spune că, „pe cele viitoare, nici îngerii lui Dumnezeu, nici demonii nu le cunosc, dar cu toate acestea le prezic. Îngerii, pentru că le descoperă Dumnezeu și le poruncesc să le prevestească; de aceea cele spuse de ei se împlinesc. Și demonii însă prezic, uneori pentru că văd cele ce se întâmplă la mari distanțe, iar alteori pentru că se străduiesc să le afle trăgând concluzii. De aceea, de cele mai multe ori mint. În aceștia nimeni nu trebuie să aibă încredere, chiar dacă deseori spun adevărul”.

Este foarte caracteristică atitudinea apostolului Pavel față de roaba din Filipeni, care avea „duh pitonicesc”, adică duh vrăjitoresc. Deși spunea adevărul despre apostoli și predica lor, Pavel n-a îngăduit această „publicitate” demonică, ci a izgonit duhul rău din femeia demonizată (Fapte 16: 16-18).

Sfântul Antonie ne învață că, deși demonii „se laudă că au însușirea de a profeti, nimeni nu trebuie să se

încreadă în ei". Și continuă: „Rostesc, într-adevăr, cu câteva zile înainte, numele fraților care urmează să ne viziteze. Și aceia chiar vin, dar demonii fac asta nu pentru că le pasă de cei care-i ascultă, ci pentru a-i convinge să aibă încredere în ei, și din clipa aceea, după ce îi prind în plasă, îi distrug... Căci ce este de mirare că, având ei trupuri mai ușoare decât oamenii, îi văd pe drum pe cei care vin către noi și se grăbesc să ne prezică acest fapt? Acest lucru îl face și un călăreț, fiindcă el ajunge la destinație mai repede decât unul care merge pe jos...

În același fel pălăvrăgesc uneori și despre apele râurilor. Adică, îndată ce văd că plouă mult în părțile Etiopiei, întrucât știu că toate apele ploilor acelorora vor face ca Nilul să se reverse, înainte ca apa să ajungă în Egipt, aleargă și vestesc acest lucru... Însă dacă între timp sfânta pronie se gândește să facă în altfel cu apele sau cu cei care călătoresc – fiindcă are puterea aceasta –, demonii se dovedesc mincinoși și, prin urmare, sunt înșelați și cei care i-au crezut.

Astfel au fost întemeiate vrăjitoriile idolatriilor elini și astfel i-au amăgit demonii în trecut... Demonii nu cunosc nimic de unii singuri, ci, ca niște hoți, cele pe care le văd la alții, pe acelea le și transmit. Sunt, adică, mai mult cugetători decât înainte-văzători. Prin urmare, chiar dacă uneori prevestesc lucruri adevărate, nici atunci să nu-i admire cineva. Căci și doctorii, cu experiența pe care o au despre boli, atunci când întâlnesc la cineva o boală cu aceleași simptome, de obicei trag concluzii din experiența lor și prezic evoluția acelei boli. Dar și marinarii și țăranii la fel fac. Văd semnele din văzduh și, din experiența lor, prezic fie că va veni vreme urâtă, fie că va fi frumos. De aceea nimeni nu poate susține că ei prezic din iluminare dumnezeiască, ci din experiență și obișnuință. Prin urmare, chiar dacă uneori și demonii cugetă în felul acesta

și le spun mai devreme, să nu-i admire cineva pentru asta, nici să le dea atenție”.

Trup - formă

Demonii, în comparație cu noi, oamenii, sunt duhuri netrupești și nemateriale, și de aceea nu-i putem percepe prin simțurile noastre trupești. Însă, în comparație cu Dumnezeu, care este cu totul netrupesc, au și formă și trup. Sunt, așadar, relativ netrupești și seamănă cu îngerii, cu diferența că trupurile „subțiri, ușoare și neprihănite” pe care le aveau înainte de cădere, după aceea, au căpătat oarecare grosime. Au devenit „materialnici și pătimiși” (M. Pselos). Sfântul Grigorie Sinaitul spune: „Demonii erau și ei odată ușori și au căzut din acea stare netrupească și subțire, și de aceea fiecare din ei a dobândit o oarecare grosime trupească, luând, după legiunea și lucrarea lor, chip trupesc pe măsura însușirii fiecăruia”.

Însă fiecare trup „materialnic” este și „sensibil”. Prin urmare, și trupurile demonilor e posibil să „simtă cruzimea durerilor și dogoarea focului” (M. Pselos). De aceea îi vedem în Evanghelie pe demoni cutremurându-se în fața unor eventuale chinuri timpurii și rugându-L pe Domnul „să nu le poruncească să meargă în adânc” (Luca 8: 31). În Sinaxare, de asemenea, întâlnim cazuri în care demonii jelesc nemângâiați, sunt cuprinși de dureri, ard și sunt paralizați de frică atunci când sunt pedepsiți pilduitor de marii Sfinți, când sunt biciuiți fără milă de îngeri sau când sunt osândiți să săvârșească fapte potrivnice voii lor viclene.

Cât despre înfățișarea lor exterioară, demonii au chip urât și respingător, căci au fost dezbrăcați cu totul de

lumina dumnezeiască. Sfântul Ioan Gură de Aur, tâlcuind Psalmul 41, spune că, „dacă Dumnezeu le-ar îngădui demonilor să ne arate adevăratele lor fețe, cu toții ne-am pierde mințile”.

Apar însă cu chipuri diferite, după nevoile cerute de fiecare împrejurare, de lucrările pe care le săvârșesc împotriva omului. Foarte multe sunt referirile din Scriptură și Sinaxare despre duhuri rele care s-au arătat oamenilor în cele mai ciudate și diferite chipuri, de la chipul încântător al îngerului luminii și până la cel înfricoșător al vreunui animal hâdos. De obicei, se arată în chip de îngeri, sfinți, oameni, șerpi, balauri, lei, scorpioni, țapi, tauri, păsări răpitoare, animale uriașe și, în fine, elemente și forme materiale nedefinite. De la Facere, primul text biblic, unde diavolul s-a arătat în chip de șarpe ca s-o amăgească pe Eva, și până la Apocalipsă, ultimul text biblic, unde satana, în chip de balaur, este legat în lanțuri de îngerul lui Dumnezeu, există nenumărate cazuri de apariție a demonilor în diferite chipuri și forme. Asemenea varietate de apariții o întâlnim și în Viețile Sfinților și în Paterice.

Număr – legiuni

Întrucât demonii căzuți au alcătuit o întreagă legiune, ei sunt numeroși și se împart în grupe și clase, în stăpâni și supuși. Deși, după părerea Sfântului Ioan Scărarul, „nu există ordine și înțelepciune la cei neînțelepți, ci o totală dezordine și dezorânduială”, totuși toate duhurile rele conlucrează pentru distrugerea noastră. Astfel, când ne atacă, „fiecare din ei își ia locul său, cum se întâmplă și în războiul văzut, și i se încredintează o misiune specială”.

După vremea în care acționează duhurile rele, ele se împart în duhuri de zi și duhuri de noapte. Făcând o împărțire mai amănunțită, le întâlnim ca duhuri de dimineață, de prânz, de seară și de miez de noapte. În Scara Raiului se vorbește despre un suflet care de dimineață era războit de demonii slavei deșarte și ai poftei rele, la amiază de demonii trândăviei, tristeții și mâniei, iar după amiază de demonii iubirii trupești, responsabili de patimile mizerabile ale pântecelui. Vedem, adică, cum duhurile rele lucrează în schimburi, pe tot parcursul zilei și al nopții.

În spatele fiecărei patimi se află un grup de demoni, care o susține, și în spatele fiecărui păcat este un demon, care conlucrează la făptuirea lui.

Nu toți demonii au aceeași putere, nici același grad de răutate. Cu toții sunt răi, dar „există demoni scârboși mai răi decât toți” (Sfântul Ioan Sinaitul). Între ei, așadar, există trepte de răutate. Sfântul Maxim Mărturisitorul spune: „Fiecare dintre demoni, după măsura însușirii sale speciale, se întâmplă să provoace o ispită sau alta. Căci fiecare provoacă o răutate diferită, și fără îndoială că unul este mai necurat decât altul și în stare de a face un anumit fel de răutate”. Domnul ne învață că, dacă un duh necurat pleacă dintr-un om, și omul acesta cade iarăși în trândăvie și nesânguință, atunci duhul care a plecat se întoarce, aducând cu el „alte șapte duhuri mai rele decât el” (Matei 12: 45).

Sfântul Casian, într-una dintre cele mai importante lucrări ale lui, enumeră opt duhuri, căpetenii ale răutății: duhul îmbuibării pântecelui – lăcomiei, duhul desfrânării – poftei trupești, duhul iubirii de arginți – iubirii de avuții, duhul mâniei – furiei, duhul mahnirii – tristeții, duhul acediei – paraliziei duhovnicești, duhul slavei deșarte – ușurinței și duhul mândriei - trufiei.

Lucrarea principală și de căpătâi a acestor duhuri rele este să arunce sufletul nostru în cele opt patimi primare și aducătoare de moarte, încât să ne îndepărteze definitiv de Dumnezeu, provocându-ne moarte veșnică.

Sfântul Ioan Scărarul le descoperă în chip foarte înțelept nevoitorilor duhovnicești uneltirile și urzelile demonilor, descriind structura sistemului lor și arătând care sunt patimile principale („mamele”) și care patimi se nasc din acestea („fiicele”). De aceea ne îndeamnă să ne războim cu înțelepciune și să nu ne risipim puterile duhovnicești luptându-ne în același timp cu mii de vrăjmași, pentru că nu vom afla niciodată toate uneltirile lor. Și încheie: „Cu ajutorul Sfintei Treimi, să ne înarmăm împotriva a trei (patima plăcerilor trupești, a iubirii de arginți și a slavei deșarte), prin mijlocirea a trei (virtutea înfrânării, a iubirii și a smeritei-cugetări). Altminteri, vom suferi foarte multe osteneli”.

Sfântul Diadoh, episcopul Foticeii, împarte demonii în două mari categorii. Din prima fac parte demonii „subțiri”, care războiesc sufletul, iar din cea de-a doua, cei „mai materialnici”, care războiesc trupul cu plăceri trupești. Aceste două categorii de demoni, deși au aceeași intenție, de a-i vătăma pe oameni, cu toate acestea se luptă între ei. Această bătălie dintre ei este arătată și de Sfântul Ioan Sinaitul în Scara Raiului: „Demonul îmbuibării pântecelui este deseori biruit de cel al slavei deșarte”.

Fiecare demon acționează și lucrează în felul lui, după patima căreia îi slujește. De obicei conlucrează între ei, pentru a-l afunda pe om în cât mai multe patimi. Demonul îmbuibării pântecelui, de pildă, își încredințează victima demonului desfrânării și acesta, la rândul său, demonului deznădejdiei. Sfântul Casian spune despre asta: „Trebuie să știm că fiecare demon nu răscolește toate patimile în om, căci fiecare patimă are demonul său care o

cultivă. Unele duhuri rele, așadar, își află plăcerea în scârboasele pofte trupești, altele în blasfemii și vorbe urâte, altele în tristețe și deznădejde, iar altele în slavă deșartă și mândrie. Fiecare cultivă în inima omului acea patimă în care și el își află mai multă plăcere. Nu sădesc răutățile lor pe toate împreună, ci cu rândul, după vreme, după loc și după slăbiciunea omului”.

Toate patimile, așadar, sunt lucrate în noi prin mijlocirea demonilor. După cum cultivarea virtuților este rodul Sfântului Duh, așa și lucrarea patimilor este rodul duhurilor rele. Adevărul acesta este exprimat în chip expresiv și de rugăciunea Sfântului Efrem Sirul: „Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpânire și al grăirii în deșert nu mi-l da mie. Iar duhul curăției și al gândului smerit, al răbdării și al dragostei, dăruiește-l mie, slugii Tale”. Tocmai de aceea experiența patristică ne învață că războiul împotriva patimilor este în principal un război împotriva duhurilor rele: „Cel ce biruie o patimă îl izgonește de la el și pe demonul acestei patimi” (Avva Pitirion).

Nume

Lucrarea complexă și vătămătoare de suflete a demonilor se arată și din mulțimea de nume pe care le-a dat-o tradiția biblică. Numele acestea sunt la singular sau la plural și îl arată fie pe căpetenia lor, fie un grup, fie întreaga lor legiune. De obicei numele sunt următoarele: *Lucifer*, care înseamnă „cel ce aduce zorile”. Numele acesta, deși etimologic are semnificație pozitivă și se referă la starea de la început a căpeteniei duhurilor rele, astăzi este foarte negativ încărcat; *Diavol*, pentru că l-a vorbit de rău pe Dumnezeu în fața oamenilor, dar și pe

oameni în fața lui Dumnezeu; *Satana*, care înseamnă potrivnic al lui Dumnezeu; *Demon*, care înseamnă „nemicitor”; *Beelzebul*, care înseamnă „Domn al duhurilor rele”; *Belial*, care înseamnă „nefolositor”, „zadarnic”, dar și „apostat”, „necuvios”, „nelegiuit”; *Ispită*, de la lucrarea principală pe care o săvârșește, dar și *Viclean* și *Duhul vicleniei*, de la felul în care-și făptuiește această lucrare.

De asemenea, în Apocalipsă îl întâlnim pe diavol sub denumirea de „*Balaurul cel mare, șarpele cel de demult*” (12: 9). Apostolul Petru îl numește *potrivnic și leu răcnind* (I Petru 5: 8). Însuși Hristos îl caracterizează *mincinos* și *tatăl minciunii*, dar și *ucigaător de oameni* (Ioan 8: 44), fiindcă de la început denaturează adevărul și uneltește împotriva omului. În altă parte îl numește *stăpânitorul acestei lumi* (Ioan 14: 30 și 16: 11). Apostolul Pavel îl numește *stăpânitorul puterilor văzduhului și stăpânitorul acestei lumi de întuneric* (Efeseni 2: 2 și 6: 12). Aici, desigur, denumirea *stăpânitorul acestei lumi* nu înseamnă că diavolul stăpânește peste toată zidirea sau toate făpturile – e îndeajuns să ne aducem aminte că nu avea putere nici în porci să intre, dacă nu i-ar fi îngăduit Hristos, care, Ziditor fiind, stăpânește în chip firesc peste toate. Cuvântul „lume” din fragmentele de mai sus, precum și din multe altele întâlnite în Noul Testament, arată cugetul trupesc, pofta rea și purtarea trufașă a oamenilor care sunt supuși diavolului (vezi I Ioan 2: 16). Peste această „lume”, așadar, stăpânește satana, peste „lumea” care se află în partea opusă „împărăției lui Dumnezeu”, care „nu este din lumea aceasta” (Ioan 18: 36).

În afară de denumirile la care ne-am referit, duhurilor rele li se dau și alte nume de fiare sălbatice, păsări sau reptile veninoase. Sunt numite, de pildă, *centauri*, *struți*, *arici*, *cucuvele*, *vasiliști*, *scorpionii* etc. Sfântul Casian spune că „aceste nume de fiare sălbatice, care

pentru noi sunt mai mult sau mai puțin primejdioase, n-au fost date demonilor întâmplător, ci pentru a se arăta caracterul deosebit al sălbăticiiei și turbării lor, pentru a se vădi răutatea lor otrăvicioasă sau pentru a se dovedi puterea pe care o dobândesc datorită mării lor răutăți.

Unde locuiesc

Atâta vreme cât satana a fost înger supus al lui Dumnezeu, locuia în cer, unde împreună cu toate legiunile îngerești participa la fericirea dumnezeiască. După căderea sa însă, locul șederii și al lucrării lui a devenit „văzduhul”, adică spațiul din împrejurimile pământului. Aceasta se vede clar din cartea lui Iov, în care chiar diavolul mărturisește că a colindat lumea întreagă, prin văzduh (Iov 1: 7 și 2: 2). Apostolul Pavel, după cum am spus deja, îl numește pe diavol „stăpânitorul puterilor văzduhului” și pe duhurile rele „duhurile răutății care sunt în stihiile cerești” (Efeseni 2: 2 și 6: 12), arătând astfel locul unde locuiesc și lucrează. „În stihiile cerești” înseamnă aici în văzduh, căci deseori în Scriptură văzduhul este numit cer, precum, de pildă, „păsările cerului” înseamnă păsările care zboară în văzduh (Matei 6: 26). Sfântul Teofan Zăvorâtul dă următoarea explicație: „De obicei, felul în care se traduce și se înțelege cuvântul „cer” arată că duhurile zboară în văzduh. Și după cum văzduhul ne înconjoară de pretutindeni, așa și duhurile răutății se apropie de noi ca fânțarii de ținuturile umede”.

Văzduhul, desigur, nu este locuința definitivă a demonilor, ci una provizorie. Sfântul Nicodim Aghioritul scrie despre aceasta: „Demonii, cu îngăduința lui Dumnezeu, nu locuiesc în văzduh pentru că acesta ar fi locul hărăzit osândirii lor, ci pentru nevoințele celor aleși și

pentru îndreptarea păcătoșilor... Căci iadul este locul în care aceștia vor fi osândiți, și chinurile iadului îi așteaptă, cum i s-a spus lui Lucifer: „Dar acum tu în iad te vei pogori, în chiar temeliiile pământului” (Isaia 14: 15). Și apostolul Iuda a spus despre aceștia: „Iar pe îngerii care nu și-au păzit vrednicia, ci și-au părăsit locașul, i-a pus în pază sub întuneric, în lanțuri veșnice, spre judecata zilei celei mari” (Iuda 6)”.

În afară de „văzduh” și de „spațiul din împrejurimile pământului”, ca sălașuri ale demonilor sunt pomenite deseori în Sfânta Scriptură, în Sinaxare și în Paterice și anumite locuri „pământești”: diferite ținuturi din pustie, cetăți ori case părăsite, temple și altare ale idolilor, mormintele morților, puțuri, lacuri, râuri etc.

Cu toate că pustia, în general, este numită ca locuință a demonilor, nu trebuie niciodată să considerăm că aceasta este locuința firească a lui satana și că se află sub stăpânirea cuvenită lui. Dumnezeu, în marea Lui iubire de oameni, a așezat duhurile apostaziei în ținuturi nelocuite de oameni. Lucrul acesta este subliniat și de Sfântul Ioan Sinaitul, când spune că demonii obișnuiesc să stea în locuri pustii, pentru că, de dragul nostru, au fost trimiși acolo de Domnul.

Faptul că duhurile rele locuiesc în pustietăți și în morminte îl vedem în cazul demonizatului din Gadara, care „avea locuința în morminte, ...și neîncetat, noaptea și ziua, era prin morminte” (Marcu 5: 3-5), iar faptul că obișnuiesc să stea prin puțuri și ape este arătat de rugăciunile de sfințire a apelor și de troparele praznicului Arătării Domnului, care vorbesc despre „balauri”, adică despre demoni, care „se cuibăresc” în ape și care cu harul lui Hristos sunt alungați.

Este foarte interesantă referirea din Vechiul Testament, că unele cetăți, care sunt osândite de Dumnezeu

cu pustiirea, devin sălașuri ale demonilor (Isaia 13: 20-21 și 34: 13-14; Baruh 4: 35).

Mulți Sfinți s-au nevoit aspru pentru a zidi biserici și mănăstiri sau doar pentru a locui într-o regiune pe care demonii o considerau a lor. În Viața Sfântului Sava, de pildă, se vorbește despre Castello, munte „înfricoșător și sălaș al mulțimii demonilor care s-au cuibărit acolo”, și unde Sfântul a zidit o mănăstire, după ce mai înainte o curățise de locuitorii săi răi, prin multe rugăciuni și osteneală. Întâmplări asemănătoare întâlnim și în viețile sfinților Antonie, Macarie etc.

Chiar și în tradițiile populare și în legende se face deseori referire la case bântuite sau la duhuri și fantome, care acționează în locuri în care s-au întâmplat crime, nedreptăți, procesiuni vrăjitoarești cu invocări de demoni etc.

Acest lucru nu este de mirare. Fiindcă, după cum există locuri sfinte, afierosite iubirii și slujirii lui Dumnezeu, de exemplu biserici, mănăstiri, lăcașuri de închinăciune etc., la fel există și locuri necurate, pângărite de lucrarea satanei, ca, de pildă, case de vrăjitori, altare și temple ale idolilor, locuri unde se săvârșesc procesiuni de magie etc.

În acest sens, sălașuri ale duhurilor rele pot fi și cetăți mărețe și locuite de mulțimi de oameni. Sfânta carte a Apocalipsei scrie despre Pergam, cetate veche din Asia mică, că este sălaș și tron al satanei: „unde este scaunul satanei..., acolo unde locuiește satana” (2: 13). De asemenea, despre cetatea cea mare, care simbolic este numită Babilon, se spune că este „sălaș al demonilor și cuibar a tot duhul necurat” (18: 2).

Cetățile acestea sunt denumite sălașuri ale demonilor pentru că, datorită vieții păcătoase a locuitorilor lor,

trecuseră în stăpânirea diavolului. Astfel, chiar locuitorii deveniseră „conlocuitori” și sălașuri ale demonilor.

Desigur, este posibil ca omul să devină, dacă vrea, sălaș al duhurilor rele, precum, dimpotrivă, poate deveni templu al Duhului Sfânt (vezi I Corinteni 3: 16 și 6: 19). Însuși Domnul l-a caracterizat ca „lăcaș” al demonilor pe omul care nesocotește mântuirea lui și în al cărui suflet odihnesc în orice chip duhurile rele (vezi Matei 12: 43-45).

Vorbind în general despre chestiunea locuinței duhurilor rele, suntem datori să ținem seama de următoarele adevăruri:

a) Demonii, deși ca ființe zidite se află negreșit într-un spațiu, totuși nu au niciun loc care să fie exclusiv al lor, căci toate aparțin Ziditorului universului: „Al Domnului este pământul și plinirea lui, lumea și toți cei ce locuiesc în ea” (Psalmi 23: 1). Au o prezență stăpânitoare doar în săvârșirea răului și a păcatului. Foarte potrivite sunt cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur despre asta: „Lăcașul diavolului nu este decât în păcat”.

b) Numai Dumnezeu este „pretutindeni prezent”. Cu toate că demonii, duhuri fiind, sunt iuți în mișcările lor, totuși nu e cu putință să apară în același timp în mai multe locuri. Acest lucru face ca ei să nu cunoască cele ce se întâmplă departe de locul unde se află de fiecare dată.

De pildă, să ne aducem aminte de o întâmplare din Pateric: atunci când Sfântul Macarie Egipteanul a mers la un schit și prin povețele lui l-a îndreptat pe monahul Theopemt, care fusese înrobitor de cugete demonice, diavolul n-a priceput această mișcare a Sfântului, și de aceea s-a mirat de schimbarea monahului.

Putere – înrâurire

Puterea demonilor este, fără îndoială, mai mare decât cea a oamenilor, fiindcă Dumnezeu nu i-a lipsit de însușirile firești pe care le aveau ca îngeri – „pentru că darurile lui Dumnezeu nu pot fi luate înapoi” (Romani 11: 29). Ei înșiși le-au „zădărnicit” și le-au pângărit prin apostazia lor. Puterea lor supraomenească se vedește din sălbăticia cu care i-au dărâmat casa lui Iov, i-au omorât copiii și i-au distrus bogățiile, animalele, slugile, slujbașii săi. De asemenea, se vedește și din cazurile celor demonizați, pe care-i chinuiesc cu cruzime și-i fac să rupă funiile groase ca pe niște ațe, să trăiască dezbrăcați în ger fără să le fie frig etc. Puterea și-o arată, de altfel, și prin mijlocirea vrăjitorilor, pe care-i folosesc ca organe ale lor, amăgindu-i pe mulți oameni cu „semne și năluciri” suprafirești.

Ei își cunosc bine puterea și le place să apară ca „stăpânitori ai lumii”, care au putere peste „toate împărățiile lumii” (Matei 4: 8).

Impresionant este închipuită puterea demonilor în cartea Apocalipsei, unde îndrăznesc să se lupte cu arhanghelului Mihail și unde căpetenia lor, satana, apare ca un balaur cumplit, care doar cu coada prăbușește pe pământ o treime din stelele cerului și din a cărei gură se revarsă un râu de ape. Mai mult, îi transmite tăria și puterea Antihristului, iar acela, la rândul său, coboară foc din cer și-i dă grai chipului neînsuflețit al fiarei (cap. 11-13).

După apostolul Iuda, de asemenea, diavolul îndrăznește să se certe cu arhanghelul Mihail, cerând trupul mort al proorocului Moise (v. 9).

Oricum, după cum ne încredințează Sfintele Scripturi și după cum se adeverește din experiența Bisericii

noastre, puterea demonilor nu este necercetată. Ei se mișcă mereu în hotarele pe care le rânduieste Dumnezeu. De aceea și avva Amon spune că ispitele demonice nu se întâmplă deoarece le impune diavolul, ci pentru că Dumnezeu i-o îngăduie: „Omul... este predat diavolului spre a fi încercat. Cine îl predă? Însuși Duhul lui Dumnezeu. Este cu neputință pentru diavol să-l ispitească pe vreun creștin, dacă nu i-o îngăduie Dumnezeu”.

Acest lucru apare limpede atât din ispitele apostolilor, cât și din încercarea lui Iov:

Cu puțin înainte de pătimirea Sa, Domnul l-a vestit pe apostolul Petru despre încercarea pe care urma s-o îndure: „Simone, Simone, iată că Satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu; dar M-am rugat pentru tine ca să nu-ți piară credința” (Luca 22: 32). Adică satana a cerut de la Dumnezeu să-i cearnă cu putere, dar i s-a pus hotare.

La fel s-a întâmplat și cu Iov. Diavolul n-a putut să-l ispitească cu puterea lui. A cerut îngăduință de la Dumnezeu. Acela i-a stabilit mărimea și intensitatea ispitei. I-a dat putere să nimicească toate bunurile lui, dar nu și pe el: „Iată, tot ce are el este în puterea ta; numai asupra lui să nu întinzi mâna ta” (Iov 1: 12). În continuare, când diavolul, după prima lovitură, n-a izbutit să zdruncine răbdarea lui Iov, a cerut de la Dumnezeu să-i dea mai multe drepturi. Dumnezeu, într-adevăr, i-a îngăduit să-l arunce pe Iov și în boala trupească, dar iarăși i-a pus hotare. I-a interzis să-i ia viața: „Îl dau în puterea ta! Numai nu te ating de viața lui” (Iov 2: 6).

Demonii n-au putere nu numai asupra oamenilor virtuoși, dar nici asupra animalelor, dacă nu le-o îngăduie Dumnezeu. Astfel, nici animalele lui Iov, nici porcii din Gadara nu i-ar fi omorât, fără îngăduința Domnului. În al doilea caz, desigur, L-au rugat în legătură cu asta:

„Îngăduie-ne să intrăm în turma de porci” (parafrază la Matei 8: 31).

E știut, desigur, că omul, odată cu căderea și cu depărtarea lui de Dumnezeu, s-a supus diavolului. A tras cu el și toată zidirea materială, care „împreună suspină și împreună are dureri până acum” (Romani 8: 22).

Însă, prin lucrarea iconomieii dumnezeiești, diavolul și-a pierdut puterea. De aceea nu vorbim acum atât despre *puterea* duhurilor rele, cât despre *învrâurirea* lor. Adică puterea lor se află în însușirea de a-l amăgi pe om. Sunt cei mai mari și cei mai primejdioși înșelători.

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că diavolul primește putere de la noi înșine. Adică, atunci când vrem noi, devine puternic; și iarăși, când vrem, devine slab. Cum? „Dacă suntem cu luare-aminte la noi și stăm aproape de Împăratul nostru, diavolul se chircește (de frică), iar în războiul dus împotriva noastră nu depășește puterea unui copil. Însă dacă ne depărtăm de Dumnezeu, atunci diavolul, aflându-ne fără ocrotire dumnezeiască, se îndreaptă cu trufie spre noi și ne amenință, mugind și scrâșnindu-și dinții”.

Trebuie, de altfel, să știm că și pentru demoni războiul pe care-l duc împotriva noastră nu este deloc ușor, neobositor și lipsit de primejdii. Altfel n-am fi vorbit de lupta dintre noi și ei, ci de nimicirea și pieirea noastră. Însă nu se întâmplă așa. Suportă și ei, la fel ca noi, urmările acestei bătălii crâncene. Cad, de asemenea, când sunt biruiți, într-o mare tulburare și mâhnire (Sfântul Casian).

Tocmai de aceea Sfântul Antonie cel Mare ne povățuiește să nu ne temem de ei, ci să fim treji și să ne păzim inima de viclenia lor, căci sunt și îndrăzneți și nerușinați. Și adaugă: „Domnul i-a făcut pe demoni să se târască pe pământ ca șerpii și scorpionii, încât să fie

striviți de noi, creștinii... Să nu dăm importanță cuvintelor lor, căci mint. Nici nălucirile lor să nu ne înspăimânte, fiindcă sunt amăgitoare... Cu harul lui Hristos, toate uneltirile lor se dovedesc zadarnice... De la început diavolul a fost ucigător de oameni și tată al minciunii. Cu toate acestea, noi suntem vii și-l războim din ce în ce mai mult. E limpede că demonii sunt neputincioși. Fiindcă spațiul nu este o piedică pentru urzelile lor, nici nu ne văd ca pe niște prieteni, încât să le fie milă de noi, nici nu iubesc binele, încât să se îndrepteze. Dimpotrivă, sunt urâcioși și nimic nu le face atâta plăcere cât a face rău celor care iubesc virtutea și-L iubesc pe Dumnezeu. Dar de vreme ce nu au putere mare, nu fac nimic altceva decât să amenințe și să înfricoșeze... Însă nicio amenințare de-a lor n-o pot făptui... Dacă ar fi fost după ei, n-ar fi lăsat pe niciunul dintre noi, creștinii, să trăiască... Să ne fie frică, așadar, numai de Dumnezeu... Pe demoni să-i nesocotim și să nu ne fie teamă de ei”.

Și pentru a ne încredința de adevărul vorbelor lui, Sfântul a povestit următoarea experiență personală: „Odată cineva mi-a bătut la ușă. Când am ieșit afară, am văzut o ființă slabă și înaltă. L-am întrebat: «Cine ești?» Mi-a răspuns: «Eu sunt satana». L-am întrebat iar: «Și de ce ai venit aici?» Acela mi s-a văitat: «De ce mă învinuiesc pe nedrept monahii și ceilalți creștini? De ce mă blestemă în fiecare ceas?» Eu i-am zis: «Pentru că-i ispitești!» Îmi spuse: «Nu-i ispitesc eu. Ei înșiși se tulbură. Eu sunt neputincios. N-au citit că *Vrăjmașului i-au lipsit de tot săbiile și cetățile i le-ai sfărâmat* (Psalmi 9: 6). Nu mai am nici locaș, nici săgeată, nici cetate. Pretutindeni s-au înmulțit creștinii. Chiar și pustia s-a umplut de monahi. Să fie cu luare-aminte la ei și să nu mă învinuiască pe nedrept». Atunci eu m-am minunat de harul lui Dumnezeu și i-am spus: «Chiar dacă ești mereu mincinos și

niciodată nu rostești adevărul, totuși, în împrejurarea aceasta, fără să vrei, drept ai grăit. Căci Hristos, odată cu venirea Lui pe pământ, te-a slăbit și, după ce te-a biruit, te-a dezbrăcat de orice putere». Acela, auzind numele lui Hristos și nesuferind tăria acestui nume, s-a făcut nevăzut”.

Pe scurt, am putea spune că demonii nu au nicio putere asupra noastră, doar dacă le-o dă Dumnezeu sau le-o dăm noi, cu voia noastră. Este, așadar, o greșeală din partea noastră să mutăm toată răspunderea pentru căderea noastră asupra lor. Dumnezeu le îngăduie să ne ispitească, însă nu să ne silească. De noi depinde dacă primim sau nu ispita. Ei nu au îngăduința de a trece peste libertatea noastră. Puterea cu care sunt înzestrați este de a îndemna, nu de a sili. Asta înseamnă că putem să ne împotrivim atacurilor lor și să nu ne supunem.

Însă dacă trândăvim și suntem nesânguincioși, atunci le dăm multe drepturi. Atunci puterea lor este le-nea și neatenția noastră. Și încă și mai rău este să supunem conștient voia noastră voii lor, căci atunci ei dobândesc mare putere și tărie asupra noastră. Așa a făcut Iuda, care l-a lăsat pe satana să intre în el (Luca 22: 3), și acela l-a stăpânit atât de mult, încât, cu toate că și-a recunoscut greșeala și i-a părut rău că l-a trădat pe Hristos, nu s-a putut pocăi, ci s-a sinucis. La fel a pățit și Anania, care a căzut mort în fața apostolului Petru, auzind din gura apostolului aceste cuvinte înfricoșătoare: „De ce l-ai lăsat pe satana să-ți cucerească inima?” (parafrază la Faptele Apostolilor 5: 3).

Puterea acestei amăgiri și rătăcirii este foarte mare. Înraurirea satanei ne poate distruge sau, mai bine-zis, ne poate conduce la autodistrugere.

Lucrarea

Lucrarea principală a diavolului, după căderea lui, este să se împotrivescă încontinuu vocii dumnezeiești. Urăște de moarte fapăturile lui Dumnezeu, și îndeosebi pe oameni, cei plăsmuiți, „după chipul și asemănarea” Ziditorului. El fiind apostat, după ce cu viclenie l-a târât în apostazie și pe om, se luptă de atunci în toate felurile să-l țină departe de Dumnezeu.

Hristos, prin întruparea Lui, le-a dat oamenilor posibilitatea nu numai de a se întoarce la „bunătatea dintru început”, dar și de a se îndumnezei. Diavolul însă, deși neputincios acum, continuă să târască în păcat, prin viclenie, fapăturile dragi ale lui Dumnezeu, încercând în felul acesta să zădărnicească lucrarea răscumpărătoare a Domnului. Le-a declarat, așadar, oamenilor, război nemilos și înfricoșător, nu numai din ură față de ei, dar și din invidie. Nu poate suferi slava și fericirea dumnezeiască ce-i așteaptă pe ostenitori. De aceea împrăștie între ei răutate, îi îndeamnă la păcat și le inspiră necredință față de adevărul și iubirea lui Dumnezeu. După o parabolă a Evangheliei, diavolul este vrăjmașul care a sădit neghină în țarina în care Domnul însămânțase grâu (vezi Matei 13: 24-25).

Răutatea este hrana zilnică a diavolului. Nu se gândește la nimic altceva și nu se mulțumește cu nimic altceva, decât cu aceasta. Astfel, fiecare răutate din lume este lucrarea sa. Crimele, războaiele, adulterele, desfrânările și orice fel de păcat, de la el izvorăsc. „Cel ce săvârșește păcatul e de la diavolul, pentru că diavolul încă de la început păcătuiește”, spune Sfântul Ioan Teologul (I Ioan 3: 8).

Omul de după cădere se află mereu în cătarea diavolului. Grijă principală a vicleanului este să-l țină pe

om în rătăcire, departe de adevărul lui Dumnezeu. De aceea, după cum explică Sfântul Iustin, în vechime i-a învățat pe oameni despre politeism, iar acum se străduiește prin mulțime de uneltiri să facă din credincioși necredincioși și să-i țină pe cei lipsiți de lumină departe de adevărul Evangheliei. Acest lucru este încredințat și de apostolul Pavel, atunci când spune că „dumnezeul veacului acestuia a orbit mințile necredincioșilor, pentru ca ei să nu vadă lumina Evangheliei slavei lui Hristos” (II Corinteni 4: 4). Toți cei care nu primesc Evanghelia au fost prinși în cursă și au fost orbiți de diavol, care-i silește de-acum să facă voia lui (II Timotei 2: 26).

Una din activitățile principale ale duhurilor rele este și împotrivirea lor la lucrarea Bisericii, care le este urâtă, pentru că zădărnicește lucrarea lor. Astfel se explică greutățile de neînchipuit, piedicile și problemele pe care le făuresc celor care vor să slujească în spațiul Bisericii. Înțeleptul Sirah spune: „Fiule! Când vrei să te apropii să slujești Domnului Dumnezeu, gătește-ți sufletul tău spre ispită” (Înțelepciunea lui Iisus Sirah 2: 1). De altminteri, și apostolul Pavel l-a învinuit pe satana pentru împrejurările care au împiedicat vizita lui pastorală la Tesalonic. De aceea spune: „Am vrut să venim la voi – adică eu, Pavel, și nu o dată –, dar ne-a împiedicat satana” (I Tesaloniceni 2: 18).

Vămile

Diavolul, după cum arată însuși numele său, nicio dată nu încetează să ne vorbească de rău la Dumnezeu. Este „pârâșul fraților noștri, cel ce ziua și noaptea îi pâră în fața Dumnezeului nostru” (Apocalipsa 12: 10). Această lucrare iubită de el – rezultatul urii adânci pe care o

nutrește pentru om – o făptuiește cu și mai mare râvnă îndeosebi în ceasul morții noastre. Căci acest ceas este ultimul prilej pe care-l are pentru a ne câștiga. Astfel, „când sufletul iese din trup, vrăjmașul diavol se năpustește asupra lui cu îndrăzneală și-l războiește și-l învinuiește și devine acuzator sever și înfricoșător al păcatelor lui” (Cuviosul Ioan Carpatiul).

Este cu adevărat „mai înfricoșător ca taina morții”, și de aceea Biserica noastră în fiecare sâmbătă, la slujba Miezonocticii, a rânduit să-L rugăm pe Dumnezeu ca sufletul nostru să nu vadă chipul nesuferit și întunecat al demonilor celor răi, ci să fie luat de îngerii cei luminoși. De asemenea, pentru ceasul acesta greu al „ieșirii” sufletului, ne rugăm în fiecare zi la Maica Domnului să ne ocrotească, acoperind sărmanul nostru suflet și izgonind departe chipurile întunecoase ale demonilor celor răi (Pavecernița Mică).

Așadar, în vreme ce sufletul, după ieșirea lui din trup, este însoțit de îngeri și condus la cer, este atacat de demonii văzduhului, căpeteniile „puterilor văzduhului” (Efeseni 2: 2), care încearcă să împiedice urcușul lui, arătându-i păcatele pe care le-a făcut pe pământ. Demonii aceștia se numesc *vămi*, pentru că „așa cum străjile de la vamă stau pe drumurile înguste și îi prind pe cei care trec și îi cercetează aspru, la fel și aceștia, cercetează și stăpânesc sufletele, după ce ele ies din trup. Și dacă mai înainte nu s-au curățit cu totul (de păcat), nu le îngăduie să urce în lăcașurile cerești și să-L întâlnească pe Domnul lor” (Sfântul Macarie Egipteanul). De cealaltă parte, îngerii arată faptele bune pe care le-au săvârșit sufletele în viața lor pământească și ușurează mersul lor spre lumea cerească. Sufletul care-L iubește pe Dumnezeu, crede în El și s-a curățit de păcate prin pocăință nu este primejduit de vămi. Trece de ele nevătămat, întărit de harul dumnezeu.

zeiesc. „Atunci cetele îngerilor îl iau și-l duc în ținutul lor, în sălașul curăției”. Dimpotrivă, „dacă se face vinovat de păcate, cete de demoni și îngeri vicleni și puteri întunecate iau sufletul acela și-l țin rob în țărâmul lor” (Sfântul Macarie Egipteanul).

Procesul acesta, prin care sufletul suferă o primă judecare parțială, se numește vămuire. La vămuirea aceasta, desigur, nici demonii, nici îngerii nu sunt judecători ai sufletului, deși pare așa. Dumnezeu este judecătorul, demonii acuză și îngerii apără, cu toate că „nici de acuzatori n-are nevoie Judecătorul acela, nici de martori, nici de dovezi, nici de cercetări”, cum spune Sfântul Chiril al Alexandriei. Oricum, după încheierea acestei judecări parțiale, sufletul, fie că e câștigat de îngeri, fie de demoni, ajunge în așa-numita „stare de așteptare” a sufletelor, în care gustă, după măsura faptelor sale, bunătățile sau chinurile veșnice, așteptând judecata finală a lui Dumnezeu.

Pe cine războiesc

Demonii îi urăsc pe toți oamenii, fără deosebire, dar îi războiesc pe cei care nu ascultă de voia lor. Cel mai mult, desigur, îl războiesc pe cel care, prin Sfântul Botez, s-a lepădat de ei și a devenit conștient mădular al Bisericii lui Hristos.

Sfântul Chiril al Ierusalimului explică în „Cateheza” lui semnificația pe care o are lepădarea de diavol a catehemenului, când, întors spre apus, mărturisește: „Mă lepăd de satana și de toate lucrurile lui și de toți slujitorii lui și de toată slujirea lui”. De asemenea, explică care este puterea sufletească și iluminarea pe care o primește credinciosul la Botez și cât de înfricoșătoare sunt pentru

demoni merindele duhovnicești care-i sunt dăruite de Sfântul Duh.

Deoarece credinciosul, după intrarea lui în Biserică, va înfrunta negreșit războiul pe care-l stârnește împotriva lui diavolul, apostolul Pavel îl îndeamnă să îmbrace „armura lui Dumnezeu” (Efeseni 6: 11). Și „armura” aceasta este formată din virtuți, pe care omul le dobândește prin osteneala sa individuală și cu conlucrarea harului dumnezeiesc.

Așadar, duhurile rele îi războiesc pe cei care cultivă virtutea, care sporesc în viața duhovnicească. Sfântul Ioan Carpatiul spune că demonii „îi atacă mai mult pe cei care au o mai mare evlavie și cucernicie față de Dumnezeu, și prin războaie nesfârșite îi împing la săvârșirea păcatului, pentru ca în felul acesta să-i îndepărteze de credința în Hristos și de rugăciune și de nădejdea bună”.

Îndeosebi îi războiesc pe cei care se roagă, fiindcă arma rugăciunii distruge toate uneltirile lor. De aceea, de fiecare dată când ne pregătim pentru rugăciune, se pregătește și diavolul de atac. Sfântul Ioan Scărarul spune că, în ceasul în care bate toaca pentru rugăciune, îi putem observa „la arătare pe frații care se ridică și în ascuns pe vrăjmașii care se adună”.

În general, cel ce se nevoiește să-și taie patimile intră inevitabil în conflict cu duhurile rele, cum am spus și mai înainte. Și, cu cât se împotrivește mai tare, cu atât mai dur va fi atacul. De aceea și Sfinții, care au ajuns la culmi înalte de virtute și au fost împodobiți de Dumnezeu cu harisme minunate, au înfruntat toată ura și furia demonilor. Însă harul lui Dumnezeu i-a acoperit și luptele lor au fost încununuate de biruință. Sfântul Nichita Stithatul ne povățuiește în legătură cu asta: „Fii cu luare-aminte la atacurile demonilor scârboși. Căci, cu cât urci pe crestele virtuților..., cu atât ei, văzându-te cum te sui la

cer, scrâșnesc din dinți și își întind cu sânguință în văzduh mrejele răutății lor". Așadar, după măsura calității și maturității vieții duhovnicești este și intensitatea războiului diavolesc.

Dimpotrivă, pe cei care nu se împotrivesc voii rele a diavolilor, nu-i războiesc, pentru că-i socotesc de-ai lor. Oamenii aceia s-au supus patimilor și s-au făcut asemenea demonilor. Au devenit „atacatori și războinici împotriva lor înșiși” (Sfântul Ioan Sinaitul). Demonii se străduiesc doar să-i țină într-o stare de liniștire, ascunzând cu grijă prezența lor. Astfel, îi fac fie să uite de ei, fie să se îndoiască de demonica lor existență!

Ceva asemănător pățesc cei care trândăvesc și se relaxează, sau chiar părăsesc lupta duhovnicească. Devin ei singuri demoni pentru sinele lor. Monahul nesânguinos, spune Sfântul Ioan Sinaitul, care a ajuns să-și părăsească chilia și asceza, s-a făcut „sieși demon”. Cel mândru, iarăși, „nu are nevoie de atacurile demonilor; căci el s-a făcut sieși demon și războinic”. Însă cum se chinuiesc singuri cei care nu se împotrivesc instinctelor patimilor lor? Arzând de pofta cumplită de a împlini voia lor. „Căci voile lor li se fac demoni; și acestea îi chinuie pe ei, ca să le împlinească” (avva Pimen).

Așadar, atunci când ne ispitim singuri pe noi, diavolul nu se mai ostenește să ne ispitească. „N-are satana nevoie să-i ispitească pe cei care se ispitesc singuri și se târăsc mereu pe pământ plini de griji omenești... Cununile și biruința sunt pregătite pentru cei care sunt ispitiți (de către diavol) și nu pentru cei cărora nu le pasă de Dumnezeu” (Sfântul Ioan Carpatiul).

Însă când cei nesânguincioși vor să se îngrijească de mântuirea lor, aruncând de pe ei jugul demonic, atunci vor întâmpina toată sălbăticia duhurilor rele. Avva Dorotei îl compară pe diavol cu Faraon: „Așa cum regele

Egiptului a devenit mai sever față de israeliți când i-au cerut, cu poruncă de la Dumnezeu, să-i lase să plece de sub stăpânirea lui, în același fel se tulbură și diavolul, când vede venind mila lui Dumnezeu peste vreun suflet, ca să-l tămăduiască. Ridică împotriva lui toate patimile și-l războiește cu o sălbăticie de necrezut”.

De ce ne războiesc

De ce oare li s-a dat de către Dumnezeu demonilor puterea de a-i ispiti pe oameni, câtă vreme, desigur, mulți sunt târați în păcat prin ispite și-și pierd sufletul? N-ar fi fost de preferat să-i fi distrus pe demoni, să-i fi nimicit? Nu s-ar fi evitat astfel căderea lui Adam și tragedia omenească de mai târziu?

La întrebările acestea nu e ușor de răspuns. Vom căuta, totuși, unele răspunsuri, la Părinții Bisericii.

Diavolul este, fără îndoială, o existență distinctă. Bunul Dumnezeu nu l-a nimicit după răzvrătirea lui, căci atunci ar fi părut că a greșit când l-a plăsmuit, lucru neadevărat pentru Desăvârșitul și Preaînțeleptul Dumnezeu. Acum, de ce l-a zidit, de vreme ce cunoștea dinainte căderea lui, aparține voilor ascunse ale lui Dumnezeu. „Căci cine a cunoscut gândul Domnului sau cine a fost sfetnicul Lui?” (Romani 11: 34). Oricum, Sfântul Ioan Damaschinul vorbește în felul următor pe această temă: „Dumnezeu l-a zidit pe diavol din bunătate negrăită. Căci s-a gândit: fiindcă acesta o să devină rău și o să piardă toate bunătățile pe care i le voi da, să-l lipsesc și eu cu totul de bunătate și să nu-l aduc la existență? Nicidecum. Ci, deși el va deveni rău, eu nu-l voi lipsi de puțința de a se face părtaș mie. Îl voi face, chiar fără să vrea, să

participe la bunătățile mele prin existența lui. Căci existența este bunătatea și darul lui Dumnezeu”.

Astfel deci, diavolul, după apostazia lui, nu numai că n-a fost lipsit de existență, dar nici măcar n-a fost coborât de pe treapta ființelor cugetătoare. Prin urmare, ca ființă distinctă, și-a păstrat și libertatea. Dumnezeu, respectând libertatea sa, îi îngăduie să lucreze răutatea, desigur, nu din slăbiciune, ci din îndelungă-răbdare. Cu toate acestea, activitatea sa rea a cuprins-o în planul iconomiei Lui dumnezeiești pentru mântuirea omului.

„Mulți se încununază prin mijlocirea lui”, spune Sfântul Ioan Damaschinul. Și continuă: „Și dacă spui că și mulți pier, îți răspund că, așa cum însuși diavolul a putut, fără să-l înrăurească cineva, să devină rău cu voia sa, lucru ce este cea mai mare fărădelege a lui, așa putea și omul, de unul singur, fără să-l înrăurească cineva, să devină rău, ceea ce ar fi fost cel mai mare păcat al său... De aceea diavolul, care a păcătuit de unul singur, a rămas nepocăit, iar omul, care a păcătuit nu de unul singur, ci prin intervenția diavolului, a fost condus la mântuire și s-a învrednicit de întoarcerea la Dumnezeu și de iertarea păcatelor”.

Acest fragment impresionant al marelui dogmatist al Bisericii noastre dezvăluie trei adevăruri de bază, care sunt totodată și răspunsuri la întrebările de la început:

a) Pricina căderii omului a fost libertatea voinței sale, și nu diavolul. S-ar fi putut, adică, ca omul să cadă și fără mijlocirea diavolului.

b) A fost un lucru bun că n-a căzut de unul singur, ci a fost târât de către diavol, căci în felul acesta i s-a dat posibilitatea de a se mântui.

c) Existența și lucrarea diavolului se dovedesc, în cele din urmă, binefăcătoare pentru om.

Sfântul Chiril al Ierusalimului spune că Dumnezeu i-a îngăduit diavolului să trăiască și să-i războiască pe oameni din două motive: mai întâi pentru a se distruge mai mult, fiind biruit de cei mai prejos ca el, și, apoi, ca să fie cinstiți cu deosebire și să fie încununați cei care-l înving pe cel ce odinioară a fost arhanghel.

Ispitele, de altfel, sunt necesare pentru ca omul să se antreneze și pentru a-și încerca râvna, încât virtutea să fie nevoiea voii lui și nu un rod al silinței. „Dumnezeu nu este prietenul celor ce au fost siliți, ci al celor care izbutesc prin virtute. Virtutea vine din voie liberă, și nu din silință”. (Sfântul Vasile cel Mare).

Sfântul Maxim Mărturisitorul enumeră cinci pricini pentru care Dumnezeu îngăduie să fim războiți de diavol: prima pricină este pentru a învăța, din experiența războiului, să deosebim virtutea de răutate. Cea de-a doua, pentru a păstra statornică virtutea pe care am dobândit-o cu trudă. A treia, pentru a nu ne mândri, atunci când izbutim virtutea, ci a învăța să ne smerim. A patra pricină este pentru a urî din tot sufletul nostru răutatea. Și a cincea, pentru a nu uita, atunci când ajungem la eliberarea de patimi, slăbiciunea noastră și puterea lui Dumnezeu care ne ajută.

În afară de pricinile de mai sus, pentru care Dumnezeu îngăduie războiul, există și altele, pentru care responsabil este însuși omul. „Fiecare (asemenea) război diavolesc”, spune Sfântul Ioan Sinaitul, „se datorează în general următoarelor trei cauze: fie nesârguinței noastre, fie mândriei noastre, fie invidiei demonilor. Prima este jalnică, a doua ticăloasă, dar a treia este fericită”.

Concluzionând, am putea spune că diavolul, desigur, fără să vrea, devine o unealtă folositoare în mâinile lui Dumnezeu și slujește sfintelor Sale voințe. Astfel, ispitele demonice lucrează mereu în chip

pedagogic și terapeutic pentru om, pentru că-l ajută să-și recunoască slăbiciunile, să se pocăiască, dar și să cunoască prin experiență atât iubirea lui Dumnezeu, cât și ura diavolului.

Cum ne războiesc

Duhurile rele ne războiesc în multe feluri. Au o experiență de mii de ani și, de aceea, observă și folosesc orice slăbiciune a noastră, încât atacurile lor să fie cât mai rodnice. Apostolul Petru spune că „potrivnicul nostru, diavolul, umblă răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită (I Petru 5: 8). Adică urmărește, neobosit, sufletele noastre și ca un leu însetat de sânge caută un prilej pentru a ne sfâșia.

În general, demonii ne războiesc după măsura stării noastre duhovnicești. Într-un fel îl războiesc pe începător și altfel pe cel experimentat în viața duhovnicească. Oricum, în fiecare împrejurare, intensitatea războiului duhovnicesc nu depășește niciodată puterile celui războit. „Credincios este Dumnezeu”, spune apostolul Pavel, „Care nu va îngădui să fiți ispitiți mai mult decât vă stă-n putere, ci odată cu ispita vă va aduce și calea de a ieși din ea, ca s-o puteți răbda” (I Corinteni 10: 13).

Avva Isaac Sirul vorbește despre patru feluri de războaie demonice, care vin unul după altul și care urmează succesiv cele patru trepte ale maturității duhovnicești a omului:

1) Pe începătorii care sunt nesânguincioși și leneși în râvnă, diavolul îi atacă cu sălbăticie de la început, încât să-i facă să se teamă și s-o ia la fugă. Poate că Dumnezeu îngăduie să fie biruiți de ispită și nu-i ajută, pentru că au început lupta cu îndoială și răceală, fiind iubitori de sine

și fricoși. Pentru aceștia s-a spus: „Blestemat este cel ce nesocotește lucrările Domnului” (parafrază la Ieremia 31: 10). Nu se întâmplă însă la fel cu începătorii care sunt simpli și lipsiți de răutate, pentru că-i acoperă harul lui Dumnezeu și devin cu timpul sârguincioși și viteji.

2) Pe cei care au trecut în etapa a doua, diavolul nu-i atacă imediat, pentru că vede că au râvnă și cuget nevoitor. Așteaptă ca râvna lor să se răcească și să înceapă a trândăvi. Atunci harul dumnezeiesc este alungat din suflet și se îngăduie lucrarea ispitelor. Pricina principală a ispitelor acestora este risipirea gândurilor, care se datorează leneviei. De asemenea, iubirea de plăceri trupești și iubirea odihnei. În etapa aceasta, ostenitorii sunt încercați și cu părăsirea pedagogică a lui Dumnezeu, încât să învețe să-L caute, precum copilul pe mama lui. Când prin încercările acestea sunt conduși la osândirea de sine și râvna lor se înfierbântă iarăși, atunci Dumnezeu le trimite ajutor ceresc, pe când diavolul, văzându-i puternici în războiul duhovnicesc, folosește altă tactică.

3) Se străduiește să-l îndepărteze de ei pe îngerul lor păzitor, sădindu-le cugete de mândrie, gândindu-se că prin puterea lor îl biruie pe vrăjmaș, sau încearcă să-i amăgească prin vise și vedenii mincinoase. Dacă se dovedesc, însă, înțelepți și viteji, păzind în minte pomenirea lui Dumnezeu, nu vor fi amăgiți. Atunci vrăjmașul pune în practică ultimul său plan.

4) Tulbură mintea nevoitorilor cu nălucirile lucrurilor simțite și al mișcărilor pătimase pe care le provoacă acestea, pentru a-i târî în săvârșirea păcatului cu cugetul. Căci vicleanul știe foarte bine că, în viața duhovnicească, atât biruința, cât și înfrângerea depind de cuget. Prin războiul acesta este încercat devotamentul nevoitorilor față de Dumnezeu, adică dacă pentru iubirea Lui sunt gata să nesocotească nălucirile, să înăbușe plăcerile

trupești și să-și păstreze cugetul smerit. Cei ce se dovedesc slabi vor fi părăsiți ca gunoaiele de către dumnezeiescul har și vor cădea în mâinile vrăjmașului, fiindu-le zădărnice și nevoințele lor de la început.

Aceasta este tactica generală și strategia războiului diavolesc, după cum ne-o descrie avva Isaac. Care sunt însă mijloacele pe care le folosesc demonii în războiul lor împotriva noastră în aceste patru etape? În ce fel ne războiesc?

1) Ne războiesc prin *cugete*. Este cel mai obișnuit mijloc de războire diavolească. Patericul numește cugetele „semințe ale demonilor”. Desigur, când vorbim despre cugete, ne referim la cugetele pătimăse, adică cele care alcătuiesc în mintea noastră forma vreunui lucru material sau persoane încărcate de patimă. Căci există și cugetele simple sau omenești, precum de asemenea și cele nepătimașe sau îngerești. Demonii, așadar, sădind cugete pătimăse, se străduiesc să ne înrobească mintea, fiindcă, „dacă mintea nu-și închide ochii, comoara nu va fi furată” (Sfântul Ioan Sinaitul). Sfântul Casian spune că „este cu neputință ca duhurile necurate să pătrundă în om, până nu-i stăpânesc mai întâi mintea. În continuare îi dau la o parte acoperământul ocrotitor al minții, care este frica și pomenirea lui Dumnezeu, și după aceea îl atacă, aflându-l neînarmat și lipsit de ajutor dumnezeiesc. Astfel, îl biruiesc ușor și locuiesc în el ca și când acolo ar fi adevăratul lor sălaș”.

Cugetele sunt ca tâlharii, care înrobesc mai întâi mintea, paznicul sufletului, și după aceea jefuiesc comoara duhovnicească. Sfântul Nil Sorski dă un exemplu despre cum se întâmplă acest lucru: „Adică, de pildă, cugetul slavei deșarte, ca un trădător viclean, care trădează o cetate frumoasă, le deschide porțile sufletului tuturor demonilor. Și, într-adevăr, gândește-te cu plăcere

la virtuțile tale, ca și cum ar fi fost rodul ostenelilor și puterilor tale, și vei vedea atunci cu câtă grabă se va năpusti răutatea în sufletul tău”.

2) Ne războiesc prin *patimile* care există în noi, răvășindu-ne toate cele trei părți ale sufletului. „Demonii”, spune Sfântul Maxim, „ori înfierbântă partea doritoare a sufletului, ori o tulbură pe cea simțitoare, ori o întristează pe cea cugetătoare”. Și completează: „De la patimile care se află în sufletul nostru, demonii iau pricină și mișcă în noi cugetele pătimișe. Apoi cu acestea războiesc mintea și o silesc să încuviințeze păcatul. După ce o înving, o conduc la păcatul „cu cugetul” și, când acela este săvârșit, îl pun și în faptă”.

3) Ne războiesc prin *simțurile trupești*, și îndeosebi prin văz. Însuși Hristos, vrând să ne păzească de desfrânarea prin văz, spune: „Oricine se uită la o femeie spre a pofti s-a și desfrânat cu ea în inima lui” (Matei 5: 28). Sfântul Nicodim Aghioritul numește simțurile „intrări ale păcatului” și „ferestre prin care moartea intră în sufletul nostru”. Aceasta se întâmplă atunci când le lăsăm necercetate, „să guste din plăcerile vătămătoare de suflet și aducătoare de moarte”. Sfântul Ioan Scărarul ne explică că „din simțuri se nasc cugetele rele... Deseori o privești frumoasă, o atingere de mână, un miros plăcut sau un glas dulce dau pricină cugetelor (desfrânării) să pătrundă în inimă”. Însă se poate întâmpla și contrariul: „Din pricina cugetelor desfrânării, trupul se mișcă spre patimă”. Astfel, se întâmplă ca anumite patimi să pornească din lăuntru nostru și să se manifeste în trup, iar altele să plece din simțurile trupești, să provoace plăcere și, în continuare, plăcerea să ne înrobească mintea.

4) Dacă demonii ne războiesc prin cugete, patimi și simțuri, cu atât mai mult ne războiesc prin *închipuire*. Închipuirea este mai subțire decât simțurile și mai groasă

decât mintea, de aceea se și află între acestea. Este un fenomen apărut după căderea omului în păcat, ceea ce înseamnă că, înainte de cădere, Adam nu avea închipuire. Dumnezeu și îngerii nu au închipuire, ci doar oamenii și demonii. De aceea, închipuirea este un cărăuș bun al lucrării satanice.

5) Ne războiesc, de asemenea, și prin mijlocirea *semenilor* noștri. Adică, folosind ca organe ale lor pe alți oameni, ne aruncă fie în nenorociri, fie în păcat. Sfântul Maxim spune că, după cum diavolul l-a ispitit pe Hristos prin mijlocirea fariseilor, așa ne războiește necontentit și pe noi, ridicându-i împotriva noastră pe alți oameni, și îndeosebi pe cei care nu știu ce-i frica de Domnul. Și Sfântul Ioan Carpatiul învață în legătură cu asta: „După cum Domnul vrea ca omul să se mântuiască prin mijlocirea altui om, așa se grăbește și satana să-l conducă pe om la pieire prin mijlocirea altui om. De aceea, cel care face tovărășie fără luare-aminte cu vreun om viclean își va afla degrabă nenorocire, ca și cum ar fi făcut tovărășie cu un lepros”.

6) Demonii au puțința de a ne vătăma și prin *deochi*, cum se spune în popor. În cazul acesta, se sprijină pe răutatea oamenilor care ne invidiază pentru anumite bunătăți (sănătate, bogăție, ranguri, viață familială fericită etc.). Dacă nu participăm la Tainele Bisericii noastre, demonii pot să ne lipsească de aceste bunătăți prin deochi, care ne este provocat de acești semeni invidioși ai noștri. Biserica a cuprins în cărțile de rugăciuni o rugăciune specială „pentru deochi”, pe care preoții o citesc celor care au fost deocheați, rugându-L pe Dumnezeu să-i scape de „toată lucrarea diavolească, de toată înrâurirea satanică... și de vătămarea cu ochiul a oamenilor răufăcători și vicleni”. Fericitul părinte Paisie, la o întrebare referitoare la aceasta, a răspuns: „Oamenii

cuprinși de invidie și răutate – puțini sunt aceia –, ei sunt cei care deoache. O femeie, de pildă, vede un copil fericit alături de mama sa și zice cu răutate: „De ce n-am avut eu un astfel de copil? De ce i l-a dat Dumnezeu acesteia?” Atunci copilul acela poate fi vătămat; nu mai doarme, plânge, se chinuie, pentru că femeia aceea a rostit vorbele cu răutate. Și dacă copilul s-ar îmbolnăvi și ar muri, ea ar simți bucurie în suflet. Altul vede un vițeluș, îl dorește cu ardoare, și acela îndată moare”.

7) Un alt mijloc de războire este prin *boli* și, în general, prin *suferințe trupești*. Diavolul, provocându-ne boli, se străduiește să facă să ne pierdem răbdarea și să ocărâm împotriva lui Dumnezeu. Faptul că multe boli sunt provocate de cel viclean, desigur, cu îngăduința lui Dumnezeu, îl vedem din vindecarea femeii gârbove din Evanghelie. Spunând Hristos că pe femeia aceea „de optsprezece ani a legat-o satana” (Luca 13: 16), ne-a arătat că boala ei se datora lucrării diavolești.

Aceeași pricină avea și boala apostolului Pavel, după cum chiar el mărturisește: „Datu-mi-s-a un ghimpe în trup, un înger al satanei să mă bată peste obraz” (II Corinteni 12: 7).

Sfânta Singlitichia, care suferea de boli îndelungate și dureroase, spune în legătură cu aceasta: „Diavolul aduce boli chinuitoare și grele, încât prin acestea să stingă iubirea de Dumnezeu a celor care suferă. Și face ca trupul să fie cuprins de friguri puternice și chinuit de sete nesuferită”.

8) Un alt mijloc de războire este și *înfricoșarea*. Diavolul se străduiește să ne înfricoșeze prin zgomote exterioare, trăsnete și voci, încât să ne descurajeze de la orice lucrare duhovnicească – îndeosebi de la rugăciune sau chiar să ne arunce în amăgire. Zgomotele acestea nu sunt provocate din cauze naturale obișnuite, și tocmai de

aceea stârnesc teamă. Sfântul Nil Ascetul spune că „cel ce se îndeletnicește cu rugăciunea curată și nerisipită va auzi lovituri și bătăi și voci și va suferi chinuri trupești de la demoni”.

Spre înfricoșare, de asemenea, dar la cei înaintați în trăirea duhovnicească, apar în persoană însuși demonii, de fiecare dată purtând alte chipuri. Sfântul Antonie cel Mare, luptător experimentat împotriva demonilor, ne spune că aceștia se preschimbă în fiare însetate de sânge, în reptile scârboase, în balauri înfricoșători, în uriași și mulțimi de ostași.

Uneltiri

Diavolul nu este un vrăjmaș foarte primejdios în războiul vădit și în atacurile frontale. Însă prin războiul său viclean și ascuns distruge multe suflete. Este foarte născocitor în uneltiri și foarte experimentat în întinderea curselor. De aceea, de altfel, i s-a dat și numele de „viclean” și „amăgitor”.

„Vrăjmașul cel uneltitor”, spune Sfântul Grigorie Teologul, „a născocit mii de sulite ucigătoare, care deseori sunt ascunse sub o mască frumoasă. Prin acestea le pregătește sfârșit mizerabil oamenilor, așa cum o undiță băgată în apă le aduce moarte peștilor”.

Sfântul Antonie cel Mare a văzut toate cursele vrăjmașului întinse deasupra pământului, atât de bine ticluite, încât se întreba dacă există vreun loc să treacă cineva printre ele fără să fie prins.

Sfântul Macarie, iarăși, l-a văzut pe diavol în chip de om, purtând un veșmânt găurit, și din fiecare gaură a lui atârna un mic vas. Fiecare vas conținea un anumit fel de ispită, pe care diavolul le-o oferea monahilor, cu

nădejdea că cineva va primi ceva din toate acestea. De aceea, Sfântul ne povățuiește: „Trebuie să observăm cu mare agerime uneltirile și vicleniile și planurile rele ale vrăjmașului. Fiindcă, după cum Sfântul Duh spune prin gura lui Pavel că s-a făcut toate tuturor, încât să-i câștige pe toți, așa și răutatea se străduiește să se facă toate, încât pe toți să-i conducă la pieire”.

Sfânta Singlitichia arată câteva din cursele diavolului: „Atunci când diavolul nu poate înrobi sufletul prin sărăcie, îi oferă ca momeală bogăția. Dacă nu izbutește prin injurii și calomnii, aduce laude și slavă. Când nu-l poate birui pe omul sănătos, îi îmbolnăvește trupul. Când, în general, nu poate amăgi prin plăceri, se străduiește să ne răvășească prin suferințe”.

Apostolul Pavel, întrucât cunoștea bine planurile viclene și cursele satanei, a spus: „Gândurile lui nu ne sunt necunoscute” (II Corinteni 2: 11). De aceea îi îndemna pe creștini: „Îmbrăcați armura lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva uneltirilor diavolului” (Efeseni 6: 11). Iar Sfântul Ioan Gură de Aur comentează: „Pavel n-a spus să înfrunțați luptele, nici războaiele, ci uneltirile. Căci vrăjmașul nu ne războiește pe față, ci pe ascuns. Nu arată îndată ceea ce vrea să facă, ca să nu se dea de gol, ci, purtând mască, lucrează prin amăgire, ca un vrăjmaș viclean care, pentru a cuceri o cetate, sapă pe ascuns sub zidurile ei”.

Prima și cea mai mare uneltire este cea pe care a folosit-o diavolul atunci când a amăgit-o pe Eva în rai. La început a luat chip de șarpe, care era „cel mai blând dintre toate dobitoacele”. După aceea a început să vorbească cu ea, și cu meșteșug a reușit s-o facă să se îndoiască de puterea lui Dumnezeu și de adevărul poruncii Lui. În fine, i-a aprins dorința fructului oprit și a convins-o să

guste din el, despărțind-o de Dumnezeu și înrobind-o morții (Facerea 3: 1-6).

Uneltirea aceasta, folosită de diavol pentru a-i scoate pe primii oameni din rai, continuă să o folosească până în zilele noastre, ca să ne țină departe de Dumnezeu. Ne șoptește cu nerușinare că poruncile lui Dumnezeu sunt grele și nu pot fi ținute, că n-ar mai fi pentru noi și nu s-ar mai potrivi în vremurile noastre. Gândul acesta, desigur, pentru a ne amăgi, îl prezintă ca pe un rod al minții noastre, și nu ca pe o urzeală a lui. Totodată ne aprinde poftele plăcerilor și ne înfășoară sufletele în plasele păcatului și ale morții duhovnicești.

Uneltirile diavolului variază în funcție de vârstă, poziția socială, rangul, starea duhovnicească și, în general, modul nostru de viață. Adică, într-un fel îl războiește cel viclean pe tânăr și în alt fel pe cel bătrân, într-un fel pe cleric și în alt fel pe laic, într-un fel pe cel căsătorit și în alt fel pe monah, într-un fel pe începător și în alt fel pe cel înaintat în trăirea duhovnicească.

În continuare, vom adăuga câteva din uneltirile acestea, după cum le descrie Sfântul Ioan Sinaitul în *Scara raiului*, căci este adevărat că, atunci când o uneltire este dezvăluită, își pierde puterea și rodnicia ei. Când nevoitorul începător este înștiințat de cineva experimentat în război despre cursele care sunt întinse înaintea lui, se ferește cu ușurință. Așadar, Sfântul ne spune:

* O uneltire de bază, pe care demonii o folosesc mereu atunci când ne văd că începem vreo lucrare duhovnicească, este următoarea: sapă cu viclenie în fața noastră trei gropi, în care se străduiește să ne arunce pe rând. La început, încearcă să ne împiedice să începem lucrarea (prima groapă). După aceea, dacă nu izbutesc acest lucru, se străduiesc să ne facă să n-o făptuim după voia lui Dumnezeu (a doua groapă). În fine, dacă și în

aceasta eşuează, se apropie de noi în tăcere și ne laudă, că în toate lucrăm întocmai după voia lui Dumnezeu. Și asta o fac pentru a ne arunca în mândrie (a treia groapă).

* Multe, de asemenea, sunt urzite pentru a zădărnici și în alte feluri lupta noastră duhovnicească. Există, de pildă, împrejurări în care, dacă nu izbutesc să ne facă să păcătuiim, ne împing să-i osândim pe cei care au păcătuit, încât prin osândirea noastră să pângărească împotrivirea pe care am avut-o în fața păcatului.

* Alteori, iarăși, când ni se întâmplă necazuri și ispite, ne îndeamnă să rostim sau să făptuim lucruri fără rost. Dacă eşuează în aceasta, se apropie în tăcere și ne îndeamnă să-I aducem lui Dumnezeu mulțumiri pline de mândrie.

* De multă luare-aminte e nevoie și în următoarea lui uneltire: înainte de a cădea în păcat, ne șoptește că Dumnezeu este iubitor de oameni și că sigur ne va ierta. După săvârșirea păcatului însă, ni-L prezintă pe Dumnezeu ca judecător drept, aspru și sever. Fiți atenți la viclenia lor: la început lucrează așa, ca să ne împingă la păcat. După aceea lucrează altminteri, ca să ne arunce în deznădejde.

* În alte împrejurări, când izbutesc să ne arunce în unele păcate, se luptă să ne convingă să nu le mărturisim duhovnicului. Aceasta este marea lor izbândă, căci nimic altceva nu-i întărește atât de mult pe demoni, decât atunci când ascundem păcatele în inima noastră. Dacă, cu toate acestea, noi mergem la spovedanie, ne face să le mărturisim fie ca și cum le-ar fi săvârșit altcineva, fie dând vina pe alții.

* O uneltire foarte primejdioasă este și stârnirea războiului minții. Pentru o anumită vreme, demonii se ascund și nu ne războiesc, încât să fim nepăsători și să cădem în nesărguință. Astfel, conștiința noastră devine

din ce în ce mai elastică, până ce ajungem să socotim marile patimi ca pe ceva neînsemnat. Ajungem, adică, pe o treaptă înaltă de nesimțire, care este o boală duhovnicească de nevindecat.

* Alteori demonii se ascund, pentru a ne ataca pe neașteptate și pentru a ne surprinde. Așa cum, de pildă, există mâncăruri care, după ce le mănâncă cineva, își manifestă efectele lor în ziua următoare sau chiar după vreme îndelungată, la fel se întâmplă, de multe ori, și cu pricinile care murdăresc sufletul. Mănâncă, de exemplu, cineva pe săturate și nu simte războire. Face tovărășie cu femei, și în ceasul acela nu are niciun cuget viclean. Astfel prinde curaj și își relaxează luarea-aminte, încât este atacat pe neașteptate de demoni și pățește mare nenorocire.

* O altă uneltire a lor este nu numai să se ascundă, dar să ne făurească și stări duhovnicești mincinoase. Când, de pildă, suntem sătui de mâncăruri variate și gustoase, ne fac să fim veseli, cucernici și cu minte curată la rugăciune. Dimpotrivă, când postim, ne provoacă somnolență, lipsă de evlavie și întărire a inimii. Scopul lor este să alcătuiască înlăuntrul nostru impresia greșită că ne putem desfăta fără primejdie cu bunătățile materiale și în același timp putem avea și o intensă trăire duhovnicească, plină de cucernicie și lacrimi. Lacrimile acestea însă, sau orice stare „bună” asemănătoare, sunt mincinoase.

* Demonul slavei deșarte folosește și următoarea uneltire uimitoare: sădește cugete vreunui frate și i le vădește altuia. În continuare, îl împinge pe cel din urmă să-i descopere primului tainele inimii sale, încât acela să-l laude ca pe un înainte-văzător.

* Oamenilor cuprinși de slavă deșartă, care se întâmplă să fie educați în învățătura lumească, le aplică următoarea uneltire: când încep studiul Sfintei Scripturi, le descoperă imediat tâlcuirea ei. Astfel, încet-încet îi

înșală și în cele din urmă îi aruncă în erezii și blasfemii. Teologia aceasta demonică, sau mai bine-zis pălăvrăgeala, o pot pricepe din tulburarea și mulțumirea de o clipă pe care o simt în ceasul tâlcuirii fragmentelor din Sfânta Scriptură.

* Primejdioase sunt și cursele „din dreapta”. Deseori demonii ne împiedică de la cele mai ușoare și folositoare lucrări și ne împing spre cele obositoare. Astfel, ne îndeamnă să ne îndeletnicim cu nevoințe duhovnicești care depășesc măsura noastră, încât, după ce obosim sufletește și ne risipim toate puterile, să nu mai avem dispoziție nici pentru nevoințele simple, pe care le putem înfăptui ușor.

* Impresionante sunt, de asemenea, diferitele uneltiri pe care duhurile rele ni le provoacă în ceasul rugăciunii. Atunci când, de pildă, bate clopotul pentru a merge la biserică, câțiva demoni vin în pat și, în vreme ce ne trezim, ne îndeamnă să mai dormim puțin. Alții, pe când stăm la rugăciune, ne fac să căscăm sau ne adâncesc în somn. Alții ne provoacă dureri de stomac neașteptate și puternice, ca să ne scoată afară. Alții ne aduc asemenea oboseală, încât nu putem sta în picioare. Alții ne îndeamnă să începem a vorbi în biserică, iar alții ne fac să râdem. Alții, iarăși, ne îmboldesc să psalmodiem ușor și măiestru din plăcerea pe care o avem când ne ascultăm vocea.

* Dacă nu vom fi prinși de uneltirile acestea, vin îndată după rugăciune și ne războiesc cu închipuiri necuvioase, ca să ne lipsească de roadele duhovnicești pe care cu puțin înainte le-am adunat cu trudă.

Acestea sunt câteva din multele uneltiri diavolești pe care Sfinții Părinți le-au pomenit în scrierile lor, spre folosul nostru sufletesc.

Visuri – Vedenii

Cea mai primejdioasă cursă diavolească, care a distrus multe suflete, sunt visurile și vedeniile: Diavolul apare fie fățiș înaintea noastră, fie în vedenii, fie în visurile noastre, în chip de înger sau Sfânt, sau chiar în chipul lui Hristos, sau chiar ca o lumină, ca să ne amăgească.

Apostolul Pavel ne înștiințează: „Însuși satana se preface în înger al luminii” (II Corinteni 11: 14). Comentând fragmentul acesta, Sfântul Chiril al Ierusalimului spune: „Diavolul se preschimbă în înger al luminii, nu pentru a se întoarce la starea lui de la început, ci spre a-i înfășura în întunericul duhovnicesc al amăgirii pe cei care trăiesc viață îngerească... Să fim cu luare-aminte, așadar, să nu ne amăgim și să-l socotim înger bun pe diavol, care împarte nimicire și care ca un leu turbat caută să ne înghită”.

Experiența ascetică cunoaște multe cazuri de acest fel de amăgire diavolească.

Demonii, după cum ne descoperă Sfântul Antonie cel Mare, „se fac că psalmodiază cântări, rostesc fragmente din Scripturi sau chiar repetă textele pe care le citim noi. Când dormim, ne trezesc pentru rugăciune; și fac acest lucru atât de des, încât nu ne lasă deloc să dormim. Ne sfătuiesc să postim peste măsură, ca să ne îmbolnăvim. Se arată în chip de monahi și se preface că vorbesc cu evlavie”.

Iar Sfântul Macarie Egipteanul completează: „Sataka se preface că se roagă cu cei care se roagă, cu scopul de a-i înșela sub acest pretext și de a le provoca mândrie. Se preface că postește cu cei care postesc, vrând să-i târască în trufie. Cu cei care cunosc Scripturile face la fel, dorind

să-i scoată, în felul acesta, de pe calea cea dreaptă. Cu cei care s-au învrednicit să li se descopere lumina dumnezeiască lucrează amăgitor, adică se preschimbă în înger de lumină, pentru a-i înșela, arătându-și lumina lui mincinoasă, ca să-i aducă lângă el. Și, în general, se arată fiecăruia în chip diferit, încât prin aceasta să-l facă pe fiecare rob al său și să-l conducă la pieire, folosindu-se de diferite pretexte”.

Există, desigur, și vedenii trimise de la Dumnezeu, dar și de acestea se folosește satana, ca să-i târască în rătăcire pe cei grabnic încrezători și naivi. Cum putem însă să deosebim vedeniile dumnezeiești de cele demonice, pe îngerii adevărați de cei mincinoși, lumina lui Dumnezeu de lumina pe care o arată diavoli? Această deosebire este foarte grea; atât de grea, încât au fost amăgiți și monahii înaintați duhovnicește, când au văzut, de pildă, vreun înger luminos rugându-se împreună cu ei, făcând metanii, vorbind despre Dumnezeu, și au crezut că nu e cu puțință să fie demon. Și, totuși, era. Criteriile negreșite sunt deținute doar de cei care, cu harul lui Dumnezeu și după aspre nevoințe duhovnicești, au izbutit să dobândească virtutea prețioasă și rară a deosebirii. Aceștia pot să deosebească proveniența vedeniilor sau a visurilor, după lucrarea pe care o provoacă în suflet.

Sfântul Grigorie Sinaitul spune că, atunci când dumnezeiescul har vizitează sufletul, aduce blândețe, îndurare, smerenie și înăbușire a patimilor. Demonii, dimpotrivă, umplu sufletul de mândrie, părere de sine, teamă și alte răutăți. Și încheie: „Așadar, după lucrare, poți afla dacă lumina care ți-a pătruns în suflet este de la Dumnezeu sau de la satana. Varza are formă asemănătoare cu conopida și oțetul are aceeași culoare ca vinul, dar gătlejul pricepe și deosebește diferența dintre ele prin gust. Așa și sufletul, dacă are deosebire, distinge prin

simțul minții harismele Sfântului Duh de nălucirile diavolului”.

Cât despre lumină, îndeosebi, după învățătura patristică, când aceasta provine de la Dumnezeu, este albă, nu are formă și aduce pacea în suflet, pe când, dacă provine de la diavol, este colorată, are formă și provoacă tulburare.

Oricum, Sfinții Părinți, pentru protejarea noastră, ne sfătuiesc ca, dacă avem vreun vis sau vedenie, să nu ne străduim singuri să le aflăm proveniența, ci fie să mergem la părintele nostru duhovnicesc sau la alți părinți cu discernământ, fie să le respingem îndată, socotindu-ne pe noi nevrednici de asemenea cinste și contemplare. Dacă nu facem așa, ci primim cu ușurință visul sau vedenia, ca pe niște descoperiri de la Dumnezeu, atunci vom fi înrobiți negreșit de patima mândriei. Și este știut, desigur, că satana îl amăgește pe om întotdeauna prin mândrie. Visurile și vedeniile, desigur, sunt cele mai reușite mijloace pe care le folosește, pentru a-i înșela pe cei mândri. Diavolul dobândește multe drepturi în sufletele acestor oameni, și de aceea, cum spune Sfântul Ioan Sinaitul, „li se arată, când dorm sau când sunt treji, în chip de înger, sfânt sau mucenic, și le dă harisme duhovnicești sau le descoperă diferite taine, cu scopul de a-i amăgi, încât să-și piardă chiar și mințile”.

Cât de mare este această amăgire, se vedește din faptul că oamenii deseori se străduiesc să-și justifice credința lor în visuri și vedenii, comparându-se pe ei cu proorocii, cu apostolii și cu alți Sfinți, care au primit descoperiri de la Dumnezeu. O astfel de purtare este, fără îndoială, o dovadă fățișă a mândriei. Sfântul Ioan Sinaitul, care este ecoul învățăturii patristice, spune: „Demonii apar în somnul nostru în chip de profeți... Celor care s-au încrezut în ei, le-au părut deseori ca niște adevărați

prooroci. Însă pentru cei care i-au nesocotit, totdeauna s-au dovedit mincinoși. Căci, având existență duhovnicească, văd ce se întâmplă în văzduh. Și îndată ce văd că cineva a murit, aleargă repede la cei cu mintea ușoară și le prezic acest lucru în visuri... Dacă începem să-i primim pe demoni în somnul nostru, atunci și în stare de veghe vom fi batjocoriți de ei. Cel ce crede în visuri este foarte naiv, iar cel care nu crede este foarte cuminte". Și adaugă: „Așadar, cel ce crede în visuri se aseamănă celui care-și vânează umbra și se străduiește s-o prindă”.

Sfântul Diadoh al Foticeii, vrând să ne păzească de această amăgire atât de primejdioasă a diavolului, ajunge în punctul de a spune că, chiar și dacă ne-am învrednici de descoperiri trimise de Dumnezeu, este mai bine să nu le primim. Și Dumnezeu nu numai că nu Se va mânia pentru purtarea aceasta a noastră, dar ne va și lăuda pentru înțelepciunea și grija de a nu fi amăgiți. Spune deci: „În viața pământească înaintăm crezând, nu văzând, după cum ne mărturisește apostolul Pavel. Așadar, dacă vreunui nevoitor i se va arăta lumină sau vreo formă luminoasă, să nu primească deloc vedenia aceasta. Așa ceva este amăgirea fățișă a celui viclean. Mulți le-au primit din neștiință și au ieșit de pe drumul adevărului. Noi, însă, știm că, atâta vreme cât ne aflăm în trupul stricăcios, suntem departe de Dumnezeu, adică nu este cu putință să-L vedem cu ochii noștri nici pe El, nici vreuna din minunile Lui cerești”.

În concluzie, adăugăm foarte prețiosul îndemn al Sfântului Ignatie Briancianinov: „Să nu dăm importanță vedeniilor și nici să nu începem a avea legături sau dialog cu ele, socotind că nu se cuvine să ne ocupăm cu duhurile demonice vrăjmașe și că suntem nevrednici să convorbim cu duhurile sfinte îngerești”.

Erezi - amăgiri

Diavolul folosește cu mult meșteșug două curse asemănătoare: mândria și minciuna. Cu mândria întunecă mintea omului și, în continuare, îl târăște repede în minciună, ale cărei expresii principale sunt erezia și rătăcirea. La început, desigur, folosește o frântură de adevăr, însă încet-încet ajunge să prezinte minciuna ca fiind adevăr. Căci minciuna de multe ori se aseamănă mult cu adevărul, cu toate că este foarte diferită de acesta, precum, de pildă, banii falși față de cei adevărați sau mărgăritarul fals față de cel adevărat.

Toți ereticii și învățătorii mincinoși cad în amăgire, după ce mai înainte au fost prinși de o mare mândrie. Își sprijină cuvântul lor despre Dumnezeu pe logica și închipuirea lor, și, ca urmare, învață o „teologie” meditativă și satanică. Aceștia, desigur, se comportă cu multă evlavie și provoacă prețuirea și respectul celorlalți, fiindcă diavolul, viclean fiind, nu-i mai îndeamnă să facă răutatea pe față. Se străduiește așadar, prin mijlocirea acestor slujbași ai lor cu chip cinstit, să făurească și să răspândească ereziile și învățăturile rătăcitoare, încât mulțime de oameni să fie conduși departe de Hristos și de Sfânta Lui Biserică.

Deoarece diavolul este mincinos și tatăl minciunii (Ioan 8: 44), toți ereticii, care-i conduc pe semenii lor la rătăcire, deși nu recunosc asta, sunt „fiii diavolului” (I Ioan 3: 10). Acestora li se adresează Domnul, când spune: „Voi sunteți din tatăl vostru diavolul și vreți să faceți poftele tatălui vostru” (Ioan 8: 44).

Aceștia sunt „hristoșii și proorocii mincinoși”, care, după cum a spus Hristos, umblă printre noi „în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori” (Matei 24: 24 și

7: 15). Aceștia sunt „frații cei mincinoși” și „apostolii mincinoși, lucrători vicleni, care iau chip de apostoli ai lui Hristos” (II Corinteni 11; 26: 13), pentru a căror nimicire și pieire plângea apostolul Pavel (Filipeni 3: 18-19).

Vrăjitorie – satanism

Cea mai gravă formă de apostazie de Dumnezeu și de supunere sub stăpânirea diavolului este vrăjitoria și toate ramurile ei; o rană socială scârboasă, o religie „diavolească” cu multe chipuri și multe denumiri, care le-a condus pe miile de victime ale ei la distrugere sufletească și trupească.

De la începuturi și până astăzi, satana, „cel ce înșală pe toată lumea” (Apocalipsa 12: 9), se străduiește să ni se arate ca un Dumnezeu adevărat. În fiecare epocă are susținători care, fie de nevoie, fie de frică, îl recunosc ca ocrotitor al lor și făptuiesc cu râvnă voile sale. Dintre aceștia, satana i-a ales pe „preoții” lui, care-l adoră în ritualuri tainice și înfricoșătoare, oferindu-i de la simplă tămâie până la... jertfe omenești!

Există, din păcate, oameni cu mintea vicleană, care doresc să-l slujească pe diavol. Îl invocă, îl cheamă să intre în ei, îl roagă să le stăpânească sufletele. De ce? Vor în felul acesta să dobândească putere suprafirească și să provoace uimire și teamă semenilor săi. Adică suferă profund de patima iubirii de stăpânire, a slavei deșarte și a mândriei. Își doresc desfătări materiale și trupești. Astfel, diavolul îi folosește ca pe niște unelte ale lui. Prin mijlocirea lor vădește „semne și năluciri”, cu puterea pe care, duh fiind, o are din firea lui.

Aceștia sunt vrăjitorii, sataniștii, spiritiștii, hipnotizatorii, medium-urile și mulți alții asemenea lor, care

dobândesc puteri trupești și duhovnicești suprafirești. Rup sforile groase ca pe niște fire subțiri de ață. Sparg stânci. Retează ca pe niște paie copacii falnici. Se ridică în văzduh sau mută obiecte fără să le atingă. Le arată celor deznădăjduiți și nemângâiați „duhuri” ale așa-ziselor rude moarte ale lor, care vorbesc cu ei sau le dau mesaje prin metoda „scrierii automate”. Fac pe „profeții” sau vădesc păcate nespovedite, încât să le uimească și să le înfricoșeze pe viitoarele lor victime. Fac pe „tămăduitorii” în boli pe care, desigur, chiar ei le-au provocat. Îi îngrozesc pe oamenii simpli, făurindu-le probleme familiale și sociale, sau pe cei care suferă de boli psihice și trupești, silindu-i astfel să caute la dânsii „soluții” sau „terapie”.

Vrăjitoria se împarte în *albă* și *neagră*. Cea albă, după cum spun cei care o practică, aduce sănătate și fericire, fără să provoace cuiva vătămare. Dimpotrivă, vrăjitoria neagră este vătămătoare și distrugătoare. Oricum, în ambele cazuri se fac invocări ale lui satana și se săvârșesc fapte în fața cărora orice om normal se înfricoșează.

Este foarte primejdioasă preocuparea cu orice fel de vrăjitorie, chiar și din simplă curiozitate. De pildă, urmărirea unei emisiuni de televiziune care-i arată pe diferiți reprezentanți ai ocultismului dovedindu-și însușirile lor sau citirea cărților care ne introduc în spațiul vrăjitoriei, sau ascultarea de muzică cu conținut satanic, oricât de nevinovate ar părea, îl pot târî pe omul neatent și ușuratic într-o prindere fără de voie și pasivă în cursele diavolului. Căci chiar simpla folosire a numelui satanei sau a anumitor simboluri ale lui acționează și îi înrăuresc direct pe cei care se ocupă cu acestea, indiferent dacă primesc sau nu puterile diavolești.

Iar dacă unora refugiarea în vrăjitorie li se pare neprimejdioasă sau chiar folositoare, să aibă în vedere că

diavolul lucrează ca un înșelător, care oferă câteva daruri și făgăduieli, cu scopul de a prinde victima în „acul” lui. Adică oferă răsplăți imediate, dar cu timpul îl face pe om unealtă a sa.

Astăzi, din păcate, există o redeșteptare a vrăjitoriei și satanismului. Și cel mai rău este că și-au băgat coada și în spațiul jocurilor și al literaturii pentru copii și adolescenți. Astfel, copilul se obișnuiește cu înfricoșătoarele chipuri satanice, cu violența și sadismul, în vreme ce află că problemele și greutățile vieții se pot rezolva fără durere, prin mijloace vrăjitorești. Își formează impresia că vrăjitoria este atrăgătoare și folositoare și că prin acțiuni simple le poate reuși pe toate, pentru aceasta fiind îndeajuns să-și cultive așa-zisele puteri ascunse care există în el și să devină un mic dumnezeu.

În spațiul larg al vrăjitoriei se află și *ghicirea*, care, cu ajutorul duhurilor rele, se străduiește să tălmăcească spațiul tainic al viitorului sau al celor ascunse și să prezică evenimente din viitor sau să găsească obiecte pierdute. Există multe feluri de ghicire, precum ghicitul în visuri, în morți, astrologia, ghicitul în palmă etc. În afară de vrăjitorii de acest fel, mai umblă și multe vrăjitoare șarlatane (prezicătoare, văzătoare în cărți, în cafea etc.), pentru că, din păcate, nu lipsesc nici amatorii naivi ai acestor fenomene „metafizice”.

O deosebită atenție trebuie să fie dată vrăjitorilor camuflați, *fermecătorilor*. Aceștia, folosind diferite obiecte sfinte (icoane, lumânări, tămâie etc.), îi înșală pe creștinii nebănuitori, prin prezența lor evlavioasă. Merg la biserică, fac semnul crucii și în templele lor demonice amestecă psalmii lui David și numele Sfinților, ale Maicii Domnului, chiar și ale Sfintei Treimi. Invocările acestea sunt cunoscutele „descântece”, care se întâlnesc de obicei în lucrările vrăjitorești. Mulți cred că „descântecele” sunt

ceva precum exorcismele, pe care le citesc preoții pentru izgonirea duhurilor rele. Însă aceasta este o mare greșală! „Descântecel” nu numai că nu au legătură cu Biserica, dar sunt și curse ale satanei. Nu e cu putință să cheme cineva în același timp harul lui Hristos și puterea satanei. „Ce însoțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtășire are lumina cu întunericul? Și ce învoire este între Hristos și Veliar? (II Corinteni 6: 14-15).

Orice „descântec”, așadar, are proveniență demonică. Și asta se vedește nu numai din vorbele vrăjito-rești din care e alcătuit, ci și din materialele vrăjito-rești care-l însoțesc: cuțit cu mâner negru, ață roșie, forme de stele în cinci colțuri, picături de ulei, cărbuni aprinși, fâșii roșii de pânză etc. Chiar și obișnuitul „scuipat” de deochi are proveniență magică. Mulți obișnuiesc să scuipe vreun om sau vreun obiect, ca să nu-i deoache. Însă practica aceasta este folosită de vrăjitori. Este o practică de înjosire a omului, care se întinde până la blasfemia lui Dumnezeu, de vreme ce omul este chip al Său.

Ocultismul – Falsele religii

În ultimii ani, în spațiul tradițional al vrăjitoriei și al religiilor răsăritene au pătruns multe grupuri sau secte ale falselor religii, ele înflorind îndeosebi în societățile dezvoltate tehnologic și prospere. Acestea apar sub vălul filozofic și propun anumite exerciții, tehnici, ritualuri și inițieri, susținând că omul poate prin strădaniile lui să se izbăvească de nesiguranță și de stres și să devină Dumnezeu, pentru asta fiind îndeajuns să conștientizeze și să folosească puterile pe care le are înlăuntrul său. Ei propun autoîndumnezeirea, tocmai ceea ce le-a propus și diavolul primilor oameni. Și cursa aceasta este foarte

ademenitoare, căci omul, după cum spune Sfântul Vasile cel Mare, fiind făptură a lui Dumnezeu, a primit porunca de a se face dumnezeu. Așadar, diavolul, prin falsele religii și ocultism, se folosește de acest dor de îndumnezeire, îndemnând la autoîndumnezeire. Și minciuna lui este convingătoare, deoarece atinge o coardă sensibilă a omului lăuntric.

Multe victime ale acestei înșelătorii diavolești există în vremurile noastre. Omul de astăzi însetează după adevăr, dar nu are nici răbdarea, nici smerenia de a-l dobândi cu harul lui Dumnezeu. De aceea alunecă ușor în amăgire, care-i mângâie egoismul și-i făgăduiește accesul grabnic și lipsit de eforturi la „experiențe” impresionante. Și aceste „experiențe”, desigur, acționează ca niște narcotice sufletești, care-l conduc la pieire.

New Age

E vorba de cea mai mare izbucnire ocultă din toate timpurile. Mișcarea New Age a început în anii 1970, s-a dezvoltat într-un ritm rapid și a reușit să pătrundă în toate ramurile vieții umane. Astăzi se poate vorbi de o „plasă” uriașă care unește în mod direct sau indirect, printr-o legătură foarte delicată, sute de grupuri, fără asemănare între ele, și mii de oameni” (părintele A. Alebizopoulos). Scopul ei este de a impune o Nouă Ordine Mondială (Globalizarea) și o Nouă Religie Mondială. Deși se susține că aceasta conține adevărurile de bază ale tuturor religiilor, ideologia ei principală este panteismul. Identifică lumea cu Dumnezeu, sau mai bine-zis face din lumea materială un Dumnezeu. Adică crede că universul este „însuflețit” și că omul este desăvârșit și „dumnezeu”. Nu acceptă distincție între bun și rău, și prin urmare este

respins atât diavolul, cât și păcatul, termeni nerecunoscuți de această mișcare. Astfel, omul nu are nevoie de mântuire, iar Judecata de Apoi nu există, fiindcă fiecare dintre noi, „dumnezeu” fiind, este și mântuitor și judecător al lui însuși.

În general, creștinismul este respins, ca o relicvă învechită, tiranică și îngustă a unei ere vechi, care a fost depășită de Noua Eră. Creștinii sunt considerați „înapoi-iați” și „prunci duhovnicești”, cu „orizonturi limitate și cunoaștere puțină”, care nu pot percepe „mișcarea evoluționistă” mondială a Noii Ere.

Mișcarea New Age folosește din abundență tehnicile oculte ale vrăjitoriei, ghicirii, satanismului, astrologiei, spiritismului, mediumului, puterii cristalelor, piromanției, yogăi, meditației etc. De cele mai multe ori tehnicile acestea sunt proiectate ca niște așa-zise metode științifice, care conduc la descoperirea „puterilor ascunse” din afara sau din lăuntrul omului, și ca niște „rețete” pentru rezolvarea tuturor problemelor vieții. E vorba de cursele viclene ale diavolului, care, din păcate, prind în ele multe victime nebănuitoare.

Nu există nicio îndoială că toate grupurile care fac parte din New Age sunt conduse de duhurile rele și că învățăturile lor nu sunt de inspirație omenească, ci sunt insuflate de duhurile acestea, care par „iluminate”, întrucât se bazează pe niște principii logice, folosind un limbaj duhovnicesc, vorbind despre Dumnezeu și iubire, și satisfăcând astfel multe dorințe autentice ale omului căzut.

Neoidolatria

Una dintre ramurile contemporane ale ocultismului și ale New Age-ului este și neoidolatria sau neopăgânismul. E vorba de o entitate religioasă variată, care se străduiește să reînvie „religiile naturale” din fiecare țară, adică vechile culturi religioase regionale. Are ca scop „eliberarea” omului de toate „orânduilele duhovnicești” (și îndeosebi de creștinism) care-l „înăbușă” și întoarcerea lui la „dumnezeiasca Natură” și la rădăcinile sale primare. S-a născut în Occident și a trecut și prin țara noastră, având ca lozincă: „Întoarcerea la religia primară, cea mai nobilă religie care a fost creată vreodată!” Zeci de organizații cu caracter „religios antic” și denumiri impresionante acționează în țara noastră. Membrii lor se prezintă ca adoratori ai culturii vechilor greci, dar, cu toate acestea, evită cu grijă orice referire la vechii scriitori monoteiști, înțelepții Xenofan, Heraclit, Euripide, Platon, Aristotel etc., care, după cum este știut, au respins în batjocură religia celor doisprezece zei. Orice lucru creștin îi irită foarte tare pe neoidolatri și, de aceea, Îl atacă cu fraze batjocoritoare pe Hristos și Biserica noastră. Războiesc cu turbare Sfintele Scripturi și îndeosebi Vechiul Testament și îi numesc cu ironie pe creștini „robi evrei”, „povestitori de legende”, „adoratori de moaște”, ca să nu mai vorbim de alți termeni mai jignitori. Învinuiesc Bizanțul ca fiind „cea mai întunecată și mai cumplită perioadă a istoriei”, nepomenind de faptul că noi am moștenit multe lucruri din marea lui cultură.

Principiile, morala și cosmologia lor sunt identice cu „teologia” panteistă a New Age-ului. Nu recunosc nici o existență suprafirească (Dumnezeu, duhuri, suflet), resping distincția dintre bine și rău, pentru ei nu există

„legături morale”, cred în karma (soartă), în reîncarnare, în spiritism, în vrăjitorie și în metodele contemporane ale ghicirii.

Cele mai multe din grupurile neoidolatre și-au alcătuit și „biserica” lor, „Marea Biserică Națională”. Își expun ideile fie prin intermediul zecilor de reviste frumos ilustrate, fie prin emisiuni radiofonice și de televiziune difuzate de posturi care-și deschid larg ușile în fața lor. Vizitează spații arheologice, unde se dedau la ritualuri de adorare și la rugăciuni către zeii cei mincinoși ai Olimpului.

Nu există nicio îndoială că în spatele acestor fenomene de neoidolatrie se ascund duhurile rele, după cum, de altfel, s-a întâmplat și cu toate religiile idolatre din vechime. E îndeajuns să ne amintim de perioada de început a creștinismului, ca să vedem cum nenumărații Sfinți Mucenici, victime ale sălbăticiiei idolatrilor, au dovedit prin jertfa și minunile lor că idolii erau sălașuri ale duhurilor rele și că adorarea zeilor mincinoși ai Olimpului era de fapt adorarea demonilor. Sfântul Ciprian scrie în legătură cu asta: „Idolii sunt demoni și jertfele către zei sunt blestemate și pângăritoare, iar jertfelnicele idolatrilor sunt jertfelnice ale lui satana”.

Demonismul

În două cazuri îl stăpânește diavolul pe om: atunci când chiar omul îi îngăduie asta cu voia sa, sau când îi este îngăduit acest drept de Însuși Dumnezeu.

În primul caz, intrarea duhului rău în om se face de obicei metodic și treptat. Victima, fie își cunoaște starea în care se află (vrăjitorii, medium-urile etc.), fie nu (cei amăgiți, nepocăiți etc.). Metoda cuceririi treptate a fost

folosită de diavol în cazul lui Iuda. Iuda i-a deschis el însuși ușa lui satana, prin patima iubirii de arginți (Ioan 12: 6). În continuare, satana, intrând în el, i-a înrobît mintea și l-a dus la trădare (Ioan 13: 2). La urmă, l-a stăpânit definitiv (Ioan 13: 27). Astfel, cu toate că i-a părut rău, nu s-a pocăit, ci s-a sinucis, fiindcă vrăjmașul i-a întunecat mintea, ducându-l la deznădăjduire.

După învățătura patristică, cei care se înrobesc cu voia lor în vreo patimă, oricât de „mică” ar părea aceasta, se găsesc sub puterea și stăpânirea diavolului. Starea oamenilor acestora este tragică, căci, în vreme ce pe dinafară par liberi, sufletul lor se află sub stăpânirea ticăloasă a diavolului. „Fiindcă ceea ce te biruiește, aceea te stăpânește”, spune apostolul Petru (II Petru 2: 19). Aceștia sunt „demonizații” vieții sociale cotidiene, după Sfântul Ioan Gură de Aur. Și nenorocirea lor este deznădăjduitoare, tocmai pentru că, fiind unelte ale diavolilor, nu-și mai dau seama nici de urzelile prin care aceștia îi amăgesc, nici de tirania la care sunt supuși.

În al doilea caz, stăpânirea omului de către demoni cu îngăduința lui Dumnezeu contribuie totdeauna la mântuirea sufletului omului sau a celor din mediul apropiat lui. Acest fel de stăpânire diavolească a fost folosit chiar și de către Biserică, ca mijloc pedagogic. Să ne amintim de desfrânatul din Corint. Apostolul Pavel a îndemnat Biserica locală să-l dea satanei „spre pieirea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus” (I Corinteni 5: 5). Același apostol, în altă împrejurare, i-a încredințat în puterea satanei pe Imeneu și Alexandru, „ca să se învețe să nu hulească” (I Timotei 1: 20).

Din categoria aceasta fac parte și cei cu adevărat demonizați, precum, de pildă, cei pomeniți în Evanghelie. La aceștia, faptul că sunt stăpâniți de demoni este vădit: se târăsc pe jos, fac spume la gură, scrâșnesc din dinți,

rostesc vorbe scârboase și blasfemii, fără să-și dea seama ce fac și ce spun. Starea lor firească s-a schimbat în asemenea fel, încât cuvintele, mișcările și voile nu mai sunt ale lor, ci ale duhurilor rele care-i stăpânesc.

Însă cum se întâmplă această cucerire? Pătrund, oare, duhurile necurate în sufletul omului?

Sfântul Diadoh al Foticeii, vorbind în general despre legătura dintre demon și suflet, spune că, „din ceasul Botezului, diavolul este alungat afară din suflet, pentru că acolo intră harul. De aceea, după cum înainte de Botez amăgirea stăpânea în suflet, așa stăpânește după aceea adevărul. Dar și după Botez satana lucrează împotriva sufletului la fel ca înainte, sau chiar mai rău... Aceasta se întâmplă deoarece Sfântul Botez curăță murdăria păcatului, însă nu schimbă caracterul dual al voii noastre, nici nu-i împiedică pe demoni să ne războiască... Aceștia își au cuibul afară, în simțurile trupului, și lucrează prin mijlocirea slăbiciunii trupesti... pentru a îndepărta pomenirea lui Dumnezeu din minte, și în felul acesta s-o lipsească de unirea ei cu harul”.

Sfântul Casian denumește și mai concret legătura aceasta. Spune că „un duh rău poate exercita asupra sufletului nostru o putere tainică de convingere, dar îi este cu totul imposibil să pătrundă înlăuntrul sufletului – deși și el este duh – și să se facă una cu acesta”. În continuare explică felul în care lucrează duhurile necurate asupra celor demonizați, până ce aceia nu mai pot, nefericiții, să-și controleze nici vorbele, nici mișcările. Spune: „Aceasta li se întâmplă nu pentru că sufletul lor își pierde vreo însușire, ci pentru că trupul slăbește. Duhul necurat, pătrunzând în măduarele unde își are sălaș puterea sufletului și supunându-le unor poveri nesuferite, înecă însușirile intelectuale într-un întuneric profund. Vedem, de altfel, că vinul, febra, o răceală gravă sau alte boli

serioase provoacă simptome asemănătoare. Tocmai această întunecare a minții i-a interzis-o Dumnezeu diavolului în cazul lui Iov, atunci când, dându-i putere asupra trupului acelui om drept, i-a poruncit: „Îl dau în puterea ta! Numai nu te atinge de sufletul lui” (parafrază la Iov 2: 6). Adică, îți interzic să-i iei mințile, slăbindu-i organul care este sălaș al sufletului. Nici nu-ți dau voie ca în ceasul în care se împotrivește să-i întuneci cugetul și judecata, înăbușindu-i cu povara ta partea principală a inimii”.

Sfântul Grigorie Palama, comentând cazul demonizării din Evanghelie, care se târa pe jos, făcea spume la gură și scrâșnea din dinți, dă următoarea explicație: „Diavolul pune stăpânire pe creier, care se află în partea de sus a trupului, și de acolo comandă tot trupul”. Atunci când creierul suferă, apar probleme serioase ale nervilor și mușchilor, fapt care duce la cutremurări și mișcări făcute fără voie de toate membrele trupului, și îndeosebi de bărbiile celor demonizați. Și din pricina tulburării organelor interioare, răsuflarea devine grea, lichidele ies pe gură sub formă de spumă, trupul se deshidratează și se usucă. Și Sfântul încheie, propunând două mijloace de tămăduire: dacă bolnavul se găsește pur și simplu sub „întrâurire” diavolească, atunci, pentru că este încă stăpân pe sine, își poate reveni prin nevoința sa duhovnicească, și îndeosebi prin rugăciune și post. Însă dacă diavolul și-a făcut „sălaș” în lăuntru său și el i-a devenit mădular, nu mai poate face nimic de unul singur. Atunci trebuie să se lupte pentru el „cu post și rugăciune” (Matei 17: 21) alți frați, și, desigur, cei care au în lăuntru lor Sfântul Duh. Doar în felul acesta se poate izbăvi de demoni.

Imaginea pe care o prezintă demonizații este respingătoare, și de aceea Părinții ne sfătuiesc să nu-i scârbim, nici să-i învinovățim, ci să ne rugăm pentru ei. Purtarea

aceasta este justificată de Sfântul Casian: „Trebuie să credem nezdruncinat în două lucruri”, spune el. „Primul, demonizatul nu este înrâurit de demoni fără îngăduința lui Dumnezeu. Și al doilea, că orice provine de la Dumnezeu, oricât de neplăcut sau plăcut ne-ar părea în ceasul acela, ne este trimis de cel mai blând Părinte, de cel mai mângâietor Doctor, spre folosul nostru. Așadar, toți cei supuși încercărilor sunt ca niște copii care sunt încredințați pedagogului. În felul acesta ei cultivă smerenia, încât să plece în viața de dincolo cu totul curățați. Suferă doar în viața de acum o mică încercare: sunt dați, după cum spune apostolul, lui satana, „spre pieirea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus” (I Corinteni 5: 5)“.

În continuare, Sfântul îi dă o dimensiune bisericească acestei teme: „Să nu-i nesocotim”, spune, „pe cei demonizați, ci să ne rugăm neîncetat pentru ei, precum am face-o pentru mădularele unui singur trup, și să ne facem părtași cu toată inima noastră și cu blândețe spontană suferinței lor – căci, *dacă un mădular suferă, toate mădularele suferă împreună* (I Corinteni 12: 26) –, știind că, de vreme ce toți împreună suntem mădularele aceluiași trup, nu putem ajunge la desăvârșire fără aceștia, după cum spun și Sfinții de dinaintea noastră” (vezi Evrei 11: 39-40).

Cum îi înfruntăm

Dumnezeu a venit pe pământ, spune evanghelistul Ioan, „ca să strice lucrurile diavolului” (I Ioan 3: 8), dar și pentru a-l nimici pe diavol prin moartea Sa pe cruce: „Ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morții, adică pe diavolul” (Evrei 2: 14).

Înainte de răstignirea Lui, Hristos a „zădărnicit”, a nimicit lucrările diavolului, conducându-i pe oameni la pocăință și vindecând bolnavi și demonizați. Vindecările acestea au fost expresia distrugerii eshatologice a lucrărilor diavolești. Însă prin moartea pe cruce și coborârea Sa în iad, a zădărnicit tăria diavolului și puterea lui asupra morții.

Hristos n-a distrus dintr-o dată și definitiv înrăurirea satanei asupra noastră, ci i-a micșorat puterea și ne-a dat mijloacele pentru a-i zădărnici cursele. Adică nu suntem scăpați de atacurile diavolului, dar ni s-au dat armele pentru a-l birui. Mai întâi, Domnul, prin cele trei ispite cu care a fost încercat în pustie (Matei 4: 1-11), ne-a arătat felul în care ne războiește diavolul, dar și puțința, pe care ne-a dăruit-o, să-l biruim. Căci ispitirea aceasta a Domnului conține toate ispitele pe care le poate primi un om.

Hristos le-a dat ucenicilor Săi puterea de a-l nimici pe diavol: „Iată, v-am dat putere să călcați peste șerpi și peste scorpії și peste toată puterea vrăjmașului” (Luca 10: 19). Lucrarea apostolilor și, în general, a păstorilor Bisericii este să-i călăuzească pe oameni de la tirania diavolului la libertatea fiilor lui Dumnezeu. Această grijă pastorală a fost continuată și de apostolul Pavel, când se ruga pentru creștinii din Roma: „Iar Dumnezeuul păcii va zdrobi repede sub picioarele voastre pe satana” (Romani 16: 20).

Sfinții, cu puterea lui Dumnezeu, l-au zdrobit pe diavol și de multe ori au umilit părerea de sine și trufia lui, cum s-a întâmplat, de pildă, cu avva Teodor, care cu rugăciunea lui „a legat” trei demoni în fața chiliei sale și i-a „dezlegat” după multele lor rugăminți.

Experiența bogată a Sfinților ne-a învățat și pe noi mijloacele prin care-l putem învinge pe diavol și scăpa de cursele și uneltirile lui. Povețele și sfaturile lor sunt

prețioase. Pe cele mai importante le vom enumera, cât mai pe scurt posibil, în continuare:

1. Este necesar să păstrăm în noi *harul Sfântului Duh*, pe care l-am primit la Botezul nostru. În păstrarea lui constă, de altfel, toată lupta noastră duhovnicească. Fiindcă acesta este cel care ne înarmează în „bătălia” noastră duhovnicească. Arme care nu sunt lumești, ci sunt puternice înaintea lui Dumnezeu, ca să dărâme întăriturile și gândurile și toată trufia care se ridică împotriva cunoașterii lui Dumnezeu” (parafrază la II Corinteni 10: 4-5). „Într-adevăr, atâta vreme cât Sfântul Duh Se află în noi, satana nu poate pătrunde și rămâne în adâncul sufletului nostru” (Sfântul Diadoh al Foticeii). Pentru că „duhurile rele se tem foarte tare de harul Sfântului Duh, și mai ales atunci când acesta se revarsă din belșug, prin curățirea noastră cu studiu și rugăciune nerisipită” (Sfântul Nichita Stithatul). Prezența harului dumnezeiesc în om este foc care arde duhurile rele și distruge toate uneltirile lor.

2. E nevoie de *îndrăzneală* și *credința* că Dumnezeu ne va ajuta negreșit. „Stați împotriva diavolului”, ne îndeamnă Sfântul Iacov, „și el va fugi de la voi” (Iacov 4: 7). Împotrivirea îndrăzneată îl fugărește. Trebuie însă să fie însoțită de credință: „stați împotriva, tari în credință” (I Petru 5: 9). Credința este scutul care poate zădărnici toate săgețile aprinse ale celui viclean (Efeseni 6: 16). Este încredințarea nezdruncinată și statornică că Dumnezeu ne stă alături. Și, „dacă Dumnezeu este cu noi, cine este împotriva noastră?” (Romani 8: 31). Așadar, când sufletul este plin de îndrăzneală și vitejie duhovnicească, „îi vede pe demoni alergând ca niște fugari” (Sfântul Nichita Stithatul).

3. Apostolul Pavel ne îndeamnă să „îmbrăcăm platoșa *dragostei*” (I Tesaloniceni 5: 8). Deoarece, după

cum comentează Sfântul Casian, „dragostea înconjoară și ocrotește părțile vitale ale inimii noastre, se împotrivesc loviturilor aducătoare de moarte ale patimilor, respinge loviturile vrăjmașilor și împiedică săgețile demonilor să pătrundă în omul nostru lăuntric”.

4. Același apostol ne propune încă o armă de apărare: „Puneți-vă”, zice, „coiful *nădejdiei de mântuire*” (parafrază la I Tesaloniceni 5: 8). Într-adevăr, nădejdea este armă mântuitoare în vreme de ispită. Este „coiful care ocrotește capul. Capul nostru este Hristos. Și trebuie ca, în vremea necazurilor și a prigoanelor, să-L acoperim mereu în noi cu coiful nebiruit al nădejdiei bunătăților viitoare, păzind, mai presus de toate, credința noastră în El întregă și neclintită. Căci, dacă ne vor fi nimicite alte mădulare ale trupului, putem trăi și infirmi. Însă dacă ne lipsește Capul, Hristos, atunci nu vom putea să rămânem vii nici măcar un minut” (Sfântul Casian).

5. *Pregătirea sufletească* a noastră, cu trezvie (priveghere) neconținută și rugăciune neîntreruptă, îl dezarmează pe vrăjmaș de o armă puternică, care este atacul neașteptat. Întrucât nu cunoaștem când ne vor ataca demonii și în ce fel, trebuie să fim mereu pregătiți. Apostolul Petru ne îndeamnă: „Fiți treji, privegheați. Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită” (I Petru 5: 8). La această pregătire sufletească ne îndeamnă Însuși Hristos, spunând: „Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită” (Matei 26: 41). Rugăciunea, când este însoțită de trezvie, devine cea mai puternică armă împotriva diavolului, nu numai pentru apărare, dar și pentru atac. Părinții o numesc „biciul” demonilor. Îndeosebi se recomandă mult-folosita „rugăciune a lui Iisus”, chemarea Maicii Domnului și a Sfinților acelora care au primit de la Dumnezeu harisma asupra demonilor.

6. În afară de rugăciune, în izgonirea duhurilor rele ne ajută mult și *postul*, și, în general, toate *nevoințele duhovnicești*, pentru că strunesc patimile, ofilesc plăcerile trupești și dau minții vitejie. Domnul ne-a spus: „Acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune și cu post” (Matei 17: 21). Prin asceză, adică prin lupta pentru păzirea poruncilor lui Hristos, dobândim virtuțile. Și, fără osteneală, nicio virtute nu ajunge la desăvârșire. Virtuțile sunt arme duhovnicești. Toate împreună alcătuiesc o armură puternică, pe care apostolul Pavel ne îndeamnă s-o purtăm, pentru a înfrunța cu ajutorul ei uneltirile diavolului: „Îmbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva uneltirilor diavolului” (Efeseni 6: 11).

7. *Răbdarea nădăduitoare* din vremea ispitelor ne ține moralul ridicat, încât să întâmpinăm atacurile demonilor cu trezvie. „Să alergăm cu stăruință în lupta care ne stă înaintea”, ne îndeamnă apostolul Pavel (Evrei 12: 1).

8. *Smerita cugetare*, de asemenea, este virtutea care atrage cu deosebire harul lui Dumnezeu și face din suflet o cazemată de netrecut în fața atacurilor turbate ale diavolului. Prin aceasta sunt zădărnicate toate cursele vrăjmașului, după cum spun Părinții. Căci este cu nepuțință să fie amăgit un om care nu se încrede în cugetul și în judecata sa, ci trăiește după cum îl povățuiește părintele lui duhovnicesc.

9. O altă armă necesară în lupta cu duhurile rele este *discernământul*. Sfântul Ioan Sinaitul spune că „trebuie să ne înarmăm cu mult discernământ, ca să cunoaștem când trebuie să luptăm cu pricinile patimilor, și cu care, și până la ce nivel, dar și ceasul în care trebuie să ne retragem. Căci există cazuri când trebuie să alegem retragerea, datorită slăbiciunii noastre, ca să nu fim omorâți”.

10. *Studierea cuvântului lui Dumnezeu*, de asemenea, îl împiedică pe diavol să se apropie de noi. Sfântul Ioan Gură de Aur spune că, „dacă diavolul nu îndrăznește să intre în casa în care există o Evanghelie, cu atât mai mult nu se va atinge de sufletul care studiază cuvintele Evangheliei”. Același Sfânt ne încredințează că, „atunci când diavolul vede scrisă în sufletul nostru legea lui Dumnezeu, nu se va apropia, ci de departe ne va întoarce spatele. Căci nimic nu este mai înfricoșător pentru acela și pentru cugetele rele pe care ni le sădește, ca mintea care le studiază pe cele dumnezeiești”.

Nu trebuie, de altfel, să ne scape din vedere că cuvântul lui Dumnezeu este numit uneori de apostolul Pavel „sabia Duhului” (Efeseni 6: 17), atunci când este enumerat printre armele cu care este alcătuită armura lui Dumnezeu, iar alții „e viu și lucrător și mai ascuțit decât o sabie cu două tășuri” (Evrei 4: 12), care poate să deosebească și să taie orice lucru trupesc și pământesc care se află înlăuntrul nostru.

11. *Participarea la slujbele Bisericii* este izvorul principal de reprovizionare a noastră în războiul împotriva demonilor. Sfântul Ignatie Teoforul ne povățuiește: „Sârguiți-vă să vă adunați mai des pentru a-I mulțumi și a-L slăvi pe Dumnezeu. Fiindcă, atunci când vă adunați deseori în același loc, puterile satanei sunt distruse și tăria lui nimicitoare este surpată de armonia credinței noastre”.

12. Puterea diavolească este distrusă nu numai prin rugăciunea de obște, dar și prin *Tainele* sfințitoare săvârșite în Biserica lui Dumnezeu. Prin *Sfântul Botez*, de pildă, omul se eliberează de sub tirania diavolului, prin *Mirungere* se pecetluiește cu harul Duhului Sfânt, iar prin participarea cu vrednicie la *Sfânta Împărtășanie* devine „de un trup” și „de un sânge” cu Hristos. Dobândește vitejie duhovnicească, care-l face de nebiruit și înfricoșător în

fața diavolului: „Ca niște lei care varsă flăcări, așa plecăm de la Sfânta Împărtășanie, făcându-ne înfricoșători diavolului” (Sfântul Ioan Gură de Aur).

13. Diavolul se teme mult de *pocăință* și de *spovedania sinceră*, care se face cu zdrobire adâncă și cu râvna noastră smerită pentru ucenicie. Prin mărturisirea păcatelor noastre părintelui duhovnicesc, „tăiem” drepturile diavolului și punem în loc părtășia noastră cu Hristos. Îndeosebi în cazul unui război satanic puternic și neobișnuit provocat de necunoașterea și neatenția noastră, trebuie să alergăm la epitrahilul duhovnicului și să cerem cu smerenie și pocăință adevărată mila lui Dumnezeu. Taina spovedaniei are puterea dumnezeiască de a vindeca rănille sufletești, pe care le provoacă uneltirile diavolului, și de a-l readuce pe om la echilibrul său sufletesc și trupes.

14. „Unelte” importante și cu bune rezultate, care au puterea de a dărâma „fortărețele” demonilor, sunt *Maslul* și *Agheasma*.

Ungerea cu untdelemn sfințit din Taina Sfântului Maslu este folosită din anii apostolici și până astăzi, pentru vindecarea bolilor trupești și sufletești (vezi Iacov 5: 14-15). Sfinții apostoli, în călătoriile lor, „scoteau mulți demoni și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i vindecau” (Marcu 6: 13). Și deoarece multe boli se datorează lucrărilor demonice, Maslul îl izbăvește pe bolnav nu numai de boală, dar și de duhurile rele care au provocat-o. De aceea, în rugăciunile acestei slujbe, untdelemnul sfințit este numit „săbie împotriva demonilor” și „izbăvire de toată lucrarea diavolească”.

Apa binecuvântată a agheasmei, de asemenea, este „leac al sufletelor și al trupurilor, și izbăvire de toată puterea potrivnicului”, fiindcă se sfințește prin chemarea Sfântului Duh, cu binecuvântarea pe care o face preotul și

cu înmuierea sfintei Cruci. Este folosită în multe prilejuri și nevoi ale vieții cotidiene, atât pentru atragerea binecuvântării lui Dumnezeu, cât și pentru tămăduirea bolilor sau izgonirea duhurilor rele.

15. O altă „armă nebiruită” este *Sfânta Cruce*, care-l face pe diavol să tremure când este folosită împotriva lui de către credincioșii care participă conștiincios la viața tainică a Bisericii. Sfântul Nicodim Aghioritul ne povățuiește: „Pentru a vă feri de vrăjitorii și de lucrarea demonilor, să purtați cu toții – mici și mari, bărbați și femei – la gât Sfânta Cruce.” Demonii tremură și fug departe atunci când văd forma crucii. De altfel, după cum i-au mărturisit chiar ei Sfântului Ioan de Bostra, care avea putere asupra duhurilor necurate, de trei lucruri se tem cel mai mult: de Cruce, de Sfântul Botez și de Sfânta Împărtășanie.

16. Pentru înlăturarea „deochiului” și a vătămării trupești și materiale provocate de lucrarea demonică, există, cum am spus, o „rugăciune specială de deochi”, pe care preoții o citesc bolnavilor. Rugăciuni asemănătoare există și pentru „înlăturarea sau nimicirea oricărei vrăjitorii ori lucrări satanice”, pentru vindecarea de bolile provocate de invidia diavolului etc.

Pentru a se feri de deochi, mulți frați de-ai noștri, înrâuriți de superstiții, își atârnă pe ei diferite talismane: mărgelile albastre, funde roșii etc. Asemenea talismane, de obicei, sunt prinse de mame și de bunice pe hainele sau pe pernele pruncilor, ca să nu „le fie de deochi”. Însă toate acestea sunt plăsmuirile diavolului și aduc un rezultat potrivit, căci niciodată nu îndepărtează cineva răul, chemându-i lângă el pe cei care-l provoacă, adică pe demoni. Trebuie să se folosească doar Sfânta Cruce, care zdrobește puterile satanice.

Alții, iarăși, chiar și oameni care merg regulat la biserică, cu intenție bună și nebănuind uneltirile demonilor, obișnuiesc să „descânte de deochi”, murmurând diferite rugăciuni tainice și folosind fie cărbuni aprinși, fie sare, fie untdelemn și apă. Obiceiurile acestea, însă, nu se potrivesc cu duhul Bisericii, ele sunt clar diavolești. Se întâmplă, desigur, de multe ori, ca diavolul să se retragă dinadins de la cei deocheați, ca să-i facă pe oameni să creadă în acest fel de descântece și nu în rugăciunile Bisericii noastre. Astfel, în viața noastră zilnică suntem supuși unei „stăpâniri demonice”, întreținută de superstiții, preveniri și stres, care fugăresc harul, pacea și binecuvântarea lui Dumnezeu.

17. Dacă cineva, cu îngăduința lui Dumnezeu, este stăpânit de duhul satanic, trebuie să alerge la preoți, ca să i se citească *exorcismele*. Exorcismele sunt rugăciuni speciale ale Bisericii, prin care preotul Îl roagă pe Dumnezeu să izgonească demonii din omul pe care au pus stăpânire. N-au nicio legătură cu „descântecele”, care sunt invocări vrăjitoarești, după cum am subliniat în capitolul trecut.

Elementul de bază al exorcismelor este chemarea numelui lui Hristos, „care este mai presus de orice nume” (Filipeni 2: 9) și pe care apostolii îl chemau spre a alunga demonii și a vindeca orice boală. Însuși Hristos a făgăduit: „În numele Meu demoni vor izgoni” (Marcu 16: 17). Aceeași tactică a fost urmată de creștinii din primele veacuri, după cum ne încredințează Sfântul Iustin: „Toți demonii ies din cei exorcizați și sunt biruiți și supuși cu puterea numelui lui Iisus”. În același duh sunt scrise și rugăciunile de exorcizare, ce sunt cuprinse în cărțile de rugăciune și folosite până astăzi.

Al doilea element al exorcismelor este alungarea duhului necurat: preotul îi poruncește să plece imediat

din făptura lui Dumnezeu, eliberându-i și sufletul și trupul celui înrobitor cu legăturile diavolești.

Fericitul părinte Paisie spunea că exorcismele, ca să aibă rezultat bun, trebuie să fie însoțite de pocăință și spovedanie. „Când diavolul a dobândit puteri mari asupra omului și a pus stăpânire pe el, atunci trebuie să se afle pricina, pentru ca aceste puteri să fie anulate. Altfel, oricât de multe rugăciuni ar face ceilalți, acela nu pleacă... Cel demonizat trebuie mai întâi să se ajute pe sine, încât să afle cu ce a greșit de a fost demonizat, să se pocăiască, să se spovedească și apoi, dacă e nevoie, să i se citească exorcismele. Căci demonul poate pleca chiar și numai prin rugăciunea de iertare”. Același părinte spunea că, odată cu exorcismele, „demonizații sunt ajutați mult când preoții citesc cu durere numele lor la proscomidie”.

18. Ca un ultim mijloc de înfruntare a duhurilor rele, vom vorbi despre *nesocotirea* lor. Există, desigur, cazuri în care, cum am spus, trebuie să ne împotrivim diavolului, după îndemnul Sfântului Iacov: „Stați împotriva diavolului, și el va fugi de voi” (Iacov 4: 7). Există, însă, și alte împrejurări, în care ne este mai de folos să ne ferim de o înfruntare directă cu el. E mai bine să alergăm la Hristos, nesocotindu-l pe diavol și cursele sale. Fericitul părinte Porfirie spunea: „Nesocotiți patimile, nu vă ocupați cu diavolul. Întoarceți-vă la Hristos!... Dorindu-L pe Hristos, puterea sufletului pleacă din cursele satanei și merge la Acela... Dacă ne nevoim și-L iubim pe Hristos, atunci dobândim harul dumnezeiesc. Înarmați cu harul dumnezeiesc, nu mai suntem în primejdie și diavolul ne vede și pleacă... Înfruntarea răului cu harul lui Dumnezeu se face fără vărsare de sânge și fără osteneală... Vă aflați în întuneric și vreți să vă izbăviți? Nu vă străduiți să-l alungați lovindu-l. Nu veți izbuti nimic. Vreți lumină? Faceți o mică deschizătură, și

va intra o rază de soare, va veni lumina. În loc să-l izgoniți pe vrăjmaș, ca să nu intre în voi, deschideți-vă brațele pentru a primi îmbrățișarea lui Hristos. Acesta este mijlocul desăvârșit: să nu războiți răul față către față, ci să-L iubiți pe Hristos, lumina Lui, și răul se va retrage”.

Pedeapsa – iadul

Duhurile rele, după ce s-au îndepărtat cu voia lor de fericirea dumnezeiască și și-au pierdut însușirea îngerească, au ajuns cele mai nefericite ființe din întreaga zidire. Mai târziu, desigur, ele au pricinuit căderea omului, și nefericirea, răutatea și neorânduiala au luat dimensiuni universale. De-atunci toată făptura „împreună suspină și împreună are dureri până acum” (Romani 8: 22). Păcatul și moartea, cu toate urmările lor mizerabile, au intrat în viața lumii preschimbate, întunecate și vicioase, care s-a format prin răzvrătirea și neascultarea făpturilor față de Ziditor. Diavolul a primit acum un rol stăpânitor în lumea aceasta, pentru că a fost primul care a păcătuit (I Ioan 3: 8). Continuă, desigur, să păcătuiască neîntrerupt, târându-i și pe oameni în păcat, care provoacă moartea (Romani 5: 12).

În continuare, diavolul a luat denumirea de „stăpânitor al lumii” și se laudă că este stăpân peste „toate împărățiile lumii” (Luca 4: 5). Acest lucru însă, nu-i micșorează nefericirea. În realitate, atât el cât și demonii lui rămân niște ființe tragice, care gustă din frica și durerea iadului. Trăiesc încontinuu sub povara neliniștii pentru pedeapsa pe care urmează s-o primească și le e teamă să nu fie pedepsiți înainte de a le sosi ceasul (Matei 8: 29). Căci cunosc că le-a mai rămas „puțină vreme”

(Apocalipsa 12: 12) și că „focul veșnic” a fost pregătit pentru ei (Matei 25: 41).

De altfel, venirea lui Hristos pe pământ le-a umilit puterea și le-a făcut viața mai lipsită de nădejdi. Evanghelistul Ioan spune că „pentru aceasta s-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului” (I Ioan 3: 8). Adică prezența dumnezeiască a nimicirii tirania demonică, în care era înrobite neamul omenesc. Fiindcă Hristos „a umblat făcând bine și vindecând pe toți cei asupriți de diavolul” (Fapte 10: 38). Și Domnul nu s-a oprit doar la nimicirea lucrurilor diavolului, dar și a diavolului însuși, prin moartea Lui de voie pe cruce: „Ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânire asupra morții, adică pe diavolul” (Evrei 2: 14). Și într-adevăr, „El a dezbrăcat domniile și puterile și le-a dat pe față cu hotărâre, biruind asupra lor prin cruce” (Coloseni 2: 15). De altfel, cu puțin înainte de patimile Sale, a vestit că a sosit ceasul în care stăpânitorul lumii acesteia să fie „aruncat afară” (Ioan 12: 31).

După Răstignire, diavolul a suferit o a doua rană adâncă și dureroasă, prin coborârea lui Hristos în iad. Acolo și-a pierdut puterea pe care o avea peste sufletele morților, fiind umilit și gustând din osânda și pedeapsa lui de după sfârșitul lumii.

A primit, desigur, și alte răni grave, prin Învierea și Înălțarea lui Hristos, precum și prin pogorârea Sfântului Duh în ziua Cincizecimii. De atunci, adversarul lui principal, asupra căruia uneltește lucrările sale viclene, este Biserica, trupul lui Hristos și „iconomul” Tainelor Sale; sunt membrii slăviți și vrednici ai Bisericii, care au primit de la Hristos puterea și tăria „asupra duhurilor necurate”: apostolii și ucenicii Lui; Sfinții și credincioșii din toate veacurile, care „s-au lepădat” de satana și „s-au unit” cu Hristos.

Însă nimicirea și osândirea definitivă a diavolului și a tuturor duhurilor rele se va împlini la a Doua Venire a lui Hristos și la Judecata de Apoi. În cartea sfântă a Apocalipsei, acolo unde este descris profetic sfârșitul lumii, vedem că un înger coboară din cer, ținând în mână cheia adâncului și un lanț mare, pentru a-l prinde pe „balaur, pe șarpele cel vechi, care este diavolul și satana... ca să nu mai amăgească popoarele” (20: 1-3). Aceeași scenă este descrisă și de apostolul Petru, când spune că „Dumnezeu i-a aruncat pe demoni în iad și, legându-i cu legăturile întunericului, i-a dat să fie păziți până la Judecată” (parafrază la II Corinteni 2: 4). Atunci, la această Judecată de Apoi, după cum ne înștiințează iarăși Apocalipsa, diavolul va fi aruncat „în iezerul de foc și de pucioasă, unde este și fiara și proorocul mincinos, și vor fi chinuiți acolo, zi și noapte, în vecii vecilor” (20: 10). Și nu numai diavolul, demonii și Antihristul, dar și „moartea și iadul” vor fi aruncate „în râul de foc” (20: 14).

Apostolul Pavel, într-o minunată referire a lui la întregirea lucrării izbăvitoare a lui Hristos, spune că, la sfârșitul veacurilor, „întru numele lui Iisus tot genunchiul se va pleca, al celor cerești, al celor pământești și al celor de dedesubt, și toată limba va mărturisi că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl” (Filipeni 2: 10-11).

Hristos a fost, este și va fi „toate” (Coloseni 3: 11). Demonii și lucrările lor vor fi nimiciți, și împreună cu ei și moartea. Astfel, orice credincios nevoitor, care se supune cu încredere și ascultare vocii lui Dumnezeu, nu trebuie să se teamă întru nimic de duhurile rele, căci „s-a mutat din moarte la viață” (Ioan 5: 24) și gustă din bunătățile împărăției cerurilor.

BIBLIOGRAFIE

1.

Opere patristice

Avva Dorotei, *Lucrări ascetice*, Editura „Etimasia”, Sfânta Mănăstire Prodromul din Kareia, Atena, 1981.

Avva Casian, *Convorbiri cu Părinții pustiei*, Editura „Etimasia”, Sfânta Mănăstire Prodromul din Kareia, 2004.

Avva Amon, Editura Mănăstirii Paraklitu, Oropos Attikis, 1999.

Atanasie cel Mare, *Viața și trăirea Sfântului nostru părinte, Antonie*, EPE, Vol. 11, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1976.

Fragmente din scrierile Părinților, Filocalie, EPE, Vol. 1, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1978.

Vasile cel Mare, *Dumnezeu nu este pricina relelor*, EPE, Vol. 7, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1973.

Grigorie Palama, *Omilia a XII-a*, EPE, Vol. 9, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1985.

Isaac Sirul, *Cuvinte ascetice (27-61)*, Filocalie, EPE, Vol. 8B, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1991.

Ignatie al Antiohiei (Teoforul), *Către Efeseni, Părinți apostolici*, EPE, Vol. 4, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1994.

Ignatie Briancianinov, *Fiule, dă-mi inima ta*, Editura „Stupul Ortodox”, Tesalonic, 1978.

Ioan Damaschin, *Lucrare de acrivie a credinței ortodoxe și Dialogul după manihei*, EPE, Vol. 1 și 5, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1976 și 1991.

Ioan Casian, *Dialoguri VII, XV*, „Sources Chretiennes”, Vol. 42 și 54, Editura „Cerf”, Paris, 1955 și 1958.

Ioan Sinaitul, *Scara raiului*, Editura Sfintei Mănăstiri Paraklitu, Oropos Attikis, 2002.

Ioan Gură de Aur, *Omilii (pentru Psalmi, pentru Evanghelia după Ioan, pentru Epistola I către Corinteni, pentru Epistola către Efeseni)*, EPE, Vol. 5, 12, 13A, 18A, 21, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1978-1982.

Chiril al Ierusalimului, *Cateheza celor luminați (I-XVIII)*, EPE, Vol. 1 și 2, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1994.

Macarie Egipteanul, *Omilii duhovnicești*, Filocalie, EPE, vol 7, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1985.

Maxim Mărturisitorul, *Capete despre iubire*, Filocalie, EPE, Vol. 14, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1985.

Micul Everghetinos, Editura Sfintei Mănăstiri Paraklitu, Oropos Attikis, 2004.

Ioan Moshul, *Limonarul*, Editura Sfintei Mănăstiri Stavronichita, Sfântul Munte, 1983.

Nicodim Aghioritul, *Tâlcuirea celor șapte Epistole apostolice ale Sfinților Apostoli Iacov, Petru, Ioan și Iuda*, Editura „Stupul ortodox”, Tesalonic, 1986.

Nicodim Aghioritul, *Tâlcuirea Epistolei a XIV-a a Apostolului Pavel*, Vol. 2, Editura „Stupul Ortodox”, Tesalonic, 1990.

Nicodim Aghiritul, *Manual de povețe*, Editura S. Shina, Volos, 1969.

Filocalia, Vol. I-V, Editura „Grădina Maicii Domnului”, Tesalonic, 1984-1988.

2.

Opere contemporane

Alevizopoulos Antonios, *Ocultism, guruși*, „New Age”, Editura Sfintei Mitropolii din Nicopole, Prezeva, 1990.

Vardavoulia Ioannis, *Învățătura ortodoxă despre crearea lumii nevăzute*, Kavala, 1960, pp. 151-203.

Arhim. Vlachos Hierotheos, *Discuții despre psihoterapia ortodoxă*, Editura Sfintei Mănăstiri Nașterea Maicii Domnului (Pelagia), 1988.

Arhim. Vlachos Hierotheos, *Lupta cu duhurile rele*, Atena, 1991.

Pateric despre visuri și vedenii, Editura Sfintei Obști Cuviosul Nicodim, Gumenița, 1997.

Moarte, Înviere și Viață veșnică, Editura „Etimasia”, Sfânta Mănăstire Prodromul, Kareia, 2002.

Theodor Andreas, *Răspunsuri la întrebări dogmatice*, Editura „Diaconia apostolică”, Atena, 1995.

Lisikatos Sotirios, *Lupta împotriva diavolului după cântarea Triodului*, Editura „Stupul Ortodox”, Tesalonic.

Matsouka Nicos, *Satana*, Editura P. Pournara, Tesalonic, 1999.

Mouramatis Iorgos, *Lumea duhovnicească (Îngeri și demoni)*, Editura „Tertios”, Katerini, 1999.

Neopăgânismul, amenințarea trecutului, Editura „Diaconia apostolică”, Atena, 2003.

Nicolae, Mitropolitul Fthiotidei, *Biserica și vrăjitoria*, Editura „Diaconia apostolică”, Atena, 1997.

Părintele Paisie Aghioritul, *Cuvinte I, II, III*, Editura Sfintei Sihăstriei „Evanghelistul Ioan Teologul”, Suroti, Tesalonic, 1998-2001.

Părintele Porfirie Kavsokalivitul, *Viața și învățătura*, Editura Sfintei Mănăstiri Izvorul Tămăduirii, Hania, 2003.

Provatakis Thomas, *Diavolul în arta bizantină*, Tesalonic, 1980.

Arhiep. Lazăr Puhalo, *Concerning evil Spirits*, Synaxis Press, Canada, 1987.

Arhim. Romiotis Constantinos, *Vrăjitoria sub lumina Bisericii Ortodoxe*, Atena, 2002.

Sotirios G., *Iconografia creștină și bizantină, III. Icoana Sfântului Ioan Botezătorul*, Teologia (revistă), Vol. 28, Atena, 1957.

Hristodoulos Themistokleos, *Exorcisme, exorciști și descântece*, Editura „Mărturisirea”, Atena, 2003.

II.

Culegere de povestiri despre duhurile rele

1.

Apariții și lucrări

Căderea primilor oameni

În ziua a șasea a zidirii lumii, Dumnezeu i-a plăsmuit pe primii doi oameni, Adam și Eva, și i-a așezat într-o grădină minunată, Eden, pentru a o îngriji și păzi. În grădina aceea, raiul, existau pomi frumoși, cu roade bogate. Doi dintre aceștia, așezați în mijlocul grădinii, erau pomul vieții și pomul cunoașterii binelui și răului.

— Din toți pomii aceștia ai grădinii sunteți liberi să mâncați, i-a zis Dumnezeu lui Adam. Însă din pomul cunoașterii binelui și răului nu trebuie să mâncați nicio dată, altfel veți muri și vă veți despărți de Mine.

Cel mai viclean dintre animalele pe care le zidise Dumnezeu era șarpele. Așadar, într-o zi, diavolul a luat chip de șarpe și a apărut în fața Evei.

— Dumnezeu v-a oprit să mâncați din toți pomii raiului? a întrebat-o cu viclenie.

— Nu, a răspuns Eva. Putem mânca din roadele tuturor pomilor, în afară de cel aflat în mijlocul grădinii. „Să nu mâncați din roadele acestuia, ne-a spus Dumnezeu, nici să le atingeți, căci altfel veți muri”.

— Nu veți muri! a sâsâit șarpele. Dar Dumnezeu știe că, în ziua în care veți mânca din acesta, vi se vor deschide ochii și veți fi și voi precum Dumnezeu, deosebind binele de rău. De aceea v-a oprit să mâncați.

Femeia, fără să vrea, a privit mai atent pomul și i-a plăcut. S-a gândit că fructele lui sunt gustoase. A cules, așadar, unul din acestea și l-a gustat. Apoi i-a dat și bărbatului său să mănânce din el. Și atunci, deodată, s-a petrecut ceva ciudat: li s-a părut că li se deschid ochii. Și au văzut că sunt goi. Au rupt imediat frunze dintr-un smochin și și-au acoperit goliciunea.

Pe înserate, au auzit glasul Domnului, care umbla prin rai. De frică și rușine, s-au ascuns în spatele copacilor.

— Unde ești, Adame? a strigat Dumnezeu.

— Am auzit glasul Tău, i-a răspuns acela, și m-am temut, căci sunt gol. De aceea am alergat și m-am ascuns.

— Cine ți-a spus că ești gol? Nu cumva ai mâncat din pomul pe care ți-am poruncit să nu-l atingi? a întrebat Domnul.

— Femeia pe care mi-ai dat-o mi-a oferit rodul pomului și am mâncat, s-a dezvinovățit Adam.

Dumnezeu s-a întors spre Eva.

— De ce-ai făcut asta?

— Iată, șarpele m-a amăgit și am mâncat...

Atunci Dumnezeu a zis către șarpe:

— Blestemat să fii pentru ceea ce ai făcut, cel mai blestemat dintre toate dobitoacele pământului! Pe pânțele să te târăști și țărână să mănânci toată viața ta. Vrajmășie voi pune între tine și femeie, între urmașii tăi și urmașii ei. Unul dintre aceștia (Iisus Hristos) îți va zdrobi capul, iar tu îi vei înțepa doar călcâiul.

Și femeii i-a spus:

— Voi înmulți necazurile și suferințele tale. În dureri îți vei naște copiii. Vei avea nevoie de bărbatul tău și acela îți va fi stăpân.

Iar bărbatului i-a spus:

— Cu sudoarea feței tale te vei hrăni, până ce, murind, te vei înapoia în țărâna din care ai fost plăsmuit. Căci pământ ești și în pământ te vei întoarce.

Apoi, după ce Dumnezeu le-a făcut îmbrăcăminte de piele și i-a îmbrăcat pe Adam și Eva, a zis:

— Iată, omul s-a făcut ca unul dintre Noi, cunoscând binele și răul. Așadar, pentru a nu-și întinde mâna să mănânce și din pomul vieții, și în felul acesta să devină nemuritor, și împreună cu el și răutatea, o să-l izgonesc din rai.

Și, într-adevăr, i-a scos pe primii oameni din grădina Edenului și le-a poruncit heruvimilor să păzească drumul care ducea la pomul vieții.

[Facerea 1: 26-27; 2: 4-17; 3: 1-24]

Mult-încercatul Iov

Între marile chipuri ale Vechiului Testament se distinge Iov, care locuia împreună cu soția și copiii săi în ținutul Uz, din Arabia. Îl iubea pe adevăratul Dumnezeu, și nu pe idoli, precum cei din vremea lui. Deși era foarte bogat, trăia după voia dumnezeiască și era împodobit cu toate virtuțile. Era drept, iubitor de oameni, ospitalier, neprihănit și înțelept, se bucura de respectul general al celor mari și mici.

Însă diavolul îl invidia pentru toate acestea. Și într-o zi a apărut în fața Domnului:

— De unde vii? l-a întrebat Acela.

— Am colindat pe pământ, i-a răspuns el.

— Ai aflat pe undeva om mai evlavios și mai bun decât Iov?

— Nu. Dar are toate motivele să Te respecte. Îl ocrotești și pe el și bunurile lui, îi binecuvântezi lucrările

și îi înmulțești vitele. Lipsește-l de toate acestea și vei vedea cum Te va huli!

— Așa crezi? Iată, îți dau în stăpânire toate bunurile lui. Însă de el să nu te atingi.

Diavolul a plecat îndată, pentru a-și urzi planul său viclean. Și n-a întârziat să-l pună în practică.

Într-o zi, în vreme ce Iov stătea liniștit și lipsit de griji, veni un slujitor și-i spuse:

— Boii arau și asinii pășteau lângă ei, când deodată au venit tâlharii. I-au luat pe toți, iar pe slujbași i-au înjunghiat. Doar eu am scăpat și am venit să-ți vestesc nenorocirea.

N-a apucat să termine, când un alt slujnic sosi alergând.

— Foc din cer a căzut, a zis, și a ars oile și păstorii tăi. Doar eu am scăpat, și-am venit să-ți spun.

În același ceas a sosit și un al treilea slujitor al lui Iov, strigând:

— Caldeii ne-au atacat, au luat cămilele și i-au ucis pe toți tovarășii mei. Doar eu am scăpat.

Și, ca și când acestea nu erau de ajuns, a venit și un altul, ca să vestească încă o nenorocire:

— Fiii și fiicele tale mâncau și beau în casa fratelui lor cel mare. Însă deodată s-a iscat din deșert o vijelie puternică și a dărâmat casa. Copiii tăi au fost îngropați sub dărâmături.

Atunci Iov s-a ridicat, și-a sfâșiat hainele, și-a tăiat părul – așa se făcea în vremea aceea în semn de doliu – și a căzut cu fața la pământ, închinându-se la Dumnezeu.

— Gol am ieșit din pântecul mamei mele, a zis, și gol mă voi întoarce în pământ. Domnul mi-a dat toate bunătățile, Domnul mi le-a luat. După cum a crezut că-i bine, așa a făcut. Fie binecuvântat în veci numele Lui.

Astfel, cu toate nenorocirile acelea care au venit peste el, n-a cârtit, n-a hulit, n-a păcătuț deloc.

Diavolul, însă, nu s-a dat bătut. A apărut iarăși înaintea lui Dumnezeu.

— Ai văzut acum ce fel de om este robul meu, Iov? i-a spus Acela. Nu există pe pământ un altul ca el. Te-am lăsat să-i iei toate bunurile. Cu toate acestea, niciun cuvânt rău n-a ieșit din gura lui.

— Pentru viață și sănătate, pe toate le jertfește omul, s-a dezvinovățit diavolul. Ia lovește-l cu vreo boală grea, și vei vedea cum Te va huli!

— Îl dau în mâna ta, ca să-l ispitești. Dar ai grijă să nu-i iei viața.

După aceea, diavolul i-a provocat lui Iov răni cumplite, de la cap până la picioare. Iar acela a ieșit afară din cetate, s-a așezat pe-o grămadă de bălegar uscat și își scărpină rănile cu un ciob de argilă.

Timpul a trecut. Însă din gura lui Iov n-a ieșit vreo vorbă de cârtire împotriva lui Dumnezeu, cu toate că și femeia lui îl îndemna să hulească și să dea un sfârșit vieții sale chinuite.

După aceea, Dumnezeu, răsplătind răbdarea și credința lui, l-a scăpat de boală și i-a dat bunătați îndoite față de cele avute înainte.

[Iov 1: 1-2; 10: 42]

Ispitele lui Hristos

După Botezul Său, Iisus a fost călăuzit de Sfântul Duh în pustie, pentru a înfrunta ispitele diavolului. Patruzeci de zile și nopți n-a mâncat nimic. Atunci a apărut diavolul și I-a spus:

— Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, poruncește ca aceste pietre să se preschimbe în pâini.

Dar Iisus a răspuns:

— Scriptura spune că „omul nu va trăi numai cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu”.

După aceea vicleanul L-a dus la Ierusalim, L-a așezat pe cel mai înalt loc al templului și I-a spus:

— Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos; căci Scriptura zice: „Le va da poruncă pentru Tine îngerilor Săi și Te vor ridica pe brațele lor, ca să nu Ți se lovească piciorul de vreo piatră”.

— Însă în altă parte, a răspuns Hristos, Scriptura spune: „Nu trebuie să-L ispitești pe Domnul, Dumnezeul tău”.

La urmă, diavolul L-a urcat pe un munte înalt și I-a arătat de acolo toate împărățiile lumii.

— Toată puterea și toată strălucirea acestor împărății, I-a spus, mi-a fost dată mie, și eu o pot da cui vreau. Dacă-mi cazi la picioare și mi Te închini, vor fi toate ale Tale.

Însă Iisus a răspuns:

— Piei din fața mea, satană! Scriptura spune limpede: „Doar Domnului, Dumnezeului tău să I te închini și doar pe acesta să-L slujești”.

Astfel, diavolul L-a lăsat și a plecat. Atunci au venit îngerii lui Dumnezeu și Îl slujeau.

[Matei 4: 1-11; Luca 4: 1-13]

Învierea sinucigașului

Sfântul Martin făcătorul de minuni era conducător de oști. S-a lepădat însă de rangurile lumești, de slavă și

bogăție, și s-a făcut monah. Pentru marea sa virtute, a fost cinstit cu treapta arhierescă și a fost așezat păstor al cetății Constantina, astăzi Tours, din Franța.

Într-o zi, Sfântul umbla prin cetate. Ajungând în piață, a întâlnit o mulțime de oameni agitați. Bărbați, femei și copii erau adunați în jurul unui tânăr, care zăcea la pământ, mort. După cum i s-a spus, se sinucisese cu puțin timp înainte. Se spânzurase!...

Ierarhul, după ce a privit în tăcere trupul neînsuflețit al tânărului, a spus cu convingere:

— Răul acesta se datorează lucrării demonice.

După aceea, întorcându-se spre răsărit, a îngenunchat și s-a rugat vreme îndelungată. Când s-a ridicat, și-a țintuit iarăși privirea asupra mortului și a strigat poruncitor:

— Duh viclean și necurat, care l-ai îndemnat pe acest tânăr să se spânzure, în numele Domnului nostru Iisus Hristos, arată-te aici, în fața noastră, ca să te vedem!

Într-adevăr, în aceeași clipă, demonul a apărut în fața ochilor uimiți ai mulțimii. Era negricios și urât. Ochii îi erau roșii ca focul, iar buzele vinete. Limba îi atârna afară ca la un câine turbat și în mâinile sale lungi ținea o frânghie.

— Spune-ne, duh necurat, care este lucrarea ta? l-a întrebat Sfântul.

— Eu îi îndemn pe oameni la sinucidere, a răspuns demonul. Această lucrarea mi-a fost încredințată de căpetenia mea, satana.

— Și pe tânărul acesta de ce l-ai pus să se sinucidă?

— Iată, mai întâi era idolatru și după aceea a devenit creștin. Dar nu ținea poruncile lui Hristos. Nu se gândea la viața veșnică. Trăia după voia sa vicleană. Cădea cu voia lui în păcate grele. Și la urmă și-a pierdut cu totul nădejdea în mântuire. Aflându-l așadar deznă-

dăjduit, n-am scăpat prilejul. I-am sădit cugetul de a se spânzura, ca să-l am tovarăș în iadul cel veșnic.

— Răufăcătorule! a strigat ierarhul. Nu ajunge că l-ai împins la pierzanie pe acest sărman, acum spui că el e de vină? În numele lui Iisus Hristos îți poruncesc să te duci să locuiești în pustie! Iar la sfârșitul veacurilor să te spânzuri cu tovarășii tăi în iad, în focul cel nestins care a fost pregătit pentru voi.

Îndată demonul s-a făcut nevăzut. Atunci fericitul Martin s-a rugat fierbinte deasupra mortului.

— Dumnezeu și Domnul meu, a spus, îndurarea Ta este nemăsurată și iubirea Ta de oameni negrăită. Nu nesocoti, așadar, făptura Ta. Aruncă-Ți privirea cea milostivă peste robul Tău și înviază-l, ca să se sfințească Preasfânt Numele Tău.

După cuvintele acestea de rugăciune, mortul și-a deschis ochii și s-a ridicat în picioare. Și, privind în jurul său cu cutremurare, a căzut plângând la picioarele ierarhului.

— Îți mulțumesc, Sfinte al lui Dumnezeu, a zis cu recunoștință, pentru că nu m-ai lăsat în locul acela înfricoșător și amar al iadului! Te rog acum, călăuzește-mă pe calea mântuirii...

— Astăzi, fiule, ai gustat chinurile iadului. Ai văzut cât de mare este răul provocat omului de păcate. Pocăiește-te, deci, și urăște-le pe acestea.

Episcopul iubitor de Dumnezeu i-a dat tânărului multe asemenea povețe, înainte de a-l lăsa să plece cu pace.

[62]

Ispitele Sfintei Mavra

Ispitele diavolești au atacat-o și pe slăvita mucenică Mavra († 283), în vreme ce murea pe cruce pentru credința în Hristos.

Nouă zile și nopți a stat pe cruce, înainte de a-și încredința sufletul în mâinile Domnului, după cum s-a întâmplat de altfel și cu soțul ei, Sfântul Timotei. În prima noapte a căzut în extaz. A văzut îndată apropiindu-se de ea un om cu chip de copil, care zâmbea și ținea în mână un pahar plin cu miere și lapte. I l-a apropiat de buze și i-a spus dulce:

— Ia-l și bucură-te de el. Pentru tine l-am adus. Te va întări.

Însă Sfânta, care se ruga neîncetat, nu s-a grăbit să primească paharul. Voia să-l încerce.

— Cine ești? l-a întrebat.

— Sunt îngerul lui Dumnezeu.

— Dacă ești cine spui, hai să plângem împreună și să ne rugăm la Cel Răstignit.

Acela s-a făcut că nu pricepe și a întors discuția spre o altă temă.

— Știi ceva? i-a spus. Văzându-te pe cruce, fără hrană, mi-a fost milă de tine. Vei reuși, oare, să continui?

— Cine te-a trimis să-mi spui aceste cuvinte? l-a întrebat cu voce slabă. Nu știi că prin răbdare, înfrânare și rugăciune mă voi sui pe culmi?

Și fără să mai spună ceva, a început să se roage.

— Cruce a lui Hristos, mântuiește-mă cu puterea ta! a strigat la un moment dat.

L-a văzut atunci pe vizitatorul necunoscut întorcându-și fața spre apus și făcându-se fum. A priceput.

„Îngerul” nu era decât un demon scârbos, care venise s-o amăgească în ultimele ei ceasuri.

Peste puţin timp, a vizitat-o un altul. Acesta se făcea c-a luat-o pe braţe, a ridicat-o şi a dus-o la un râu larg. Între malurile lui curgeau lapte şi miere!

— Apleacă-te şi bea cât doreşti, i-a şoptit acest nou „binefăcător” al ei.

La oferta lui ademenitoare, Sfânta a răspuns:

— N-o să gust apă sau vreo altă băutură, dacă buzele mele nu vor atinge potirul lui Hristos cel Răstignit. Acest potir dăruieşte mântuire şi viaţă, viaţă veşnică.

Necunoscutul s-a aplecat spre râu, şi-a întins palmele şi a băut. Îndată laptele şi mierea au pierit. Pe râu curgea acum un noroi roşu, sânge şi ţărână! În aceeaşi clipă demonul a dispărut şi Sfânta s-a aflat iarăşi atârnată de cruce.

[100]

Copacul demonic

În comuna Plakomitis din Lichia, exista în anii Sfântului Nicolae († 330) un copac uriaş. În vârful acelu copac locuia un demon, trimis de diavol pentru a-i chinui pe oameni. Cei ce se apropiau de el îşi ieşeau din minţi şi pălăvrăgeau vrute şi nevrute. Dar şi animalele lor mureau din pricina lucrării demonice.

Rugăminţile şi rugăciunile îndelungate ale sătenilor n-aveau niciun rezultat. Unii voiau să taie copacul, dar nu puteau. De fiecare dată când încercau acest lucru, aşchiile săreau asupra lor, rănindu-i sau chiar omorându-i. Astfel, nimeni nu voia să se apropie. În cele din urmă au deznădăjduit şi au început să plece din locul acela, părăsindu-şi pământurile şi casele.

Între timp au auzit de minunile pe care le făcea arhiepiscopul Nicolae. Au venit, aşadar, la acesta, mulţi locuitori ai Plakomitului, au îngenuncheat în faţa lui, i-au povestit chinurile lor şi l-au rugat cu lacrimi în ochi:

— Miluieşte-ne, robule al lui Dumnezeu, Nicolae! Fie-ţi milă de noi! Treci cu vederea păcatele noastre şi ajută-ne, căci vom pieri cu toţii.

— Credeţi că vă pot izbăvi de demon cu puterea Domnului? i-a întrebat ierarhul.

— Da, sfinte arhiepiscop! au spus toţi într-un glas. Pe toate le poţi, cu harul Atotputernicului Dumnezeu.

În dimineaţa următoare, după o noapte de rugăciune, Sfântul a plecat însoţit de popor.

Demonul, când şi-a dat seama că vine episcopul făcător de minuni, i-a chemat în ajutor şi pe alţi demoni.

— „Să învie Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii Lui...”, a început să psalmodieze Sfântul, în vreme ce se apropia de locul demonizat.

Ajungând înaintea copacului, le-a poruncit celor mai tineri:

— Luaţi topoarele şi tăiaţi-l!

Dar nimeni n-a îndrăznit să pună în faptă porunca. Toţi erau înfricoşaţi. Atunci Sfântul a luat un topor şi a lovit copacul de trei ori, zicând:

— „În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh”. Veniţi acum, nu vă fie teamă!

Şase bărbaţi au prins curaj, s-au apropiat şi au început să lovească cu topoarele. Peste puţin timp, copacul a fost tăiat.

Însă demonii nu l-au lăsat să cadă. L-au ţinut, l-au ridicat şi l-au aruncat asupra oamenilor. Aceştia, văzând că copacul cade peste ei, au strigat cu groază:

— Sfinte arhiepiscop, izbăveşte-ne!

Iar acela, cu puterea lui Dumnezeu, și-a întins mâinile, a prins copacul și l-a culcat la pământ.

Poporul, văzând minunea aceea înfricoșătoare, l-a slăvit pe Domnul și i s-a închinat marelui Său ierarh.

Demonii, neputincioși în fața puterii dumnezeiești a Sfântului, au luat-o la fugă. Însă fericitul Nicolae l-a prins pe demonul copacului și l-a paralizat.

— Stai, necurate! i-a strigat și, făcând semnul crucii, l-a aruncat la pământ.

Atunci acela a scos un strigăt atât de puternic, încât locul s-a cutremurat.

— Te jur pe Cel care ți-a dat această putere și tărie, l-a rugat pe Sfânt, nu-mi face rău! Lasă-mă să plec și-ți făgăduiesc că nu voi mai reveni în acest loc.

— N-o să pleci de aici dacă nu-mi arăți cine te-a trimis și care este lucrarea ta, a spus Sfântul.

— Eu eram mare și tare în cer, înainte de a cădea... Acolo mă aflam când Dumnezeu a zidit uscatul... Eram stăpân peste fulgere și tunete. Țineam în frâu ploile, vânturile și norii. Pe mine, cel ce sunt în fața ta, mă respectau toate puterile cerești. Dar am căzut împreună cu căpetenia legiunii mele... Și acum acela m-a trimis aici, ca să-i chinuiesc pe oameni. Până când... până când tu m-ai înrobit.

— Te-am înrobit spre binele tău, preavicleanule, i-a spus Sfântul zâmbind.

Acolo aproape se afla o stâncă mare. Sfântul a pecetluit-o cu semnul crucii. Îndată ea s-a spart în două și din locul spărturii a izvorât foc. Fericitul Nicolae i-a poruncit demonului să intre în crăpătura plină cu foc. După aceea, făcând din nou semnul crucii, a poruncit stâncii să se închidă. Apoi s-a întors către lume și a spus:

— În locul în care a fost copacul, să zidiți o biserică. Și din acel copac să luați oricâte lemne vă trebuie pentru această construcție.

Creștinii au făgăduit să facă după cum le-a poruncit Sfântul. Și acela, după ce a binecuvântat locul și pe oameni, a plecat la Mira.

[49]

Sfânta Marina

În Antiohia Pisidiei a trăit și a mărturisit pentru Hristos Sfânta Mare Mucenică Marina († secolul IV).

Curând, Sfânta a rămas orfană de mamă. Atunci tatăl ei, Edesie, preot vestit al idolilor, i-a încredințat-o unei femei, care era însă creștină pe ascuns. Astfel, micuța Marina a primit educație creștină. În adâncul sufletului ei s-a înrădăcinat sămânța credinței, care nu va întârzia să-și arate roadele dulci ale virtuții și muceniciei.

La vârsta adolescenței l-a pierdut și pe tatăl său. Avea cincisprezece ani atunci când administratorul Pisidiei, Olimvrie, a văzut-o într-o zi în cetate. A fost fermecat de frumusețea ei îngerească și a dorit s-o ia de soție.

A poruncit imediat să fie adusă în fața lui. Însă chipul i s-a înnourat când a aflat de credința ei în adevăratul Dumnezeu. A început s-o lingusească, s-o ia cu binișorul, să-i făgăduiască multe, pentru a se lepăda de Hristos și a se închina dumnezeilor lui mincinoși. Dar în zadar. Marina a rămas neclintită, gata să le înfrunte pe toate pentru Mirele nemuritor al sufletului său.

Administratorul a închis-o în temniță și a torturat-o cumplit. Însă ea, întărită de dumnezeiescul har, a înfruntat toate chinurile cu nădejde și vitejie minunată.

Văzând diavolul că n-o poate cuceri pe această copiliță prin slujitorul său, Olimvrie, s-a umflat de răutate și a hotărât s-o războiască chiar el.

A provocat, așadar, un cutremur mare în pivnița în care era întemnițată Marina, s-a preschimbât într-o fiară înfricoșătoare și a apărut în fața ei. Din gura și din ochii lui ieșeau flăcări de foc, care o înconjurau pe Sfântă. Dinții îi erau albi și limba roșie ca sângele, iar un mormăit scârbos împrăstia frica.

Marina s-a pierdut cu firea pentru o clipă, dar cu credință a alergat la arma nebiruită a rugăciunii. Însă fiara s-a aruncat asupra ei și și-a deschis larg gura, pentru a o înghiți. Atunci Sfânta a chemat numele atotputernic al Domnului și cu mâna și-a făcut semnul crucii. Asta a fost! Îndată fiara aceea înfricoșătoare s-a făcut nevăzută.

Mucenica L-a slăvit pe Dumnezeu și s-a pregătit pentru un nou atac al celui viclean, care, într-adevăr, n-a întârziat. Satana s-a repezit acum asupra ei în alt chip, prefăcându-se într-un om cu cap de lup și cu coarne și coadă. Însă Marina, încurajată de biruința ei dinainte, l-a apucat de coarne și l-a nimicit, lovindu-l în cap și-n spate cu un ciocan aflat lângă ea. Rușinat încă o dată, diavolul a dispărut. De atunci n-a mai cutezat să se apropie de Sfântă.

După plecarea lui, o lumină blândă, care ieșea dintr-o cruce mare, a inundat temnița. Pe cruce a apărut un porumbel alb și totodată s-a auzit un glas dulce:

— Fericită ești tu, Marina, roabă credincioasă a Domnului, pentru că l-ai biruit pe vrăjmașul cel viclean. Fericită ești tu, căci a sosit ceasul să primești cununa slavei veșnice și să locuiești împreună cu fecioarele înțelepte în camera de nuntă din ceruri.

[2]

Ispitele Sfântului Antonie cel Mare

Încă de la începutul vieții sale monahale, Sfântul Antonie cel Mare († 356) a fost încercat de ispite înfricoșătoare. Diavolul îi șoptea:

— Antonie, ce-i aia trăire ascetică? Ai uitat de moșiile tatălui tău, de rude, de bogății, de slavă, de toate înlesnirile? Nu știi că ai și tu niște drepturi în viață? Că drumul virtuții este greu și aproape de neizbutit? Că trupul îți este neputincios și că nu va suferi chinurile la care-l supui?

*

Altădată, iarăși, i-a tulburat cugetul în timpul somnului, cu gânduri scârboase. Lua chiar și chipul unor femei goale, ca să-l arunce în desfrânare, sau a fiarelor sălbatice, ca să-i provoace frica.

Pe toate acestea Sfântul le războia prin rugăciune, post, pătimire și cugete sfinte, care-i înălțau mintea la Hristos; cugetele despre nemurirea sufletului, despre viața viitoare, despre fericirea veșnică a Sfinților și iadul nesfârșit al păcătoșilor stingeau flăcările ispitelor și-l eliberau din cursele diavolului.

*

Într-o noapte, lângă chilia Sfântului Antonie cel Mare s-au adunat mulți demoni și au făcut asemenea gălăgie, încât ai fi crezut că se cutremură universul. I s-a părut că i-au dărâmat chilia și că fiare sălbatice îl atacau de pretutindeni.

Locul s-a umplut cu lei, urși, pantere, tauri, lupi, șerpi și scorpioni. Fiecare fiară acționa în felul său. Leii mârâiau, gata să se arunce asupra prăzii lor. Taurii își arătau coarnele amenințător. Lupii alergau să-l atace.

Șerpii se târau prin preajma lui. Și toate făceau un zgomot înspăimântător.

Peste puțin timp, au început să-l muște și să-l lovească. Trupul Sfântului era chinuit de dureri cumplite. Însă sufletul lui nu s-a îndoit. În vreme ce suspina de durere, s-a adresat vrăjmașilor:

— Dacă aveți într-adevăr putere asupra mea, ar fi fost îndeajuns o singură fiară pentru a mă omorî. Însă pentru că Dumnezeu meu v-a strivit, vă străduiți să mă înfricoșați prin mulțimea voastră.

Vrăjmașii au scrâșnit din dinți și au dispărut.

*

Altădată s-au înfățișat înaintea lui în chipuri luminoase.

— Am venit să-ți facem lumină, i-au spus.

Sfântul a închis ochii și s-a adunat la rugăciune, până ce aceia au plecat rușinați.

Odată diavolul a venit în chipul unui uriaș măreț și i-a zis:

— Eu sunt puterea lui Dumnezeu! Ce vrei să-ți dăruiesc?

Sfântul, după ce l-a chemat pe Dumnezeu în ajutor, a suflat spre fața uriașului. Și acela a dispărut îndată.

*

În vremea postului, iarăși, diavolul s-a apropiat de el în chip de monah, ținând o bucată de pâine în mână, și i-a spus:

— Frate, mănâncă acum și lasă extremele. Te vei îmbolnăvi, și ce se va întâmpla cu tine?

Sfântul a început atunci să se roage. Diavolul a ieșit ca fumul pe ușă și a pierit.

[7]

Tânguirea diavolului

Odată Sfântul Antonie cel Mare a auzit bătăi în ușa chiliei sale. Deschizând, a văzut în fața lui un om înalt și urât.

— Cine ești? l-a întrebat.

— Sunt satana.

— Ce cauți aici?

Atunci acela a început să se tânguiască.

— De ce monahii și toți creștinii mă învinuiesc pe nedrept? De ce mă blestemă în fiecare ceas?

— Tu de ce-i ispitești?

— Nu-i ispitesc eu, ei singuri se tulbură. Eu acum sunt total neputincios. N-au citit psalmul, „Vrăjmașului i-au lipsit de tot săbiile și cetățile i le-ai sfărâmat”? Eu nu mai am sălaș, nici săgeată, nici cetate. Pretutindenii se află creștini, iar pustia s-a umplut de monahi. Să se păzească, așa dar, pe ei și să nu mă blesteme pe nedrept.

Surprins de aceste cuvinte, Sfântul i-a spus:

— Tu ești mereu mincinos. Însă acum, fără să vrei, ai rostit adevărul. Căci într-adevăr Hristos, prin venirea Lui pe pământ, te-a slăbit și te-a strivit.

Diavolul, îndată ce a auzit numele lui Hristos, a dispărut ca un fum.

[78]

Pocăința monahului

Ucenicul Sfântului Antonie cel Mare, avva Pavel († secolul IV), s-a dus odată la o mănăstire. În ceasul rugăciunii a intrat în biserică, dar a stat lângă ușă și se uita la fiecare monah care intră. Promise de la Dumnezeu

harul străvederii și putea distinge starea sufletească a fiecăruia, așa cum vedem noi starea lui exterioară.

Vedea, așadar, intrând în biserică frați cu o înfățișare strălucitoare și față luminoasă, fiind însoțiți de câte un înger. A venit însă și un frate sărman, însoțit de mulțimi de demoni, având pe cap un căpăstru cu care-l trăgeau spre ei, iar îngerul său păzitor stătea întristat departe de el.

Cuviosul Pavel a lăcrimat văzându-l în această stare și, de tristețe, se lovea cu mâinile în piept. Monahii erau nedumiriți de purtarea lui și îl rugau să intre în biserică. Acela însă a rămas afară, jelind pentru starea fratelui.

După ce s-a terminat slujba, avva Pavel a început să-i urmărească din nou pe monahii care ieșeau din biserică. Și l-a văzut pe fratele acela ieșind acum cu fața luminoasă. Îngerul păzitor se apropiase cu bucurie de el, iar demonii, întristați, stăteau departe. Văzând aceasta, părintele cel străvăzător a strigat de bucurie:

— O, cât de nemărginită este iubirea de oameni și bunătatea lui Dumnezeu!

I-a adunat îndată pe toți monahii mănăstirii și le-a povestit ce a văzut înainte de a începe slujba și după terminarea ei. După aceea l-a rugat pe frate să spună ce i s-a întâmplat și cum i-a dăruit Dumnezeu cea schimbare minunată. Și acela, în fața tuturor, a început să mărturisească:

— Eu sunt om păcătos și am trăit afundat în desfrânare. Astăzi însă, intrând în biserică, l-am auzit pe proorocul Isaia, sau mai bine-zis pe Însuși Dumnezeu, spunând prin gura aceluia: „Spălați-vă și vă curățați. Aruncați departe de voi păcatele, și eu vă voi albi ca zăpada”. La aceste cuvinte m-am cutremurat, am suspinat și I-am spus lui Dumnezeu: Tu, Care ai venit în lume spre a-i mântui pe păcătoși, ceea ce ai făgăduit prin proorocul

Tău făptuiește și pentru mine, mizerabilul și nevrednicul. Îți făgăduiesc că nu voi mai face nimic rău! Voi părăsi orice fărădelege. De aici înainte Te voi sluji cu inimă curată. Primește, Doamne, această pocăință a mea, această hotărâre a mea, ca să mă depărtez de tot păcatul.

Auzind frații aceste cuvinte, s-au umplut de cucernicie și L-au slăvit pe Dumnezeu.

[75]

Porumbel sau cioară?

Avva Nichita povestea despre doi monahi care s-au hotărât să se nevoiască împreună. A spus, așadar, unul în sinea lui: „Voi face mereu ceea ce vrea fratele meu”. Dar și celălalt s-a gândit la fel: „Mă voi supune fratelui meu”. Au trăit astfel, întru iubire, mulți ani.

Însă diavolul i-a invidiat și s-a pus să-i despartă. S-a așezat lângă chilia lor, apărând în fața unuia în chip de porumbel, iar în fața celuilalt în chip de cioară.

— Vezi porumbelul ăsta? a întrebat unul.

— E cioară, a răspuns celălalt.

— Nu, e porumbel!

Contrazicându-se unul pe altul, au început să se certe. N-au întârziat să se bată și să se rănească.

După trei zile însă, și-au revenit. Au priceput să fuseseră amăgiți de vrăjmaș. Și după ce și-au pus metanie unul altuia, au trăit până la sfârșit nedespărțiți.

[79]

Puterea smereniei

Odată diavolul i-a invidiat pe doi monahi, care erau frați după trup, și a trimis un demon ca să-i despartă.

Într-o seară, așadar, în vreme ce fratele mai mic aprindea candela, prin lucrarea demonului, s-a împiedicat. Candela de argilă a căzut și s-a spart. Atunci fratele mai mare, înfuriat, l-a lovit pe cel mic. Acela, însă, i-a pus metanie și i-a spus:

— Nu te supăra, frate, îmi voi îndrepta greșeala.

În clipa aceea o putere dumnezeiască l-a legat pe demon și a început să-l chinuiască. Când l-a dezlegat de dimineață, acela a mers la căpetenia sa și i-a povestit întâmplarea.

Un preot al idolilor s-a nimerit să audă povestirea demonului. Și s-a cutremurat atât de mult de ea, încât a hotărât să se boteze creștin și, în continuare, părăsind lumea, a devenit monah. De la început a pus smerenia ca temelie a vieții sale monahale.

— Eu însumi, spunea și repeta, am auzit de la demon că smerenia îi zădărnicește puterea. Adică, atunci când îi tulbură pe monahi, dacă pun metanie unul altuia, puterea satanică este zădărnicită.

[87]

Demonul îmbuibării pântecelui

Un monah se nevoia mâncând o dată pe zi, la ceasurile trei după amiază. Însă odată i s-a făcut foame chiar de dimineață. S-a războit atunci, spunându-și în cuget că nu va mânca până la nouă. S-a făcut nouă, dar s-a silit să nu mănânce până la doisprezece. Și când a sosit

ora doisprezece, și-a muiat pâinea și s-a așezat să mănânce. Dar iarăși s-a ridicat, spunând în sinea lui: „Mai bine să aștept până la trei”. În fine, la ora trei, după ce și-a făcut rugăciunea, a văzut prin simțuri lucrarea diavolului, care-l războise toată ziua, ieșind ca un fum din rucodelia lui și înălțându-se la cer. După aceea, monahului a încetat să-i mai fie foame.

[87]

Avva Marcel

Citim în Pateric despre avva Marcel, care se nevoia într-o peșteră, la poalele munților Liban, lângă o cetate mică. Era om blând și înțelept, și de aceea câștigase încrederea locuitorilor din regiune.

Avva a rămas în locul acela șase ani și a încercat multe ispite de la demoni, care se străduiau în toate chipurile să-l îndepărteze de lângă peșteră și să-l facă să renunțe la viața isihastă. Cu toate acestea, viteazul ascet le răbda pe toate cu nădejde uimitoare.

În cele din urmă, diavolul a încercat și această uneltire. A luat chipul părintelui și a început să cutreiere pe drumurile cetății. Când vedea o femeie mergând singură, se apropia de ea și, folosind cuvinte necuviincioase, o îndemna să cadă în păcat, spunând că n-ar fi nimic rău să se desfrâneze cineva pe ascuns.

Vicleanul a făcut asta nu o dată sau de două ori, ci de multe ori. Femeile le spuneau întâmplarea bărbaților lor, și astfel scandalul se răspândea în toată cetatea.

Așadar, într-o zi, bărbații s-au adunat în biserica centrală, și acolo episcopul arhieriei, care venise pentru a cerceta cazul, le-a chemat pe femei și le-a întrebat:

— Este adevărat că așa s-au petrecut lucrurile?

Atunci acelea, mai mult de douăzeci la număr, au răspuns cu convingere:

— Nu o dată sau de două ori, ci de multe ori ne-a silit să păcătuim cu el.

Din păcate, niciunul din ei nu și-au închipuit că toate sunt o urzeală demonică bine pusă la cale. Astfel, câțiva tineri robuști s-au hotărât să meargă și să-l izgonească pe părinte cu de-a sila. S-au dus la el, l-au bătut sălbatic, i-au smuls barba, l-au târât afară din chilie și l-au lăsat plin de vânătăi în mijlocul drumului.

Mai târziu l-au găsit niște trecători din Viritos. I-a rugat să-l ducă în chilia sa. Acolo, încet-încet, și-a revenit. Însă bărbații cetății se duceau din când în când și-l deranjau, îl înjurau, îl băteau. Optsprezece luni a ținut această situație. Avva nici n-a murmurat, nici nu s-a împotrivit. Îi mulțumea doar lui Dumnezeu și se ruga pentru mântuirea batjocoritorilor lui.

În cele din urmă, episcopului arhieriei i s-a descoperit că cele pe care le atribuiseră părintelui erau închipuire demonică. Atunci tinerii care-i făcuseră rău, precum și femeile care-l învinuiseră, au fost demonizați și au început să scoată spume pe gură.

Când au aflat locuitorii regiunii, au alergat cu pocăință ca să-i ceară iertare lui avva Marcel și să ia binecuvântare de la el. Însă avva apucase să plece pe ascuns spre muntele Nitriei.

[87]

Ce-i biruie pe demoni

Spunea maica Teodora că exista un anahoret care avea harisma de a-i izgoni de la oameni pe demoni. Acesta, deci, îi întreba:

- Ce vă face pe voi să plecați de la om? Postul?
- Păi nici noi nu mâncăm, nici nu bem, au răspuns.
- Nu cumva privegherea?
- Păi nici noi nu dormim.
- Atunci, nu cumva trăirea în pustie?
- Și noi în pustie locuim mereu.
- Așadar ce vă alungă pe voi de la om?
- Doar un singur lucru ne biruie: smerita cugetare!

[72]

Ispitele cuviosului Pahomie

„Căpetenia” trăirii de obște, cuviosul Pahomie († 358), era războit cu sălbăticie de către demoni.

Odată l-au făcut să creadă că are loc un cutremur înfricoșător. Atunci acela a început să rostească tare cuvintele psalmului: „Dumnezeu este scăparea și tăria noastră...”

Altădată, pentru a-l face să râdă, s-au adunat mulți, s-au împărțit în două grupuri, au legat o frunză de copac cu frânghii groase și se ajutau unul pe altul s-o tragă după ei, ca și cum ar fi fost o stâncă uriașă. Cuviosul a suspinat atunci și s-a uitat în altă parte.

Odată demonii l-au înconjurat cu cinste, ca și cum ar fi fost vreun stăpân, și spuneau între ei:

— Faceți loc să treacă omul lui Dumnezeu!

Acela și-a pus nădejdea în Domnul și i-a nesocotit.

Odată a venit un demon lângă el și i-a spus:

— Fericit ești tu, Pahomie! Eu sunt Hristos. Sunt tare mulțumit de tine și am venit să te vizitez.

Cuviosul, simțind înlăuntrul lui o tulburare, a început să se gândească: „Prezența lui Hristos umple sufletul de bucurie, nu de teamă și slavă deșartă. Însă eu

acum sunt tulburat și plin de cugete trufașe. Așadar în fața mea se află diavolul”.

S-a ridicat îndată și s-a repezit asupra lui, spunând:
— Blestemat ești tu și lucrările tale!

Vrăjmașul îndată s-a preschimbat în fum, lăsând în chilie o duhoare puternică.

[93]

„Fierăria” monahului

Era un monah care cădea deseori, prin lucrare diavolească, în păcatul desfrânării. Se nevoia însă, să nu lepede schima monahală și se ruga cu suspine la Dumnezeu, zicând:

— Doamne, fie că vreau, fie că nu, izbăvește-mă! Eu sunt plăsmuit din țărână și poftesc păcatul, Tu însă, ca un Dumnezeu puternic, împiedică-mă. Nu e minune mare să Te miluiești de un om drept și curat, ci să-l izbăvești pe cel păcătos. Arată-mi deci, mie, mila Ta, Doamne, căci în mâinile Tale mă încredințez eu, ticălosul.

Această rugăciune era rostită de monah în fiecare zi. Într-o noapte, după ce cu puțin înainte păcătuisese, s-a ridicat iarăși să se roage. Atunci demonul, uimit de nădejdea și de îndrăzneala pe care acela le avea la Dumnezeu, s-a arătat în fața lui și i-a spus:

— Cum de nu roșești de rușine, când stai înaintea lui Dumnezeu și chemi numele Lui?

— Chilia aceasta a mea este o fierărie, i-a răspuns monahul. Dai o lovitură de ciocan și primești una. Voi răbda aici până la moarte, luptându-mă cu tine, până în ultima zi a mea. Și să știi că nu voi înceta să mă rog împotriva ta, atâta vreme cât tu nu vei înceta să mă

războiești; și vom vedea până la urmă cine va birui, tu sau Dumnezeu!

Când a auzit aceste vorbe, diavolul, înfricoșat, a răspuns:

— Cu adevărat voi înceta să te războiesc, ca să nu devin pricina încununării tale, prin răbdarea de care dai dovadă.

Chiar în ziua aceea demonul l-a lăsat și a plecat. Atunci fratele a fost cuprins de cucernicie și a început să-și plângă păcatele. Astfel, prin răbdarea lui, și-a găsit drumul mântuirii.

[87]

„Slavă... Acum și pururea...”

Avva Eusebie, presbiterul Mănăstirii Paithos, a povestit cum un demon, luând chip de monah, s-a dus la chilia unui părinte și a bătut la ușă. Părintele i-a deschis și i-a spus:

— Bine ai venit. Roagă-te!

Diavolul s-a mulțumit să spună:

— „Acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”.

— Roagă-te! i-a spus din nou părintele.

— „Acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”.

— Spune: „Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh”.

Dar demonul, imediat ce a auzit aceste nume sfinte, a dispărut ca și cum ar fi fost ars de un foc.

[90]

Legarea a trei demoni

Avva Teodor al Fermei se nevoia la Schit pe la sfârșitul secolului al IV-lea.

Într-o zi a venit un demon, vrând să intre în chilia lui. Dar acela, cu puterea lui Dumnezeu, l-a prins și l-a legat afară.

Peste puțin a încercat să intre un alt demon. Dar și pe acesta l-a legat părintele.

În fine, a venit și un al treilea. Și, văzându-i legați pe ceilalți doi, a întrebat:

— De ce stați aici, afară?

— Ascetul care este înăuntru, au răspuns ei, nu ne lasă să intrăm.

Atunci acela și-a pus în gând să intre în chilie. Dar a avut aceeași soartă cu ceilalți tovarăși ai lui.

Cei trei demoni, legați în felul acesta și înfricoșați de rugăciunile lui avva Teodor, l-au rugat:

— Dezleagă-ne și lasă-ne să plecăm!

— Duceți-vă, le-a spus părintele.

Și aceia, rușinați, au dispărut.

[79]

Monahul Puplie

În vremea împărăției nelegiuitului Iulian (361-363), pe când acesta se pregătea pentru războiul din Persia, i-a poruncit unui demon să meargă în Apus pentru a-i aduce un răspuns de acolo¹.

¹ Iulian era încă din adolescență inițiat în vrăjitorie și în invocarea duhurilor.

Demonul, în călătoria lui, a trecut prin locul în care se nevoia un monah numit Puplie. Acolo a rămas zece zile nemișcat, neputând înainta mai departe. Și asta pentru că îl împiedicau rugăciunile înfocate ale virtuosului monah, care nu înceta să-L cheme pe Dumnezeu zi și noapte. După ce a scăpat de acolo, s-a întors la Iulian.

— De ce-ai întârziat? l-a întrebat împăratul.

— Nu numai că am întârziat, dar m-am întors și fără să-mi îndeplinesc misiunea, i-a răspuns demonul. Zece zile și nopți l-am păzit pe monahul Puplie, ca să înceteze să se roage și să pot înainta. Însă acela nu și-a conținut rugăciunea, și astfel n-am putut să trec de el și să-mi duc treaba la bun sfârșit.

— Bine, a zis Iulian cu mânie, când mă voi întoarce, voi avea eu grijă de el.

N-a apucat însă, căci după câteva zile o sabie vrăjmașă l-a rănit de moarte.

[87]

Mâncărurile diavolului

Cuviosul Macarie Egipteanul († 390) trăia o viață isihastă în adâncul pustiei. Puțin mai jos de el se afla un schit cu mulți frați.

Odată, pe când se uita pe drum, îl văzu pe diavol. Avea chip de om și era îmbrăcat într-o haină ciuruită de mii de găuri. De fiecare gaură era atârnat un vas mic.

— Unde te duci? l-a întrebat cuviosul.

— Mă duc să-i ispitesc pe frații din schit, a răspuns acela.

— Și aceste vase atârnate de tine ce sunt?

— Cu acestea le duc de mâncare fraților.

— Atât de multe?

— Da. Dacă nu-i place cuiva o mâncare, îi ofer alta. Dacă nici aceea nu-i place, i-o arăt pe alta. Sigur una din ele îi va plăcea.

Acestea le-a spus vicleanul și s-a îndepărtat.

Mai târziu, avva Macarie l-a văzut întorcându-se și i-a zis:

— Mă rog să te mântuiești.

— Cum să mă mântuiesc, de vreme ce toți cei din schit s-au purtat urât cu mine, a răspuns diavolul.

— Așadar n-ai niciun prieten acolo?

— Am unul. Acela cel puțin mă ascultă.

— Și care este numele prietenului tău?

— Theopempt, a zis diavolul și a plecat.

Cuviosul Macarie s-a ridicat atunci și a pornit spre schit. Frații, care aflaseră că sosește, au ieșit să-l întâmpine cu frunze de smochin. El a cerut să afle cine este Theopempt și a mers la chilia lui. Fratele l-a primit cu bucurie. Când ceilalți au plecat, avva i-a spus:

— Cum ești, frate?

— Bine, cu rugăciunile tale, părinte.

— Nu cumva te războiesc cugetele?

— Sunt bine...

— Eu ce să-ți spun? De atâția ani mă nevoiesc, și toți mă cinstesc. Și totuși, în ciuda bătrâneților mele, cugetele rușinoase nu-mi dau pace.

— Crede-mă, părinte, și mie mi se întâmplă la fel.

Avva Macarie a continuat să se prefacă că este războit și de alte cugete, până ce monahul Theopempt i-a dezvăluit toate greutățile lui. După aceea l-a povățuit și l-a binecuvântat.

După ce s-a întors în pustia sa, l-a văzut din nou pe diavol și i-a zis:

— Unde te duci iar?

— Mă duc să-i mai ispitesc pe frații de la schit, a răspuns acela.

La întoarcere, cuviosul îl întrebă:

— Cum ai petrecut cu frații?

— Rău, a răspuns diavolul. Și cel mai rău e că și acel prieten al meu, Theopempt, care până acum asculta de mine, nu știu cum se face că nu mă mai ascultă. Și mă războiește mai tare ca ceilalți; încât m-am jurat ca vreme îndelungată să nu mai calc pe la schitul lor.

[75]

Planul avvei

Se zicea despre cuviosul Macarie că, mergând odată la biserică pentru slujba obișnuită, a văzut cu ochii săi străvăzători o mulțime de demoni stând în fața chiliei unui monah. Dintre aceștia, unii se preschimbaseră în femei care vorbeau scârbos, alții în tineri care înjurau, iar alții în dansatori.

Atunci părintele a oftat și a spus:

— Monahul care locuiește aici trebuie că trăiește lipsit de luare-aminte, de vreme ce chilia lui este înconjurată și urâțită de atâtea duhuri rele!

După slujbă, a trecut iar pe acolo și a bătut la ușă. Fratele l-a primit cu bucurie și părintele a pus în lucru planul iubirii lui.

— Sunt foarte supărat, frate, i-a spus, căci trăiesc în mare nepăsare. Știi însă bine că, dacă tu te vei ruga pentru mine, sigur Dumnezeu mă va izbăvi de cugetele rele.

— Ce spui, părinte! Eu nu sunt vrednic să mă rog pentru tine.

— Nu plec de aici dacă nu-mi făgăduiești că în fiecare noapte vei face o rugăciune pentru mine.

Avva a spus aceasta pentru a-i da fratelui pricină să se roage noaptea.

Acela s-a supus. S-a ridicat așadar, în aceeași noapte, și a rostit o rugăciune pentru părinte. Când a terminat, a simțit cucernicie și s-a cutremurat: „Suflete al meu sărman, te-ai rugat pentru un om sfânt și pentru starea în care te afli nu te vei ruga?” Și îndată s-a așezat și s-a rugat pentru sine vreme îndelungată. Așa a făcut în fiecare noapte, timp de o săptămână, adică o rugăciune pentru părinte și una pentru sine.

Duminică avva Macarie, mergând la biserică, a trecut iarăși pe la chilia fratelui. De data aceasta i-a văzut pe demoni stând afară foarte necăjiți. Părintele a fost mulțumit, fiindcă a înțeles că acest lucru se datora rugăciunii monahului. Întorcându-se, așadar, de la biserică, intră bucuros în chilia aceluia și-i spuse:

— Fă-mi un bine, frate, și mai adaugă încă o rugăciune pentru mine.

În aceeași noapte, monahul a făcut două rugăciuni pentru avva și a simțit iarăși o cucernicie puternică. „O, ticălosule”, și-a zis, „nu adaugi și pentru tine o rugăciune, de care ai atâta nevoie?” Și-a pus gândul în faptă. Și, astfel, în fiecare noapte făcea patru rugăciuni.

În duminica următoare, părintele, apropiindu-se de chilia monahului, îi văzu pe demoni amărâți și tăcuți. S-a bucurat pentru asta și I-a mulțumit lui Dumnezeu. S-a întâlnit iarăși cu monahul și l-a rugat să mai adauge încă o rugăciune pentru el. Fratele a făcut ascultare și a adăugat una pentru avva și una pentru el. Astfel făcea șase rugăciuni în fiecare noapte.

Și când în duminica următoare Sfântul Macarie a trecut din nou pe la monah, demonii, înfuriați pe el, au

început să-l înjure. Atunci avva L-a slăvit pe Dumnezeu pentru sporirea fratelui. Și după ce l-a implorat să se roage de-acum fără întrerupere, l-a lăsat și a plecat spre chilia lui.

La fel au făcut și demonii. Văzând că monahul se nevoiește la rugăciune cu atâta râvnă și luare-aminte, au plecat pentru totdeauna de lângă el.

[76]

Ascetul cel curajos

Un părinte ascet a mers și a stat într-un templu al idolilor. Când au venit demonii și l-au văzut, s-au mirat de îndrăzneala lui și i-au spus:

— Pleacă repede de aici, căci locul acesta este al nostru!

— Nu aveți niciun loc al vostru, a răspuns ascetul.

Atunci demonii au început să-i împrăștie ramurile de finic, cu care împletea coșuri. Însă el le-a adunat cu răbdare.

În cele din urmă, diavolul l-a înșfăcat de o mână și a început să-l tragă afară. Dar părintele, ajungând la ușă, s-a prins cu mâna cealaltă de prag și a strigat:

— Iisuse, ajută-mă!

La auzul numelui dumnezeiesc, satana l-a lăsat și a fugit. Îndată părintele a început să plângă.

— De ce plângi? s-a auzit un glas din înălțime.

— Pentru că demonii îndrăznesc să-l atace pe om și să-i facă asemenea lucruri!

— Tu ai fost nesânguincios, s-a auzit iarăși glasul. Iată cum, îndată ce M-ai chemat, M-am aflat lângă tine!

După ce a auzit aceste cuvinte, părintele I-a mulțumit lui Dumnezeu și a continuat cu și mai multă râvnă lucrarea sa duhovnicească.

[78]

Pocăința tânărului

Cuviosul Ioan, care s-a nevoit în secolul al IV-lea lângă Likopolul Egiptului, povestește că în regiunea lui trăia un tânăr vestit pentru răutățile și fărădelegile sale.

Însă odată a fost iluminat de Dumnezeu, s-a pocăit și s-a hotărât să se zăvorască într-un mormânt, pentru a-și plânge păcatele. Plângea așadar cu zdobire și-și lovea fruntea de pământ, fără să mănânce ceva și fără a îndrăzni să rostească cel puțin numele lui Dumnezeu. A trecut astfel o săptămână. Demonii, neliniștiți de întoarcerea lui, i s-au arătat într-o noapte, strigând și zicând:

— Ce faci aici, nerușinatule? Acum, după ce te-ai săturat de toate necurățiile, faci pe bunul și virtuosul? În zadar te ostenești. Osânda veșnică te așteaptă. Aleargă și te bucură măcar de zilele pe care le mai trăiești. Desfrânatele și petrecerile te așteaptă. Ce stai aici? Vino cu noi! Ești al nostru. Vino...

Acestea și altele asemenea i le spuneau viclenii. Însă tânărul a rămas neclintit, fără să răspundă. Atunci ei au turbat de răutate și l-au atacat cu sălbăticie. L-au înșfăcat cu de-a sila și vreme îndelungată i-au sfâșiat carnea de pe trup. În cele din urmă, l-au lăsat pe jumătate mort, și au plecat.

În ziua următoare l-au găsit niște rude de-ale lui, care, văzând starea în care a ajuns, li s-a făcut milă de el. Au vrut, așadar, să-l ia cu ei pentru a-i îngriji rănilor. Însă el a refuzat. Aceia stăruiau, însă el nu s-a lăsat.

Noaptea următoare demonii l-au atacat din nou. De această dată l-au bătut și mai tare. El însă le-a răbdat pe toate, mulțumindu-I lui Dumnezeu.

— Mai bine să mor, decât să mă întorc la cele dinainte, le spunea mai târziu rudelor sale, care se duseseră iarăși să-l ia.

În a treia noapte tânărul era cât pe ce să-și dea sufletul. Pentru că demonii au dat ultimul lor atac. S-au aruncat asupra lui cu turbare și l-au chinuit fără milă. Însă când au văzut că n-au ce scoate de la el au plecat, lăsându-l pe jumătate mort și mărturisind rușinați:

— Ne-ai biruit! Ne-ai biruit!...

De atunci, pe tânărul acela binecuvântat nu l-a mai aflat nicio răutate. A trăit o viață curată, cultivând pocăința, și a ajuns pe culmile virtuții.

[36]

Călăreții

Se povestește despre un părinte monah că a mers odată în oraș să-și vândă rucodelia. Din întâmplare, s-a așezat în fața porții unui om bogat, care se afla pe moarte.

Șezând acolo, văzu deodată cum veneau niște călăreți negri și înfricoșători, care țineau toiege în mâini. Când au ajuns la poartă, au descălecat de pe caii lor negri și au intrat în camera bolnavului. Acela, îngrozit, țipa din toate puterile.

— Doamne, îndură-Te de mine și ajută-mă!

Atunci trimișii cei negri i-au zis:

— Acum ți-ai adus aminte de Dumnezeu, la apusul soarelui? De ce nu L-ai căutat când afară mai era încă ziuă? De-acum pentru tine nu mai există nădejde și mângâiere.

Și astfel i-au luat sufletul său sărman și au plecat.

[73]

Dreptatea lui Dumnezeu

Un monah făcea ascultare într-o obște mare. Merghând însă în oraș, pentru treburile mănăstirii, a căzut în desfrânare.

După un timp monahul a murit. Îndată ce i-a ieșit sufletul, fața i s-a înnegrit. Văzând egumenul acest lucru, i-a chemat pe monahi și le-a spus:

— Fratele nostru și-a sfârșit viața. După cum știți, mergea cu bunăvoință în toate misiunile și treburile mănăstirii, pentru odihna noastră. S-a întâmplat însă ca în ceasul slujirii sale să cadă în cursele diavolului și să fie târât în păcat. Veniți, așadar, să îngenunchem și să-I cerem iubitorului de oameni Dumnezeu să-l miluiască.

Imediat monahii au început să se nevoiască prin post și rugăciune. Trei zile și trei nopți s-au rugat cu plânsete și suspine pentru mântuirea fratelui lor. Atunci egumenul a intrat în extaz și l-a văzut pe Hristos uitându-se cu drag la osteneala, durerea, postul și privegherea monahilor. Văzu însă și fața întunecată a diavolului, care începuse să-i aducă învinuiri celui mort. S-a întors spre Hristos și a zis:

— Chiar eu l-am ajutat să cadă în păcat. Dacă ești judecător drept, judecă cu dreptate și osândește-l.

— Sunt drept, a răspuns Mântuitorul, dar sunt și milostiv. Sfârșitul dreptății Mele sunt milostenia și iubirea de oameni. De aceea nu voi nesocoti rugămințile atâtor oameni sfinți, care au postit și s-au rugat trei zile și trei nopți pentru mântuirea fratelui lor. Acest monah a fost biruit și a căzut nu din rea intenție, ci din întâmplare. Ar

fi putut rămâne și el nevătămat de săgețile tale, stând, ca ceilalți, în liniștea mănăstirii. I-a slujit însă pe frații lui în treburile exterioare și, ca un om, a căzut. Un împărat, dacă este rugat de întregul său popor, îl eliberează pe osândit. Cu mult mai mult trebuie ca eu să nu nesocotesc implorările pe care le fac pentru fratele lor ostașii mei aleși.

Auzind diavolul aceste cuvinte dumnezeiești, și-a ascuns fața de rușine și a dispărut.

Atunci și-a revenit și egumenul din extaz și le-a povestit fraților câte a văzut și a auzit. În aceeași clipă a început să se lumineze și fața înnegrită a mortului. Încet-încet s-a limpezit – semn că Domnul l-a iertat.

După aceea, monahii au luat trupul fratelui și l-au înmormântat cu cinste, cântând: „Domnul este chezașul tuturor celor ce-L cheamă întru adevăr”.

[73]

Monahul călcător de jurămintе

Un monah bătrân, foarte ostenitor, care trăia zăvorât pe muntele Măslinilor, era războit de demonul desfrânării. Într-o zi, în vreme ce era atacat cu sălbăticie, monahul a început să-și piardă răbdarea și să strige:

— Până când mă vei chinui? Căci ai îmbătrânit odată cu mine!

Demonul a apărut atunci în fața lui și i-a spus:

— Jură-mi că nu vei spune nimănui cele pe care am să ți le povestesc, și nu te voi mai război.

— În numele Celui care locuiește în ceruri, nu voi spune nimănui nimic.

Atunci diavolului i-a arătat o icoană a Maicii Domnului, care era înfățișată ținându-L în brațe pe Domnul nostru Iisus Hristos.

— Nu te mai închina la această icoană și nu te voi mai război.

— Lasă-mă să mă gândesc, i-a răspuns monahul.

În ziua următoare l-a înștiințat pe un părinte cu discernământ, avva Teodor Iliotul, care se nevoia atunci în Lavra Faran, să vină pe muntele Măslinilor și să-l viziteze. Și când acela a venit, i le-a povestit pe toate.

— Ai fost înșelat de diavol, părinte, și ai jurat, i-a spus avva Teodor. Însă ai făcut bine că mi-ai mărturisit. E mai bine pentru tine să mergi la toate desfrânatele din țara aceasta, decât să refuzi să te mai închini la Domnul nostru Iisus Hristos și la Preacurata Lui Maică.

Și după ce i-a dat și alte povețe, a plecat spre locurile sale.

A apărut atunci din nou demonul și i-a spus:

— Ce-ai făcut, ticălosule? N-ai jurat că nu vei spune nimănui? Așadar, acum vei fi osândit ca un călcător de jurăminte în ziua Judecății.

— Știu că mi-am călcat jurământul, dar l-am călcat pentru Stăpânul și Ziditorul meu. De tine nu voi mai asculta. Și să știi că tu vei fi pedepsit și pentru sfatul rău, și pentru călcarea jurământului.

[55]

Rugăciunea nerisipită

În vestita operă a cuviosului Nil Ascetul († secolul V) „153 de capete despre rugăciune”, care este cuprinsă în „Filocalie”, se povestesc și următoarele lucruri minunate:

Era un pustnic sfânt care, îndată ce își înălța mâinile pentru a se ruga, diavolul se împotriva atâ de tare, încât se preschimba în leu! Se sprijinea pe labele din spate și își înfiea ghearele din față în trupul pustnicului, pentru a-l sili, prin frică și durere, să se oprească din rugăciune.

Însă atletul lui Hristos niciodată nu-și cobora mâinile înainte de a-și termina rugăciunea rânduită.

*

Ceva asemănător i s-a întâmplat odată și lui avva Ioan Colovul († 409).

În vreme ce el se ruga, diavolul, luând chip de șarpe uriaș, se înfășura împrejurul lui, îi mușca trupul și îi șuiera în gură.

Cu toate acestea, viteazul isihast n-a renunțat la preadulcea unire cu Dumnezeu.

*

Unui alt pustnic care se ruga, i s-au arătat mulți demoni. L-au înșfăcat și îl aruncau în văzduh ca pe o frunză, iar alții îl prindeau într-o plasă întinsă.

Acest chin înfricoșător a ținut două săptămâni. Însă demonii n-au reușit să-i risipească mintea de la Dumnezeu, cu care era unit prin rugăciune arzătoare.

[94]

Balaurul din Garengi

Cuviosul David Garengeli, a cărei pomenire se cinstește în fiecare an în prima joi de după praznicul Înălțării, s-a născut în secolul al V-lea în Siria și era ucenic al Sfântului Ioan Zedazneli († secolul VI). Acesta din urmă, la începutul secolului al VI-lea s-a dus în Georgia, pentru a statornici credința creștină. Părinții sirieni, prin porunca Maicii Domnului, s-au împrăștiat prin toată țara,

pentru a propovădui poporului cuvântul lui Dumnezeu și pentru a întemeia mănăstiri.

Cuviosul David și credinciosul său ucenic Luchian s-au nevoit mai întâi pe muntele Bațmida din Kartala și mai târziu în pustia Garengi, într-o peșteră, hrănindu-și sufletele cu rugăciune neîntreruptă, iar trupurile cu rădăcini și ierburi sălbatice.

Atunci când, din cauza căldurii mari, toate ierburile din Garengi s-au uscat, Dumnezeu a iconomisit minunat ținerea în viață a robilor săi: într-o zi le-a trimis trei căprioare, blânde ca niște oi, împreună cu iezișorii lor. Luchian, cu poruncă de la părintele lui, le-a muls și a strâns laptele într-un vas. După aceea, cuviosul David, făcând semnul crucii deasupra vasului, a preschimbat laptele în brânză. În felul acesta cei doi pustnici și-au asigurat hrana. Căprioarele veneau în fiecare zi, în afara miercurilor și vinerilor.

Însă într-o altă peșteră, aflată puțin mai jos de a lor, cuibărea un balaur, adică un șarpe uriaș, care vărsa flăcări pe ochi, cu coarne mari pe cap și coamă pe ceafă. Înlăuntrul acestei fiare îngrozitoare sălășluia un demon.

Într-o zi căprioarele, ducându-se la părinți, s-au apropiat de lăcașul balaurului. Atunci acela s-a aruncat asupra lor și le-a înșfăcat un ieduț.

Cuviosul David, când și-a dat seama de acest lucru, și-a luat toiagul, care avea gravat pe el semnul crucii, și s-a dus spre peștera fiarei. A stat fără frică în fața peșterii, și-a înălțat toiagul și a zis cu glas tare:

— Răufăcătorule! De ce mi-ai atacat căprioarele și le-ai răpit puiul? Pleacă imediat de aici și du-te în locuri pustii. Acest loc este hărăzit pentru pustnici. Dacă nu te vei supune, cu acest toiag și cu semnul crucii lui Hristos îți voi spinteca burta și te voi face mâncare pentru viermi!

Atunci demonul care locuia în balaur a zis cu glas de om:

— Nu-mi face rău, robule al lui Dumnezeu! Dacă vrei să plec de aici, urcă-te în vârful muntelui și privește-mă. Să nu-ți iei ochii de la mine până ce nu mă voi afunda în apele râului Kir. Acolo îmi voi afla scăparea, căci mi-e frică de mânia ta.

După aceste cuvinte, balaurul a ieșit din peșteră. Ieșirea lui zgomotoasă a făcut ca ținutul acela să se zguduie. Priveliștea era atât de înfricoșătoare, încât Luchian, care sosise între timp, văzând acestea, a leșinat.

Cuviosul David a urcat pe vârful muntelui, iar balaurul s-a îndreptat spre câmpie. S-a apropiat de râu, iar cuviosul a auzit în ceasul acela un glas îngeresc care l-a strigat de trei ori:

— David! David! David!

În aceeași clipă a văzut un foc care a căzut din cer și l-a ars pe balaur ca pe o cârpă.

— Dumnezeu meu! a strigat cu părere de rău și tristețe. Dumnezeu meu, ce-ai făcut! Balaurul mi-a arătat încredere și a plecat cu nădejdea că nu va păți nimic rău. Dar iată! Tu acum l-ai făcut cenușă.

— Părinte David, a răspuns îngerul Domnului, de ce-ți pare atât de rău pentru această fiară? Dacă rămânea viu, ar fi făcut multe nenorociri. Dumnezeu a vrut să-l nimicească spre binele oamenilor. Tu du-te acum să-l readuci pe Luchian în simșiri.

Coborând de pe vârful muntelui, cuviosul David l-a aflat pe ucenicul său încă leșinat, căzut la pământ. L-a făcut să-și revină și l-a ridicat cu multă trudă.

— Fii curajos, fiule! i-a spus. Nu-ți fie teamă de nimic, de vreme ce avem împreună cu noi puterea lui Hristos.

Luchian, venindu-și în simțiri, I-a mulțumit lui Dumnezeu, care i-a dat credinciosului Său rob putere împotriva fiarelor și demonilor.

[4]

Ispitele și biruințele cuviosului Benedict

Cuviosul Benedict († secolul VI) este cel mai mare dascăl al monahismului apusean. În viața lui învolburată a suferit multe răutăți de la satana, care i-a declarat război deschis.

Între Roma și Neapole, la poalele unui munte înalt, se afla un castel, Kasino. Acolo sus era un altar vechi, unde locuitorii din jur îl adorau pe Apolo.

Odată locurile acelea au fost vizitate de cuviosul Benedict, care, prin predici neîntrerupte, îi chema la credința adevărată pe cei care locuiau în împrejurimi.

La Kasino, în jurul anului 529, cuviosul și ucenicii lui au întemeiat o mănăstire.

Într-o zi, în vreme ce frații zideau așezămintele mănăstirii, au văzut o piatră aflată la mijloc. S-au dus doi-trei s-o ridice, ca s-o folosească la construcții, dar n-au putut. Au venit și alții să-i ajute, însă piatra a rămas neclintită, ca și cum ar fi fost înrădăcinată în pământ.

Era de-acum vădit că, de vreme ce atâtea mâini n-o puteau mișca, aveau de-a face cu o lucrare diavolească. L-au chemat, așadar, pe cuviosul Benedict, să vină și să-l izgonească pe vrăjmaș cu rugăciunea lui.

Într-adevăr, îndată ce acela a venit și s-a rugat, piatra a fost ridicată cu atâta ușurință, ca și cum n-ar fi avut deloc greutate.

— Săpați în locul acesta, a dat cuviosul poruncă.

Părinții au săpat foarte adânc și au găsit un idol de bronz. L-au luat și l-au lăsat provizoriu în bucătărie. Însă deodată au văzut că de acolo ieșeau flăcări. Toată bucătăria părea că luase foc. Au început îndată să arunce cu apă, ca să-l stingă.

Cuviosul Benedict a auzit gălăgie și a venit mirat. Și-a dat atunci seama că focul era văzut doar de ucenicii lui, adică era închipuit. Și-a plecat îndată capul la rugăciune. Monahii și-au revenit degrabă și au văzut că bucătăria era neatinsă de flăcări.

*

Într-o altă zi, în vreme ce monahii construiau un zid, omul lui Dumnezeu se ruga în mica lui chilie. Deodată, în fața lui a apărut un demon care i-a vestit cu batjocură:

— Mă duc să mă-ntâlnesc cu monahii care lucrează.

Cuviosul i-a înștiințat îndată pe ucenicii lui:

— Fraților, fiți cu luare-aminte! Lângă voi va veni un duh rău!

N-a apucat bine trimisul părintelui să-și termine vorbele, că vicleanul a și dărâmat zidul care se clădea, strivind sub el un monah. Toți s-au necăjit pentru întâmplarea aceasta și au alergat să i-o vestească cuviosului. Acela, după rugăciuni stăruitoare, nu numai că l-a înviat pe monah, dar l-a și trimis înapoi, să-și continue treaba. Astfel, l-a biruit pe vrăjmaș, care prin moartea monahului voia să-l batjocorească.

[56]

Casa diavolului

În anii împăratului Iustinian I (527-565), episcopul Mediolanului Datie († 552), călătorind odată spre capitală, a poposit la Corint.

Căutând un adăpost mai spațios pentru el și însoțitorii săi, a văzut de departe o casă care i s-a părut potrivită, și a dat poruncă să fie pregătită.

— Stăpâne, i-au spus locuitorii din regiune, nu poți rămâne în casa aceea. De mulți ani ea este sălașul diavolului, de aceea a și rămas pustie.

— Ei, atunci avem un motiv în plus ca să rămânem într-însa, a răspuns evlaviosul episcop.

Casa a fost pregătită degrabă și Datie a intrat cu însoțitorii lui, hotărât să rabde ispitele vrăjmașului.

Se înserase de-a binelea și omul lui Dumnezeu se odihnea. Deodată, în liniștea nopții, au venit mulțime de demoni. Diavolul a început să imite graiurile diferitelor animale. Urla ca leul, răgea ca măgarul, șuiera ca șarpele, grohăia ca porcul.

Datie s-a dat jos din pat și i-a strigat vicleanului:

— Așa-ți trebuie, ființă jalnică! Tu, care odinioară ai spus: „Îmi voi așeza tronul deasupra stelelor cerului și mă voi face asemenea Celui Preaînalt”, acum, pentru trufia ta, te-ai făcut asemenea porcilor. Atunci ai dorit cu nevrednicie să-L imiți pe Dumnezeu, iar acum, cu vrednicie, imiți fiarele.

Diavolul, auzind acestea, s-a rușinat. A plecat și n-a mai călcat prin acele ținuturi. Astfel, peste puțină vreme casa aceea a devenit sălașul credincioșilor.

[21]

Dialoguri pe patul de moarte

Cuviosul Ștefan pustnicul se nevoia pe muntele Horeb, aproape de sfântul vârf al Sinaiului, în secolul al VI-lea. A trăit patruzeci de ani în posturi, lacrimi și alte izbânzi de virtute. Avea atâta har, încât ajunsese să hrănească leoparzii din mână.

Așadar, acest fericit monah, în ultimii ani ai vieții sale, s-a îmbolnăvit. Și într-o zi, înaintea morții sale, a căzut în extaz. Cu ochii deschiși, se uita în dreapta și-n stânga patului său și răspundea unor pârâși aspri. Erau demonii, care se adunaseră în jurul său și se străduiau prin orice mijloc să-i tragă sufletul spre ei, în iadul veșnic, învinuindu-l, viclenii, pentru păcatele pe care, ca om, le săvârșise, dar și pentru altele, care nici măcar nu-i trecuseră prin minte să le facă. Pe demonii care stăteau lângă părinte nu-i vedea nimeni, însă cu toții auzeau răspunsurile pe care acesta le dădea. Auzeau și urmăreau înfricoșați acea judecată nevăzută și nemiloasă.

— Da, zicea, într-adevăr, așa este; însă am postit atâția ani pentru asta.

După aceea:

— Nu! Spuneți minciuni! Asta n-am făcut-o.

Și peste puțin:

— Asta, da, am făcut... Dar m-am pocăit, am plâns, am săvârșit fapte bune.

Și iarăși:

— Aveți dreptate să mă învinuiți...

Uneori răspundea:

— Da, într-adevăr, da. Pentru asta nu mă pot dezvinovăți. Nădăjduiesc în mila lui Dumnezeu.

Și în vreme ce această judecată severă continua, sufletul i s-a despărțit de trup, fără să lase celor care

stăteau lângă el vreun semn referitor la desfășurarea sau hotărârea înfricoșătoarei judecăți.

*

După câteva decenii, un alt ascet cu același nume din Sinai și-a dat sufletul. Era cuviosul Ștefan Bizantinul, care fusese căpetenia străjilor generalului Maurian.

Lângă patul său de moarte se aflau protopopul mănăstirii din Sinai, Avraam, și episcopul Babilonului egiptean, Teodosie. Și în vreme ce aceștia citeau din Psalmul 118, cum se obișnuiește să se facă la capul celor aflați în pragul morții, deodată privirea părintelui muribund s-a sălbăticit. A început să se uită stăruiitor în fața sa și să-i spună cuiva pe care doar el îl vedea:

— Tu n-ai nicio putere asupra mea. Partea mea și moștenirea mea este Domnul!

Și când, peste două minute, părinții, citind Psalmul, au ajuns la stihul „Partea mea ești, Doamne”, avva Ștefan și-a plecat capul și și-a încredințat sufletul Domnului.

[38, 74]

„Omul negru” și „acefalii”

Sfântul Simeon cel nebun pentru Hristos († 590) lucra la un magazin din Emesa Siriei. Stăpânul magazinului și femeia lui erau eretici „acefali”, adică monofiziți.

Într-o zi, cuviosul a luat o alăută, a ieșit în fața magazinului și a început să cânte. Acolo era un duh viclean pe care voia să-l izgonească, fiindcă multora le făcuse rău. Așadar cânta din alăută și se ruga împotriva demonului, care a fost nevoit s-o ia la fugă. Însă la plecare, pentru a se răzbuna pe cuvios, a trecut prin magazinul stăpânului său în chip de etiopian și, năpus-tindu-se înauntru, a spart toate vasele de argilă și sticlă.

Fericitul Simeon, întorcându-se, a găsit toate vasele sparte și pe stăpâna lui înnebunită de furie.

— Cine le-a spart pe toate acestea? a întrebat-o.

— A venit un om negru și le-a spart pe toate, blestematul! a răspuns ea, tremurând de tulburare.

Atunci cuviosul i-a zis râzând:

— Era unul scund?

— Da, într-adevăr, era scund, nebunule. De unde știi?

— Iată, eu l-am trimis, ca să spargă toate vasele.

Când a auzit acestea, femeia s-a năpustit asupra lui să-l lovească. Însă el s-a aplecat, a luat niște țărână, i-a aruncat-o în ochi și, în vreme ce fugea, i-a strigat:

— Nu poți să mă prinzi! Ori vă veți împărtași în biserica mea, ori omul negru vă va sparge în fiecare zi toate vasele!

A spus asta pentru că, după cum am amintit, ea și soțul ei erau eretici.

În ziua următoare, deci, la aceeași oră, a venit iarăși „negrul” și le-a spart toate vasele.

După cea de-a doua pățanie, amândoi au devenit ortodocși, căci și-au dat seama că, datorită credinței lor nedrepte, diavolul căpătase putere asupra lor.

[48]

Tânărul cel ajutător

Avva Isaac Thebeul (secolul VI) se străduia odată să facă o apărătoare de țăncari. Și-a dat însă seama că undeva făcuse o greșală și se gândea cum s-o îndrepte. Pe când se gândea, pe fereastră a intrat un tânăr și i-a spus:

— Ai greșit, dă-mi rucodelia ca s-o îndrept eu.

— Fugi de-aici și las-o cum am făcut-o eu.

— Da, dar te vei păgubi dacă e făcută rău.

— Ție ce-ți pasă?

— Mi-e milă de tine, fiindcă te-ai ostenit degeaba.

Pe de altă parte, ești al meu.

— De ce spui asta?

— Pentru că te-ai împărtășit de trei ori, cu toate că ai ținut minte răul făcut de vecinul tău.

— Minți.

— Nu mint. Nu ții dușmănie față de fratele tău pentru un pumn de linte? Eu sunt responsabil cu ținerea de minte a răului. De aceea ești al meu.

Îndată ce a auzit acestea, avva Isaac s-a ridicat, s-a dus la vecinul său și i-a pus metanie. Când s-a întors în chilia sa, ce să vadă! Demonul îi stricase rucodelia și rogojina pe care-și făcea metaniile. Pocăința lui avva îl înfuriase.

[55]

Strigăte din mormânt

În anii împăratului Hercule (610-641), în Africa s-a întâmplat următoarea minune:

Un ofițer al armatei imperiale se afla la Cartagina. Însă, pentru că cetatea fusese lovită de holeră, și-a luat soția și s-a refugiat într-un sat din apropiere, ca să scape de moarte.

Dar în realitate a plecat deoarece diavolul l-a îndemnat să păcătuiască: sădindu-i cugete trupești, l-a făcut să cadă în adulter cu femeia grădinarului său.

N-a trecut multă vreme și s-a îmbolnăvit grav de hernie inghinală, care l-a condus în cele din urmă la

moarte. După trei ore de la înmormântarea lui, din mormânt s-au auzit strigăte:

— Miluiți-mă! Miluiți-mă!

Oamenii au alergat îndată, au deschis mormântul și ce să vadă! Ofițerul era viu! Viu, dar mut. Nu putea să vorbească.

Întâmplarea aceasta i s-a făcut cunoscută și lui avva Thalasia, care s-a dus degrabă să-l ajute pe ofițer.

Au trecut patru zile. Atunci limba i s-a dezlegat și a început să povestească:

„Cu puțin înainte de a-mi ieși sufletul din trup, au început să mă înconjoare niște ființe negre, cu chipuri înfricoșătoare. După aceea am văzut apropiindu-se de mine doi tineri frumoși. Erau îngeri! Când i-am văzut, sufletul mi s-a umplut de bucurie. M-au luat cu ei și am început să urcăm spre cer.

Din când în când ne întâlneam cu vămile, acele duhuri rele care-mi cercetau fiecare păcat. Era o vamă a minciunii, una a invidiei, una a lăcomiei... Dar îngerii le zădărniceau, arătând faptele mele bune.

Însă când am ajuns la poarta cerului, am întâlnit o legiune întreagă de vămi, formată din demonii desfrânării. Aceștia au arătat adulterul pe care îl săvârșisem de curând, și astfel m-au biruit. M-au înșfăcat, așadar, și m-au târât în adâncurile pământului.

Acolo sufletele păcătoșilor suferă asemenea chinuri, că limba omenească nu le poate descrie. Pe când începusem să plâng și să jelesc, în fața mea au apărut iarăși cei doi tineri.

— Miluiți-mă, i-am implorat, și dați-mi vreme de pocăință!

— Îți iei răspunderea pentru el? a întrebat unul. Să-i dăm vreme să se pocăiască?

— Să-i dăm, a încuviințat cel de-al doilea.

M-au luat atunci și m-au adus în mormânt. Însă trupul meu se făcuse urât și nu voiam să intru în el. Dar îngerii mi-au spus cu hotărâre:

— Este cu neputință să te pocăiești altfel decât în trup, căci cu trupul ai păcătuit.

Am intrat atunci în trupul meu, care a înviat, și am început să strig”.

Așa și-a terminat ofițerul povestirea. Și, după ce a mai trăit patruzeci de zile în pocăință sinceră, a adormit din nou.

[28]

Vămile

În vremea împărăției lui Leon al VI-lea Înțeleptul (886-912), în apropierea capitalei trăia cuviosul Vasile cel Nou, părinte virtuos și dătător de învățătură.

Printre mulți oameni care se aflau prin preajma lui, era și ucenicul său, monahul Grigorie. Mai era și o femeie bătrână și înțeleaptă, Teodora, care-l slujea cu devotament pe părinte și se jertfea pentru iubirea lui Hristos.

Însă, în curând, această maică binecuvântată a murit. Moartea ei le-a provocat mare întristare tuturor ucenicilor cuviosului, îndeosebi lui Grigorie.

— Oare s-o fi mântuit Teodora? îl întreba deseori Grigorie pe cuvios, fără să primească însă răspuns.

Într-o zi părintele l-a întrebat pe ucenic:

— Vrei s-o vezi pe Teodora, fiule?

— Cum s-o văd, de vreme ce-a murit? s-a mirat acela.

— În seara aceasta o vei vedea.

Într-adevăr, în noaptea aceea monahul a văzut în somnul său un tânăr care-i spuse:

— Ridică-te și mergi, cu ajutorul părintelui tău, s-o întâlnești pe Teodora.

A simțit că se ridică și începe să alerge spre biserica Maicii Domnului din Vlaherne. Și, în vreme ce-l căuta pe părintele său, s-a aflat urcând pe o cărare strâmtă și gloduroasă.

Deodată a ajuns în fața unei porți închise, lucrată cu măiestrie. A privit pe fereastra porții și a văzut în depărtare două femei.

— Doamna mea, a strigat către una din ele, al cui este acest palat minunat?

— Al cuviosului meu părinte, Vasile, a răspuns aceea, care, cu puțină vreme mai înainte l-a dăruit uceniciei sale, Teodora.

Și, iată, peste puțin timp, o văzu venind pe Teodora, care i-a deschis poarta și l-a îmbrățișat cu bucurie.

— Frate Grigorie, cine te-a adus aici? l-a întrebat. Nu cumva ai murit?

— Nu, n-am murit. Am ajuns până aici cu rugăciunile și ajutorul părintelui nostru duhovnicesc. Doream să te văd și să aflu în ce stare te afli, cum ai îndurat chinurile morții și cum ai trecut de demonii răi ai văzduhului.

— Dragul meu fiu, am suferit mult până când sufletul s-a despărțit de trup. Aveam dureri precum un om gol cuprins de flăcări. Așa de amară a fost moartea pentru mine, păcătoasa. Despre moartea celor dreți nu știu nimic.

Așadar, în ceasul ieșirii sufletului, am văzut stând în jurul patului meu multe ființe negre și urâte, care scrâșneau din dinți la mine și mă înfricoșau cu privirile lor sălbatice și cu fețele întunecate.

Eu sufeream și mă întristam de priveliștea lor, când deodată am văzut doi tineri luminoși, cu veșminte strălucitoare. Au stat bucuroși de-a dreapta mea și le-au

însăpăimântat pe acele ființe negricioase. Atunci, aceștia din urmă mi-au arătat toate păcatele mele, și unul din ei, gras și înfuriat, ținând în mâini niște unelte de fier, se pregătea să mă omoare. M-a cuprins frică mare și groază.

— Ce mai stai? i-au spus atunci cei doi tineri acestui tiran. Desfă-i legăturile trupului și nu-i provoca dureri mari, căci n-a săvârșit păcate grele și multe.

Atunci tiranul acela a umplut un pahar cu o băutură foarte amară și mi l-a dat. Îndată ce l-am băut, sufletul mi-a ieșit cu o durere cumplită. Cei doi tineri l-au luat imediat și l-au înfășurat în veșmintele lor.

Însă în vreme ce îngerii mă țineau, au fost înconjurați de demoni sălbatici, care strigau că am făcut multe păcate în viață. Îngerii, iarăși, arătau faptele mele bune și le puneau în balanță.

Și pe când balanța se umplea cu fapte bune și rele, îl văzui pe părintele nostru Vasile apropiindu-se de îngerii.

— Domnii mei, le-a spus, acest suflet m-a odihnit mult la bătrânețile mele și de aceea L-am rugat pe Dumnezeu să mi-l dăruiască. Primiți așadar de la mine o milostenie duhovnicească, ca să plătească datoriile sale și ca să-l răscumpărați de la vămile văzduhului.

După ce a spus acesta cuvinte, le-a dat îngerilor o traistă plină cu galbeni². Apoi îngerii, ținându-mă bine, și-au deschis aripile și au zburat înalt, spre răsărit.

Mai întâi am întâlnit vama îndelungii vorbiri și a osândirii. Era un grup de demoni, a cărui căpetenie stătea în mijloc. Ei mi i-au arătat pe toți cei pe care i-am osândit

² Aici galbenii reprezintă o imagine simbolică a marelui folos și ajutor pe care-l primesc sufletele celor adormiți prin rugăciunile, pomenirile, milosteniile și îndeosebi prin Sfintele Liturghii, pe care le aduc părinții și frații duhovnicești și în general Biserica „luptătoare”, pentru odihna lor.

în viața mea. Îngerii au plătit datoria mea din traista duhovnicească a părintelui nostru, și am plecat.

Urcând, am întâlnit vama clevetirii. Am dat ceva și aici, ca la cea dinainte, și am trecut nederanjați. Un preț asemănător am oferit la fiecare vamă care avea putere asupra sufletului meu. Astfel am trecut prin vama invidiei, a minciunii, a mâniei, a mândriei, a blasfemiei, a trândăvirii, a iubirii de arginți, a beției, a ținerii de minte a răului etc.

În vreme ce urcam, cei doi însoțitori ai mei îmi spuseră:

— Vezi în ce primejdie se află sufletul până când trece de vămile necurate?

— Da, domnii mei. Și cred că nimeni nu știe asta.

— Sfintele Scripturi vorbesc despre toate acestea, mi-au explicat îngerii, însă desfrâul și plăcerile trupești îi orbesc pe oameni și nu le văd, nici nu le cugetă. Trăiesc ca și cum n-ar muri niciodată și sunt nepăsători în săvârșirea faptelor bune, îndeosebi a iubirii și milosteniei. Acestea pot ajuta sufletul mai mult decât celelalte, și astfel va trece prin vămi fără probleme. Moartea vine însă pe neașteptate și, atunci când sufletele trec prin vămi, sunt înșfăcate de demoni și coborâte în iad, unde rămân până la cea de-a Doua Venire. Așa ai fi pățit și tu, dacă nu te-ar fi ocrotit îndurarea lui Dumnezeu și milostenia robului Său, Vasile.

Eu, între timp, am prins curaj și i-am întrebat pe îngeri:

— Cum cunosc demonii greșelile fiecărui om?

— Nu știi, mi-a răspuns unul, că după Botez fiecare creștin primește un înger păzitor? Poate că nu-l vede, dar acela îl călăuzește spre bine și îi scrie toate faptele bune. Totodată creștinul este însoțit și de un demon, care-i notează faptele rele. De pildă, atunci când fură, vestește vama furtului, și după ce omul moare și trece pe acolo,

sufletul său este împiedicat și coborât în iad, până în ziua înfricoșătoarei Judecăți. Însă dacă faptele bune ale sufletului, care vor fi înfățișate de îngerul păzitor, sunt mai multe, va trece liber prin vama aceea. Toate acestea li se întâmplă creștinilor ortodocși. Cât despre oamenii necuvioși, demonii nu păstrează un catastif, dar nici nu-i îndeamnă la păcat.

— Prin ce mijloace sunt iertate păcatele oamenilor, în timpul vieții lor, și sunt șterse din cartea demonilor văzduhului? i-am întrebat pe îngeri.

— Asta se întâmplă atunci când omul se pocăiește, se spovedește și împlinește canonul duhovnicului. Atunci păcatele sunt șterse imediat din cartea demonilor. Însă dacă cineva ca tine se rușinează să-i mărturisească duhovnicului păcatele sale și crede că este îndeajuns depărtarea de păcat și mărturisirea lor direct lui Dumnezeu, atunci ele nu-i sunt iertate. Și asta pentru că Domnul le-a dat apostolilor puterea de a lega și dezlega pe pământ, iar apostolii au transmis această putere episcopilor și duhovnicilor.

Urcând și trecând prin diferite vămi, am ajuns și la vama desfrânării. Acolo, căpetenia demonilor era îmbrăcat într-un veșmânt cusut cu spumă și sânge, care, după cum mi-au povestit însoțitorii mei, îngerii, devenise așa din pricina nenumăratelor fapte necurate și necuvioase ale oamenilor.

Îndată ce ne-au văzut, demonii au sărit asupra noastră și mă învinuiau, arătând numele iubiților mei. Și se străduiau să mă smulgă din mâinile îngerilor și să mă arunce în iad.

— Toate acestea pe care le spuneți, mi-au luat îngerii apărarea, nu le-a mai săvârșit de multă vreme.

— Știm, au răspuns ei, dar ne-a iubit și niciodată nu s-a lepădat de noi. Le-a avut pe toate ascunse în inima ei

și nici nu le-a mărturisit duhovnicului, nici n-a făcut canon pentru ele, nici n-a primit iertare. Așadar, cum de are atâta har și strălucește ca soarele?

Acestea le spuneau ei cu mirare și voiau să mă țină acolo. Însă îngerii le-au plătit și lor prețul convenit și astfel am fost eliberată.

— Să știi, mi-au spus, că prin vama aceasta puține suflete trec fără să fie vătămate. Oamenii lumești și nepăsători, care nu cunosc Sfintele Scripturi și nici gravitatea păcatelor lor, sunt târâți de patima îmbuibării pântecelui și conduși la desfrânare. Astfel, deci, cei mai mulți dintre ei, ajungând la această vamă, cad în iadul cumplit și întunecat.

Ultima vamă pe care am întâlnit-o a fost a nemilosteniei. Însă, fiindcă fusesem milostivă și le dăruiam după puterile mele celor săraci, demonii au tăcut rușinați.

Când am plecat de acolo, îngerii mi-au spus:

— Mulți oameni au păzit toate celelalte porunci dumnezeiești și au trecut de toate vămile. Însă, întrucât n-au avut milostenie și nu i-au milostivit pe săraci, au fost opriți aici și conduși în iad.

De-acum urcam cu bucurie. De departe am zărit poarta cerului, care strălucea ca un cristal luminos... Îngerii care mă însoțeau au trecut prin poartă și au ajuns în fața tronului lui Dumnezeu. Acolo, după ce au cântat de trei ori doxologia, au căzut în genunchi și s-au închinat.

Atunci s-a auzit un glas dulce, spunându-le îngerilor care mă însoțiseră:

— Conduceți-o prin sălașurile raiului și prin iad, cum faceți cu toate sufletele, și după aceea odihniți-o în lăcașul robului meu, Vasile.

Când m-am întors din această călătorie, un înger m-a întrebat:

— Știi tu, Teodora, că astăzi bunul tău părinte, Vasile, îți face parastasul de patruzeci de zile?

Și, spunând acestea, îngerii m-au lăsat în acest preafrumos lăcaș și au plecat...

[19]

„Nimicitorul de demoni”

La capul Melana, în anul 959 își așezase chilia călăuzitorul monahilor din Athos, Sfântul Atanasie († 1000). Diavolul cel invidios, însă, a pornit împotriva lui războiul înfricoșător al trândăviei, săgetându-l cu săgețile otrăvite din tolba lui: nesânguință și nepăsare, tristețe și acedie, amețală și deznădejde. Și, ca și cum toate acestea n-ar fi fost îndeajuns, la urmă l-a acoperit și cu norul înăbușitor al plictiseli, adică l-a făcut să urască și să nu-i mai placă frumoasa regiune a Melanei.

Sfântul Atanasie, „nimicitor de demoni” experimentat, s-a înarmat împotriva lor cu post, priveghere, rucodelie și răbdare nădăjduitoare. Și pe când războiul diavolesc sporea, acela a luat hotărârea vitează de a răbda și de rămâne în chilia sa, nevoindu-se, vreme de un an. Și dacă între timp Domnul va depărta această războire, va rămâne acolo unde se află. Însă dacă războirea ar fi continuat, s-ar fi dus la Kareia, și-ar fi mărturisit cugetele părinților de acolo și cu binecuvântarea lor ar fi părăsit acel ținut.

Războirea a continuat fără întrerupere până în ultima zi a acestei perioade. Sfântul stătea să plece. Deodată, pe la ceasul al treilea al zilei, pe când se ruga, o lumină dumnezeiască a strălucit și a pus capăt acelei războiri. Întunericul mahnirii s-a risipit. A fost cuprins de o bucurie negrăită, însoțită de lacrimi dulci și de alte

semne ale prezenței dumnezeiești. Cât despre ținutul în care stătea, deodată l-a îndrăgit atât de mult, încât nu l-a mai schimbat cu vreun altul.

Diavolul însă nu s-a lăsat. Astfel, atunci când Sfântul a început zidirea bisericii Lavrei, acela, neputându-l birui pe el, s-a întors împotriva muncitorilor și a zidarilor: le-a legat mâinile și le-a paralizat, astfel încât nu puteau să le ducă nici la gură.

Dar nici Atanasie nu s-a pierdut cu firea. Le-a spus muncitorilor să se roage, iar el psalmodia cântarea Trisaghionului. Îndată cursa diavolească s-a destrămat și mâinile paralizate ale muncitorilor au început iarăși să lucreze.

Însă cel mai minunat lucru este acesta: ziditorii bisericii au alergat cu recunoștință la binefăcătorul lor și i-au făgăduit ascultare de bunăvoie. Astfel, Sfântul i-a tuns ca întâi monahi ai obștii Lavra pe chiar lucrătorii și ziditorii ei.

Cu toate că înfrângerea diavolului fusese totală, el n-a pregetat să urzească un nou atac, care a fost păstrat în tradiția vie a mănăstirii.

Când s-a început clădirea Lavrei, tot ceea ce lucrătorii zideau ziua, demonii dă râmau noaptea. Atunci Preasfânta Născătoare de Dumnezeu i s-a arătat Sfântului și i-a spus:

— Pentru ca lucrarea să înainteze trebuie să zidiți într-o singură zi un paraclis și în acesta să săvârșiți Sfânta Liturghie.

Așa s-a și întâmplat. Au lucrat ziua întreagă și au zidit paraclisul Sfinților Doctori fără de arginți, în care au liturghisit. De atunci demonii n-au mai putut dă râma niciun zid.

[64]

Eliberatorul

Cuviosul Matei cel înainte-văzător, care se nevoia în mănăstirea Peșterilor din Kiev, i-a văzut cu ochii luminați ai sufletului pe demoni întinzând curse, sădind cugete rele, cultivând patimi și aruncându-i pe oameni în ispite. A dezvăluit așadar toate aceste fapte ascunse și viclene ale lor, contribuind astfel la izbăvirea sufletească a fraților.

Într-o zi, în timpul slujbei de dimineață, pe când stătea în biserică în locul său obișnuit, văzu un demon îmbrăcat în veșmânt ostășesc învârtindu-se pe lângă monahi. Avea în mâini flori și, după ce le stropea cu un lichid ciudat, le arunca peste ei. Dacă florile se lipeau de vreun frate, acesta era cuprins deodată de somn și acedie. Îi pieria astfel toată râvna de rugăciune și, găsind vreun pretext, pleca din biserică și se ducea în chilia lui, unde se culca. Însă dacă floarea nu se lipea de acel frate, el rămânea în biserică și se nevoia la rugăciune până la sfârșitul slujbei.

Pe toate acestea, cuviosul părinte le-a vestit în ziua aceea fraților, și de atunci au devenit mai atenți și sârguincioși la slujbele bisericii.

Fericitul Matei avea obiceiul să plece ultimul din biserică. Stătea vreme îndelungată în semiîntuneric, unde se ruga singur, iar după aceea mergea spre chilia sa.

Într-o zi, după slujba de dimineață, s-a dus să se odihnească puțin sub clopotniță. I s-a părut atunci că l-a luat ușor somnul! Și ce să vadă? O mulțime de demoni a intrat în curtea mănăstirii prin poarta deschisă! Iar unul dintre ei stătea cu mândrie călare pe un porc, pe când alții îl înconjurau ca niște supuși.

— Unde vă duceți? i-a întrebat cuviosul.

— La Mihail Tobolkovici, i-a răspuns cel călare.

Cuviosul s-a trezit degrabă. Și-a făcut cruce și s-a dus în chilia lui. Se luminase de-a binelea.

— Du-te te rog să afli dacă părintele Mihail este în chilia sa, i-a spus el unui monah tânăr.

Monahul s-a întors repede.

— Astăzi, a zis, după utrenie, cineva l-a văzut ieșind pe poarta mănăstirii. Însă nimeni nu știe unde s-a dus.

În aceeași zi cuviosul i-a descoperit vedenia sa egumenului și fraților mai mari. Egumenul l-a chemat pe părintele Mihail și a fost înștiințat de el că în ziua aceea căzuse, sărmanul, într-un păcat greu. Prin povește potrivite, l-a ajutat să-și îndrepte greșeala, să se pocăiască și să se izbăvească în felul acesta de lucrarea diavolească.

[77]

Multi-încercatul Ioan

Cuviosul Ioan, multi-încercatul ostenitor din Peșterile Kievului, a fost războit foarte tare de demonul desfrânării. Dorindu-și cu ardoare virtutea neprihănirii, a răbdat cu nădejde multe necazuri și încercări încă de la primii pași ai vieții sale monahale. Însă rugăciunile neîntrerupte, posturile istovitoare și privegherile de peste noapte nu i-au asigurat încetarea multi-dorită a ispitelor trupești.

Cu binecuvântarea egumenului, a luat marea hotărâre de a se așeza într-o peșteră strâmtă și de a trăi acolo zăvorât, în tăcere și rugăciune. Aici Ioan și-a sporit postul, lacrimile și suspinele, însă flacăra patimilor trupești n-avea de gând să se stingă.

Odată, pentru a se împotrivi duhului desfrânării, și-a scos hainele și și-a agățat de mâini și de picioare fiare

grele. Însă și chinurile gerului, și povara grea a fiarelor s-au dovedit neputincioase în a izgoni ispitele.

Ioan se apropia de treizeci de ani de când trăia în peșteră, fără să se poată însă elibera de cugetele desfrânării. Atunci a pus în practică o nevoință nemaivăzută: a săpat în pământul nisipos al peșterii o groapă adâncă, a intrat înăuntru și s-a acoperit în întregime cu nisip, lăsând afară doar mâinile și capul!

Era la începutul Postului Mare, și robul ales al lui Dumnezeu a rămas în această stare, pe trei sferturi îngropat, pe toată perioada postului, răbdând toate urzile diavolului, care se străduia cu orice chip să-l scoată din groapă.

La început l-a chinuit cu o boală dureroasă a picioarelor. Acestea s-au umflat și s-au strâmbat. Arterele s-au înmuiat și nervii au paralizat, iar o arzătură chinuitoare îi recea prin toate mădularele. Tot trupul îl durea, însă sufletul i se bucura și se răcorea, căci prin această nevoință aspră a îndepărtat ispitele. Cuviosul prefera să moară în groapă și să-L câștige pe Hristos, decât să iasă afară și să fie câștigat de diavol.

S-a apropiat săptămâna Sfintelor Patimi. Și iată, în luna Mare, în fața lui, a apărut un balaur uriaș și înfricoșător, care scotea flăcări pe gură. S-a apropiat amenințătorle cuvios, gata să-l înghită. Însă îndată acela l-a chemat pe Domnul, făcând semnul crucii, și fiara cea scârboasă a prefăcut în fum.

Amenințările balaurului au continuat toată Săptămâna Mare. În noaptea Învierii a avut loc ultimul atac. S-a repezit asupra lui Ioan și i-a înșfăcat cu gura lui mizerabilă capul și mâinile cuviosului, adică ceea ce se găsea în fara gropii. Părul și barba lui au luat foc și au rămas așa ruse, însă Dumnezeu nu i-a îngăduit balaurului să-l atâme mai mult. În vreme ce capul i se afla în gâtul

acelei fiare înfricoșătoare, Ioan a strigat din adâncul inimii sale:

— Dumnezeul meu, scapă-mă! De ce m-ai părăsit? Izbăvește-mă de necurăția mea și scapă-mă de acest demon care vrea să mă înghită!

În clipa aceea o lumină cerească a strălucit și fiara cea cumplită a dispărut.

— Te-am ajutat așa cum mi-ai cerut, Ioane, s-a auzit un glas. Fii de-acum cu luare-aminte la sufletul tău, ca să nu pățești mai rău în viața de dincolo!

— Doamne, de ce ai îngăduit să fiu chinuit atâta?

— Te-am încercat după puterile tale. Niciodată nu îngădui ca omul să fie încercat mai presus de puterile lui, ca să nu fie biruit de satana. Acum, pentru a te izbăvi definitiv de demonul desfrânării, roagă-te la cuviosul Moise Ungarul. Acesta s-a arătat mai presus în cumințenie chiar decât bunul Iosif, și de aceea îi poate ajuta mult pe cei care sunt războiți de patimile trupești.

— Doamne, a strigat mult-încercatul Ioan, cu rugăciunile cuviosului Moise, miluiește-mă!

Și iată! O lumină supralumească și preadulce l-a adumbrat pe cuviosul Ioan și peștera lui. Această lumină dumnezeiască l-a eliberat de războiul satanic al desfrânării, în noaptea aceea a Învierii!

[77]

Cuviosul Teodosie al Kievului

În fiecare an, în Postul Mare, egumenul Lavrei Peșterilor din Kiev, cuviosul Teodosie († 1074), obișnuia să se retragă într-o peșteră îndepărtată și ascunsă, pentru a se nevoi de unul singur.

Acolo duhurile rele, invidiindu-l pe cuvios pentru râvna sa arzătoare, îl războiau prin uneltiri deosebite. Mai ales îl chinuiau atunci când, după Pavecerniță, stătea puțin să se odihnească. Atunci unii demoni strigau din răspuțeri, alții treceau prin fața lui în care, alții băteau în tobe, alții cântau din fluiere. Din pricina strigătelor și a zgomotelor, întreaga peșteră se cutremura.

Însă cuviosul Teodosie nu se speria de toate acestea. Își făcea semnul crucii, se ridica de pe scaun și începea să rostească Psaltirea. Astfel vocile, zgomotele și toate aparițiile demonice piereau.

Însă îndată ce se așeza puțin să se odihnească, zgomotele demonilor reîncepeau. Se ridica iarăși, începea Psaltirea, și strigătele demonilor piereau din nou. Acest lucru se repeta de nenumărate ori, astfel încât cuviosul nu putea câtuși de puțin să se odihnească. Până când Domnul, văzând nevoița robului Său, i-a dăruit harisma împotriva demonilor, și de atunci duhurile rele nu mai îndrăzneau nici măcar să se apropie de peșteră. De atunci, minunile săvârșite de cuvios se succedau una după alta. Câteva dintre ele le redăm mai jos.

*

Când se făcea la mănăstire pregătirea pentru coacerea pâinii, demonii le întorceau pe toate cu susu-n jos. Împrăștiau făina, aruncau aluatul pe jos, făceau tot felul de pagube...

Cel care slujea această lucrare i-a descris cuviosului situația, și acela s-a dus și s-a închis în bucătărie. S-a rugat acolo până în zori. De atunci demonii nu s-au mai arătat în acea încăpere.

*

Odată un frate, care avea grijă de animalele mănăstirii, i-a spus tulburat cuviosului că în grajd se cuibăriseră niște demoni care provocau mare dezordine.

Prin zgomotele pe care le făceau, animalele nu puteau mânca liniștite. Monahii s-au rugat mult, au stropit cu agheasmă, însă fără niciun rezultat.

Cuviosul, înarmat cu post, s-a dus într-o seară în grajd. A închis ușa și a rămas acolo toată noaptea, afundat în rugăciune. De atunci, demonii n-au mai apărut nici în grajd și nici în regiunea dimprejur.

*

Un frate ales al mănăstirii, părintele Ilarion, suferea mult în chilia sa din pricina demonilor. Într-o noapte, îndată ce s-a pus în pat, asupra lui s-a aruncat o întregă ceată de demoni. Îl trăgeau de păr, îl târau pe jos și-l loveau. Unii din ei ridicau peretele și-i spuneau amenințător:

— Îl vom arunca pe tine, să te omorâm.

Acest lucru s-a întâmplat și în nopțile următoare. Monahul n-a mai putut rezista și s-a dus la cuviosul Teodosie.

— Mă gândesc să-mi schimb chilia, părinte.

— Nu, frate, nu pleca, căci astfel vei face duhurile rele să se bucure. În felul acesta te vor vătăma și mai mult, fiindcă vor dobândi putere asupra ta. Stai în chilia ta și roagă-te. Și Dumnezeu, văzându-ți răbdarea, îți va dărui biruință.

— E cu neputință să rămân în chilia mea, stăruia părintele Ilarion. Înăuntru se află o mulțime de demoni.

Atunci cuviosul i-a făcut cruce și i-a spus:

— De aici înainte nici nu-i vei mai vedea, nici nu te vor mai vătăma.

Și, într-adevăr, demonii nu s-au mai arătat de atunci în chilia lui.

[77]

Uneltiri incredibile

Rădăcina tuturor relelor este iubirea de arginți. Aceste cuvinte apostolice inspirate de Dumnezeu s-au adeverit din nou în cazul cuviosului Teodor din Peșterile Kievului, care a fost amăgit și chinuit cumplit de demonul iubirii de arginți.

Fericitul Teodor fusese în lume moșier slăvit, cu avere mare. Odată, însă, a citit în Evanghelie cuvintele Domnului: „Oricine dintre voi care nu se leapădă de tot ce are nu poate să fie ucenicul Meu” (Luca 14: 33). Atunci și-a împărțit îndată bogățiile săracilor, a părăsit lumea și s-a dus la mănăstirea Peșterilor, unde, după ucenicia canonică, s-a făcut monah. Prin porunca egumenului s-a așezat într-o peșteră, în care s-a nevoit cu râvnă vreme de mulți ani.

Însă odată diavolul a vrut să-l ispitească. I-a sădit așadar în minte cugete de neliniște pentru viitorul bătrâneților sale.

„Ce vei face când vei îmbătrâni?”, i-a șoptit cu viclenie. „Cine te va îngriji? Mâncarea la mănăstire este puțină și nu va ajunge. De ce te-ai grăbit, prostule, să-ți risipești averea? Cum vei înfrunta acum bolile?”

Teodor n-a priceput că e o ispită și a căzut degrabă în deznădejde. Degeaba îl mângâiau ceilalți monahi și-l fericeau pentru că și-a schimbat comoara pământească cu cea cerească. Mai mult decât toți, îl sprijinea monahul Vasile. Acesta, prin povețele sale frățești și prin multe pilde, a reușit în cele din urmă să-l liniștească. De atunci între ei s-a statornicit o adâncă iubire duhovnicească.

După pocăința și întoarcerea lui Teodor, diavolul a pus în practică uneltiri noi. Odată părintele Vasile a lipsit

din mănăstire vreme de trei luni. Atunci vicleanul i s-a arătat lui Teodor cu chipul lui Vasile.

— Ce mai faci, frate? l-a întrebat cu prietenie.

— Cu rugăciunile și povețele tale, părinte Vasile, am scăpat de războirea diavolului. Îți făgăduiesc că în viitor voi pune mereu în practică îndemnurile tale.

— Ei, acum, că ai dobândit nepăsare față de bogății și sufletul tău nu mai e în primejdie din pricina asta, poți cere fără frică de la Domnul aur, ca să-l împarți săracilor și să fii răsplătit în viața de dincolo pentru milostenia ta. Așadar, cere-I asta! Și când îl vei primi, ascunde-l în peștera ta și nu lăsa pe nimeni să intre. Nici tu să nu ieși niciodată de aici, până nu-ți voi spune eu.

După aceasta, diavolul s-a făcut că pleacă. S-a ascuns însă în peșteră și-i sădea neîntrerupt cuviosului cugete despre dobândirea bogăției, împingându-l să se roage doar pentru asta. Și acela, amăgit, îl implora zi și noapte pe Dumnezeu să-i dăruiască aur, ca să-l dea săracilor.

La un moment dat a adormit. Atunci diavolul i-a apărut în somn în chip de înger, i-a arătat un semn pe podeaua de pământ a peșterii și i-a spus:

— Sapă aici și vei găsi o comoară bogată.

Teodor la început a șovăit. Însă diavolul i s-a arătat iarăși și iarăși, până ce l-a convins. Într-adevăr, a săpat și la o adâncime mică a găsit o ladă plină cu aur, argint și pietre prețioase. A primit-o ca pe un dar dumnezeiesc și l-a mulțumit lui Dumnezeu pentru „binefacerea” Lui!

Dar diavolul cel uneltitor se hotărâse să-l înnebunească definitiv. A luat iarăși chipul părintelui Vasile și l-a vizitat.

— Ai văzut, frate, ce comoară ți-a trimis Dumnezeu? M-a vestit despre asta însuși îngerul care te-a vizitat

pe tine. Iată! Acum ai bogăția în mâinile tale. Fă orice vrei cu ea!

Inima lui Teodor a tresărit ciudat la auzul acestor vorbe ale celui viclean, dar cu toate acestea oarecum s-a împotrivit:

— Eu am cerut de la Dumnezeu bogăție pentru a o împărți săracilor. Cred așadar că doar pentru asta mi-a trimis-o.

- Fii cu luare-aminte, a stăruit cel ce urăște binele, nu cumva să te arunce din nou în deznădejde vicleanul, cum a făcut mai demult. De aceea, ia-ți comoara și pleacă în alt ținut. Ce, doar aici te poți mântui? Acolo vei cumpăra pământuri, vei dobândi multe bunătăți și, în plus, vei fi ferit de ispitele diavolești, care te chinuie în peștera aceasta. Și când vei îmbătrâni și-ți va sosi ceasul cel de pe urmă, vei dărui averea ta oricui dorești și astfel pomenirea ta se va păstra în veac.

— Dar nu e păcat, a răspuns Teodor, ca eu, care am părăsit lumea și am făgăduit să trăiesc ca monah în peștera aceasta, să devin acum călcător de jurămintे, dezertor și laic? Cere-mi orice dorești. Nu-mi cere însă să plec din mănăstire.

Diavolul a turbat văzând împotrivirea cuviosului. A continuat însă să se prefacă.

— Aici nu-ți poți ascunde comoara. Apoi, dacă Dumnezeu nu voia să te îmbogățești, nu ți-ar fi dat asemenea comoară. Și nici nu l-ar fi trimis pe îngerul Său la tine, ca să te încredințeze de plăcerea pe care o află în persoana ta. Nu-ți sunt îndeajuns aceste descoperiri dumnezeiești pentru a te convinge?

Prin multa vorbire, diavolul a izbutit să înmoaie împotrivirea cuviosului, care credea că-l are în față pe înțeleptul său frate, Vasile. A început deci, pe ascuns, să

se pregătească de plecare. Însă intervenția lui Dumnezeu l-a salvat în ultima clipă. Și iată cum:

Chiar în ziua în care cuviosul se pregătea să plece, părintele Vasile s-a întors la mănăstire și s-a dus direct în peștera iubitului său frate duhovnicesc.

— Bucură-te întru Domnul, frate! Câtă vreme a trecut de când nu ne-am văzut! Sufletul meu te-a dorit mult!

— Ce spui, părinte Vasile? Ieri și alaltăieri n-am fost împreună? Și acum nu plec la porunca ta?

— Eu abia acum m-am întors din călătorie și nu știu nimic din cele spuse de tine, a răspuns acela uimit. Nu cumva ți s-a întâmplat ceva rău provenit din lucrare diavolească?

— De ce râzi de mine, frate? a spus înfuriat Teodor. Nu știu ce să cred. Când îmi spui una, când alta. Du-te de-aici și Dumnezeu să te păzească!

Părintele a plecat la mănăstire necăjit și plin de îngândurare și nedumerire. Diavolul n-a pierdut prilejul. I s-a arătat din nou lui Teodor, luând chipul părintelui Vasile, și i-a zis:

— Iartă-mă, frate. Te-am tulburat fără motiv, căci mi se întunecase mintea. Îți spun iarăși deci: pleacă departe, chiar acum, împreună cu comoara ta. Pleacă, înainte să fie prea târziu!

Acestea le-a spus și a dispărut. Între timp, părintele Vasile a luat de la mănăstire câțiva frați și a venit iar la peșteră.

— Iată, Teodore, martorii care te vor încredința că au trecut trei luni de când te-am văzut ultima oară. Egumenul m-a trimis departe, la o ascultare. Tu însă spui că am fost împreună cu tine și că te-am învățat și povățuit. Eu bănuiesc că diavolul a lucrat asupra ta, luând chipul meu. Deci pentru a afla cu precizie ce se întâmplă, oricine

va veni aici, să nu-l lași să-ți spună niciun cuvânt până ce nu va rosti rugăciunea lui Iisus. Dacă refuză, atunci e evident că este vorba despre cel viclean.

Teodor a primit sfatul. După aceea unul dintre părinți a citit rugăciunile exorcizării și i-a rugat pe cuvicioșii ctitori ai Lavrei lor, Antonie și Teodosie, să des-trame urzeala diavolească.

Într-adevăr, din clipa aceea demonul n-a mai îndrăznit să apară.

Negrăită a fost uimirea și cutremurătoare frica lui Teodor când și-a dat seama că s-a aflat în primejdie să fie amăgit pentru a doua oară. De atunci nu mai stătea de vorbă cu nimeni, dacă persoana respectivă nu rostea mai întâi limpede rugăciunea lui Iisus. S-a nevoit, de aseme-nea, aspru, pentru a se răzbuna pe diavol, după ce mai întâi a băgat într-o groapă comoara pe care o dobândise de la acela. Și L-a rugat pe Dumnezeu să-i șteargă din minte nu numai comoara, dar și locul în care o îngropase.

După aceea, cuviosul, pentru a evita un nou atac al diavolului, s-a dedat ostinelilor trupești: a construit o moară manuală în peștera lui și măcina făină pentru frații din mănăstire.

Au trecut mulți ani. Într-o zi, în vreme ce învârtea roata morii, s-a simțit foarte obosit și s-a oprit puțin. A auzit atunci un tunet groaznic, care a făcut pământul să se cutremure. Deodată moara a început să se învârtă singură! De această dată cuviosul nu s-a mai lăsat înșelat. A priceput că este uneltirea diavolului, care voia să-l amăgească încă o dată, făcându-l să creadă că moara se învârte prin lucrare dumnezeiască.

— Diavole viclean! a strigat. Domnul te va pedepsi!

Însă satana continua să învârtă moara. Atunci cuviosul a devenit și mai sever.

— În numele Dumnezeului întru Treime, Care te-a aruncat din cer pentru mândria ta, îți poruncesc să nu te oprești până ce nu vei măcina tot grâul. Astfel, fără să vrei, îi vei sluji pe frați.

Diavolul, legat cu puterea numelui dumnezeiesc, a măcinat în noaptea aceea tot grâul aflat acolo! Era uimitor și de necrezut cum de s-a măcinat atâta făină într-o noapte. Dar și mai uimitor era că fiecare sac de grâu scotea de data asta cinci saci de făină!

Prin pățania aceasta, diavolul a fost batjocorit și nevoit să dispară rușinat, strigând:

— Vai mie! Plec! Blestematul de Teodor nu-mi mai cade în plasă!

Peste puțin timp, cuviosul a părăsit peștera. Însă mănăstirea arseese de curând și părinții adunaseră pe malurile Dniperului lemne pentru reconstruirea ei. Fericitul Teodor, în ciuda bătrâneților sale, a început să care și el lemne pe munte, ca să-și facă singur chilia. Însă demonii se pare că nu uitaseră ce-au pățit din pricina cuviosului, și de aceea voiau să se răzbune în felul următor: toate lemnele pe care le căra acesta ziua pe munte, demonii i le aruncau cu sălbăticie jos, pe malurile râului. Cuviosul și-a dat seama cine sunt cei care fac această pagubă și, de aceea, noaptea, când a auzit lemnele rostogolindu-se, s-a ridicat și a zis:

— Vă poruncesc în numele Domnului nostru Iisus Hristos să urcați în vârful muntelui toate lemnele de pe malul râului! Astfel îi veți scăpa pe monahi de cheltuielile transportului pentru ridicarea bisericii Maicii Domnului. Dar și voi veți pricepe în chip dureros că aici locuiește Dumnezeu și că nu există loc pentru voi.

Demonii s-au pus îndată pe treabă. Până dimineața au cărat atâtea lemne, încât ajungeau nu doar pentru construirea unei chilii, ci pentru o întreagă mănăstire.

Duhurile rele fuseseră umilite încă o dată. Cu toate acestea, nu s-au lăsat. Mai turbați ca niciodată, în vreme ce plecau, îl blestemau și-l amenințau pe cuvios:

— Ne-ai pârjolit, dar te vom pârjoli și noi!

În ziua următoare, câțiva cărăuși au venit trimiși de la mănăstire, să care lemnele. Însă jos la râu n-au găsit niciun lemn. Le-au găsit pe toate pe munte, așezate frumos în stive: într-un loc, lemnele pentru acoperiș, în alt loc, pentru podea, în altul, pentru scări. Asta a fost! Demonii au folosit acest prilej ca să-i ridice pe cărăuși împotriva cuviosului.

— Călugăre, i-au zis, noi ne-am tocmit cu mănăstirea să cărăm lemne. Vrem așadar răsplata pentru care ne-am tocmit. Ai urcat lemnele cu uneltirile tale. Ori ne plătești, ori vei avea necazuri.

Cuviosul, desigur, n-avea bani, și de aceea cărăușii au mers la judecător. I-au dat bani și l-au tras de partea lor. Astfel, judecătorul, care considera niște prostii explicațiile cuviosului, l-a osândit, spunând batjocoritor:

— Să te ajute acum demonii să-i plătești pe cărăuși, așa cum te-au ajutat și la căratul lemnelor.

Teodor a primit cu smerenie osânda. A început să lucreze din răspuțeri, și încet-încet i-a despăgubit pe lucrători.

Când a văzut diavolul că n-a izbutit să-l lovească definitiv pe cuvios, a urzit un alt plan: a luat chipul părintelui Vasile și i s-a arătat unui boier al domnitorului Măstislav. Boierul îl cunoștea bine pe părintele Vasile, dar de unde să-și dea seama că-l avea acum în fața lui pe însuși diavolul preschimbat?

— Am să-ți spun niște lucruri importante, i-a zis. Eu acum stau în peștera în care cu puțină vreme în urmă a stat și Teodor. Așadar acela a găsit în peșteră o comoară mare îngropată de către varangi: aur, argint, pietre

prețioase! A vrut să le ia pe toate acestea și să plece într-un alt ținut. Însă eu l-am oprit. Acum se face că-i nebun. Îi pune pe demoni să lucreze pentru el, la măcinat grâu sau la cărat lemne. În felul acesta îi înșală pe oameni. Comoara a ascuns-o undeva. Dacă o ia și fuge, domnitorul nostru își va pierde partea din ea.

Auzind boierul acestea, l-a condus imediat pe demon – așa-zisul părinte Vasile – la domnitor. Acolo vicleanul și-a repetat învinuirea. În dimineața următoare, Măstislav a pornit cu oaste ca să-l prindă pe Teodor. L-a legat, l-a dus la palat și l-a întrebat:

— E adevărat, părinte, că ai găsit o comoară?

— Da, e adevărat. Dar acum este îngropată undeva în peșteră.

— Și de ce nu mi-o predai mie, de vreme ce sunt îndreptățit s-o am, ca domnitor al acestui ținut?

— Stăpâne, eu nu-mi doresc această comoară. Îmi este total nefolositoare. Din păcate, însă, nu te pot ajuta, căci Dumnezeu, la rugămintea mea, mi-a șters din minte locul în care am ascuns-o.

Domnitorul s-a înfuriat. A poruncit să fie aruncat trei zile în temniță, fără să i se dea mâncare. Iar după aceea l-a întrebat din nou:

— Nu cumva ți-ai amintit unde e comoara, călugăre?

— Ți-am spus că nu știu, a stăruit Teodor.

— Supuneți-l la cazne! a strigat ieșit din minți domnitorul.

Peste puțin timp, rasa de păr a cuviosului a devenit roșie de sânge. După aceea l-au legat și l-au spânzurat de mâini, aprinzând un foc sub picioarele lui. Însă, prin intervenția lui Dumnezeu, focul s-a preschimbat într-o adiere răcoroasă, care ușura trupul rănit al cuviosului.

Domnitorul s-a înspăimântat de minunile pe care le vedea. A poruncit să fie coborât, să i se îngrijească rănila și să fie adus din peșteră părintele Vasile.

Când l-a văzut Măstislav, i-a spus tulburat:

— Cele pe care mi le-ai poruncit să fac cu acest călugăr le-am făcut, însă fără niciun rezultat. Așadar, te-am adus pe tine să fii martor.

Mintea luminată a părintelui Vasile a bănuit uneltirea diavolească.

— Și ce ți-am spus să faci, stăpâne?

— Mi-ai spus că are o comoară ascunsă. Și fiindcă refuză să mi-o descopere, l-am supus caznelor.

— Demonul ți-a întins o cursă, stăpâne, cum i-a făcut și lui Teodor. Pe mine nu m-ai văzut niciodată, căci de cincisprezece ani n-am ieșit din peștera mea.

— Dar te-am văzut și noi vorbind cu stăpânul nostru, au strigat slujitorii.

— N-am fost eu, a fost diavolul cu chipul meu, și v-a amăgit.

Dar cum să creadă domnitorul cel crud o explicație atât de incredibilă? S-a aprins de mânie și a poruncit să-l chinuiască și pe părintele Vasile, pentru că și-a bătut joc de el.

Au urmat chinuri înfricoșătoare și nemiloase, care au fost oprite doar după ce trupurile celor doi cuvioși au devenit două răni. Dumnezeu a primit sângele lor ca pe o „jertfă plăcută” și curând i-a luat lângă El, ca să le dăruiască și cununa mucenicească.

[77]

Cuviosul Leon

Pe insula Patmos, în vestita mănăstire a Sfântului Ioan Teologul, a trăit și s-a nevoit cuviosul Leon († secolul XII), patriarhul de mai târziu al Ierusalimului (1170-1190). Pentru trăirea sa virtuoaasă, Domnul l-a înzestrat cu harismele Sfântului Duh iar obștea mănăstirii patriarhale l-a cinstit, fără voia lui, așezându-l în scaunul episcopal.

Ca păstor, cuviosul s-a distins nu numai prin înțelepciune, discernământ, iubire și cinste, dar și prin puterea lui făcătoare de minuni, pe care i-o dăruise Dumnezeu și prin care, pe lângă altele, izgonea și demonii. Caracteristice sunt următoarele întâmplări.

La vest de Patmos se află o insulă mică, Lipsi, unde monahii aveau animalele. În fiecare vară tăiau câteva, uscau carnea la soare și o vindeau. La această slujire, așadar, a fost trimis odată monahul Prohor.

Prohor, caracter aspru și puțin obraznic, a stăruit pe lângă cuvios să-i dea încălțăminte nouă.

— Du-te acum la Lipsi, a răspuns acela, și-ți voi da când te întorci, căci cizmarul mănăstirii n-o are pregătită.

Prohor a început să strige și să se revolte plin de furie.

— Du-te, fiule, cu pace la ascultarea ta, l-a sfătuit cuviosul, ca să nu ți se întâmple ceva rău.

Însă monahul era neclintit. Astfel, cuviosul, văzând că avea nevoie de o pedeapsă pedagogică, l-a legat cu cuvintele Psalmului:

— „Să-ți fie calea întuneric...”

Doar asta a spus cuviosul și s-a depărtat.

Prohor s-a urcat pe corabie ca să meargă la Lipsi. Pe la amiază, deodată de sus a început să cadă grindină.

Pietrele cădeau în barcă precum nucile. Și cel mai minunat era că pietrele îl loveau și îl răneau doar pe monah, fără să-i atingă pe însoțitorii lui. Curând s-au auzit glasuri care spuneau:

— Învrăjbirea, învrăjbirea!

Și-a dat seama, sărmanul, că puteri demonice îl loveau pe ascuns, cu îngăduința lui Dumnezeu, pentru că-l nesocotise pe părintele lui duhovnicesc.

Ajungând la destinație, a coborât de pe corabie tulburat. Atunci grindina a încetat puțin. Însă în vreme ce se pregătea să ia masa, vrăjmașii nevăzuți au început iarăși să arunce cu pietre în el. Farfuria s-a făcut bucăți, mâncarea s-a vărsat și paharul cu vin s-a spart, iar demonii strigau:

— Prohore! Învrăjbirea, învrăjbirea!

El, sărmanul, cutremurat de răutatea care l-a aflat, a uitat de mâncare și de băutură. Neputând face nimic, a luat corabia și s-a întors învinețit de lovituri. I-a arătat cuviosului rănile și i-a povestit nenorocirea sa.

Un monah, auzind povestirea, le-a spus cu mândrie celorlalți:

— Prohor a pățit acest rău pentru că nu știe carte. Dacă ar fi știut carte, i-ar fi alungat pe demoni. Eu însă, cu puterea lui Dumnezeu și prin faptul că știu carte, cred că nu voi fi deloc ispitit de demoni.

Și spunând acestea, a luat Psaltirea, a pus metanie cuviosului și a plecat spre Lipsi. Dar și acela a pățit la fel. Nenumărate pietre au început să cadă nevăzute asupra lui. Nici vitejia și nici știința de carte nu l-au salvat. Așadar, umilit, s-a întors și el la mănăstire.

Cuviosul Leon, socotind că pedeapsa celor doi a fost suficientă, a luat cu el niște frați evlavioși și a mers la Lipsi. Acolo, cu rugăciunile lui, demonii au fost izgoniți.

*

Un alt ucenic al cuviosului Leon, Antonie, a fost războit odată de demonul blasfemiei. Războirea se întorcea împotriva Maicii Domnului. Monahul, tulburat, a alergat la cuvios.

— Părinte, l-a rugat plângând, ajută-mă să birui acest păcat înfricoșător.

- Fii curajos, fiule, și nu-ți fie teamă. Lasă câinele să latre! Fiindcă nu e cu puțință s-o hulești pe cea în care ți-ai pus nădejdea mântuirii tale. Ci este drept s-o slăvești și s-o cinstești pe Maica noastră.

Cu aceste cuvinte l-a înarmat cuviosul pe Antonie împotriva demonului blasfemiei. De cealaltă parte, urâtorul de bine nu s-a oprit a-l ispiti pe monah. Când acela mergea la slujba de obște, îl lăsa liniștit. Dar, îndată ce intra în chilia sa, se arunca asupra lui, chinuindu-l cu sălbăticie.

În cele din urmă Antonie a fost biruit de frică. Într-o zi, ieșind din biserică, a alergat la chilia cuviosului.

— Nu plec de-aici, i-a spus tremurând, până ce nu mă eliberezi de această ispită! Chilia mea a devenit cuibul diavolului.

Cuviosul s-a ridicat îndată de pe scaun și s-a apropiat de locul de închinăciune. După ce l-a rugat pe Domnul și pe Maica Lui să-l ajute pe Antonie, a luat mâna dreaptă a fratelui, a pus-o pe gâtul său și i-a spus:

— Acest păcat, fiule, îl iau pe grumazul meu. Și dacă vicleanul te va ispiti din nou, să-i spui: „Vrăjmașule al adevărului, cu rugăciunile smeritului și păcătosului Leon, te socotesc ca pe un câine scârbos”.

Antonie, înarmat cu aceste povețe, a pus metanie și a plecat. La ieșire a auzit voci – fără să vadă nimic – care-l înjurau pe cuvios, iar pe el îl amenințau. Aceste voci, la urmă, au spus:

— Ai scăpat pentru că ai alergat la Leon. Dacă n-ai fi cerut ajutorul lui, nu-ți închipui ce-ai fi pățit!

Din clipa aceea toate cugetele de blasfemie au pierit definitiv.

Liber de-acum de ispita îndelungată, Antonie a plecat liniștit și netemător spre chilia sa.

[62]

Un bucătar ciudat

Sfântul Cosma Etolul (+ 1779), care cu învățăturile sale a sprijinit neamul înrobitor al grecilor în perioada involburată a stăpânirii turcești, obișnuia să povestească și următoarea întâmplare:

Un creștin pe nume Ioan, biruit de patimile sale și de îndemnurile celui viclean, a devenit tâlhar, organizându-și o bandă a lui. Paradoxal însă, nu-și uitase un obicei bun pe care-l avea: să citească în fiecare dimineață și seară Acatistul Maicii Domnului.

Preabunul Dumnezeu, vrând să-l izbăvească datorită evlaviei pe care o avea la Maica Domnului, a trimis un ascet sfânt în ținuturile lui. Tâlharii, îndată ce l-au văzut, l-au prins.

— Conduceți-mă la căpitanul vostru, vă rog. Cer asta spre binele vostru.

Peste puțin timp, ascetul se afla în fața căpeteniei tâlharilor.

— Cheamă-i pe toții oamenii tăi să vină aici. Am să vă spun ceva foarte important.

Căpitanul a făcut precum i s-a spus.

— Doar aceștia sunt?

— Ar mai fi un bucătar, dar acela e om sucit...

— Cheamă-l și pe el, a spus părintele.

A venit, așadar, și bucătarul. Însă când s-a așezat înaintea ascetului, nu-l putea privi la față și se uita în altă parte. Atunci acela i-a zis:

- Îți poruncesc, în numele Domnului Iisus Hristos, să-mi spui cine ești, cine te-a trimis și ce faci aici unde te afli.

— Sunt mincinos, a răspuns acela, și mereu spun minciuni. Dar acum, fiindcă m-ai legat cu numele lui Hristos, nu pot decât să spun adevărul. Așadar eu sunt demon și tatăl meu, satana, m-a trimis aici ca să-i așez masa și să-i gătesc căpitanului, cu următorul scop: dacă-l voi afla în vreo zi că nu-și spune Acatistul Maicii Domnului, să-l omor și să-i iau sufletul în iad. Însă sunt paisprezece ani de când îl păzesc și n-a trecut nicio zi în care să nu citească Acatistul.

Atunci ascetul i-a zis:

— Îți poruncesc în numele Sfintei Treimi să dispari de aici și să nu-i mai ispitești pe creștini.

Demonul s-a făcut îndată nevăzut.

Tâlharii au rămas uimiți de minunile pe care le-au auzit și le-au văzut. Ascetul i-a povățuit atunci cu cuvinte părintești. Și aceia, pocăindu-se, s-au lepădat de viața păcătoasă: unii s-au însurat, iar alții au devenit monahi.

[53, 1]

Mortul cel neputrezit

În preajma anului 1785 în România, în episcopia Hușilor, trăia un monah virtuos, Rafail, care se ocupa cu olăritul și era foarte nevoitor. Mânca foarte puțin seara și studia Sfintele Scripturi. După aceea se ducea și-și petrecea noaptea în cimitir. Fie iarnă, fie vară, purta un ilic de piele și lână de oaie. Cu acesta dormea printre

morminte. Ceilalți monahi îl numeau nebun, însă el era Sfânt.

Într-o noapte, pe când dormea lângă o cruce de piatră, i-a auzit pe demoni lovind un mort în mormânt. La fel s-a întâmplat și în nopțile următoare, de la ora unsprezece până la unu. Când demonii îl loveau pe cel mort, pământul se cutremura, iar acela striga cu deznădejde:

— Miluiți-mă! Ajutați-mă! Nu-i lăsați pe demoni să mă lovească!

După două săptămâni, părintele Rafail s-a dus la duhovnic, un părinte de nouăzeci de ani, și i-a spus:

— Părinte Daniil, vino la cimitir să dezlegi cu rugăciunile tale un mort, fiindcă demonii îl lovesc.

— Mi se pare că tu te-ai demonizat, căci dormi împreună cu morții și vezi demoni în fața ta. Lasă-mă să mă odihnesc, sunt obosit.

— Nu, părinte! Hai să mergem la mormântul acela. Mortul strigă, cerând ajutor. Ca duhovnic, ai putere să-l dezlegi de păcate. Dacă nu vii, tu vei răspunde pentru sufletul lui în ziua Judecății!

Vorbele acestea l-au înmuiat pe părinte.

— Așteaptă puțin și-am să vin, a răspuns.

S-a ridicat, și-a pus cizmele, a luat cartea de rugăciuni, epitrahilul, o cruce, bastonul și a plecat.

Ajungând la cimitir, a simțit pământul cutremurându-se

— Părinte Rafail, de câtă vreme îl lovesc demonii?

— De paisprezece zile. L-am întrebat pe mort de ce-l bat și mi-a răspuns că nu și-a mărturisit păcatele.

În clipa aceea a auzit și duhovnicul cu urechile sale loviturile demonilor, precum și strigătele mortului:

— Miluiți-mă, fraților! Ajutor, nu mă lăsați!

— Du-te imediat să-l înștiințezi pe episcop, i-a spus părintele Daniil lui Rafail. Să-i spui că propun ca mortul să fie dezgropat. În felul acesta vom înțelege ce se întâmplă.

După cercetarea arhivei, s-a descoperit că mortul era de origine bulgară și cu mulți ani în urmă slujise la episcopia Hușilor ca funcționar în administrație. Acum demonii îl loveau prin îngăduința lui Dumnezeu, pentru a se vădi starea sufletului său.

În ziua următoare, au deschis mormântul și au văzut cu groază că nici măcar limba nu-i putrezise. Unghiile îi crescuseră ca niște seceri, iar barba-i ajunsese până la picioare. Fața îi era neagră și trupul umflat ca un balon. Hainele și coșciugul nu i se stricaseră deloc.

Episcopul a chemat șapte duhovnici îmbunătățiți și toți împreună, stând în genunchi, au început să citească rugăciunile de iertare a păcatelor. Au dus mortul în biserică și i-au citit slujba de înmormântare împreună cu rugăciunile pentru putrezirea trupului. După aceea l-au îngropat.

Mai târziu l-au întrebat pe Rafail:

— Îi mai auzi acum pe demoni lovindu-l pe cel mort?

— Nu, a răspuns acela, nu mai aud nimic.

Peste un an l-au dezgropat și au văzut că trupul lui devenise țărână. Câtă vreme a rămas neputrezit, sufletul i s-a aflat în chinurile negrăite ale iadului. Și cerea, sărmanul, ajutor pentru a putrezi. Iar la rugăciunile episcopului și a duhovnicilor, Domnul cel iubitor de oameni i-a dăruit odihnă.

[59]

Părintele Ioachim

La nord-vest de schitul aghiorit Sfânta Ana, într-o peșteră, se nevoia părintele Ioachim († 1888).

Înainte de a deveni monah, fusese tâlhar în Creta. Însă s-a predat de bunăvoie pașei, și acela l-a luat în slujba lui. Mai târziu l-a urmat pe pașa la Tesalonic și, în fine, în Sfântul Munte. Acolo Emanuil – acesta era numele său lumesc – a avut mai întâi o slujire simplă. Atât de mult a îndrăgit Muntele și trăirea monahală, încât, după câțiva ani, s-a făcut monah.

Odată Dumnezeu a îngăduit să fie încercat de o mare ispită, asemănătoare cu cea a cuviosului Antonie.

Era în ajunul unui praznic și el plecase din peștera lui umedă și rece pentru a merge la biserica schitului, unde avea să se facă priveghere toată noaptea.

Deodată, în fața lui a apărut o mulțime de demoni! L-au înșfăcat și l-au aruncat într-o prăpastie abruptă, care se termina în mare. Părintele, rostogolindu-se, s-a oprit într-un loc nivelat. Demonii însă l-au luat din nou și l-au aruncat în râpă. A căzut pe stâncile ascuțite, s-a rostogolit prin tufișurile sălbatice și în cele din urmă s-a oprit lângă mare.

Părinții schitului s-au neliniștit când nu l-au văzut în biserică, căci știau că mereu sosea primul. Au ieșit, așadar, și l-au căutat. În peșteră nu era. În cele din urmă i-au auzit glasul și l-au găsit pe țarm. Cu harul lui Dumnezeu însă, nu pățise nimic.

[11]

„S-a lepădat de Dumnezeu!”

La sfârșitul secolului XIX, rusul K. Izkul, după ce a murit de pneumonie și a rămas mort vreme de treizeci și șase de ore, a revenit la viață și, cutremurat de experiența lui, s-a făcut monah. Această întâmplare incredibilă, dar adevărată, a despărțirii provizorii a sufletului de trup, în timpul căreia a întâlnit vămile, a fost publicată la începutul secolului XX în revista „Moscovskie Vedomosti” (Cronicile Moscovei).

Așadar, atunci când Izkul și-a dat ultima suflare la spital, a simțit că iese din trup, care a rămas nemișcat și neînsuflețit în pat. Atunci a văzut limpede doi îngeri care s-au apropiat și l-au luat cu ei. A simțit că l-au apucat de mână și l-au scos în drum, trecând direct prin peretele camerei.

„Afară se înserase și ninge ușor”, povestea el mai târziu. „Vedeam asta, dar nu simțeam frigul. Am început repede să urcăm în înălțimi. Cu cât urcam mai mult, cu atât spațiul din fața ochilor mei se lărgea. În cele din urmă spațiul a luat dimensiuni atât de mari, încât m-a cuprins frica din pricina sentimentului micimii mele în fața acelei întinderi nețărmurite...”

Percepția timpului se stinsese definitiv în mintea mea. Nu știu câtă vreme am urcat. Deodată s-a auzit un zgomot. O mulțime de ființe scârboase se apropia grabnic de noi, strigând și râzând.

Demonii, m-am gândit. Am înțeles asta repede și m-a cuprins o frică pe care n-o mai încercasem până atunci. Demonii! Îmi închipui cum aș fi batjocorit și aș fi răs dacă cineva, cu câteva zile sau chiar cu câteva ceasuri mai înainte, mi-ar fi spus că crede în existența lor și că i-a văzut cu ochii lui pe demoni! Ca om educat ce eram, prin

denumirea de *demoni* înțelegeam năravurile rele și patimile omului. De aceea, cuvântul *demon* nu era pentru mine decât un termen care arăta o noțiune abstractă. Și, deodată, această *noțiune abstractă* mi-a apărut în față ca o persoană vie!...

După ce ne-au înconjurat din toate părțile, demonii strigau și le cereau îngerilor să mă predea lor. Se străduiau în toate chipurile să mă smulgă din mâinile acestora, dar nu îndrăzneau s-o facă. Din țipetele nerușinate și din urletele pe care le scoteau, am distins câteva cuvinte, și uneori chiar propoziții întregi.

— E al nostru! S-a lepădat de Dumnezeu! au strigat la urmă toți, într-un glas, și în aceeași clipă s-au repezit asupra mea.

Am înghețat de frică.

«E o minciună! Asta nu-i adevărat!», voiam să le răspund, însă limba îmi era legată. Într-un fel neînțeles, mi-am adus aminte de o întâmplare neînsemnată care se petrecuse cu mult timp în urmă și pe care o uitasem.

Mi-am amintit că, pe vremea când mergeam încă la școală, într-o zi ne-am adunat în casa unui prieten și, discutând despre diferite probleme școlare, am trecut la teme mai serioase. Purtam deseori asemenea discuții între noi.

— În general nu-mi plac ideile abstracte, a zis un prieten de-al meu, și îndeosebi în cazul acesta. Pot crede într-o anumită putere care nu a fost încă descoperită de știință. Adică pot să accept existența ei chiar și în cazul în care nu văd manifestările sale concrete, pentru că puterea aceasta poate fi foarte fină sau poate acționa împreună cu alte puteri și de aceea să devină greu percepută. Dar să cred în Dumnezeu ca într-o Ființă personală, în vreme ce nicăieri nu văd manifestările Lui, asta e o prostie pentru mine. Mi se spune: crede! Dar de ce trebuie să cred că

există Dumnezeu dacă, fără nicio deosebire, pot să cred că Dumnezeu nu există? Nu-i așa? Așadar nu cumva Acesta nu există? Tu ce zici? m-a întrebat.

— Se poate să nu existe, am spus eu atunci.

Adevărul este că răspunsul acela al meu nu era sincer. Fiindcă credeam în Dumnezeu. Cu toate acestea, fie și nesincer, m-am lepădat de El. Și acum demonii, vămile, mă osândeau pentru asta, cerând să fiu dat în mâinile lor.

Atunci din sufletul meu înfricoșat a ieșit o rugăciune fierbinte către Maica Domnului. Îndată ce i-am rostit numele, am fost acoperiți de o ceață albă, care a început degrabă să înconjoare această legiune scârboasă de demoni. Peste puțină vreme i-am pierdut cu totul din ochi. Însă multă vreme am auzit strigătele și urletele lor. Și în vreme ce vocile deveneau din ce în ce mai slabe, am înțeles că demonii rămăseseră în urmă...³

[91, 88]

Pedeapsa

Pe un stâlp al bisericii mănăstirii Sfânta Treime din Kiev, care a fost întemeiată de cuviosul Iona (+ 1902), este pictată o reprezentare a Sfântului Pahomie cel Mare, care primește de la un înger schima și canonul vieții monahale. Fresca aceasta are legătură cu o întâmplare uimitoare din viața cuviosului Iona.

³ În continuare K. Izkul a fost condus de doi îngeri într-un ținut ceresc strălucitor. La urmă, prin poruncă dumnezeiască, îngerii l-au adus din nou pe pământ și l-au silit să intre în trup, care se afla în morga spitalului, unde își dăduse sufletul. Astfel s-a reîntors la viață, sub privirile uimite ale doctorilor și ale rudelor lui.

Odată, într-o tavernă, un om bea votcă împreună cu cumnatul lui, care era vrăjitor. Se apropia de miezul nopții, când cumnatul său a deschis discuția despre demoni.

— Care demoni? a zis celălalt. Nu există demoni.

— Eu îți spun că există! a stăruit primul. Mie îmi fac orice le cer. Dacă vrei să-i vezi și să te încredințezi, vino cu mine.

După ce și-au băut votca, s-au dus la cimitir. Era deja miezul nopții. Vrăjitorul a fluierat de trei ori, spunându-i cumnatului său:

— Fii atent! Nu-ți face cruce, și nu vei păți niciun rău.

După al treilea fluierat, cu toate că vremea era liniștită, deodată s-a iscat un vânt puternic. Și, pe neașteptate, în fața lor au apărut duhurile necurate.

— De ce ne-ai chemat? l-au întrebat pe vrăjitor.

— Cumnatul meu vrea să vă vadă.

Atunci duhurile l-au privit puțin în ochi pe omul acela. După aceea au dispărut în văzduh.

Cei doi s-au întors în sat, au mai băut ceva și au mers la casele lor.

Omul, uimit de cele văzute, în ziua următoare le-a povestit prietenilor săi.

— Această întâmplare nu ni se pare bună, i-au spus ei. Să te duci le părintele Iona și să-l întrebi dacă nu cumva ceea ce ai făcut este un păcat.

Într-adevăr, a mers să se închine la Kiev și i-a povestit totul cuviosului Iona.

— Nu cumva e păcat, l-a întrebat, că am primit să văd duhurile necurate fără să-mi fac semnul crucii atunci când au apărut?

Cuviosul i-a răspuns fără șovăială:

— Neîndoielnic a fost păcat. Și trebuie să fii pedepsit pentru el în viața de acum sau în cea de dincolo. Ce alegi? Dacă primești să fii pedepsit în viața de acum, chiar acele duhuri necurate, în fiecare zi la amiază, te vor bate. Îți vor da câte o sută de lovituri. Și acest lucru îl vor face vreme de trei ani.

Atunci acela a plâns și a zis:

— Mai bine să fiu pedepsit în viața aceasta.

Când s-a întors acasă, prietenii și vecinii au venit să afle ce i-a spus părintele Iona. Însă odată cu sosirea amiezii, au apărut demonii cu vergele de fier, focuri și alte unelte. Și acolo, în fața tuturor, după ce și-au înfierbântat vergelele, l-au pus la podea și au început să-l bată. Striga sărmanul din rășputeri, dar nimeni nu-l putea ajuta.

Acest lucru s-a întâmplat vreme de trei ani. În ultima zi de pedeapsă, pe drum i s-a arătat un părinte evlavios, care i-a spus:

— Vino cu mine! Împărăteasa vrea să-ți vorbească.

L-a condus într-o căsuță cu uși mari. Acolo a întâlnit-o pe Împărăteasă, care i-a spus niște cuvinte tainice. Apoi au plecat. Părintele l-a dus în trăsura care aștepta afară. Însă când a vrut să-l întreba cine este, acela a dispărut. Nici pe el nu l-a mai văzut, nici pe stăpânul casei aceleia.

Mai târziu l-a vizitat din nou pe cuviosul Iona, care l-a primit cu bucurie.

— Ai făcut bine că ai venit, i-a spus. De-acum ești liber.

Atunci omul s-a uitat la stâlpul care-l înfățișa pe Sfântul Pahomie cel Mare. Îndată l-a recunoscut în chipul lui pe părintele care-l condusese la Împărăteasă. Și întru pomenirea întâmplării și a izbăvirii sale, a comandat să i se picteze o icoană asemănătoare.

[66]

Ucenicul cel încăpățânat

Un monah din Kavsokalivia era foarte încăpățânat. Pentru orice îi spunea cugetul, îl silea pe părintele său să-i dea binecuvântare.

Într-o zi, pe când lucrau împreună, ucenicul îi spuse părintelui:

— Dă-mi binecuvântare să merg să mă culc zece minute.

— Ai puțină răbdare, fiule, căci acum am nevoie de tine. Trebuie să-mi ții puțin de rogojina pe care-o împletesc. Peste jumătate de oră terminăm. Atunci te vei putea culca.

Însă ucenicul stăruia. Părintele se străduia să-l potolească.

— Fiule, ce somn va fi acela de zece minute?

— Dă-mi binecuvântare și eu voi dormi.

În cele din urmă, părintele a fost nevoit să-l lase.

Dar imediat ce s-a pus în pat, îl văzu pe satana aruncându-se cu turbare asupra lui, înșfăcându-l și storcându-l ca pe o lămâie. El se căznea să scape, însă nu putea. În agonia lui, strigă:

— Doamne Iisuse Hristoase, de dragul părintelui meu, miluiește-mă!

Rugăciunea aceasta a fost spusă cu zdrobire de inimă. Ucenicul și-a dat seama că nu este vrednic să ceară el însuși ajutor, și de aceea a cerut milă de dragul părintelui său. Asta l-a pârjolit pe satana, care, plin de mânie, l-a aruncat pe monah pe fereastră, la depărtare de cincizeci de metri. Însă Dumnezeu l-a ocrotit și n-a pățit nimic.

Îndată ucenicul a alergat înfricoșat la părintele lui și i-a povestit această vedenie cumplită. Părintele se mira cum de în zece minute s-au întâmplat toate acestea.

După lecția pe care a primit-o prin îngăduința lui Dumnezeu, monahul cel încăpățânat a devenit cel mai ascultător din schit și a sporit duhovnicește.

[68]

Datoriile duhovnicești

Un bătrân a mers odată într-o chilie de lângă Kareia, capitala Sfântului Munte, și s-a făcut monah. Însă voise să fie doar rasofor, cu scopul de a trăi fără osteneli. Niciodată nu-și făcea canonul care i se dădea, nici alte îndatoriri duhovnicești.

— Când voi primi schima mare, zicea, atunci îl voi face.

În felul acesta își amăgea cugetul. Și, fără să prindă de veste, a ajuns în ceasul din urmă. În vreme ce se afla în pat și-și dădea sufletul, demonii au prins a-l chinui. Monahul a început să strige.

— Ajutor! Ajutor!...

Părintele lui l-a auzit și a alergat la el.

— Ce ți se întâmplă? l-a întrebat.

— Iată, demonii mă chinuiesc pentru canonul pe care nu l-am făcut.

Spune-le că-l voi face eu, a zis părintele și a plecat.

Peste puțin timp, a strigat iarăși după ajutor. Părintele a venit din nou.

— Ce ai? Mai încet, o să-i trezești pe părinți!

— Nu pot rezista, părinte, căci demonii mă lovesc pentru slujbele de la care am lipsit.

— Spune-le că le voi face eu și pe acestea.

Doar așa și-a aflat odihnă sufletul monahului, și a ieșit din trup.

[68]

Încercarea de înrobire a ucenicului

În coliba Isodionilor, în Noul Schit din Sfântul Munte, cu mulți ani în urmă trăia un ucenic cu părintele lui. Ucenicul acesta a rămas doi ani sub ascultare. Însă, după aceea, i-a spus părintelui că nu mai poate rămâne și că se va întoarce în lume.

Părintele, dându-și seama că diavolul l-a descurajat pe ucenic, l-a povățuit să facă răbdare și l-a încredințat că Maica Domnului îi va veni degrabă în ajutor, dacă el nu-și va părăsi chilia.

Însă în cele din urmă ucenicul a plecat. S-a dus în port și aștepta să găsească o corabie spre Dafni. Părintele, întristat, a mers la chiliile vecine și i-a rugat pe părinți să alerge și să-l povățuiască, de vreme ce lucrarea celui viclean era vădită.

Și, într-adevăr, părinții au mers în port și l-au întâlnit pe ucenic. Vorbindu-i cu înțelepciune și iubire, au izbutit să-l facă să se răzgândească. Astfel acela, liniștit și pocăit, s-a întors în chilia lui și i-a pus metanie părintelui.

În aceeași seară însă, pe când dormea, s-a întâmplat ceva înfricoșător: Văzând diavolul că fusese biruit, l-a înșfăcat pe ucenic, adormit cum era, și l-a coborât cu de-a sila scara, ca să-l ia cu el.

Atunci acela a început să strige după ajutor. În vreme ce diavolul îl târa după el, s-a apucat de zăbrelele scării și se lupta să se țină bine, până ce părintele lui, care fusese trezit de strigăte, a alergat să-l scape.

Această obrăznicie și îndrăzneală a satanei, după părerea părinților, se datorează puterii pe care-a dobândit-o asupra ucenicului, din pricină că el voise să plece de la chilie.

[41]

„Nu există Dumnezeu!”

Fericitul părinte rus Gavriil (1844-1915), egumen al mănăstirii Celor Șapte Lacuri, din apropiere de Kazan, după un serios infarct al inimii, a rămas în pat vreme de cinci ani.

Într-o după-amiază, pe la ceasul al șaselea, pe când se afla în chilia sa, a simțit o duhoare puternică. Respirația i-a fost îngreunată. Și, deodată, în fața lui au apărut câțiva demoni. Veniseră să-l ispitească.

— Nu există Dumnezeu! strigau ei. Ești al nostru! Vei muri!

— Nu, nu sunt al vostru, a răspuns bătrânul. Nu voi muri. Cred că Hristos mă va lua lângă El.

Aceia au râs.

— Ha, ha, ha! Nu există nici Hristos, nici Dumnezeu!

— Dacă nu există Dumnezeu, atunci care este scopul vostru? Pe voi cine v-a zidit? Dacă nu există Dumnezeu, atunci nici voi nu existați. Sunteți mincinoși! Sunteți minciuna în persoană! Sunteți diavoli! Plecați departe de mine! Eu cred în Dumnezeu și Acela mă va mântui!

— Ha, ha, ha!... Unde te vei duce! Vom vedea. Ești păcătos.

— Da, sunt păcătos. Voi mă îndemnați la păcat. Însă m-am pocăit, m-am spovedit la duhovnicul meu și păcatele mi-au fost iertate.

— E adevărat, dar pocăința ta n-a fost curată. Îi spuneai duhovnicului tău când o justificare, când alta.

— Chiar dacă a fost așa, am făcut-o de rușine. Îmi era rușine, având simțământul că păcatul meu este foarte mare. Însă atât rușinea, cât și frica proveneau de la voi, demonii, care vă străduiați să mă țineți lângă voi și să mă nimiciți. Acum iar ați venit să mă speriați. Dar nu veți izbuti. Cred în Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, care a venit în lume pentru a-i mântui pe păcătoși; și cel mai păcătos dintre toți sunt eu.

După ce a spus acestea, părintele a început să se roage:

— Doamne, mântuiește-mă!

Demonii însă voiau să-l aducă la deznădejde.

— Ha! Tu auzi ce spui? Ce nădăjduiești că vei câștiga, păcătosule!

— Sfinți ai lui Dumnezeu, ajutați-mă să scap de cursele și de atacurile demonilor! se ruga părintele Gavriil.

Iar de cealaltă parte, demonii strigau:

— Nu! Nu! Vei pieri!

— Nu voi pieri! le răspundea. Sunt încă în trup. Pot să mă pocăiesc.

Atunci aceia au început să-i descopere păcatele lui, chiar și pe cele pe care el nu le socotea păcate. I le-a arătat pe toate.

— Iată! Aici sunt. Le vezi? Nu sunt acestea păcatele tale? ziceau cu răutate necurații. Și Sfinții tăi au fost la fel ca tine. Niște păcătoși cu toții...

— Ce? a strigat părintele, ridicându-și capul de pe pat. Sfinții au fost păcătoși ca mine? Aceia s-au mântuit.

Așadar, de ce n-ar exista mântuire și pentru mine? Sunt încă viu și mă pot pocăi. Da, există și pentru mine mântuire!

Îndată a alergat cu mintea la Maica Domnului, „ajutătoarea” celor necăjiți, și a implorat-o:

— Maica Domnului meu, izbăvește-mă de puterile diavolești!...

Atunci demonii au fost biruiți. Înfricoșați, au strigat toți într-un glas:

— Să mergem!

Și au început să fugă spre ușă.

Pe masă se afla o farfurie chinezească. Un demon a luat-o și a trântit-o cu toată puterea de pământ. Farfuria s-a făcut mii de țândări.

Peste puțin timp, a intrat monahul Iosif, care-l slujea pe părinte. A văzut cioburile și l-a întrebat:

— Cine a spart farfuria? A fost cineva aici?

— Vesteste-l îndată pe duhovnicul meu, părintele Epifanie, l-a rugat părintele Gavriil. Vreau să mă spovedesc.

Când a venit duhovnicul, părintele, având în minte încă vii imaginile înfricoșătoare ale păcatelor lui, cele care-i erau cunoscute și cele pe care i le vădiseră demonii, s-a spovedit cu curăție și zdrobire a inimii.

Mai târziu spunea că, dacă credința lui în Mântuitorul n-ar fi fost neclintită, sigur ar fi murit de deznădejde și de frica demonilor. L-a salvat credința lui, dar și ajutorul Maicii Domnului. Numai la auzul numelui ei, demonii au dispărut înspăimântați.

[44]

Părintele Alipie și rugăciunea

La începutul secolului trecut, monahul aghiorit Alipie, frate la mănăstirea Xenofont, se distingea prin râvna lui fierbinte. Îndeosebi îi plăcea să găsească un loc liniștit și să spună rugăciunea „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine”. De fiecare dată când rostea rugăciunea, sufletul îi tresălta de o bucurie negrăită.

Odată, însă, lucrurile au luat o întorsătură urâtă. Fără să-și dea seama de ce, nu mai putea continua rugăciunea. Dacă încerca s-o spună o dată – lucru înfricoșător și inexplicabil –, începea să tremure din tot corpul, făcându-i să se cutremure și pe cei care se aflau din întâmplare lângă el. Astfel, în ceasul slujbei din biserică, dacă spunea în taină rugăciunea, frații din stranele alăturate, dar chiar și stranele, jucau, săreau, se tulburau! Iarăși, atunci când se ruga în chilia sa, împreună cu aceasta se cutremurau și chiliile vecine!

L-au văzut mulți părinți și duhovnici, i-au citit exorcisme!... Dar niciun rezultat. Lucrul acesta lua dimensiuni tragice, căci părintele Alipie, de ani de zile, se obișnuise mult cu rugăciunea și n-o putea opri. Astfel, fără să vrea, în chilie, în biserică, la masă, la lucru, pretutindeni, spunea „Doamne Iisuse Hristoase...”. Și imediat patul, strana, masa, obiectele cu care lucra, toate se cutremurau. Dar și părinții care erau lângă el, și aceia se legănau de colo-colo!

— Încetează, părinte Alipie, să mai spui rugăciunea! îi strigau ei. Nu vezi ce se întâmplă?

— Dar ce, parcă eu vreau? O rostesc fără voia mea. Iertați-mă, părinților.

După ce nimeni n-a putut face nimic, s-au gândit la părintele Daniil Katunakiotul (1846-1929). Așadar, părințele Averchie, iconomul mănăstirii, l-a luat pe monahul Alipie și au plecat spre Katunakia.

Au înnoptat la mănăstirea Simonos Petras.

— Fii cu luare-aminte, frate Alipie! i-a zis părintele Averchie. Cât vom fi în mănăstire, să nu spui rugăciunea, căci părinții se vor speria...

Însă, când a intrat în biserică, a uitat și a spus-o. În jurul lui s-a întâmplat... cutremur.

În ziua următoare au ajuns la destinație. Părintele Daniil, aflând întâmplarea, l-a luat deoparte pe fratele Alipie.

— Duhovnic nu sunt, i-a spus, dar trebuie să aflu îndeamănunt viața ta duhovnicească. Vei face, așadar, o spovedanie generală și îmi vei descrie cum ți-a apărut prima dată acest fenomen.

— ...Într-o noapte privegheam în paraclisul de lângă mănăstire și mă rugam învărtind metania. La un moment dat cineva a bătut la ușă. Am simțit o frică în inimă și o cutremurare în trup. Însă mi-am continuat rugăciunea. Între timp bătăile din ușă s-au înmulțit. Am priceput că era ceva satanic. M-am dus spre ușă, dar n-am văzut pe nimeni. Peste puțin timp, iar s-au auzit bătăi în ușă, iar mi s-a cutremurat trupul. M-am încredințat că era lucrarea diavolului și n-am dat nicio importanță. Rosteam rugăciunea cu și mai multă râvnă. Însă loviturile din ușă deveneau din ce în ce mai puternice. Nu numai trupul meu și ușa, dar și întreaga biserică se afla într-o mișcare ciudată. Din clipa aceea, îndată ce am încetat rugăciunea, mișcările s-au oprit; iar când am reluat-o, au început din nou. Așa stau lucrurile, părinte.

Părintele Daniil s-a afundat în gânduri. Nu mai auzise așa ceva. Deodată parcă a fost luminat de Dumnezeu.

— Ia spune-mi, l-a întrebat pe monah, când au început loviturile și ți-ai dat seama că e vorba de lucrare diavolească, ce ți-ai spus în minte? Ce simțăminte ți-au cuprins sufletul? Frică și lașitate ori tulburare și nesocotire? Sau altceva?

— „Să bată cât o vrea, îmi spuneam în gând. Pe mine nu mă va opri din rugăciune. Nu i-au făcut la fel și cuviosului Antonie cel Mare? Ei cu treaba lor și eu cu treaba mea. Fie că această cutremurare e lucrarea harului, fie că-i a celui viclean, eu voi spune încontinuu rugăciunea. Și urătorul binelui va fi înfrânt”.

Din cuvintele acestea, părintele Daniil și-a dat seama de ceea ce se întâmplase: Părintele Alipie fusese cuprins de un vâl nevăzut de mândrie, ca și cum ar fi ajuns la măsura lui Antonie cel Mare, și i-a arătat vrăjmașului o nesocotire trufașă. Rugăciunea lui, fiind pătată de mândrie, n-a fost bine-primită de Dumnezeu. Așadar după ce i-a explicat ce se petrecuse, l-a povățuit:

— De aici încolo să spui rugăciunea cu smerenie, cu zdrobire a inimii. Să crezi că ești un păcătos, un nimic în fața lui Dumnezeu. Să consideri tulburarea trupului lucrare satanică. Când va apărea, să-L implori în minte pe Hristos s-o îndepărteze. Doar în felul acesta vei atrage harul dumnezeiesc.

Sărmanul monah și-a găsit tămăduirea. S-a rugat cu smerenie și s-a liniștit. De atunci s-a dedat cu și mai multă râvnă nevoițelor duhovnicești și dobândirii smeritei cugetări. A devenit unul din cei mai îmbunătățiți monahi ai mănăstirii Xenofont și a adormit cu pace. Și s-a învrednicit chiar să cunoască dinainte ziua morții sale.

[96]

Fratele cel neascultător

La chilia aghiorită a Sfântului Ioan Teologul, până la începutul secolului al XX-lea au trăit monahi ruși. Ultimul din monahii ruși a fost ieromonahul Acachie, care-i avea ucenici pe doi frați din Mitilene, Averchie și Prohor.

Odată au urcat câteșitrei în vârful Athonului. Au înnoptat la popasul Maicii Domnului, acolo unde Maica Domnului i se arătase cuviosului Maxim Kavsokalivitul.

Monahul Averchie, cu toate că părintele său nu i-o îngăduise, a mers să doarmă într-o chilie monahală. După ce a intrat, a încuiat și ușa.

Deodată, noaptea, i s-a arătat un demon care a început să-l bată cu furie. Fratele Averchie a prins a striga.

Părintele său a alergat cu crucea în mână. A făcut rugăciune, dar demonul n-a plecat. Însă nici fratele Averchie nu se putea ridica să-i deschidă ușa încuiată. Atunci părintele Acachie s-a dus la fereastră și i-a spus duhului viclean:

— Cu ce drept îl lovești tu pe ucenicul meu?

La auzul acestor cuvinte demonul a dispărut și fratele Averchie s-a izbăvit. Astfel s-a vădit pentru încă o dată primejdia neascultării, dar și puterea duhovnicească a părintelui, de vreme ce doar acela are drepturi asupra ucenicului său.

[60]

O dispariție neașteptată

În Farasa Capadociei, o femeie s-a dus speriată la preotul satului, Sfântul Arsenie al Capadociei († 1924).

— Vino repede, părinte Arsenie! a strigat.

— Ce se întâmplă?

— A dispărut leagănul în care era pruncul meu!

Acela, având o presimțire lăuntrică, a privit-o aspru.

— Cum a dispărut? Ia spune-mi, ce s-a întâmplat exact?

— Iată, a răspuns ea plângând, pentru că pruncul meu plângea încontinuu, m-am enervat și l-am trimis diavolului. Vai, ce-am făcut! Te rog, părinte Arsenie, fă ceva, căci voi înnebuni!

Părintele a deschis îndată Psaltirea și a citit ceva din ea. Când a terminat – ce minune! –, leagănul cu pruncul în el a apărut în locul unde fusese înainte!

Cât de mult greșesc oamenii care din cel mai mic motiv îi trimit pe alții diavolului!

[51]

Chilia bântuită

Există în Sfântul Munte o chilie ivită, Sfântul Atanasie, aflată între mănăstirea Cutlumuș și Schitul Iviron, care este numită „bântuită”, deoarece a fost sălașul demonilor. Cum s-a întâmplat însă asta? Iată ce povestesc părinții din regiune:

Odată, în această chilie, s-a așezat cineva despre care nimeni nu știa de unde vine, cine l-a tuns monah și cine l-a hirotonit. Curând s-a dus faima că este monah isihast și duhovnic experimentat. S-a dovedit însă că nu era decât un mare vrăjitor și un criminal neșovăielnic.

Adevărata lui chemare a fost descoperită atunci când doi monahi s-au dus să se spovedească la el. A intrat primul, pe când celălalt aștepta la distanță, până când avea să-i vină rândul. Însă orele treceau și primul nu mai ieșea. Celălalt s-a neliniștit și a bătut în ușă. „Duhovnicul”

a deschis, dar avea atâta sălbăticie pe față, că l-a făcut pe monah să se sperie. Cu toate acestea l-a întrebat nedumerit:

— Au trecut atâtea ore și încă n-ai terminat cu fratele? Am venit de departe și se va însera la întoarcere.

— Care frate? a întrebat acela. N-a venit nimeni aici până acum, în afară de tine. Haide, vino înăuntru...

Monahul s-a îngrozit. Și, în loc să intre, a început să alerge din toate puterile spre Kareia.

După ce s-a făcut o plângere la administrație, vrăjitorul a fost arestat. Atunci s-a descoperit chemarea lui și scopul șederii în Sfântul Munte. Cât despre monahul care se duse să se spovedească, îl omorâse și-l îngropase în pădurea din apropiere.

Chilia a fost eliberată de vrăjitor, dar a rămas pustie zeci de ani. Se pare că demonii căpătaseră putere din vremea în care stătuse vrăjitorul în ea, și acum îi ispiteau pe trecători în diferite feluri.

Primul care a îndrăznit să locuiască în chilia bântuită a fost diaconul Ioan. În 1935 a fost numit psalt în biserica Protatos, pentru vocea bună pe care-o avea și pentru educația lui muzicală. A vrut, așadar, să stea într-o chilie de lângă Kareia.

— Te-aș sfătui, frate, i-a propus părintele Teodosie de la chilia Sfânta Ana, să stai în chilia Sfântului Atanasie. Acolo te vei putea întreține vânzând alune, și se află și o regiune întinsă care poate fi cultivată.

Diaconul Ioan a fost convins de cuvintele lui și a început să-și mute lucrurile în chilie. Atunci părintele Teodosie l-a pregătit și pentru problema cu pricina.

— Trebuie să știi, frate, că în chilia aceasta se întâmplă lucruri ciudate. Se aud zgomote și discuții, fără să se vadă cineva. Ție însă nu ți-e frică de așa ceva. Dar și

dacă ți se va întâmpla ceva, fă-ți crucea, cere ajutor de la Dumnezeu, și toate vor deveni fum.

— Sunt povești, părinte, a murmurat diaconul Ioan. Nu mai sunt copil, să-mi fie frică și s-o iau la fugă!

Curând, noul chiriaș s-a așezat în chilia bătută împreună cu ucenicul său. Dar chiar din primele zile au început problemele.

— Părinte, se văita ucenicul, mi-e greu să adorm. Din când în când aud pe cineva murmurând din chiliile vecine și din tavan.

— Nu-i nimeni, îl liniștea acela. Să-ți faci rugăciunea și să nu-ți fie teamă! Ești ditamai bărbatul!

— Dar dacă sunt demoni, părinte?

— Ei, și ce dacă? Am venit în Sfântul Munte pentru a ne război cu patimile și cu demonii. Chiar demoni dacă ar fi, tu să-i nesocotești. Fă-ți treaba ta, și lasă-i să murmure.

Într-o seară, frânți de oboseală, s-au așezat să mănânce la lumina lămpii. Însă, pe când mâncau, au auzit discuții în tavan, exact deasupra capului lor. Ucenicul a pălit, dar și fața diaconului s-a schimbat, fiindcă acum începea și el să înțeleagă...

— Cine e? a strigat tare.

— Să coborâm să vă facem tovărășie? s-a auzit un glas de sus.

Acum ucenicul a început să tremure, iar diaconul a rămas înmărmurit. Și-au făcut amândoi semnul crucii. A urmat tăcere și liniște.

— Hai să plecăm, aici nu e să trăiești și să sporești duhovnicește.

Îndată ce și-au luat rasele și au deschis ușa, din tavan s-au auzit râsete diavolești nepotolite.

În toiul nopții au bătut la ușa părintelui Teodosie. Acela le-a deschis cu uimire și a ascultat pățania lor. A

încercat să le zică ceva, să-i încurajeze, să-i convingă. Voia să-i însoțească chiar el și să rămână cu ei o vreme, la nevoie. Însă diaconul Ioan era de neclintit. Și a arătat și spre ucenicul său, care nu-și revenise încă din frică.

Faptul acesta a fost aflat în toată regiunea. Un monah, prieten cu diaconul Ioan, părintele Grigorie, s-a grăbit să-l întâlnească și să aibă... grijă de el:

— Nu ți-e rușine, ditamai bărbatul de doi metri, să crezi în povești, s-o iei la fugă ca iepurele și să mergi să te ascunzi sub rasa părintelui Teodosie?!

I-a zis și alte vorbe insultătoare și umilitoare. Diaconul, după ce le-a ascultat pe toate cu îndelungă-răbdare, a spus:

— Eu în chilia aceea nu mă mai întorc. Am părăsit-o definitiv. Voi căuta în altă parte. Cât despre „povești”, dacă ai curaj, du-te să stai acolo o noapte și după aceea vino să mai vorbim.

Părintele Grigorie († 1987), de la chilia Sfântului Govdela, nu putea să suporte faptul că diaconul Ioan, care se distingea prin curajul și vitejia lui, a fost cuprins de frica de demoni. El era dintre acei puțini aghioriți care nu credeau deloc în aparițiile demonice și-i batjocorea pe cei care se preocupau de astfel de lucruri; până când a pățit-o și el.

După discuția cu diaconul Ioan, a mers într-o după-amiază la arsana lui, dincolo de turnul Kalliagra, la pescuit. Era de lângă mare, din Ierisso, și cunoștea bine acest meșteșug.

Pe la asfințit a ieșit în larg și a început să arunce plasele. Era într-o dispoziție rea din pricina discuției de dinainte, iar acum se adăugaseră și semnele de stricare a vremii.

— Ciudat! a murmurat. Dacă a fost alizeu, trebuia ca la ora aceasta să fie plin de calamari. Parcă ar fi trecut pe aici mulțimi de pescari și i-ar fi prins pe toți!

S-a întors așadar la arsana, a legat provizoriu barca și a pregătit ceva de mâncare. Între timp, bănuiala lui s-a dovedit adevărată. S-a iscat un vânt și marea a început să se înfurie. Dacă ar fi fost mai mulți, s-ar fi dus să adune plasele, dar acum singur nu putea. A coborât să lege bine barca, ca să n-o rupă vijelia. Pe când mergea într-acolo, a auzit cum cineva îl strigă pe nume:

— Hei, părinte Grigorie!

S-a mirat. A ascultat mai bine. Și deodată a văzut pe cineva în mare, care se străduia din răspuțeri să vină spre el.

— Trebuie că e cineva cunoscut, și-a zis cu convingere. Dar așa de nebun să fie? Cum de se află în mare la ora asta, pe o astfel de vreme?

Mai rămăseseră cam douăzeci-treizeci de metri până să sosească. Atunci părintele Grigorie n-a mai rezistat.

— Cine ești? i-a strigat.

— Din vecinătate, din vecinătate, a răspuns înotătorul.

Și îndată a încetat să mai înoate și a început să iasă din valuri cu chipul lui negru, cu trup uriaș și urât. Avea coarne pe cap și făcea cu mâna în semn de salut.

— Maica Domnului! a strigat părintele Grigorie, făcându-și cruce.

Pentru prima dată în viața lui a simțit inima bătându-i cu putere și genunchii tremurându-i. La auzul numelui Maicii Domnului, ucigă-l toaca „din vecinătate” s-a aruncat în mare și a dispărut. Cât despre „neînfrițatul” părinte Grigorie, imediat ce și-a revenit din spaimă a părăsit barca și plasele și s-a încuiat în încăperea arsanalei. Acolo a început, părându-i rău pentru câte n-a

crezut și a batjocorit, să rostească cu lacrimi Acatistul Maicii Domnului iarăși și iarăși, până dimineața.

După aceea a mers la chilia lui și a povestit totul tovarășilor săi și vecinilor. Și s-a dus să-și ceară iertare de la diaconul Ioan, pentru cuvintele de ocară pe care i le spusese.

*

Într-un an, mănăstirea Ivron, de care aparține chilia bântuită, l-a numit supraveghetor la culesul alunelor pe monahul Partenie. Ca supraveghetor, trebuia să rămână două luni în chilia bântuită, până ce lucrătorii aveau să culeagă toate alunele și să le care în hambarele mănăstirii.

Părintele Partenie († 1965), ca orice om, avea slăbiciunile lui. Era cumplit la chip dar și... la grai. Avea însă două mari avantaje, credință în Dumnezeu și neînfricare față de demoni, fapte ce s-au vădit atât din discuțiile cu părinții mănăstirii, cât și din cele săvârșite în chilia bântuită.

— Cuvioși părinți, știu unde mă trimiteți, dar voi face ascultare, de vreme ce hotărârea voastră e spre binele mănăstirii. Aș putea, desigur, să dorm în afara chiliei, cu lucrătorii, de vreme ce ispitele demonilor au loc doar noaptea. Nu este însă corect ca eu, monah fiind, să dorm împreună cu mireni. Oricum, nu mi-e frică deloc de demoni. Și știți de ce? Pentru că mă ocrotește Maica Domnului Portărița și mă miluiește Hristos, care așteaptă, dacă nu îndreptarea, măcar pocăința mea. Părintele meu m-a învățat că, dacă Dumnezeu nu îngăduie, demonii e cu neputință să vatăme pe cineva. Și cred asta. Căci, dacă ar fi avut putere, atunci și aici, în mănăstire, m-ar fi putut ispiti și chiar nimici. Pun metanie, cer binecuvântarea voastră și Doamne-ajută!

Lucrătorii n-au văzut cu ochi buni faptul că erau vegheați de un călugăr, fiindcă în felul acesta nu mai

puteau fura. Însă partea bună era că aveau de auzit de la el multe povestiri și glume.

Seara părintele Partenie a intrat în chilia bântuită, a stins lampa și s-a culcat. Lucrătorii s-au speriat. Așteptau să doarmă și el undeva afară.

— Ori e nebun, ori nu știe ce se întâmplă acolo, a zis unul.

Nu adormise bine, când a auzit pași pe hol și în camera de alături. A crezut că sunt lucrători. Însă zgomotele continuau, și de aceea s-a ridicat să vadă cine este. A aprins o lumânare și a ieșit pe hol. Atunci cineva, pe care n-a apucat să-l vadă, i-a suflat în lumânare și a stins-o. Părintele Partenie s-a repezit să-l prindă, dar a călcat strâmb și puțin i-a lipsit să nu cadă la podea.

— Pe primul pe care-l voi prinde îl voi snopi în bătaie, a murmurat furios.

A închis pe pipăite ușile camerei și a tras zăvorul ușii exterioare. Știa ce face. Dacă erau lucrători care intraseră să fure alune s-ar fi ocupat de ei dimineață. Iar dacă erau într-adevăr demoni, ar fi știut în continuare cu cine avea de-a face. Până dimineață a dormit nederanjat.

— Părinte Partenie, ai petrecut bine azi-noapte? au întrebat de dimineață lucrătorii.

— Ascultați, fiilor! Dacă o să mai intre vreunul din voi noaptea în chilie ca să fure, îl voi lega și-l voi preda poliției. Iar dacă vreunul din voi îndrăznește să se joace cu mine, ca să mă sperie și să plec de aici, va regreta amar.

— Nu s-a întâmplat nimic din toate acestea, au protestat lucrătorii. Dar n-ai auzit despre chilia bântuită și despre câte pățesc de la diavoli cei care înnoptează în ea?

Părintele Partenie a preferat să tacă.

Noaptea următoare și-a luat toate măsurile. A închis ușile, a aprins felinarul folosit în vreme de vijelie, ca să nu

poată să i-l stingă, și-a pregătit un baston gros și s-a culcat.

Trecuse mult timp din noapte, când pe hol s-au auzit pași grei.

— Ciudat! Eu am închis ușa cu zăvor și lacăt. Cum au intrat aici?

A sărit din pat, a mărit flacăra felinarului, a luat bastonul în mâna dreaptă și a ieșit pe hol. N-a văzut pe nimeni. A simțit însă o suflare puternică, care i-a stins felinarul ca pe o lumânare.

Mirarea i-a crescut. A intrat în biserica chiliei și s-a rugat la Domnul, adăugând la urmă:

— Chiar demoni de-ar fi, Hristoase al meu, Tu nu le dai puterea de a mă vătăma și-Ți mulțumesc.

A sărutat și icoana Maicii Domnului, rugând-o:

— Și tu, Maica Domnului meu, să fii împreună cu mine.

Dimineața lucrătorii l-au întrebat:

— Ai avut iarăși vreo tulburare? Am auzit zgomote târziu în noapte și te-am văzut aprinzând lampa.

— Fiii mei, am auzit și eu destule povestiri despre câte s-au întâmplat în chilia asta, dar niciodată nu le-am crezut. Dar de vreme ce cele petrecute alaltăieri seară n-a fost o farsă de-a voastră și aceleași lucruri s-au întâmplat și aseară, într-adevăr, ceva ciudat se petrece...

În a treia noapte, vizitatorii nevăzuți au devenit și mai îndrăzneți. La miezul nopții discuțiile se auzeau chiar în fața ușii lui. S-a ridicat și a ascultat cu atenție. A auzit limpede cum i se rostește numele. N-a mai rezistat și a strigat:

— Cine sunteți?

— Gazdele, părinte Partenie.

— Și ce vreți de la mine?

— Nimic, îți ținem tovărășie.

Și-a făcut imediat semnul crucii, dar le-a aruncat și câteva... adjective lumești! De afară s-au auzit râsete.

— Dacă voi credeți că aveți de-a face cu diaconul Ioan și cu părintele Grigorie, sunteți de batjocură. Eu fac ascultare mănăstirii și nu voi pleca de aici până ce nu vor fi culesse toate alunele.

Iar s-au auzit râsete. De data aceasta s-a mâniat de-a binelea. A vrut să deschidă ușa, dar nu se deschidea. I s-a părut că cineva de afară ținea cu putere de ivăr și-l trăgea spre el. Când a început să tragă și el cu putere, cel de afară l-a lăsat dintr-o dată dinadins, încât ușa s-a deschis larg și părintele Partenie a căzut la podea. Acum râsetele de pe hol erau nepotolite.

Astfel și-a petrecut părintele Partenie nopțile în chilia bântuită, pe toată perioada culesului. Câte a pățit, doar demonii puteau să le născocoască. Dar și câte au auzit demonii atunci, doar de la părintele Partenie puteau să le audă!...

*

În vremea stăpânirii germane (1941-1944), un mirean pe nume Nodas a mers la mănăstirea Iviron, unde a fost găzduit pentru un timp. Din felul cum vorbea, părea destul de citit, dar din cele spuse de el era puțin ușuratic la minte. După ce i-a obosit pe părinți cu vorbele sale în vânt, aceștia, în chip delicat, l-au îndepărtat. Atunci acela a cerut să fie lăsat să stea în chilia bântuită, fără să practice ucenicia.

— Noi îți îngăduim, au încuviințat părinții. Avem însă datoria să-ți spunem că vei avea mari greutăți, căci acolo se întâmplă lucruri multe și ciudate, din lucrare diavolească.

— Cunosc această faimă pe care o are chilia. Dar e vorba de minciuni și iluzii, a răspuns acela într-un limbaj elevat, ca întotdeauna.

Astfel, Nodas s-a mutat în chilia bântuită. Prin grija și iubirea pe care i-o arătau mănăstirile și chiliile din apropiere, își petrecea frumos zilele. Odată, însă, a venit vremea să încerce și el din ciudățeniile acelei chilii.

Într-o duminică dimineața abia se terminase Sfânta Liturghie la chilia Sfânta Ana, și părinții s-au adunat la arhondaric, cum făceau de obicei. Deodată un monah, privind pe fereastră, a văzut un fum des și flăcări uriașe care ieșeau pe ușa și ferestrele chiliei bântuite.

— Gata, neisprăvitul a ars chilia! Nu mai putem face nimic, a zis unul.

Au tras îndată clopotele, ca să prindă de veste și ceilalți, pentru a salva cel puțin pădurea. Câțiva au alergat să-l scape pe Nodas, crezând că nu va mai apuca să iasă. Însă deodată, iată-l în fața lor!

— Ai ars chilia, nătângule! I-a „mângâiat” unul, gâfâind de atâta alergat.

— Nu, părinte, a negat el.

— Ești orb? Nu vezi că ies flăcări din ea? Fumul a ajuns până la nori!

— Ceea ce se vede nu e decât amăgire, e vorba de o iluzie.

Între timp s-au apropiat și ceilalți părinți.

— De ce stați de vorbă cu el? a zis unul. Noi credeam că ați ajuns deja.

— Liniștiți-vă, părinților, le-a spus Nodas. Degeaba vă trudiți și vă tulburați. Eu v-am spus că e vorba de o iluzie.

— Tu o ții pe-a ta! I-a certat cel mai bătrân dintre ei. Nu cumva diavolul te-a pus să ne întârzi, până ce totul devine cenușă și ruine?

Acestea le-a spus, și a plecat primul. Dar n-au apucat să se depărteze bine, că Nodas a început să strige.

— Uitați-vă, uitați-vă, părinților! Unde sunt fumul și flăcările?

Într-adevăr, nici flăcările, nici fumul nu se mai zăreau la orizont!

— Doamne miluiește! au strigat părinții mirați, făcându-și semnul crucii.

Firește că întâmplarea aceasta nu fusese o iluzie, după cum susținea Nodas. Era o lucrare diavolească fățișă. Era încă o ispită dintre cele întâmplăte în chilia bântuită, datorită faptului că în ea stăpânea duhurile rele.

*

Într-o vară, după o înțelegere cu mănăstirea Iviron, culesul alunelor din regiunea chiliei bântuite a fost încredințat obștii schitului Sfântul Andrei (Sarai).

Supraveghetor a fost pus părintele Leonte. Vecinii chiliei lui îl numeau „Tătarul”, atât din pricina originii sale rusești, cât și datorită înfățișării impresionante – purta și el, ca toți rușii aghioriți, cizme grele de piele, până la genunchi, chiar și vara.

Din prima zi în care părintele Leonte a intrat în chilia bântuită, a întâlnit mulțimi de șoareci, care circulau fără frică prin fața lui ziua-n amiaza mare și murdăreau totul. De aceea a adus de la Serai o pisică bine hrănită.

Într-o noapte, zgomotele și loviturile cunoscute i-au stricat somnul.

— Sigur am lăsat pisica afară, și-a zis. Mă dus să-i deschid ușa.

Însă când s-a ridicat a călcat pe coada pisicii, care dormea lângă patul lui.

Peste un timp, același lucru – zgomote și gălăgie. S-a ridicat să afle cauza. Când a atins ivărul, a auzit un vuiet atât de mare, că aproape l-a asurzit. A vrut să deschidă ușa și atunci a căzut pe el toată stiva de lemne uscate care erau așezate pe hol.

— Iskusenie (ispită!)! a strigat cu frică și furie.

A reușit, desigur, să se elibereze de sub lemne, dar noaptea următoare și-a petrecut-o în biserică. În zori a plecat la Sarai. A mers direct la părintele lui și i-a povestit pățania.

— Părinte, aseară am pățit asta și asta. Eu nu mai merg în chilia bântuită. Să se ocupe altcineva de asta.

— Unde e credința ta? i-a răspuns acela. Unde este evlavia ta pentru locul în care te-ai afierosit? Dacă demonii ne-ar ispiti mai mult decât de obicei, ce-ar trebui să facem? Să ne învățăm de colo-colo prin Sfântul Munte și în cele din urmă să plecăm în lume, numai pentru că acolo ne vor... lăsa în pace?

După aceste vorbe, părintele Leonte s-a căit pentru frica și fuga lui din chilia bântuită. Și-a regăsit curajul când l-a auzit pe părinte adăugând:

— Chiar astăzi împreună cu alți părinți voi face în locul acela litanie cu lemnul Sfintei Cruci și cu sfintele moaște. În plus, vei avea în chilie tovărășia neîntreruptă a doi frați.

Într-adevăr, au mers la chilia bântuită, au făcut agheasma și au citit exorcismele. De atunci, părintele Leonte și tovarășii săi rareori mai auzeau zgomote și voci, însă nu în chilie, ci foarte departe.

[101]

Săriturile diavolului

În primele decenii ale secolului al XX-lea, mănăstirea aghiorită Marea Lavră l-a așezat ca supraveghetor al animalelor sale pe monahul Ermolau.

Mănăstirea aceasta ținea diferite animale (capre, tăurași, catâri), care de multe ori treceau de cincisute. Le

încredința în grija unor păstori iscusiți, iar supravegherea acestora din urmă era dată unui monah foarte dibaci.

Părintele Ermolau era puternic la trup, simplu și lipsit de răutate. Dimpotrivă, întâiul dintre păstori era sever și necioplit, dar foarte iscusit și experimentat. Cu supraveghetorul se purta în cel mai urât chip, însă acela îl suporta fără murmur, datorită binelui mănăstirii.

Diavolul, neputându-l birui pe atletul răbdării prin acel păstor sever, a început chiar el un atac fățiș.

Într-o zi, așadar, i s-a arăta pe drum în chip de monah și a început să meargă alături de el. În vreme ce înaintau, îi vorbea neconținut și iute, întrebându-l diferite lucruri. Scopul lui era să-l țină tot timpul preocupat pe părintele Ermolau, încât să nu apuce să-și spună rugăciunea.

După ce a reușit asta, a început să facă sărituri de zece-douăzeci de metri de pe o stâncă pe alta, și iarăși se întorcea la părinte și-i spunea:

— Vezi ce fac eu? Sar de pe-o stâncă pe alta. Hai, sari și tu ca mine, dacă crezi că ești virtuos.

Diavolul voia în felul acesta să-i sădească monahului în minte gândul că este virtuos, ca să-l afunde în mândrie. Și atunci l-ar fi aruncat lesne de pe stânci.

Însă smeritul Ermolau a negat că ar fi virtuos. Și pe când se uita cu groază la diavol cum sărea cu atâta ușurință, s-a trezit parcă dintr-un somn și a strigat cu toată puterea:

— Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă! Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-mă în ceasul acesta!

Închipuirea demonică a dispărut îndată din fața lui și diavolul nu l-a mai ispitit niciodată în felul acesta.

[9]

Numele diavolesc

La Sfântul Munte, în chilia Sfântului Ioanichie de la schitul Sfântul Pantelimon, trăia părintele Iosif († 1995).

Într-o zi, părintele a vrut să schimbe o scândură putredă din podeaua chiliei sale.

După ce a scos scândura putredă și a luat măsura convenită, a tăiat scândura și s-a dus s-o așeze. Însă când a pus-o la locul ei, a văzut că era mai mare. A mai tăiat atunci din ea și s-a dus iar s-o așeze. Însă acum a văzut că era mai mică decât trebuia.

Părintele Iosif era tâmplar de meserie. A măsurat pentru a doua oară, cu multă precizie, a tăiat cu atenție altă scândură și s-a dus s-o așeze. Dar ce ciudat! Scândura era din nou mai mare. A tăiat-o și s-a pregătit s-o bată în cuie. Însă acum o tăiasă mai mică decât trebuia.

La fel a făcut încă de două ori, până ce a fost nevoit să strige cu furie:

— Du-te la naiba! Ce ai satană? Ce să-ți fac să te potrivești? De patru ori te-am măsurat și te-am tăiat. Acum ce naiba ai de nu te potrivești?

Sărmanul monah, în loc să spună rugăciunea și să ceară ajutor de la Dumnezeu, a ales să rostească numele diavolului, care n-a întârziat să apară. Acesta asemenea prilejuri așteaptă.

A apărut așadar în fața lui, în toată urâciunea chipului său, și i-a zis:

— M-ai strigat, părinte? Ce se întâmplă? Ai nevoie de ceva? Am venit să te ajut.

Părintele Iosif și-a făcut cruce înfricoșat, a lăsat scândura și a alergat la duhovnic să se spovedească.

De atunci nu-și mai putea reveni. A rămas în el frica și o oarecare privire în gol, ca pedeapsă pentru că-l chemase pe diavol.

E lucru știut că diavolul îl face pe om să se înfurie și, în mânia lui, să înjure și să hulească. Numele diavolului nu trebuie să-l rostim nici măcar în glumă.

[9]

Pățania ciorăparului

Părintele Arsenie ciorăparul era ucenicul virtuosului Auxentie, de la chilia Adormirea Maicii Domnului din schitul Sfânta Ana. Porecla „ciorăparul” i s-a dat de către părinții din regiune, deoarece împletea ciorapi la mașină; aceasta era rucodelia lui.

Părintele Arsenie avea o experiență nemaivăzută în lucrările demonice, care au fost notate și păstrate de un monah contemporan cu el, Gherasim Micraghianitul (1905-1991).

Odată, ascetul Arsenie de la Katunakia, care avea legături duhovnicești cu părintele Auxentie, a cerut ajutor pentru frământarea aluatului, pentru că ucenicul lui era plecat.

Părintele Auxentie a vrut să-l trimită cu bunăvoință pe fratele Arsenie. Acela, tânăr călugăr pe atunci, plin de râvnă și bunăvoință, aștepta cu nerăbdare ziua în care va merge la Katunakia. Și nu dorea atât de mult să se ducă pentru a frământa aluatul, cât pentru a vorbi cu cuviosul părinte ce purta același nume cu el, ca să audă povețele și să primească binecuvântarea sa.

Era iarnă și, din păcate, în ziua cu pricina era vreme rea. La miezul nopții s-au trezit pentru slujba utreniei.

Fratele Arsenie, însă, a început să se pregătească de plecare.

— Dragul meu fiu, i-a spus părintele, „afară e noapte de iarnă”, spune proverbul. Stai, aşadar, să citim mai întâi slujba şi după aceea ai destule ore la dispoziţie ca să mergi la Katunakia.

— Trebuie să plec cât mai degrabă, a zis fratele Arsenie, ca să termin de frământat şi să mă întorc la timp.

Neînţelegerea dintre părinte şi ucenic a început blând, dar s-a terminat fără împăcare. Părintele nu-l lăsa pe ucenic să plece înainte de sfârşitul slujbei, iar ucenicul, încăpăţânat şi învrăjbit, repeta că trebuie să plece cât mai repede.

În cele din urmă, părintele, vădit întristat, i-a spus ucenicului său:

— De vreme ce stăruie atât, du-te şi Dumnezeu să te păzească!

Fratele Arsenie, mulţumit că s-a făcut după voia lui, a plecat spre Katunakia, făcând pe drum slujba, ajutat de metanie. Nu i-a trecut câtuşi de puţin prin minte că a luat cu forţa binecuvântarea de a pleca şi că-l lăsase pe părintele lui întristat.

Când s-a apropiat de Peşteră – un ținut din afara schitului, unde se află un loc de închinăciune cu icoana Maicii Domnului –, a găsit candela stinsă. Înainte de a se închina a vrut s-o aprindă. Locul de închinăciune este aşezat puţin mai sus de drum. Pentru a se închina cineva la icoana Maicii Domnului, trebuie să urce trei trepte.

Îndată ce fratele Arsenie a păşit pe prima treaptă, deodată, în liniştea nopţii, s-a auzit o voce sălbatică şi nesuferită de demon. Inima fratelui, de frică, a început să bată iute şi dezordonat. Cu toate acestea, n-a renunţat. A cerut ajutorul Maicii Domnului şi a urcat pe treapta a doua. Atunci s-a auzit al doilea strigăt, mai puternic şi

mai sălbatic. Fratele a simțit că tremură din tot trupul și că nu se mai poate mișca. Și-a adunat însă forțele și a urcat pe treapta a treia, zicând:

— N-o să se facă ca tine, satană! Eu voi aprinde candela Maicii Domnului!

Însă atunci s-a întâmplat ceva îngrozitor. Din toată regiunea înconjurătoare au ajuns la urechile lui strigăte nearticulate, atât de puternice și înfricoșătoare, încât i se părea că tot ținutul se clatină și că stâncile cad.

Auzind aceste bubuituri și strigăte demonice, n-a avut altceva mai bun de făcut decât să aprindă candela Maicii Domnului și să se închine la icoana ei. Însă n-a apucat să ia chibritul în mână, când o putere diavolească iute ca un vârtej l-a înșfăcat și l-a aruncat la mulți metri depărtare.

— Nici atunci n-am priceput, povestea el mai târziu, dar nici până astăzi nu-mi dau seama cum de m-am aflat aruncat la pământ atât de departe. Și nu pot descrie ce am încercat și cum m-am simțit în clipa aceea. Un singur lucru am de spus, de fiecare dată când mă gândesc la asta și o povestesc, mă cutremur sufletește.

Așadar, în vreme ce stătea pe jumătate leșinat și afundat în groapa cugetelor întunecate, și-a venit în fire și și-a dat seama că toate acelea erau rodul încăpățânării sale egoiste și al neascultării lui.

Când a putut să se ridice și să umble, a luat drumul întoarcerii, jelind pentru starea în care se afla și căindu-se din inimă. Își făcea încontinuu semnul crucii și cerea cu lacrimi mila dumnezeiască.

Când, în sfârșit, a ajuns în chilie, l-a găsit pe părintele lui în mijlocul bisericii, rugându-se cu lacrimi. Acela l-a primit cu emoție și bucurie pe ucenicul său, iar acesta a căzut cu zdobire la picioarele lui, cerându-și iertare.

— Te-am iertat, fiule, i-a spus părintele, în vreme ce-l ridica și se străduia să-l liniștească. Să știi că, îndată ce ai făcut voia ta și ai căzut în neascultare, am fost înștiințat de Dumnezeu că ți se va întâmpla ceva rău. De aceea am stăruit să nu mergi la Katunakia în ceasul acela, fără să te înarmezi cu puterea și bucuria slujbei utreniei. Slăvește-L pe Dumnezeu, că încercarea și pedeapsa neascultării tale a fost doar atât de mică. Harul Maicii Domnului, la care am alergat cu smeritele mele rugăciuni, s-a îndurat de amândoi. Pe tine te-a păzit de furia satanei, iar pe mine nu m-a lăsat să cad în dureri netălmăduite acum, la bătrânețe. Pășania aceasta să-ți fie lecție de smerenie și ascultare, „ca să nu ți se întâmple și mai rău”, cum a spus Domnul.

În sufletul părintelui Arsenie s-a întipărit atât de viu acea experiență înfricoșătoare, încât, de fiecare dată când îl apuca noaptea în dreptul Peșterii, nu îndrăznea să-și continue singur drumul, ci căuta pe cineva care să-l însoțească. Chiar și la bătrânețe, după ce trecuse de optzeci de ani, îl cuprindea aceeași frică atunci când trebuia să treacă pe acolo după asfințitul soarelui.

[101]

Coșul cu apă

Un părinte, povestindu-i ucenicului său despre valoarea rugăciunii, l-a îndemnat:

- Să-ți spui mereu rugăciunea, fiule.
- O spun, dar nu se vede nimic, răspunse monahul.
- Diavolul însă vede și fuge, a zis părintele.
- De unde să știi eu?
- Nu cumva vrei să vezi minuni?
- Da, părinte, vreau să văd minuni!

— Bine, mă voi ruga la Dumnezeu să-ți arate o minune, ca să pricepi câtă putere are rugăciunea.

După ce a făcut părintele rugăciuni și a ținut post trei zile, i-a spus monahului:

— Acum, fiule, ia coșul acesta și du-te la izvor să-l umpli cu apă.

— Iartă-mă, părinte, dar încă nu mi-am pierdut mințile să mă duc să umplu coșul cu apă.

— N-ai zis că vrei să vezi minuni? Fă așadar ceea ce-ți spun. Dar să rostești încontinuu rugăciunea.

— Fie, a zis ucenicul și a plecat.

S-a dus la izvor, a pus coșul dedesubt și, spunând neconținut rugăciunea, l-a umplut cu apă. Între timp părintele se ruga fierbinte în chilia sa.

Monahul, uimit de minunea aceasta, a alergat cu coșul plin de apă la părinte. Dar pe drum i s-a arătat diavolul în chip de om și i-a zis:

— Unde te duci, călugăre?

— La părintele meu.

— Cum te cheamă?

— Gheorghe.

— De câtă vreme ești monah?

— De cinci-șase ani.

— Ce lucrare faci?

— Fac peceți.

Acestea le-a discutat cu diavolul. Vorbind însă, a încetat rugăciunea și apa a curs prin coș. Astfel, s-a dus la părinte cu coșul gol.

— Ce s-a întâmplat, fiule? a întrebat acela.

— Asta și asta, părinte.

— Acum ai văzut? Atâta timp cât ai spus rugăciunea, coșul a ținut apa. Însă când ai încetat să te rogi și ai început să vorbești îndelung, apa s-a scurs.

[16]

„Ține-ți mintea în iad...”

În textele scrise ale cuviosului Siluan Athonitul († 1938) citim că Dumnezeu a îngăduit, cel puțin de două ori, ca acest rob ales al Lui să vadă puterea distrugătoare și cruzimea înfricoșătoare a diavolului.

Prima dată, pe când era încă tânăr ucenic, cuviosul a scăpat repede, rostind „Doamne Iisuse Hristoase...”. Și nici n-a apucat să-și termine rugăciunea, când în fața lui a apărut Însuși Domnul.

A doua oară însă, când înaintase deja în viața duhovnicească și sufletul lui devenise puternic, demonii nu-l lăsau în pace. Pentru o perioadă îndelungată de timp i se arătau foarte des, zi și noapte. În perioada aceea, cuviosul era străbătut de un cuget subțire de slavă deșartă, după o vedenie pe care-o avusese.

Sufletul i-a fost cuprins multă vreme de o neliniște. „Eu”, se gândea în sine, „nu osândesc pe nimeni, cugete rele nu primesc, fac ascultare cu sârguință, mă înfrânez de la mâncare, mă rog neîncetat... De ce, oare, demonii sunt așa de familiari cu mine?”

Într-o noapte, așadar, pe când cuviosul se afla într-o asemenea stare de neliniște, văzu cum chilia lui s-a umplut de demoni. A început îndată să se roage din tot sufletul. Demonii, neputând suferi preaputernicul nume al Domnului, părea că se retrag. Dar, iată, curând au apărut din nou. S-a gândit atunci să facă câteva metanii înaintea icoanelor, însă demonii l-au înconjurat. Și unul dintre ei stătea în fața lui, încât cuviosul a șovăit să mai continue, căci ar fi fost ca și cum s-ar închina duhurilor rele.

Cuprins de deznădejde și de chinuri sufletești, a găsit în cele din urmă puterea de a-I vorbi Domnului:

— Doamne, Tu vezi că vreau să mă rog cu minte curată, dar demonii nu mă lasă. Spune-mi, așadar, ce trebuie să fac, pentru ca ei să fugă departe de mine?

— Cei mândri, i-a răspuns Domnul în suflet, mereu sunt chinuiți așa de demoni.

— Doamne, Tu ești milostiv. Sufletul meu pe Tine Te știe. Luminează-mă ce să fac, pentru ca sufletul meu să se smerească.

Și Domnul a răspuns:

— Ține-ți mintea în iad și nu deznădăjdui!

Cuviosul a primit aceste cuvinte neobișnuite și paradoxale ca pe cea mai puternică armă împotriva diavolului. De aceea, de atunci s-a străduit să le trăiască la cel mai înalt grad. Restul vieții sale ascetice a fost stabilit de acel dialog nocturn și de atunci mereu a căutat smerenia cu ardoare și râvnă. Prin multă trudă și sudoare a aflat că, în fața oricărei lucrări demonice, e bine să se întoarcă împotriva sinelui său și să-l osândească iadului celui veșnic ca pe cel mai mare vrăjmaș al lui, însă fără a uita vreodată mila lui Dumnezeu.

Demonii nu suportau puterea unei smerenii atât de uimitoare și dădeau înapoi, și astfel cuviosul își afla odihna și putea de-acum prin experiența lui să-l povățuiască pe orice nevoitor duhovnicesc:

— Dacă ți se întâmplă să vezi vreun demon, nu-ți fie teamă. Smerește-te pe tine și demonii vor dispărea. Să fii viteaz și să-ți aduci aminte că Domnul te vede, dacă-ți poi nădejdea în El.

Cuviosul povestea și o întâmplare în legătură cu asta, pe care i-a spus-o un diacon:

I s-a arătat odată și acelaia satana, în chip de înger luminos, și i-a zis:

— Eu îi iubesc pe cei mândri. Toți aceștia, în viața de dincolo, vor fi cu mine. Tu ești mândru, și de aceea te voi lua și pe tine.

— Eu sunt mai rău decât toți, a răspuns acela, și îndată satana s-a făcut nevăzut.

[85]

Părintele Iacob Dionisiatul

Părintele Iacob Dionisiatul († 1939) era tipul de monah cu viață de obște severă. Șaptezeci de ani a trăit în mănăstirea Dionisiu, fără să fi refuzat vreodată săvârșirea vreunei ascultări sau să fi călcat rânduiala obștească. A slujit ca iconom la metocurile mănăstirii, s-a ocupat de tipicul bisericii și în repetate rânduri s-a aflat la conducerea Sfintei Chinotite a Muntelui Athos.

La un praznic mare, câțiva monahi au vrut, după masa oficială, să-l cheme și pe părintele Iacob pentru a-i oferi un pahar de vin. Acela însă, credincios principiilor sale monahale, a refuzat într-un fel delicat: s-a scuzat spunând că a băut mult la masă. La stăruințele monahilor, părintele Iacob a fost nevoit să le explice că vinul îl va vătăma. Aceia iarăși, crezând că a vorbit de vătămare trupească, n-au încetat să stăruie cu tărie și să se tânguiască că nu vrea să le facă tovărășie.

Atunci, părintele cel simplu, dar înzestrat cu acrivie monahică, vrând să le arate că stăruința lor provine din îndemnul diavolului, ce-a făcut?

Cu mâna stângă a luat paharul, iar cu cea dreaptă a făcut deasupra lui semnul crucii. Îndată paharul s-a spart în patru și vinul s-a vărsat în fața privirilor tuturor!

Și spunea, veșnic pomenitul, că în vreme ce ei stăruiau să bea vinul, îl vedea înăuntru pe însuși diavolul,

uneltind cu nerușinare. Astfel a priceput că în spatele ospitalității părinților se ascundea ispita demonică.

[14]

Lupte și biruințe

Părintele Iosif Isihastul († 1959) s-a luptat dur cu demonii, cât a trăit în pustia Sfântului Munte.

„Opt ani”, povestește el, „m-am războit cu patimile trupești. În fiecare noapte legiuni de demoni mă atacau cu bețe, topoare și altele. Unul mă trăgea de barbă, altul de păr, de picioare, de mâini; iar alții le strigau: «Strângeți-l de gât! Omorâți-l!» Se aruncau asupra mea cu săbii, sulițe, cazmale și baltage, strigând: «Pe el, cu toții!»

«Ajută-mă, Maica Domnului!» strigam eu. Și îl înșfăcam pe unul din ei, aruncându-l asupra celorlalți. Îi snopeam în bătaie. Dar numai la auzul numelor lui Hristos și Maicii Domnului se făceau nevăzuți.

Într-o zi ne-a vizitat la Sfântul Vasile, unde stăteam atunci, o cunoștință de-a noastră din lume. Noaptea l-am pus să doarmă în camera de alături. Demonii, obișnuiți să mă războiască pe mine, au tăbărât pe el și au început să-l bată. Omul s-a îngrozit. A început să strige. Eu mi-am dat seama ce se petrece și am alergat să-l scap.

— Ce ți s-a întâmplat?

— Demonii m-au snopit în bătaie. Puțin a lipsit să mă omoare!

— Nu-ți fie teamă, la mine au venit, și din greșeală ai mâncat tu bătaie.

După aceea i-am spus câteva glumițe, ca să-l liniștesc, dar a fost cu neputință. S-a uitat cu frică de jur-împrejur și m-a rugat:

— Lăsați-mă să plec!

În toiul nopții l-am condus la Sfânta Ana și m-am întors.

Într-o astfel de războire și luptă am petrecut opt ani. De atâta bătaie pe care i-o dădeam trupului meu pentru războirea patimilor, precum și din pricina postului, privegherii și altor nevoițe, m-am istovit și m-am îmbolnăvit.

Așadar odată, pe când eram ținut la pat, ușa s-a deschis. Mă rugam cu spatele la ușă și nu m-am întors să văd cine este. Am crezut c-a venit părintele Arsenie. Însă deodată am simțit pe dedesubtul meu o mână care mă mângâia, provocându-mi plăcere. M-am uitat și ce să văd? Demonul desfrânării în carne și oase! M-am repezit asupra lui ca un câine și l-am înșfăcat. Atât de furios eram pe el. Am simțit în mână părul său ca de porc. Demonul a dispărut, dar încăperea s-a umplut de mizerie. Din clipa aceea împreună cu el a plecat și războirea trupească. Am devenit atât de eliberat de patimi, precum pruncul.

...În seara aceea Dumnezeu mi-a arătat răutatea satanei. Mă afluam într-un ținut frumos și foarte înalt. Jos era un loc ca o piață, iar alături marea. Demonii întinseseră mii de curse și, în vreme ce monahii treceau pe acolo, cădeau în ele. Unul se prindea de cap, altul de picior, altul de mână, de haine. Balaurul cel urât avea capul afară din mare și scotea flăcări pe gură, pe ochi și pe nas. Și se bucura, văzându-i pe monahi cum cad.

— Balaure scârbos, am strigat, așa ne amăgești și ne întinzi curse?

Când mi-am revenit, am simțit bucurie, pentru că văzusem cursele diavolești, dar și tristețe, pentru primejdiile și căderile noastre. De atunci am dobândit în mine o pace adâncă. Dar diavolul nu s-a liniștit. I-a aruncat pe oameni împotriva mea. În viața aceasta e nevoie de luptă. Dacă vrei să câștigi, te vei lupta, nu

glumă! Te lupți cu duhurile necurate, care nu-ți întind prăjituri și bomboane; trag în tine cu gloanțe, care nu-țiucid trupul, ci sufletul”.

[40]

Părintele Ieroteu Dionisiatul

Fericitul părinte Ieroteu († 1963) se distingea, din toată obștea mănăstirii Dionisiu, prin smerenia și simplitatea sa. Era precum sufletele acelea de copil pe care le ferecea Domnul, și tocmai de aceea, chiar din viața aceasta, s-a învrednicit să cunoască prin simțurile sale duhovnicești lumina nezidită a împărăției cerești, mângâierile Maicii Domnului, dar nu rareori și răutatea invidioșilor demoni.

În anii 1938-1939, părintele Ieroteu slujea la moara mănăstirii. Într-o zi, pe când măcina, văzu o mulțime de năluci demonice umplând moara. Unii semănau cu maimuțele, alții cu arapii. Dar aveau chip de țap până la mijloc, iar de la mijloc în jos purtau fuste.

Părintele a încremenit de frică și din toată puterea sufletului a început să se roage cu tărie Maicii Domnului:

— „Bucură-te, Fecioară Născătoare de Dumnezeu...”

Asta a fost! Îndată ce demonii au auzit cântarea către Maica Domnului, s-au cutremurat și au dispărut.

În 1960, demonii l-au încercat pe părintele Ieroteu printr-o ispită nemaivăzută.

Era noapte. Părintele își terminase canonul și se pregătea să se întindă, când deodată a auzit în chilia sa instrumente muzicale, cum auzise el odată cântând la Tesalonic. Și-a dat seama că era lucrare satanică, și de aceea n-a dat importanță. Însă după aceea văzu lângă el trei țapi negri, care mai apoi se făcură cinci și mai târziu

șapte. Și-a luat îndată metania și a început să se roage cu râvnă.

— „Doamne, Iisuse Hristoase, miluiește-mă pe mine, păcătosul!”

Țapii au dispărut imediat.

Peste puțin timp, l-a încercat o altă ispită. Chilia i s-a umplut cu tineri frumoși, bărbați și femei – să fi fost vreo douăzeci –, care se purtau, fără rușine, necuvios în fața lui. Părintele și-a închis ochii, ca să nu vadă, și a început iarăși să se roage cu râvnă:

— „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă! Îngerul a coborât... Preasfântă Fecioară Născătoare de Dumnezeu, bucură-te...”

N-a apucat să termine Acatistul și o lumină blândă, care s-a revărsat din icoana Maicii Domnului, a umplut chilia. Îndată tinerii aceia nerușinați au plecat de lângă el și s-au așezat la fereastră.

Între timp a bătut clopotul și în biserică a început să se săvârșească slujba. A vrut să plece și el într-acolo, pentru ca sufletul lui să afle puțină odihnă după acele întâmplări din noapte, însă demonii nu aveau chef să-l lase în pace. I-au umplut, blestemații, chilia cu lemne, alcătuiind un baraj de netrecut. Părintele Ieroteu nu putea înainta nici măcar un pas. Descurajat, a început să strige. În ceasul acela, prin dreptul chiliei trecea un frate, ieromonahul Pavel.

— De ce strigi, părinte Ieroteu?

— Am nevoie de ajutor!

— Ce fel de ajutor?

— Vino repede înăuntru!

Părintele Pavel s-a dus să deschidă ușa, dar n-a izbutit.

— Nu pot să deschid. Ușa e încuiată.

— Împinge și deschide, altfel sparge-o și intră!

Așa a și făcut. Din două lovituri a forțat-o și a intrat.

— Ce-ai pățit de strigi, părinte?

— Nici nu-ți închipui ce-am pățit, frate! Îți mulțumesc că ai venit și m-ai eliberat...

Demonii cei răi, odată cu intrarea fratelui Pavel, au dispărut. Barajul de lemne a pierit. Iar părintele s-a aflat nederanjat în biserica mănăstirii, unde-i slăvea cu inima lui de copil pe Hristos și pe Maica Domnului, care încă o dată l-au scăpat de „chipurile întunecate ale viclenilor demoni”.

[46]

Părintele Dimitrie Gagastathis

Virtuosul părinte Dimitrie Gagastathis (1902-1975), preot al satului Platani, din Tricala, în perioada 1931-1973, i-a văzut de multe ori, cu ochii săi străvăzători, pe satana și pe demoni. Iată cum povestește el, cu simplitatea-i caracteristică, câteva experiențe de-ale sale:

„Eu mereu, aproape în fiecare zi, liturghiseam la biserica Arhanghelilor. Într-o seară, în timp ce făceam slujba obișnuită, pe la douăsprezece-unu noaptea, auzii voci, cântece, dansuri, clarinete. Afară era zăpadă mare și foarte frig. Am ieșit și ce să văd? Diavolii făceau nuntă. Am început să râd și mi-am făcut cruce, spunând: «Unde adumbrește harul Sfinților Arhangheli, acolo puterea diavolului este alungată» și «zdrobește cu semnul sfintei Tale cruci toată puterea potrivnică». Și s-au făcut toți nevăzuți...

Altădată iarăși, pe când liturghiseam, am auzit gălăgie afară. Am ieșit și am văzut cum diavolii clădeau un bloc. Unul avea mistrie, altul cazma etc. Am făcut semnul crucii și au dispărut imediat.

Într-o seară pe la ora 4 mă întorceam acasă. Văzui pe drum doi demoni care se certau. Le-am spus: «Hei, voi de colo! Ce aveți de împărțit de vă certați?» Am făcut semnul crucii și au dispărut și aceștia.

Altădată mă întorceam acasă pe zăpadă. În fața mea a apărut un demon în chip de porc. Însă după ce am făcut semnul crucii a pierit ca fumul.

Într-o noapte citeam Acatistul Maicii Domnului și diavolul mi-a apărut ca un câine, încercând să treacă printre picioarele mele. Însă Maica Domnului nu l-a lăsat. Cine știe în ce ispite voia să mă arunce!

În altă noapte m-am trezit, pe la ora 1, și m-am dus să mă rog la Arhangheli. Pe drum, pe când înaintam, văzui un negru înalt, cu niște sfori în mână, gata să mă spânzure. M-a luat de gât. I-am chemat îndată pe Arhangheli, mi-am făcut cruce și a dispărut.

În altă noapte, în vreme ce mă întorceam de la Liturghie, m-am pus în pat să mă culc. Era iarnă și afară zăpadă. Peste puțin timp, auzii o voce de femeie care mă striga: «Părinte Dimitrie! Părinte Dimitrie!» M-am gândit: «Cine să mă strige la ora asta?» Am început să spun Acatistul, cu gândul că, dacă era om adevărat, va rămâne. După ce l-am terminat, am ieșit să văd cine este. Însă n-a apărut nimeni.

Altădată, vară fiind, m-au chemat în satul Koursovo să înmormântează pe cineva. Când m-am întors în satul meu, pe drum, diavolii aruncau cu pietre în mine. Voiau să mă omoare. Am început să spun Acatistul și au dispărut ca fumul.

Într-o zi mă întorceam de la ogor și, trecând prin dreptul biseriței Sfântului Gheorghe, am văzut un diavol întins. L-am întrebat: «Ce faci aici?» «Eu stau aici ca să nu las pe nimeni să-și facă cruce», mi-a răspuns.

Într-o după-amiază, treceam prin piața satului pentru a merge acasă. Într-o cafenea am văzut mulți bărbați. Unii beau vin, alții jucau cărți. Diavolii erau în jurul lor și deasupra capetelor lor. Deasupra unuia stătea un diavol cu chip de urs.

Diavolii se împotrivesc fiecărui creștin care se luptă sincer. Însă nu trebuie să ne fie frică de ei. Sunt doar un fum. N-au putere asupra oamenilor. Dumnezeu îngăduie, desigur, ispitele, pentru a încerca credința oamenilor. Diavolii îi cer întotdeauna voie lui Dumnezeu înainte de a ispiti vreun credincios. Ei se află și în biserică, chiar în timpul Sfintei Liturghii. Le sădesc celor din biserică cugete rele și-i distrag de la rugăciune și de la atenția cuvenită din timpul Sfintei Taine. Însă îndată ce psalții cântă heruvicul și are loc ieșirea mare, atunci demonii pleacă.

Odată, pe când slujeam noaptea, demonii au intrat în biserică și au început să răstoarne scaunele. Căpetenia lor a intrat în altar, a închis ferestruica și m-a luat de gât să mă sugrume. Eu am cerut ajutor de la Sfinții Arhangheli. La cântatul cocoșilor au dispărut.

Neamul demonilor pleacă doar prin post și rugăciune. Dacă află pe cineva fricos, îi face tot ce vrea. Însă îndeosebi îi amăgește pe cei egoiști și mândri. Le e teamă de spovedania curată și sinceră, de smerenie și de iubire".

[71]

Întâmplările de la Babini

În satul Babini din regiunea Xiromer, niște întâmplări petrecute în anul 1983 i-a cutremurat pe toți grecii. Au fost arătate la televizor, spuse la radio, scrise în ziare:

În casa lui Ilie Todu, care locuia la Babini cu soția, mama și fiul său de opt ani, Stathis, într-o zi au început să se întâmple multe lucruri ciudate. Din acoperiș se auzeau gemete înfricoșătoare. Pe podea cădeau pietre din tavan, fără ca acesta să se găurească. Luminile din casă se aprindeau și se stingeau singure. Diferite obiecte, precum cratițele, papucii etc. se ridicau în aer și cădeau pe gazde ori se stivuiău în vreun colț al casei. Animalele, legate în curte, erau dezlegate de o putere nevăzută.

Toate acestea s-au făcut cunoscute în întreaga țară, a fost realizată și o „masa rotundă” la televizor, cu participarea sociologilor, psihologilor și psihiatrilor. Însă niciunul dintre ei nu puteau explica convingător acele fenomene bizare.

Între timp, preotul din Babini, Dimitrie Egumenul, și alți părinți evlavioși din regiune au făcut deseori agheasmă în casa lui Todu și au citit exorcismele. De atunci frecvența și intensitatea fenomenelor au început să scadă. Această scădere a continuat cu statornicie, după ce preaînaltul mitropolit Theoclit s-a dus și a liturghisit în sat, iar episcopul Gheorghe Naumi și alți șase preoți au săvârșit Taina Maslului și arhimandritul Cosma Paphristu, predicatorul mitropoliei, a spovedit toată familia lui Todu.

Fenomenele au dispărut cu totul după aproape patru luni, la 25 octombrie 1983. În ziua aceea satul Babini a fost vizitat de fericitul Porfirie († 1991), care, după ce a văzut de aproape ce se întâmplă și a discutat cu locuitorii,

a citit în biserica satului rugăciuni potrivite pentru îndepărtarea răului. Părintele cel străvăzător le-a spus limpede sătenilor că acele întâmplări suprafirești se datorau lucrării satanice, întrucât familia lui Todu, dar și ceilalți locuitori ai regiunii, erau hulitori.

[Din povestirile orale ale arhimandritului
Cosma Papahristu
și ale preotului Dimitrie Egumenul]

Ucenicul și „pisica sălbatică”

Părintelui Ioachim († 1988), tipul clasic al aghioritului care se nevoiește în chilie, îi plăcea să le povestească ucenicilor săi întâmplări multe și folositoare din câte auzise și trăise în Sfântul Munte. Printre acestea le povestea și despre un ucenic care se închinoviasse la Chilia Sfântul Ioasaf, ce aparține de schitul ivirit Sfântul Ioan Botezătorul. Ucenicul acela se împărtășea des. Cu toate acestea, de la fereastra chiliei sale vedea o pisică sălbatică – era demon, dar nu-și dădea seama – gata să-l atace. Când le-a vorbit părinților despre aceasta, ei i-au spus:

— E vorba de lucrare diavolească. Poate că ascunzi ceva la spovedanie. Fii atent să te spovedești sincer, căci vicleanul îți poate face mare rău.

Într-adevăr, tânărul făcuse din neatenție o crimă în satul lui. Nimeni nu știa. Toți credeau că se întâmplase un accident din cele obișnuite. Așadar, ucenicul, pentru că-i fusese teamă ca nu cumva crima lui săvârșită fără de voie să fie descoperită și el să fie osândit la ani grei de temniță, n-a îndrăznit nici măcar la spovedanie s-o vădească. După povăța părinților însă, a mărturisit-o. Și de atunci aparițiile demonice au încetat.

[60]

Rugăciunile dreptilor

Sfântul Iacob scrie: „Multă putere are rugăciunea dreptului”. Însă pentru ca rugăciunea celui drept să lucreze asupra unui păcătos, trebuie ca și acela să se lupte cât poate. Caracteristică este și întâmplarea de mai jos.

Un pelerin, căutând Sfinți prin pustia Muntelui Athos, s-a apropiat de un ascet.

— Te implor, părinte, roagă-te pentru mine, căci am probleme mari.

Ascetului i s-a făcut milă de el și în fiecare seară la priveghere făcea rugăciuni și pentru acela.

Într-o noapte, în vreme ce se ruga, îl văzu pe satana în fața chiliei sale râzând cu răutate și necăjindu-l.

— De ce-mi tulburi liniștea, blestematul? a întrebat el.

— Ha, ha, ha! Râd pentru că priveghezi degeaba pentru omul meu, Ioan. Și el priveghează, dar în încăperile mele (se referea la centrele de distracție). Cu puțin înainte și-a terminat „privegherea” și acum sforăie.

Astfel, rugăciunea ascetului nu-i folosea lui Ioan, pentru că el însuși nu se nevoia pe cât era cu putință.

[42]

Părintele Iacob

În viața lui ascetică, fericitul părinte Iacob Țsalikis († 1991), egumenul mănăstirii cuviosului David Bătrânul, din Evia, a încercat din plin războiera diavolului. Când acesta din urmă și-a dat seama că, ispitindu-l prin mijlocirea oamenilor, părintele mai mult se folosea, s-a

hotărât să-l ispitească direct chiar el, precum pe ceilalți pustnici purtători de Dumnezeu.

„Odată reparam camerele mănăstirii”, povestește părintele Iacob. „Cu puțin înainte de amiază, m-am întins obosit pe patul unei camere, căreia îi reparasem tavanul. Deodată se deschise ușa și intră iute un ostaș, încălțat cu niște ghete vechi. Avea doar un ochi în frunte și striga cu sălbăticie:

— Așadar aici mi-erai? Să vezi ce-o să pățești acum!

În spatele lui urmau vreo optsprezece demoni, unii cu chip de om, alții de maimuță. Toți aceștia s-au repezit asupra mea și au început să mă lovească. Mă străduiam să-mi fac semnul crucii, însă ei mă împiedicau. Trei dintre ei mă țineau de mâini iar unul îmi deschidea degetele, ca să nu pot face cu ele semnul sfintei cruci.

Loviturile și chinurile pe care le-am îndurat sunt de nedescris. Peste puțin timp, din gură și din nas îmi curgea sânge. Buzele mi se umflaseră. Barba și părul smulse. Rasa deschisă și pantalonii dați jos, căci Dumnezeu le-a îngăduit să mă chinuie chiar și în părțile intime. Degetele mi se strâmbaseră. Un umăr aproape că mi se deplasase. Iar în urechi îmi răsunau cuvintele lor pline de ură:

— Mă vezi pe mine? m-a întrebat unul. Eu sunt cel care te prinde de grumaz și nu te lasă să citești clar.

Altul îmi zicea altele. În fine, la un moment dat, mi-am eliberat mâna și am făcut semnul crucii. Îndată demonii au sărit pe fereastră, lăsându-mă pe jumătate mort.

Mi-am adunat hainele și m-am dus cu chiu cu vai în bucătărie. Acolo era o pelerină bătrână, care, când m-a văzut, s-a speriat.

— N-ai venit sus, bunico, să mă ajuți! Demonii m-au snopit în bătaie.

— Am auzit lovituri și zgomote, părinte Iacob, dar am crezut că tu le faci în vreme ce lucrezi”.

Aceste ispite atât de dureroase au vădit puterea pe care i-a dat-o Domnul ca să le îndure, precum și harul mucenicesc și mărturisitor cu care l-a înzestrat.

*

Fericitul Iacob a trăit și alte dăți prezența demonică în interiorul mănăstirii sale. Odată un păstor din regiune, înșelat de cel viclean, a crezut că niște oi ale lui au fost sfâșiate de câinele mănăstirii. Părintele l-a încredințat că nu e adevărat, dar acela i-a făcut reclamație.

Așadar, pe când părintele Iacob stătea în curte întristat, văzu puțin mai încolo un bărbat foarte înalt și slab, care stătea și se uita la el. La un moment dat acela s-a suit pe acoperișul mănăstirii și-i striga de acolo:

— Ți-am făcut rost de-o invitație la judecătorie. Eu am provocat toate astea!

Evident că era satana. În cele din urmă, cu ajutorul cuviosului David și a unui avocat, cazul a fost rezolvat, și fără ca părintele să meargă la judecătorie, lucru ce l-ar fi întristat mult.

*

Altădată se afla la poarta mănăstirii și deodată văzu intrând o babă.

— Vino să te închini și să te omenim, bunico. Astă seară vei rămâne aici.

— Ba nu rămân aici, nu pot să rămân aici, căci voi bateți clopotele încontinuu. Am venit doar să vă văd și voi pleca. Voi merge la cutare mănăstire de maici. Acolo îmi fac o primire bună și voi rămâne o săptămână. Îndată ce ajung acolo, așa le fac pe maici (și a arătat cu degetul că le înfige în țeapă). Și imediat încep să se certe între ele. Și începe sărbătoarea!

Uimit de cele ce auzea, părintele Iacob a privit-o cu atenție la față. A văzut atunci niște ochi foarte mici și vopsiți, cercei mari și o ață trecută prin nas și legată de cercei. Și-a făcut cruce, spunând:

— Doamne miluiește! Ce babă mai e și asta!

Îndată baba a început să se topească precum fumul și a pierit. Era diavolul!

Părintele a comentat întâmplarea aceasta, subliniind cât de mult sunt îndepărtate ispitele de către slujbele zilnice și de Sfânta Liturghie. Însuși diavolul a mărturisit că nu poate rămâne, „pentru că clopotele bat încontinuu”. Dimpotrivă, cât de mult se bucura el de scandaluri și răstălmăciri!

— În orice caz, a încheiat el, vine și pe la noi și își face plimbarea, nu cumva va afla pe vreunul nepăzit și va putea astfel să-și facă treaba.

*

Într-o seară, în vremea Pavecerniței, a văzut în fața chiliei sale ispita în chip de femeie, arătându-i cu necuviință spatele și spunând cuvinte nerușinate. Părintele a luat degrabă icoana Maicii Domnului și a ieșit zicând:

— „La îndurarea ta scăpăm, Născătoare de Dumnezeu...”.

Așa cum pleacă un obuz șuierând, la fel a zbughit-o și ispita, trecând peste cărămizile acoperișului și izbindu-se de muntele din față cu un bubuit asurzitor.

[30]

Părintele Cleopa

Biserica română a secolului al XX-lea se distinge prin chipul harismatic al părintelui Cleopa Ilie (1912-1998), un purtător de Dumnezeu contemporan al

Ortodoxiei, care în cei șaptezeci de ani ai săi de viață ascetică a cunoscut mari binecuvântări dumnezeiești, dar a înfrun-tat și puternice ispite diavolești.

Părintele Cleopa s-a născut în satul Sulița din județul Botoșani. Evlavioșii săi părinți aveau zece copii, dintre care cinci au devenit monahi. Părintele Cleopa – Constantin după numele lumesc – și frații lui se dădeau de mici nevoițelor duhovnicești, și de aceea demonii cei urâtori ai binelui îi războiau.

Într-o noapte, pe când Constantin se ruga împreună cu frații săi mai mari, Gheorghe și Vasile, duhurile necurate făceau gălăgie, bătând din palme și grohăind ca porcii. Se vede că nu sufereau rugăciunea fierbinte și curată a acelor copii lipsiți de răutate.

În altă seară, iarăși, în vreme ce cei trei frați citeau în genunchi Psaltirea în stână, în jurul focului, văzură deodată în fața lor o pasăre ciudată, ca un vultur. Constantin s-a oprit din citit și a strigat:

— Ia uitați-vă ce pasăre frumoasă!

— Taci și continuă! l-a certat Vasile.

Între timp, pasărea, care nu era decât un demon, s-a aruncat cu iuțeală în foc, împrăștiind cărbunii aprinși. Rezultatul a fost că stâna a luat foc și multe oi au ars.

La început, micuțul Constantin, când frații lui îl trezeau la rugăciunea de la miezul nopții, se supăra, pentru că-i stricau somnul. Odată sora lui cea mare, Maria, care devenise deja monahie, l-a îndemnat să-i urmeze exemplul.

— Vino și tu în oastea Domnului nostru! Să nu crezi că viața la mănăstire este grea, ca în lume.

Micuțul a încuviințat și în aceeași noapte s-a trezit râvnitor să se închine. Dar noaptea următoare a regretat și nu voia să se trezească. În noaptea aceea, mama sa, care lucra până târziu, a văzut în camera lui un câine mare și

negru, care se linge. Însăpăimântată, a început să strige. Constantin s-a trezit și s-a ridicat. N-a apucat să vadă decât coada câinelui, care s-a făcut nevăzut.

— Acest câine negru era diavolul, i-a spus fratele său. Se linge de mulțumire că nu vrei să te faci monah!

De atunci micuțul Constantin se trezea mereu în ceasul rugăciunii.

*

Au trecut mulți ani. Părintele Cleopa era, din anul 1944, egumenul mănăstirii Sihăstria. Faima și razele virtuții lui se răspândiseră deja pretutindeni. Întrâurirea sa asupra poporului era mare. De aceea, miliția regimului comunist a hotărât să-l aresteze. Acela s-a refugiat atunci în munții și în pădurile Moldovei. Într-un ținut pustiu, numit „Piciorul cucului”, și-a construit în pământ o chilie din lemne groase. Acolo a trăit în asceză mulți ani.

Odată, pe la miezul nopții, rostea Acatistul Maicii Domnului. Deodată se auzi un bubuit puternic. Părintele Cleopa a crezut că e cutremur. A deschis ușița și ce să vadă? Un car de luptă și pe el suiți câțiva ostași negri, cu ciomege de foc în mâini. Unul le-a strigat:

— Țsta e părintele de la Sihăstria! Suiți-l în car!

A simțit că îl ia și-l urcă sus. Carul a început să se miște. Ostașii și-au ridicat ciomegele să-l lovească. Părintele, ținând strâns în mână cartea cu Acatiste, a strigat:

— Lăsați-mă puțin, căci vreau să-i citesc ceva Maicii Domnului!

Îndată carul și ostașii au dispărut. Părintele Cleopa, slăvindu-L pe Dumnezeu, s-a întors nevătămat în chilia lui.

*

Altădată, după ce și-a terminat slujba Utreniei, a auzit un zgomot ciudat: Buf! Buf! Buf!... A crezut că se cutremură pământul. A deschis ușa. Și atunci, într-o

lumină puternică, a văzut ceva ca o mașinărie cu multe roți. Un bărbat înalt și negru, cu ochi mari și față sălbatică, a coborât din mașinărie și l-a întrebat:

— Ce faci aici?

Părintele a priceput că avea de-a face cu un atac diavolesc. A alergat, așadar, și a luat în mâini un brad în care ținea Sfintele Taine, și s-a rugat:

— Doamne Iisuse Hristoase, s-a rugat, nu mă părăsi!

În aceeași clipă, privind din nou afară, a văzut mașinăria îndepărtându-se. Puțin mai la vale se afla o râpă adâncă. Ajungând la marginea ei, mașinăria s-a învârtit de trei ori și după aceea s-a prăbușit cu un bubuit cumplit. O zi și-o noapte i-au vuit urechile părintelui Cleopa după bubuitura aceea.

[59]

Căutarea Adevărului

[Povestirea de mai jos, precum și cea următoare, provin din cartea fizicianului contemporan din Tesalonic, Dionisie Farasiotis, care, după o aventuroasă rătăcire din tinerețe pe cărările întunecoase ale guru-ismului, a descoperit adevărul în Ortodoxie, cu ajutorul fericitului părinte Paisie Aghioritul (1924-1994). Alte fragmente din aceeași carte, integrale sau prelucrate, se află la finalul celui de-al treilea și al patrulea capitol].

La vârsta adolescenței aveam multe întrebări și nelămuriri despre lumea care mă înconjoară și despre mine însumi.

Prima întrebare, de al cărei răspuns depindeau toate răspunsurile din lanțul întrebărilor mele, era: Există sau nu există Dumnezeu?

Mă problematizam... Citeam cărți... Discutam cu toți prietenii... Dar nu i-am dat de capăt.

Fiind student la Facultatea din Tesalonic, am vizitat pentru prima oară Sfântul Munte, unde l-am cunoscut pe părintele Paisie. Era cam prin toamna anului 1982. Cunoșteam deja destul de multe despre yoga și meditații.

Părintele Paisie m-a impresionat mult. Era atât de bun, atât de apropiat... Discutam diferite lucruri. În câteva minute ne-am apropiat foarte mult sufletește. Simțeam multă bucurie, familiaritate și încredere.

Însă după aceea m-am întors la Tesalonic și am continuat să trăiesc ca mai înainte. Practic viața nu mi s-a schimbat cu nimic. Însă îmi puneam întrebări...

*

Peste un timp m-am aflat iarăși în Sfântul Munte. Impresionat de persoana părintelui Paisie, am început să citesc o carte scrisă de el, *Viața părintelui Arsenie din Farasa Capadociei*.

M-am închis într-o chilie a mănăstirii Cutlumuș și m-am dedat studiului.

Citeam și rămâneam impresionat. „Ce chestie”, mă gândeam, „nu numai yoghinii au puteri. Și acest părinte trebuie să fi fost un mare yoghin”.

Deși citisem înainte diferite cărți hinduiste despre viața marilor yoghini, acum citeam pentru prima dată despre un sfânt creștin. Mă minunam: „Așadar și în țara noastră și în creștinism există oameni atât de evoluți spiritual!”

(Atunci nu puteam distinge marea diferență care există între un Sfânt ortodox și un guru hindus; mi se păreau la fel.)

Continuam să citesc cu uimire din ce în ce mai mare din viața sfântă a părintelui Arsenie.

Deodată, am început să aud bubuituri în cameră. Ca și când niște dinamite mici ar fi explodat în aer. Am sărit mirat și priveam cu neliniște și nelămurire în jurul meu. Nu puteam să observ nimic. Bubuiturile continuau să se audă în fața mea, lângă urechile mele, sus, jos, în dreapta, în stânga. Ziua-n amiaza mare. Mă uitam ca un prostănac în jur. Eram înfricoșat.

Am plecat din cameră și am luat cărarea spre părintele Paisie.

— Părinte, asta și asta mi s-a întâmplat, i-am spus tulburat.

A răs.

— Nu-ți fie teamă! Te ispitește aghiuță (adică demonul)! A văzut folosul pe care-l dobândește sufletul tău din această carte și se străduiește să te oprească. Nu te neliniști, nu-i nimic.

Mi-a făcut semnul crucii și m-a trimis cu pace.

„Să existe oare diavolul cu adevărat, cum îmi spune părintele?“, mă întrebam pe drum. Firește, n-am primit explicația pe care mi-a dat-o. „Diavol în secolul XX?“ Mintea mea nu concepea asta. Nu mi-o îngăduia cultura, educația, ideologia mea. Mi se părea foarte tras de păr. Pe de altă parte însă, ce-a fost ceea ce s-a întâmplat? Nelămuriri... Întrebări...

*

Altădată, mă aflam iarăși la mănăstirea Cutlumuș. Citeam singur în cameră. Deodată mi-a venit dorința de a mă ruga. „Să încerc și mijloacele creștine“, m-am gândit, „ca să văd ce diferență este între rugăciune și meditație. S-o simt în practică“. Desigur, nu știam cum să mă rog. Cunoșteam destule despre meditație, dar nimic despre rugăciune. „Pur și simplu voi îngenunchea și voi vorbi cu

Hristos", mi-am zis. „De altfel, Hristos este bun. Fie că a fost un mare yoghin, fie altceva, sigur este bun. Nu mă tem întru nimic de El”.

M-am ridicat din pat și am îngenuncheat. Dar îndată ce mi-am atins genunchiul de podea, am auzit pe fereastră niște urlete sălbatice. M-am repezit înfricoșat. Am privit degrabă afară. Era amiază, cald, nu se zărea nimeni. Însă am auzit încă o dată urlete. M-am pierdut cu firea!

„Lasă. De ce să mă încurc?”, mi-am zis. Mi-a pierit toată dispoziția de rugăciune. Tocmai promisem o amenințare sau ceva foarte crunt și puternic. Mă luptam în întuneric, pe orbește, cu ceva necunoscut. Începusem să fac un pas mic într-un spațiu duhovnicesc și ușa mi s-a închis în nas. Nu eram deloc bine primit. Însă ceva mă rodea pe dinăuntru. Ce mai era și asta? N-o puteam neglija. Se întâmplase.

Peste câteva zile m-am dus din nou la părintele Paisie.

— Părinte, asta și asta...

M-a privit cu multă dragoste. M-a luat de mână. S-a uitat în ochii mei. Deși mi-era rușine, l-am privit și eu. Eram foarte bucuros. Am simțit că îi păsa de mine!

Lângă părinte nu-mi era frică. În general nu-mi era frică, fie datorită necunoașterii primejdiei, fie din ușurătate.

Întâmplarea a trecut... și n-am ajuns la nicio concluzie! Pe părinte îl simpatizam mult, însă cuvintele lui nu le credeam pe toate. Nu încăpeau în mine. Eram șovăitor...

[92]

Vizitatorul din noapte

Mă aflam la Stavronichita, o mănăstire foarte frumoasă, așezată la țărmul mării. Se înserase și am intrat în camera mică, unde stăteam. M-am pus în pat să mă culc.

Nu dormisem multă vreme, când m-am trezit tulburat. Cineva intrase în cameră și mă apăsa pe piept. Mi-am deschis ochii înfricoșat. Nu vedeam decât mobila. Cu toate acestea... simțeam o prezență puternică, care mă apăsa în chip nesuferit.

„Hristoase, nu mai rezist! Scoate-mă de aici!”, mi-am zis. Îndată am simțit cum camera se golește de acea prezență grea. S-a dus și s-a așezat în fața ușii... amenințător. N-am mai îndrăznit să dorm. Cineva era la ușa mea încontinuu! După ce s-a luminat de ziuă, am putut să adorm puțin.

În ziua următoare m-am dus să-l văd pe părintele Paisie. Două ore și jumătate de mers pe jos. I-am spus ce se întâmplase.

— Stai să aduc un pistol, mi-a spus râzând.

A intrat în chilia sa și mi-a adus o mică metanie. Cu treizeci și trei de noduri, câți ani a trăit Hristos, și încheiată cu o cruce.

— Știi, asta trage cu gloanțe duhovnicești. De fiecare dată când spui rugăciunea „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă”, e ca și cum l-ai împușca pe diavol. Și nu se mai apropie de tine. Ia-o ca s-o ai... pentru apărare.

M-am întors iarăși la mănăstirea Stavronichita, care mă găzduia.

Într-o noapte, vizitatorul s-a întors. De data aceasta însă, aveam... pistolul părintelui Paisie. Îndată ce i-am simțit prezența, ...l-am împușcat: „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă”.

S-a îndepărtat degrabă de mine. Am continuat să spun rugăciunea. Am prins curaj și am început să-l fugăresc. M-am dus spre el. Însă, imediat ce m-am apropiat, i-am simțit puterea uriașă și am stat pe loc. Era cu mult mai puternic decât mine. S-a aruncat asupra mea. Acum „trăgeam” neconținut: „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă”.

A luat-o la fugă, de parcă rugăciunea mea l-ar fi ars. Rugăciunea, numele lui Hristos avusese putere, nu eu. Pe mine mă putea strivi în mâna sa ca pe un fânțar.

Deodată s-a preschimbat. A devenit șugubăț. Scund, gras, ca un pitic, se apropia de mine în joacă. M-am mirat. Am dat să râd. Însă, când a venit lângă mine, sufletul meu a simțit amenințarea și răutatea lui. Am început iarăși să mă rog. A plecat în fugă din preajma mea.

În cele din urmă n-a putut să-mi facă nimic. În seara aceea, cu puterea lui Hristos, l-am pus pe demon pe fugă și l-am ținut departe de mine. Câștigasem o luptă.

[92]

„Am biruit!”

În clipele grele ale morții noastre, demonii au ultimul și cel mai bun prilej pentru a ne vătăma sufletele. De aceea îl tabără cu sălbăticie pe cel aflat pe moarte, făcând tot ce pot pentru a-l lipsi de mântuire. Atunci omul îl vede pur și simplu „pe diavol la față”!

Așa i s-a întâmplat și Angelei M. din Atena, care suferea de cancer la oase. Din august și până în decembrie 1997 s-a aflat internată la spitalul „Sfântul Pavel” din Vancouver, Canada. Alături de ea stătea mereu soțul său, Ioan.

Starea i se înrăutățea de la o zi la alta. A ajuns în cel din urmă ceas. Și atunci a primit vizita demonilor!

Erau zorii praznicului Sfântului Sava (5 decembrie 1977). Și în vreme ce bolnava se afla în agonie, i-a văzut pe demoni venind asupra ei. S-a speriat.

— Plecați! striga. Plecați! Plecați! Nu vă apropiați! Lăsați-mă!

Soțul ei, văzând scena aceea înfricoșătoare, a făcut semnul crucii, zicând:

— „În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh”, plecați!

Același lucru l-a spus de trei ori și Angela. Atunci demonii, cu puterea rugăciunii, au dispărut!

Îndată muribunda s-a ridicat în șezut pe pat, sărbătorind cu nespusă bucurie izbăvirea sa. Și-a ridicat mâinile și a strigat cu extaz:

— Am biruit! Am biruit!

Peste puțin timp, s-a împărtășit și și-a dat sufletul cu pace.

[58]

2. Amăgiri

Amăgiri demonice

În Pateric se spune că, odată, câțiva frați l-au vizitat pe Antonie cel Mare († 356). Când l-au salutat, el le-a răspuns:

— Cum a murit asinul pe drum?

— De unde ai aflat, avva? l-au întrebat aceia.

— Mi-au arătat-o demonii.

— Dar și noi din pricina asta am venit. Vedem diferite închipuiri, care deseori se adevăresc. Nu cumva am fost amăgiți?

— Imaginile pe care le vedeți, a răspuns cuviosul, sunt uneltirile diavolului, pe care le făurește folosind închipuirea voastră.

*

Un frate se nevoia de unul singur. Odată demonii au vrut să-l ispitească, luând chip de îngeri. I s-au arătat, așadar, noaptea, i-au spus să se ridice să-și facă rugăciunea și i-au făcut lumină.

După vedenia aceasta, asctul a mers la un părinte înzestrat cu discernământ, pentru a primi povață:

— Avva, îi spuse, în chilia mea vin îngeri de lumină și mă trezesc la rugăciune.

— Fii cu luare-aminte, i-a răspuns acela, să nu-i ascuți, căci sunt demoni. Când vor mai veni să te trezească, tu să le spui: „Nu vă ascult. Mă voi ridica când o să vreau”.

În noaptea aceea demonii au venit din nou.

— Nu vă ascult, le-a spus fratele. Mă voi ridica când o să vreau eu.

— Te-a amăgit călugărul ăla? Află, aşadar, cine este: cu câteva zile înainte, cineva i-a cerut un bănuţ. Iar acela, deşi avea, l-a minţit că nu are, şi nu i-a dat. Din asta să-ţi dai seama că e mincinos.

Dimineaţa, fratele a mers din nou la părinte şi i-a spus cele ce auzise de la demoni.

— Mărturisesc că aveam un bănuţ să-i dau, a răspuns el. Însă nu i l-am dat fratelui, deoarece conştiinţa m-a înştiinţat că se va vătăma sufleteşte. Am hotărât, deci, să calc o poruncă, pentru a nu se vătăma. Căci atunci am fi călcat toate cele zece porunci. Tu, în orice caz, nu le da atenţie demonilor, căci vor să te amăgească.

Astfel monahul, întărit de cele auzite de la părinte, s-a întors în chilia sa.

*

Se spunea despre un ascet că-i vede pe demoni în chilia lui şi-i batjocoreşte. Diavolul, descurajat de înfrângerile lui, i-a apărut odată în faţă şi i-a zis:

— Eu sunt Hristos!

Îndată ce l-a văzut, părintele a închis ochii.

— De ce închizi ochii? l-a întrebat diavolul. Ți-am spus, sunt Hristos!

— Eu pe Hristos nu vreau să-L văd în lumea aceasta, a zis monahul.

Vicleanul s-a făcut imediat nevăzut.

*

Unui alt părinte, demonii i-au spus:

— Vrei să-L vezi pe Hristos?

Atunci acela, înfuriat, le-a răspuns:

— Blestemaţi să fiţi voi şi ceea ce-mi propuneţi! Eu cred în Hristosul meu, Care a spus în Sfânta Evanghelie:

„Dacă cineva vă spune că Hristos este aici și acolo, să nu-l credeți”.

Auzind aceste cuvinte, demonii au dispărut.

[78]

„Credinciosul” și „necredincioșii”

La o priveghere, cuviosul Pahomie cel Mare (+ 358) a aprins focul împreună cu părintele său, Palamon. Atunci, un monah străin pe care-l găzduiau s-a apropiat de ei și le-a spus:

— Cel ce are credință, așa și-o va arăta: să calce desculț peste acești cărbuni aprinși, punând în practică învățătura Evangheliei⁴.

— Nu fi fără de minte, i-a răspuns avva Palamon. Ceea ce spui sunt rătăciri.

Străinul, în loc să se cumițească, s-a întunecat mai rău la minte și a călcat fără vreun motiv pe cărbunii aprinși. Prin conlucrarea diavolului, n-a pățit nimic, și de aceea nebunia i-a sporit.

— Unde este credința voastră? a strigat ironic și a plecat.

Când a văzut diavolul că monahul fusese amăgit cu totul, s-a preschimbat într-o femeie frumoasă, s-a îmbrăcat în haine luxoase și i-a bătut la ușa chiliei. Cel amăgit a deschis. Și atunci demonul i-a zis cu un aer jalnic:

— Părinte, sunt necăjită de cei care m-au împrumutat și mi-e teamă să nu-mi facă vreun rău, căci nu pot să le întorc datoriile. De aceea, te rog, primește-mă în

⁴ „Iată, v-am dat puterea să călcați peste șerpi și peste scorpii și peste toată puterea vrăjmașului, și nimic nu vă va vătăma” (Luca 10: 19).

chilia ta. Se pare că Dumnezeu m-a trimis lângă tine ca să mă mântuiesc.

Monahul, cu mintea întunecată de mândrie, n-a putut deosebi cu cine vorbește. Astfel, l-a băgat în chilia sa pe diavol, crezând că este femeie.

Atunci vicleanul i-a vârat monahului în suflet pofta cea rușinoasă. Acela a primit-o fără împotrivire și s-a hotărât să păcătuiască.

Stăpânit de patimă, s-a apropiat de femeie. Dar atunci s-a întâmplat ceva înfricoșător: Diavolul s-a arătat în toată urâțenia lui, l-a lovit și l-a aruncat la pământ. Monahul a rămas pe jos vreme îndelungată, mut și nemișcat.

Au trecut câteva zile. Monahul și-a dat seama de greșeala sa și de pricina nenorocirii care l-a aflat. S-a dus, așadar, smerit, la cuviosul Pahomie și i-a spus:

— Eu, părinte, sunt pricina nenorocirii mele, pentru că n-am ascultat de povața ta. Acum, însă, ajută-mă cu rugăciunea ta, căci sunt în primejdie ca diavolul să mă omoare...

Deodată, în timp ce vorbea, a fost cuprins de duhul necurat. Înrobitor de diavol, a ieșit afară și a început să alerge spre munte. A ajuns înfuriat în cetatea Panos, unde, peste puțin timp, demonul l-a aruncat în cuptorul încins al unei băi. Astfel, a ars de viu.

[93]

Cuviosul Macarie și Ualis

Episcopul Elenopolului, Paladie (364-431), povestește că odată, în pustia Nitriei a venit un ascet din Palestina, pe care-l chema Ualis. A stat acolo multă vreme și a ajuns la măsuri înalte de asceză. Din păcate însă, a

alunecat în mândrie și a fost atât de mult înșelat de diavol, încât credea că este vizitat de îngerii.

Într-o seară, așadar, Ualis lucra la rucodelia lui – co-sea desagi. Se înserase de-a binelea, când deodată i-a căzut acul din mână. Și, pe când îl căuta, diavolul a aprins o lumânare și i l-a găsit! După aceasta, Ualis s-a umflat de mândrie.

Altădată iarăși, niște străini au oferit poame pentru obște. Cuviosul Macarie le-a trimis câte o mână fiecărui frate. Nu l-a uitat nici pe Ualis. Acela, însă, nu numai că n-a primit poamele, dar l-a și înjurat pe fratele care le-a adus.

— Să-i spui lui Macarie, i-a zis cu trufie, că nu sunt inferiorul lui, ca să-mi trimită binecuvântări.

Din vorbele sale, cuviosul Macarie și-a dat seama că ascetul se află în rătăcire. L-a vizitat, așadar, pentru a-l povățui.

— Frate Ualis, i-a spus, diavolul te batjocorește. Nu-l mai crede și roagă-te lui Dumnezeu să te izbăvească de cursele sale.

Dar acela n-a dat importanță.

Atunci diavolul a priceput că Ualis îi este cu totul înrobit, și de aceea a vrut să-l scoată din minți.

Într-o noapte, așadar, a luat chipul lui Hristos și l-a vizitat pe monahul cel mândru. Era însoțit de mii de demoni purtători de făclii, iar chipul lui Hristos, pe care el îl luase, se afla într-un cerc de foc. Un demon a alergat înaintea cortegiului satanic și i-a zis:

— Ualis, Hristos te-a îndrăgit pentru viața ta curată și pentru trăirea ta plăcută în fața lui Dumnezeu. Ieși afară, închină-i-te și intră iar în chilia ta.

Fratele cel amăgit a ieșit afară, și ce să vadă? Un convoi fără capăt de purtători de făclii și mai încolo însuși satana, în chipul lui Hristos. A căzut imediat în genunchi

și i s-a închinat. Asta a fost! Din clipa aceea mintea i s-a întunecat atât de tare, încât în ziua următoare s-a dus în biserică și a strigat înaintea tuturor:

— Eu nu mai am nevoie să mă împărtășesc aici, pentru că L-am văzut cu ochii mei pe Hristos!

După aceste vorbe, părinții l-au prins, l-au legat cu lanțuri vreme de un an și au început să se roage pentru el. Totodată îi dădeau învățăminte, nesocotindu-l cu totul. Astfel, s-a smerit și s-a tămăduit.

[70]

Palma izbăvitoare

În Thebaida trăia un creștin evlavios și iubitor de rugăciune, Pavel, care s-a hotărât să se facă monah. Așadar, după ce s-a așezat într-o chilie, s-a dedat ostinelilor și ascezei.

Văzându-l vicleanul atât de nevoitor, a început să i se arate în chip de înger, să-i prezică evenimente și să-l amăgească. Și, când și-a dat seama că-l făcuse deja o unealtă supusă a sa, i-a zis:

— Hristos, frate, a îndrăgit foarte mult viața ta sfântă și mâine te va vizita, ca să-ți dăruiască o harismă. Să ieși așadar din chilie și să i te închini.

Într-adevăr, în ziua următoare monahul a ieșit din chilia sa și s-a aflat în fața unei procesiuni de îngeri purtători de făclii și a unui cerc de foc. În mijlocul cercului a văzut pe cineva, care credea că este Hristos. Se pregătea să-și plece capul pentru a se închina. Dar în aceeași clipă a apărut o mână care l-a palmuit cu atâta putere, încât l-a aruncat la pământ.

Când s-a ridicat, n-a mai văzut nici îngeri, nici cerc de foc. Toate dispăruseră. A priceput atunci amăgirea

diavolului și a rămas în locul acela plângând două zile și nopți, spunând în sine: „Vai mie! Am păcătuit și mi-am risipit toate ostenețile. Nu știu ce să fac...”

În cele din urmă, s-a hotărât să meargă în Thebaida sudică, pe un ogor unde de ani de zile trăia în singurătate un părinte anahoret. A îngenuncheat în fața lui, i-a povestit pățania și i-a zis plângând:

— Am păcătuit, părinte, iartă-mă și roagă-te pentru mine.

Iar acela, după ce mai întâi l-a certat, i-a spus cu blândețe:

— Pentru a învăța un meșteșug, trebuie să-l găsești pe meșterul potrivit. Tu însă te-ai dus să te nevoiești singur, fără să împărtășești cuiva cugetele tale. Și dacă nu te-ar fi ajutat Dumnezeu și mâna dreaptă a îngerului sfânt, te-ai fi închinat diavolului, ți-ai fi pierdut mințile și-ai fi cutreierat acum cetățile ca demonizații. Mulțumește-I, însă, Domnului, că I s-a făcut milă de tine, și du-te să locuiești într-o obște.

[5]

Smerenia ascetului

Trăia odată în Thebaida un monah care se îndeletnicea cu lepădarea totală de cele lumești, post aspru, priveghere și rugăciune continue. Au trecut mulți ani și ascetul, prin nevoințele acestea, a ajuns pe culmile virtuții.

Diavolul, însă, îl invidia și de aceea voia să-l arunce în mândrie. A început, așadar, să-i sădească cugete și să-i spună:

— Nevoința ta este atât de înaltă, încât nimeni altul n-o poate egala. De-acum trebuie să faci și minuni. Astfel și tu vei deveni mai râvnitor, dar și lumea, care le va

vedea, se va folosi și-L va slăvi pe Dumnezeu. Haide, cere de la Domnul puterea facerii de minuni. Chiar El a zis: „Cereți, și vi se va da”.

Ascetul a ascultat sfatul diavolesc și a început să se roage cu stăruință. Însă Dumnezeu, care cunoștea nevoințele sale ascetice, nu l-a lăsat pe robul Său să fie biruit. Astfel, l-a luminat să-l viziteze pe un anahoret cu discernământ și să-i ceară povață.

S-a dus, așadar, dar în vreme ce intra în chilia anahoretului, acela a văzut două maimuțe care ședeau pe umerii lui. Îi legaseră gâtul cu lanțuri și-l trăgeau fiecare spre partea sa.

Părintele cel deosebit și-a dat imediat seama că unul dintre demoni este al slavei deșarte, iar celălalt al mândriei. Văzând această priveliște înfricoșătoare, a oftat și a lăcrimat.

După ce și-au dat sărutarea păcii, vizitatorul i-a spus:

— Părinte, povățuiește-mă cum să mă mântuiesc.

— O să faci tot ceea ce-ți voi spune?

— Te încredințez că te voi asculta ca pe un înger.

— Atunci ascultă: ia banii ăștia și mergi în cetate să cumperi zece pâini, zece carafe cu vin și zece kilograme de carne. Vino cu toate acestea aici.

Ascetul a regretat mult pentru porunca aceasta, însă făgăduise, și de aceea, rușinat și plin de lacrimi, s-a dus în cetate. A cumpărat alimentele și a venit cu ele la părintele deosebit. Acela i-a poruncit să le ducă în chilia sa, să mănânce în fiecare zi din ele, iar peste zece zile să revină.

Ascetul, foarte necăjit că-și stricase postul său sever, a plecat spre chilie. Acolo a mâncat cu durere, lacrimi și suspine.

După ce și-a terminat canonul, a pornit umilit și zdrobit spre anahoret. Iar acela, văzându-l, s-a bucurat

foarte, căci pe umerii săi nu mai era niciun demon. Smerenia lui profundă îi izgonise.

— Fiule, îi spuse avva, Dumnezeu nu l-a lăsat pe vrăjmaș să te biruie și să zădărnicească nevoițele tale. Diavolul de obicei îl îndeamnă pe ascet la nevoie peste măsură, dacă nu reușește să-l oprească din truda sa. Și asta o face pentru a-l arunca în trufie. Să te ferești, așadar, de extreme și să urmezi mereu „calea împărătească”.

Apoi, după ce l-a sprijinit duhovnicește și a mâncat împreună cu el, l-a lăsat să plece la chilia lui.

[78]

Cuviosul Petru Atonitul

Într-o peșteră din Sfântul Munte, în secolul al XIII-lea a trăit și s-a nevoit cuviosul Petru. S-a născut în capitala imperiului și a ajuns până la un rang înalt. După o peripeție ostășească, s-a dus la Roma, unde s-a făcut monah, și în continuare a mers la Sfântul Munte.

Peștera în care alesese să se nevoiască era adâncă și întunecoasă, închisă de mulți copaci. Înăuntru se aflau reptile și fiare, dar și mulțimi de demoni.

Când l-a văzut satana pe cuvios a turbat și i-a ridicat pe toți demonii împotriva sa. Atunci au început să arunce în el, unii cu sulițe și alții cu săgeți. Ceilalți rostogoleau stânci în fața peșterii și strigau:

— Ieși imediat din sălașul nostru, altfel te vom omori.

Cuviosul Petru, având nădejdea în Dumnezeu, a ieșit și a văzut nenumărați demoni gata să-l sfâșie. Și-a ridicat atunci ochii la cer și s-a rugat cu glas tare Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Demonii, îndată ce au auzit numele Maicii Domnului, au dispărut. Astfel

cuviosul, după ce a mulțumit fierbinte, a început din nou nevoința sa cea bună.

A trecut un timp. Într-o zi, demonii au intrat în peșteră luând chipuri de reptile și fiare. Fiarele s-au aruncat să-l omoare pe cuvios, iar șerpții și balaurii voiau să-l înghită. Acela, însă, i-a fugărit cu semnul crucii și cu numele lui Hristos și al Maicii Sale.

După un an, diavolul a urzit următoarea uneltire: a luat chipul unui tânăr care era rudă cu cuviosul și, după ce l-a îmbrățișat și sărutat, a început să-i spună cu lacrimi:

— Am auzit de la mulți, cinstite și cuvioase părinte, despre peripețiile tale din vechea Romă. De aceea, toți cei din familie am plâns nemângâiați pierderea ta. Mie îmi ardea inima cel mai mult. Îmi doream atât de tare să te văd cu ochii mei și să ascult înțeleptele tale cuvinte. De aceea am cutreierat cetăți și țări. Am căutat în toate ținuturile pustii. Dar nu te găseam nicăieri. Am alergat, așadar, la Sfântul Nicolae și l-am rugat: „Sfinte Nicolae, tu care ai făcut și faci atâtea lucruri bune, ajută-ne acum și pe noi”. Și Sfântul, într-adevăr, m-a ajutat să te găsesc. Acum nu rămâne decât să mă ascuți și să ne întoarcem acasă, ca să se bucure toți ai noștri și să fie slăvit Dumnezeu. Cât despre isihie, nu-ți face probleme. Există și acolo multe mănăstiri și sihăstria, atât înăuntrul cât și în afara cetății. Ia spune-mi, ce-I este mai plăcut lui Dumnezeu? Să stai în peșteri și să te mântuiești doar tu, sau să fii de folos sufletelor din lume? Ce mai aștepți de nu vii cu mine, care te iubesc din suflet și te sfătuiesc așa de bine?

Acestea le-a spus diavolul, iar cuviosul a început să se tulbure și să se clatine. S-a întristat atât de mult, încât a izbucnit în suspine. Însă după un timp și-a revenit și a zis:

— Să știi bine că în locul acesta m-au adus Însuși Domnul și Maica Lui. Și, dacă nu este voia lor, nu plec.

Când a auzit demonul numele Maicii Domnului, s-a făcut nevăzut. Cuviosul s-a minunat de viclenia diavolului și și-a făcut cruce. Apoi și-a continuat lupta duhovnicească, cu zdrobire a inimii și smerenie.

Au trecut șapte ani. Cu toate acestea, diavolul nu s-a liniștit. Într-o zi, așadar, s-a preschimbat în înger al Domnului și, ținând în mână o sabie ascuțită, s-a apropiat de peșteră.

— Petrule, slujbaș vrednic al lui Hristos! a strigat. Ieși afară ca să auzi taine dumnezeiești și cuvinte mântuitoare!

— Cine ești tu?

— Eu sunt căpetenia oștilor lui Dumnezeu și am fost trimis să-ți aduc vești bune. Fericit ești tu, căci ți s-a pregătit tron dumnezeiesc și cunună neofilită. Acum, așadar, lasă ținutul acesta și du-te în lume, ca să fii de folos sufletelor oamenilor.

— Și cine sunt eu, păcătosul, a răspuns cuviosul, ca să se apropie de mine îngerul Domnului?

— Nu te mira, i-a explicat diavolul, fiindcă tu i-ai întrecut pe Sfinții din vechime și ai fost numit în cer mare sfânt, pentru răbdarea ta desăvârșită. Pe Ilie l-ai întrecut în post, pe Daniil în conlocuirea cu fiarele ucigașe, iar pe Iov în răbdarea cea nădăjduitoare. Mergi, așadar, degrabă afară, în mănăstirile lumii. Voi fi și eu cu tine, pentru ca mulți să se folosească. Așa a poruncit Atotțiitorul.

— Eu, a răspuns cuviosul, dacă nu vine Maica Domnului și ocrotitorul meu, Sfântul Nicolae, nu plec de-aici!

Îndată ce a auzit diavolul numele Maicii Domnului, a dispărut, iar fericitul Petru a cunoscut încă o dată atacul diavolului și slăbiciunea sa. Apoi, după ce l-a mulțumit lui Dumnezeu, a intrat în peșteră.

În noaptea aceea a primit mângâiere dumnezeiască. În somn l-au vizitat Maica Domnului și Sfântul Nicolae.

— Petre, i-a zis Maica Domnului, de aici încolo să nu-ți mai fie teamă de uneltirile demonice, căci Dumnezeu va fi cu tine. De mâine un înger îți va aduce hrană. Așa i-a poruncit Domnul.

După aceea, Fecioara i-a urat pace și a plecat.

De atunci închipuirile demonilor au dispărut. Dar nici cu oamenii nu se întâlnea cuviosul. Și nu mânca nimic altceva decât mană cerească, care cădea ca o rouă și după aceea se închea și devenea ca mierea.

Haine nu purta. Era gol, ca-n ceasul când se născuse. Nici cu ce să se învelească nu avea. Înveliș îi era cerul și așternut pământul. Prin răbdarea lui supraomenească față de chinurile unei asemenea vieți aspre, a devenit pentru cei de după el pilda ascetului desăvârșit.

Când Dumnezeu a vrut să le vădească oamenilor trăirea cuviosului, a iconomisit ca un vânător să-l viziteze în peștera lui. Vânătorul alerga după o căprioară mare și frumoasă. Animalul fugărit și-a aflat refugiu în peștera părintelui.

Când l-a văzut vânătorul gol, alb și cu barbă lungă, s-a cutremurat. A crezut că este o nălucire diavolească. Acela însă l-a bineprimit și i-a povestit toată viața lui învolburată.

Anul următor, vânătorul l-a vizitat din nou pe cuvios, dar l-a găsit mort. Îl adusese cu el și pe fratele său. Acela era chinuit de un demon. Imediat ce s-a apropiat de sfintele moaște, a început să facă spume la gură și să scrâșnească din dinți.

— Ah, Petre, striga, cel ce-ai umblat gol și desculț! Nu-ți ajunge că cincizeci și trei de ani m-ai izgonit din casa și de lângă tovarășii mei? Vrei acum să mă alungi și din acest om, în care am stat atâta vreme? De data aceasta nu mai ascult de tine, fiindcă ești mort!

Deodată sfintele moaște au strălucit. Și îndată demonizatul a căzut jos, zbătându-se. Apoi demonul i-a ieșit pe gură ca un fum și l-a lăsat fără simțiri, căzut la pământ. În cele din urmă, cu harul cuviosului, omul s-a ridicat sănătos.

Astfel, fericitul Petru, chiar și mort, l-a biruit pe diavol, care îl războise atât de mult în toată perioada vieții sale ascetice.

[47]

Căderea și îndreptarea unui cuvios

Cuviosul rus Isaac Zăvorâtul (secolul XI), cât a trăit în lume, se ocupa cu negoțul și agonisise în acest fel multă bogăție. Odată, însă, a cugetat la zădărnicia celor lumești și a hotărât să se afierosească definitiv Domnului. Și-a împărțit, așadar, toată averea săracilor și a mers la peștera cuviosului Antonie (+ 1073), ctitorul Lavrei Peșterilor din Kiev. L-a rugat pe cuvios să-l primească ucenic al său. Și acela, după ce i-a încercat iubirea de Dumnezeu și râvna pentru viața monahală, l-a tuns monah.

De atunci, cuviosul Isaac, arzând de dragostea dumnezeiască, a început o viață ascetică aspră. Cu binecuvântarea părintelui său s-a închis în fundul peșterii, în cea mai întunecată și înăbușitoare chilie. Vrând să-și chinuie trupul, și-a scos cămașa de păr și s-a îmbrăcat cu o piele netăbăcită de capră. După ce și-a zidit intrarea, s-a încredințat în mâinile lui Dumnezeu. Se ruga neconținut la Domnul cu lacrimi, fără să știe când era noapte și când era zi. Saltea nu avea și niciodată nu se întindea să doarmă. Dormea puțin, stând pe o buturugă. Mânca doar o dată pe zi puțină prescură și bea un pic de apă pe care i-o aducea chiar cuviosul Antonie, singurul care schimba

câteva vorbe cu el. Hrana i-o dădea pe o fereastră pe care abia încăpea mâna.

Cuviosul Isaac a trăit șapte ani în această asceză aspră. Dar vai! Inima lui n-a rămas cu totul curată de slava deșartă. Unele urme ale acestei patimi diavolești îi pătau conștiința. Și astfel l-a aflat o mare nenorocire.

Într-o noapte, pe când fericitul își făcea metaniile obișnuite și rostea psalmii Miezonopticii, l-a cuprins o mare oboseală și a simțit că puterile îl părăsesc. A stins lumânarea și s-a așezat.

Și iată! Deodată întunericul din chilie s-a împrăștiat. A strălucit o „lumină mare"! Ce lumină era aceea! Puternică și orbitoare ca a soarelui! Cuviosul a fost nevoit să-și închidă ochii. În clipa aceea au apărut doi tineri preafrumoși, cu fețe strălucitoare.

— Isaac, i-au spus cuviosului, suntem îngeri și am venit să-ți vestim că Hristos vine la tine, împreună cu îngerii din ceruri.

Cuviosul și-a ridicat cu greutate privirea, și ce să vadă? Mulțimi de demoni, pe care el îi credea îngeri, cu fețe strălucitoare, și între ei cineva care strălucea mai mult ca toți.

— Isaac! i-au strigat demonii. Iată-l pe Hristos! Cazi în genunchi și închină-i-te!

Neputând să-și dea seama de uneltirea demonică, sărmanul a uitat să cheme ajutorul Domnului sau să facă semnul crucii. A îngenuncheat, așadar, și i s-a închinat diavolului ca lui Hristos!

În clipa aceea, demonii au izbucnit în strigăte înfricoșătoare de biruință, zicând triumfător:

— Ești al nostru, Isaac! Al nostru!

Apoi l-au înșfăcat pe cuvios, l-au pus să stea jos și s-au adunat în jurul lui. Chilia s-a umplut de demoni.

Atunci așa-zisul Hristos a poruncit:

— Luați alăutele! Aduceți tobele! Cântați de petrecere! Iar Isaac ne va juca!

Au apărut îndată nenumărați demoni cu instrumente muzicale și au început să cânte niște melodii scârboase și porcoase, cu adevărat demonice. În aceeași clipă, alți demoni l-au ridicat pe cuvios și l-au silit să joace împreună cu ei pe ritmul nebun al muzicii.

Dansul acela a ținut multe ore. Atâtea ore a durat și batjocorirea cuviosului de către demoni. După ce l-au chinuit așa de cumplit, l-au aruncat jos pe jumătate mort și au dispărut.

S-a făcut astfel dimineață. Cuviosul Antonie a venit la ferestruica chiliei, aducând, ca întotdeauna, puțină prescură și apă.

— Binecuvântează, părinte Isaac, a zis ușor.

Nu s-a auzit niciun răspuns.

— Părinte Isaac, binecuvântează! a spus iarăși, mai cu putere.

Tăcere.

Cuviosul Antonie a mai repetat de două-trei ori salutul. Din mica chilie, însă, nu s-a auzit nici cel mai mic zgomot.

I-a înștiințat atunci pe părinții mănăstirii. Au deschis intrarea peșterii și l-au scos pe cuvios, crezând că este mort. Însă, când l-au dus afară, au văzut că trăiește încă. Abia respira. Trupul îi era snopit în bătaie, fără să poată face nici cea mai mică mișcare. Gura îi era întredeschisă. Ochii ieșiți din orbite și privirea fixă.

Cuviosul Antonie a înțeles deîndată că monahul cel zăvorât primise un atac diavolesc. Din clipa aceea l-a luat în chilia lui monahală și l-a slujit cu multă trudă. Iar când a fost nevoit să plece din Kiev, l-a lăsat pe fratele cel demonizat în grija cuviosului Teodosie și a celorlalți

părinți. L-au luat la mănăstirea Peșterilor și zi și noapte se luptau să-l facă să-și revină.

Nefericitul Isaac era într-adevăr într-o stare foarte rea. Distrus sufletește și trupește, surd și mut, nu numai că nu se putea ridica, dar nu se putea nici întoarce în pat. Stătea mereu întins și nemișcat, până ce a făcut răni și viermi. Iar cuviosul Teodosie îl curăța neobosit, cu iubire, în fiecare zi. Frații îl spălau. Reușeau foarte greu să-i bage în gura întredeschisă puțină hrană lichidă, pe care anevoie o înghițea.

Această stare a ținut doi an. Cuviosul Teodosie se ruga în fiecare zi deasupra lui, implorându-L pe Prea-milostivul Dumnezeu să-I fie milă de robul Său și să-l izbăvească de stăpânirea demonilor.

În anul al treilea al chinurilor sale, rugăciunile au dat primele roade. Isaac a început încet-încet să prezinte semne de ameliorare și să comunice cu cei din jur. I-au trebuit însă alți doi ani pentru a-și veni cu totul în fire și pentru a se eliberarea de lanțurile celui viclean.

Egumen al mănăstirii Peșterilor era atunci cuviosul Ștefan († 1094). Prin rugăciunea sa, fratele a început din nou asceză aspră, dar acum nu într-o chilie întunecată, izolat și fără sprijin, ci în interiorul mănăstirii, împrejmuit de prezența și ocrotirea fraților. Curând și-a recâștigat starea de la început. După batjocorirea de către demoni, s-a făcut, cu harul lui Dumnezeu, batjocoritorul lor.

De multe ori i se arătau duhurile viclene și se străduiau să-l sperie, strigând:

— Ești al nostru, Isaac! Ești al nostru, pentru că te-ai închinat căpeteniei noastre!

Însă el le răspundea cu îndrăzneală:

— Căpetenia voastră este Beelzebul, care n-are putere mai mare decât o muscă. De aceea nu mi-e frică de el, după cum nu mi-e frică nici de voi, musculițele, sclavii

lui. M-ați amăgit o dată, fiindcă nu cunoșteam vicleniile voastre. Acum însă, cu puterea Domnului meu Iisus Hristos și cu rugăciunile Sfinților noștri, nu mă veți mai birui! Veți fi înfrânți și vă veți împrăștia ca muștele!

Și, spunând cuviosul acestea, își făcea semnul crucii și îi izgonea pe demoni, care fugeau schelălăind ca niște câini răniți. Cu toate acestea însă, n-au renunțat. Mai târziu veneau cu aceeași răutate și cu mai multă sălbăticie.

Noaptea se adunau în fața chiliei cuviosului și făceau zgomote înfricoșătoare. Fluierau, țipau, zăngăneau fiare, amenințau...

— Isaaaaac! strigau. Îți vom dărâma chilia și te vom îngropa de viu!

Uneori luau chip de fiare sălbatice. Se preschimbau în urși, lupi sau alte fiare răpitoare și se aruncau cu mugete și urlete asupra lui, făcându-se că-l sfâșie. Alteori, iarăși, veneau ca șerprii, broaștele, șoarecii și alte reptile, șuierând scârbos.

În toate cazurile însă, nălucirile demonice dispăreau prin chemarea numelui lui Hristos și prin semnul sfintei cruci. Iar duhurile rele fugeau înfricoșate, strigând:

— Ah, Isaac, ne-ai biruit! Ne-ai biruit!

— Nu v-am biruit eu, ci Atotputernicul meu Domn! răspundea cuviosul. Pe mină m-ați învins atunci când mi-ați apărut în chipul îngerilor și al Domnului. Dar iată! Acum apăreți așa cum meritați, în chip de animale necurate, de vreme ce și voi sunteți necurați!

După nenumărate înfrângeri, demonii cei răi au dat înapoi. Biruiți definitiv cu harul lui Dumnezeu, care odihnea în robul Său nevoitor și purtător de duh, n-au mai îndrăznit să-l ispitească.

Sfârșitul binecuvântatului Isaac a fost cuvios. Iar sfințitul lui trup se odihnește nesticăcios până în zilele

noastre într-un loc de sub pământ, unde se află și sfintele moaște ale altor asceți cuvioși ai Lavrei Kievului.

[77]

Harismele diavolului

Cuviosul rus Nichita Zăvorâtul, episcop de Novgorod († 1109), era fratele mai mic după trup al cuviosului Nikon († 1088), cu care se nevoia împreună, în faimoasa Lavră a Peșterilor din Kiev. Atunci când cel din urmă a devenit episcop, Nichita a început cu stăruință să-l roage:

— Dă-mi, părinte, binecuvântarea să mă zăvorăsc!

— Fiule, răspundea acela, asta nu-ți va fi de folos. Ești monah tânăr și lucrarea aceasta, de a te zăvorî într-o chilie și a te dedica rugăciunii neîntrerupte, este peste măsura ta. E mai bine să rămâi și să te nevoiești împreună cu ceilalți frați, în smerenie și ascultare. Altfel, ești în primejdie ca demonii să te amăgească.

— Niciodată, niciodată, părinte, nu voi fi amăgit! zicea cu încredere Nichita.

— Eu te preînștiințez că, dacă faci voia ta, îți vei pune sufletul în primejdie. Mi-e teamă că dorința ta ascunde slavă deșartă. Dumnezeu să te lumineze...

Nichita, însă, nu l-a ascultat pe egumen. S-a zăvorât în chilia sa și a rămas acolo singur, afierosit rugăciunii neconținute. A cerut doar să i se aducă puțină hrană în fiecare zi.

Cuviosul Nikon, amărât acum, aștepta cu frică urmările neascultării fratelui său.

La câteva zile după zăvorâre, Nichita a auzit alături o voce, ca și cum cineva s-ar ruga împreună cu el. Totodată a simțit că o mireasmă negrăită îi umple chilia.

Diavolul își întinsese deja cursa, iar monahul cel lipsit de experiență s-a prins îndată în ea!

„Înger trebuie să fie! s-a gândit, simțind o zvâcnire în inimă. Dacă n-ar fi înger, nu s-ar ruga împreună cu mine și nici n-ar răspândi mireasmă, de vreme ce demonii sunt mizerabili. Așadar, chilia mea s-a umplut cu mireasma Sfântului Duh”.

Așa cugeta, sărmanul, și a început din nou să se roage:

— Doamne, arată-Te, Te rog, ca să Te văd cu ochii mei.

Atunci auzi un glas care i-a răspuns:

— Nu trebuie să mă arăt ție, căci ești încă tânăr. Te vei mândri și vei cădea în amăgire.

— Nu, Doamne, niciodată nu voi fi amăgit, fiindcă părintele meu m-a învățat cum să mă feresc de cursele diavolului. Voi face tot ce-mi vei spune tu, Doamne!

— Nichita, nu mă poți vedea. Niciun om nu-mi poate vedea fața fără să moară. Îți voi trimite însă pe îngerul meu, care va rămâne împreună cu tine. Să faci tot ce-ți spune el!

În fața lui a apărut îndată un demon în chip de înger. Nichita, amăgit de-acum cu totul, a căzut în genunchi și i s-a închinat ca unui trimis al lui Dumnezeu. Atunci acela i-a zis:

— Nichita, de aici înainte nu mai e nevoie să te rogi. Mă voi ruga eu pentru tine. Tu doar să studiezi cărțile și să le dai sfaturi celor pe care ți-i va trimite Dumnezeu. Vei deveni mare călăuză a sufletelor și izbăvitor al oamenilor!

Zăvorâtul a ascultat orbește de poruncile diavolești. A încetat rugăciunea și a început să studieze. Îl vedea pe „înger” stând încontinuu în poziție de rugăciune și se bucura, crezând că se roagă la Dumnezeu pentru mântuirea lui.

De atunci a început să primească vizitatori și să discute cu ei neîncetat despre Scripturi, credință, folos duhovnicesc. Curând a căpătat faimă de înainte-văzător și harismatic. Toți îl admirau. De unde să-și închipuie, însă, că harismele lui suprafirești proveneau nu de la Dumnezeu, ci de la diavol!

Slava lui Nichita ajunsese la apogeu, până când odată i-a trimis prințul Iziaslav următorul mesaj: „Astăzi a fost ucis la Zavolț prințul Novgorodului, Gleb Sviatoslavici. Trimite-l repede pe fiul tău, Sviatopolk, ca să ia tronul Novgorodului”. Peste câteva zile, într-adevăr, a sosit vestea uciderii. Sviatopolk a urcat degrabă pe tronul lui Gleb. De atunci Nichita a devenit respectat conducătorilor și poporului, pentru puterea lui profetică.

Egumenul Nikon, însă, era reținut și aștepta ceva... Curând a constatat că Nichita știa pe de rost aproape tot Vechiul Testament, dar pe cel Nou deloc. Pe acesta nu-l studia câtuși de puțin și nici nu vrea să aducă vorba despre el! Părintele a înțeles iute că fratele său zăvorât fusese amăgit de către diavol. Și s-a hotărât să intervină.

Într-o zi, așadar, s-a dus însoțit de câțiva monahi la chilia lui Nichita și a deschis cu forța ușa încuiată. Atunci cel zăvorât, înrâurit de vicleanul care-i dădea putere, a devenit fiară neîmblânzită. A început să strige, să se lovească și să amenințe, în vreme ce monahii îl țineau, iar egumenul îi citea exorcisme, ca să-l scape de demon.

În cele din urmă, demonul a plecat și fratele și-a revenit. Lucrul ciudat era că acum nu mai ținea minte nimic din Vechiul Testament. Încă uitase cu totul să scrie și să citească! Părinții au fost nevoiți să-l învețe de la început cititul și scrisul, ca și când ar fi fost copilăș!

Când Nichita și-a dat seama de pățania lui, a îngenunchat cu pocăință și și-a cerut iertare de la egumen

pentru neascultarea și trufia care-l aruncaseră în ghearele satanei.

De atunci s-a încredințat cu zdrobire ascultării și vieții de obște și a arătat o lepădare de sine atât de mare, încât i-a întrecut pe toți în virtute. Domnul a primit pocăința lui adâncă și nu numai că l-a iertat, dar l-a făcut și episcop al Novgorodului, în anul 1096. Mai mult, l-a înzestrat cu harisma facerii de minuni, prin care săvârșea binefaceri și miluia turma sa, slăvind astfel numele lui Dumnezeu.

[77]

Liturghia mincinoasă

Cuviosul Chiril Fileotul († 1111) împlinise deja nouăzeci și trei de ani și chipul său ascetic strălucea din ce în ce mai mult de harul dumnezeiesc. Mănăstirea lui – aflată lângă satul Filea, aproape de Constantinopol și la capătul răsăritean al Pontului Euxin – devenise o mare atracție pentru mulți monahi și mireni. Până și împăratul Alexie I Comnenul (1081-1118) îl vizitase deseori împreună cu familia sa pentru a-i cere binecuvântare și a se bucura de cuvintele lui, luminate de Dumnezeu.

Văzând, așadar, diavolul că robul ales al lui Dumnezeu strălucea de virtute și prevăzând sfârșitul său cuvios, a turbat de invidie și a uneltit, vicleanul, un plan original pentru a-l prinde în cursă pe Sfânt.

Pe când se afla întins în pat – era poziția obișnuită din ultimii ani a părintelui neputincios –, într-o zi, diavolul i s-a arătat, luând chipul lui Ioan Sevastol, nepotul împăratului. Sevastol nutrea o mare evlavie față de cuviosul Chiril și deseori îl vizita în chilia lui săracă pentru a-i cere binecuvântare și povață.

— Binecuvântează, părinte!

— Domnul să te binecuvânteze, fiule. Așază-te, să te văd puțin...

Gândul cuviosului i s-a tulburat încă de la primele cuvinte. Și în vreme ce discuția cu așa-zisul Sevastol se adâncea, un văl întunecat îi acoperea mintea sa luminată, afundând-o în neliniște.

— Cunoști, părinte, iubirea și respectul pe care-l am pentru tine! Aș vrea, așadar, să-mi faci o bucurie. Am mare dorință să săvârșim Liturghia aici, în umila ta chilie. Și, cu binecuvântarea ta, să mă împărtășesc cu Sfintele Taine... Nu mă lipsi, te rog, de această binecuvântare.

— Bine... Fie... Fă cum crezi, a răspuns cuviosul, fără ca, în zăpăceala lui, să priceapă ce spune.

Atunci a văzut cum acoperișul chiliei a dispărut, iar locul a devenit foarte spațios. Totodată, diavolul i-a adus în față sfânta masă, proscomidarul, discul și potirul, acoperămintele, prescura, lumânările, tămâia, toate cele necesare săvârșirii Sfintei Liturghii. Dintr-un colț au apărut și slujitorii întunericului în chipuri de preoți, diaconi, psalți. S-au adunat și mulți prieteni de-al lui Sevastol. Toate erau gata de slujbă.

Cuviosul Chiril a stat cu greu în picioare. Urmărea „slujba” dintr-un ungher, cu multă luare-aminte. Mai întâi s-a făcut Proscomidia și după aceea a început Liturghia. Părintele vedea limpede că mișcărilor liturgice se fac după rânduiala cuvenită. Auzea rugăciunile părinților, cererile diaconilor, cântările psalților. Dar nu putea distinge cuvintele. Toate se auzeau confuz. N-a înțeles nici Apostolul, nici Evanghelia. Singurele cuvinte pe care le-a auzit clar au fost „Amin” și „Apropiati-vă”, rostite de așa-zisul slujitor, în timpul Sfintei Împărtășanii. Atunci Sevastol s-a apropiat și s-a împărtășit. La fel au făcut și tovarășii lui.

Cuviosul s-a gândit să se apropie și el, căci de mult timp nu se mai împărtășise. Iată însă că ceva l-a făcut să șovăie.

— Cine sunt eu, nevrednicul, și-a zis, ca să îndrăznesc să mă împărtășesc? Dacă este voia lui Dumnezeu, îmi va spune Sevastol...

Acest cuget smerit a fost în cele din urmă cel care l-a izbăvit pe părintele ascet. Preamilostivul Dumnezeu nu i-a îngăduit să se „împărtășească”, ca să nu-și piardă definitiv mințile și ostenele sale ascetice, împreună cu mântuirea veșnică.

Liturghia mincinoasă s-a terminat. Preoții, diaconii, psalții, participanții împreună cu Sevastol au plecat din chilia cuviosului. Ostenit de statul îndelung în picioare și cu conștiința tulburată, părintele s-a așezat să se odihnească și l-a chemat pe ucenicul său.

— Bine, fiule, nu vă e milă de bătrânețile mele? Nu mă compătimiți deloc? Pot eu acum, când mi s-a apropiat ceasul morții, să primesc atâta lume? Și este chilia mea potrivită pentru Liturghie? De ce ați îngăduit toate acestea astăzi?

— Iartă-mă, avva, dar nu înțeleg ce spui...

— Nu l-ai văzut pe Sevastol și pe însoțitorii lui, care de-abia au ieșit din chilia mea? a întrebat cuviosul și a povestit ceea ce urmărise cu puțin înainte.

— Eu n-am văzut și n-am auzit nimic din toate astea, părinte.

— Dar nu vezi acum chilia mea care este încă fără acoperiș? Nu vezi sfântul disc și potirul împreună cu acoperămintele?

Ucenicul cutremurat a bătut cu un baston în acoperișul chiliei și a adus lângă părintele său cănuța de apă pe care o luase drept potir.

Cuviosul Chiril se afla în dificultate. Încet-încet a început să-și revină. Dar nu putea crede ușor că toate cele văzute cu ochii lui fuseseră minciuni, o cursă foarte bine întinsă de diavol. În chilia sa s-au adunat treptat și alți părinți, care se străduiau să-l convingă de amăgirea celui viclean. L-au vestit și pe monahul Nicolae Kataskepinul, care era dintre ucenicii cei mai de încredere ai părintelui, recunoscut de toți pentru discernământul și înțelepciunea sa duhovnicească. Nicolae a fost înștiințat despre întâmplare. Lucrările diavolului erau vădite. Nu încăpea nici cea mai mică îndoială. De aceea, cu mult respect, i s-a adresat părintelui său duhovnicesc:

— Nu-ți aduci aminte, părinte, de cele scrise în Paterice? Câți n-au fost înșelați de uneltirile satanei? Vicleanul te-a invidiat și pe tine. Neputând, însă, să-ți amăgească ochii nevăzuți ai sufletului, s-a folosit de adâncile tale bătrâneți și ți-a înșelat ochii trupești cu nălucirile lui. Însă nu s-a întâmplat nimic ciudat... Căci câți ostași nu sunt răniți în luptă? Sau care drumeț nu se împiedică pe drumul lui? Dumnezeu te-a ferit de rele mai mari... Crede așadar în mărturia noastră, părinte. Dă-ți seama că ai fost amăgit. Iată, dacă vrei, îl putem chema pe adevăratul Sevastol, și acela ne va încredința cum stau lucrurile...

Discuțiile din chilia părintelui au ținut aproape până seara. Atunci cuviosul și-a revenit cu totul. Minteaa i s-a luminat iarăși. Și a început să plângă ca un copil pentru pățania sa. Totodată însă l-a mulțumit Domnului, care nu l-a lăsat să se împărtășească din acea împărtășanie demonică. Frații din mănăstire urmăreau cu emoție mărturisirea și lacrimile părintelui lor duhovnicesc.

— Iertați-mă, părinților, fiindcă am fost amăgit de diavol la o asemenea vârstă, șoptea cu zdrobire cuviosul, punând metanie fraților.

— Măine să te împărtășești, părinte... Astfel demonii cei vicleni vor fi biruiți...

În dimineața următoare, cuviosul Chiril, cu frică și groază, s-a apropiat de Preacuratele Taine. Părinții i-au văzut atunci fața strălucind ca o flacără și L-au slăvit pe Dumnezeu. Părintele lor se afla deja la finalul drumului său ascetic. Pe 2 decembrie 1111 și-a încredințat sufletul în mâinile lui Dumnezeu. De atunci, nemaifiind ispitit de demoni, participă la Liturghia aceea nesfârșită, care se săvârșește în jurul Jertfelnicului ceresc.

[62]

Părinții Pahomie, Acachie și Zaharia

Veșnic pomenitul arhimandrit Ioachim Spețieris (1858-1943), în timpul șederii sale la Sfântul Munte (1877-1885), a cunoscut mulți părinți virtuoși și deosebitori, despre care scrie în memoriile sale. A cunoscut însă și câțiva care au fost amăgiți, precum monahul Pahomie de la Sfântul Vasile, monahul Acachie de la Sfânta Ana și părintele Zaharia Micraghianitul.

*

Părintele Pahomie se nevoia într-o peșteră, în pustia Sfântului Vasile. Peștera, aflată într-o stâncă abruptă, era cu totul deschisă și neapărată de ploaie, vânt și frig. Chiriașul ei n-avea decât un ulcior pentru apă, o strachină de lemn și câteva zdrențe cu care se îmbrăca. Iar iarna nu aprindea focul!

De treizeci de ani trăia pe stânca aceea, în asemenea condiții. Însă diavolul a reușit să-l amăgească pe faimosul nevoitor. Astfel, ajunsese să se îndepărteze atât de Sfânta Împărtășanie, cât și de toți preoții.

Într-o duminică a anului 1878, părintele Ioachim, care era proaspăt tuns în monahism, s-a dus la mănăstirea Sfântul Pavel. Pe când se afla la masă cu alți părinți, printre care și monahul Lazăr și ieromonahul Damian de la Sfântul Pavel, a venit și părintele Pahomie, ca să ceară puțin pesmet de la trapezar.

— Sărută-i mâna preotului Damian, părinte Pahomie, și-ți vom da oricât pesmet vrei, i-a zis părintele Lazăr.

— Nu-i nevoie să sărut mâna preotului! a răspuns acela fără șovăială.

Și după ce și-a umplut traista cu pesmeți, a plecat spre peștera lui.

Atunci părinții i-au spus fratelui Ioachim că monahul a fost amăgit de demonii mândriei, și, de aceea, nici de Preacuratele Taine nu se apropie, nici anafură nu ia, nici la icoane nu se închină, nici mâna preotului n-o sărută.

Părintele Ioachim, vrând să meargă la chilia lui, în Schitul Nou, l-a urmărit pe părintele Pahomie. S-a apropiat și i-a sărutat mâna, deși acela nu voia.

— Părinte, i-a spus, sunt monah tânăr și începător. De aceea, vă rog, dezlegați-mi o nelămurire: aud că nu vă împărtășiți, nici anafură nu luați, nici mâna preotului n-o sărutați. Din ce motiv?

— Ah, fiule, nu știi care este scopul monahului.

— Care este, părinte?

— Monahul e dator să-L vadă, cum spune apostolul, pe Tatăl cel fără de început, față către față. Eu, fiule, discut cu Tatăl ceresc în fiecare noapte. De ce-aș mai avea, așadar, nevoie de Împărtășanie, de anafură, de rugăciunile preoților?

— Și cum Îl vedeți, părinte Pahomie, pe Tatăl ceresc? Cum vorbiți cu El?

— În vreme ce mă așez noaptea la rugăciune, peștera mea se luminează deodată de o lumină dumnezeiască. În lumina aceasta văd limpede un chip. Și pe când mă uit în extaz la chipul acela, aud o voce care-mi spune: „A venit Tatăl cel fără de început!” Și îndată începem să vorbim despre diferite lucruri ale vieții veșnice.

— Această vedenie ține mult?

— O oră și ceva.

— Și cine v-a spus să nu vă împărtășiți, să nu luați anafură și să nu sărutați mâna preoților?

— Ești începător și nu poți pricepe. Când o să ajungi la măsura trăirii monahale, atunci vei înțelege cine mi-a spus.

Părintele Pahomie a tăcut și cuviosul Ioachim n-a mai îndrăznit să-i pună alte întrebări.

Ajungând în chilia sa, tânărul monah l-a întrebat pe părintele împreună cu care se nevoia despre părintele Pahomie. Iar acela i-a spus că fusese amăgit și că-l consideră pe demonul care i se arăta... Tatăl cel fără de început!

Sărmanul ascet a trăit în această amăgire mai bine de douăzeci de ani. Dar și Preamilostivul Domn, pentru a nu-i zădărnici ostenețile, în cele din urmă l-a izbăvit. Cu exact patruzeci de zile înainte de a muri, și-a revenit și a recunoscut amăgirea în care se afla. A început atunci să treacă pe la chiliile pustnicilor și să spună:

— Rugați-vă pentru mine, fraților! Diavolul m-a amăgit.

Apoi, după ce s-a spovedit și împărtășit, și-a încredințat sufletul în mâinile Domnului.

*

Un alt monah amăgit în anii aceia a fost părintele Acachie. Acesta, deși era foarte tânăr și lipsit de

experiență, s-a retras la popasul Sfântului Pantelimon, deasupra schitului Sfânta Ana, și s-a nevoit singur cu rugăciune, priveghere și post aspru. Nu vorbea cu nimeni și nu ieșea niciodată din chilia sa, doar când avea nevoie de pesmeți.

Nevoința exagerată și lipsa ascultării față de un părinte n-au întârziat să-l conducă la amăgire. Părăsindu-și, așadar, locul de nevoință, a început să cutreiere prin Sfântul Munte desculț și îmbrăcat în zdrențe, purtând în spate puținele lucruri pe care le avea. Unde-l prindea noaptea – pe drum, în pădure sau în altă parte –, acolo dormea. Iarna își găsea refugiu în peșteri sau sub stânci. Se ferea și el, la fel ca părintele Pahomie, de Sfânta Împărtășanie și de preoți.

Într-o zi, părintele Ioachim l-a întâlnit în ținutul Loviarika, mai jos de Schitul Sfânta Ana, aproape de mare, și l-a salutat cu cuvintele obișnuite în Athos:

— Binecuvântează, părinte Acachie!

— Mulți ani, a răspuns el. Așa saluta mereu.

Au început să meargă împreună. Părintele Ioachim n-a pierdut prilejul. A început „ancheta”:

— Spune-mi, părinte Acachie, acolo unde te nevoiai, la Sfântul Pantelimon, când te rugai, aveai vedenii?

— Multe și diferite...

— Ai ajuns, desigur, la măsuri înalte de trăire monahală!

— Da, la asemenea măsuri, încât mi s-a dat puterea să țin norii pe loc și să provoc ploaia oricând voiesc.

— Trebuie c-ai făcut mari nevoințe, ca să ți se dea această harismă!

— Da, foarte mari. Nopti întregi de privegheri și post... Și multe altele, pe care nu ți le pot spune, pentru că ești foarte tânăr și neexperimentat. Acum am putere peste nori și ploaie.

— Dar nu și peste zăpadă!

— Nu, fiindcă zăpada este rânduită de iarnă.

— De ce, părinte, nu stai într-un loc liniștit, ci umbli pe drumuri?

— Pentru că trebuie să-mi împlinesc ascultarea. Și unde înnoptez, acolo dorm.

— Care este ascultarea ta?

— A, văd că nu pricepi! Nu ți-am spus că norii sunt sub puterea mea?

— Dar de ce nu spui „binecuvântează”, când te întâlnești cu vreun monah, ci spui „mulți ani”?

— „Binecuvântează” spuneți voi, cei care n-ați ajuns la măsura mea. Du-te acum, căci o să rămân aici, să mă odihnesc puțin.

Părintele Ioachim și-a luat rămas bun și a plecat. „Diavolul l-a scos din minți”, și-a zis în sine. N-a aflat niciodată cum s-a sfârșit, pentru că peste puțin timp a plecat la Ierusalim.

*

Părintele Zaharia, care în anul 1887 a tradus și editat Catehezele cuviosului Teodor Studitul, după ce a trăit patruzeci de ani în obștea de la Esfigmenu, a mers în Schitul Sfânta Ana. Având deja șaiszeci de ani, se nevoia în mica chilie a lui Avacum, în crăpătura unei stânci, și se dăruia unei asceze aspre. Postea peste măsură, priveghea și se ruga în picioare deseori toată noaptea.

Diavolul cel viclean, însă, l-a invidiat și, neputându-l arunca în vreo patimă trupească, s-a pus să-l amăgească. I-a sădit, așadar, în minte cugetul că a ajuns la asemenea măsură, încât poate trăi ca un înger netrupesc, neavând nevoie de niciun lucru pământesc. Astfel, într-o zi, și-a aruncat în râpa de lângă chilia sa toate lucrurile pe care le avea: ulciorul pentru apă, strachina de lemn, felinarul și toate vasele necesare vieții de zi cu zi.

Când au aflat părinții de la Sfânta Ana, au priceput că fusese amăgit. Au venit la chilia lui și l-au găsit într-o stare de exaltare.

— Nu mai am nevoie de nimic! striga. Am devenit înger!

S-au străduit să-l povățuiască, dar nu asculta de nimeni. Au vrut să-l ia împreună cu ei, dar nu primea să-i urmeze. În cele din urmă, l-au condus cu forța la mănăstirea Marii Lavre. Acolo au făcut priveghere pentru el. Toată noaptea l-au rugat pe Preamilostivul Domn să-l miluiască și să-l izbăvească de duhul amăgirii. În sfârșit, când psalmodiau, și-a revenit și a strigat:

— Cuvioși părinți, am fost amăgit de demon! Rugați-vă pentru mine, păcătosul!

Toți au lăcrimat și l-au mulțumit lui Dumnezeu.

Părintele Zaharia s-a întors în chilia lui pocăit și smerit. Plângând, zicea și repeta:

— Rugați-vă pentru mine, cinstiți părinți! Am fost amăgit...

[83]

Pesmeții satanei

Cei care s-au străduit să pară mai presus decât alții au căzut în mândrie și în diferite ispite. Mulți dintre ei au pierit sau au fost amăgiți.

Ceva asemănător a pățit și părintele Haralambie, care la jumătatea secolului al XIX-lea se nevoia în chilia cu același nume de la Kavsokalivia. Avea dorința, sau mai bine-zis îndemnul satanic, de a deveni mai presus decât ceilalți. Voia să se îndeletnicească cu înfrânarea, postul și rugăciunea mai mult decât părintele său. De aceea, când acela a murit, s-a încuiat în chilia lui, având doar pesmeți

și apă, și și-a pus în gând să nu iasă de acolo vreme de o lună. Nu s-a sfătuit cu nimeni despre hotărârea lui și n-a vădit-o nimănui. Zăvorât de-acum după voia sa, s-a dedat privegherilor și rugăciunilor.

Părinții de la Kavsokalivia pierduseră legătura cu el. A trecut o lună, dar n-a apărut.

Atunci părintele Dionisie, care se nevoia în chilia vecină, a Nașterii Maicii Domnului, s-a neliniștit și s-a dus să vadă dacă nu cumva este bolnav. Ajungând în fața chiliei, a strigat. Dar n-a primit răspuns. S-a apropiat de ușa și a spus: „Pentru rugăciunile...”. Nimic. A forțat ușa și a intrat. L-a găsit pe fratele Haralambie acoperit în patul său, tremurând ca un pește pe uscat.

Părintele Dionisie i-a vorbit, însă acela, din pricina tremuratului, nu putea articula niciun cuvânt. Atunci s-a apropiat de el și i-a strigat:

— Frate Haralambie, sunt vecinul tău, Dionisie. Ce ți s-a întâmplat? De ce nu vorbești cu mine?

I-a dat să bea apă și să mănânce puțin pesmet. Acela l-a privit cu frică, fără să spună ceva. La un moment dat parcă și-a revenit. S-a aruncat din pat, l-a îmbrățișat pe părintele Dionisie și l-a implorat cu lacrimi:

— Scapă-mă, frate! Au venit demonii să mă ștrânguleze!

Părintele Dionisie l-a mângâiat și încurajat. Apoi l-a rugat:

— Spune-mi, frate, ce ți s-a întâmplat? De ce ești atât de înfricoșat?

Atunci acela, prinzând curaj, a început să povestească:

— Cugetul mi-a spus că trebuie să devin mai presus decât ceilalți părinți, să mă zăvorăsc și să postesc. Am petrecut o săptămână cu pesmeți. Și, când mi s-au terminat, am vrut să ies, ca să-mi iau alții. Deschizând însă ușa,

am găsit o traistă plină cu pesmeți. Am luat-o cu multă bucurie, în vreme ce cugetul îmi șoptea: „Se pare că viața aceasta pe care o trăiești, în post și rugăciune, este plăcută lui Dumnezeu”.

Am început să mă mândresc în mine. Am închis ușa și m-am afierosit cu și mai multă râvnă nevoinței mele.

A trecut în felul acesta o lună. Lucrurile mergeau foarte bine. Însă ieri, pe la miezul nopții, pe când rosteam Acatistul în fața icoanei Maicii Domnului și mă aflam la „Zid ocrotitor al fecioarelor...”, am auzit bătăi în ușă. Am ieșit afară și am văzut un bătrân cu barbă albă, șchiop și foarte sălbatic la chip.

— Cine ești tu, i-am spus, și ce vrei?

— Eu, fiule, sunt duhovnic la Sfânta Ana. Am aflat de nevoințele tale. Și fiindcă îi iubesc mult pe cei care se nevoiesc pe ascuns după voia lor, pentru ca... Acela să-i slăvească fățiș (n-a rostit cuvântul Dumnezeu), am venit cu multă trudă pentru a-ți aduce acești pesmeți. Ți-am adus și acest coșuleț, care are înăuntru o sută de lire, ca să cumperi pesmeți și să nu mai ieși din chilie.

Spunând acestea, și-a întins mâna ca să-mi dea coșulețul cu bani. Dar ce-am văzut atunci!? Niște unghii roșii, foarte mari și întoarse spre înăuntru atât de mult, încât îi ajungeau până la coate. M-am speriat și i-am zis:

— Dacă vrei să te cred, fă-ți cruce și vino înăuntru să continui Acatistul Maicii Domnului.

Când a auzit propunerea mea, a răspuns cu mânie:

— Mie mi s-a făcut milă de tine și am venit să te ajut, ca să poți continua nevoința ta cea bună, iar tu nu mă crezi și mă pui să-i spun aceleia..., care ne-a pârjolit, asemenea cuvinte? Niciodată!

În clipa aceea s-a făcut un cutremur atât de puternic, încât am crezut că s-a dărâmat chilia. Îndată chilia s-a

umplut de fum, iar acela a dispărut, lăsând în urmă o duhoare nesuferită.

De frică, am căzut la pământ leșinat. Nu știu câte ceasuri am rămas așa. Când mi-am revenit, m-am târât până aici. De o zi și o noapte tremur, cum mă vezi. Dacă n-ai fi venit, aş fi murit de frică. Ajută-mă, te rog, căci nu pot rămâne singur. Mi-e teamă ca nu cumva demonii să revină și să mă nimicească. Maica Domnului, n-o să mai fac asemenea lucruri!

Părintele Dionisie l-a mângâiat multă vreme și după aceea l-a condus la părintele duhovnic Simeon. Acolo, părintele Haralambie a rămas o săptămână, continuând să tremure de frică.

— E foarte cumplit să-i vezi pe demoni, repeta el.

În fine, după ce și-a revenit și s-a liniștit, a fost condus de părintele Dionisie la biserica schitului, unde a povestit în fața tuturor părinților pățania sa și și-a cerut cu smerenie iertare.

De atunci a urmat rânduiala monahală obștească și nu făcea nimic fără binecuvântarea duhovnicului și sfatul părinților. Astfel, s-a liniștit de ispitele satanei și și-a sfârșit la adânci bătrâneți viața sa pământească.

[9]

„Părintele Athon”

În schitul aghiorit Sfânta Ana, la sfârșitul secolului al XIX-lea, cinci părinți se nevoiau într-una din chiliile de pe malul mării.

Odată, diavolul a invidiat sporirea celui mai tânăr dintre ei, Sava, și i-a sădit cugetul de a urca în vârful Athonului. Credea – așa i-a înfățișat vicleanul – că acolo

sus ședea un părinte sfânt, „părintele Athon” (!), căruia trebuia neapărat să i se închine.

I-a mărturisit, deci, părintelui său cugetul pe care-l avea și i-a cerut binecuvântarea să meargă pentru închinăciune. Părintele, deosebind amăgirea ucenicului său, a refuzat. Însă monahul nu se putea liniști. Și în cele din urmă a fost biruit de cugetul său. Într-o zi, așadar, s-a hotărât să plece pe ascuns de la chilie și să-și înfăptuiască dorința. Așa a făcut. S-a dus la Kerasia și a stat o vreme la chilia Tuturor Sfinților. Într-o dimineață a plecat și de acolo pe ascuns și a pornit spre vârful muntelui.

Când a ajuns în locul Hairi, în față i-a apărut deodată un părinte cuvios și cu barba albă.

— Unde te duci, fiule? I-a întrebat. Pari obosit și supărat. Ce ai?

Părintele Sava s-a cutremurat și nu știa ce să răspundă.

— Vreau să mă închin părintelui Athon, a izbutit să spună.

— Eu sunt, a zis celălalt. Tu unde locuiești?

— Sunt de la Sfânta Ana. Am plecat însă de sub ascultare și m-am dus la Kerasia.

— Și cum de nu te știi? Eu sunt duhovnic. Toți ucenicii care prind curaj și trăiesc după voia lor vin să-mi pună metanie. Pe tine până acum te-a acoperit, se pare, ascultarea pe care ai făcut-o la părintele tău. Dar nu-i nimic. Acum nu trebuie să te mai obosești. Am văzut intenția ta și am venit singur la tine. Vino să mi te închini. Nu te mai osteni să urci în vârf. Pune-mi metanie. Apoi întoarce-te în chilie și fă după voia ta, iar eu îți voi purta de grijă.

Monahul, cu mintea întunecată, s-a aplecat și a pus metanie. Însă, în vreme ce-i săruta mâna părintelui, a

văzut că unghiile aceleuia îi ajungeau până la coate și parcă pe mână avea niște solzi mari.

Atunci și-a dat seama că se închinase însuși diavolului. Era însă prea târziu. Răul se întâmplase.

— De-acum ești al meu, i-a spus satana. Într-o zi voi veni să te iau.

Și îndată a dispărut. Sărmanul Sava, după ce a sărutat mâna lui satana, a căzu jos leșinat. După multe ceasuri, niște monahi trecători l-au găsit într-o stare jalnică și l-au dus la chilia lui, la Sfânta Ana.

Abia după trei zile și-a revenit. Le-a cerut de multe ori iertare părintelui și fraților săi, iar aceia la rândul lor au început să se roage zi și noapte la Dumnezeu pentru mântuirea lui. Oricum de atunci, sărmanul, avea crize de nebunie. Deseori se închidea în sine și plângea nemângâiat.

Au trecut mulți ani, dar părintele Sava nu se putea liniști. Și într-o zi s-a întâmplat ceva neașteptat și înfricoșător: Se afla într-o barcă de pescuit, împreună cu alți doi monahi. Deodată s-a iscat un vârtej care l-a luat pe părintele Sava din fața ochilor celorlalți doi monahi. Și n-a mai apărut. Satana l-a răpit în trup. Acest lucru s-a întâmplat tocmai în ceasul în care îi pusese metanie diavolului, sus, în ținutul Hairi.

[9]

Așa-zisul mucenic

Cu mulți ani înainte, într-o mănăstire aghiorită trăia un monah care se nevoia mult, dar fără smerenie. Era mândru și avea părere de sine. Astfel, încet-încet, a ajuns la amăgire.

A încetat să se mai împărtășească, crezând că nu are nevoie de asta, fiindcă, după cum spunea, în el sălășluia Hristos. Lua doar anafură și cu aceasta trăia deseori ziua întreagă.

Agheasmă nu bea niciodată, spunându-și în gând: „Eu m-am sfințit deja. Chiar și urina mea este sfințită și pot să beau din ea când vreau”. Sărmanul, își bea urina – în ce amăgire scârboasă căzuse!

În cele din urmă a început să se sălbăticească, să facă dezordine în mănăstire și să spună prostii.

Părinții au fost nevoiți să-l închidă în turn și se rugau să-și revină. I-au încredințat unui monah să-l slujească și să-i poarte de grijă, ca să nu-și facă vreun rău.

De fiecare dată când fratele slujitor îi ducea mâncare, acela îi spunea câte ceva din amăgirile lui obișnuite: „Am văzut un sfânt, frate”, „Am văzut un înger”, „Voi deveni mucenic sfânt” și altele asemenea.

Cel care-l slujea, ținând seama de toate acestea, nu-i lăsa niciodată vreun obiect ascuțit la îndemână. I le ducea pe toate curățate și tăiate. Însă într-o zi, aducându-i o cutie de sardele deschisă, satana a găsit prilejul pe care-l căuta de multă vreme. I s-a arătat, așadar, în chip de înger, și i-a spus:

— Hristos ți-a pregătit cununa de sfânt. Acum ți-o pregătește și pe cea de mucenic. Așteaptă ca tu să mucenicești în temnița turnului, unde rabzi pentru iubirea Lui.

Astfel de cugete i-a sădit, iar el a început să caute vreun obiect tăios. A văzut capacul de la conservă. L-a luat imediat și a început să mucenicească... singur: a început să-și taie gâtul încet-încet, pentru că-l durea; îl tăia și totodată țipa.

Părinții, auzind strigătele lui cutremurătoare, au alergat să vadă ce se întâmplă. Și au dat de o privesiște

comico-tragică. Așa-zisul mucenic pe de o parte își tăia gâtul și de cealaltă striga!

I-au luat capacul, dar el se împotrivea:

— Lăsați-mă să mucenicesc!

Atunci fratele s-a apropiat de el și i-a zis:

— Ai mai întâi răbdare să-ți leg rana și după aceea te voi face eu mucenic, ca să-ți iei răsplată...

După ce i-a legat rana, și-a scos cureaua și a început să-l lovească pe spate. Monahul amăgit nu suporta însă loviturile și striga:

— Lasă-mă, nu suport mucenicia!

În felul acesta a fost batjocorit și s-a înjosit. Cu voia lui și ajutorul diavolului, avea intenția de a-și tăia gâtul. Însă către fratele care i-a dat două-trei lovituri din dragoste, ca să-și revină, striga că nu suportă mucenicia!

Monahii s-au rugat pentru mântuirea lui, iar bunul Dumnezeu l-a ajutat. S-a smerit, s-a pocăit, s-a spovedit, s-a împărtășit și astfel a scăpat din ghearele diavolului.

[68]

„Îngerul” și diaconul român

Printre nenumărații oameni spovediți de fericitul părinte Sava Micraghianitul (1821-1908), era și un diacon român. Venise în Sfântul Munte încă de tânăr și se nevoia undeva în pustie, nu departe de schitul Sfânta Ana.

— Părinte, i-a spus într-o zi diaconul plin de tristețe, te rog, nu uita s-o pomenești mâine la Liturghie pe mama mea, care împlinește trei zile de la moarte.

Părintele cel deosebit s-a tulburat, dar n-a arătat-o. „Aici vrăjmașul pregătește ceva”, și-a zis în sine.

— Fiule, i-a spus diaconului, mama ta împlinește mâine trei zile de la moarte. Adică a murit alaltăieri. Și a

murit în România. Cum de tu, în două zile, ai fost vestit despre moartea ei?

Diaconul a început să se bâlbâie.

— Cum?... Cum am aflat?... Iată, mi-a spus...

— Cine ți-a spus?

— Mi-a spus îngerul meu păzitor.

— Îngerul tău păzitor?! L-ai văzut pe îngerul tău?

— M-am învrednicit să-l văd. Nu numai o dată, de două ori. Sunt doi ani de când îl văd. Mi se arată deseori și mă întovărășește la rugăciune. Spunem împreună Acatistul, facem metanii, discutăm duhovnicește...

Acei „doi ani” l-au amărât pe părintele Sava. Doi ani de amăgire diavolească nu era ceva neînsemnat.

— Și de ce, fiule, atâta vreme nu mi-ai spus nimic?

— Îngerul mi-a zis că nu e necesar.

Părintele Sava a înțeles că avea mare luptă de dat. Să-l convingă mai întâi pe sărmanul diacon că nu-i vorba de înger. Apoi să-l pregătească să înfrunte urgia demonului. „Doamne, Iisuse Hristoase, miluiește-ne și mântuiește-ne pe noi”, se ruga în taină. După aceea l-a întrebat pe diacon:

— Ești sigur, fiule, că cel care ți s-a arătat este îngerul lui Dumnezeu?

— Sigur? Foarte sigur, părinte! Păi, ne rugăm împreună și facem în fiecare zi mii de metanii. Discutăm despre viața veșnică, despre rai... E îngerul meu păzitor.

— Te-ai gândit vreodată dacă nu cumva este demon?

— Demon?! Și cum poate demonul să mă întărească în rugăciune? Acela îi războiește pe cei care se roagă.

Diaconul părea de neconvins.

După multe altele, s-au înțeles să-l supună pe „înger” la câteva încercări.

— Când se va întoarce, l-a povățuit părintele Sava, cere-i să spună „Preasfântă Fecioară Născătoare de Dumnezeu”. Și mai spune-i să-și facă semnul crucii.

Lucrurile, însă, nu erau atât de simple. Când cel viclean te ține înfășurat în amăgire vreme de doi ani, atunci și ochii și urechile îți sunt amăgite. Și te fac să auzi „Preasfântă Fecioară Născătoare de Dumnezeu” și să-l vezi făcându-și cruce.

La următoarea lui vizită, diaconul, cu oarecare satisfacție ascunsă, l-a înștiințat pe duhovnic:

— Părinte, lucrurile sunt cum ți-am spus. Este îngerul lui Dumnezeu. Este îngerul meu păzitor. Și „Preasfântă Fecioară Născătoare de Dumnezeu” a spus, și cruce și-a făcut.

Părintele Sava pricepuse bine. Doi ani de treabă ai uneltitorului vrăjmaș nu puteau fi zădărniciți ușor. După ce s-a rugat la Domnul să-l lumineze, i-a zis diaconului:

— Ascultă, fiule. Să facem o ultimă încercare. Prin aceasta, lucrurile se vor limpezi. Îngerii le pot cunoaște pe toate, pentru că le descoperă Dumnezeu. Demonii, dimpotrivă, nu au asemenea putință. Multe lucruri le sunt întunecate. Ești de acord?

— De acord.

— Dacă ești de acord, ascultă ce vom face. Eu, în clipa aceasta, chiar în clipa aceasta, mă voi gândi la ceva. (S-a gândit la ceva împotriva diavolului.) Îl țin în mine ascuns și nevădit. Tu diseară să ceri de la înger să-ți spună ce am gândit. Dacă știe, atunci fără îndoială este al lui Dumnezeu. Să vii să-mi spui.

Diaconul s-a întors în chilia sa.

În aceeași seară i-a cerut îngerului să-i spună ce a gândit părintele Sava.

— Dar, dragul meu părinte, i-a răspuns acela, de ce ție, om superior, îți pasă de gândurile unui muritor? Asta

e o prostie. Dorințe deșarte. Nu vrei mai bine să mergem să-ți arăt în seara asta iadul, raiul, slava Maicii Domnului?

Diaconul a început să bătuiască ceva.

— Eu fac ascultare duhovnicului. Să-mi spui ce a gândit, a stăruit.

Îngerul, prin niște ocolișuri deștepte, se străduia să abată această discuție. Însă diaconul a revenit la temă.

— Să-mi spui ce a gândit duhovnicul. Cererea mea este simplă. De ce o eviți? Nu cumva nu știi?

— Fii atent, diaconule! Prin felul în care îmi vorbești, ești în primejdie de a-mi ieși din grații.

— Îți cer ceva ușor. În fine, știi sau nu ce a gândit duhovnicul?

Atunci masca cea luminoasă a demonului a fost aruncată și a apărut un chip groaznic. Câțiva dinți ascuțiți scrâșneau amenințător și, ca din gura unei fiare turbate, s-au auzit cuvintele:

— Piei, ticălosule! Mâine la ceasul acesta vei fi în iad, în focul cel nestăvilit! Te vom arde! Te vom distruge!

Diaconul a rămas singur. Singur și ruinat. Toată dulceața vedeniilor de vreme de doi ani nu-i putea ușura amărăciunea de acum. Dacă nu l-ar fi sprijinit de departe rugăciunile duhovnicului, care priveghea și se ruga la Dumnezeu pentru el, și-ar fi dat sufletul.

Au trecut multe ceasuri până ce și-a revenit și a putut sta în picioare. Chilia nu-l mai încăpea. Nicăieri nu afla ocrotire, decât doar lângă duhovnicul său. A alergat, așadar, la acesta.

Pe tot drumul în urechi îi vuia amenințarea: „Mâine la ceasul acesta vei fi în iad!” Frica îi pătrunsese până în măduva oaselor.

Cu chiu cu vai a ajuns la chilia părintelui Sava, s-a prins de rasa lui și n-a mai vrut să plece. Chiar și în ceasul

în care părintele trebuia să doarmă puțin, diaconul cel înfricoșat se afla lângă el!

— Nu-ți fie teamă, fiule. Liniștește-te.

— Cum să nu-mi fie teamă, părinte, căci se apropie ceasul. O, se apropie ceasul când mă vor lua! Hristoase al meu, izbăvește-mă!

Și, într-adevăr, la ora stabilită, a fost atacat cu sălbăticie de duhurile viclene. Ce țipete de frică și deznădăjduire scotea!

— Scapă-mă, părinte duhovnic! O să pier! Mă iau! Scapă-mă!

Părintele Sava a îngenuncheat și, plin de durere și lacrimi, s-a rugat Domnului să-l miluiască pe robul Său și să-i izgonească pe demonii cei vicleni.

Rugăciunea lui a fost ascultată. Dumnezeu i-a îndepărtat pe demoni. Astfel, sărmanul diacon a fost izbăvit. Odată cu trecerea timpului și sub călăuzirea părintelui Sava, s-a liniștit. Viața lui duhovnicească a sporit. Mai târziu a fost hirotonit preot. Și mereu se deosebea prin evlavia lui.

[98]

Sfântul Spiridon... cu coarne!

Într-o noapte de iarnă, un pustnic a bătut la ușa părintelui Ignatie duhovnicul (1827-1927), la Katunakia, în Sfântul Munte. Chipul lui arăta că trăise o dramă. Cu voce tremurândă i-a povestit duhovnicului o întâmplare cutremurătoare prin care trecuse. La final, a oftat cu ușurare:

— Slavă lui Dumnezeu! M-a scăpat de dinții iadului. Ce-aș fi putut păți!

Ce i se întâmplase?

Să urmărim povestirea lui.

Plin de înflăcărare pentru viața monahală, se făcuse pustnic acolo, aproape de Katunakia. Lipsit de călăuză duhovnicească, s-a dedat cu râvnă exagerată nevoițelor ascetice. A socotit că degrabă va urca pe culmile sfințeniei. Fără ca nici el să-și dea seama, a început să-și supraestimeze puterile și să se încreadă mult în sine. Singur își punea țințe ascetice, singur le izbutea, cum credea că e mai bine, și singur se încununa pe sine. Dar, pentru a fi mai preciși, nu era chiar singur. Vrajmașul, stăpânul întunericului, îl urmărea neîntrerupt, pregătindu-i groapa amăgirii. Peste puțin timp, după cum socotea, l-ar fi aruncat în ea.

Inima pustnicului, treptat și pe neobservate, a început să se întunece. Și, cu cât se întuneca mai tare, cu atât se înmulțeau cugetele mândriei. Și, cu cât cugetele mândriei se înmulțeau, cu atât mai dens devenea întunericul.

Vremea trecea și ascetul, entuziasmat de postul aspru, privegheri și alte nevoițe, își zicea:

— După cum merg, voi ajunge la virtutea Sfântului Antonie cel Mare! Mă mir numai că, cu toată sporirea mea, nu m-am învrednicit încă să am nicio vedenie!...

Însă vedenia n-a întârziat să vină. Un înger luminos și-a făcut apariția. A venit să-i încredințeze cele la care de mult se gândea.

— Prin trăirea ta, îi spuse, I te-ai făcut plăcut lui Hristos mai mult decât oricare alt ascet din Sfântul Munte.

Îngerul a dispărut, lăsându-l să plutească într-o mare de fericire. Mărturia „de sus” venise. Călătoria lui ascetică făcuse chiar și cerurile să se înveselească! S-a învrednicit să primească vedenia îngerească. Și ce să mai vorbim!

Într-o seară, după cum se aștepta, iată-l din nou pe îngerul ceresc! Cine știe ce veste de bucurie avea să-i aducă!

— Mare este virtutea ta, frate! îi spuse. Ți se pregătesc cununi strălucitoare. Te așteaptă slavă mare. Măine seară să te afli pe vârful Athonului. Acolo va veni Hristos, pentru a I te închina.

Bucuria ascetului era de nedescris. Ce aveau să vadă a doua zi ochii săi! Nu-și mai afla liniște până în ceasul acela.

A plecat, în sfârșit, spre vârful Athonului. În ciuda zăpezii și a gerului, căci era iarnă, înainta cu ușurință. Nu simțea nici osteneala, nici frigul. Tovărășia îngerului îl încălzea.

Cu cât se apropia de vârf, cu atât bucuria și neliniștea lui ajungeau la apogeu. Între timp se înserase. Și deodată – o, privesc supralumească și strălucitoare! – ce-i văd ochii? Făclii, revărsări de lumină, miresme de tămâie, preoți, episcopi... Întâmpinare minunată! Și cel mai mare lucru: un tron de slavă, pe care stătea Împăratul Hristos, înconjurat de preoți cuvioși și alți sfinți. Printre ei se zărea și Sfântul foarte îndrăgit de el, Spiridon.

Peste o clipă s-a auzit glasul impunător al Împăratului:

— Spiridon, adu-l aici pe alesul rob al Meu, să mi se închine!

Și Sfântul Spiridon, ascultător, cu pași înceți și cuvioși, s-a apropiat de monahul în extaz.

Erau clipe hotărâtoare. Dacă pustnicul s-ar fi închinat lui „Hristos”, ori ar fi fost demonizat, cum se întâmplase în alte cazuri asemănătoare, ori aruncat în prăpastie; căci, acolo unde părea că este tronul împărațesc, se afla o râpă înfricoșătoare.

Dar, din fericire, inima sărmanului ascet păstra încă un loc deschis pentru mila lui Dumnezeu. Și mila dumnezeiască l-a izbăvit în ultima clipă.

În vreme ce așa-zisul Sfânt Spiridon se apropia de el, a observat că pe cap nu purta fesul obișnuit, ci unul diferit, înalt și ascuțit. Acesta, desigur, nu era un lucru atât de important. Altceva era înspăimântător: cu îngăduința lui Dumnezeu, a văzut acolo două coarne diavolești!

În aceeași clipă a scos un strigăt cutremurător:

— Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, izbăvește-mă!

Asta a fost tot. Măreața închipuire satanică s-a destrămat. Iar ascetul a rămas singur acolo în înălțime, pe Athon, în toiul nopții, în mijlocul zăpezii, în pustie...

Această întâmplare dramatică i-a fost povestită părintelui Ignatie.

— Acum, i-a spus duhovnicul, slăvește-L pe Dumnezeu, că te-a scăpat de răutatea satanei. Nu mai poți rămâne singur în chilia de pustnic. Să mergi să te închinoviezi la mănăstirea Dionisiu, unde vei afla ocrotire.

Așa a făcut și s-a izbăvit.

[97]

„Episcopul”

La sfârșitul secolului al XIX-lea, în Sfântul Munte se nevoia episcopul insulei Karpothos, Nil († 1916), care avea obiceiul ca, după praznicul Sfântului Atanasie cel Mare al Lavrei (5 iulie), să-i viziteze pe pustnicii și părinții de la schit pe care-i cunoștea. Unul dintre aceștia era și părintele Zaharia, despre care am vorbit și într-o întâmplare trecută.

În anul 1914 însă, fiind obosit și bătrân, n-a mai vizitat pe nimeni. După praznic s-a dus îndată la chilia lui, în Kareia. Acest prilej a fost folosit de diavol, pentru a-l amăgi pe părintele Zaharia.

Era vară, pe 7 iulie, și părintele stătea în curtea chiliei sale. Deodată, la un ceas după miezul nopții, a auzit pași și l-a zărit pe episcopul Nil apropiindu-se.

— De ce te-ai ostenit, preasfințite, să mă vizitezi la miezul nopții pe mine, nevrednicul?

Și, spunând acestea, i-a pus metanie adâncă. Episcopul și-a întins mâna. Părintele Zaharia i-a sărutat-o. Însă imediat a căzut la pământ ca mort. Căci nu era episcopul Nil, ci însuși diavolul!

Dându-i mâna s-o sărute, i-a dat și „harisma” lui. În clipa aceea s-a făcut nevăzut, în vreme ce sârmanul părinte Zaharia a rămas căzut pe jos, fără grai și pe jumătate mort.

Dimineața l-a găsit un monah care venise la chilia sa, și a alergat iute la schit. I-a chemați pe preoți, i-au făcut Maslul, i-au citit exorcismele Sfântului Vasile cel Mare și i-au făcut cruce cu sfintele moaște.

Părintele cel demonizat a început încet-încet să-și revină. Și, după ce și-a revenit definitiv, a cerut ceva de mâncare. De atunci, tot restul vieții sale obișnuia să spună deseori:

— Multe am scris, nenumărate locuri am cutreierat, dar la urmă diavolul m-a înșelat și m-am închinat lui! Și m-a înșelat cu îngăduința lui Dumnezeu, fiindcă ascundeam în mine egoism. Mă socoteam pe mine mai presus decât alții, experimentat și înțelept. Pentru a mă smeri, așadar, Domnul i-a dat puterea de a mă amăgi. Trebuia, neînțeleptul de mine, să-mi fac semnul crucii, înainte de a săruta acea mână scârboasă. Atunci ar fi fugit biruit de arma cea neînvingătoare, fără să pățesc vreun rău.

Acum, după pățania aceasta, cunoscând nedesăvârșirea și slăbiciunea mea, Îl slăvesc pe preabunul Dumnezeu, Care n-a îngăduit să pățesc vreun rău mai mare, și-L rog să mă ierte pentru trufia mea.

[37, 101]

Pățaniile învățătorului

Într-o zi a anului 1893, la chilia părintelui Daniil (1846-1929) de la Katunakia, în Sfântul Munte, a venit un învățător din ținuturile Olimpului, pe care-l chema Nicolae. Părea om important, cu educație profundă, înzestrat cu multe harisme, dar și împodobit cu înțelepciune duhovnicească. Însă părintele cel iluminat de Dumnezeu, după primele discuții, a distins în adâncurile sufletului său o umbră mare, un vierme ascuns care-l rodea încet și-l chinuia.

Învățătorul, impresionat de atmosfera minunată a pustiei aghiorite și dezarmat de iubirea părintelui Daniil, n-a întârziat să-și deschidă inima în fața lui. Era ceva care i se întâmpla prima dată.

— De când am terminat studiile la Tesalonic, a zis, și am fost stabilit la Școala Germană, am luat hotărârea de a trăi o viață creștină. Am început, așadar, să studiez Sfânta Scriptură, să mă rog fierbinte și să țin post aspru. Într-o noapte, pe când mă rugam cu lacrimi înaintea icoanei Maicii Domnului, am văzut cum o flacăra de foc s-a revărsat din chipul ei, a intrat în mine și m-a umplut de o bucurie negrăită. De atunci „Doamne Iisuse Hristoase...” nu lipsea din inima mea. Prin rugăciunile continue și îndelungate care au urmat, mintea mi s-a curățat și a devenit capabilă să aibă deseori, în somn și în stare de veghe, diferite vedenii. Astfel, odată mi s-a

înfățișat un înger strălucitor și mi-a spus: „Dumnezeu m-a trimis ca să-ți fiu ajutor neîntrerupt. Trebuie însă ca și tu să nu-ți contenești postul și rugăciunile”. Am primit cuvintele lui ca din gura lui Dumnezeu, și de aceea m-am datat cu și mai multă râvnă rugăciunii și postului. Ajunsesem în punctul de a dormi doar un ceas pe zi și de a mânca doar de două ori pe săptămână, pâine uscată și apă. Deseori, în rugăciunile mele din noapte, țineam Sfânta Scriptură în mâini și mă rugam lui Dumnezeu să-mi descopere vedeniile lui Isaia, Iezechiel și ale celorlalți prooroci sau să-mi arate întâmplările scrise în Apocalipsa evanghelistului Ioan. Și, într-adevăr, cădeam imediat în extaz și vedeam toate aceste contemplații, pentru care mă rugasem Domnului.

— Bine, l-a întrerupt părintele Daniil, care-l urmărea cu interes, dar toate acestea le-ai mărturisit vreunui duhovnic?

— Nu, sfinția voastră sunteți primul care le află. Și asta pentru că de multe ori Hristos mi s-a arătat și mi-a spus: „Fii cu luare-aminte, să nu spui acestea nimănu. Astăzi duhovnicii nu mai au discernământ, și te pot vătăma”.

Părintele observase din primele clipe că ochii celui cu care vorbea erau mici și mâna lui stângă arsă, având doar trei degete la ea. A simțit, așadar, că este momentul să-l întrebe despre asta.

— Ochii aproape mi i-am distrus, pentru că am fost nevoit, după cum mi-a poruncit îngerul meu, să stau două ore la fiecare amiază, și desigur vara, privind soarele fără să mă mișc. Din discul său de foc vedeam ieșind nenumărați îngeri și Sfinți, în fiecare zi alții. Văzându-i, mă bucuram și-mi făceam neîntrerupt semnul crucii. Deși din ochii mei, care mă dureau cumplit, curgeau lacrimi fierbinți, eu continuam cu statornicie să

privesc soarele. Mai presus de toate puneam ascultarea de îngerul meu... Acesta îmi poruncise mai demult să citesc în fiecare zi în picioare Vechiul Testament, ținând în mână dreaptă o lumânare mare aprinsă; și când lumânarea avea să ajungă în jos, s-o sting. Așa am făcut. Într-o zi, așadar, în dimineața praznicului Sfântului Spiridon, pe când țineam lumânarea, camera mea s-a luminat deodată. Și iată! Sfântul Spiridon mi s-a arătat cu strălucire și mi-a spus: „Bucură-te, atletule Nicolae! Îți mulțumesc mult pentru evlavie pe care mi-o arăți. Astă seară vreau să primești cununa mucenicească. Această lumânare mare pe care o ții în mână, când se va topi și-ți va ajunge la palmă, să n-o stingi. Continuă s-o ții strâns, chiar dacă ar părea că îți arde mâna. Tu să fii viteaz, și-l vei birui pe diavolul cel viclean“. Acestea le-a spus Sfântul, și a dispărut. Eu m-am pus îndată să împlinesc cu precizie porunca lui. Când lumânarea s-a terminat și flacăra a început să-mi ardă palma, am făcut răbdare, crezând că e vorba de muceniecie. La început, desigur, mă durea, dar simțeam o mireasmă negrăită. Însă când rănilor arsurilor s-au mărit și din ele au început să curgă diferite lichide, durerile au devenit de nesuferit. Atunci am auzit o voce: „Linge lichidul care-ți curge din mâna arsă, căci el are putere la fel de mare ca și Sfânta Împărtășanie“!...

Sărmanul Nicolae a continuat multă vreme să povestească amăgirile sale, una după alta. Iar părintele Daniil îl asculta cu răbdare. A încheiat cu amăgirea cea mai mare în care l-a aruncat vicleanul – lepădarea de credință.

— Într-o zi mi s-a arătat Însuși Hristos și mi-a spus: „Fiul meu, Nicolae, un lucru îți mai lipsește pentru a ajunge la desăvârșire. Fă-l și pe acesta, și tare mulțumit voi fi. Botezul pe care ți l-au dat părinții tăi nu este adevărat. Părinții Bisericii, din păcate, au schimbat

Botezul pe care l-au primit la început de la Sfinții Apostoli. Du-te, așadar, la Tesalonic și botează-te la protestanții germani, care păstrează până astăzi neatinsă tradiția apostolică". Fără nici cea mai mică șovăială, i-am vizitat degrabă pe protestanții de la Spitalul German din Tesalonic, le-am vorbit despre vedenia mea, și aceia m-au botezat cu bunăvoință după rânduiala lor... De atunci însă, multe întrebări au început să mi se ivească în cuget și o povară grea mă apăsa pe dinăuntru... N-am mai rezistat. Am luat hotărârea să vin în locul acesta sfânt, nu cumva îmi voi găsi izbăvirea...

Trecuseră șase ceasuri din clipa în care Nicolae și-a deschis ușa inimii sale înțeleptului și deosebitului părinte de la Katunakia. Primul pas pentru eliberarea lui se făcuse. Părintele Daniil l-a ținut lângă el două zile și i-a arătat amăgirile în care căzuse, folosind logica simplă, multe fragmente din Sfânta Scriptură, pilde și păreri patristice. Nicolae a fost convins. Și-a mărturisit păcatele unui duhovnic și a primit Sfânta Miruire. În felul acesta s-a izbăvit de stăpânirea satanică.

[25]

Căpăstrul satanei

La începutul secolului al XX-lea, la Katunakia, în Sfântul Munte, se nevoia un părinte foarte virtuos. Mulți monahi alergau lângă el, pentru a-i cere povață.

Părintele trăia de mulți ani singur. Atât de mult iubea liniștea și rugăciunea, încât nu voia să-și ia răspunderea de a fi duhovnic. De aceea nu primea niciun ucenic.

Însă un tânăr, după ce zile întregi l-a rugat cu lacrimi, a reușit să-l îmbuneze. Astfel, părintele l-a primit

și, după o încercare de câțiva ani, în timpul căreia a arătat o bună purtare, l-a tuns monah.

A trecut multă vreme. Și deodată, prin conlucrarea celui viclean, ucenicul și-a schimbat atitudinea față de părinte. Însușindu-și, fără să priceapă, purtări demonice, socotea că părintele său nu merita atât de mult respectul și stima arătată de ceilalți asceți; și că, de vreme ce nu era preot și duhovnic, el nu era obligat să-i mărturisească toate cugetele sale, nici să-i vădească lumea lui sufletească.

Astfel, după cum se spune în Sfântul Munte, „i-a încuiat diavolul gura și a aruncat cheia în mare”.

Cu timpul, războiul cugetului s-a întărit: „Părintele este amăgit și prefăcut”, se gândea monahul, „și nu, cum cred ceilalți, înaintat în viața duhovnicească. Este necioplit, neînvățat și incapabil să-i călăuzească pe alții. De aceea, aș face mai bine să plec și să găsesc pe altul mai bun”.

Părintele, văzând războirea din inima ucenicului, l-a povățuit cum se cuvine, aducându-i aminte de făgăduielile pe care le-a dat în fața lui Dumnezeu și a oamenilor. Acela însă nu s-a liniștit. Și, într-o zi, a luat calea neascultării.

Tânăr și încă neexperimentat în cursele demonice, a plecat de la Katunakia și a mers la schitul Sfânta Ana. Ajungând lângă chilia Sfântului Gheorghe, s-a așezat să se odihnească, crezând că în felul acesta își va limpezi mintea întunecată.

Între timp, părintele, din clipa în care ucenicul a plecat, a început să se roage pentru el. Se ruga la Domnul și la Maica Sa să-i nesocotească egoismul și nesârguința, și să iconomisească pocăința și întoarcerea lui.

Așadar, în vreme ce ucenicul era așezat pe o piatră, l-a cuprins răsplata relei sale purtări: îl văzu clar în fața

sa, în chip sălbatic, pe satana! În mână avea un căpăstru de catâr. I l-a arătat cu răutate și i-a spus cu un zâmbet rânjit:

— Asta am vrut, asta am năzuit de atâta timp și, în cele din urmă, am reușit: să-ți inspir egoism, ca să te arunc în neascultare și să te scot de sub ocrotirea și iubirea părintelui tău. De-acum ești al meu. Voi pune pe tine acest căpăstru și te voi duce unde vreau eu!

După aceste cuvinte, s-a aruncat asupra lui să-i pună căpăstrul. Sărmanul monah, deși tremura de frică, s-a împotrivit cât a putut. S-a luptat cu vitejie. Din fericire, a cerut îndată ajutorul lui Hristos, al Maicii Domnului și al părintelui său.

— Mă căiesc, părinte! striga din adâncurile sufletului său. Ajută-mă, și mă voi întoarce degrabă lângă tine!

În clipa aceea – ce minune! – blestematul de demon s-a făcut nevăzut, lăsând împrejur o duhoare nesuferită, pe care au simțit-o chiar și monahii din vecinătate.

După ce și-a revenit din acea experiență înfricoșătoare, tânărul monah a alergat spre chilia sa. L-a găsit pe părintele lui îngenuncheat și înlăcrimat în paraclis, în fața icoanelor catapetesmei.

Părintele l-a îmbrățișat și l-a sărutat, ca pe fiul risipitor din parabolă, care s-a întors din ținutul amăgirii și pierzaniei. Iar acela, cerându-și iertare cu lacrimi în ochi, a povestit tremurând pățania lui înfricoșătoare și lupta sa cu demonul. Pocăindu-se pentru toate, a făgăduit smerenie și ascultare neșovăitoare.

Părintele, după ce i-a slăvit pe Hristos și pe Maica Domnului pentru izbăvirea ucenicului său, l-a trimis la duhovnic pentru spovedanie. Și acela l-a sfătuit să-și povestească pățania în public, la adunarea generală a părinților, spre folosul multora.

În locul unde s-a petrecut apariția demonică și lupta, a fost așezată o cruce, pentru ca trecătorii, și mai ales ucenicii începători, s-o sărute și să ceară harul și puterea pe care aceasta o are împotriva vrăjmașului mântuirii lor.

[101]

„Carul de foc”

Părintele Arsenie Spileotul (1886-1983), care era împreună nevoitor cu faimosul părinte Iosif Isihastul (+ 1959), vrând să arate cât de mult îl ocrotește pe monah mărturisirea cugetelor, a povestit următoarea întâmplare:

„În primii ani ai vieții noastre monahale, eu și părintele meu mâncam bătaie multă de la demoni. Însă mai mult părintele, fiindcă rugăciunea lui îi pârjolea. Pe mine mă loveau mai puțin, pentru că nu eram într-o stare înaltă, dar îndeosebi pentru că eram ucenic.

Ucenicul, când face ascultare corectă și-și mărturisește cugetele, le taie toate drepturile demonilor. Dar și ispita, când vede că te încredințezi ascultării și-ți împlinești treburile duhovnicești, te îndeamnă să nu-i mărturisești cugetele părintelui.

Odată, dacă părintele n-ar fi avut harismă, demonii l-ar fi nimicit pe fratele Ioan Vlahos. Acesta era un tip simplu și foarte evlavios. Pentru o vreme însă, nu și-a mărturisit cugetele. Părintele l-a întrebat:

- Ce mai faci, frate Ioan?
- Bine, foarte bine, părinte.
- N-ai niciun cuget de mărturisit?
- Nu, nu, sunt foarte bine.

Însă părintele, în rugăciunea lui, a simțit o mare neliniște pentru acest monah. Un glas îi spunea că nu este bine. L-a chemat iarăși într-o zi și i-a spus cu severitate:

— Vreau să-mi mărturisești cugetele tale.

— Dar, părinte, nu am nimic.

— Nu vei pleca de aici până ce nu te vei spovedi, l-a repezit acela.

— Iartă-mă, părinte, a început să spună bâlbâit, dar am poruncă de la îngerul meu să nu spun nimănui nimic. Iată, cu rugăciunile tale, în ultima vreme m-am învrednicit să mă rog împreună cu îngerul meu. Însă acum, că m-ai silit să vorbesc, avem prilejul să ne iertăm. Măine seară vom merge la părintele Matei pentru a mă împărtăși și, după aceea, proorocul Ilie va coborî în carul de foc pentru a-mi lua sufletul.

Când a auzit părintele Iosif aceste vorbe, i-a dat o palmă după ceafă.

— Rătăcitule, satana te are în mână și așteaptă să te arunce în vreo prăpastie și să te trimită în iad, iar tu nu spui nimic?

— Dar, părinte, este cu puțință?

— Așteaptă, și ai să vezi dacă este cu puțință!

În aceeași seară, la ora stabilită, iată că i s-a arătat nu îngerul, ci diavolul cu coarne!

— Nu ți-am zis, călugăr ticălos, i-a zis cu sălbăticie, să nu-i spui părintelui taina noastră? Ah, ce ieftin ai scăpat! Bine am făcut eu când am plănuit să te nimicesc!

Monahul s-a înfricoșat. A alergat îndată la părinte și i-a căzut la picioare cu recunoștință. Îl scăpase de o moarte îndoită, în care îl aruncase ascunderea cugetelor".

[42]

Părintele Avacum

Monahul de la mănăstirea Lavra, Avacum († 1979), care avea harisma de a memora capitole întregi din Sfânta Scriptură, s-a nevoit la început la Vigla. Însă apariția unui demon, care se străduia să-l amăgească, l-a făcut să plece înfricoșat la Lavra. Iată cum s-a întâmplat:

Odată se ruga cu metania în mână lângă o stâncă din Vigla. Deodată în față i-a apărut un demon în chip de înger și i-a spus:

— Avacum, Dumnezeu m-a trimis să te iau în rai, pentru că de-acum ai devenit înger. Vino să zburăm!

Părintele s-a pierdut cu firea.

— Cum să zburăm? a întrebat cu frică. Tu ai aripi ca să zbori.

— Și tu, Avacum, ai aripi, căci ai devenit înger, dar nu le vezi.

Ascetul și-a făcut cruce cu smerenie, spunând:

— Maica Domnului, cine sunt eu ca să zbor?

N-a apucat să termine și l-a văzut pe „înger” cum se preschimbă. A devenit negru, ca o capră ciudată cu aripi de liliac, și a zburat în prăpastie, spre mare, dispărând.

— Îți mulțumesc, Maica Domnului, că m-ai ocrotit și vicleanul nu m-a putut arunca de râpă, a strigat părintele ușurat, dar și cutremurat.

Îndată s-a ridicat, a intrat în chilia sa, și-a luat traista și s-a dus la Marea Lavră, unde a și rămas până la adormirea lui, pentru ocrotire duhovnicească.

[68]

3.

Vrăjitorii – ocultism

„Plăgile” lui Faraon și vrăjitorii egipteni

Proorocul Moise era omul pe care Dumnezeu îl rânduse căpetenie și izbăvitor al poporului israelit de sub stăpânirea egiptenilor. Când a primit porunca dumnezeiască în legătură cu asta, s-a dus împreună cu fratele său, Aaron, la Faraon Mernepta I (1223-1215 î.H.).

— Domnul, Dumnezeul lui Israel, i-au spus, îți poruncește să lași liber poporul Său, ca să meargă în pustie și să-I aducă acolo jertfe.

Însă Faraon le-a vorbit cu mândrie și severitate.

— Cine este Acest Dumnezeu al vostru, ca să ascult de El? Nu-L cunosc! Și nu-i las pe israeliți să plece!

Și, după ce i-a alungat cu umilință pe cei doi frați, a făcut și mai nesuferită viața evreilor, silindu-i să muncească istovitor.

Dumnezeu însă i-a poruncit lui Moise să se înfățișeze iarăși împreună cu Aaron în fața monarhului egiptean.

— Faraon nu vă va asculta nici acum, l-a înștiințat Domnul. Cu toate acestea, dacă vă cere să faceți vreo minune, ca să creadă în cuvintele voastre, să-i dai toiagul tău lui Aaron și să-i spui să-l arunce la pământ acolo, în fața lui Faraon. Atunci toiagul se va preschimba într-un șarpe mare.

Așa s-a întâmplat. Cei doi prooroci s-au înfățișat pentru a doua oară înaintea lui Faraon. Și când acela a refuzat iarăși să creadă că sunt trimișii lui Dumnezeu, Aaron a luat toiagul lui Moise și l-a aruncat la picioarele regelui. Toiagul s-a preschimbat îndată în șarpe.

Faraon, înmărmurit, i-a chemat pe vrăjitorii și pe exorciștii Egiptului, pentru a înfrunta cu meșteșugul lor demonic puterea dumnezeiască a profeților. Au aruncat, așadar, și ei toiagele la pământ, și în clipa aceea ele s-au preschimbat în șerpi.

Însă triumful vrăjitorilor egipteni a fost de scurtă durată. Căci toiagul lui Aaron, care se făcuse șarpe, i-a înghițit îndată pe ceilalți șerpi. Puterea lui Dumnezeu a nimicit puterea satanei.

Cu toate acestea, nici această minune vădită nu l-a făcut pe Faraon să-și schimbe părerea. De aceea, Domnul i-a spus din nou lui Moise:

— Mergi iarăși mâine dimineață să te întâlnești cu Faraon. Îl vei găsi plimbându-se pe malurile Nilului. Să ai în mână și toiagul care a devenit șarpe. Spune-i să lase poporul Meu liber, ca să Mi se închine în pustie. Și ca să înțeleagă că Eu sunt adevăratul Dumnezeu, vei face încă o minune: să-ți întinzi toiagul peste râu, și apele lui se vor preschimba în sânge. Și spune-i și lui Aaron să-și ia toiagul lui și să-l întindă spre toate izvoarele și râurile Egiptului. Astfel, și apele acelora se vor face sânge.

Moise și Aaron au făcut cum le-a poruncit Domnul. Izvoarele și râurile s-au înroșit, peștii au murit, apele s-au murdărit și egiptenii nu mai puteau bea din ele.

Dar minuni asemănătoare au făcut și vrăjitorii Egiptului, cu conlucrarea demonilor. Astfel, Faraon a continuat să nu asculte de voia lui Dumnezeu. S-a întors la palat, fără să-i pese că poporul lui suferea de sete, și și-a săpat puțuri, pentru a găsi apă potabilă.

După șapte zile, Aaron, la poruncă dumnezeiască, și-a întins toiagul către toate ținuturile. Atunci din toate apele Egiptului au ieșit mulțimi nenumărate de broaște, care au acoperit țara dintr-un capăt în altul. Însă și această

minune a fost imitată de vrăjitori, care au izbutit, prin uneltirile lor magice, să scoată broaște din ape.

Dar de-atunci Dumnezeu nu i-a mai lăsat pe aceștia să facă vrăjitorii. Și nu numai că nu mai puteau să facă precum proorocii, dar au fost nevoiți să mărturisească puterea dumnezeiască.

— Aici e degetul lui Dumnezeu, i-au spus înmărmuriți lui Faraon, când mulțimi de lăcuste i-au acoperit pe oameni, animale și întreg pământul egiptean.

Astfel, au părăsit orice lucrare vrăjitorească.

Au urmat și alte „plăgi”, adică pedepse dumnezeiești, până ce Faraon s-a supus vocii lui Dumnezeu și i-a lăsat pe israeliți liberi.

Una dintre aceste pedepse i-a lovit chiar pe vrăjitori: trupurile lor s-au umplut de răni și bube, care ardeau ca focul. Nu puteau sta în fața lui Moise și au fugit umiliți. Puterea lor satanică nu i-a ajutat nici măcar să se vindece pe ei înșiși.

[Ieșirea 3: 1-12; 32]

Vrăjitorul Elimas

Apostolii Pavel și Barnaba, trimiși de Sfântul Duh, au mers în Cipru și propovăduiau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor.

După ce au străbătut insula, au ajuns la Pafos. Acolo au găsit un vrăjitor și prooroc mincinos, iudeu, care se numea Elimas sau Bariisus și era prieten al proconsulului Sergius Paulus.

Sergius Paulus, om cuminte și înțelept, după ce i-a chemat pe Barnaba și Pavel, a cerut să asculte cuvântul lui Dumnezeu. Vrăjitorul Elimas, însă, se împotriva celor

doi apostoli și făcea tot ce putea pentru a-l împiedica pe proconsul să creadă în Hristos.

Atunci Pavel, plin de Duhul Sfânt, s-a uitat țintă la el și a zis:

— Fiu al diavolului! Ești tot numai viclenie și răutate! Războiești tot ce este bun! Nu vei înceta, în cele din urmă, să strâmbi căile drepte ale lui Dumnezeu? E, acum mâna Domnului va cădea asupra ta! Vei orbi și pentru o vreme nu vei mai vedea soarele!

În clipa aceea, ceață și întuneric l-au înfășurat pe vrăjitor. A început să umble de colo-colo, căutând pe cineva ca să-l călăuzească.

Proconsulul, când a văzut ce s-a întâmplat, a crezut, pentru că puterea învățaturii Domnului l-a impresionat profund.

[Fapte 13: 1-12]

Pățania exorciștilor

Prin mâinile apostolului Pavel, Dumnezeu făcea multe minuni. Oamenii luau chiar și ștergarele pe care le folosea apostolul și le puneau peste bolnavi. Aceștia se vindecau atunci de bolile lor și duhurile viclene plecau departe de ei.

Unii dintre exorciștii iudei care cutreierau lumea voiau să folosească numele lui Iisus Hristos pentru cei demonizați.

— Vă scoatem demonii, ziceau, în numele lui Iisus, pe care-l propovăduiește Pavel.

Asta făceau și cei șapte fii ai unui om pe nume Scheva, arhieru iudeu. Dar demonul le-a spus:

— Îl cunosc și pe Iisus, și pe Pavel. Voi însă cine sunteți?

Și îndată bărbatul care avea în el duhul rău s-a aruncat asupra lor, i-a pus la pământ și i-a bătut atât de tare, încât au plecat dezbrăcați și răniți.

Pășania lor s-a făcut cunoscută tuturor locuitorilor Efesului, iudei și idolatri, care au fost cuprinși de mare frică.

Mulți dintre cei care crezuseră veneau și mărturiseau public amestecul lor în vrăjitorii. Și unii dintre ei aduceau cărțile de vrăjitorie și le ardeau în fața tuturor. Astfel, numele Domnului era slăvit și vestea creștină se întindea.

[Fapte 19: 11-20]

Sfântul Pancratie și idolii

Sfântul mucenic Pancratie (secolul I), episcopul Tavromeniei, regiune siciliană, se trăgea din Antiohia. După ce a fost botezat creștin la Ierusalim, s-a așezat în părțile Pontului, până când apostolul Petru, trecând pe acolo, l-a luat împreună cu el în Antiohia și Kilikia. Mai târziu, apostolul l-a hirotonit episcop și l-a trimis în Sicilia, pentru a propovădui Evanghelia lui Hristos.

Corabia proaspăt-botezatului Licaonidis, care-l ducea pe Sfânt, după o călătorie îndelungată, a ajuns la Falkona. Numele acesta îl luase de la zeul cu același nume din regiune, în numele căruia locuitorii aceluia loc construiseră un templu mare și frumos. Pe altarul templului și în fața idolului dumnezeului mincinos erau jertfiți în fiecare an trei bărbați tineri și șaptezeci și trei de viței.

Sfântul Pancratie a coborât de pe corabie, ținând în loc de toiag o cruce, și a înaintat către templu. Atunci demonii, care erau ascunși în idol, au început să-l tulbure, vrând să-l ducă la pieire.

— Nu te apropia de Falkon, căci pe mulți i-a omorât, l-a prevestit corăbierul.

— Noi avem harul Sfântului Duh și nu ne e frică de demoni, a răspuns Pancratie. Vino cu mine, ca să vezi slava lui Dumnezeu și pieirea lui Falkon.

Cu crucea în mână, s-a uitat la altar, s-a întors spre răsărit și s-a rugat. Apoi a strigat cu putere:

— Vă poruncesc în numele Sfintei Treimi, demoni scârboși, să ridicăți idolul lui Falkon și întregul altar, să vă duceți în larg, la treizeci de noduri de țarm, și acolo să vă afundați!

În clipa aceea s-a auzit un trosnet puternic și demonii au apărut ca niște păsări sălbatice. Au luat idolul și l-au aruncat departe, în mare, unde s-a afundat!

Licaonidis a rămas fără grai de uimire și mirare. Însă preoții idolatri au alergat revoltați în Tauromenia, la domnitorul Siciliei, Bonifatie, și i-au povestit îndeamnunt ce se întâmplase.

— Să cercetați bine, le-a propus Bonifatie, nu cumva jertfele voastre nu i-au fost plăcute, și de aceea a fugit. Apoi mă ocup și eu de această întâmplare ciudată.

După plecarea preoților, domnitorul, om bun și bine-intenționat, a vrut să se întâlnească cu Pancratie, căci auzise de la Licaonidis, care-l vizitase, despre minunile săvârșite de Sfânt, despre Hristos și Evanghelia Sa mântuitoare.

Așadar, când s-au întâlnit, Bonifatie l-a văzut pe ierarh înconjurat de lumină dumnezeiască. Atât de mult s-a cutremurat, încât a căzut la pământ și i s-a închinat, strigând:

— Mare este Dumnezeuul creștinilor! Cred și eu în Iisus Hristos!

Sfântul l-a ridicat și l-a îmbrățișat. După ce l-a învățat adevărurile creștine până la miezul nopții, și-au luat rămas bun.

Dimineața, la poruncă dumnezeiască, ierarhul s-a pregătit, i-a luat pe tovarășii săi și s-a dus la palatul domnitorului, unde a rămas patruzeci de zile. Acolo, însă, puțin mai târziu au venit și preoții idolilor.

— Stăpâne, i-au zis lui Bonifatie, se apropie praznicul marelui zeu Lison. Poruncește, așadar, poporului tău să aducă jertfă bogată, ca să nu se supere și el, precum Falkon, și să plece departe de noi.

Bonifatie nu știa ce să zică.

— Mergeți și faceți ce vreți, le-a spus la urmă, ca să scape de ei.

După aceea, l-a întrebat în taină pe Pancratie ce să facă.

— Păzește-te, stăpâne! i-a spus Sfântul. Nu trebuie să mai aduci jertfe idolilor. Dacă vrei să primești Sfântul Botez și să te faci creștin, trebuie să rămâi statornic în credința în Iisus. Și te mai rog să-mi zidești o biserică, ca să aduc și eu jertfa nesângeroasă. Astfel, cred că Domnul nostru ne va izbăvi de vrăjmașii nevăzuți.

Bonifatie a primit cu multă bunăvoință să ridice biserica în locul stabilit de Sfânt, în partea de răsărit a cetății. Peste treizeci de zile era deja gata!

Cuviosul ierarh a mers acolo pentru a săvârși prima Sfântă Liturghie. Și, în ceasul când liturghisea, s-a întâmplat ceva cutremurător: toți idoli din Tauromenia s-au dărâmat și au devenit ruine!

Când preoții idolatri s-au dus la altare pentru a tămâia și au văzut nenorocirea, au început să plângă și să jelească. Curând, întreaga cetate era revoltată. Cei mai mulți locuitori s-au adunat în fața palatului și au început să strige:

— Ce faci, nevrednice domnitor Bonifatie? Vino să vezi ce-au pățit zeii tăi, cei care ți-au dăruit bogăție și slavă!

Domnitorul a apărut la balconul palatului și a vorbit poporului, apărându-se:

— Nu dați vina pe mine, cetățeni! Pe nedrept mă înjurați. Eu nu sunt vinovat. De ce n-ați făcut ce v-am spus și prima dată, când a pierit Falkon? Vă spun din nou, deci: cei mai înțelepți dintre preoți să cerceteze pricina plecării zeilor noștri. Nu cumva jertfa pe care le-am adus-o a fost mică? Sau nu cumva a venit aici un alt Dumnezeu, mai puternic decât ei, și le-a fost teamă? Nu știu... În orice caz, dacă s-a întâmplat așa, atunci să credem în acest Dumnezeu puternic, ca să nu mai avem nevoie de alții. Vă propun să mergeți în temple și să cereți de la zeii să vă arate ei înșiși pricina.

Propunerea domnitorului li s-a părut bună. Preoții au mers în fața jertfelnicilor și i-au implorat vreme îndelungată pe zeii să le descopere adevărul despre distrugerea idolilor lor.

Atunci demonul care se ascundea în idolul lui Lison le-a spus limpede:

— De ce-ați venit să mă îmbunați în zadar? Ce-am făcut am făcut. De aici înainte nu vom mai putea să vă amăgim. Dumnezeul cel în trei ipostasuri a vizitat lumea...

— Ce spui, Lison? Există Dumnezeu mai puternic ca tine?

— Există! Este ziditorul cerului și al pământului, al lumii întregi. Acesta l-a aruncat în mare pe Falkon. Acesta ne-a nimicit și pe noi, trimițându-l aici pe ucenicul Său, cu corabia lui Licaonidis.

Auzind mărturisirea demonului, locuitorii întunecați la minte ai Tauromeniei, în loc să-și revină din

rătăcirea lor, au jelit și l-au rugat iarăși pe zeul lor neputincios să-i ajute. Și, pentru a-l îmbuna, s-au hotărât, neînțelepții, să jertfească pe altarul lor pe una dintre căpeteniile cetății. Au scris, așadar, numele tuturor căpeteniilor și au tras la sorti. Și vai, a ieșit numele domnitorului Bonifatie.

Convoiul, cu ramuri de mirt și dafin în mâini, a plecat ieșit din minți spre palat.

— Bonifatie! strigau. Marele zeu Lison te-a cerut ca jertfă! Fericit ești tu, căci vei deveni nemuritor ca Lison și Dia.

De la palat s-au îndreptat spre templul lui Lison, ca să pregătească cele necesare pentru jertfă.

Bonifatie a alergat la biserică, a căzut la picioarele Sfântului și i-a povestit cu lacrimi în ochi nenorocirea lui.

— Mergi, fiule, și nu-ți fie frică de loc, l-a liniștit Pancratie. În ceasul jertfirii voi fi acolo, și atunci veți vedea cu toții puterea lui Hristos.

Între timp, idolatrii au înălțat noi idoli în temple. Însă dimineața devreme, îndată ce Sfântul a început psalmodierea utreniei, s-au dărâmat și aceștia. Doar idolul lui Lison a rămas în locul lui, cu îngăduința lui Dumnezeu, pentru a fi nimicim mai târziu de către făcătorul de minuni Pancratie.

Când a văzut poporul rămășițele demonilor, s-a împrăștiat uimit și mirat. Mulți, trecând pe lângă biserică, au auzit melodioasa psalmodiere – căci Sfântul avea într-adevăr glas de înger – și s-au oprit s-o asculte.

După ce a terminat, Sfântul Pancratie a ieșit la ușile bisericii și a văzut lume adunată. L-au întrebat cu frică:

— Te jurăm pe puterea marilor zei! Spune-ne, ești dumnezeu sau om?

— Sunt om, a răspuns acela, dar nu-i ador pe zei, ca voi. Adevăratul Dumnezeu m-a trimis să vă propo-

văduiesc adevărul. Dumnezeii voștri sunt demoni. Cu toate acestea, duceți-vă să pregătiți jertfirea domnitorului, adusă lui Lison. Voi veni și eu acolo, ca să vă arăt puterea Dumnezeului meu.

S-au dus toți la palat, l-au luat pe Bonifatie și l-au condus la templul lui Lison. După ce l-au dezbrăcat și l-au legat, au început să rostească mulțumiri către demon.

În clipa aceea, însă, a sosit Sfântul, îmbrăcat în veșmântul de ierarh și ținând crucea în mână. La apropierea lui, legăturile domnitorului s-au dezlegat singure. Episcopul s-a așezat în fața idolului lui Lison și a zis impunător:

— Îți poruncesc, în numele Sfintei Treimi, demon scârbos, să pleci de aici și să cazi în mare, acolo unde a căzut și Falkon.

S-a auzit o trosnitură înfricoșătoare. Cu frică l-au văzut toți pe idolul cel mare și greu ridicându-se în văzduh și îndreptându-se spre mare. Acolo s-a afundat împreună cu demonul care sălășluia în el.

— Mare este Dumnezeul lui Pancratie! strigau toți din rășputeri.

Și îndată, intrând în templu, au început să spargă și să distrugă tot ce era acolo.

În continuare Sfântul, după ce i-a adunat și i-a liniștit, le-a vorbit despre credința creștină.

— Mergeți acum la casele voastre în pace, le-a spus la sfârșit. Să petreceți trei zile în post și rugăciune. După aceea, veți primi Sfântul Botez.

Și, într-adevăr, după trei zile, Sfântul Pancratie a botezat douăzeci și patru de mii de oameni și în întreaga cetate s-a făcut praznic mare.

[2]

Sfântul Conon

Sfântul mucenic Conon (secolul I) se trăgea din Bidani, localitate aflată în regiunea Iauria, din Asia Mică. La început a fost idolatru, însă mai târziu s-a făcut creștin, după o arătare și descoperire minunată făcută de arhanghelului Mihail, care n-a încetat să-i stea alături și să-l protejeze până la sfârșitul vieții sale.

Odată, idolatrii l-au provocat pe Conon să le dovedească că Dumnezeu lui este mai presus decât zeii lor. Și, întrucât trebuia să meargă atunci într-o peșteră îndepărtată, pentru a săvârși jertfă de praznic unui zeu mincinos, Sfântul le-a propus:

— Să plecăm cu toții spre peșteră la aceeași oră. Voi călare și eu pe jos. Dacă veți ajunge primii acolo, voi încuviința că zeii voștri sunt mai presus decât Dumnezeul meu. Altfel, se va vădi că Dumnezeul meu este mai presus decât ei.

Au fost de acord și au pornit. Și deși aceia, lovindu-și cu sălbăticie caii, i-au făcut să alerge iute, Conon, mergând pe jos, cu puterea lui Hristos, i-a întrecut și a ajuns primul. Și apucase pe drumul de întoarcere când au sosit idolatrii călare, cu caii plini de sudoare și istoviți.

S-au minunat de întâmplarea aceasta, dar n-au crezut imediat în adevăratul Dumnezeu. Cerând și altă dovadă, s-au întors la idolul care era înălțat pe un stâlp scund, în peșteră.

— Spune-ne tu, i-au zis, care dumnezeu este mai mare?

Idolul a tăcut.

Atunci Conon i-a poruncit:

— În numele lui Iisus Hristos, coboară de acolo și mărturisește, care dumnezeu este mai mare?!

În clipa aceea, idolul a căzut de pe stâlp și s-a făcut bucăți, iar demonul care sălășluia în el a stat la picioarele Sfântului și a strigat:

— Un Dumnezeu există, Hristosul pe care tu îl propovăduiești!

După mărturisirea aceasta a demonului, idolatrii au crezut în Domnul.

— Un Dumnezeu există, au strigat și ei, Dumnezeul lui Conon! Acesta este biruitorul!

De atunci, Sfântul a fost înzestrat cu atâta putere și tărie asupra demonilor, încât îi trimitea să cultive ogoarele, să păzească roadele și să facă multe alte lucrări. Și pe mulți i-a închis cu puterea lui Dumnezeu, în vase de ceramică, pe care le-a îngropat adânc în pământ, la temelia casei sale.

Mai târziu, după adormirea sa, creștinii au vrut să zidească biserică în locul casei lui. Săpând acolo, au găsit vasele. Fiindcă erau foarte grele, au crezut că sunt pline cu monede de aur. Au deschis unul, și demonul s-a revărsat ca focul! Pământul s-a cutremurat, clădirea s-a dărâmat, lemnele și sforile au ars și zidarii au căzut la pământ leșinați. Din ziua aceea, nimeni nu mai îndrăznește să treacă pe acolo după asfințitul soarelui. Puțin mai târziu, cu rugăciunile Sfântului, la care creștinii au alergat cu rugăciune și post, locul s-a eliberat de duhurile rele și biserica a putut fi zidită.

[29]

Vrăjitorul Kinop

Ucenicul iubit al lui Hristos, evanghelistul Ioan († secolul II), și ucenicul său, Prohor, au fost exilați de împăratul roman Domețian (81-96) în insula Patmos.

Acolo, Ioan a tămăduit un demonizat, Apolonie, fiul lui Miron, de un duh vrăjitoresc. După aceea, au crezut în Hristos și au fost botezați toți cei care se aflau în casa lui Miron, apoi și proconsulul Patmosului, Laurențiu, cumnatul lui.

În locul de exil al lui Ioan trăia și un vrăjitor care se numea Kinop și care locuise mulți ani în pustie, împreună cu demonii cei necurați. Toți locuitorii insulei îl socoteau zeu, pentru minunile pe care le făcea cu puterea diavolului.

Când preoții lui Apolo l-au văzut pe Ioan propovăduind cu îndrăzneală credința creștină, au alergat la Kinop și l-au rugat în genunchi:

— Străinul acesta a pângărit sfințenia lui Apolo. Din pricina lui, toți și-au pierdut respectul pentru zei. Războiește-l, așadar, cât mai e vreme. Mergi să-l cauți și să-l lovești!

— Eu nu mă duc nicăieri! a răspuns cu trufie vrăjitorul. Cei care au nevoie de mine vin aici, în pustie. Voi trimite însă un demon rău în casa creștinului Miron, pentru a lua sufletul lui Ioan, care se află acolo, și a-l da pedepsei veșnice.

Într-adevăr, în ziua următoare Kinop a trimis un demon la Ioan. Apariția duhului rău i s-a făcut imediat simțită apostolului, care i-a strigat:

— Îți poruncesc, în numele lui Iisus Hristos, să nu te miști din locul tău până ce nu-mi arăți de ce ai venit.

Atunci demonul, legat și silit de puterea dumnezeiască, a mărturisit:

— Preoții lui Apolo l-au vizitat pe Kinop și i-au spus multe împotriva ta. L-au rugat, desigur, să vină el însuși aici pentru a te omorî. Însă acela n-a primit să-și parăsească liniștea pentru un om neînsemnat ca tine. M-a

trimis deci pe mine, ca să-ți iau sufletul și să i-l duc pentru a te pedepsi.

— Ți-a mai poruncit Kinop și altădată să iei vreun suflet de om?

— M-a trimis să omor oameni, dar nu m-am atins de niciun suflet.

— De ce vă supuneți, voi, demonii, lui Kinop?

— Pentru că în el sălășluiește puterea satanei, și a făcut o înțelegere, încât acesta să fie mereu împreună cu noi și noi împreună cu el. Așadar, în felul acesta, Kinop ascultă de noi și noi de el.

— Duh necurat, apostolul lui Hristos, Ioan, îți poruncește să nu mai ispitești vreodată vreun om din insula aceasta. Pleacă departe de-aici!

Aceasta a spus Sfântul, și îndată duhul rău a plecat din Patmos.

Kinop a așteptat în zadar demonul. A trimis și un al doilea, ca să vadă ce s-a întâmplat, dar și acela a pățit la fel.

În cele din urmă a trimis pe două dintre căpeteniile demonilor, spunându-le:

— Duceți-vă la Ioan. Unul să se apropie de el, iar altul să stea mai departe, ca să vadă și să audă ce se petrece.

Așa au făcut. Primul demon a avut, firește, aceeași soartă cu ceilalți, adică a fost alungat de pe insulă. Atunci al doilea s-a întors și i-a povestit vrăjitorului ce s-a întâmplat.

Kinop s-a înfuriat. A luat cu el mulțimi de demoni și a mers în cetate. Când a ajuns, toți alergau să i se închine.

Puțin mai târziu, vrăjitorul, aflând că Ioan învăța poporul într-un ținut numit Botris, s-a dus degrabă acolo și a spus cu mânie către mulțime:

— Oameni neînțelepți și orbi! Dacă Ioan este drept și vorbele pe care le spune sunt adevărate, să facă ceea ce voi spune eu. Și atunci voi crede în toate cele pe care le propovăduiește.

Acolo în apropiere se afla un tânăr. Kinop s-a apropiat de el și l-a întrebat:

— Tatăl tău trăiește?

— Nu, a răspuns acela, a naufragiat pe mare și s-a înecat.

Atunci Kinop i-a zis lui Ioan:

— Iată, arată-mi puterea ta! Scoate-l din mare pe tatăl acestui tânăr și adu-l viu aici, în fața noastră.

— Hristos nu m-a trimis să înviez morți, a răspuns Ioan, ci să-i învăț pe cei rătăciți.

Atunci Kinop s-a întors spre mulțime și a spus:

— Credeți-mă, acesta este un vrăjitor care vă amăgește prin mijloace vrăjitorești. Țineți-l aici până ce-l voi scoate din mare pe tatăl tânărului, viu.

Au plecat toți spre țarm. Acolo, vrăjitorul, bătând din palme, a făcut să se audă un trosnet înfricoșător. În clipa aceea a dispărut, în vreme ce lumea striga cu frică:

— Mare ești tu, Kinop! Nu mai există nimeni ca tine! Peste puțin timp, vrăjitorul a ieșit din mare împreună cu un demon, al cărui chip semăna cu cel al omului naufragiat.

— Acesta este tatăl tău? l-a întrebat vrăjitorul pe tânăr.

— Desigur.

Toți s-au minunat și i s-au închinat lui Kinop. Voiau să-l omoare pe Ioan, însă vrăjitorul nu i-a lăsat.

— Veți vedea și alte minuni, mai mari decât acestea. Și atunci va fi pedepsit cum se cuvine.

Apoi s-a apropiat de un alt om și l-a întrebat:

— Ai copii?

— Am avut unul, dar cineva l-a invidiat și l-a omorât.

— Fiul tău va învia, i-a făgăduit.

I-a chemat atunci pe nume pe ucigaș și pe victimă. Cei doi au apărut îndată în fața lui.

— Acesta este fiul tău? Iar acesta este ucigașul lui? I-a întrebat vrăjitorul pe tată.

— Desigur.

Atunci Kinop s-a întors spre apostol și i-a zis cu mândrie:

— De ce te minunezi, Ioane?

— Eu nu mă minunez de asemenea lucruri, a răspuns acela.

— Bine, vei vedea și mai mari decât acestea, și atunci te vei minuna.

— Minunile tale, Kinop, vor pieri repede, i-a prevestit apostolul.

Mulțimea s-a înfuriat la auzul acestor cuvinte. S-au aruncat asupra lui Ioan și l-au bătut atât de sălbatic, încât era cât pe ce să-l omoare.

— Lăsați-l neîngropat ca să-l mănânce corbii, a zis vrăjitorul, crezând că e mort.

L-au lăsat și au plecat toți, laudându-l pe Kinop.

Însă Ioan nu murise. Și, după ce și-a revenit, a început din nou să învețe poporul, într-un ținut care se numea Aruncătura Pietrei. Când a aflat vrăjitorul, l-a chemat pe demonul cu ajutorul căruia făcuse minunile. Apoi s-a dus la Ioan și i-a spus:

— Te-am lăsat până acum să trăiești, ca să te rușinez și să te pedepsesc și mai rău. Vino, așadar, să mergem pe țarm. Acolo vei vedea puterea mea și te vei rușina.

În urma lui veneau și trei demoni, care luaseră chipul așa-zișilor bărbați înviați.

Ajungând pe malul mării, a bătut iar din palme și s-a afundat în apă, provocând o furtună puternică.

— Mare ești, Kinop! a început să strige mulțimea. Nimeni nu este mai presus de tine!

Atunci Ioan s-a apropiat de cei trei demoni și le-a poruncit:

— Stați acolo și nu vă mișcați din loc!

După aceea și-a ridicat ochii spre cer și s-a rugat:

— Dumnezeu meu, fă ca Kinop să nu mai iasă viu din mare!

Îndată ce apostolul s-a rugat, s-a auzit un vuiet mare. Apele s-au tulburat și s-au învolburat cu furie în locul în care se afundase Kinop. Astfel, vrăjitorul cel ticălos n-a mai putut ieși din mare.

Apoi Ioan, prin chemarea numelui lui Hristos, i-a izgonit departe de Patmos pe cei trei demoni cu chip de om.

Trei zile și trei nopți a așteptat mulțimea cu neliniște ca Kinop să iasă din mare. Istoviți de foame, de strigăte și de arșiță, cei mai mulți dintre ei erau căzuți la pământ. Iar trei copii n-au rezistat și au murit.

Blândului Ioan i s-a făcut milă de oameni. I-a înviat pe cei trei copii și i-a întărit pe ceilalți. După aceea le-a propovăduit Evanghelia lui Hristos. Mulți au fost cei care au crezut și s-au botezat.

Astfel, după ce cu puterea lui Dumnezeu l-a biruit pe vrăjitorul Kinop care, ca un alt Faraon, a fost înghițit de mare, evanghelistul și-a continuat lucrarea lui apostolească.

[63]

Vrăjitorul Noitian

În orașul Mirinusa din Patmos, evanghelistul Ioan a dărâmat prin rugăciune templul lui Dionisie. Sub ruine au fost îngropați cei doisprezece preoți ai dumnezeului mincinos, care îndemna cu nerușinare poporul la ceremonii satanice și la orgii scârboase. Din ceilalți idolatri, nimeni n-a pățit nimic.

Un vrăjitor, Noitian, care locuia acolo împreună cu soția lui, Fora, și cei doi fii ai lui, înfuriat de moartea preoților, s-a dus la Ioan și l-a amenințat în fața mulțimii:

— Ori îi vei învia pe cei doisprezece preoți, și atunci voi crede și eu în Cel răstignit, ori îi voi învia eu, și atunci vei fi pedepsit cu moartea, pentru distrugerea templului.

— Dacă ar fi fost vrednici de înviere, a răspuns apostolul, n-ar fi fost omorâți doar ei. Cât despre tine, nu nădăjdui că-i vei învia prin vrăjitoriile tale.

Însă Noitian avea încredere în puterea lui vrăjitoarească. A mers în locul unde mai înainte fusese templul, a umblat pe ruine și a făcut o invocare demonică. Îndată în fața lui au apărut doisprezece demoni, care aveau chipul celor doisprezece preoți.

— Veniți cu mine, le-a spus vrăjitorul, ca să facem mulțimile să-l omoare pe Ioan.

— Nu ne putem apropia de el, au strigat demonii. Noi vom aștepta aici. Tu du-te să-i aduci pe oameni. Când ne vor vedea, vor crede și-l vor ucide cu pietre pe Ioan.

Ioan, care înțelesese planul lor viclean, i-a spus ucenicului său, Prohor:

— Când Noitian se va apropia de noi, să mergi pe drumul celălalt, la templul căzut. Acolo vei găsi doisprezece ființe, care au chipul celor doisprezece preoți idolatri. Să te apropii de ei și să le spui că apostolul lui Hristos,

Ioan, le poruncește să dispară din insulă și să meargă în locuri pustii.

În ceasul în care Prohor pleca, a sosit Noitian.

— Până când îl veți asculta pe acest șarlatan, Ioan? a început să strige către mulțime. Iată, după cum am făgăduit, i-am înviat pe preoți, care pentru cel din fața voastră sunt nevrednici să trăiască. Voi ridica iarăși templul, dacă-l ucideți pe Ioan. Și acum, veniți cu toții, în afară de acest rătăcit, să-i vedeți pe cei doisprezece preoți înviați și puternici.

Vrăjitorul s-a întors și a plecat. Mulțimea l-a părăsit pe Ioan și l-a urmat.

Însă când au ajuns în locul în care se aflau preoții, n-au văzut pe nimeni și s-au mirat. Prohor îi făcuse să dispară, la porunca lui Ioan.

Noitian, înfricoșat, a început să-i cheme pe demoni. A făcut mii de invocări, dar n-a izbutit nimic. Lumea, care aștepta cu neliniște de ceasuri întregi, s-a înfuriat și i-a spus:

— Tu ești șarlatan! Ne-ai făcut să-l părăsim pe Ioan, care învață adevărul. Acum cum o să ne mai întoarcem lângă el?

— Să-l omorâm pe Noitian, au propus câțiva, după cum și el a vrut prin viclenie să-l omoare pe dascălul nostru.

Însă alții i-au împiedicat.

— Nu, nu trebuie să facem nimic fără sfatul lui Ioan.

Apoi au mers și i s-au închinat cu toții apostolului lui Hristos. După ce și-au cerut iertare, pentru că-l părăsiseră și-l urmaseră pe vrăjitor, l-au rugat să-i boteze creștini, cum s-a și întâmplat. În ziua următoare, Ioan a botezat în râu două sute douăzeci de bărbați.

Între timp, Noitian își continua fărădelegile. Se străduia acum în tot chipul să-i împiedice pe cei care

voiau să se boteze. De aceea, Ioan I-a cerut lui Hristos să-l pedepsească pilduitor:

— Doamne, Iisuse Hristoase, cumițește-l pe Noitian! Orbește-i ochii trupului, pentru a i se deschide cei ai sufletului!

Domnul a ascultat rugăciunea ucenicului Său. Vrăjitorul a orbit. Însă orbirea s-a făcut pricina mântuirii lui. A cerut îndată să fie condus la Ioan.

— Robule al lui Dumnezeu, l-a implorat cu pocăință, miluiește-mă și învrednicește-mă să mă fac creștin!

Și Ioan, fără ținere de minte a răului, l-a luat de mână și a spus:

— Îi mulțumesc Dumnezeului meu, Care S-a îndurat de tine și nu te-a lăsat până la sfârșit în mâinile diavolului.

După aceea l-a catehizat și l-a botezat. După botez, Noitian s-a vindecat. Cutremurat de această minune, a căzut la picioarele apostolului și l-a rugat să meargă în casa lui.

În casa fostului vrăjitor se aflau mulți idoli. Când a intrat Ioan, toți au căzut la pământ și s-au făcut bucăți. Noitian, văzând și această minune, a crezut și mai mult în Hristos. Au crezut, de asemenea, și s-au botezat, femeia și copiii săi. În casa lor locuia acum Hristos, izgonind de acolo toată lucrarea satanică.

[10]

Ligheanul de aur

Sfânta Glicheria († secolul II) a mucenicit la Traianopol, în Tracia, pe vremea împăratului Antonie (138-161).

Sfintele sale moaște au fost îngropate la Iracklia.

Din mormântul ei izvora mir, care picura într-un lighean de aramă. Prin mirul acesta, mucenica cea slăvită săvârșea multe minuni. Ligheanul de aramă folosea și la săvârșirea agheasmei de la mormântul Sfintei.

La sfârșitul secolului al VI-lea, episcopul Irakliei a găsit la Constantinopol un lighean de aur minunat. L-a cumpărat îndată și a rânduit să se facă Agheasma în acest lighean. Din păcate însă, de atunci minunile au încetat.

Episcopului i-a părut tare rău din pricina acestui lucru. După ce s-a rugat cu lacrimi, Dumnezeu i-a descoperit că ligheanul de aur era necurat. L-a luat, așadar, și l-a dus la Sfântul patriarh Ioan Postitorul (582-595). Acela, după o cercetare amănunțită, a descoperit că un domnitor, Paulin, înțelept dar idolatru și vrăjitor, vărsase sânge în lighean, aducând în el jertfe pentru demoni, și, mai târziu, prin invocarea demonilor, făcuse vrăjitorii.

[63]

„Grigorie către satana...”

Atunci când Sfântul Grigorie Făcătorul de minuni († 270), fiind de curând hirotonit episcop, călătorea spre eparhia lui, Noua Cezaree din Pontul Polemoniac, ploua torențial. Astfel, cu puțin înainte de a intra în cetate, a fost nevoit să se refugieze împreună cu însoțitorii săi într-un templu idolatru.

Templul acela era unul dintre cele mai vestite din regiune. Paracliserii lui⁵, prin insuflare diavolească, se ocupau cu ghicitul și oracolele.

⁵ Paracliserii constituiau în vechime un rang preoțesc și se îngrijeau de temple. Erau persoane cinstite, apropiați ai preoților.

Când Sfântul a intrat înăuntru, și-a făcut semnul crucii și a chemat numele lui Hristos. Demonii care locuiau acolo, înfricoșați, au fugit imediat departe.

Noaptea întregă iubitorul de Dumnezeu Grigorie a petrecut-o priveghind, în rugăciune și psalmodiere. În zori și-a continuat drumul spre Noua Cezaree.

La puțin după plecarea sa, un paracliser se ocupa cu treaba lui obișnuită și i-a chemat pe demoni. Aceia, însă, au apărut în fața templului și au strigat:

— Nu mai putem intra acolo! Cel care a stat aici azi-noapte a făcut templul de nelocuit pentru noi!

Paracliserul, făcând vrăjitorii și alte lucrări vrăjitoarești, s-a străduit să-i readucă în templu. Însă în zadar. Nu mai ascultau, ca înainte, de chemările lui.

Înfuriat peste măsură, a plecat și l-a prins din urmă pe Sfânt. Luându-l de piept, a început să-i strige amenințător.

— Te voi pârî domnitorilor! Te voi pârî însuși împăratului! Cum ai îndrăznit să intri în templul nostru, de vreme ce ești creștin și vrăjmaș al zeilor? Când ai intrat tu, aceia au ieșit! De aceea, acolo nu mai lucrează puterea lor și nu ne mai putem ocupa cu ghicitul, ca înainte.

Sălbăticia și amenințările paracliserului nu l-au tulburat pe Sfânt.

— Nu te neliniști, i-a spus. Dumnezeuul meu are puterea și tăria de a-i izgoni și a-i așeza oriunde vrea pe demonii tăi. Vrei să ți-o dovedesc chiar acum?

— Vreau! a răspuns cutremurat paracliserul.

În clipa aceea, ierarhul făcător de minuni a scos o bucată mică de hârtie și a scris pe ea doar patru cuvinte: „Grigorie, către satana: intră”. Adică: Grigorie îi spune lui satana: intră aici.

Paracliserul a luat această poruncă scrisă și a pus-o pe altar. Uimit, i-a văzut pe demoni întorcându-se.

Dându-și seama în felul acesta că Grigorie avea putere dumnezeiască, datorită căreia era mai puternic decât demonii, a alergat iarăși și l-a prins din urmă înainte de a intra în cetate.

— Spune-mi și mie, te rog, taina aceasta! i-a zic gâfâind. Cine este acest Dumnezeu al tău, Care are putere peste zeii mei?

Sfântul i-a explicat pe scurt taina credinței creștine. Însă paracliserul se îndoia. A cerut încă o minune, pentru a se convinge. Și când ierarhul a mutat o stâncă mare în alt loc doar cu cuvântul său, paracliserul a crezut în adevăratul Dumnezeu. Din ceasul acela, părăsindu-le pe toate, a devenit ucenic al Sfântului și propovăduitor al Domnului.

[20]

Vrăjitorul Atanasie

În anii lui Dioclețian (284-305), creștinii au suferit cea mai aspră prigonire, și de aceea perioada împărăției sale a fost numită „epoca mucenicilor”. Toate temnițele se umpluseră de credincioși, pe care-i așteptau chinurile și moartea.

Unul dintre ei era și tânărul Gheorghe, slăvitul mare mucenic († 303). Sfântul s-a prezentat singur la domnitorii Răsăritului, L-a mărturisit cu îndrăzneală pe Hristos ca Dumnezeu adevărat și i-a învinuit pe dumnezeii mincinoși, străduindu-se să-l călăuzească chiar pe împărat la credința creștină.

Dioclețian, înfuriat, a poruncit ca mai întâi să fie aruncat în temniță, iar după aceea să fie supus la chinuri groaznice: să-l tragă pe roata înfricoșătoare cu cuțite tăioase; să-l arunce într-o groapă cu var; să-l încălțe cu

sandale de fier fierbinți; să-l biciuiască fără milă cu vine de bou. Eroul mucenic, însă, a fost izbăvit minunat de toate acestea. Împăratul, discutând cu curtenii săi, se mira:

— Cum de iese Gheorghe viu și întreg din chinurile acestea cumplite? Se pare că face vrăji...

— Aici aproape, împărate, i-a spus atunci episcopul Magnetie, se află un vrăjitor numit Atanasie. Dacă-i poruncești să vină, Gheorghe se va înmuia și se va supune voii tale.

Peste puțin timp, vrăjitorul a sosit.

— Aceste meșteșuguri, îi spuse împăratul, pe care le face blestematul de Gheorghe, le-am văzut cu toții. Însă cum le face, doar voi, vrăjitorii, cunoașteți. De aceea, fă-l prin vrăjile tale să se supună poruncii mele. Altfel, fă-l să moară, ori otrăvit, ori în alt fel.

— Mâine, împărate, se va face cum ai zis, ca să vezi și meșteșugul meu și puterea zeilor.

În ziua următoare Atanasie a venit din nou, ținând în mâini două vase de aramă pline cu otravă, și i-a spus lui Dioclețian:

— Dacă vrei ca Gheorghe să-și piardă mințile și să se supună voii tale, să bea din otrava pe care o țin în mâna stângă. Însă dacă hotărăști că trebuie să moară, să bea din cea pe care o am în mâna dreaptă.

Împăratul i-a poruncit îndată Sfântului să bea din prima otravă. Și acela, fără șovăială, a luat-o în mână și s-a rugat:

— Doamne Iisuse Hristoase, Tu care ai rânduit pentru robii Tăi ca, chiar dacă ar bea otravă ucigătoare, să nu pățească nimic, trimite-Ți puterea Ta și peste mine.

După aceea a băut toată otrava, fără să pățească nimic.

Atunci împăratul i-a poruncit vrăjitorului să-i dea și otrava cea ucigătoare. Însă nici aceea nu i-a adus nicio vătămare.

Cei care au văzut ciudata minune au rămas uimiți, dar cel mai mult Atanasie, care știa bine cât de tari fuseseră otrăvurile sale.

Împăratul, mirat, i-a spus Sfântului:

— Gheorghe, o să ne înnebunești cu meșteșugurile tale! Cum de ai reușit să nu te vatăme otrăvurile?

— Să nu crezi, împărate, că m-au salvat meșteșugurile omenești. Harul și puterea lui Dumnezeu m-au păzit. Așa a învățat Acela.

— Adică ce a învățat?

— Că, chiar dacă bem otravă ucigătoare, nu ne va vătăma; și că cel care crede în Dânsul va putea să facă lucrările pe care și El le face.

— Și care sunt lucrările Sale?

— Lucrările Sale sunt vindecarea bolnavilor, învierea morților și multe altele.

— Tu, Atanasie, ce zici despre acestea?

— Eu, împărate, mă mir cum râde de tine și tu nu-l osândești. Noi, care în fiecare zi ne bucurăm de atâtea minuni săvârșite de mării noștri zei, încă n-am auzit să fi înviat morți. Acesta însă spune cu atâta obrăznicie că Dumnezeu lui poate învia morți. Dacă se întâmplă așa, atunci într-adevăr Dumnezeu lui este mare.

Acolo, în apropiere, se afla mormântul unui idolatru. Împăratul l-a dezlegat pe Gheorghe și i-a cerut să-l învie pe mort. Îndată mucenicul a îngenuncheat și s-a rugat în taină la Domnul, care n-a întârziat să-i răspundă.

Deodată s-a auzit o trosnitură puternică. Mormântul s-a deschis și mortul a înviat.

— Mare este Dumnezeu lui Gheorghe! au strigat cu toții.

Dar împăratul, deși uimit, a pus și această minune pe seama vrăjitoriei. Dimpotrivă, vrăjitorul Atanasie a alergat și a căzut la picioarele Sfântului.

— Cu adevărat, Gheorghe, a mărturisit cutremurat, Dumnezeuul tău este adevăratul Dumnezeu. Iartă-mă dacă ți-am greșit.

Văzând scena aceasta, Dioclețian, aprins de mânie, a poruncit ca Atanasie să fie omorât imediat, pentru că L-a mărturisit pe Hristos ca Dumnezeu adevărat. Astfel, vrăjitorul a devenit mărturisitor și mucenic al Domnului.

Mai târziu a urmat și mucenicia Sfântului Gheorghe.

[29]

Untdelemnul vrăjitoresc

Sfântul Nicolae († 330), mare iubitor de oameni și făcător de minuni, atunci când a devenit arhiepiscop al eparhiei Mira, din regiunea Lichia, a dărâmat prin rugăciune toate altarele idolatre din eparhia lui, alungându-i departe pe demonii care locuiau acolo. Pe cel mai mare și mai strălucitor altar, care era afierosit zeiței Artemis, l-a dărâmat ultimul. Îndată ce s-a rugat, clădirea și idolii s-au făcut praf. Demonii au fugit jelind și strigând:

— Ne-ai nedreptățit, nedreptule Nicolae! Cu ce ți-am greșit noi, de ne izgonești din casă? Unde ne vom duce acum?

— Duceți-vă în focul veșnic, care a fost pregătit pentru voi! a răspuns Sfântul.

*

După un secol de la adormirea ierarhului făcător de minuni, în anii împăratului Teodosie al II-lea (408-450),

locuitorii Mirei au zidit o mare biserică în numele lui, unde în fiecare an se făcea praznic mare.

Într-o zi niște creștini veniți din locuri îndepărtate au vrut să meargă la Mira, pentru a se închina la moaștele Sfântului. Au găsit, așadar, o corabie, și au urcat pe ea. Cu puțin înainte de a pleca, pe punte a apărut o babă sărac îmbrăcată, care avea un vas cu untdelemn în mână. Baba aceasta, după cum ne va arăta continuarea povestirii, ori era vrăjitoare, adică unealtă a satanei, ori însuși satana preschimbat. E foarte posibil să fi fost întâiul demon, „căpetenia demonilor”, cum se spune, de la altarul lui Artemis, pe care Sfântul Nicolae îl dărâmasese cu rugăciunile lui.

Așadar, baba aceea s-a apropiat de creștinii care se urcaseră pe corabie și i-a întrebat:

— Unde vă duceți, fraților?

— Mergem la Mira, pentru a ne închina la moaștele Sfântului Nicolae, au răspuns aceia.

— Te rog, fiule, i-a spus atunci baba unui marinar, ia untdelemnul acesta. Când veți ajunge în biserica Sfântului, puneți-l în candela lui, pentru sufletul meu păcătos. Nu pot, vedeți bine, să vin împreună cu voi, fiindcă am îmbătrânit și amețesc pe corabie. Faceți-mi acest serviciu, care va fi atât spre binele meu, cât și al vostru.

Marinarul, nebănuind nimic, a luat untdelemnul și i l-a dat căpitanului.

Corabia călătorea toată ziua. Pe la miezul nopții, Sfântul Nicolae i s-a arătat căpitanului și i-a zis:

— Untdelemnul pe care ți l-a dat baba aceea, când se va lumina de ziuă să-l aruncați în mare. Nu-l duceți la Mira, căci diavolul vrea cu ajutorul lui să ardă biserica mea. Când îl veți arunca în larg, veți vedea ceva

înfricoșător și ciudat. Dar nu vă fie frică, căci eu vă voi ocroti și nu veți păți nimic rău.

Dimineața, căpitanul, după ce le-a povestit marinarilor și pelerinilor acea vedenie, a luat untdelemnul și l-a aruncat în mare. Îndată din mare au ieșit flăcări mari și un fum foarte urât, ca de pucioasă. Marea s-a desfăcut în două și corabia era în primejdie de a se scufunda. Cu toții s-au pierdut cu firea. Însăpămânați, au căzut la pământ plângând și țipând:

— Sfinte Nicolae, ocrotește-ne! Ajută-ne, căci ne înecăm!

Și, într-adevăr, peste puțin timp, furtuna s-a oprit. Echipajul și călătorii L-au slăvit pe Dumnezeu. Bucuroși pentru izbăvirea lor, dar și cutremurați de experiența prin care au trecut, și-au continuat fără alte probleme călătoria spre Mira.

[29]

Fulgerul Sfântului Vavila

Împăratul Siriei, Seleuk I Nikator (305-281 î.H.), a zidit într-o regiune a Antiohiei, Dafni, faimosul templu al lui Apolo. După câteva secole, în anul 351 d.H., Galos, fratele împăratului Iulian apostatul (361-363), a construit în aceeași regiune o mare biserică creștină, în care a așezat moaștele Sfântului mucenic Vavila, episcopul Antiohiei († 251).

În anul 362 Iulian, care în zadar se străduia să refacă vechea religie națională, a mers la templul lui Apolo din Dafni și a cerut un oracol. Însă demonul templului a răspuns că nu-i poate da oracolul, fiindcă era împiedicat de prezența sfintelor moaște!

— Morții mă împiedică să vorbesc, i-a spus apostatului. De aceea, distruge chivotul cu sfinte moaște, scoate oasele afară și du-i pe morți în alt loc.

Astfel, Iulian a poruncit să strămute în altă parte moaștele Sfântului Vavila.

„Mucenicul a fost îndepărtat” spune cutremurător Sfântul Ioan Gură de Aur, „însă demonul nici în felul acesta n-a căpătat liniște; căci îndată a aflat că poți strămuta moaștele unui mucenic, dar nu poți scăpa din mâinile lui. Într-adevăr, în ceasul în care chivotul era mutat în cetate, un fulger a căzut în capul de lemn al statuu (lui Apolo) și le-a ars pe toate!”

După arderea templului, sfintele moaște au fost strămutate iarăși în locul de la început. Cât despre împărat, n-a îndrăznit nici acoperișul templului să-l rezidească. A înțeles că lovitura a fost trimisă de Dumnezeu și i-a fost teamă ca nu cumva să cadă fulgerul și asupra sa. Au rămas, așadar, doar zidurile templului în picioare, pentru a le aduce aminte oamenilor de biruința fericitului mucenic Vavila asupra puterilor întunericului.

[39]

Potcoava de aramă

În vremea lui Ilarion cel Mare († 371), un tânăr desfrânat, negustor din Maiuma, Palestina, s-a îndrăgostit de o fecioară afierosită lui Dumnezeu. Și, de vreme ce nu putea s-o încânte prin lingușiri și daruri, s-a dus în regiunea Memfida din Egiptul de Jos, unde erau atunci mulți vrăjitori, a rămas acolo un an de zile și a învățat meșteșugul vrăjitoriei. Apoi a venit iarăși în Palestina, luând cu el diferite obiecte vrăjitoarești. Printre ele erau și

potcoave de aramă, care aveau gravate pe ele diferite chipuri și invocări demonice.

S-a dus, așadar, într-o noapte, pe ascuns, la casa fetei, a săpat la pragul ușii de la ieșire și a îngropat acolo o potcoavă.

Îndată sărmana fată, prin înrâurirea unui duh rău, a fost stăpânită de un dor cumplit și neînfrânat pentru tânăr. Striga neîncetat numele lui, scrâșnind din dinți, rotindu-și ochii, zgâriindu-se pe obraji, aruncând cu furie acoperământul de pe cap.

Rudele sale și-au dat seama că tânărul i-a făcut vrăji, dar, oricât au căutat, n-au putut să le găsească. Au luat-o așadar pe fată și au dus-o la cuviosul Ilarion.

— Te rog, sfinte al lui Dumnezeu, miluiește acest suflet sărman, i-au zis, povestindu-i întâmplarea.

Între timp, demonul care intrase în fată, văzându-l pe cuvios, s-a înfricoșat și a strigat:

— Eu am stat la Memfida și îi ispiteam pe oameni doar cu năluciri și visuri. Nu știu cum m-au adus aici, ca să-mi facă rău. Ah, ce-o să pățesc! Acum îmi vei porunci să ies, robule al lui Dumnezeu. Dar nu pot, căci m-au legat cu o potcoavă îngropată sub prag. Numai tânărul care m-a pus acolo mă poate dezlega.

Fericitul Ilarion a zâmbit și i-a spus ironic:

— Cu adevărat, cât de mare și de puternic ești! Te-au legat de o potcoavă și nu poți scăpa. Dar de ce n-ai intrat în cel care te-a legat, ci ai vrut să nimicești o fecioară cuvioasă și cinstită?

Demonul, chiar dacă e totdeauna mincinos, acum, silit de puterea dumnezeiască, a mărturisit adevărul:

— N-am de ce să intru în acela, fiindcă îl are în el pe demonul desfrânării, care e mai rău decât mine.

Atunci cuviosul și-a pus mâinile pe capul fetei și s-a rugat. Demonul a ieșit îndată din ea și a fugit departe, urlând de durere, de parcă l-ar fi biciuit cineva.

Fata, după ce a fost izbăvită de tirania celui viclean, s-a liniștit.

— De aici încolo, a povățuit-o cuviosul, să fii mai atentă și să te păzești de orice păcat. Căci demonul, dacă tu nu i-ai fi dat pricină, n-ar fi putut intra în tine.

După aceea s-a întors către cei care se aflau acolo și a adăugat:

— Să știți că, dacă noi, prin păcatele noastre, nu i-am da drepturi diavolului, acela n-ar avea nicio putere să ne ispitească, doar dacă i-o va îngădui Domnul, spre încercarea și învățătura noastră de minte, cum s-a întâmplat cu Iov.

[34]

Lepădarea de Hristos

Pe vremea Sfântului Vasile cel Mare († 379), în Cezareea, trăia cuviosul domnitor Proterie. Acesta avea o singură fiică, în vârstă de cincisprezece ani, foarte frumoasă, de care un slujitor de-al lui s-a îndrăgostit foarte tare. Tânărul, neavând altă cale pentru a o fermeca, a alergat la un vrăjitor idolatru.

— Fă-o pe fata domnitorului să mă iubească, i-a spus, și voi deveni robul tău. Îți voi da tot ce-mi ceri.

— Nu cer multe, a răspuns vrăjitorul. Lepădarea ta scrisă de Hristos îmi e îndeajuns, pentru a-ți împlini dorința.

— Îți spun și îți scriu că mă lepăd de Hristos, numai s-o câștig pe fată!...

— Bine. Îți voi da o scrisoare. În toiul nopții vei merge la un mormânt idolatru, vei înălța scrisoarea în aer și-i vei chema pe demoni. Aceia vor veni, te vor înșfăca și te vor duce prin văzduh la căpetenia lor, care va face orice-i vei cere.

Într-adevăr, i-a dat o scrisoare cu următorul conținut: „Deoarece, recunoscându-te ca domn și stăpân al meu, împlinesc mereu voia ta, adică îi întorc pe creștini de la credința în Hristos și-i conduc la credința în tine, ți-l trimit acum și pe acest tânăr lovit de patima îndrăgostirii. Te rog să-i împlinești cererea, pentru ca oamenii să vadă puterea ta și să alerge la tine”.

Tânărul a făcut tot ce i-a spus vrăjitorul. S-a dus la mormântul unui idolatru, a înălțat scrisoarea în aer și i-a chemat pe demoni. Aceia au apărut îndată în fața lui și i-au zis:

— Dacă vrei ca dorința să ți se împlinească, urmează-ne!

L-au condus, cu închipuirea, desigur, la căpetenia lor, diavolul, care stătea pe un tron măreț. Tânărul slujitor i-a dat scrisoarea vrăjitorului. După ce a citit-o, acela l-a întrebat:

— Crezi în mine?

— Da, cred, i-a răspuns tânărul.

— Te lepezi de Hristos?

— Da, mă lepăd.

— Ah, voi creștinii, cât de nerecunoscători sunteți, s-a văitat diavolul. Când aveți vreo nevoie, veniți la mine. Și după ce dorința vă este împlinită, mă lăsați și vă întoarceți la Hristos, care este iubitor de oameni și vă primește iarăși. De aceea voi face tot ce vrei, doar dacă te vei lepăda în scris de credința și de Botezul tău, spunând că vrei să fii chinuit veșnic în iad împreună cu mine.

Sărmanul tânăr, orbit de dragoste, a scris imediat fără șovăire că se leapădă de credința și de Botezul lui. Când i-a dat hârtia diavolului, închipuirea satanică s-a destrămat și acela s-a aflat din nou la mormântul idolatru. Fără a mai zăbovi, s-a întors în casa stăpânului său.

Îndată satana le-a poruncit supușilor săi, demonii:

— Duceți-vă s-o ispitiți pe fată cu dorința tânărului.

Și iată! După două zile, fata a început deodată să tipe ca ieșită din minți și să-l ceară pe slujitor de bărbat.

— Ori mă veți lăsa să mă mărit cu el, îi spunea lui Proterie și soției sale, ori mă voi omorî!

Și nu s-a oprit doar la amenințări. De câteva ori, în nebunia ei, a încercat să-și ia zilele.

Văzând acestea, părinții săi s-au hotărât, după ce le-a cerut și sfatul prietenilor lor, să facă nunta.

Astfel, cu conlucrarea demonilor, voia tânărului s-a împlinit. Însă de atunci, el nici la biserică nu mai mergea, nici nu se împărtășea, nici semnul crucii nu-și făcea. Femeia lui, care se liniștise, a observat aceste lucruri, dar n-a vorbit. Le-au observat însă și niște vecini creștini, care într-o zi i-au spus limpede:

— Bărbatul tău nu este creștin!

Atunci ea n-a mai rezistat și l-a întrebat:

— Nu cumva nu ești creștin? Au trecut atâtea duminici și niciodată nu te-ai dus la biserică să te împărtășești, sau măcar să ascuți slujba. Nici cruce nu-ți faci vreodată. Însă eu m-am măritat cu tine crezând că ești creștin. Așadar hai să mergem împreună la biserică, altfel ne vom despărți.

Tânărul nu mai știa ce să zică. Și-a dat seama, sărmanul, că nu mai putea păstra înfricoșătoarea lui taină. Astfel, a fost nevoit să-i mărturisească soției sale.

— Eu, i-a zis cu zdrobire de inimă, pentru iubirea ta am ajuns până la lepădarea scrisă de Hristos. De aceea nu pot nici să intru în biserică, nici să mă împărtășesc...

— Ce nenorocire m-a aflat! a început să strige femeia. Ce voi face acum?...

Și, plângând nemângâiată, a plecat de acasă. Cui altcineva să-i spună durerea ei, dacă nu bunului păstor al Cezareii și blândul mângâietor al tuturor celor necăjiți, Sfântul Vasile?

Cu grijă părintească și compătimire adâncă, ierarhul a ascultat drama celor doi tineri.

— Spune-i bărbatului tău să mă viziteze negreșit, i-a zis femeii. Cu ajutorul lui Dumnezeu, îl vom scăpa din mâinile diavolului.

Chiar în ziua aceea, tânărul s-a dus la Sfânt cu lacrimi în ochi și i-a mărturisit tot adevărul.

— Vrei să te pocăiești? l-a întrebat Vasile cel Mare.

— Vreau, cinstite ierarh, dar nu pot, pentru că m-am lepădat în scris de credința mea.

— Nu-ți face probleme pentru lepădarea ta scrisă; căci pocăința chiar și pe aceasta o poate zădărnici. E de-ajuns să faci ceea ce-ți spun.

— Sufletul meu ți-l încredințez ție, părinte. Voi face tot ce mă sfătuiești.

Atunci Sfântul l-a închis într-o chilie și i-a spus:

— Stai aici. Roagă-te și postește trei zile. După aceea, voi veni să te văd.

Sfântul Vasile s-a retras și el în alt loc, postind și rugându-se la Dumnezeu pentru izbăvirea tânărului.

În cea de-a treia zi, s-a dus și l-a întrebat:

— Ce mai faci, fiule?

— Nu pot, părinte, să rabd strigătele și loviturile demonilor! Țin în mână mărturisirea mea scrisă și îmi

spun: „Orice ai face, este în zadar, fiindcă avem în mâini scrisoarea ta”.

— Nu-ți fie teamă, fiule, l-a liniștit Sfântul. Crede doar, și te vei izbăvi.

Apoi, după ce i-a dat pâine și apă, l-a lăsat și a plecat.

Peste câteva zile l-a vizitat din nou.

— Ce faci? l-a întrebat.

— Mai bine, cu rugăciunile tale. Acum nu-i mai văd pe demoni. Le aud doar de departe strigătele și amenințările.

— Slavă lui Dumnezeu! a zis Sfântul. Mai fă puțină răbdare.

Înainte de a pleca, i-a lăsat iarăși pâine și apă.

Când s-au împlinit patruzeci de zile de când tânărul a fost zăvorât, Sfântul l-a vizitat pentru ultima dată.

— Acum cum ești? l-a întrebat.

— Cu rugăciunile tale, părinte, foarte bine. Nici chipurile demonilor nu le mai văd, nici strigătele lor nu le mai aud. Și noaptea am avut și o vedenie, cum te-ai luptat pentru mine cu diavolul și l-ai biruit.

Îndată ierarhul a înștiințat printr-un trimis clerul și mulțimea să se adune în biserică. Când s-au adunat, a urcat la amvon și le-a spus:

— Fiii mei dragi, să-I mulțumim cu toții Domnului, pentru că oaia rătăcită a fost găsită. Trebuie, însă, să ne ostenim și noi puțin, pentru iubirea lui Hristos. Să priveghem, așadar, în noaptea aceasta și să-L rugăm pe Mântuitorul nostru să miluiască făptura Sa.

Și, într-adevăr, au făcut priveghere cu psalmodie. Noaptea întregă s-au rugat cu lacrimi fierbinți. Iar dimineața, Sfântul Vasile a intrat să liturghisească. Atunci demonii au venit să-l ia pe tânăr. Acela s-a înfricoșat și a alergat la Sfânt.

— Miluiește-mă, robul lui Dumnezeu, miluiește-mă, căci demonii vor să mă ia! a strigat tremurând, prinzându-se de veșmintele Sfântului.

Ierarhul s-a întors către demoni și le-a spus aspru:

— Nerușinaților și scârboșilor, nu vă ajunge pieirea voastră, ci ați venit să-l luați și pe acest tânăr de aici, din biserica lui Dumnezeu?

— Ne nedreptățești, Vasile! a răspuns un demon, a cărui voce a fost auzită limpede de toți creștinii.

— Domnul și Dumnezeu nostru să te pedepsească, demone! i-a zis Sfântul.

— Ne nedreptățești, Vasile! a strigat iar acela. Nu ne-am dus noi la el. Chiar el a venit la noi și s-a lepădat de credința sa. Iată și mărturia lui scrisă!

— Binecuvântat este Dumnezeu! a strigat Sfântul. Poporul acesta credincios nu-și va coborî mâinile dacă nu dai scrisoarea înapoi. Fraților! Ridicați-vă mâinile la cer și strigați „Doamne, miluiește!”

Creștinii au ridicat mâinile și au repetat vreme îndelungată:

— „Doamne, miluiește! Doamne, miluiește!”...

La un moment dat au văzut hârtia venind în aer și căzând ușor în mâinile Sfântului.

Ierarhul, după ce l-a mulțumit lui Dumnezeu, l-a întrebat pe tânăr:

— Recunoști scrisoarea ta?

— Da, Sfinte al lui Dumnezeu, aceasta este, a răspuns el.

Atunci Vasile cel Mare a rupt-o în mici bucăți. Și după ce a terminat Liturgia, l-a miruit pe tânăr, l-a povățuit și l-a încredințat femeii sale.

Au plecat amândoi bucuroși acasă, slăvindu-L pe Dumnezeu.

[29]

Iapa

Episcopul Elenopolului, Paladie (364-431), scrie în Lavsaicon despre un egiptean contemporan cu el, care s-a îndrăgostit de o femeie măritată. Așadar, acesta făcea tot ce-i stătea în putere pentru a o ademini pe acea femeie. Și, întrucât n-a reușit, a alergat la un vrăjitor, l-a plătit și i-a spus:

— Fă-o să mă iubească sau, cel puțin, fă ceva s-o izgonească bărbatul ei.

Vrăjitorul n-a izbutit să-i sucească mințile femeii. A făcut-o așadar, prin vrăjitoriile lui, să se preschimbe într-o iapă.

Bărbatul său a început să plângă și să jelească. Îi vorbea, dar nu primea răspuns. Îi dădea să mănânce, însă nu voia. I-a chemat pe preoții din sat, dar nu puteau face nimic. Peste trei zile, după ce s-a străduit în tot felul, i-a pus căpăstru și a dus-o la Schit, la cuviosul Macarie cel Mare.

— De ce-ai venit aici cu iapa asta? l-au întrebat monahii deranjați.

— Pentru a se izbăvi prin rugăciunea lui avva Macarie.

— Dar ce are?

— Aceasta pe care-o vedeți este soția mea. Dar nu știu cum, s-a prefăcut în iapă. Și are trei zile de când n-a mâncat nimic.

Frații au intrat în chilia cuviosului, care se ruga, și i-au spus:

— Un om a adus aici un cal.

— Cai sunteți voi, a răspuns acela, care aveți ochi de cal. Acea este femeie, după cum a fost zidită. Nu s-a preschimbat decât în ochii celor amăgiți.

După aceea a binecuvântat apa dintr-un vas, a aruncat-o peste capul ei și s-a rugat. Asta a fost! Îndată iapa s-a arătat iarăși în ochii tuturor femeie. Și, după ce cuviosul i-a dat ceva să mănânce, a lăsat-o să plece împreună cu soțul ei.

Înainte de a pleca, a povățuit-o să nu lipsească niciodată de la biserică și să se împărtășească regulat.

— Asta ți s-a întâmplat, i-a spus, pentru că de cinci săptămâni nu te-ai mai împărtășit cu Preacuratele Taine.

[7]

Boala lui Roman

La jumătatea secolului al VI-lea, la mănăstirea Sfântului Eftimie cel Mare († 473) continuau să trăiască părinți virtuoși. Unul dintre ei era și cuviosul protoiereu Athhabie, din satul Bitakabeon, aflat la douăsprezece mile de Gaza.

Athhabie avea un frate, Roman, care locuia în ținutul său de obârșie. Averea lui Roman voia să o ia un consătean de-al lui invidios și fără frică de Dumnezeu. Însă, fiindcă n-a izbutit, s-a dus plin de mânie și ură la Elefteropol, unde a găsit un vrăjitor, pe care l-a plătit să-l omoare pe Roman. Vrăjitorul, după ce a luat banii, a pus în practică meșteșugurile sale diavolești.

Într-o zi, Roman lucra pe ogorul său, împreună cu câțiva muncitori. Deodată a pălit și a leșinat. Muncitorii l-au dus acasă, însă starea lui se înrăutățea treptat. În cele din urmă burta i s-a umflat și a paralizat. Doctorii au spus că nu mai are mult de trăit și rudele sale, șezând lângă el, plângeau așteptându-i sfârșitul.

La un moment dat, bolnavul și-a deschis ochii, le-a spus tuturor să iasă afară și a început să se roage:

— Dumnezeuul puterilor, Tu, care prin gura proorocului Ilie ai spus: „Când omul se întoarce cu pocăință, se izbăvește”, vezi-mă pe mine, nevrednicul, și scapă-mă de nenorocirea care m-a aflat.

După aceea l-a rugat pe Sfântul Eftimie:

— Cuvioase Eftimie, miluiește-l pe robul tău și imploră-L pe Dumnezeu să mă izbăvească de necazul acesta.

A spus și multe altele în rugăciunea lui. Și când a terminat, a căzut în extaz. Văzu atunci un monah alb, care i-a zis:

— Ce vrei să-ți fac?

— Cine ești, domnule? l-a întrebat atunci Roman cu teamă și bucurie.

— Eu sunt Eftimie, pe care l-ai chemat adineauri cu credință. Nu-ți fie frică, arată-mi numai de ce boală suferi.

Roman i-a arătat îndată burta umflată. Iar cuviosul, după ce și-a ridicat mâna cu degetele unite și drepte ca sabia, a tăiat locul acela al burții și a scos din el o potcoavă de aramă, gravată cu câteva semne. Apoi a închis deschizătura și i-a zis:

— Aceasta ai pățit-o pentru că de multă vreme nici la biserică nu te duci, nici cu Preacuratele Taine nu te împărtășești. Astfel, ai fost stăpânit de satana. Cineva s-a dus la Elefteropol și i-a asmuțit pe demoni împotriva ta. Și aceștia, pentru că ți-ai nesocotit mântuirea, te-au aflat slăbit duhovnicește și au putut să te stăpânească. Acum Dumnezeu te-a miluit. De-aici înainte să nu mai nesocotești mântuirea ta. Să te rogi și să te nevoiești.

Acestea le-a spus Sfântul, și s-a făcut nevăzut. Îndată Roman s-a ridicat sănătos și a alergat la mănăstire. Acolo, după ce s-a închinat la mormântul cuviosului făcător de minuni, i-a povestit fratelui său, Ahthabie, și

tuturor monahilor lucrarea minunată și binefăcătoare a Sfântului Eftimie cel Mare.

[45]

Monahia de la Hrisovalant

Cu puțin după jumătatea secolului al IX-lea, la mănăstirea Hrisovalant din Constantinopol, a venit să se închinovieze o fată dintr-o familie de vază din Capadocia. După ucenicia cuvenită pe care a făcut-o cu egumena Irina († secolul IX), a fost tunsă în monahism.

Diavolul cel urâtor al binelui se înăbușea în răutatea lui, din pricina mântuirii acestui suflet. Și ce-a făcut? A aprins o dragoste puternică în inima fostului ei logodnic, care, cuprins de un dor neistovit, a început s-o caute pretutindeni. Și, orbit de patima lui arzătoare, n-a șovăit să alerge la un vestit vrăjitor al Capadociei și să-i dea bani mulți, pentru a i-o da iarăși în mâinile sale pe tânăra femeie. Și acel slujitor al satanei s-a folosit de toate meșteșugurile lui.

Atunci, tânăra monahie, cu totul pe neașteptate, a fost cuprinsă și ea de o iubire fără seamă pentru vechiul ei logodnic. Aproape ieșită din minți, a început să se lovească, să strige, să plângă și să-i rostească numele.

— Jur, amenința ea, că, dacă nu-l voi vedea, mă voi spânzura!

Din când în când alerga la poarta mănăstirii. Și, cu țipete și înjurături îngrozitoare, o silea pe portăriță s-o lase să iasă afară.

Tristețea cuvioasei Irina era de nedescris. A înțeles degrabă că avea de-a face cu uneltiri demonice. Le-a chemat îndată pe toate măicuțele și, după ce le-a povățuit să se păzească de uneltirile diavolului, le-a poruncit să

postează aspru și să se roage cu multă ardoare vreme de o săptămână, făcând mii de metanii în fiecare zi de dragul sărmanei lor surori.

Într-adevăr, toată obștea, cu durere adâncă și lacrimi fierbinți, a început să-L implore pe Dumnezeu. Cuvioasa cerea îndeosebi mijlocirile compatriotului ei, Sfântul Vasile cel Mare, la care avea deosebită evlavie. I se jelea acum, pentru faptul că lasă să se întâmple în ținutul lor, Capadocia, asemenea fărădelegi.

Trecuseră primele trei zile de post și rugăciune. În zorile celei de-a patra zile, Sfântul Vasile i s-a arătat cuvioasei în trup.

— De ce te tânguiești, Irina, că las să se întâmple lucruri murdare în ținutul nostru drag?... Iată, astăzi, Maica Domnului se va afla la Vlaherne. Mergi acolo cu ucenica ta bolnavă, și ea se va îngriji de tămăduirea sa.

Îndată ce s-au ivit zorile, cuvioasa a luat-o pe bolnavă și pe alte două maici și a plecat spre biserica din Vlaherne. Acolo, stând îngenunchată toată ziua în fața icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului, i se ruga fierbinte, udând podeaua cu lacrimi amare.

Când, pe la miezul nopții, somnul i-a închis ușor ochii oboșiți, a văzut-o în vis pe Împărăteasa Cerurilor. Fața ei strălucea de lumină dumnezeiască. Înaintea și înapoia sa mergeau nenumărați îngeri și Sfinți, care păseau cu evlavie și reținere. Ocrotitoarea tuturor s-a oprit în fața ucenicei cuvioasei Irina. Apoi l-a chemat pe Sfântul Vasile cel Mare și l-a întrebat:

— De ce Irina și-a lăsat mănăstirea și se află în ceasul acesta aici?

— Irina, Stăpână, a alergat la grabnica ta ocrotire. Cineva i-a făcut farmece ucenicei ei și te roagă s-o tămăduiești.

— Chemați-o pe Anastasia, a poruncit Maica Domnului.

Îndată în fața sa a apărut Sfânta Mare Mucenică Anastasia.

— Tu, i-a spus Maica Domnului, ai o harismă deosebită dată de Fiul meu, de a vindeca acest fel de boli. Cerceteaz-o, deci, împreună cu Vasile, pe fata aceasta și tămăduiește-o.

În clipa aceea, Sfinții Vasile și Anastasia, după ce s-au rugat, au plecat la Capadocia. Totodată, s-a auzit o voce spunându-i cuvioasei Irina:

— Întoarce-te la mănăstirea ta, și acolo vei vedea vindecarea ucenicei tale.

La auzul acelei voci, cuvioasa s-a trezit. Gândindu-se la vedenia cerească pe care o avusese, s-a minunat...

Era vineri, pe la ora prânzului, și toată obștea din Hrisovalant se afla în biserică, atunci când cuvioasa Irina s-a întors la mănăstire împreună cu cele trei surori. La sfârșitul slujbei, le-a povestit maicilor, care o așteptau cu neliniște, vedenia ei. În continuare, le-a poruncit să-și înalțe mâinile la cer și să strige într-un glas „Doamne, miluiește”.

Atunci rugăciunile tuturor s-au unit într-o implorare puternică, care bătea cu tărie și stăruință la ușa milei dumnezeiești. Podeaua bisericii s-a udat de lacrimile de durere ale maicilor.

Deodată, pline de teamă, i-au văzut arătându-se în înălțime pe Sfânta Anastasia și pe Vasile cel Mare. Totodată s-a auzit un glas, care-i spunea cuvioasei Irina:

— Întinde-ți mâinile, ia ceea ce-ți dau și încetează să te mai tânguiești.

Cuvioasa și-a întins brațele și a prins pachetul acela ciudat care a căzut de sus.

Toate surorile au alergat îndată, au aprins lumânări și au început să deschidă pachetul, care cântărea cam trei kilograme. Când l-au deschis, au văzut cu cutremurare că acesta conținea doi idoli de plumb – care semănau cu maica bolnavă și cu fostul ei logodnic – îmbrățișați și legați cu peri și ațe. Pe ei erau scrise niște invocări demonice, precum și numele vrăjitorului.

Noaptea întreagă surorile au rămas în biserică, slăvindu-L pe Domnul și pe Maica Sa.

Dimineața, cuvioasa Irina le-a trimis pe cele două monahii care-o însoțiseră la Vlaherne, și pe bolnavă, la biserica Sfintei Anastasia, dându-le lumânări, tămâie, untdelemn, prescură și obiectele diavolești din pachet.

— Cu untdelemnul să aprindeți candelile de la mormântul Sfintei, le-a spus. Lumânările și prescura să le dați preotului, pentru a le folosi la Sfânta Liturghie.

Așa au făcut. După Liturghie, i-au povestit totul preotului, și acela a luat lucrurile și le-a dus la mormântul Sfintei. Acolo s-a rugat și a uns-o pe bolnavă cu untdelemn din candelă. Apoi a intrat în biserică, a luat cărbunii aprinși și a început să ardă lucrurile vrăjitoarești. Cu cât acestea, încet-încet, ardeau, cu atât sora posedată de demoni se izbăvea de înrâurirea celui viclean, se elibera de legăturile sale nevăzute, își reintra în minți și îi mulțumea Atotputernicului.

Când toate deveniseră cenușă, din cărbunii aprinși au început să iasă asemenea țipete, de parcă în clipa aceea cineva înjunghia o turmă de porci. Toți cei de față s-au înfricoșat și au fugit din biserică, mărturisind totodată nebiruita putere a Marii Mucenice Anastasia.

Cele două maici s-au întors la mănăstire împreună cu sora vindecată și le-au povestit celorlalte minunile pe care le-au văzut. Atunci cu toate, într-un glas, L-au slăvit

și I-au mulțumit lui Dumnezeu pentru tămăduirea surorii lor.

[89]

Vrăjitorul Virginie

În anii lui Leon Înțeleptul (886-912), cineva din Constantinopol, nesocotind sfințenia Tainei căsătoriei, a început să trăiască în destrăbălare și desfrânare. Soția lui, femeie cu frică de Dumnezeu, se topea de tristețe. Străduindu-se însă să-l readucă pe calea bună pe bărbatul ei, a ajuns la vrăjitorul Virginie.

Când l-a vizitat, în jurul lui erau mulți oameni. Fiecare primea răspuns la problema pe care o avea și pleca. Când i-a venit rândul, s-a așezat și a început să-și destăinuiească durerea:

— Bărbatul meu s-a dedat păcatului. Umblă prin toate locurile de preacurvie și cheltuiește averea noastră cu actrițe și desfrânate. Am venit la tine, pentru că am aflat că i-ai izbăvit pe mulți. Ajută-mă, dacă poți, și eu te voi răsplăti cât mai bine cu putință.

— Nu te neliniști deloc, i-a răspuns acela. Eu îl voi face să nu se mai uite la altă femeie. Pot să-l dau chiar și morții. Pot să-l încredințez și unui duh rău. Alege, ce vrei să fac din toate acestea?

— Nu vreau nimic, doar să se întoarcă lângă mine ca un soț bun și credincios.

— De asta să fii sigură! Mergi acum acasă și pregătește-mi o candelă, apă, untdelemn, făclie, un brâu și foc. Miercuri te voi vizita.

Vrăjitorul, înștiințat de diavol, care cunoaște trecutul, i-a arătat, înainte de a pleca, păcatele pe care le făcuse în tinerețea ei, și astfel a încredințat-o de puterea lui.

Femeia a plecat înfricoșată, dar și cu nădejdea că va recâștiga iubirea soțului său.

Miercuri Virginie a venit acasă la ea. A cerut untdelemnul și apa. Le-a pus în candelă. A luat făclia, a aprins candela și a pus-o în fața icoanelor. Pe toate le-a făcut cu o evlavie fățarnică. La urmă a luat brâul, a șoptit ceva, a făcut patru noduri și i l-a dat femeii să-l îmbrace.

— Dă-mi acum, îi spuse, o monedă de aur, ca s-o împart la săraci pentru mântuirea sufletului tău.

Femeia i-a dat-o cu bunăvoință și i-a făgăduit să-i dea și alți bani, dacă o va ajuta în problema ei.

Într-adevăr, bărbatul ei de atunci a încetat legăturile nelegiuite. O iubea doar pe soția lui și se îngrijea de nevoile casei.

Însă n-a trecut multă vreme și femeia a început să fie atacată de demoni. Duhul rău își cerea răsplata, de vreme ce ea l-a căutat prima. Îi apărea în somn uneori ca un arap bătrân, care-o chema la desfrânare, alteori ca un câine negru și nerușinat, care-o săruta pe gură.

Neliniștită, se întreba de ce i se întâmplă acestea. Cum de avea vise atât de urâte și scârboase? Cum de diavolul avea atâta îndrăzneală față de ea?

Cu timpul, situația s-a înrăutățit. Nefericita, s-a izbăvit de o nenorocire și a căzut în alta. Visa că se umple de dorințe nerușinate și că mânca broaște, șerpi și alte reptile scârboase. Nu dormea niciodată liniștită. Nu se trezea niciodată fără tulburare, frică și scârbă.

Atunci a început să se gândească și la Dumnezeu. A început să se roage fierbinte și să postească. Și Domnul cel iubitor de oameni n-a nesocotit-o.

În tulburarea ei, și-a adus aminte de virtuosul său vecin, Epifanie. Epifanie era ucenicul cuviosului Andrei cel nebun pentru Hristos, care în anii aceia i se făcea plăcut lui Dumnezeu prin nevoințele sale negrăite.

Așadar, sărmana femeie l-a vizitat pe Epifanie și i-a povestit amănunțit nenorocirea care a cuprins-o. Acela a mers la cuviosul Andrei.

— Explică-mi, părinte, ce a însemnat candela și brâul cu patru noduri? Ce a fost cu apa, untdelemnul și făclia? Și de ce diavolul a folosit aceste mijloace și pe vrăjitor, pentru a o stăpâni pe femeia asta?

— De vreme ce mă întrebi, îți voi explica totul, a răspuns cuviosul. Diavolul are obiceiul ca mai întâi să alunge harul lui Dumnezeu de la oameni și după aceea să intre în ei neîmpiedicat. Harul dumnezeiesc nu pleacă fiindcă îi e frică de diavol, ci pentru că îi e silă și scârbă de duhoarea păcatului. Diavolul nu-l conduce pe om la păcat în chip tiranic. Ci îl ispitește, îi sădește pofte și cugete rele. Dacă omul ascultă de chemarea satanică și cade în păcat, diavolul dobândește drepturi asupra lui și harul dumnezeiesc este fugărit. Așa s-a întâmplat și cu această sărmană femeie. Diavolul a invidiat-o, pentru că era evlavioasă și cuvioasă, și a vrut s-o înrobească. La început a folosit desfrânarea soțului său, pentru a o conduce la Virginie. Apoi a reușit să primească chiar de la ea lucrurile necesare pentru vrăjitorie. S-a străduit apoi să îndepărteze de la ea harul Sfântului Botez. Astfel, vrăjitorul Virginie a folosit candela în loc de colimvitră, apa în loc de apa sfințită a Botezului, untdelemnul în loc de sfântul mir, făclia și focul în loc de lumânările care ard în ceasul Tainei. Cât despre nodurile brâului, acolo „s-a legat” diavolul. Și i-a poruncit femeii să-l îmbrace pentru a-l avea pe diavol înfășurat încontinuu peste mijlocul ei.

— Slăvit să fie numele lui Dumnezeu, care ți le-a descoperit pe toate, i-a spus Epifanie cuviosului. Însă cum a cunoscut vrăjitorul păcatele pe care le făcuse în tinerețe?

— Nu știi, a răspuns cuviosul, că demonii îi urmăresc pe toți creștinii? De aceea cunosc faptele lor și le descoperă uneltelor lor, vrăjitorii.

Tânărul evlavios a ascultat cu uimire cuvintele cuviosului și l-a slăvit iarăși pe Dumnezeu, care le descoperă Sfinților Săi lucrările diavolului și eliberează făpturile Lui de cursele celui viclean.

La urmă, cuviosul l-a povățuit să distrugă lucrurile pe care le-a folosit vrăjitorul. Și, într-adevăr, îndată ce a ars brâul cel cu patru noduri și a spart candela, femeia s-a izbăvit de înrâurirea demonică.

[61]

Ciomăgeala văduvei

La jumătatea secolului al XVI-lea, într-un sat din Pieria trăia o văduvă pe care o chema Zoia. Avea doi fii, Dimitrie și Arsenie. Cel din urmă s-a îmbolnăvit grav. Fața i s-a umflat și durerile erau nesuferite. Mama cea văduvă, compătimindu-l pe copilul ei, plângea nemângâiată.

— Dacă nu mergem pe Olimp, a zis Dimitrie, la avva Dionisie, fratele meu nu se va face bine.

— Duceți-vă, a spus mama lui cu bunăvoință.

L-au dus, așadar, pe tânăr la cuviosul Dionisie († 1541), ctitorul făcător de minuni al mănăstirii Sfânta Treime de pe Olimp. Acela l-a primit cu multă dragoste. S-a rugat fierbinte și l-a uns pe frunte cu untdelemn sfințit.

Peste câteva zile Arsenie s-a însănătoșit. Și a cerut să rămână pentru un timp la mănăstire. Văzând acolo trăirea îngerească a monahilor, s-a hotărât să primească și el schima monahală.

Când a aflat mama lui, s-a înăbușit în jale. Atunci o femeie a îndemnat-o să ceară ajutorul unei vrăjitoare. Și așa a făcut.

Vrăjitoarea s-a străduit să trimită duhuri rele la mănăstire, pentru a-l sili pe Arsenie să plece.

Însă diavolul nu s-a putut apropia de acel loc. Îl împiedica puterea dumnezeiască care sălășluia în ținutul acela sfânt și în sufletul cuviosului. I s-a arătat, așadar, Zoiei, a luat-o de gât și i-a strigat:

— De ce m-ai trimis la ascelul acela? Nu știi că nu mă pot apropia de el? Acum îți vei lua plata.

Și a început s-o bată fără milă. Femeia a prins a striga. S-au adunat toți vecinii.

— Ce se întâmplă? au întrebat-o.

Când diavolul a lăsat-o învinețită și bătută, ea a mărturisit adevărul. A trimis îndată pe cineva la cuvios, cerând iertarea și rugăciunea lui.

Fericitul Dionisie a venit acasă la ea. Plin de iubire, a iertat-o, s-a rugat fierbinte și a vindecat-o de rănilor făcute de demoni.

Puțin mai târziu, atât ea, cât și fiul său cel mare, Dimitrie, s-au închinoviat în mănăstire.

[43]

Cartea de ghicit

Aproape de Veria trăia, pe vremea cuviosului Dionisie de pe Olimp († 1541), un monah învățat, care a căzut într-o cursă diavolească.

Odată a găsit o carte de ghicit. Și, nesocotind primejdia duhovnicească, a citit de încercare câteva invocări ale diavolului.

În noaptea aceea a văzut în somn un arap mare la trup, care i-a zis:

— M-ai chemat și am venit! Vino, deci, și, dacă vrei să te slujesc, închină-mi-te!

Monahul, deși cutremurat de frică, nu s-a pierdut cu firea.

— „Domnului Dumnezeuului meu mă închin și doar pe Acesta Îl slăvesc”, a răspuns.

Atunci arapul s-a mâniat și i-a dat o palmă puternică, spunând:

— Dacă nu vrei să mi te închini, de ce m-ai chemat?

Monahul s-a trezit cu o durere nesuferită pe față. A început să geamă și să plângă. Câțiva, auzind gemetele lui, au venit și l-au aflat într-o stare rea. Obrajii îi erau umflați și vineți.

Peste câteva zile starea i s-a înrăutățit. Fața întreagă i s-a umflat și înnegrit atât de mult, încât ochii i s-au închis.

L-au chemat, deci, pe cuviosul Dionisie, de la mănăstirea de pe Olimp. Acela s-a grăbit să-i vină în ajutor celui lovit de diavol. S-a rugat fierbinte. A cântat Paraclisul Maicii Domnului. La urmă l-a uns cu untdelemn sfințit. După acestea, monahul s-a însănătoșit complet!

[43]

Arderea cărții vrăjitoarești

La începutul secolului al XX-lea, undeva în Halkidiki, doi soți au intrat într-o criză profundă. Bărbatul începuse să trăiască o viață ciudată, rea, întunecată. Fața lui avea o expresie respingătoare. Pe la biserică nu mai trecea. Nici măcar nu mai voia să audă de participarea la slujbe și de Tainele bisericești. Sărmana lui soție, care era

evlavioasă, ce n-a făcut ca să-l aducă iarăși pe drumul lui Dumnezeu! Însă el nu se schimba. În cele din urmă, femeia, când a văzut acestea, s-a hotărât să-și asprească atitudinea.

— Ascultă-mă bine! i-a spus. Viața mea a devenit de nesuferit. Dacă de Paștile care vin nu te vei împărtăși, voi fi obligată să mă despart de tine. Este cu neputință să mai trăim împreună. În familia noastră vreau să împărățească Hristos.

Stăruința, amenințările, dar și rugăciunile arzătoare ale acestei bune creștine n-au rămas fără roade. Bărbatul și-a dat seama că prin comportamentul său riscă să-și distrugă familia, viața, viitorul lui și al copiilor. A simțit în el o cutremurare. Și n-a întârziat să ia marea hotărâre: să se apropie de lumină.

Întunericul care se ascundea în el nu era puțin. Ajunsesse, sărmanul, să conlucreze cu demonii. Practica meșteșugul vrăjitoriei! Acesta era cel care-l ținea departe de Biserică.

A priceput și el că mai întâi de toate avea nevoie de duhovnic. Sfântul Munte era aproape. Acolo, căutând persoana potrivită, l-a găsit pe vestitul părinte Sava (1821-1908).

În ce stare a plecat spre chilia duhovnicului și cum s-a întors! Ce reînnoire s-a petrecut în sufletul său! Din tulburare, haos și întuneric, a luat naștere o lume nouă. Ușurare și lacrimi de bucurie îi străluceau pe chip după ce a terminat spovedania. Atât de liniștit și odihnit se simțea!

Dar mai avea și altceva de alungat de la sine. Și-a întins mâna, în care avea o carte.

— Ia cartea asta, părinte, care a fost pricina nenorocirii mele.

Era cartea necesară celor care se dedau vrăjitoriei.

— De ce mi-o dai mie? i-a spus părintele Sava. Trebuie băgată pe foc. Ține-o la tine și undeva mai încolo să-i dai foc.

Și, într-adevăr, plecând către schitul Sfânta Ana, undeva în dreapta cărării a văzut o gaură în stâncă. Peste puțin timp, în peștera aceea cartea a devenit cenușă.

Și mai ușurat de-acum, omul nostru și-a continuat drumul.

Puțin mai încolo s-a întâlnit cu fratele Ilarion, ucenicul părintelui Sava.

— Să-i transmiți duhovnicului respectul și marea mea recunoștință. Și să-i spui că am ars cartea aceea în peștera asta de mai sus.

Părintele Ilarion mergea fără grijă spre chilia lui. Ajungând însă în dreptul peșterii – Dumnezeu meu, ce frică groaznică l-a apucat! Bucăți mari de pietre au trecut pe lângă el. Vuiiau și se rostogoleau trosnind, înghețându-i sângele în vene.

A sosit înfricoșat la chilie și i-a povestit părintelui său întâmplarea.

— Lucrare satanică, fiule, a șoptit părintele Sava.

După ce și-a revenit din frică, și-a adus aminte de omul pe care l-a întâlnit și de faptul că i-a spus ceva despre arderea unei cărți. I-a povestit părintelui său și acela i-a explicat cine era omul și despre ce carte era vorba.

Însă nu doar părintele Ilarion a fost cel care a încercat războirea cu pietre. Oricine trecea pe acolo avea aceeași soartă. În cele din urmă, regiunea a devenit de netrecut, căci nimeni nu îndrăznea să se mai apropie.

Părinții, neliniștiți, au cerut intervenția părintelui Sava. Acela a postit, s-a rugat, a făcut agheasmă și a stropit peștera. Doar atunci răul a încetat. Și i-a povățuit

pe părinți să așeze acolo icoana Maicii Domnului și o candelă. Astfel, cărarea s-a liniștit.

[98]

„Dionisie”

Spiritismul și necromanția le făgăduiesc celor vii comunicarea cu morții. Mulți oameni, răniți de moartea persoanelor dragi, se refugiază în aceste fenomene, cu nădejdea că vor „vedea” și vor „auzi” și vor afla cum petrec aceia. Cad, însă, în felul acesta, în cursă diavolească, căci în realitate ei nu comunică cu duhurile morților, ci cu duhurile rele care iau chipul morților.

Un preot predicator s-a dus la o adunare spiritistă, la Atena, pentru a le dovedi celor care participau la ea că nu rudele lor moarte apar acolo, ci duhuri rele. Le-a cerut, așadar, spiritiștilor, să-l cheme pe cunoscutul arhimandrit Dionisie Farazulis (1882-1920), om virtuos și blând, care murise de curând. Într-adevăr, peste puțin timp, s-a arătat un duh.

— Frate, i-a zis, sunt Dionisie.

— Ești satana, i-a răspuns predicatorul.

— Dar nu mă cunoști? M-ai uitat?

— Ești satana, nu ești Dionisie.

— Ia adu-ți aminte, noi am trăit împreună, a stăruit duhul.

— Ești satana, nu ești Farazulis, a stăruit preotul.

Atunci duhul s-a mâniat, a izbucnit în țipete sălbatice și a întors cu susu-n jos tot ce era în sală. Oamenii s-au speriat. Când și-au revenit, preotul le-a spus:

— Vedeți că duhul este satanic? Căci cu toții știm că Dionisie Farazulis era om blând și nu se mânia niciodată.

[12]

O convertire grea

În ultimii ani ai vieții lui, fericitul părinte Daniil Katunakiotul (1846-1929) a izbutit să-l convertească la credința creștină pe spiritistul Kostis Marmara.

Kostis, care se trăgea din Edina, Asia Mică, și trăia la Arnea, în Halkidiki, era o ființă neliniștită. Îi plăcea să se ocupe cu multe. Era farmacist, doctor practicant și fotograf.

Odată a cunoscut niște spiritiști și s-a interesat de meșteșugul lor. Încet-încet interesul său a crescut. Și în cele din urmă s-a dedicat cu tot sufletul spiritismului, fără să bănuiască că în spatele lui se ascundeau demoni răi.

A pornit de la o simplă curiozitate. Auzise despre mesele care, la adunările spiritiste, făceau mișcări automate, și a vrut să cerceteze dacă fenomenul se datorează electricității sau intervenției duhurilor. A constatat că electricitatea nu putea explica mișcările meselor. Așadar, pricina erau duhurile. Dar ce fel de duhuri erau acestea, bune sau rele? Și-a format ideea că erau duhuri bune și astfel s-a predat fără reținere în brațele spiritismului, vreme de treizeci de ani.

Preocuparea lui a fost încununată de succese. A început cu scrierea automată și a ajuns până la citirea gândurilor. Putea să comunice cu duhurile morților. Îndeosebi îi plăcea să discute cu doctori faimoși din trecut, și, desigur, cu... Hipocrate, care-i dădea rețete medicale și-i prezicea soarta unor bolnavi. Comunica încă și cu... „Sfinți” și „îngerii”. Le puna întrebări și primea răspunsuri, descoperiri, mesaje cerești.

Primul motiv pentru revenirea din rătăcirea sa i l-a dat cărticica părintelui Daniil, „Împotriva spiritismului”. Când a citit-o, s-a cutremurat. Scriitorul, folosind

argumente puternice, prezenta fenomenele spiritiste ca pe niște lucrări diavolești. A început îndată să corespundă cu el și a priceput degrabă că picase în spațiul întunecat al duhurilor rele. Cu toate acestea, n-a putut scăpa repede de înrâuririle demonice, fiindcă diavolul dobândise putere asupra sa.

În fiecare seară citea o rugăciune de exorcizare a Sfântului Vasile cel Mare. Însă imediat ce închidea lumina și se punea în pat să se culce, demonii veneau și-l băteau.

Odată a chemat un preot să-i citească Paraclisul și rugăciunea Sfântului Vasile cel Mare. Atunci diavolul s-a aruncat asupra preotului și-l trăgea cu putere de partea din spate a rasei. Iar altădată, pe când preotul citea exorcismele, vicleanul lătra precum câinele!

În cele din urmă, Kostis a izbutit să scape de războirile satanice. Însă vrăjmașul nu voia să-l lase cu totul liniștit. Îl ispitea pe neobservate. Deseori simțea că în cugetul său se afla viu chipul apostolului Pavel. Alteori, iarăși, „vedea” în minte Evanghelia. Și deseori „auzea” în gând anumite fraze, pe care le folosea mai târziu în discuții. Aceste fenomene le socotea roade ale harului dumnezeiesc. Părintelui Daniil îi era foarte greu să-l convingă că ele sunt amăgiri și că nu trebuie să le primească.

Într-o zi, pe la amiază, Kostis trecea prin fața bisericii Sfinților Doctori fără de Arginți, din Arnea. Pe fereastra altarului a observat în proscomidiar o lumină foarte vie. S-a apropiat și a văzut un om care stătea acolo și se uita la candelă. În continuare l-a văzut pe necunoscut ieșind spre centrul bisericii. L-a luat drept hoț și a început să strige:

— Cine ești? Cine ești?

Niciun răspuns.

A intrat în biserică împreună cu patru trecători, însă înăuntru nu se afla nimeni.

Asemenea întâmplări impresionante îi scria părintelui Daniil. Și acela i-a explicat că sunt rămășițele vechii lui conlucrări cu duhurile rele, și de aceea nu trebuie să le dea importanță.

Acum Kostis trăia o viață creștină conștientă, în nevoințe aspre. Cu toate acestea, dacă nu l-ar fi ajutat înțeleptul și deosebitorul ascet de la Katunakia, s-ar fi aflat în primejdie de a deveni iarăși victima amăgirii, pentru că vrăjmașul continua să-l ispitească prin vedenii și descoperiri mincinoase.

[96]

Căutătorul de comori

Oamenii care au pătruns pe cărările mistice și întunecoase ale vrăjitoriei au dezvăluit din când în când folosirea sângelui în diferitele lor practici. Astfel, de pildă, există rețete vrăjitorești (pentru descoperirea comorilor, pentru succes în afaceri, în dragoste, în politică etc.), a căror izbutire este legată de folosirea sângelui omenesc!

Întâmplarea următoare este un caz înfricoșător de descoperire a unei comori, care s-a petrecut în Anglia.

Cu mulți ani în urmă, un englez bogat se străduia să găsească o comoară ascunsă în pământ. După ce a folosit toate mijloacele, chiar și mașinile electromagnetice ale armatei, în cele din urmă a ajuns la unul dintre mulții vrăjitori din țara sa.

Vrăjitorul a făcut un plan bun al regiunii și a săpat în diferite locuri la ore bine stabilite, noaptea, după cum prevăd regulile meșteșugului vrăjitoresc.

— Acum, îi spuse, pentru a putea înainta, îmi trebuie două pahare de ceai pline cu sânge de om.

— Mă voi duce la spital și voi cumpăra din sângele pentru transfuzii, i-a propus englezul.

— Nu astfel de sânge; îmi trebuie sânge proaspăt, cald, curat.

Cu mare neplăcere, căutătorul de comori și-a oferit sângele său. Rezultatul a fost imediat. În noaptea aceea au găsit o sută de monede de aur din epoca de demult.

— Până aici totul e bine, a spus vrăjitorul. Însă pentru a găsi partea groasă, pe care o socotesc ca la 180000 până la 200000 de monede de aur, precum și alte bogății de o valoare neprețuită, e nevoie de mai mult sânge. Îmi vei aduce, așadar, zece pahare, sau, dacă nu, cel puțin două cu sânge de copil mai mic de patru ani!

Diavolul își plănuise bine treaba. Victima se prinsese puternic în momeala de o sută de monede. Neînțelept cum era, n-a șovăit să-și vândă sufletul diavolului pentru bani. Unde să găsească, însă, zece pahare de sânge? El se istovise deja de la prima recoltare de sânge. Să omoare un adult? Greu lucru. De altfel, nu era sigur că ar fi ajuns.

Între timp data stabilită se apropiase, căci treaba trebuia să se facă atunci când astrele s-ar fi aflat în poziția potrivită.

În cele din urmă căutătorul de comori a ales a doua variantă. Astfel, într-o noapte, un copil englez a dispărut...

Desigur, lirele de aur au fost găsite, dar în loc de 200000 s-au adunat abia 2000. În Anglia există o lege care spune că toate corăbiile naufragiate și toate comorile aparțin Coroanei. Nu știm dacă căutătorul nostru de comori a făcut și alte încercări de a găsi restul de lire. Însă

într-o zi a fost găsit spânzurat în casă, lăsând o epistolă către autorităţi.

Conlucrătorul lui, vrăjitorul, n-a fost găsit niciodată. Poate pentru că era ocupat cu alţi clienţi prin alte ţări, de vreme ce satana are multe picioare, cum se spune în popor...

[12]

„Minunea” fachirului

Cu puţin înainte de anul 1900, arhimandritul Nicolae Drobiajkin († 1924), misionar rus în China şi India, călătorea cu corabia în Oceanul Indian.

Era o zi caldă, tropicală. Corabia a acostat în portul din Colombo, la Keilani (astăzi Sri Lanka), pentru a se aproviziona cu cărbuni. Pasagerii, care în timpul călătoriei se cunoscuseră între ei, au ieşit pe plajă. Părintele Nicolae s-a alipit de un grup mic, care-l avea călăuză pe colonelul Eliot. Colonelul, care mai demult trăise în Colombo, cunoştea bine regiunea şi le-a făcut o propunere ademenitoare:

— Doamnelor şi domnilor! Aţi vrea să mergem la câteva mile în afara oraşului pentru a vizita un fachir din regiune? Vom putea vedea ceva interesant.

Toţi au primit propunerea cu entuziasm.

Se înserase deja, când au lăsat în urmă drumurile gălăgioase ale oraşului şi au apucat-o pe o cărare minunată care străbătea jungla. Către final, cărarea s-a lărgit dintr-o dată. Au ajuns în faţa unui mic luminiş, înconjurat de junglă. La un capăt al lui, sub un copac mare, exista ceva ca o colibă, lângă care ardea un foc mic. Un bătrân zvelt şi slab cu un turban pe cap şedea cu picioarele încrucişate, privind focul. Cu tot zgomotul

produs de sosirea străinilor, a continuat să stea cu totul nemișcat, fără să le dea nici cea mai mică atenție.

Din întineric a apărut un tânăr. S-a apropiat de colonel și l-a întrebat ceva în șoaptă. Peste puțin timp, a adus câteva scăunele. Grupul de vizitatori s-a așezat lângă foc.

Un fum subțire și aromatic se înălța în aer. Bătrânul stătea mereu în aceeași poziție, arătând că nu-i atent la nimic. Toți au tăcut și așteptau să vadă ce se va întâmpla. Deodată o fată, Meri, a șoptit cutremurată:

— Priviți! Priviți acolo, la copac!

Toți și-au întors capetele spre locul cu pricina. Și ce să vadă? Întreaga suprafață a uriașei coroane a copacului, sub care stătea fachirul, se unduia liniștit în lumina blândă a lunii, în vreme ce copacul a început încet-încet să se destrame și să-și piardă înfățișarea. Parcă o mână nevăzută aruncase peste el un vâl diafan, care dintr-o clipă în alta devenea tot mai dens.

Foarte curând, în ochii uimiți ai vizitatorilor, a apărut limpede imaginea învolburată a mării. Printr-un vuiet ușor, valurile veneau unul după altul, dând naștere unei spume alburii. Și atunci, în depărtare, a apărut o corabie albă. Un fum gros ieșea din cele două coșuri ale sale. Se apropia iute, sfâșiind apa.

Călătorii au recunoscut cu uimire corabia lor, cea care-i adusese la Colombo! Și au citit la pupa numele ei: Luiza. Cu toate acestea, cel mai uimitor fapt era că pe corabie se vedeau pe ei înșiși, discutând și râzând!

Părintele Nicolae vedea ca într-un film de cinema – în vremea în care, să nu uităm, cinematograful nu se descoperise încă – nu numai pe el însuși printre pasageri, dar și ce s-a întâmplat pe corabie până la cele mai mici amănunte: echipajul la posturile lui, pe căpitan în cabina sa, chiar și pe maimuțica Neli mâncând banane, urcată pe

pânza centrală. Farmecul acestei scene era atât de puternic, încât mintea și inima lui tăcuseră.

În ceasul acela ceilalți călători, așezați în fața acelei priveliști minunate, erau cutremurați de câte vedeau și își exteriorizau sentimentele prin strigăte ușoare și șoapte de neliniște.

Inima misionarului a început să bată cu putere, ca un semnal de alarmă. O teamă ciudată îl cuprinsese. Buzele sale au început să se miște și să spună:

— „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul!”

Îndată a simțit o ușurare. Ca și cum niște lanțuri tainice ar fi căzut de pe el. Rugăciunea sa devenea din ce în ce mai adunată. Împreună cu ea, în sufletul lui s-a reîntors și pacea.

A continuat să privească spre copac. Deodată, imaginea s-a tulburat și s-a destrămat, ca și cum un vânt puternic ar fi alungat-o. Părintele Nicolae nu mai vedea nimic, în afară de copacul mare acoperit de lumina lunii și de fachirul așezat lângă foc. Însă tovarășii lui se uitau încă la imaginea aceea, care pentru ei nu se pierduse.

Atunci fachirul părea că a pățit ceva, fiindcă și-a pierdut echilibrul și s-a înclinat într-o parte. Tânărul a alergat lângă el neliniștit. Reprezentația s-a întrerupt dintr-o dată.

Spectatorii, adânc înrâuriți de acea experiența, s-au ridicat. Au început să discute viu despre impresiile lor, fără să-și dea seama din ce motiv toate acelea s-au întrerupt brusc. Tânărul a dat-o pe seama istovirii fachirului, care ședea acum, ca și mai înainte, cu capul plecat, fără să dea nici cea mai mică atenție străinilor.

Călătorii, după ce, prin mijlocirea tânărului, l-au răsplătit cu generozitate pe fachir pentru uimitoarea priveliște pe care le-a oferit-o, s-au pregătit de întoarcere.

În vreme ce plecau, părintele Nicolae s-a întors fără voia sa și a privit încă o dată întreaga scenă. Și atunci a fost cuprins de un simțământ neplăcut. Privirea lui a întâlnit-o pe cea a fahirului, care era plină de ură...

[5]

Ceapa cu cuișoare

Într-un colț al bisericii goale, paraclisera vorbea cu o femeie.

— Cred că nu ți-au făcut farmece, a zis paraclisera.

— Mă-ntrebi dacă mi-au făcut? Nu există îndoială, mie să-mi spui cum să le desfac.

— Eu știu și o spun: nu există farmece. Cele pe care mi le-ai povestit sunt niște prostii.

— Eu, dragă creștină, mă chinui de ani întregi. Spune-mi doar dacă duhovnicul este aici, ca să-i cer povață.

Duhovnicul, veșnic-pomenitul părinte Haralambie Vasilopoulos (1910-1982), peste puțin timp, a primit-o pe femeie la spovedanie. Era îmbrăcată în negru și tristă. Părea că de multă vreme nu s-a mai bucurat și n-a mai râs.

— Sunt nefericită, părinte, a început ea. Mi-au făcut farmece și sufăr de șase ani. Nu mai am nicio zi bună. Boli, accidente și nenorociri. Fata mea a rămas nemăritată. Mulți au cerut-o de soție, însă până la urmă toți au părăsit-o. Și prin câte suferințe n-am trecut...

— De unde știi că toate acestea se datorează farmecelor?

— Suntem certați cu o vecină răufăcătoare, care este prietenă cu o vrăjitoare. Și ne-a spus-o limpede: „Vă voi pârjoli inima!”

— Ea merge la biserică?

— Ea, la biserică? Niciodată! E foarte potrivnică.

— Tu ești aproape de Dumnezeu? Te împărtășești, te spovedești, te rogi?

— Și eu, părinte, să spun drept, trec cam rar pe la biserică. Nu m-am mai împărtășit... nici nu știu de câți ani. Am avut procese la tribunal, probleme...

— Pe cel care merge pe calea lui Dumnezeu, fiica mea, nu-l pot prinde farmecele. Cine este mai mare, Dumnezeu sau satana?

— Dumnezeu, firește!

— Atunci, în fața puterii dumnezeiești, ce poate face satana? Cel ce merge cu Dumnezeu nu se teme de astea. Dacă umblai și tu pe drumul lui Dumnezeu, cu spovedanie, Sfântă Împărtășanie, participare la slujbele bisericii, rugăciuni, farmecele nu s-ar fi prins niciodată de tine. Chiar dacă toți vrăjitorii și vrăjitoarele lumii s-ar fi adunat și ți-ar fi făcut farmece, nu te-ar fi putut vătăma deloc.

— Și eu, părinte, acum, că mi-am dat seama, am zis: „Nu mă voi duce la vrăjitoare să le dezleg, ci la biserică, pentru a-i cere sfat duhovnicului”.

— Foarte bine ai făcut. Doar Biserica are puterea de a dezlega farmecele prin rugăciuni speciale. Nimeni altul.

— Să mi le citești, părinte. Iată, ți-am adus și farmecele pe care le-am găsit în grădină.

Și, spunând acestea, i-a dat ceva rotund ca o bilă. Într-un coșuleț erau cusute săpun, păr, oase și o ceapă, care avea înfipte în ea nenumărate cuișoare.

— Vedeți, părinte, cu ce furie le-au înfipt, pentru a ne aduce necazuri?

— Lucruri satanice, fiica mea. În inima lor cuibăresc ura și răutatea diavolească. Sunt vrednici de plâns. Își vor pierde sufletul. Păcătuiesc grav și de aceea Biserica le va da grea pedeapsă.

— Ce canon primesc aceștia?

— Cinci-șase ani să nu se împărtășească.

— De ce așa de mult?

— Pentru că se leapădă de Hristos. Ce spun la Sfântul Botez? „Mă lepăd de satana și mă unesc cu Hristos”. Însă, când se duc la vrăjitori, se leapădă de Hristos și se unesc cu satana.

După aceea, preotul a înfășurat farmecele în patrafir și a început să citească în fața Celui Răstignit:

— „Apără-ne pe noi de demonii cei vicleni, spre a nu avea putere și tăria asupra ființelor lui Dumnezeu sau a casei acesteia... și de bărbații și femeile rele, în noapte, în zi, pe uscat și pe mări...”.

— Dumnezeuul meu, iartă-i, se auzea șoptind credincioasa.

Durerea îi înmuiase atât de mult inima, încât îi ierta pe vrăjmașii ei.

Duhovnicul a continuat să citească:

— „Și după cum ai izbăvit-o pe Maria Magdalena de cele șapte duhuri rele, așa izbăvește-o, Stăpâne, și pe roaba Ta de toate legăturile, de toate farmecele, ghiciurile, înrâuririle viclene ale vrăjmașilor noștri văzuți și nevăzuți...”

— Crede în Dumnezeu, fiica mea, și nu-ți mai fie teamă.

— Da, părinte, dar în casa mea se întâmplă și următorul lucru: când vreau seara să trec pe ușa de la jumătatea casei, o mână nevăzută mă împiedică. Însă, după ce-mi fac cruce, pot să trec. Ieri, când am vrut să trec, m-a prins de mâna dreaptă, ca să nu-mi pot face semnul crucii. Eu atunci mi-am pus mâna stângă pe orizontală la nivelul pieptului, am alcătuit astfel o cruce din mână și trup, și am trecut.

Când a auzit acestea, duhovnicul a pornit îndată spre casa femeii, unde i-a găsit pe toți întristați, ca și cum le-ar fi murit cineva.

— Dați-mi, le-a zis, o farfurie cu apă, ca să fac agheasmă, și nu vă fie frică, orice ați vedea. Satana s-a înfuriat, pentru că trebuie să plece, și poate că-mi va da cu farfuria în cap.

După aceea a tămâiat peste tot și a citit slujba Agheasmei, stropind camerele, curtea, mobila și îndeosebi ușa de la jumătate. Toți îl urmăreau cu evlavie. Din fericire, satana nu s-a arătat.

A trecut o vreme. Femeia s-a dus iarăși la spovedanie, bucuroasă acum și îmbrăcată în alb.

— Îți mulțumesc, părinte, pentru binele pe care ni l-ai făcut. Toate relele au încetat. Și treburile merg acum foarte bine.

— Domnului să-I mulțumești, fiica mea. Acesta ne-a dat nouă, preoților, puterea de a-l alunga pe diavol. Numai să fii cu luare-aminte, să pășești mereu pe drumul lui Dumnezeu: spovedanie, participare la slujbe, rugăciune, Sfântă Împărtășanie, fără invidie, răutăți și certuri. Viața ta să fie cu adevărat creștină.

[12]

Povestirile părintelui Efrem

Întâmplarea de mai jos, din care se arată cât de mult scârbește Dumnezeu vrăjitoriile, a fost povestită de fericitul părinte Efrem Katunakiotul (1912-1998).

„Odată mă rugam pentru o verișoară de-a mea foarte îndurerată. Aceasta, însă, se prinsese în vrăjitorii. Rugăciunea mea era fierbinte și stăruitoare. Am întrecut orice limită, rugându-mă: „Hristoase al meu, pentru

sângele pe care l-ai vărsat pe cruce, miluiește și sufletul acesta!"

Dar deodată am primit o palmă puternică! Dumnezeu pe toate le îndură, însă vrăjitoria... nicicând!

Altădată m-am apucat din nou să mă rog într-o împrejurare asemănătoare și iarăși am provocat urgia lui Dumnezeu. Însă am apucat să-mi cer iertare. Astfel, n-am mai primit palma. Lucrurile acestea sunt cumplite și înfricoșătoare".

Părintele a povestit și o altă întâmplare, care arată cât de mult este zădărnicită vrăjitoria de către Sfintele Taine.

„Odată a trecut un tânăr pe la mine și mi-a spus:

— Părinte, un ostaș mi-a făcut farmece, și acum nu mă pot însura cu E.

— Du-te, i-am zis, la părintele Haralambie Vasilopoulos. Acesta știe multe despre farmece.

Și, într-adevăr, s-a dus să-i ceară sfat, iar acela l-a întrebat:

— În vremea în care ți-au făcut farmece, te împărțaseai?

— Nu.

— De aceea s-au prins farmecele de tine, fiule.

După șase ani a venit iarăși să mă vadă.

— Ce mai faci? l-am întrebat.

— Nici eu nu mă pot însura cu alta, mi-a răspuns, nici E. cu altul".

[16]

„Maica Domnului!”

Un lucru de care diavolul se teme îndeosebi este numele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, după cum se arată și din întâmplarea care urmează.

În anul 1993, la Atena, în spitalul „Crucea Roșie”, era internat un vrăjitor. Vrăjitorul acesta i-a vădit unei infirmiere toate tainele sale. Aceea a rămas uimită.

— Dacă vrei să-ți spun și multe altele, i-a zis vrăjitorul, când voi ieși din spital, vino acasă la mine.

Și, într-adevăr, s-a dus. Intrând în casă, s-a aflat într-o cameră plină cu... icoane, tămâie și capete de morți!

După ce s-au așezat fața în față la o masă mare, vrăjitorul îi spuse:

— Dacă ți-e frică, să nu spui „Maica Domnului!”, căci mă vei distruge!

Apoi a început să-i cheme pe demoni. Iar aceia au venit. Masa cea mare și scaunele se înălțau în aer, icoanele cădeau de pe pereți, și întreaga casă se clătina de un cutremur puternic. Atunci infirmiera, cuprinsă de frică, a strigat:

— Maica Domnului!

Asta a fost! Toate au încetat imediat, iar vrăjitorul a căzut la podea leșinat.

[57]

Cruciulița

Părintele Paisie Aghioritul (1924-1994) cunoscuse o femeie creștină care era întristată pentru că bărbatul ei se încurcase cu niște vrăjitori. Și fiindcă nici cruce nu voia să

poarte, aceea, pentru a-l ajuta, a cusut pe haina lui o cruciuliță.

Într-o zi, soțul ei trebuia să treacă un râu. Când a călcat pe puntea care unea cele două maluri, a auzit o voce care-i spunea:

— Tasos! Tasos! Scoate-ți haina, ca să trecem puntea împreună.

Din fericire afară era frig. De aceea Tasos a răspuns:

— Cum s-o scot? Mi-e frig!

— Scoate-o, scoate-o, să trecem! s-a auzit iarăși vocea.

Era diavolul, care voia să-l arunce pe Tasos în râu, dar nu putea, pentru că avea cruciulița cusută pe haină. În cele din urmă a izbutit și l-a aruncat într-o parte, pe punte. Acolo l-au găsit căzut rudele sale, care l-au căutat toate noaptea. Dacă și-ar fi scos haina, diavolul l-ar fi aruncat în râu. Însă crucea l-a salvat.

[67]

Cei doi măgari

Există oameni, și desigur educați, care cred în teoria amăgitoare a reîncarnării, teorie obișnuită în spațiul falselor religii, care spune că sufletul, după moartea trupească, intră în alt trup de om sau de animal și trece printr-un cerc infinit de nașteri și morți.

Această credință în reîncarnare creează uneori situații comice, după cum se observă și din următoarele două întâmplări care au ca eroi doi... măgari!

Odată, pe părintele Paisie Aghioritul l-a vizitat un grec din Elveția. La un moment dat l-a auzit pe părinte strigând un măgar cu numele Nașer – îi pusese acest nume pentru că era zburdalnic.

După un timp, aşadar, vizitatorul a revenit, aducând două cutii cu dulciuri, unele mai ieftine şi altele mai scumpe.

— Acestea sunt pentru tine, i-a spus. Şi acestea, dulciurile bune, sunt pentru Naşer. Eu mi-am dat seama de prima dată cine este Naşer. Când l-am întâlnit, m-a privit cu nişte ochi atât de trişti, încât mi-a sfâşiat inima.

Nici mai mult nici mai puţin, omul credea că Naşer se reîncarnase în măgar!

Părintele Paisie s-a înfuriat.

— Măi omule, eşti în toate minţile? Eu i-am pus numele Naşer, pentru că este un măgar zburdalnic.

Însă acela în niciun chip nu-şi schimba părerea.

*

Asta însă nu e nimic pe lângă întâmplarea care urmează, incredibilă, însă cu totul adevărată:

Cu multă vreme în urmă, în Creta, s-au dus câţiva germani, vrând să facă un parastas pentru compatrioţii lor care fuseseră ucişi în timpul Ocupaţiei (1941-1944).

În ceasul în care făceau parastasul, un cretan a trecut pe acolo cu măgarul său împovărat cu lucruri. Măgarul, văzându-i pe oameni adunaţi acolo, a început să necheze. Atunci, unul dintre germani a crezut că măgarul este... fratele său, care a fost ucis în război şi s-a reîncarnat! Credea că l-a recunoscut şi l-a salutat prin acel nechezat! Aşadar, imediat germanul a luat poziţia de dreptiş şi l-a salutat şi el pe măgar, milităreşte. Şi a fost atât de emoţionat, încât a început să plângă. Fără să zăbovească, s-a apropiat de cretan.

— Câţi bani vrei, i-a zis, ca să-mi vinzi măgarul tău?

— Fugi de-aici! l-a repezit acela.

Însă germanul începuse deja să-i numere bancnotele.

— Du-te şi lasă-mă! a stăruit săteanul.

— Măi nătăflețule, i-a zis cineva, îți plătește măgarul ca pe un Mercedes și tu nu i-l dai? Vinde-i-l!

Atunci cretanul și-a descărcat lucrurile, a dezhămat măgarul și l-a dat germanului, care l-a luat cu ochii plini de lacrimi și l-a dus în țara sa!

[67]

Vrăjitor la șaisprezece ani

Într-o zi, pe fericitul părinte Paisie l-a vizitat un vrăjitor tânăr din Tibet, Giorgakis, care i-a povestit multe din viața lui.

Se născuse în Suedia, din părinți greci. Încă de la vârsta de trei ani tatăl lui l-a dus în Tibet și l-a încredințat unui grup de treizeci de vrăjitori cu grad înalt, pentru a-l iniția în meșteșugul lor.

La cei șaisprezece ani ai săi, copilul ajunsese la penultimul grad de vrăjitorie, al unsprezecelea, și totodată înaintase mult în yoga. Putea să cheme orice demon voia. Avea centură neagră și era desăvârșit în karate. Cu puterea satanei, făcea exerciții impresionante. Lovea, de exemplu, cu mâna pietre mari, care se spărgeau ca niște nuci, putea să citească în cărți închise etc.

La această vârstă a plecat din Tibet și s-a dus în Suedia, pentru a-l vedea pe tatăl lui. Acolo a întâlnit întâmplător un preot ortodox, foarte credincios, și i-a cerut să discute, căci până atunci nu mai văzuse un cleric al Bisericii noastre.

În sala în care stăteau, tânărul, pentru a-și arăta puterea, a încercat să facă câteva din vrăjitoriile lui. A chemat-o pe una din căpeteniile demonilor, pe Mina, și i-a spus:

— Vreau apă.

Îndată s-a ridicat un pahar din bucătărie, care s-a dus singur la robinet. Robinetul s-a deschis și el singur și a umplut paharul, care în continuare a trecut prin geamurile închise și a venit în mâna vrăjitorului!

După aceea i-a arătat preotului, în interiorul sălii, universul, cerul și stelele, folosind vrăjitorii de gradul al patrulea. Închipuiți-vă ce ar fi putut face dacă ar fi trecut la cele de gradul al unsprezecelea!

— Ce părere ai despre toate acestea? l-a întrebat pe preot. („Dacă mi l-ar fi înjurat pe satana, l-aș fi omorât”, i-a mărturisit el mai târziu părintelui Paisie).

Însă preotul a tăcut.

Atunci tânărul îi spuse:

— De ce nu-mi arăți și tu semne?

— Dumnezeuul meu este smerit, a răspuns liniștit preotul, și a scos o cruce.

— Ia asta, i-a spus vrăjitorului, și i-a dat crucea.

Acela a luat-o în mână.

— Mai fă niște semne, i-a spus preotul.

Tânărul l-a chemat din nou pe Mina. Dar demonul acum nu mai îndrăznea să se apropie.

Atunci l-a chemat pe Satan. Nici acela nu venea. La vederea crucii, tremura. I s-a auzit doar vocea de departe, spunând către vrăjitor:

— Ridică-te și pleacă! Pleacă în Tibet!

După acestea, o întoarcere cutremurătoare s-a petrecut în sufletul tânărului vrăjitor. Dintr-o dată și-a dat seama de micimea diavolului în fața măreției adevăratului Dumnezeu.

— Acum am înțeles! i-a strigat lui Satan. Marea ta putere este o mare neputință!

În continuare a fost oarecum catehizat de bunul preot, care i-a vorbit despre Sfintele Locuri, Sfântul Munte și alte locuri de închinăciune ale Ortodoxiei. A plecat,

așadar, din Suedia și a mers la Ierusalim, unde a văzut minunata arătare a Sfintei Lumini. Apoi a vizitat Sfântul Munte, unde s-a întâlnit cu părintele Paisie.

„Odată”, povestea părintele, „în vreme ce discutam, deodată s-a ridicat, m-a prins de mâini și mi le-a întors la spate. «Dacă poate, să vină Hagi Gheorghe să te elibereze», mi-a zis. Am simțit-o ca pe o blasfemie. Mi-am mișcat ușor mâinile și l-am aruncat în spate. Apoi, ca reacție, el a sărit în sus și a vrut să mă lovească cu piciorul. Însă piciorul lui s-a oprit lângă fața mea, ca și cum ar fi întâlnit un obstacol! M-a păzit Dumnezeu. Noaptea l-am lăsat să doarmă în chilia mea. Demonii l-au târât până jos lângă groapă și l-au bătut pentru înfrângerea lui. Dimineața, într-o stare rea, rănit, plin de spini și pământ, a mărturisit: «M-a bătut Satan, fiindcă n-am putut să te birui»”.

Dar Dumnezeu l-a ajutat pe Giorgakis să se întoarcă la El, pentru că, după cum explica părintele, de mic fusese nedreptățit. Cu toate acestea, a fost aspru războit de către demoni, care, atâta timp cât era prieten cu ei, nu-l ispiteau, ci îl ajutau și-l slujeau.

[35a, 67]

Năutul vrăjitoarei

O femeie căsătorită din Atena nu trăia în armonie cu soțul ei, pentru că acesta o înșela. I-a fost recomandată atunci o vrăjitoare, care... să-i rezolve problema. Aceia i-a citit niște farmece și i-a dat nouă boabe de năut ca să le aibă acasă.

Însă de atunci avea mereu coșmaruri în somn. Vedea un om sălbatic cu chip scârbos, care amenința s-o omoare.

A trecut un timp. Într-o zi, mergând prin fața bisericii Kapnikareas, din Atena, a văzut pe cineva care vindea icoane ale Maicii Domnului Icosfinața (cópîi ale icoanei făcătoare de minuni aflată la mănăstirea cu același nume din Drama). A cumpărat o icoană și s-a rugat Maicii Domnului să nu mai vadă acest coșmar.

Însă seara, omul cel sălbatic i-a apărut din nou în somn.

— Maica Domnului, izbăvește-mă! a strigat ea.

În clipa aceea la ușă a apărut o femeie cu un copil în brațe.

— Pleacă! i-a strigat înfricoșată. Și tu ești vreo ființă rea!

Între timp, omul sălbatic, îndată ce a văzut-o pe femeia cu copil, care nu era alta decât Maica Domnului, a dispărut. Atunci Maica Domnului a intrat în cameră și i-a spus femeii:

— Sunt Maica Domnului. Acest om înfricoșător vine și te sperie pentru că ai năutul în casă. Aruncă-l, și nu va mai veni. Când te vei trezi, privește icoana mea de la iconostas.

Într-adevăr, când s-a trezit, s-a uitat la icoana Maicii Domnului de la iconostas, unde o pusese în ziua precedentă. A aruncat îndată năutul, și astfel coșmarul a încetat.

[26]

Apa dragostei

Un preot din Rusia, după Agheasma săvârșită la praznicul Arătării Domnului, umplea sticlele enoriașilor. O femeie de statură mijlocie s-a apropiat de el și i-a dat o

sticlă frumoasă. Însă, când preotul a pus Agheasmă în ea, sticla s-a făcut țândări!

— Ce-a fost înainte în sticlă, doamnă? a întrebat preotul cutremurat.

Acea și-a plecat capul cu rușine și a mărturisit:

— Părinte, iată... Îmi plăcea de un băiat și voiam să-l căsătoresc cu fiica mea. Pentru a reuși, m-am dus la o babă vrăjitoare și aceea mi-a dat „apa dragostei”, după cum mi-a spus. Mi-a fost frică, însă, să i-o dau fiicei mele s-o bea. Și, pentru a fi sigură că nu va păți nimic rău, m-am gândit s-o amestec cu agheasmă!

— Ați văzut, așadar, i-a spus preotul, că nu încap în aceeași sticlă apa lui Dumnezeu și apa diavolului? De aceea s-a făcut țândări. E nevoie de multă luare-aminte. Tot ce vrem trebuie să cerem doar de la Dumnezeu, Tatăl nostru. Și Acela, dacă e spre binele nostru, ni-l va da. Diavolul, dimpotrivă, face totul pentru a ne mulțumi la vedere, însă în continuare ne va conduce la nimicire.

Cuțitele Sfântului Nectarie

O minunată întâmplare contemporană despre dezlegarea vrăjitoriei de către Sfântul Nectarie din Eghina († 1920) este povestită de evlaviosul arhimandrit Constantin Ramiotis, martor ocular al acesteia:

Cu câțiva ani înainte, o femeie s-a măritat cu un bărbat bun și credincios. După căsătorie, încă din prima săptămână, au apărut probleme în relația lor: împotriviri, cârteli, certuri fără motive serioase. Situația, în chip inexplicabil, se înrăutățea.

Femeia a început să se roage și să-l cheme pe Sfântul Nectarie. Deseori, desigur, mergea la mănăstirea lui, în Eghina, se închina la mormântul său și-l ruga cu lacrimi

fierbinți să aducă pacea în casa lor. La plecare, lua untdelemn din candela lui și bea în fiecare zi.

Între timp s-a îmbolnăvit. Avea amețeli. O durea și stomacul. A mers la mulți doctori și a făcut analize la spitalul „Bunavestire”. Nu i-au găsit nimic.

Peste puțin timp, însă, s-a îmbolnăvit și tatăl ei. În partea din spate a capului și la gât i-au apărut tumori canceroase. S-a dus și el la Eghina și s-a rugat Sfântului Nectarie pentru vindecare.

Vremea trecea și viața celor doi soți se scurgea mereu în certuri nejustificate și antipatii reciproce. Din păcate, absorbiți de alte probleme, n-au dat importanță unui fapt aparent nesemnificativ, dar oricum ciudat: în fiecare dimineață, când se ridicau din pat, vedeau pe saltea niște lucruri bizare, ca resturile de la șoareci și peri. Femeia, când așeza așternutul, se străduia să le ia, dar nu putea să prindă nimic în mână!

În șase ani, situația devenise insuportabilă, iar soții nu putuseră dobândi nici copii.

Într-o după-amiază, femeia ședea supărată pe canapeaua din salon. Deodată, parcă s-a deschis ușa. Și atunci, ce să vadă? Sfântul Nectarie i-a apărut viu în față. Îl urma, îmbrăcat în amfii albe, bunicul ei, care pe pământ fusese preot.

— Am venit, i-a zis. Nu te neliniști! Astăzi voi face în burta ta trei tăieturi. Întinde-te!

Femeia a ascultat. Prezența vie a Sfântului îi adusese în suflet o pace și o liniște nețărmurite.

Când s-a întins, preotul i-a făcut trei tăieturi pe burtă. N-a durut-o deloc.

— Voi veni din nou mâine după-amiază, i-a spus.

Uimirea și emoția femeii erau de nedescris.

În dimineața următoare, într-adevăr, Sfântul și bunicul ei au vizitat-o iar.

— Astăzi vom face nouăsprezece tăieturi, i-a zis.

A făcut cele nouăsprezece tăieturi pe burta ei, numărându-le una câte una. Când a ajuns la ultimele, i-a spus:

— Uită-te acum pe unde va fugi duhul rău care este în tine. Pe degetul mic de la piciorul tău stâng!

Și iată! La a nouăsprezecea tăietură, a simțit limpede ieșind din ea un duh rău și l-a văzut fugind prin degetul mic al piciorului stâng!

După eliberarea ei de demon, Sfântul s-a așezat și i-a explicat ce se întâmplase:

— Te-ai căsătorit și ai venit în casa aceasta. Salteaua ta a fost nouă. Însă gazda a avut o copie a cheii. Când ați lipsit, a intrat și a lăsat în saltea aceste lucruri.

I-a arătat ceea ce vedea în fiecare dimineață (resturi, peri etc.) pe saltea. Și a continuat:

— Pe treptele casei tale a aruncat untdelemn de la candela unui mort. Primul care a trecut și a călcat în untdelemn a fost tatăl tău. De aceea i-a ieșit acele tumori canceroase. Însă odată, când a venit la mănăstirea mea, eu l-am făcut bine. Pe când pleca, i-am scos tumorile și o sută cincizeci de grame de sânge mort. Și el nu s-a întors să-mi mulțumească!

După aceste explicații, Sfântul Nectarie și bunicul femeii s-au făcut nevăzuți.

Dojana Sfântului a fost dreaptă. Căci, într-adevăr, tatăl ei, care se ruga pentru tămăduirea lui, într-o zi, la întoarcerea de la mănăstire, și-a pus inconștient mâna pe ceafă. Atunci a constatat cu uimire că tumorile dispăruseră. Cu toate acestea, nu s-a întors să-i mulțumească Sfântului. Nespus de bucuros, s-a grăbit să se ducă acasă și să-i înștiințeze pe ai săi despre această minune.

Jocurile lui Giorgakis

Copiii din ziua de azi pătrund treptat în ocultism și în neosatanism prin jocuri, reviste ilustrate, albume cu colecții și programe de televiziune.

Unul dintre victimele acestei metode este și Giorgakis, un copil de unsprezece ani, care trăiește la periferia Atenei. Acesta i-a creat probleme mamei sale prin preocupările și comportarea lui. Era foarte neliniștit și din când în când scotea strigăte de război. Lupta încontinuu cu adversari nevăzuți și mereu se afla în poziție de apărare sau atac. Se rostogolea pe jos, lovea cu pumnul în aer și deseori se arunca cu gesturi sălbatice asupra surorii sale, luând-o drept adversar.

Noaptea, iarăși, avea coșmaruri înfricoșătoare. Se trezea strigând „ajutor!” și îi era teamă să mai adoarmă. În coșmarurile lui îl vedea pe satana fugărindu-l și strigând: „O să te prind eu, nu-mi vei scăpa! Ești al meu! Te voi distruge!”

În închipuirile pe care le avea în timpul zilei, rolul principal îl jucau eroii revistelor pe care le citea și al jocurilor pe care le juca. Tocmai aceasta era și cauza problemelor lui: revistele și jocurile sale, care aveau imagini și conținut satanice.

[8]

Arte marțiale

Artele marțiale – karate, aikido, kwon do, kung fu, judo etc. – aparțin popoarelor din Orientul Îndepărtat și sunt potrivite cu filozofiile și religiile lor. Valoarea

primordială a acestor tehnici, pentru un rezultat bun, nu este însușirea de a lupta, ci elementul vrăjitoresc. Cu cât ucenicii cultivă mai mult acest element, cu atât sunt mai siguri că vor învinge. De altfel, în etapele superioare ale uceniciei, meditația și yoga sunt absolut necesare. Caracteristică este și întâmplarea de mai jos:

Cu mulți ani în urmă, într-o noapte, la Tokio, ziaristul G. Karagiorgas se afla în sala de antrenament a profesorului Funakosi. Acolo a urmărit o demonstrație de karate, la care participau cei mai faimoși luptători ai Japoniei, ce puteau sparge cu o lovitură unsprezece cărămizi sau zece scânduri groase de lemn.

Funakosi, care avea atunci cam nouăzeci de ani, urmărea nepăsător exercițiul, îmbrăcat în chimonoul lui negru. La sfârșitul demonstrației s-a înclinat în fața ziaristului și i-a arătat o scândură. Atunci colegul său japonez, care-l condusese la acel bărbat „sfânt”, i-a explicat:

— Dascălul te invită să spargi scândura.

— Nici nu știu cum s-o fac și nici nu pot, a șoptit Karagiorgas.

Colegul i-a tradus refuzul lui.

— Nu, a stăruit dascălul dând din cap, poate și trebuie s-o spargă.

Între timp, douăzeci de perechi de ochi s-au ațintit pe el. Doi japonezi țineau lemnul gros și așteptau.

Atunci acela, hotărât să rupă ori scândura, ori mâna, în fața ochilor lor reci, le-a imitat mișcarea și a lovit scândura. S-a auzit un trosnet sec. Lemnul s-a spart, fără ca Karagiorgas să simtă vreo durere.

— Acesta este secretul karatelor, a spus bătrânul dascăl zâmbind.

Ziaristul, entuziasmat de succes, a vrut să repete lovitura. L-au refuzat însă, zâmbind generos.

— De data aceasta, i-au spus, îți vei rupe mâna. Nu mai ai autoconcentrare, ca înainte.

Asemenea fenomene suprafirești se întâmplă deseori în spațiul artelor marțiale. Cei inițiați în ele sparg printr-o singură lovitură lemne groase, cărămizi, țigle și altele.

Fenomenele acestea sunt demonice, de vreme ce secretul karatelor, după cum însuși Funakosi a descoperit-o, este autoconcentrarea și meditația.

Cu toate acestea, unii oameni care nu știu nimic despre ele susțin că e vorba de fenomene firești. Dar cum a putut Karagiorgas, care n-avea idee despre artele marțiale, să spargă scândura? Dacă era doar o tehnică firească, de ce nu l-au mai lăsat să încerce? De ce n-a simțit nici cea mai mică durere atunci când a spart-o? Dacă Funakosi și ucenicii lui nu-și așteptau privirile pe ziarist, adică dacă nu se concentrau și meditau, sigur el și-ar fi rupt mâna.

[31]

Părinții care și-au omorât copilul

Atunci când micuța Marialena, în vârstă de două luni, a fost dusă la spitalul Polistana, din Kalavria, era deja târziu. Fetița a murit după un ritual nocturn de satanism, lovită chiar de părinții ei și de alte rude, sataniști cu toții.

Nouă oameni au fost întemnițați cu câțiva ani în urmă pentru această crimă.

— N-am făcut-o noi; satana ne-a omorât copilul, spuneau și repetau părinții.

Părinții Marialenei, de 20 și 23 de ani, fuseseră încredințați că plânsetele dese ale pruncului se datorau

unui demon și că, pentru a fi eliberată, trebuia săvârșită o „liturghie” satanică. La ritual, care s-a desfășurat într-un cerc familial, vrăjitorul era o rudă de-a lor. Acolo a avut loc respingătoarea crimă.

[27]

Regina magiei negre

[Fragment prescurtat din autobiografia reginei engleze a magiei negre, Doreen Irvine, care în cele din urmă s-a lepădat de satana și s-a întors la Hristos.]

M-am născut la Londra în anul 1932. În tinerețile mele m-am afundat adânc în păcat, fiind desfrânată și dansatoare. Am trecut la narcotice și mai târziu m-am băgat în cercuri care-l slujeau pe față pe satana. Astfel, am devenit preoteasă a diavolului și unealtă a puterilor satanice.

Prima mea întâlnire cu satanismul s-a petrecut așa:

„Într-o seară, după o întâlnire programată, în fața mea s-a oprit un automobil negru și mare. Șoferul mi-a făcut semn să urc. M-au legat la ochi și curând am ajuns la un templu.

Când m-au dezlegat la ochi, mă aflam într-o sală mare, plină cu cincisute de oameni. În față era un altar acoperit cu un material negru, brodat cu balauri, șerpi și guri de foc, iar în jurul altarului stăteau treisprezece persoane îmbrăcate în veșminte negre; erau preoți și preotese ale satanei. Toți erau pregătiți pentru adorarea lui Lucifer.

Ritualul a început. Preoții și preotesele cântau pe un ritm ciudat. Cântarea lor devenea din ce în ce mai tare. Deodată, bărbatul care stătea în mijlocul altarului s-a

ridicat și a coborât jos. Îndată ceilalți, unul după altul, au căzut la podea și i s-au închinat. Era căpetenia sataniștilor, reprezentantul satanei pe pământ, și de aceea toți trebuia să asculte de el. Fără să știu, mă aflam în fața celei mai veghi tagme care-l slujea pe diavol în lumea întreagă.

La un moment dat, luminile s-au stins și s-au aprins torțele. Am observat atunci pe pereți fotografii ale lui satana, care treptat păreau că prind viață.

Între timp, au venit cu un cocoș alb, pentru a-l aduce ca jertfă lui satana. Pe treptele jertfelnicului i-au sucit gâtul și l-au ucis. Toate în jur au fost stropite cu sânge. Acestea se făceau în numele diavolului și toți păreau serioși, de parcă ar fi fost fermecați.

Deodată, căpetenia sataniștilor mi-a aruncat o privire. M-am cutremurat! Parcă m-a străpuns cu ochii... Ritualul a durat două ore. Orgiile care se fac în timpul lui provoacă frică și groază.

Aceasta a fost prima mea vizită și experiență. Mai târziu m-am mai dus la ritualuri asemănătoare, călăuzită de o putere inexplicabilă. Am fost tare încântată atunci când căpetenia sataniștilor m-a invitat la masă. Era o personalitate puternică și fără prea multă trudă m-a convins să mă predau adorării lui satana.

— Adoratorii lui satana, mi-a spus, sunt oameni de toate categoriile, atât din pături sociale înalte, cât și joase: negustori, bancheri, dascăli, infirmiere, desfrânate, narcomane.

Astfel, am devenit și eu membră a grupului sataniștilor și m-am inițiat în toate canoanele lor. Câteva din ele sunt următoarele: legea absolută este secretul desăvârșit despre organizație. Toți trebuie să asculte orbește de căpetenia lor, pentru că el este reprezentantul lui Lucifer pe pământ. Sataniștii nu trebuie să meargă niciodată la adunări creștine, nici să citească Sfânta

Scriptură, pe care trebuie s-o batjocorească și s-o ardă în templele satanice. Toate cărțile creștine trebuie să fie distruse. Nimeni nu trebuie să întârzie la adunările satanice, altfel va fi biciuit. Minciuna, înșelătoria, blasfemia, chiar și crima, sunt îngăduite. În fiecare zi trebuie să ne rugăm lui Lucifer.

Ritualul afierosirii mele ca membru al organizației sataniste a fost complex. Au fost prezenți opt sute de sataniști din toate templele Angliei. Eu eram îmbrăcată într-un veșmânt negru și larg. La început s-au făcut rugăciuni către diavol și s-au cântat imnuri, în vreme ce torțele aruncau umbre ciudate, care umblau cu repezițiune pe pereți. La un moment dat căpetenia s-a ridicat. Atunci toți am căzut și ne-am închinat lui. Doi slujitori au adus cocoșul alb și i-au sucit gâtul, adunând sângele într-un lighenaș de argint. Au urmat iarăși imnuri și rugăciuni în cinstea lui satana. Atmosfera era încărcată de puterile întunericului.

În continuare, căpetenia a venit lângă mine și cu un cuțit mi-a făcut o tăietură pe brațul stâng. Sângele meu curgea în lighenașul de argint și se amesteca cu sângele cocoșului. Am băut puțin din acesta și după aceea am făcut jurământul către diavol. La urmă mi-am înmuiat degetul în sânge și am semnat un pergament. În felul acesta mi-am vândut sufletul satanei și am jurat să fiu mereu roaba lui.

Toți cei prezenți se bucurau că s-a născut încă un fiu al satanei, și au început să manifeste niște semne ciudate de nebunie. Au urmat scene rușinoase, pe care nu le pot mărturisi. Uimirea mea a fost mare când m-au făcut arhierie, fapt deosebit de onorabil. Era, ziceau, dorința personală a satanei și trebuia să mă supun. Din poziția aceasta l-aș fi putut sluji mai bine pe stăpânul meu. Mi-au

încredințat grija jertfelnicului și a vaselor de pe el. Am devenit cunoscută ca marea preoteasă Diana.

Satana era acum stăpânul meu. Puteam să-i aud vocea și deseori să-l văd viu în fața mea. Li se arăta și tuturor sataniștilor din templu. Nimeni nu se îndoia că este satana. Îi auzeam glasul la adunări, spunându-ne:

— Sunt Lucifer, stăpânul vostru. Vă vorbesc chiar eu. Ascultați-mă, fiilor! Faceți răul cât puteți de tare! Nu vă fie frică! Eu vă voi apăra mereu. Desfățați-vă noaptea aceasta în plăceri și poftă. E ceva care-mi place să văd.

Într-o zi, în vreme ce beam băuturi alcoolice cu căpetenia sataniștilor, îmi spuse:

— Eu practic magia neagră. Sunt vrăjitor... Ai putea și tu, Diana, să devii o vrăjitoare foarte bună. Ai un mare talent înnăscut.

Pe vrăjitori mi-i închipuiam ca pe niște bătrânei cu pălărie ascuțită și baghetă magică, care făceau diferite șotii pentru a-i face pe copii să râdă. Însă nu era așa. Vrăjitoarele care practică magia neagră au mare putere. Invocă puterile întunericului, pentru a le veni în ajutor. Deschid morminte, pângăresc biserici creștine, n-au nimic sfânt și cuvios, nu le e teamă de nimic și nu șovăiesc să facă și cea mai abominabilă faptă. Deseori săvârșesc spălarea minții sau chiar înnebunesc oameni. Pot, în fine, să blesteme pe cineva și să-i răscolească viața.

După discuția de mai sus, m-am dus și am urmărit un ritual vrăjitoresc. În templele sataniștilor am trăit și am văzut lucruri înfricoșătoare, dar acesta a fost cel mai rău. La adunările acestea se săvârșesc fapte de perversiune. Sadismul și masochismul se fac aici de fiecare dată. Unele vrăjitoare își sfâșiau trupul cu cuțitul fără să simtă ceva, iar altele beau otravă fără să pătească nimic.

La ritualul făcut când am devenit vrăjitoare, trupul meu dezbrăcat a fost uns cu sânge de capră. După aceea

s-au întâmplat asemenea lucruri, pe care nu le pot povesti. De-acum, prin noua mea însușire de vrăjitoare a magiei negre, dispuneam de putere mare. Puteam pluti prin cameră fără să mă sprijin de ceva. Puteam ucide, prin poruncă lăuntrică, păsări care zburau. Puteam chiar să fac să dispară diferite obiecte. Într-o săptămână mă încărcam cu atâtea păcate, cât adunau alții într-o viață întreagă.

Într-o zi, căpetenia sataniștilor mi-a propus să urc și mai sus, să devin regina vrăjitoarelor magiei negre. Trebuia, însă, să dau examene de demonstrare a puterilor împreună cu alte vrăjitoare, fapt care se întâmpla la Dartmoor, în Devon.

În ziua respectivă – în seara ajunului Tuturor Sfinților – au venit vrăjitoare din toată Anglia, precum de asemenea și din Olanda, Germania și Franța. N-au venit cum vedem în povești, pe cozi de mătură, ci în limuzine elegante, și ședeau la cele mai scumpe hoteluri. Păreau niște afaceriste bogate, de altfel unele chiar așa erau.

Ritualul a început cu cântări în cinstea zeilor și demonilor din vechime. După aceea s-a dat lupta cea mare. Eram șapte vrăjitoare candidate pentru dobândirea titlului de regină.

La început au eliberat o pasăre din colivie și, pe când zbura, am omorât-o. Am fost singura care a reușit asta. Însă cel mai greu examen a fost trecerea prin foc. Focul nu era mic și scund, ci unul mare, cu flăcări uriașe. Vrăjitoarea care avea să treacă cu succes prin foc trebuia să-l întâlnească în centru pe Lucifer. Și toată adunarea ar fi văzut cum este prinsă de mână de el și condusă prin flăcări, iar apoi scoasă pe partea cealaltă, fără să aibă cel mai mic semn de arsură.

Am intrat, așadar, cu încredere de sine, în flăcările care se înălțau cam la vreo doi metri, chemându-l în ajutor pe marele meu stăpân, diavolul. Deodată, îl văzui în fața

mea viu, mare la trup și negru. L-am luat de mână și am înaintat împreună cu el spre mijlocul focului. Am stat acolo, în vreme ce în jurul meu flăcările se înălțau, și toți cei prezenți mă priveau. Apoi mi-am continuat mersul. Îndată ce am ieșit din foc, diavolul a dispărut. Pe veșmântul meu subțire și pe părul lung nu exista nici măcar miros de fum.

Toți au căzut cu fața la pământ și strigau:

— Trăiască Diana, regina magiei negre!

În total se aflau acolo în jur de o mie de vrăjitoare. Mi-au pus pe cap o coroană din aur curat, mi-au așezat pe umeri un veșmânt țesut cu fir prețios și mi-au dat în mâini un sceptru de aur. La urmă am urcat pe tronul care fusese pregătit special pentru această sărbătoare.

Ce-a urmat nu se poate descrie: orgii sălbatice și nebunești, cu dansuri, perversiuni, narcotice și băuturi alcoolice. Diana, regina magiei negre, se afla acum în centrul atenției. Iar stăpânul meu, căpetenia sataniștilor, era mândru de mine.

Aveam de-acum titlul de „regină”, un titlu invidiat și măreț. Însă titlul acesta era însoțit de treabă, studii, călătorii. Călătoream în mare lux în Olanda, Germania, Franța și alte țări. Dificultăți de limbaj nu aveam, pentru că mă rugam la Lucifer și acela mă ajuta nu numai să înțeleg limbile străine, dar să le și vorbesc.

Principala mea strădanie era cum să fac magia neagră mai atrăgătoare, încât să dobândim membrii noi. Foarte mulți se interesau de ocultism, dar îndeosebi tinerii. M-am străduit, așadar, să ofer răul în chip atrăgător. Noi, vrăjitoarele, eram foarte pasionate de munca noastră și discutam despre asta ceasuri întregi.

Vreme de un an am fost regina magiei negre. După aceea, i-am înmânat, cu voia mea, titlul unei fete mai tinere.

[35]

Marele guru

[În povestirea de mai jos, precum și în cea care-i urmează, sunt descrise câteva dintre experiențele personale ale lui N., un tânăr neliniștit care a fost înfășurat în plasele ocultismului și vrăjitoriei, dar, în cele din urmă, cu harul lui Dumnezeu, s-a eliberat.]

Vremea vieții mele se scurgea în păcat și desfrânare. Mi-am terminat studiile, am executat serviciul militar și m-am întors în ținutul meu natal, unde m-am așezat și m-am ocupat cu diferite afaceri. Scoteam destui bani și aveam mult timp liber la dispoziție. Cheltuiam mulți bani la jocurile de noroc și la cazinou și totodată mă dedasem cu totul desfătărilor trupești, simțindu-mă mândru de viața intensă pe care o trăiam.

Odată am cumpărat o carte cu titlul „Autobiografia unui yoghin”. Citind-o, m-am entuziasmat. Printre altele scria și despre marele guru Babaji. Susținea că este un yoghin atât de înaintat, încât devenise Dumnezeu nemuritor și trăia de mai bine de o mie cinci sute de ani pe munți, împreună cu ucenicii lui. Era, am zice, Hristosul indienilor. De atunci am devenit un mare susținător al religiilor răsăritene și am început să le vorbesc tuturor cu ardoare despre reîncarnare, despre puterile ascunse ale omului și alte teorii pe care le scoteam din mintea mea cu o ușurință uimitoare, de parcă mi le-ar fi dictat altcineva. Astăzi știu că în spatele tuturor acestora stătea ascuns diavolul, care mă împingea din ce în ce mai mult în rătăcire.

În primăvara anului 1984 simțeam deseori dureri de cap și eram nevoit să iau în fiecare zi trei-patru aspirine. Mă gândeam dacă nu cumva durerile de cap se datorau

invidiei unor oameni care mă urau, și de aceea m-am hotărât să mă apăr într-un mod „duhovnicesc”. Am scris, așadar, un număr de aproximativ cinci sute de nume de oameni, care presupuneam că m-ar fi putut invidia, și împreună cu doi prieteni de-ai mei ne-am închis într-o cameră întunecată și liniștită. Am pus în mijloc o lumânare aprinsă și am început să ne concentrăm mintea pe persoana marelui Babaji. Eu îmi aduc aminte că repetam încet:

— Babaji, vino! Babaji, vino!

Și, citind numele unul câte unul, adăugam:

— Orice răutate pe care-o gândești despre mine să se întoarcă asupra ta!

Aveam simțământul intens că duhul lui Babaji era de față.

În ziua următoare m-am întâlnit cu trei-patru persoane, dintre cele pe care le scrisesem pe lista neagră, și am constatat cu uimire că pățiseră câte ceva rău: unul începuse să șchiopăteze de durere, altul se îmbolnăvisese dintr-o dată, altul avusese dureri de cap și coșmaruri toată noaptea, altul se simțise foarte rău etc. Mi-am închipuit că la fel li se întâmplaseră și celorlalți.

De atunci, încrederea și evlavia mea față de Babaji au crescut. Îl socoteam ocrotitor al meu și sfânt, care-i ajută pe toți cei care-l cheamă.

Îmi aduc aminte că de multe ori, atunci când mă culcam târziu și voiam să mă trezesc foarte de dimineață, înainte de a adormi, mă concentram și ziceam: „Mă voi trezi la ora cutare și mă voi simți odihnit”. Și într-adevăr, dimineața mă trezeam exact la ora respectivă și mă simțeam foarte odihnit.

Într-o noapte am văzut în vis un chip care se ridica în văzduh. Credeam că este Babaji, și totodată simțeam pământul cutremurându-se. Atunci marele guru mi-a

arătat cu mâna o înmormântare care se făcea aproape de casa mătușii mele. În ziua următoare, această mătușă a mea a intrat pe neașteptate în spital și s-a aflat în primejdie de moarte. Am crezut că Babaji mi-a profetizat această întâmplare pentru că eu eram preferatul lui.

Astăzi cunosc că prin toate acestea am fost amăgit de demoni, încât să mă facă să cred în puterile ascunse ale omului, în Babaji și în guruși.

[31a]

Nea Neculai vrăjitorul

Pe 24 iunie 1984 am trăit cele mai cutremurătoare întâmplări din viața mea, care au devenit pricina întoarcerii mele la Hristos. În ziua aceea l-am vizitat împreună cu un prieten pe unchiul meu, nea Neculai, care locuia într-un loc pustiu, lângă Nafpaktos, regiunea Ligia, la o sută de kilometri depărtare de ținuturile mele natale. Omul acesta, după cum îmi spusese un prieten de-al meu, avea puteri supranaturale. Plănuiam, așadar, să-l convingem să vină cu noi la cazinou, ca să ne spună ce numere să jucăm încât să câștigăm. Însă el, îndată ce i-am spus motivul vizitei noastre, a refuzat categoric.

Nea Neculai era un vrăjitor faimos, cum am aflat mai târziu. Îl vizitau în fiecare zi mulți oameni pentru a le lega sau dezlega farmece sau pentru a-i cere sfat în diferitele lor probleme. Se lăuda că a vindecat mulți bolnavi și că poate despărți cea mai iubită pereche într-o singură săptămână. Fuma fără încetare și avea o cameră cu icoane și alte obiecte, pe care-o numea atelier; acolo înăuntru își făcea vrăjitoriile. Scottea mulți bani de la vizitatori, și prin urmare își agonisise o avere uriașă.

M-a luat deoparte și mi-a dezvăluit câteva lucruri din viața lui, făcându-mi în felul acesta demonstrația însușirilor sale. M-a sfătuit că e mai bine să nu mă însor, ci să vânez fete frumoase. Când l-am întrebat cărui lucru se datorează puterile sale, mi-a răspuns că are un „obuz” în el, dar nu mi-a explicat mai multe (în realitate avea un demon în el). Apoi a ghicit îndată că mă ocupasem cu spiritismul și mi-a spus:

— Încetează să mai tachinezi duhurile, căci te pot arunca pe fereastră.

Eu atunci l-am întrebat înfricoșat:

— Ce trebuie să fac când vin duhurile?

— Să le înjuri și, dacă nu pleacă, să... (mi-a zis niște vorbe rușinoase).

Între timp, am început să mă întreb unele lucruri. Cu toate că unii îl considerau „un om foarte bun”, mie ceva nu-mi plăcea la el. Însă el se pare că mi-a citit gândurile și, luându-mă prietenește de bărbie, îmi spuse:

— De ce te îndoiești de mine, fiule?

Și îndată și-a mișcat mâna pe dinaintea feței mele. Am simțit atunci că palma lui a pătruns în mintea mea și mi-a șters toate îndoielile pe care le aveam. Din clipa aceea – era dimineață –, până în după-amiaza aceleiași zile, l-am considerat un sfânt care ajută lumea. Însă seara m-am gândit din nou neliniștit la toate întâmplările și am ajuns la concluzia că nea Neculai numai sfânt nu era. Atunci, o presimțire rea a început să mă stăpânească...

Pe la zece seara m-am întors acasă. Când am intrat în casă, un curent rece m-a pătruns prin tot corpul și mi s-a ridicat părul pe mine. Am început îndată, după cum m-a învățat vrăjitorul, să înjur:

— Pleacă de-aici blestematul! Pleacă...

În clipa aceea fenomenul a încetat. Am urcat la primul etaj, am intrat în camera mea și mi s-a întâmplat

exact același lucru. Am înjurat din nou cu nerușinare, și atunci iarăși s-au liniștit toate. Însă frica a început să mă stăpânească cu totul. Inconștient, fără să-mi dau seama ce fac, am căutat în camera mamei mele, am găsit un Nou Testament, l-am pus sub pernă și am fugit grabnic de acasă. Am stat în piață până noaptea târziu, neștiind ce să fac.

În cele din urmă am luat hotărârea să mă întorc acasă, și întâmplă-se ce s-o-ntâmpla. Și am scris pe un carnețel următoarele cuvinte: „Astăzi, duminică, 24 iunie 1984. Binele și răul din mine se vor război. Voi da marea luptă cu satana și nădăjduiesc că voi birui!”.

Le-am scris ca să rămână, căci mi-era teamă că aș putea chiar să și mor.

M-am întors, așadar, acasă. Am intrat, nimic. Am urcat la etaj, nimic. M-am așezat în pat, nimic, niciun deranj. Însă frica exista încă. Fără să-mi dau prea bine seama, am început să citesc din Noul Testament. Peste puțin timp, a început să-mi fie somn. Am uitat cu totul de demoni și am adormit. În vreme ce dormeam, pe la ora patru dimineața, am auzit o voce șoptindu-mi la ureche:

— Hei, hei!

M-am trezit imediat, am privit în jur, dar n-am văzut nimic, decât întuneric. „A fost un vis”, m-am gândit și m-am așezat iarăși să dorm. Însă curând s-a auzit din nou aceeași voce:

— Dormi, ticălosule, nu? Acum o să te-aranjez eu!...

În clipa aceea o putere nevăzută a început să mă tragă în sus și-n jos. Din instinct am sărit din pat, ridicându-mi mâinile, și îndată ceva ca niște sfori au venit din aer și mi le-a legat. Am dat să strig, dar o mână a venit și mi-a pecetluit gura. Cineva mă prinsese în cursă ca într-un câmp magnetic și în același timp mă trântea în sus și-n jos împreună cu patul. Atunci, fără să-mi dau nici

eu bine seama cum, plin de deznădejde, am strigat în inimă:

— Iisuse, izgonește-l pe satana!

Imediat – ce minune! – s-a auzit o trosnitură puternică și m-am eliberat. Toate au încetat. M-am ridicat din pat și am aprins lumina. Între timp, în cameră venise mama mea, neliniștită. Și-a făcut cruce și am rămas treji până dimineața. Toată săptămâna, de frică, stăteam noaptea treaz și dormeam ziua.

Oricum, din această experiență înfricoșătoare, am tras atunci două concluzii importante: întâi, că există demoni, de vreme ce i-am simțit înșfăcându-mă; și apoi, că există Iisus Hristos, Care ne ajută și ne scapă de duhurile rele, atunci când Îl chemăm.

Acesta a fost începutul întoarcerii mele la Hristos.

La nea Neculai nu m-am mai dus. Mi-era frică de el inconștient. Mai târziu am înțeles că era un vrăjitor, un lup cu chip de oaie, cum spune Evanghelia. Conlucra cu demonii și pe unul din ei îl avea în el, încât să-i spună toate despre oameni.

După o vreme am aflat și de o pățanie a lui: dezlegase farmecele pe care i le făcuse unui client de-al lui un alt vrăjitor din regiune. Atunci acel vrăjitor, mai puternic decât nea Neculai, s-a înfuriat și i-a trimis pe demoni să-l bată o săptămână întreagă, atât de mult, încât îi curgea sângele pe gură și pe nas.

[31a]

Icoana Sfântului Ioan Teologul

Într-o duminică a anului 1985, fericitul misionar al Africii, părintele Cosma Grigoriatul († 1989), a vizitat biserica Sfântului Ioan Teologul, din Fungurume, Kongo,

pentru a săvârși niște botezuri. După ultimele lui povețe, le-a spus celor catehizați:

— Cei care v-ați ocupat cu vrăjitoriile să-mi aduceți aici până diseară toare leacurile și obiectele pe care le foloseați.

Mulți i-au adus idoli de lemn, licori vrăjitorești, piei de șarpe și altele. Însă unul, Sabakila, n-a adus nimic. În ziua următoare s-a botezat, fără să predea obiectele lui vrăjitorești și fără să se spovedească.

Au trecut câteva luni. În perioada aceasta Sabakila nu mergea regulat la biserică. Într-o duminică s-a hotărât să meargă la biserică, având în buzunar un „dumnezeu” al lui, adică un idol de lemn, care credea că-l păzește de orice rău. Iar înainte de a intra în biserică, s-a gândit așa: „Acum voi vedea dacă puterea Bisericii Ortodoxe este, după cum se spune, mai mare decât vrăjitorii noștri și farmecele noastre”.

A intrat și s-a apropiat să se închine la icoana Sfântului Ioan Teologul. Însă atunci a simțit ceva ca un curent străbătându-i trupul. Dureri puternice i-au pătruns în toate mădularele. A așteptat cu neliniște să se termine Sfânta Liturghie. S-a dus acasă suferind cumplit.

Cu cât treceau zilele, cu atât durerile deveneau mai puternice. A mers la spital, dar doctorii n-au putut să-l ajute.

Deznădăjduit, s-a dus din nou la biserică și l-a căutat pe părintele paroh Roman.

— Părinte, voi muri! i-a zis. Boala mea a pornit de la icoana Sfântului Ioan Teologul. Când m-am închinat la ea, cu câteva zile înainte, ceva ca un curent mi-a străbătut tot corpul.

— Ca să te faci bine, du-te și închină-te iarăși la icoana Sfântului punând metanie, l-a povățuit părintele.

— Dacă privesc icoana aceasta la față voi muri, a răspuns Sabakila.

A plecat fără să se închine la icoană.

Peste puțin timp, părintele Cosma i-a vizitat din nou pe proaspăt-botezații din Fugurume. Sabakila i-a povestit drama lui. Misionarul i-a spus la fel ca părintele Roman, adică să se închine la icoana Sfântului. Acela a refuzat iar, spunând că va muri dacă va face asta. Nu l-au convins nici sfaturile asemănătoare date de doctorul grec Thanos Zozu.

Astfel, sfârșitul i-a sosit degrabă. Peste câteva zile a murit în chinuri mari, în dureri înfricoșătoare, căci se unise cu satana și devenise hulitor al Sfântului Botez.

[22]

Vrăjitorul african de treisprezece ani

În luna august a anului 1990 supraveghetorul serviciului misionar Kolwezi din Zair, ieromonahul Meletie Grigoriatul, a fost înștiințat de două familii de creștini africani din Kolwezi să meargă la casele lor, pentru a le rezolva o problemă referitoare la vrăjitorie. Părintele Meletie l-a trimis pe părintele Iacob Banza, preot ortodox din Africa, întrucât, ca băștinaș, cunoștea mai bine limba și mentalitatea compatrioților lui.

Ce se întâmplase?

Un băiat de treisprezece ani, din tribul Baluba, din regiunea Siaba, era vrăjitor de la vârsta de șapte ani. Bunicul lui îl inițiasse în tainele întunecate ale magiei negre. Părinții îl alungaseră de acasă, și, de aceea, stătea în casa unchiului său. Acolo, în apropiere, locuia și o familie de creștini ortodocși. În același cartier trăia și o vrăjitoare, cu care copilul avea legături strânse.

Într-o zi, vrăjitoarea i-a dat următoarea poruncă în limbajul vrăjitoresc:

— Du-te să găsești hrană pentru Crăciun și Anul Nou.

Băiatul l-a găsit ca „hrană” pe unchiul său. A luat pe ascuns o lenjerie intimă de-a lui și s-a dus în casa vrăjitoarei. După aceea a mers în casa vecină, în care stăteau creștinii ortodocși, și le-a dat la doi frațiori să mănânce: unuia, salată, iar celuilalt, pește. Copilașii, înfometați cum erau, le-au băgat în gură. Au simțit însă un gust diferit. Au crezut că mănâncă carne de om crudă. Unul din ei, îndată ce a mâncat așa-zisa salată, și-a pierdut mințile.

Unchiul micului vrăjitor aparținea unei comunități protestante, numită Basadu. Într-o zi, pastorul comunității, în fața tuturor membrilor săi, i-a spus unchiului copilului:

— Familia ta nu este bine. În casa ta ai un copil care este vrăjitor.

Atunci acela l-a dus pe nepotul său în biserica lor. Când au început să facă rugăciunile, copilul a scos pe gură o sfoară care avea trei noduri. „Legase” cu acestea trei oameni, pentru a-i omorî.

Pastorul l-a întrebat:

— Ce înseamnă sfoara aceasta?

— Un nod este pentru unchiul meu, iar celelalte două pentru copiii unei familii ortodoxe. Dacă vreți, să mergem până acolo.

Au mers în casa ortodocșilor și au cerut să intre. Sub patul unui copil se afla o rădăcină groasă, pe care au scos-o. Apoi au mers în camera vecină și au scos o altă rădăcină de sub patul celui de-al doilea copil. Acele rădăcini ar fi provocat înrâurire demonică celor doi copii, când s-ar fi dus seara să se culce.

După ce protestanții au plecat la casele lor, părinții ortodocși ai copiilor l-au înștiințat pe preotul Meletie, iar acela l-a trimis pe părintele Iacob, după cum am spus mai sus.

Părintele Iacob i-a chemat pe părinții tânărului vrăjitor. Au stat toți împreună și au discutat.

— Cunoști problema nepotului tău? l-a întrebat preotul pe unchiul copilului.

— Da, știu că este vrăjitor.

Părintele Iacob s-a întors spre copil.

— Ești vrăjitor? l-a întrebat.

— Da, sunt.

— Dă-mi obiectele cu care faci farmece.

— Nu pot să ți le dau, căci o femeie se va înfuria și mă va omorî.

Era vorba despre vrăjitoare.

— Nu, nu te va omorî. Dacă crezi în adevăratul Dumnezeu, nu vei muri.

Măinile lui erau legate. Preotul le-a dezlegat, spunându-i:

— Eu te iubesc și cred că Dumnezeuul nostru te va ajuta.

Copilul a răspuns:

— Noi facem rugăciunile și tainele în cimitire, la miezul nopții.

— Cum începeți meșteșugurile voastre vrăjitorești, încât faceți farmece atâtor oameni?

— Luăm o lenjerie intimă sau o ață din haina omului căruia vrem să-i facem farmece sau să-l omorâm sau să-l aducem în grupul nostru.

— Dacă luați din capătul hainei unui om puteți să-i faceți farmece?

— Da, e foarte ușor.

— Adică acum, dacă iei o ață din pulpana hainei mele, poți să-mi faci farmece?

— Nu!!! a strigat copilul. Ție nu! Ești preot și ai foc în jurul tău! Dacă mă apropii, mă va arde.

Atunci părintele Iacob i-a întrebat pe părinții copilului:

— Adevărat, copilul vostru este vrăjitor?

— Da, părinte, de la vârsta de șapte ani.

— Trebuie să-l ajutăm să părăsească vrăjitoria, fiindcă altfel va avea multe probleme în viață. Astăzi a intrat și a făcut farmece într-o casă de creștini, mâine va intra într-o casă de idolatri. Poimâine îl vor lega și-l vor arunca în temniță...

Apoi preotul, după ce a făcut Agheasma, a stropit locul și pe creștinii care se aflau acolo. Celor doi copilași le-a citit exorcismele Sfântului Vasile cel Mare. I-a uns pe frunte cu mirul Maicii Domnului de la Maleba. De atunci copiii aceștia n-au mai prezentat nicio înrăurire demonică. Merg la biserică, se spovedesc și se împărtășesc.

Micul vrăjitor, însă, întorcându-se acasă, și-a pierdut cu totul mințile.

[23]

Farmece la magazinul unui vânzător de băuturi

În satul Kado din Zair, trăia împreună cu femeia lui un african ortodox, Berde, fiul virtuosului preot Fotie. Kado se afla la o distanță de 50 de kilometri de Kolwezi, sediul Misiunii Ortodoxe.

Berde era vânzător de băuturi alcoolice, dar nu câștiga mulți bani din treaba asta. În luna mai a anului 1991 în satul său a venit un vrăjitor. A văzut frumoasa lui casă și a cerut voie să intre înăuntru.

— Eu, i-a spus, îți pot aduce mulțime de clienți și te pot îmbogăți în scurt timp.

Îndată, în fața multor oameni, a început să facă niște meșteșugiri vrăjitoarești. A luat o hârtie și a băgat-o în gură. După aceea a pus-o în mână și a scuipat în ea. A răsucit-o puțin și aceasta a devenit șarpe. Pe șarpe l-a preschimbat din nou în hârtie și pe aceasta, în continuare, în alte animale și obiecte. Toți privitorii se minunau, ca și cum în fața lor se afla un zeu.

Tânărul Berde i-a zis vrăjitorului:

— Eu sunt creștin ortodox. Nu știi dacă ceea ce vrei să faci este de la Dumnezeu sau de la diavol. O să vorbesc cu soția mea și-ți voi spune.

Soția lui, care nu era ortodoxă, l-a sfătuit să primească ajutorul vrăjitorului.

— Am vândut și eu băuturi mai demult, dar n-am agonisit nimic, i-a spus. Acum poate că se va întâmpla ceva.

Bărbatul șovăia.

— Inima mea este împovărată și se împotrivește...

În cele din urmă s-a impus părerea femeii, care l-a încredințat:

— Dacă luăm licorile vrăjitoarești, vei vedea că în casa noastră va veni bucuria.

L-au chemat, așadar, pe vrăjitor pentru a-i ajuta.

Acela, când a venit, a pus o licoare în două sticle cu apă. Îndată apa a căpătat culoare portocalie. O sticlă a acoperit-o cu o basma de femeie. A săpat o groapă în curte și a îngropat-o acolo.

— Sticla aceasta, le-a spus celor doi soți, simbolizează o femeie care a murit mai demult și care va chema lumea pentru a cumpăra băuturile voastre.

În cealaltă sticlă a băgat fotografia lui Berde. Apoi a îngropat-o și pe aceea în interiorul casei, în spatele ușii de la intrare.

În continuare a făcut o mică tăietură pe mâna dreaptă a celor doi soți, a uns locul acela cu o licoare și restul l-a agățat de tavanul casei. La urmă a luat patru rădăcini de la un copac și a pus câte una în fiecare colț al casei.

— Cu rădăcinile acestea, a zis, și cu licoarea pe care am agățat-o de tavan, în casa voastră nu va putea intra vrăjitor, nici nu va fi lovită de trăsnet. De-acum multă lume va veni la magazinul vostru și veți aduna bani mulți.

— Pentru munca ta ce vrei să-ți dau? l-a întrebat Berde.

— Îmi vei da bani.

— Câți?

— Voi rămâne aici, în casa ta, trei zile. Mă vei plăti înainte de a pleca. Atunci îți voi spune cât.

În prima zi Berde a câștigat 500.000 de zairi⁶. În celelalte zile la fel. Astfel, în trei zile adunase 1.500. 000 de zairi.

— Acum plec, îi zise vrăjitorul. Dă-mi toți banii pe care i-ai adunat. Fii atent să nu te duci cu altă femeie decât cu a ta. Și, dacă vreun frate de-al tău va muri, să nu-l atingi, ci să stai departe.

După aceste cuvinte, a luat banii și a plecat.

Berde a așteptat și în celelalte zile să vină lume la magazinul său, însă în zadar. Pe casa lui a pus stăpânire întristarea, din cauza lipsei hranei. Ce să facă? Într-o zi s-a dus pe ogor, a scos un coș de țuval – bulb al unei plante africane, care se usucă, se face ca o făină și se gătește – și

⁶ Moneda națională a Zairului.

s-a dus la Kolwezi pentru a-l vinde. Cu banii luați, a cumpărat un coș de porumb.

În noaptea aceea, cu înrâurirea diavolului, a siluit o femeie străină. După aceea a băut lutuku, o băutură alcoolică africană foarte tare, și s-a îmbătat. La urmă a mâncat o plantă care conține drog, și și-a ieșit cu totul din minți. A înnebunit de-a binelea și nu știa ce face. Dormea prin curți străine, umbla pe drumuri, striga și tulbura lumea. Copiii aruncau cu noroi în el, iar soldații îl băteau.

Tatăl lui, părintele Fotie, a fost înștiințat că fiul său a înnebunit și umblă ca un câine pe drumurile din Kolwezi. S-a dus atunci la sediul Misiunii Ortodoxe și a povestit evenimentul, și totodată i-a trimis pe ceilalți trei fii ai săi să-l prindă pe Berde, să-l lege și să-l aducă în satul lui, Kisote. Când l-au adus legat, i-a zis preotului:

— Tată, când m-au adus frații mei, am văzut o lumină puternică precum un fulger în fața mea. Cred că nu voi muri.

Părintele Fotie l-a întrebat de ce se află în starea aceasta, și acela i le-a povestit pe toate.

Au intrat în biserică. L-a spovedit și i-a citit exorcismele Sfântului Vasile cel Mare. Îndată duhul necurat a plecat din el. Berde a ieșit din biserică foarte liniștit. Apoi i-a spus tatălui său:

— Acum să mergem acasă la mine, să scoți licorile pe care mi le-a pus vrăjitorul.

Părintele Fotie a luat binecuvântare de la responsabilul lucrării misionare, părintele Meletie, și s-a dus împreună cu fiul său la Kado. A citit slujba Agheasmei Mici, a dezgropat sticlele și rădăcinile și le-a făcut semnul sfintei cruci. După ce a scos basmaua dintr-o sticlă și fotografia lui Berde din cealaltă, a făcut semnul crucii peste licorile vrăjite și le-a vărsat. Atunci s-au auzit țipete

sălbatică. Demonii jeleau și urlau! A stropit toată casa cu Agheasmă și i-a dat fiului său să bea din ea.

— Tată, a zis acela cu pocăință, am vrut să lucrez după voia lui Dumnezeu, dar am fost amăgit. Nu voi mai face niciodată asemenea lucruri. Voi rămâne credincios Bisericii noastre.

Părintele Fotie s-a întors liniștit la sediul lucrării misionare, le-a povestit părinților toate cele întâmplate și aceia I-au dat slavă lui Dumnezeu. Acum, de câte ori merge la cele șapte parohii ale sale, le povestește creștinilor pățania fiului său, ca pe o lecție de învățătură.

[23]

Coșciugul care dă râma case

Lucrarea misionară ortodoxă din Kongo cultivă un ogor mare, lângă satul Luankoko, la 32 de kilometri depărtare de Kolwezi. Locuitorii regiunii, indiferent de religia lor, lucrează pe acest ogor.

Într-o noapte din primăvara anului 1999, supraveghetorul ogorului, Trifon, creștin ortodox, și un alt om, s-au dus să fure petrol de la un tractor care era acolo. Paznicul de noapte, Katoka, de religie protestantă, i-a văzut și i-a pârât șefului lucrării misionare, părintele Meletie Grigoriatul.

Din clipa aceea, în inima lui Trifon au pătruns ura și setea de a se răzbuna pe Katoka. S-a întâlnit cu doi vrăjitori ai satului, la vedere și ei creștini ortodocși, Gheorghe și Hrisostom, și a urzit împreună cu ei un plan pentru nimicirea paznicului.

Noaptea urcau pe un mușuroi de furnici înalt de 3-4 metri, și acolo sus își făceau farmecele, prin care în data

de 21 iulie 1999 l-au omorât pe Katoka. Acesta din urmă, înainte de a muri, le spusese copiilor lui.

— Dacă mor cu voia lui Dumnezeu, nu se va întâmpla nimic după moartea mea. Însă, dacă mă vor omorî alții, veți vedea ce va urma...

Părintele Damaschin i-a întrebat mai târziu pe copiii săi ce voise să spună prin acestea, iar aceia i-au explicat:

— Cel ce vrea să le arate rudelor sale pricina morții lui, adică dacă va muri de moarte naturală sau va fi ucis cu puterea vrăjitoriei, face următorul lucru demonic: își crestează pielea de pe mâna stângă și cu sângele vărsat încheie o înțelegere cu diavolul, care-și ia însărcinarea de a le descoperi rudelor sale, după moartea lui, cine l-a omorât. Însă, dacă va muri de moarte naturală, cu voia lui Dumnezeu, atunci înțelegerea rămâne nelucrătoare.

Aceasta făcuse și Katoka.

Pe la ora 11, în seara zilei de joi, 22 iulie 1999, patru oameni au ridicat coșciugul cu trupul mort și au plecat spre mormânt, care se afla în pădure, la opt kilometri depărtare. Era urmat de o mulțime de 550 de persoane.

Când au ajuns la destinație, s-a întâmplat ceva de necrezut: coșciugul s-a lipit de umerii oamenilor și n-a coborât în mormânt. Și a început – nu el, ci diavolul, care-l folosea ca pe unealtă a sa – să-i conducă unde voia el. I-a întors înapoi cu iuțeală și i-a silit să alerge istovitor, trecând prin albiile râurilor, păduri, spini și gropi, în vreme ce mulțimea îi urma.

Când au trecut prin primul sat, Mapedo, vrăjitorii ucigași s-au străduit prin alte farmece să împiedice întoarcerea coșciugului. Au înălțat, așadar, o plasă de pescari de-a latul drumului și i-au legat capetele de copaci. Coșciugul, ajungând acolo și neputând să treacă, a înaintat pe lângă plasă, a ocolit-o și și-a continuat nestăvilit drumul, cu oamenii lipiți de el.

La trei sute de metri înainte de a ajunge în satul Luankoko, de unde plecase, coșciugul s-a oprit și s-a așezat în picioare. După aceea s-a urcat iarăși pe umerii celor care-l purtau și a intrat în sat. S-a apropiat cu mare iuțea de casa unuia dintre ucigași, a dărâmat peretele, a intrat înăuntru și s-a așezat pe un pat.

Băștinașii, după obiceiul lor, au acoperit coșciugul, pentru ca mortul să se odihnească. Copiii lui, care-l urmau, au spus că l-au auzit pe tatăl lor răsucindu-se în coșciug.

— Spune-ne, tată, l-au întrebat, cine te-a omorât? Ce vrei să facem pentru tine? Du-ne unde vrei tu.

După ce coșciugul a rămas acolo pentru câteva minute, a urcat pe umerii celor patru oameni și a ieșit afară, pentru a-i vădi și pe ceilalți ucigași.

Aici se vede cât de mult îi urăște diavolul pe oameni. El însuși i-a condus pe vrăjitori la crimă și tot el s-a arătat din nou vrăjitorilor, pentru a-i despărți pe oameni în două grupe și a făuri certuri. Mai demult, într-un alt sat, din pricina farmecelor fuseseră uciși șazeci și doi de oameni într-o singură lună.

În continuare, coșciugul s-a dus la altă casă, a dărâmat ușa și a intrat. L-a căutat pe cel de-al doilea vrăjitor. Acesta a fugit din răspuțeri, pentru a se ascunde într-o colibă. Însă coșciugul a ieșit afară, l-a fugărit, l-a lovit cu putere în piept și l-a aruncat la pământ.

La urmă s-a îndreptat spre casa celui de-al treilea vrăjitor, care în clipa aceea ieșea pe ușă. Coșciugul l-a lovit și pe acela în piept, împreună cu el dărâmând întreaga încăpere.

Locuitorii acelor sate idolatre, care cunosc uneltirile diavolului, i-au prins imediat pe cei trei vrăjitori, i-au legat și i-au întrebat dacă ei sunt cei care l-au omorât pe

Katoka. N-au putut nega, de vreme ce însuși mortul îi vădise, sau mai bine-zis diavolul.

După aceea, coșciugul s-a dus și s-a așezat în casa mortului, „pentru a se odihni”, după cum spun băștinașii. În continuare, a mers și s-a așezat pe mușuroiul de furnici, ca să arate locul unde vrăjitorii ucigași făcuseră farmecele lor. Acolo a rămas multă vreme în picioare. Apoi a coborât.

A venit ceasul ca rudele mortului să ceară despăgubiri de la vrăjitori. Până ce aceia au adus tot ce aveau pe acasă, mulțumindu-l în felul acesta pe mort, coșciugul a rămas jos și era de neridicat.

Vrăjitorii au adus și au așezat lângă coșciug păături, blănuri de oi, radiomagnetofone, bani și tot ce mai aveau prin casele lor. Pentru a se dovedi că mortul a fost mulțumit, trebuia ca sicriul să devină ușor, încât să poată fi ridicat și dus la mormânt. Însă acela a rămas de neridicat. Diavolul îi pusese în mare dilemă.

L-au trimis îndată pe un tânăr creștin cu bicicleta la Kolwezi.

— Avem o mare problemă, i-a spus tânărul părintelui Damaschin, și i-a povestit întâmplarea.

Misionarul a plecat imediat împreună cu doi preoți băștinași și trei muncitori spre locul tragediei. Au luat cu ei agheasmă, sfinte moaște, tămâie și cartea de rugăciuni.

Într-o oră au ajuns în sat. Toți cei de acolo stăteau în picioare în jurul coșciugului, speriați, iar cei trei vrăjitori erau îngenuncheați la căpătâiul mortului.

Ortodocșii, la îndemnul părintelui Damaschin, au îngenuncheat și au făcut rugăciune. Preoții au început să cânte „Binecuvântat...” și au citit exorcismele Sfântului Vasile cel Mare. După aceea, părintele Iacob a deschis capacul coșciugului, scoțând fâșiile de pânză care, după cum spunea, erau descântate. A stropit cu agheasmă

lighenașul în care vrăjitorii făcuseră farmecele și, psalmodiind „Mântuiește, Doamne, poporul Tău...”, l-a stropit pe mort și pe toți cei care se aflau acolo. Cei mai mulți erau idolatri și, de aceea, crezând că preoții sunt vrăjitori, după ce au fost stropiți cu agheasmă, au plecat înfricoșați. În ceasul când se citeau rugăciunile, câțiva spuneau:

— Popii lor nu vor putea face nimic. Coșciugul nu ne va urma.

După rugăciuni, părintele Damaschin le-a spus vrăjitorilor și celorlalți aflați de față:

— Luați coșciugul și veniți cu noi.

Cei trei vrăjitori s-au pierdut cu firea. S-au făcut că se ridică și iarăși s-au așezat. Le era frică să se atingă de coșciug. După cum a aflat mai târziu părintele Damaschin, de fiecare dată când încercau să se deplaseze de acolo, coșciugul se ridica, îi lovea și-i silea să cadă din nou la pământ.

Adevărat, cum să creadă misionarul că cei trei creștini erau vrăjitori și ucigași? Trifon lua parte la lucrarea misionară, Gheorghe era catehet la Luankoko iar al treilea era paznicul satului.

În cele din urmă, părintele Damaschin s-a întors spre mulțime și a strigat:

— Care dintre voi sunteți ortodocși?

— Eu, părinte! Eu, părinte!..., au răspuns câțiva tineri.

— Luați coșciugul și puneți-l în mașină.

L-au înșfăcat îndată și fără nici cea mai mică dificultate l-au urcat în mașină. Apoi s-au urcat alți cincisprezece oameni. Peste puțin timp, au ajuns la mormânt. Unii le ziceau lucrătorilor:

— Ia să vedem, vor putea preoții voștri să coboare coșciugul în mormânt, sau se va întoarce înapoi, ca ieri?

Noaptea se lăsa ușor peste jungla africană. Preoții au stropit mormântul cu agheasmă și i-au făcut cruce cu sfintele moaște. După aceea, tinerii creștini au coborât coșciugul înăuntru, l-au acoperit cu pământ și au așezat o cruce deasupra.

În ziua următoare, părintele Meletie și cei trei preoți băștinași au vizitat locul acelei drame, mai întâi pe rudele mortului și, în continuare, casele distruse de atacurile coșciugului demonic. După ce au vorbit cu cei doi vrăjitori – al treilea plecase –, le-a cerut să predea obiectele lor de vrăjitorie. Dar Trifon nu recunoștea că este vrăjitor și că are vreun obiect. În cele din urmă, după multe stăruințe, s-a dus să le aducă.

Până să se întoarcă celălalt vrăjitor, Hrisostom, a dezvăluit toate lucrările lor demonice:

— Căpetenia vrăjitorilor de aici a fost din vechime Gheorghe, care ani de zile a fost preot al comunității misionarilor protestanți. Apoi s-a botezat ortodox și a devenit catehet al enoriei. Gheorghe are un demon înfricoșător, pe care-l cheamă pentru orice problemă. În limbajul vrăjitorilor se numește „Fadom”. Când se arată, scoate flăcări pe gură și face zgomot mare când merge. Dacă-l vede cineva noaptea, poate să moară de frică.

Și al doilea vrăjitor, continuând, a spus ceva foarte înspăimântător:

— Înainte de a ne boteza, duhurile rele s-au apropiat de noi și ne-au spus: „Să nu ne dați pe mâna preotului ortodox. Lăsați-ne înăuntrul vostru, și veți vedea că noi suntem mai puternici decât Dumnezeu, pe care vreți să-L urmați. De atâția ani de când vă ajutăm, aveți ceva cu care să ne învinuiți?”

Cuvintele acestea ale vrăjitorului „ortodox” vin să întărească observația unui preot băștinaș, părintele Iacob

din Kolwezi, care a mustrat purtarea prefăcută a africanilor față de Hristos, spunându-le:

— Botezul vostru este superficial, pentru că v-ați predat sufletele diavolului. La exorcisme mărturisiți doar cu gura că vă lepădați de satana, pe când în faptă faceți voile lui.

La urmă, vrăjitorul Hrisostom s-a dus la casa lui, a adus toate obiectele vrăjitoarești și a făgăduit pocăință. Și a mai spus că fiecare vrăjitor are obiectele sale de vrăjitorie, dar cu toții știu ce are fiecare.

Peste jumătate de oră s-a întors și Trifon. A cerut ca Hrisostom să iasă afară. Apoi a îngenuncheat și a scos din buzunar ceva ca un șarpe de pânză, care avea în el mulțime de obiecte și din loc în loc multe noduri.

— Ce faci cu astea? l-a întrebat părintele Iacob.

— Cu acestea îmi ocrotesc familia, atunci când lipsesc de acasă.

Trifon a vădit două locuri unde a pus farmece. Unul a fost acela în care coșciugul s-a ridicat în picioare, înainte de a intra în sat. În al doilea loc pusese în pământ o găleată de plastic cu farmece. Însă pe aceasta o arsesse pe ascuns mama lui, cu câteva zile înainte.

[24]

Gurușii, tânărul și părintele Paisie

[Fragment din povestirile lui Dionisie Farasiotis despre câte a văzut și a trăit în India în anul 1983.]

În anii neliniștiți de studenție, viața mea era influențată de mulți factori. O foarte puternică înrăurire asupra mea o avea rugăciunea părintelui Paisie, pe care în

anumite clipe o simțeam umplând cu pace sufletul meu tulburat.

Însă, în afară de părinte, primeam influențe și de la alții. Interesul meu pentru ocultism, ezoterism, magie albă, yoga, zen, Buda, în fine, pentru toate cele asemenea acestora, nu se micșorase. Nici nu aveam o părere clară despre ele. Mi se păreau importante și dătătoare de nădejde, lucruri care m-ar fi ajutat în viață. Făgăduințele erau multe și mari... Le credeam...

Desigur, părintele mă prevestise:

— Iată, fiule, există două puteri în lume. Dumnezeu și diavolul. Depinde cu cine se înrudește cineva. Eu sunt cu Dumnezeu, cu Hristos. Aceștia cu cine sunt? Și diavolul are putere. Și el face minuni mincinoase. A fost arhanghel și-și păstrează puterea de arhanghel. Darurile lui Dumnezeu, vezi bine, nu sunt luate înapoi.

Le auzisem pe toate acestea, dar nu le credeam. Nici nu le-am respins, nici nu le-am acceptat. Eram șovăitor...

„El poate să le vadă așa” mă gândeam eu, „dar realitatea să-l depășească. Acum sunt influențat de personalitatea lui puternică și de mediul Sfântului Munte. Însă, dacă mă depărtez, poate că voi vedea lucrurile diferit”.

Astfel, m-am hotărât să le dau șanse egale și yoghinilor hinduși. M-am hotărât să-mi deschid sufletul și acestora, să trăiesc împreună cu ei. Pentru a fi cu totul neinfluențat, mi-am scos de la gât cruciulița pe care o făcuse cu mâinile lui părintele și am mers în India deschis..., binevoitor. În realitate, credeam că yoga mi se potrivește mai bine. Credeam că și aceasta este o cale către Dumnezeu.

M-am dus, așadar, în India și am trăit luni întregi într-un ashram (mănăstire hindusă) împreună cu swami (dascăli de yoga) și guruși. Când aveam 19 ani am citit

cartea „Autobiografia unui yoghin”, a lui Parahansa Yoganada. Printre multe alte ciudăţenii, vorbea şi despre unul pe nume Babaji. Acest Babaji, aşadar, era un yoghin atât de înaintat, încât devenise... dumnezeu nemuritor! Acesta îi învăţase pe oameni yoga. Era dascălul dascălilor. Lua chipul unui tânăr şi se arăta din când în când, prin veacuri, unor anumiţi ucenici aleşi. Zbura prin văzduh, trecea prin ziduri, se făcea nevăzut în faţa oamenilor, tămăduia, învia morţi; cu alte cuvinte, era unul din zeii hinduismului.

Cu puţin înainte de a pleca în India, am recitit această carte. Exact acolo, în Benares, am cunoscut un tânăr de 23 de ani din Germania, Pavis, care îmbrăţişase hinduismul. Acesta a început să-mi vorbească despre gurul şi dascălul său, care locuia într-un ashram pe Himalaia. Fusesse găzduit acolo vreme de o săptămână şi i se întâmplaseră multe lucruri cutremurătoare. Era încă uimit, încântat.

Vorbind despre dascălul său, Pavis l-a numit Babaji. Însă când a început să-mi povestească diferite întâmplări referitoare la acela, l-am recunoscut pe marele Babaji.

I-am spus:

— O clipă... Vorbeşti despre... Babaji!??

— Da! a răspuns.

— Despre Marele Babaji?!?!... am întrebat uimit.

— Da!! a răspuns cu emfază.

— Despre cel care scriu cărţile sfinte??... am întrebat din nou, ca să nu se ivească vreo răstălmăcire.

— Da, a răspuns cu şi mai mare emfază.

M-am minunat.

— În zilele noastre este pe pământ, mi-a explicat Pavis.

Într-o clipă am hotărât să mă duc să-l văd cu ochii mei..., să trag singur concluzii. De altfel, de aceea venisem

în India, asta cercetam și căutam de o viață. Să limpezesc lucrurile.

— Cum pot să ajung la el?

Mi-a explicat despre drum, autobuz, hoteluri, sat, adăposturi și în fine, despre tot ce aveam nevoie.

Ashramul lui Babaji se numea Heracan și se afla pe Himalaia, departe de orice ținut locuit. Am ajuns acolo după o călătorie cu peripeții de 800 de kilometri. Când aveam vreo problemă, se găsea pe neașteptate câte un discipol de-al lui Babaji care mă ajuta. Ashramul Heracan se afla în vârful unui deal, unde existau clădiri vechi. Un templu hindus vechi, împreună cu niște adăposturi mai noi. Pe panta bruscă erau trepte de piatră, aproape 200. Râul curgea pe la poalele dealului.

Lângă câmpie erau clădite o piramidă înaltă de cinci metri, un loc în care ardea mereu focul și alte simboluri, construite din piatră. Tot ce citisem în diferite cărți de ocultism sau din cărți de magie neagră și, în general, toate informațiile pe care le aveam despre acest spațiu larg, tot ce auzisem..., deveniseră aici realitate! Ajunsesem la izvor, găsisem centrul! Nu mai erau cărți care descriau, ci... fapte, trăiri. Nu mai erau teorii, ci viață!

Cred mai mult ca sigur că, dacă n-aș fi fost în Sfântul Munte și n-aș fi avut experiențele cu părintele Paisie, aș fi rămas în acel ashram și aș fi devenit ucenicul lui Babaji. Însă acum în sufletul meu exista o îndoială. Auzisem o părere diferită.

Mă apropiasem de poalele dealului și doar râul mă mai despărțea de trepte, când o mulțime de oameni care lucrau la ashram s-au tulburat. S-au întors toți spre vârful dealului și au început să rostească puternic „Bole baba ke tzei”, care înseamnă, după cum mi-au spus mai târziu, „Sfinte părinte biruitorule!”... Strigăt de slavă și de cinstire. Atunci l-am văzut pentru prima dată pe Babaji. A

stat puțin pe vârful dealului. Avea în jur de treizeci de ani, părul negru și lung până la umeri, cântărea aproape 140 de kilograme și înalt cam de 1,70 m.

Cobora treptele repede, cu pași mari și vioi, și primea cu plăcere și naturalețe laudele mulțimii.

Atunci mi s-a întâmplat ceva ciudat, o experiență care-mi amintea de clipele când eram hipnotizat. Deodată, pe când mă uitam cum coboară treptele, mi-am pierdut pentru câteva minute conștiința. Ca și cum mintea plecase departe de mine. Pentru o perioadă de timp îmi pierdusem simțământul sinelui meu. Nu mai aveam conștiința corpului, a gândurilor mele. Ca și cum n-aș fi existat. Un gol se crease în mintea mea. În acea perioadă de timp nu știam ce se întâmplase, ce făcusem, dacă mai existam. Primul gând care mi-a venit când mi-am recăpătat cunoștința de sine a fost: „Ce ai de zâmbești ca un idiot?“, căci observasem că un zâmbet larg mi se ivise pe față.

M-am simțit... siluit. Ca și cum cineva m-ar fi obligat să zâmbesc, pe când eu nu aveam asemenea dispoziție. Am simțit că zâmbetul larg pe care-l aveam pe față îmi confisca libertatea, venea în reacție cu inima mea, cu sentimentele mele. Eram deranjat de această întâmplare, dar pe de altă parte mi s-a aprins curiozitatea.

Între timp, Babaji coborâse dealul în ovațiile mulțimii, dând porunci și binecuvântări, și se apropiase de vizitatori. Ceilalți i se închinaseră și luaseră permișiunea lui de a rămâne la ashram. Rămăsesem doar eu și doi prieteni de-ai mei, care nu făceam nicio mișcare. Stăteam încremeniți. Nu știam ce să fac. Venise la o distanță de cinci metri de mine și am simțit spaimă. Asudasem de neliniște. Eram uimit de înfățișarea lui. Era ceva cu totul neomenesc. Adică, această ființă din fața mea avea formă – trup de om, dar nimic omenesc. Dacă

cineva mi-ar fi spus că este o nălucă sau un... extra-terestru, mi s-ar fi părut mai credibil și mi-ar fi creat o mai mică mirare.

Toate erau ciudate la el. Ochii săi aveau o asemenea intensitate, asemenea putere, încât înfricoșau. Îmi era foarte teamă și totodată eram foarte atent și... tulburat, încurcat.

Atunci s-a apropiat de mine un yoghin din garda lui – erau 4-5 în jurul său –, înfășurat în veșminte negre și având în mână o sulică cu un trident în capăt (simbolul zeului Shiva). M-a privit în ochi și mi-a spus cu un aer aspru și poruncitor:

— Scoate-ți încălțăminte și închină-i-te!

În timp ce-mi spunea acestea, pupila ochiului său a devenit uriașă, acoperea tot irisul, mi se părea toată neagră. Cunoșteam această șmecherie. Șmecherii vrăjito-rești!... Încercarea de impunere.

Cu toată frica mea, l-am neglijat total. M-am apropiat de locul unde se afla Babaji... N-am îndrăznit să mă apropiu mai mult de trei metri... de parcă în jurul lui ar fi fost un câmp cumplit! „Fie ce-o fi”... am șoptit, adresându-i generosul salut cotidian al indienilor... Mi-a arătat drumul spre ashram. Ne-a primit. Puteam să rămânem.

M-am îndepărtat cu ușurare. Am simțit acum că tensiunea pe care o aveam cât mă aflasem lângă el se micșorase.

Eram uimit. Ce era acesta? Om sigur nu era. Ce putere imensă! De ce era așa? Dumnezeu sau demon? Vrăjitor sau sfânt? Om sau spiriduș? O problemă uriașă pentru conștiința mea.

Era după-amiază când am început să urc treptele abrupte, pentru a ajunge în vârful unde se găsea ashramul. În vreme ce urcam înfricoșat, uimit, plin de

curiozitate și mirare, am simțit apropiindu-se de mine o ființă nevăzută care m-a mângâiat, m-a liniștit și m-a sprijinit, și totodată am auzit limpede înlăuntrul meu o voce care-mi spuse: „Să nu te închini la idoli și nici să le slujești lor. Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău: să nu ai alți dumnezei în afară de Mine”.

Prima poruncă pe care o dăduse Dumnezeu lui Moise, pe muntele Sinai!

În vreme ce vocea aceasta îmi răsuna încă în minte, treptele s-au terminat și m-am aflat față în față cu un templu mic neacoperit. Acolo existau diferitele zeități ale religiei hinduse. Un „dumnezeu” avea trup de om și cap de elefant, altul avea chip de maimuță, altul avea șase mâini și patru picioare. Mai erau și alte statui, adorate de locuitorii ashramului. „Dacă aceștia nu sunt idoli, atunci ce sunt?”, m-am întrebat. Aceasta a fost o descoperire pentru mine. Oamenii erau idolatri!... Precum vechii greci..., precum vechile popoare dinainte de Hristos.

Pentru ca cineva să intre în ashram, trebuia să treacă obligatoriu prin acest mic templu descoperit. Alt drum nu exista. M-au oprit și mi-au spus să-mi las încălțăminte și să trec desculț prin templu, căci locul este sfânt. Statuile erau împodobite cu flori și alte ofrande. Dacă asta nu era adorare de idoli, atunci ce era?

Am înaintat mai spre centrul templului, cu încălțăminte în mână, și am văzut o statuie neagră, lucioasă. Înfațișa un om solid, tânăr, în poziția lotusului. Mai târziu am aflat că statuia aceasta îl reprezenta pe Babaji și o făcuseră ucenicii lui din Italia. Era și aceasta în altar și o venerau împreună cu celelalte statui. Era din porțelan.

Oamenii de la ashram credeau că Babaji era zeu!!!!... Ba chiar Zeul Suprem!!!!... Încarnat!!! De aceea îl adorau în fiecare dimineață și seară.

S-a împărțit mâncarea. Am mâncat, răspândiți în grupuri, și după aceea am început să ne adunăm într-o încăpere veche, cu stâlpi groși și acoperiș, fără pereți, deschisă din trei părți. Occidentalii (europeni, americani și alții) erau aproape jumătate, dacă nu mai mult, din locuitorii ashramului.

Am fost printre primii care au intrat în acest adăpost. M-a atras muzica scoasă de două tobe mici. Cineva cânta kirtan, imn religios hindus. Peste puțin timp, s-au adunat toți și au umplut spațiul stând înghesuți, drepți, unul lângă altul. A venit și Babaji cu însoțitorii lui, care trebuie să fi fost mereu aceiași 5-6 yoghini. Cercul celor mai apropiați ucenici ai lui.

S-a așezat în centru și toți au început să treacă prin fața lui, să i se închine și să-i ofere daruri. El le lua și le dădea înapoi o parte din ele, împreună cu „binecuvântarea” lui. Toată această procesiune ținea de obicei cam două ore, poate și mai mult. Babaji era atât de... ciudat, încât nu-mi puteam lua ochii de la el. Aveam iarăși aceleași simțăminte ca și prima dată, numai că acum eram la cincisprezece metri de el. Îl priveam și încercam să-mi dau seama ce este. Să trag niște concluzii despre această ființă ciudată. Absorbeam fiecare gest din mișcările lui, fiecare amănunt din exprimările sale. Mi-am dat seama că practica multe lucruri pe care le citisem în cărțile de magie. În spatele lui, agățată de perete, o pânză mare brodată reprezenta un munte cu trei vârfuri și un soare. Am recunoscut îndată ceea ce văzusem și citisem într-o carte din Grecia despre ocultism. Era simbolul magiei înalte.

Adorarea pe care i-o arăta fiecare se deosebea în intensitate și profunzime. Oricum, toți erau absorbiți de persoana lui. S-au apropiat de trei ori de mine și m-au

îndemnat să merg și eu să mă închin lui. N-am făcut-o. M-am străduit doar să-l privesc în ochi.

La un moment dat, privirile ni s-au încrucișat. Acesta nu mă privea pe mine, concret. Privirea lui se învârtea prin sală, nu s-a oprit asupra mea. Doar că m-a străbătut pentru o clipă.

E!... În clipa aceea eu m-am pierdut de mediul în care mă aflam, am căzut în „extaz“!...(?) Ca și cum pieptul mi-ar fi devenit transparent. Am văzut prin el propria mea inimă în culori vii, în flăcări.

Mi-am revenit la fel de repede și mi-am dat seama ce mi se întâmplase. Am continuat să-l urmăresc și mai impresionat. A venit iarăși cineva și mi-a spus să merg și eu în față, să mă închin lui. Nu m-am dus... Nu știam cine este. Mi-era frică... Adică de ce trebuia să mă închin?...

Deodată, pe când era relaxat, Babaji s-a ridicat și a luat poziția lotusului cu mare intensitate și concentrare, în vreme ce ochii lui au devenit ca doi cărbuni negri și strălucitori. În fața sa se afla cineva care-l adora foarte profund și intens, lucru pe care-l manifesta prin mișcările lui, prin metaniile repetate și prin întreaga lui înfățișare. I-a oferit multe daruri, foarte bogate.

Atunci Babaji și-a ținut cu putere ochii asupra lui. Omul și-a strâns mâinile la piept și și-a lipit picioarele. A devenit ca un stâlp. Totodată a început să tremure și să danseze pe loc într-un mod nefiresc, de parcă ar fi avut arcuri sub picioarele sale îndoite, și în același timp mugea cu glas tare. Ce muget era acesta? Ca al vitelor rănite și înfuriate. L-a ținut în starea aceasta cam un minut. Apoi l-a „lăsat“ puțin și, înainte ca omul să-și revină, l-a „prins“ din nou, de data asta și mai cu putere. Se mișca în fața mea ca un compresor și mugea foarte tare. Toți au rămas fără grai și priveau uimiți! După aceea l-a lăsat de tot. „Credincioșii“ au continuat să treacă prin fața lui, pe

când el și-a reluat poziția obișnuită, stând pe jumătate întins. O fată care era lângă el vorbea către mulțime și spunea că Babaji tocmai îi dăruise acelui om „iluminarea”!!!... În felul acesta îi scurtase evoluția spirituală cu multe cicluri de reîncarnări. Nu constituia aceasta încă o dovadă că era... zeu?... Nu asta spuneau faptele sale?... Iată cum se gândea fiecare dintre cei care îmbrățișaseră concepția hindusă.

Conform punctului de vedere creștin, guru chiar are puteri supranaturale, pentru că este demonizat. Adică a îngăduit ca în sufletul lui de om să locuiască duhuri rele. Puterea care se manifestă în el este puterea spirituală a demonilor. Omul care-l adoră pe guru îi adoră pe demonii care locuiesc în el și astfel le dă dreptul de a intra și în sufletul lui. Prin urmare, „fenomenul” pe care l-am urmărit a fost procesul cuceririi unui suflet de către demoni.

Care dintre cele două păreri este adevărată?... Contradicția dintre ele este mare. Ce este „dascălul dascălilor”?... Vrăjitor ori sfânt? Dumnezeu ori demon?

Aceste întrebări mă chinuiau atunci. Trebuia să găsesc un criteriu pentru a judeca, un „taler” cu care să cântăresc, o „măsură” cu care să măsoar.

Peste puțin timp, Babaji s-a ridicat împreună cu ucenicii lui și a plecat. A trecut prin fața mea fără să-mi dau seama, deși mă străduiam să-l văd de aproape. I-am zărit doar spatele. Mi-a „ținut” mintea și nu mi-a permis să-l privesc când a trecut pe lângă mine.

Dimineața trebuia neapărat să mergem la ceremonia care se făcea în fața gurului.

De data aceasta Babaji îi primea pe ucenici în curtea camerei sale. Am intrat și noi.

Din nou, aceleași lucruri. Chipul acestei ființe era ciudat. Vedeam în fața mea o priveliște înfricoșătoare. Pe de altă parte, era doar un... om tânăr și gras.

Priveam, mă străduiam să înțeleg ceva, un element care mi-ar fi dat informații. Și a venit... Cred că copiii mici, fiind mai curați, au un instinct mai bun decât cei mari. Simt mai direct sentimentele. Trăiesc lumea prin inimă. Mintea lor nu încurcă unele lucruri, care pot să nu fie adevărate.

Așadar, o pereche de australieni se afla cam pe la jumătatea rîndului. Aveau un copil de patru ani. Deodată Babaji a cerut să i se aducă copilul. Într-adevăr, un yoghin l-a luat de la părinții lui pentru a-l duce la el.

Îndată ce copilul s-a apropiat, a început să plângă, să țipe, să se lovească și se străduia să fugă departe de el. Plânsetele lui mi-au sfâșiat inima. Părinții săi stăteau fără nicio reacție. Guru l-a luat pe copil în brațe, i-a băgat degetul mare în gură și arătătorul între sprâncene și copilul dintr-o dată... a adormit. Era somn sau altceva? Nu cumva hipnoză? Această stare l-a ținut pe copil adormit aproape pe toată perioada ceremoniei.

Refuzul copilului și frica lui m-au impresionat. Mi-am adus aminte, din Evanghelie, cu câtă bucurie și încredere Îl îmbrățișau copiii pe Hristos.

S-a apropiat iarăși de noi... Ne-a îndemnat din nou să mergem să ne închinăm lui... Nu ne-am dus!

Au trecut toți prin fața lui, în afară de noi, și după aceea ne-am împrăștiat. Peste puțin timp, au venit după noi și ne-au spus să părăsim ashramul. Nu le-a plăcut comportarea noastră! Ce făcuserăm? Pentru că nu ne-am închinat?!!...

Am căzut pe gânduri. Să plec? Fără să trag o concluzie? Fără să ajung undeva? Dar pentru asta venisem în India. Să plec cu mâinile goale?

Am cerut să-l văd pe guru. S-au dus să-l întrebe și, peste puțin timp, s-au întors să mă conducă la el. În vreme ce intram în curtea lui, mi-am făcut cruce și am cerut ajutorul lui Dumnezeu. Nu știu ce mi-a făcut de departe, dar mintea nu-mi mai funcționa bine. Ca și cum... m-ar fi părăsit. Am înaintat spre locul unde se afla. Când am ajuns la doi metri, m-am uitat să mă așez undeva, căci credeam că vom discuta.

M-a privit cu sălbăticie... înfricoșător... și cu scârbă. Și-a adunat picioarele și și-a întors fața într-o parte, ca și cum n-ar fi vrut să mă vadă, ca și cum i-ar fi fost teamă de mine, ca și cum mă scârbea, și a strigat tare:

— Get out! (Ieși afară!).

M-am pierdut și mai mult. Am privit cu mirare.

— Get out! a strigat și mai tare.

— Only one question... (Numai o întrebare...), am spus.

— No questions, here! Get out! (Aici nu se pun întrebări. Ieși afară!)

M-am întors și am plecat amețit.

[Dionisie Farasiotis s-a întâlnit pentru a doua oară cu Babaji în orașul sfânt al hindușilor, Alahabad, câteva luni mai târziu, la o sărbătoare religioasă. Acolo, „gurul gurușilor” era persoana principală a ritualurilor, la care participau yoghini și guruși din toată India, pentru a-i slăvi pe zeii hinduși. La aceste ritualuri idolatre, a participat și Dionisie, și s-a închinat la dumnezeii mincinoși. Însă, la sfârșitul sărbătorii, îl aștepta o întâmplare dure-roasă...]

Lumea a început să se împrăştie în grupuri. Guru se retrăsese. Am hotărât să plec. L-am găsit pe cunoscutul meu yoghin olandez stând pe iarbă. M-am dus să-l salut. Acesta, pe toată perioada ceremoniei, mergea gol și avea o bucată de pânză galbenă pe care și-o așternea jos când vroia să se întindă. M-am așezat lângă el pe iarbă. Am vorbit puțin. „Te voi revedea”, i-am spus și l-am bătut prietenește pe umăr. Atunci am simțit ceva care a ieșit din corpul lui și a intrat într-al meu. O putere mare m-a invadat.

M-a privit cu uimire!... S-a ridicat și a plecat fără să spună nimic. M-am grăbit.

M-am mirat și eu de ceea ce simțeam, dar și de reacția yoghinului gol. Nu înțelegeam ce mi s-a întâmplat.

M-am ridicat și am plecat la hotel. Am luat-o pe jos. A fost o plimbare lungă, care a durat multe ceasuri, căci am pornit după-amiază, pe la 4, și am ajuns la miezul nopții. Ciudată plimbare. Simțeam multă energie. Umblam pe drumuri mândru și trufaș. Nu mi-era frică de nimic și de nimeni. Nnicând în viața mea nu mă simțisem atât de puternic. Oamenii mi se părea că sunt toți la mâna mea. Eram stăpânul nebiruit. „Niciodată în viața mea n-am umblat atât de liber pe pământ”, m-am gândit.

Acest simțământ de libertate izvora din lipsa oricărei frici sau nesiguranțe. Eram sigur că pot controla orice mi s-ar întâmpla. N-a trebuit să aștept mult.

Se înnoptase și intrasem pe un drum strâmt și întunecat. La cincizeci de metri în fața mea am văzut cum vreo zece bărbați complotau împotriva mea.

I-am neglijat fără să stau pe gânduri și am înaintat drept spre ei. Când ne mai despărțeau zece metri, s-au adunat buluc și s-au aruncat toți asupra mea, alergând, cu o sălbăticie mută. Nu mi-a fost frică nicio clipă.

Când au ajuns la o distanță mică și m-au înconjurat, au înghețat. Le-a dispărut tot curajul. S-au ghemuit înfricoșați. M-am oprit și i-am privit. Unul care-mi stătea într-o parte avea în glas ceva amenințător și insultător. M-am întors, m-am uitat la el și a încetat brusc. Mi-am deschis drum printre ei, împingându-i ușor dar și... impunător, și am continuat fără să mă mai preocup de ei.

Normal, aceștia s-ar fi aruncat asupra mea, mi-ar fi luat prețioasa mea geantă cu bani și pașaport, m-ar fi lovit, m-ar fi trântit la pământ... Asemenea fenomene erau obișnuite, fiindcă oamenii de acolo se aflau în mare sărăcie și deznădejde.

Ce se întâmplase? Ce văzuseră pe fața mea, de au îngenucheat înspăimântați? Fețele lor vedeau niște oameni mâniati, nu niște copii. Mai făcuseră asta. Aveau experiență. Sigur, aceștia trebuie c-au rămas mirați de puterea ciudată care mă înconjura. Cât despre mine, știam că am „puterea” gurului, pe care cred că am luat-o... de la „prietenul” meu, yoghinul, la plecare.

Am continuat să merg. Se întunecase de-a binelea și am intrat într-un parc enorm. Căzusem intens pe gânduri. Aveam putere mare! Trăiam puterea asta!

— E lucru rău să umbli pe pământ ca un domnitor, ca un stăpân? Să nu-ți fie teamă de nimeni? Să fie toate ușoare și orice-ți dorești să-l poți avea degrabă? De ce să fie rău? mă întrebam provocator.

— Ce-ar putea să-ți stea împotrivă? mi-am continuat monologul. Pe care femeie o vei vrea și n-o s-o poți avea? Ce lipsuri bănești te vor necăji? Ce știință vei căuta și n-o vei dobândi?

Diavolul îmi crease iluzia că are nemărginita putință de a mi le oferi pe toate acestea.

Ziua următoare am petrecut-o gândindu-mă. Ce se întâmplase? Ce concluzii puteam trage? Unde era scopul

meu inițial? Cu cine erau yoghini, cu Dumnezeu ori cu diavolul? Era încă o cale spre Dumnezeu sau o cursă a diavolului, o amăgire vicleană, care-i făcea pe oameni să-și risipească viața fără scop, fără sens. Atunci n-am putut răspunde acestei dileme.

[În cele din urmă, Dionisie Farasiotis s-a hotărât să se întoarcă în Grecia, încărcat cu multe experiențe, însă obosit și tulburat. Cu toate acestea, întoarcerea n-a fost o treabă ușoară. A simțit, în chip duhovnicesc, cum asupra lui interveneau zilnic și părintele Paisie și gurușii pe care-i cunoscuse...]

Într-o dimineață, am pornit de trei ori să-mi cumpăr bilet pentru a mă întoarce în Grecia. Însă în toate cele trei cazuri m-am întors, schimbându-mi părerea.

M-am închis în camera mea supărat. Simțeam că sunt tras de mânecă. Sosise amiaza. Soarele ardea cu putere. Lumina era strălucitoare și ochii mă dureau. M-am așezat să meditez.

Mi-am adus aminte de ucenicii lui Babaji, care-mi spuneau că, „dacă-l chemi, va veni îndată”. M-am hotărât să-l chem... în ajutor.

În vreme ce meditam, mă rugam în minte: „Babaji, vino”. Curând am simțit un întuneric care-mi inunda mintea. Deranjat, mi-am deschis ochii... M-am înfricoșat de cele văzute. Întunericul se afla și în jurul meu. Cuprinsese întreaga cameră. Soarele amiezii, lumina lui, existau doar dincolo de fereastră. Camera mea scăldată de soare semăna acum cu o peșteră întunecată. Întunericul aproape că mă... înghițise. M-a cuprins o neliniște și o frică profundă.

Cu tulburare și stăruință l-am chemat pe părintele Paisie. Am strigat ca cel care se îneacă:

— Părinte, ajutor!...

Îndată un aer răcoros a început să-mi înconjoare sufletul. Întunericul a început să manifeste... sentimente. De parcă era o persoană. Nu numai înfuriat, dar turbat de răutate, dădea înapoi cu iușeală. Camera s-a luminat iarăși.

Soarele intra acum liber înăuntru. Sufletul meu se simțea puternic și liniștit.

M-am ridicat imediat, m-am încălțat, am luat geanta și m-am dus să-mi cumpăr bilet de întoarcere în Grecia. Nici analize, nici comparații, nici întrebări!

Aveam să mă întorc în Grecia.

Așteptând zborul de Grecia, la ashram, m-am întâlnit cu o veche ucenică a lui Babaji, pe care o cunoscusem sus în Himalaia, la ashramul Heracan al dascălului dascălilor. I-am povestit întâmplarea. I s-a părut normală. Avusese și ea experiențe asemănătoare și a început să-mi vorbească despre ele.

— Bine, dar de ce... întuneric? am întrebat-o.

— Babaji a vrut să-ți arate întunericul din mintea ta..., mi-a explicat.

N-am răspuns. Acesta nu era întunericul din mintea mea! Nu c-aș avea mintea „iluminată”, dimpotrivă, însă mintea mea nu are puterea de a ține razele soarelui dincolo de fereastra camerei. Nu! Apoi, am simțit că în acest întuneric se ascundea o persoană, sau, mai bine-zis, că întunericul izvora de la o persoană! Care persoană? A celui pe care l-am chemat... Babaji! Doar pe el îl chemasem, nu?

În continuare am simțit turbarea lui, atunci când i-am cerut ajutor părintelui Paisie.... După aceea s-a vădit și neputința, frica lui în fața părintelui. A plecat foarte grăbit... alergând. Asta s-o spună celor care nu au experiență și pot fi lesne convinși. Eu am trăit aceste

lucruri... Șarlatanii! Au mereu ceva de spus pentru a te amăgi... De ani de zile fac asta. Au experiență... Niciodată nu încetează să încerce. Ceva vor prinde... Dar și ucenicii sunt băgați în șmecheria asta? Bine spune poporul nostru: „Cu ce dascăl o să șezi, așa carte o să-nveți!” ... Ce primesc ca răsplată ucenicii?... Înlesniri sociale!

Această ucenică mi-a spus mai târziu că l-a căutat de departe cu mintea ei pe Babaji pentru diferite probleme, cum ar fi să găsească de lucru în India, o cameră frumoasă unde să stea, bani, diferite bucurii. Toate acestea s-au împlinit degrabă prin puterea lui guru.

Aceleași „servicii” le oferă și „Magia Albă”, și Yoga, și Vrăjitoria.

Desigur, aceste „servicii” sunt oferite de diavol, de demoni și de organele lor doar câtorva, după drepturile pe care le-au primit asupra acestora și după cât le îngăduie Dumnezeu.

Care este răsplata pe care o cer în schimb pentru aceste servicii? Să devii „al lor”, să le aparții, cu trup și suflet, dar îndeosebi cu sufletul.

M-am împotrivit imboldului. Nu, mulțumesc, nu vreau. Mă voi descurca singur. Mă voi osteni un pic mai mult. Diavolul cere mult... Nu-mi convine... Vrea — nici mai mult, nici mai puțin — sufletul meu! Nu, mulțumesc... nu-mi doresc.

M-am întors în Grecia.

[92]

4.

Demonizați

Demonizatul din Gadara

Odată Iisus și ucenicii Săi au mers cu corabia la Gadara, regiune aflată vizavi de malul galileean al lacului Ghenizaret. Acolo, îndată ce Domnul a ieșit pe uscat, s-a întâlnit cu un om din cetate, care era demonizat de multă vreme. Nu purta haine și stătea pe drumuri. Locuia prin morminte și rătăcea pe munți. Scotea strigăte nearticulate și se tăia cu pietre. Nimeni nu-l putea îmblânzi. Deseori îl legaseră cu lanțuri de picioare. Însă el sfărâma lanțurile.

Când l-a văzut Iisus de departe, i-a spus:

— Duh necurat, ieși din omul acesta!

Atunci demonizatul a scos un țipăt. Apoi a alergat, I s-a închinat și a început să-L implore:

— Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu Celui Preaînalt. Te jur pe Dumnezeu, nu mă chinui!

— Care este numele tău? l-a întrebat Domnul.

— Numele meu este Legiune, a răspuns, căci suntem mulți. Te rugăm, nu ne trimite în iad!...

Acolo în apropiere păștea o turmă mare de porci.

— ...Lasă-ne să intrăm în porcii aceștia!

Iisus le-a îngăduit. Astfel, au ieșit din om și au intrat în porci. În clipa aceea turma s-a aruncat într-o prăpastie și s-a înecat în lac. Erau aproape două mii de animale.

Păstorii au plecat îndată și au răspândit vestea în cetate și prin sate. Locuitorii au venit să vadă ce se întâmplă. Au găsit un om despre care știau că este demonizat, stând liniștit lângă Domnul, purtând haine și comportându-se firește. Cei care au văzut minunea le-au povestit cum a fost izbăvit demonizatul și cum s-au înecat porcii.

Atunci toți, înfricoșați, L-au rugat pe Domnul să plece din ținuturile lor.

Așadar, în vreme ce Acela s-a urcat pe corabie pentru a se întoarce, cel ce fusese demonizat L-a rugat să-l ia cu El. Însă Domnul n-a primit.

— Mergi la casa ta, i-a spus, și povestește-le alor tăi binele pe care ți l-a făcut Dumnezeu.

Astfel, a plecat, povestind în toată cetatea Decapole binefacerea lui Iisus.

[Marcu 5: 1-20; Luca 8: 26-39]

Copilul mut

Iisus, după preamărita Lui Schimbare la Față petrecută înaintea lui Petru, Iacob și Ioan, a coborât de pe muntele Tabor să-i întâlnească pe ceilalți ucenici. În jurul lor era multă lume. Atunci un om s-a apropiat de El și I-a zis:

— Doamne, ai milă de fiul meu! Are în el un duh necurat, care l-a amuțit. Și de fiecare dată când tabără pe el, îl trânteste la pământ. Atunci face spume la gură, scrâșnește din dinți și rămâne fără cunoștință. Le-am spus ucenicilor Tăi să izgonească acest duh, dar n-au putut.

— Neam necredincios! a strigat Iisus. Până când voi fi împreună cu voi? Cât vă voi mai îndura? Adu-l aici pe fiul tău!

I l-a adus. Duhul viclean, îndată ce L-a văzut pe Domnul, l-a zguduit pe copil. Acela a căzut la pământ și se tăvălea făcând spume la gură.

— De când i se întâmplă asta? l-a întrebat Iisus pe tatăl copilului.

— De când era mic. De multe ori, desigur, duhul l-a aruncat și în foc, și în apă, ca să-l nimicească. Dacă poți să faci ceva, fie-ți milă de noi și ajută-ne!

— Dacă vei crede, i-a spus Domnul, toate sunt cu putință.

Atunci tatăl îndurerat, cu lacrimi în ochi, a strigat:

— Cred, Doamne! Dar ajută-mă, căci credința mea nu este puternică.

Hristos, văzând că începuse să se adune lume, i-a poruncit demonului:

— Duh mut și surd, îți poruncesc: ieși din acesta și să nu mai intri niciodată în el!

Duhul a ieșit, după ce a țipat sălbatic și l-a cutremurat pe copil. Atunci acela a rămas nemișcat, ca un mort. Mulți au crezut că murise. Însă Iisus l-a luat de mână, l-a ridicat și l-a încredințat vindecat tatălui său.

Toți au rămas uimiți de această minune și L-au slăvit pe Dumnezeu.

Mai târziu, ucenicii L-au întrebat pe Domnul:

— De ce noi n-am putut să-l scoatem pe demonul acesta?

— Din pricina necredinței voastre, le-a explicat El. Vă încredințez că, dacă ați avea credință fie și cât un bob de muștar, veți spune muntelui acestuia „Mută-te de aici” și el se va muta. Niciun lucru n-ar fi cu neputință pentru voi. Oricum, neamul acesta de demoni nu iese decât prin post și rugăciune.

[Matei 17: 14-21; Marcu 9: 14-29; Luca 9: 37-43]

Demonizatul din Capernaum

Într-o sâmbătă Iisus învăța mulțimile în sinagoga din Capernaum. Toți erau uimiți de învățătura Lui, căci cuvântul Său era cu putere.

Acolo se afla un om posedat de un duh necurat. Așadar, acesta striga cu glas tare:

— Ei! Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Ai venit să ne pierzi? Știi cine ești! Ești alesul lui Dumnezeu!

Atunci Domnul l-a certat pe demon, spunând:

— Taci și ieși din omul acesta!

Îndată duhul necurat, după ce l-a aruncat la pământ pe acel om și l-a cutremurat, a ieșit din el fără să-l vatăme.

Toți au fost cuprinși de teamă și spuneau:

— Ce cuvinte sunt acestea? Iisus le poruncește duhurilor necurate cu stăpânire și cu putere și acestea ies.

Și faima Lui se întindea pretutindeni.

[Luca 4: 31-37]

Un hamal ascultător

Sfântul Averchie († secolul II) era episcop al Ierapoulului. Prin viața lui cuvioasă, nenumăratele minuni și puterea cuvântului său, a condus mulțimi de oameni la credința adevărată a Bisericii, și de aceea a fost numit asemenea apostolilor.

Din minunile obișnuite ale Sfântului făceau parte și tămăduirile celor demonizați. Într-o zi, așadar, un demon a vrut să se răzbune pe Sfântul Ierarh, pentru că-l legase cu numele înfricoșător al lui Iisus și-l silise să-l lase liniștit pe un tânăr sărman, pe care-l chinuia cumplit.

— Tu mă izgonești de aici, Averchie, dar eu te voi face să mergi fără să vrei la Roma, l-a amenințat la plecare.

Sfântul, după ce s-a întors acasă, s-a dedat rugăciunii și postului. Șapte zile s-a rugat cu post la Dumnezeu să nu-i dea demonului puterea de a-l ispiti. Și în ziua a șaptea l-a văzut în vis pe Stăpânul Hristos.

— Averchie, i-a zis, vei merge la Roma pentru a propovădui cuvântul Meu. Să ai îndrăzneală, fiindcă harul Meu te va ocroti.

— Facă-se voia Ta, Hristoase, a răspuns cu smerenie robul credincios al Domnului.

Între timp, acel demon care ieșise din tânăr a plecat departe. A ajuns la Roma și a intrat în fiica împăratului Marcu Aurelian (121-180). Era o fată de cincisprezece ani, înaltă și frumoasă, care se numea Lukila. Din clipa când a posedat-o demonul, a început să se tulbure, să-și muște mâinile, să se lovească.

Mama ei, Faustina, precum și împăratul, au fost cuprinși de mare întristare. I-au chemat pe cei mai buni doctori, au alergat la cei mai faimoși vrăjitori, au cerut ajutorul preoților zeilor lor. Însă toți s-au ostenit în zadar. Duhul rău se sălbăticea și mai tare și striga:

— Dacă nu vine Averchie, episcopul Ierapolului, nu voi ieși din ea.

Împăratul i-a cerut îndată eparhului Corneliu informații despre acesta. Și, fără zăbavă, a trimis oameni în Răsărit, pentru a-l găsi pe Averchie și a-l aduce la Roma.

Au trecut aproape două luni și Sfântul Ierarh, urmând cu credință planul dumnezeiesc, a ajuns în capitala imperiului roman.

Împăratul era dus la război și Averchie a fost primit la palat de împărăteasă, care, mirându-se de simplitatea și respectul său, i-a spus:

— Vă rugăm mult, preasfinția voastră, așa cum i-ați vindecat pe atâția săraci, faceți acum un bine și familiei imperiale. Dăruiește-i sănătate fiicei noastre. Și noi te vom răsplăti cu daruri bogate.

— Îți mulțumesc pentru buna ta intenție, i-a răspuns Sfântul. Însă mie nu-mi trebuie darurile voastre stricătioase, fiindcă m-am lepădat, după cum vezi, de zădărnicia lumii acesteia. De altfel, adevăratul nostru Dumnezeu ne poruncește să dăm în dar harismele noastre, după cum și noi le-am primit de la El în dar. Să mergem, deci, s-o vedem pe fiica ta.

Îndată ce Sfântul a intrat în camera Lukilei, demonul a aruncat-o la pământ, făcând-o să tremure și să se tăvălească. Apoi a strigat triumfător:

— Iată, Averchie, după cum ți-am spus, te-am adus până la Roma!

— Ți-ai făcut singur rău, i-a răspuns Sfântul.

După aceea le-a poruncit slugilor:

— Scoate-ți-o pe fată afară în curte.

Însă și acolo diavolul continua s-o chinuie și să strige cu fală:

— Te-am obligat să faci atâta drum în zadar, Averchie!

Atunci Sfântul, ridicându-și ochii spre cer, s-a rugat fierbinte. Și, întorcându-se către demon, l-a certat aspru, spunând:

— Iisus Hristos, vicleanule, îți poruncește să ieși imediat din fată, fără s-o vatămi cu ceva!

Atunci demonul, din leu sălbatic ce era, s-a făcut iepuraș fricos, și a început să-l implore pe Sfânt:

— Te jur și eu în numele lui Hristos, nu mă trimite în pustie sau în altă parte, ci acolo unde am locuit până acum.

— Bine, nu te duce în pustie. Mergi în locul unde se află tatăl tău. Dar, întrucât m-ai făcut să vin până aici, îți poruncesc și eu în numele lui Iisus să ridici această piatră, s-o duci la Ierapol și s-o lași la poarta de sud.

Aceasta i-a poruncit Sfântul, arătându-i un bolovan de alături, care era altarul idolilor, gravat cu mare meșteșug. Și demonul a ascultat într-o clipă, ca sclavul pe stăpânul său: a ieșit din față și a ridicat bolovanul acela, oftând adânc. Apoi, ținându-l, a ieșit din curte, s-a înălțat în văzduh și s-a pierdut la orizont.

Cu toții au văzut creatura aceea înfricoșătoare și s-au înspăimântat. Demonul a dus piatra la Ierapol, lăsându-o unde-i poruncise Sfântul.

Între timp, Sfântul Averchie a încredințat-o pe fată, eliberată de-acum de demoni, mamei sale. Și după câteva zile a părăsit Roma, întorcându-se la turma lui.

Mai târziu, când la vârsta de 72 de ani a plecat spre Ierusalimul ceresc, ucenicii lui, la dorința sa, i-au îngropat trupul sfințit lângă piatra aceea uriașă care fusese cărată de la Roma de către hamalul cel ciudat.

[3]

Puterea postului

Un tânăr demonizat a fost dus odată la chiliile din pustia Nitriei, pentru a fi tămăduit prin rugăciunile părinților. Însă aceia, din smerenie, se fereau să facă asta. Multă vreme a fost chinuit omul cel sărman, până ce unui părinte i s-a făcut milă de el, i-a făcut semnul crucii cu

crucea de lemn pe care o avea la brâu și a izgonit duhul rău.

— Dacă m-ai scos din sălașul meu, i-a spus demonul, voi veni la tine.

— Vino, i-a răspuns părintele cu îndrăzneală.

Astfel, demonul a intrat în el și l-a chinuit vreme de doisprezece ani! Părintele a făcut multă răbdare și l-a războit pe vrăjmaș cu post aspru și rugăciune neîncetată. În toți acești ani n-a băgat în gură mâncare gătită. Doisprezece sâmburi de curmale era mâncarea lui zilnică.

În cele din urmă, demonul s-a îndepărtat.

— De ce pleci? l-a întrebat părintele. Eu nu te alung.

— Postul tău m-a nimic! a strigat acela și s-a făcut nevăzut.

[95]

Avva Loghin și avva Zinon

Au dus odată un demonizat la părintele Loghin. Și acela din smerenie le-a spus:

— Nu-l pot tămădui. Mergeți mai bine la avva Zinon.

S-au dus așadar la avva Zinon, care a început să citească rugăciuni pentru a-l izgoni pe demon. Acela, într-adevăr, a ieșit din om. Dar în vreme ce se depărta, a strigat:

— Crezi că din pricina ta plec, avva Zinon? Iată, în ceasul acesta se roagă împotriva mea avva Loghin. De rugăciunea lui mi-e frică și am ieșit. Pe tine te nesocotesc!

[79]

Sfântul Partenie

Purtătorul de Dumnezeu Partenie, episcop de Lampsak († secolul IV), cu harul Domnului, care îl adumbrea pentru smerenia și iubirea lui de oameni, săvârșea multe minuni, mai ales tămăduiri ale demonizaților. Dintre multele minuni scrise în sinaxarul său, vom povesti în continuare două.

Odată Sfântul a fost vizitat de un om care avea un demon în el, dar fără ca el sau altcineva să știe asta. Însă ierarhul, luminat de Dumnezeu, a priceput. Așadar, atunci când omul l-a salutat, dinadins nu i-a răspuns. Văzându-l demonul că tace ca un mut, s-a înfuriat și i-a strigat:

— Noi am venit să te vedem și să te salutăm și tu nu vrei nici măcar să spui două vorbe?

— Iată, m-ai văzut, a răspuns Sfântul liniștit.

— Te-am văzut și am priceput ce poamă ești, a zis vicleanul cu mânie.

— Așadar, de vreme ce m-ai văzut și ai priceput, ieși din făptura aceasta a lui Dumnezeu, i-a poruncit episcopul.

Vocea demonului era acum tremurătoare, înfricoșată:

— Sălășluiesc în omul acesta de mulți ani, de când era copil, și nimeni n-a știut până acum... Tu m-ai dat în vileag... Unde să mă duc, dacă mă scoți afară? Nu știi...

— Tu ieși și, dacă vrei, eu îți voi da un alt om în care să locuiești, i-a făgăduit Sfântul.

Demonul a ieșit imediat din omul acela.

— În cine să intru acum? l-a întrebat demonul.

— Iată un om! Intră în mine! i-a spus Sfântul, și și-a deschis gura.

Atunci demonul, ca și cum ar fi fost ars de un foc, a fugit jelind și strigând:

— Vai de mine! Numai când te văd mă pârjolesc!
Cum să îndrăznesc să intru în tine?

Astfel, s-a făcut nevăzut.

Omul cel izbăvit, cutremurat de minune, i-a mulțumit Sfântului și L-a slăvit pe Dumnezeu.

*

După un timp, un preot și preoteasa lui l-au adus la Sfântul Partenie pe fiul lor, Micon, care era chinuit de un demon foarte sălbatic și, căzând la picioarele sale, l-au implorat cu lacrimi:

— Fă-l bine pe copilul nostru, cinstite ierarh!...

Însă Sfântul i-a aruncat o privire severă tânărului Micon și a zis:

— Acest om jalnic nu e vrednic de vindecare! Știți bine de câte ori v-a înjurat, de câte ori v-a amărât cu purtarea lui necuvioasă. Nu L-ați rugat voi pe Dumnezeu să-l cumițească? Lăsați-l, așadar, să fie chinuit pentru folosul lui sufletesc!

Însă părinții, fiindu-le milă de copilul lor, i-au cerut stăruitor să-l tămăduiască.

Atunci Sfântul cel milostiv, pentru a nu-i întrista, s-a rugat cu ardoare la Domnul. Și, înainte de a termina, tânărul s-a izbăvit de duhul rău.

[29]

Cuviosul Pavel și demonul

Ucenicul lui Antonie cel Mare, cuviosul Pavel, avea harisma de a-i alunga pe demoni.

L-au adus, așadar, odată la Sfântul Antonie pe un demonizat care înjura chiar și cerul.

— Lucrarea mea nu e să scot asemenea demoni, a spus Sfântul. Harisma aceasta o are Pavel.

Atunci s-a dus la cuviosul Pavel și i-a spus:

— Avva Pavel, scoate demonul din omul acesta, ca să se întoarcă acasă sănătos.

— De ce nu-l scoți tu?

— Eu n-am timp. Am altă treabă.

Sfântul Antonie cel Mare i-a lăsat și a plecat. Cuviosul Pavel s-a rugat fierbinte și s-a întors spre demon:

— Avva Antonie a zis să ieși din omul acesta.

— Nu ies, ticălosule, i-a răspuns acela.

— Ieși! Avva Antonie a spus!

Demonul a început să-l înjure și pe Sfântul Antonie cel Mare.

Atunci cuviosul a ieșit din chilia sa pe la amiază, s-a suit pe o piatră înfierbântată de soare și a strigat:

— Doamne Iisuse Hristoase, nu voi coborî de pe această piatră, nu voi mânca și nu voi bea nimic până ce voi muri, dacă nu scoți duhul cel rău și nu-l eliberezi pe robul Tău.

Înainte să-și termine cuviosul rugăciunea, demonul a dispărut.

[70]

„Roadele” calomniei

Sfântul Isidor, presbiterul Schitului, avea un ucenic virtuos, pe diaconul Pafnutie. Pe diaconul acesta l-a invidiat odată un monah care, din păcate, devenise unealtă al satanei. Și ce-a făcut omul acesta fără frică de Dumnezeu? În ceasul rugăciunii de obște a ieșit din biserică, a luat o carte de-a lui și, fără să-l vadă cineva, a

lăsat-o în chilia lui Pafnutie. După aceea s-a dus la avva Isidor și i-a spus:

— Un frate mi-a furat cartea cutare.

— Ce spui? Niciodată nu s-a întâmplat asta în Schit!

— Totuși! Dă-mi doi părinți ca să căutăm prin chilii.

Și, într-adevăr, au început să caute. La urmă au mers și la chilia diaconului, unde au găsit cartea. Monahul l-a luat și l-a dus la presbiter, în biserică. Îndată Pafnutie, în fața tuturor celor aflați în biserică, i-a pus metanie cuviosului Isidor, spunând:

— Am păcătuit, părinte, pedepsește-mă!

Avva i-a dat canon să nu se împărtășească vreme de trei săptămâni. În perioada aceasta virtuosul Pafnutie, de fiecare dată când era slujbă în biserică, punea metanie în fața părinților și îi ruga:

— Iertați-mă pentru păcatul pe care l-am făcut!

După cele trei săptămâni a mers să se împărtășească. Însă, îndată, monahul care l-a învinuit pe nedrept a fost demonizat și a început să strige:

— Eu l-am învinuit pe nedrept pe robul lui Dumnezeu!

Toți părinții s-au rugat în biserică pentru a fi izbăvit de demon, dar fără niciun rezultat. Atunci cuviosul Isidor a spus în fața tuturor:

— Avva Pafnutie, tu trebuie să te rogi, căci pe tine te-a învinuit pe nedrept. Doar rugăciunea ta îl poate vindeca.

Și, într-adevăr, îndată ce s-a rugat Pafnutie, demonizatul s-a tămăduit.

[76]

Un pahar cu vin

Odată, avva Xantie a ajuns mergând pe jos într-un oraș vecin, Terenuthi. Și, sosind acolo, obosit cum era, i-au adus puțin vin.

Între timp, în oraș s-a răspândit vestea venirii sale. Așadar, niște oameni i-au adus un demonizat, pentru a-l tămădui.

Demonul, când l-a văzut pe avva, a început să-l batjocorească:

— La bețivanul ăsta m-ați adus?

La început, părintele, din smerenie, nu voia să-l vindece pe demonizat. Însă, după aceea, pentru a-l nimici pe demon, i-a spus:

— Cred că puterea lui Hristos te va scoate din făptura aceasta a Lui, înainte de a goli paharul acesta.

Și, într-adevăr, îndată ce a început să bea vinul, demonul a strigat:

— Mă pârjolești, mă pârjolești!

Și, înainte de a-l bea pe tot, cu harul lui Hristos, demonul a ieșit din omul acela.

[75]

Porunca lui Iisus

Avva Daniil povestea că în Babilon trăia o fată demonizată. Tatăl ei, care era unul din stăpânitorii aceluiaștinut, l-a cunoscut pe un monah și i-a cerut ajutor.

— Nimeni n-o poate tămădui pe fiica ta, i-a spus acela, decât anahoreții pe care-i cunosc. Dar și aceștia, dacă-i rogi, nu vor vrea s-o vindece, din smerenie. De aceea, iată ce vom face: când vor veni la piață, ca să-și

vândă rucodeliile, vom merge și noi, să ne prefacem că cumpărăm. Și, când îi vei aduce acasă pentru a le plăti, le vom spune să se roage. Cred că în felul acesta fiica ta se va tămădui.

Au ieșit, așadar, în piață și au întâlnit un monah care vindea coșuri. Tatăl fetei s-a apropiat de el, a cumpărat câteva și l-a luat acasă pentru a-i plăti.

Când a intrat monahul în casă, fata demonizată s-a apropiat de el și i-a dat o palmă. Iar acela, crezând în porunca Domnului, și-a întors și obrazul celălalt. Atunci demonul n-a rezistat și a strigat:

— O, putere nebiruită! Porunca lui Iisus mă izgonește!

Și în clipa aceea fata s-a eliberat de demon.

[87]

De ce se tem demonii și ce iubesc ei

Odată, pe când fericitul Ioan Bostrinul se afla cu treburi în Antiohia Siriei, au fost duse la el patru femei demonizate, care spuneau multe, fiind înrâurite de diavoli.

Ioan, ascultându-le, le-a întrebat despre diferite lucruri, cum ar fi căderea demonilor din rai, despre fructul pe care l-a mâncat Adam, despre șarpe și altele, pe care nu le vom spune aici, din pricina slăbiciunii multora. Însă, pe două dintre acestea, care sunt spre zidirea sufletului, le vom povesti în continuare.

— Vă e frică de rugăciunea împărătească „Tatăl nostru...”, de Psalmul 90 „Cel ce locuiește întru ajutorul Celui-Preaînalt” și de „Cu noi este Dumnezeu” al prorocului Isaia?

— Da, au răspuns femeile demonizate, pentru că rugăciunile acestea sunt de folos.

— Dar de „Să învie Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii...”?

— Încetează, nu mai spune cuvintele acestea, au strigat demonii. În toată Scriptura nu există vreun alt cuvânt care să ne zădărnicească puterile precum acesta!

— De care lucruri ale creștinilor vă temeți?

— Aveți, într-adevăr, trei lucruri mari: unul îl purtați la gât, cu unul vă scăldați în biserică și altul este cel pe care-l mâncați la Liturghie.

Se refereau la Sfânta Cruce, la Sfântul Botez și la Sfânta Împărtășanie.

— Din acestea trei, de care vă temeți mai mult?

— Dacă păziți bine lucrul cu care vă împărtășiți, nimeni dintre noi nu va putea face rău vreunui creștin.

Cuviosul Ioan L-a slăvit pe Dumnezeu pentru cele auzite și a întrebat iarăși:

— Ce religie iubiți dintre cele care există pe lume?

— Le iubim pe cele care n-au niciunul dintre cele trei lucruri pe care le-am spus și care nu-L mărturisesc ca Dumnezeu sau Fiul al lui Dumnezeu pe fiul Mariei.

— Dar voi cum de L-ați mărturisit ca Fiul al lui Dumnezeu atunci când i-ați spus: „Ce ai cu noi Iisuse, Fiul lui Dumnezeu”?

Atunci demonii au tăcut pentru puțin și după aceea au răspuns:

— Am spus că este Fiul lui Dumnezeu nu pentru că am vrut, ci pentru că ne-a silit puterea Lui. Și asta pentru a-i rușina pe iudei, care-L huleau și-L numeau nelegiuit.

Pe acestea și multe altele le-a descoperit diavolul prin gura demonizaților în fața multora, care au spus și altora ce-au văzut și au auzit.

[6]

Smerenia hoșului

O fată suferea deseori de ispite diavolești. Sărmanii ei părinți au dus-o atunci la diferiți monahi, cerându-le să se roage pentru ea, dar nu se putea vindeca. În cele din urmă, unul dintre aceștia, pe care părinții ei îl iubeau mult, le-a spus:

— Dacă vreți ca fiica voastră să se facă bine, duceți-vă în pustie. Acolo veți găsi monahi sfinți, și cred că prin rugăciunile lor se va tămădui.

Astfel, părinții au luat drumul pustiei. Tocmai atunci s-a întâmplat să iasă în lume un monah. Când l-au zărit venind din depărtare, un val de bucurie le-a umplut inimile.

— Dumnezeu s-a milostivit de noi, au spus, și ni l-a trimis pe acest monah sfânt, pentru a nu ne chinui prin pustia cea nemărginită.

Când acela s-a apropiat, părinții i-au căzut la picioare împreună cu fiica lor, rugându-l:

— Fata noastră, frate, este ispitită de demon. Pentru iubirea lui Hristos, roagă-te să fie eliberată!

— Eu, a răspuns acela, nu sunt dintre monahii aceia care-o pot vindeca. Sunt păcătos și nevrednic.

— Pentru Dumnezeu, au stăruit părinții, arată puțină dragoste! Fie-ți milă de noi și roagă-te pentru ea!

— V-am spus că sunt păcătos și nevrednic, a stăruit și el.

Părinții credeau că vorbește așa din smerenie și au continuat să se roage de el, însă monahul răspundea mereu cu aceleași vorbe. În cele din urmă, văzând lacrimile lor, s-a emoționat. A scos atunci din traistă o carte mică și le-a spus:

— Credeți-mă, cartea aceasta am furat-o de acolo, de aceea am plecat.

Imediat ce a rostit aceste cuvinte, demonul a ieșit din față. N-a suportat nici smerenia monahului, nici credința părinților.

[73]

Tămăduitori sinaiți

Cuviosul Moise Faranitul s-a nevoit în secolul al IV-lea, vreme de 73 de ani, în pustia Sinai. Era cu adevărat un al doilea prooroc Ilie, căci și el primea îndată tot ce cerea de la Dumnezeu.

În Postul Mare se închidea în peștera lui, luând cu el doar douăzeci de curmale și o cană cu apă. Până în Joia Mare nu primea pe nimeni. Singura lui lucrare în perioada aceasta era rugăciunea neîntreruptă.

Într-unul dintre Posturile Mari, unul dintre domnitorii ismaeliți ai regiunii, care se numea Vedian, a fost demonizat. Rudele și prietenii lui l-au luat și au plecat spre cuvios, crezând că el îl va putea tămădui. Însă, când s-au apropiat, ajungând la două sute de metri de peștera lui, demonul l-a aruncat la pământ pe bolnav și a început să strige cu putere:

— Ah, cât de mult mă împinge și mă izgonește! De atâția ani mă străduiesc, dar n-am putut câtuși de puțin să-l împiedic pe acest bătrân ticălos să-și facă rugăciunea și canonul!

Și, spunând acestea, a ieșit din bolnav. Vedian, tămăduit de-acum, împreună cu însoțitorii săi, au crezut în Hristos și au fost botezați mai târziu chiar de către cuviosul Moise.

*

Vas ales și faimos al pustiei Sinai a fost și cuviosul Orentie (secolul VI), care cu puterea lui Dumnezeu săvârșea multe minuni.

Odată la muntele Sinai au venit o patriciană de vază împreună cu fiica ei cea mică, care era demonizată. Aflând patriciana despre marea virtute a cuviosului, a vrut să meargă pentru a i se închina. Acela n-a lăsat-o să facă asta. Din iubire, însă, a luat un ciorchine de struguri și i l-a trimis. Și, când a văzut demonul ciorchina, a început să strige:

— Avva Orentie, de ce-ai venit aici?

Și, după ce a cutremurat-o cu putere pe fată, a plecat din ea pentru totdeauna.

[84]

„Eu sunt duhul desfrânării”

La Lavra Sfântului Eftimie cel Mare († 473), trăia un monah de origine romană, Emilian. Într-o noapte de sâmbătă spre duminică, a fost războit cu putere de demonul desfrânării. Însă nu s-a împotrivit cu vitejie. Mîntea i-a fost răscolită de cugete rușinoase.

La slujba utreniei, în vreme ce cuviosul Eftimie mergea spre biserică, l-a întâlnit pe Emilian într-un loc întunecos. A simțit imediat duhoarea demonică și a suflat zicând:

— Dumnezeu să te nimicească, duh necurat!

În clipa aceea, monahul a căzut la pământ spumegând, căci era stăpânit de demon. Cuviosul a cerut să i se aducă lumină. Apoi le-a vorbit spre învățătură părinților care erau de față:

— Uitați-vă la acest monah! S-a nevoit bine din anii tinereții lui și a trăit plăcut în fața lui Dumnezeu până

acum, păstrându-și curăția trupească. Însă, pentru că a fost puțin târât în plăcerea trupească, demonul a intrat în el. De aceea vă spun neconținut că trebuie să îndepărtăm orice închipuire rușinoasă. Și, chiar dacă nu ne desfrânăm cu trupul, de vreme ce primim cugete trupești, ne desfrânăm cu cugetul. De aceea, să ne păzim mintea curată și s-o ferim de închipuirile rușinoase.

Un ascet, după cum mi-au povestit niște părinți egipteni, avea faimă de Sfânt. Însă, îngăduind cugetelor murdare să intre în el, L-a mâniat pe Dumnezeu. Odată s-a îmbolnăvit grav. Mulți creștini au alergat lângă el, ca să-l binecuvânteze înainte de a muri. Printre ei se afla și un străvăzător. Acesta a văzut pregătirile pentru înmormântarea părintelui, dar cu ochii duhovnicești a văzut și altceva: pe tartorul iadului ținând în mână un trident. Îl afunda în inima părintelui și îi scotea sufletul în chip chinuitor. A auzit atunci un glas din cer, care spunea: „După cum acesta nu m-a odihnit nici măcar o zi, așa nici tu să nu încetezi să-l chinui și să-i scoți sufletul”.

Ni le-a povestit pe toate acestea, a spus la urmă cuviosul Eftimie, pentru a ne păzi de iubirea de plăceri trupești, încât în ceasul morții noastre să nu ne aflăm în dureri înfricoșătoare. Dumnezeu a îngăduit ca acest frate să fie stăpânit de demon, pentru ca noi și mulți alții să ne cumișim. Veniți acum să ne rugăm la Dumnezeu, care dă învățătură, dar nu omoară, să-l elibereze pe robul Său de duhul cel necurat al desfrânării.

Acestea le-a spus cuviosul. Și, îndată ce s-a rugat, demonul a ieșit, strigând:

— Eu sunt demonul desfrânării!

Locul acela s-a umplut îndată de duhoare, de parcă cineva ar fi ars pucioasă.

Emilian s-a eliberat de cugetul desfrânării și de atunci a devenit „vas ales”. [45]

Cuviosul Petru Isihastul

Pe când avea doar șapte ani, cuviosul Petru Isihastul († secolul V) și-a părăsit evlavioșii părinți din Podos și a plecat spre locurile de nevoie din Galatia. De acolo s-a dus în Palestina și mai târziu în Antiohia, unde s-a închis într-un mormânt și s-a dedat postului și rugăciunii. A făcut multe minuni și a dobândit faimă mare în regiunea din jur.

Odată i-au adus un bucătar care era demonizat, pentru a-l tămădui. Cuviosul, după ce s-a rugat, l-a întrebat pe demon:

— Spune-mi, de ce ai pus stăpânire pe făptura aceasta a lui Dumnezeu?

Acela n-a vrut să răspundă. Însă frica l-a silit să mărturisească adevărul, așa cum îl mărturisește osânditul în fața judecătorului.

— În Iliopolisul Siriei, a început să povestească, s-a îmbolnăvit odată stăpânul acestui bucătar. Stăpâna lui stătea lângă bărbatul ei bolnav, pentru a-l îngriji. În casa lor erau și câteva fete slujnice, care discutau despre viața monahilor din Antiohia și se minunau de puterea lor împotriva demonilor. Ele, fiind doar niște copile, au început să se joace. Se prefăceau că înnebunesc, iar bucătarul acesta, purtând o haină de piele și înfățișând un monah, le exorciza. În ceasul când se petreceau aceste lucruri, eu stăteam lângă ușă. Și, neputând să suport câte laude se spuneau despre monahi, am vrut să aflu singur care este puterea lor. De aceea am intrat în bucătar și așteptam să văd în ce fel mă vor scoate monahii din el. Însă acum am înțeles și nu-mi mai trebuie altă experiență. Ies îndată.

Și, spunând acestea, a plecat degrabă, lăsându-l pe bucătar liber.

*

Făcătorul de minuni Petru a vindecat mai târziu și un țăran demonizat, însă de data aceasta după multă trudă.

— Cine ți-a dat îngăduința de a-l stăpâni pe acest om? l-a întrebat pe demon.

Acela a tăcut.

Cuviosul a îngenuncheat și s-a rugat:

— Arată-i, Dumnezeul meu, acestui necuvios, puterea ucenicilor Tăi.

Peste puțin timp, s-a ridicat și l-a întrebat din nou pe demon. Însă acela iarăși a tăcut.

Străduința cuviosului a continuat până la ceasurile trei după-amiază. Atunci, după rugăciuni foarte fierbinți și stăruitoare, s-a ridicat și a strigat:

— Nu-ți poruncește Petru, ci Dumnezeul lui Petru. Răspunde, căci te silește puterea Domnului!

De data aceasta demonul cel nerușinat s-a supus și cu voce puternică a mărturisit:

— Pe omul acesta l-am văzut într-o zi pe muntele Aman, unde locuiesc eu, bând apă dintr-un izvor, și am vrut să-l fac sălaş al meu.

— Acum hai, ieși afară! i-a spus cuviosul. Îți poruncește Hristos, Care S-a răstignit pentru oameni.

Demonul a plecat imediat și demonizatul a fost izbăvit.

[32]

Demonizarea celui ce a săvârșit adulter

Cuviosul Simeon cel nebun pentru Hristos († 590) avea în Emesul Siriei, unde locuia, un prieten virtuos și evlavios, pe diaconul Ioan.

Tânărul fiu al lui Ioan, dimpotrivă, era risipitor și fără frică de Dumnezeu. Odată a păcătuit pe ascuns cu o femeie măritată. Însă, în clipa în care a ieșit din casă, a fost stăpânit de demon.

După câteva zile, cuviosul Simeon l-a văzut jucându-se cu niște tineri de seama lui, alergând în afara cetății. Cu harisma lui străvăzătoare și-a dat îndată seama că fiul prietenului său a căzut în păcatul adulterului și că din pricina asta fusese demonizat. Vrând, așadar, să-l tămăduiască, dar și să-l cumințească, le spuse tinerilor:

— Dacă nu mă băgați și pe mine în joc, nu vă voi lăsa să mai alergați.

Și a început să arunce cu pietre în ei.

L-au băgat în joc și i-au spus să meargă în echipa în care era și fiul lui Ioan. Însă el, dinadins, s-a dus în cealaltă echipă.

Când au început să alerge, cuviosul s-a aruncat asupra tânărului demonizat și, fără ca cineva să priceapă, l-a lovit în bărbie, spunând:

— Altădată să nu mai săvârșești adulter, neisprăvitule, și demonul nu te va mai poseda.

Demonul a început să-l zguduie. S-au adunat cu toții în jurul lui. Cum stătea el căzut la pământ și spumega, îl văzu pe cuviosul Simeon izgonind din el un câine negru, lovindu-l cu o cruce de lemn.

Când, după mai multe ceasuri, și-a revenit, l-au întrebat ce-a pățit. N-a putut să le spună nimic, decât acestea:

— Cineva mi-a spus ca altădată să nu mai desfrânez.

Însă, după moartea cuviosului, ca și când mintea i s-ar fi limpezit, le-a povestit tuturor întâmplarea îndeamănunt.

[48]

Demonul și varza

În secolul al VI-lea, la Valeria, regiune italiană, trăia un om sfânt, Echitie, care pentru virtutea și înțelepciunea sa, era duhovnicul a multe mănăstiri și eparhii.

Odată, într-una dintre acestea, o maică s-a dus în grădină. Acolo a văzut o varză și a dorit-o. A smuls-o și a mușcat din ea cu lăcomie, fără s-o binecuvânteze cu semnul crucii. Îndată a fost demonizată și a căzut la pământ.

În vreme ce se chinuia, l-au chemat repede pe Echitie s-o ajute cu rugăciunea lui. Și, într-adevăr, acela a venit și, de cum a intrat în grădină, demonul a început să se apere prin gura maicii:

— Ce-am făcut? Doar că am stat pe varză. Maica a venit și m-am mușcat. Astfel am intrat în ea.

— Pleacă din roaba lui Dumnezeu, a strigat cu furie Echitie, și altădată să nu mai vii.

Demonul a plecat îndată și nu s-a mai apropiat de maică.

[21]

Legiunea

Evlaviosul Fortunatos era în secolul al VI-lea episcopul Tudertiei, vechi oraș italian, situat între Tuscia și Umbria, la nord de Roma. Acest ierarh sfânt primise de la Dumnezeu harisma de a izgoni demonii, încât deseori, cu rugăciunea lui puternică, alunga legiuni întregi de demoni din oameni, după cum se vede și din următoarea întâmplare.

O femeie cucernică din Tuscia a fost invitată împreună cu proaspăta ei noră la târnosirea unei biserici a Sfântului Mucenic Sebastian. Însă, în noaptea dinainte, nora ei a fost biruită de plăcerile trupești și l-a provocat pe bărbatul său la unire trupească.

Dimineața, conștiința o osândeă, dar, de rușinea lumii, a fost nevoită să meargă la târnosire. Însă îndată ce moaștele Mucenicului Sebastian au intrat în biserică, un duh rău a posedat-o pe tânăra femeie și a început s-o chinuie în fața oamenilor.

Creștinii au ridicat-o pe fată și au dus-o acasă. Demonul continua s-o chinuie și, de aceea, rudele ei au dat-o pe mâna vrăjitorilor. Adică au ales să-i nimicească sufletul, pentru a-i înzdrăveni provizoriu trupul prin meșteșugurile vrăjitorești!

Așadar, vrăjitorii au dus-o la un râu, au afundat-o în apă și rosteau descântece pentru a-l scoate pe demon din ea. Însă Dumnezeu a îngăduit ceva cutremurător: demonul a ieșit prin vrăjitorii, dar în aceeași clipă în ea a intrat o legiune întregă. Astfel, fata a început să se lovească atât de tare și să strige cu atâtea voci, câte erau și duhurile care o stăpâneau.

Atunci părinții ei au gândit înțelept. După ce și-au recunoscut greșeala și necredința lor, au dus-o la

evlaviosul episcop Fortunatos. Acela a ținut-o aproape de el și s-a dat rugăciunii fierbinți. Cu cât legiunea demonilor se împotriva mai tare, cu atât mai mult se ruga acela. În cele din urmă, după câteva zile, a eliberat-o de demoni și a încredințat-o părinților ei sănătoasă.

[21]

Sfânta Cruce

Un monah pe nume Grigorie din Armenia, care se nevoia în pustia Sinai, a fost stăpânit de un duh necurat. Demonul îl silea să strige neîncetat, cu atâta putere, încât nu-i lăsa pe niciunul din vecinii lui să doarmă.

Într-o zi stătea împreună cu câțiva părinți, care veniseră să-l mângâie. Deodată, a început să strige în limba armeană:

— Să nu vii încoace! Să nu te apropii! Mă pârjolești! Să nu vii! Nu mă atinge!

Ce se întâmplase? În ceasul acela venea un monah care purta la gât o cruce de argint. În cruce avea un mic fragment din Sfânta Cruce a lui Hristos.

Monahul s-a apropiat. Când l-a văzut demonizatul, a început să se lovească și să strige și mai tare. S-a ridicat și a început să fugă, ca și când ar fi fost ars de foc. Atunci părinții l-au prins, l-au legat cu multă greutate și i-au pus la gât neprețuita cruce. Și s-a eliberat îndată de duhul necurat.

[90]

Cuviosul Petru din Atroa

Arzând de iubirea dumnezeiască, cuviosul Petru din Atroa († 837) a părăsit, la vârsta de optsprezece ani, locurile sale natale din Efes și a urcat pe muntele Lagutis din Frigia. În continuare, călăuzit de însăși Maica Domnului, s-a îndreptat spre pustia Kriptis. Acolo s-a făcut monah. După ce s-a nevoit și a fost aspru încercat vreme de câțiva ani prin trăirea lui ascetică, a fost hirotonit preot. După săvârșirea acestei Taine, pe când ieșea din biserică, un demonizat s-a aruncat asupra lui, strigându-l pe nume. Însă îndată s-a liniștit și a fost eliberat de demon.

Aceasta a fost prima minune a cuviosului. Vor urma și multe altele, care-l vor arăta războinic nebiruit împotriva duhurilor întunericului.

La vârsta de treizeci și doi de ani a devenit egumen. Vreme de zece ani a trăit cu monahii săi în pace, dar, în anul 815, prigoana împăratului iconomah Leon al V-lea Armeanul (813-820) i-a despărțit și i-a împrăștiat. Temnițele s-au umplut de clerici și monahi, luptători ai Ortodoxiei și ai sfintelor icoane.

*

Într-o zi, cuviosul Petru trecea prin fața unei mănăstiri de maici. Măicuțele au ieșit pentru a primi binecuvântare. Una dintre ele fusese lovită de o boală ciudată: o mână de-a ei se mișca spasmodic în față, trăgând după ea întregul trup.

Maica, văzându-l pe cuvios, s-a aruncat asupra lui fără să vrea, întinzând mâna bolnavă. Acela a priceput că are de-a face cu diavolul și i-a zis:

— Duh necurat, îți poruncesc, în numele lui Hristos, să nu mai ai putere asupra făpturii acesteia!

În clipa aceea, mâna maicii s-a vindecat.

*

În anul 820, împăratul Leon a fost ucis. I-a urmat pe tron Mihail al II-lea (820-829), iconomah și el, însă nu atât de sever.

În primul an al domniei lui, un senator, cinstit cu rangul de consul, a dus-o în fața episcopilor și egumenilor eretici pe soția lui demonizată, care avea deseori crize de nebunie. Însă exorcismele lor n-au adus niciun rezultat. În cele din urmă, consulul a dus-o pe demonizată la cuviosul Petru. Și acela, doar prin semnul crucii, a izbăvit-o de demon.

Mai târziu, consulul i l-a adus pe un tânăr, rudă de-a lui, care avea statură și putere neobișnuite. Suferea, după cum credeau ei, de o boală misterioasă. Era însă demonizat. Când părintele și-a pus mâinile peste el pentru a-l vindeca, acela a strigat:

— Crezi că poți învinge puterea noastră? Ce poate face un om în fața unei legiuni de demoni?

Cuviosul s-a datat rugăciunii. Demonii au început să plece încet, unul după altul.

Deodată tânărul, înainte de fi eliberat de tot, s-a ridicat și a plecat. S-a dus la Constantinopol, pentru a se înrola în oastea revoluționară a răzvrătitului Toma Capadocianul, care asedia atunci capitala.

Însă cuviosul nu s-a lăsat. A început să se roage fierbinte celor doi doctori sfinți, Cosma și Damian, cerându-le să-l ajute pe demonizat. Și minunea s-a întâmplat: acolo, în tabăra lui Toma, înainte de a intra în Constantinopol, tânărul i-a văzut în somn pe Sfinți îmbrăcați în veșminte de doctori și i-a auzit spunându-i:

— Mergi să te întâlnești cu Petru, slujitorul lui Hristos, care a primit de la Dumnezeu puterea de a te vindeca.

— Cum să mă duc, de vreme ce sunt împiedicat de dușmani? După cum vedeți, trebuie să străbat mai întâi Constantinopolul.

— Trezește-te de dimineață, urcă-te pe calul pe care-l vei găsi în fața ta și intră în Constantinopol. Vei găsi porțile deschise și libere, atât la intrare cât și la ieșire.

Tânărul a făcut după cum i-au spus, a ieșit din cetate, s-a întâlnit cu cuviosul Petru și i-a povestit visul său. Și acela l-a tămăduit chiar în clipa aceea cu semnul sfintei cruci.

[54]

Cei treizeci de monahi

Cuviosul Lavrentie Rusul (secolul XI), ale cărui sfinte moaște se păstrează până astăzi nestrucate în Lavra Peșterilor din Kiev, își începuse viața monahală la mănăstirea Sfântul Dimitrie. Acolo a trăit mulți ani în zăvorâre. Cu harul lui Dumnezeu și asprele sale nevoințe, a fost curățit de patimi și a ajuns la măsuri înalte de virtute. Și a primit de la Dumnezeu puterea de a vindeca bolnavii și de a izgoni duhurile rele.

Odată au adus la cuvios un om din Kiev, care era chinuit de un demon înfricoșător și nebiruit. Era atât de puternic, încât demonizatul putea în momentele de criză să dezrădăcineze și să arunce departe un copac mare, lucru pe care nu-l puteau face nici zece bărbați robuști.

Fericitul Laurențiu, din smerenie, s-a prefăcut că nu poate scoate demonul, și le-a spus să-l conducă pe demonizat la mănăstirea Peșterilor. Însă acela, îndată ce a auzit acestea, a început să strige înfricoșat:

— Unde mă trimite? Eu nu îndrăznesc nici să mă apropiu de acea mănăstire! Acolo se află treizeci de Sfinți,

care m-au făcut de rușine! Cu alții mă războiesc, dar cu aceștia nu! M-au pârjolit! Mi-e frică de ei! Nu!... Nu!... Nu mă trimite acolo!

Însă cuviosul, înștiințat acum chiar de către demon de virtutea și puterea duhovnicească a fraților din mănăstirea Peșterilor, a dat mai stăruitor și mai hotărât porunca de a fi condus acolo.

Rudele demonizatului știau că el nu fusese niciodată la mănăstirea Peșterilor și că toți monahii de acolo îi erau necunoscuți. Așadar, în vreme ce mergeau spre mănăstire, l-au întrebat:

— De care monahi ți-e frică? După cum știm, astăzi în mănăstire trăiesc o sută optzeci de monahi. Care dintre ei sunt cei treizeci care te-au „pârjolit”?

Atunci demonizatul a rostit unul câte unul numele celor treizeci de frați și a adăugat:

— Aceștia treizeci mă pot izgoni ca pe un fir de praf, chiar și numai cu un cuvânt de-al lor.

— Atunci să te închidem în peștera cu moaștele monahilor morți, au spus alții.

— Și credeți că mă pot război cu morții? a răspuns demonizatul. Și aceștia sunt nebiruiți. Și au mare îndrăzneală la Dumnezeu. Se roagă neîntrerupt pentru monahii mănăstirii Peșterilor și pentru oamenii care aleargă la ei. Oricum, dacă vreți să vedeți puterea mea, duceți-mă la mănăstire. Căci, în afară de cei treizeci pe care i-am numit, cu toți ceilalți mă pot lupta!

Dar, în vreme ce se apropia de mănăstire, demonizatul a căzut în criză. A rămas pentru puțin timp ca extaziat și lovit de trăsnet, fără simțiri. Din gura lui ieșeau fraze ciudate și neînțelese, o adunătură de cuvinte ebraice, latine și grecești. Și, după aceea – o, minune! –, chiar în fața porții mănăstirii, duhul necurat l-a lăsat și s-a

făcut fum. Sărmanul om și-a revenit și s-a eliberat definitiv de demonul tiranic.

Slăvindu-L pe Dumnezeu, el și însoțitorii lui au intrat în mănăstire și au mers la biserică pentru a-I mulțumi.

Egumenul a fost înștiințat de această întâmplare și a venit în biserică împreună cu câțiva frați. Însă omul, vindecat de-acum, nu-l cunoștea nici pe egumen, nici pe vreunul din cei treizeci de monahi pe care-i numise pe când era demonizat.

— Cine te-ai vindecat? Și cum? l-au întrebat curioși.

Iar el, arătând spre icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, a spus:

— La intrarea în mănăstire am fost întâmpinați de cei treizeci de monahi sfinți care aveau cu ei această icoană. Îndată ce am văzut-o, m-am tămăduit.

[77]

Sfântul Serafim de Sarov

Sfântul Serafim de Sarov (+ 1833) îi tămăduia pe demonizați cu rugăciunea lui pe când trăia, dar și după adormirea lui mijlocea pentru ei, după cum se arată din următoarele întâmplări:

Într-o zi, câțiva oameni au adus cu multă greutate o femeie în locașul de nevoie al Sfântului, care nu era departe de Mănăstirea Sarov. Pe tot parcursul drumului, femeia se împotriva. Când a ajuns în pragul chiliei, a căzut la pământ, s-a uitat înapoi și a strigat:

— Arde, arde!

Sfântul a ieșit din chilie. Întrucât femeia nu voia să deschidă gura, i-au dat cu forța câteva picături de

agheasmă. În clipa aceea, din gură ei, a ieșit un nor de fum.

După aceea părintele i-a făcut cruce și s-a rugat. Atunci demonul a părăsit-o. Femeia și-a revenit și a început și ea să se roage. Peste puțin timp, a plecat, slăvind-L pe Dumnezeu.

*

La câteva luni după adormirea lui, Sfântul Serafim l-a tămăduit minunat pe tânărul frate de la Sarov, Teodor, din regiunea Tambov, care era chinuit de demon.

Teodor fusese demonizat chiar de când trăia în lume. După ce a încercat diferite mijloace de vindecare fără niciun rezultat, a venit la egumenul mănăstirii Sarov, Nifon, și i-a cerut cu lacrimi în ochi să-l primească în obște, pentru a trăi în pocăință. Recunoștea că pentru păcatele lui îngăduise Dumnezeu să fie stăpânit de demon.

Egumenul l-a primit. Tânărul împlinea ascultările cu multă râvnă. Puținele ceasuri libere pe care le avea le dedica rugăciunii, și dormea foarte puțin.

Într-o zi, după multă rugăciune cucernică, l-a luat un somn ușor. Atunci l-a văzut în fața sa pe Sfântul Serafim.

— Să faci un Paraclis Maicii Domnului, i-a spus, și un parastas pentru smeritul Serafim, și eu te voi tămădui.

Fratele, cu credință nezdruncinată, a făcut ce i-a spus Sfântul.

După Paraclis, a început să săvârșească parastasul. În ceasul când diaconul spunea, „Pentru pomenirea și veșnica odihnă a adormitului rob al lui Dumnezeu Serafim ieromonahul...”, Teodor a căzut la pământ, scoțând un fum negru pe gură. Vreme de jumătate de ceas a rămas fără simțiri. De atunci, cu rugăciunile Sfântului, a fost eliberat definitiv de demon.

Olga I., o tânără săteancă din Riazan, a fost stăpânită de demon în anul 1850. Boala ei martirică avea simptome ciudate: sughițuri neîntrerupte, căscături și nebunie. Striga, se lovea cu sălbăticie și își sfâșia hainele.

În 1858 a mers împreună cu trei pelerine la Sarov și Diveievo. Pe drum era apucată de crize, dar putea să umble. Cu cât se apropiau de mănăstire, crizele deveneau mai puternice. Iar când a zărit mănăstirea, a căzut la pământ și nu mai voia să înainteze.

Cu multă trudă au dus-o până acolo. După ce au făcut Paraclisul Maicii Domnului și parastasul Sfântului Serafim, au plecat spre izvorul cu apă tămăduitoare. Aici au cuprins-o crize neobișnuite.

— De ce mă sugrumi? striga. Sunt puternic! De ce mă ștrangulezi? Plec! Plec!

După ce duhul rău a trântit-o de câteva ori de pământ, a lăsat-o oarbă și mută vreme de două ceasuri. Apoi a început să strige:

— Au ieșit trei, dar a mai rămas unul!

Bolnava s-a împărtășit la mănăstirea Sarov și a plecat spre mănăstirea Diveievo. Pe drum, demonul o învârtea ca pe un titirez. Când a ajuns lângă mănăstire, a aruncat-o jos.

Seara au dus-o în camera de oaspeți cu multă greutate. Dacă n-o țineau, ar fi plecat.

Dimineața au condus-o la biserica Schimbării la Față. În altar se află chilia Sfântului Serafim, și în aceasta sunt toate veșmintele lui.

Cu toate că o țineau mulți oameni, ea se împotriva cu o putere suprafirească. Duhul rău care era înlăuntrul ei striga:

— Plec, plec! O să tac!

Cu mâinile și picioarele încordate, cu trupul ghemuit și capul întors, au adus-o lângă lespeda unde Sfântul Serafim se rugase o mie de zile și nopți. După ce au întins-o pe lespede, au acoperit-o cu mantia și epitrahilul lui.

Când i-au pus și mâneculele, a rămas nemișcată ca un mort. Încet-încet, toate măduarele ei au început să-și revină. După ce a rămas o jumătate de oră fără simțiri, s-a eliberat de demon. Și-a revenit, s-a rugat cu lacrimi și i-a mulțumit Sfântului pentru vindecare. Era, însă, slăbită, și nu putea să vorbească mult. Abia șoptea:

— Niciodată nu m-am simțit atât de ușurată și liniștită...

Egumena i-a dăruit un portret al Sfântului și o bucățică din lespeda lui.

În ziua următoare, după Sfânta Liturghie, Paraclis și parastas, a plecat la Moscova.

[65]

Teodosia

Îndată ce auzea clopotul bisericii, tânăra rusoaică Teodosia, care trăia în satul Zeleznova, lângă Sankt Petersburg, la începutul secolului trecut, cădea pe jos, striga și se lovea cu sălbăticie. La sfintele slujbe nu voia să participe. Și, când o sileau, arăta aceleași simptome de demonizare.

Părinții ei au hotărât să-i ceară ajutor Sfântului făcător de minuni Ioan de Kronstadt († 1908). Au dus-o, așadar, pe 14 martie 1902, la Petersburg, la biserica metocului mănăstirii Leusenski, unde Sfântul săvârșea în ziua aceea Liturghia. La urmă au apropiat-o de Sfântul Potir. Ea a închis ochii și a început să urle. Fața i s-a

sălbăticit atât de mult, încât provoca frică. Pentru a scăpa, îi lovea cu mâinile și picioarele pe oamenii din jurul său. Trei bărbați puternici se străduiau s-o țină.

Sfântul Ioan a întrerupt sfânta împărtășanie, și-a pus mâinile peste bolnavă, a privit-o stăruitor și a strigat cu glas aspru:

— În numele Domnului nostru Iisus Hristos îți poruncesc să ieși, satană!

A repetat porunca de câteva ori.

În biserică stăpânea tăcerea. Doar două voci se auzeau, a preotului și a demonului. Primul spunea cu tărie:

— Pleacă degrabă! Pleacă acum, imediat!

Iar demonul, prin gura fetei, răspundea!

— Voi pleca. Da, voi pleca imediat.

Asta a durat trei minute. După aceea, vocile au tăcut. Bolnava, cu ochii închiși, respira cu greutate. Bărbații care o țineau au lăsat-o. Sfântul Ioan i-a spus de trei ori:

— Deschide ochii!

I-a deschis cu mare greutate.

— Fă-ți semnul crucii!

Și l-a făcut încet, cu trudă.

— Iarăși!

Acum și-a făcut cruce mai liber.

— Cum te cheamă?

— Teodosia, a zis, și și-a făcut cruce cu ușurință, pentru a treia oară.

Sfântul a chemat-o să se împărtășească. Ea, fără niciun ajutor, s-a apropiat liniștită și s-a împărtășit cu evlavie vădită.

Se izbăvise definitiv de demonul care-o chinuia.

[82]

Spiros din Eghina

La sfârșitul verii lui 1904, Sfântul Nectarie de Pentapolis († 1920) s-a dus la Eghina, pentru a întemeia acolo mănăstirea Sfânta Treime, unde astăzi odihnesc sfintele sale moaște.

În vreme ce corabia care-l transporta se apropia de portul insulei, un tânăr demonizat, Spiros, a căzut în pragul farmaciei din Eghina și a început să strige:

— Vine, vine ierarhul! Alergați să-l întâmpinați! Vine Sfântul care va izbăvi insula!...

Au încercat să-l liniștească, dar n-au putut. Mulțime de curioși s-au adunat în jurul lui. Toți îl priveau cu tristețe pe tânărul care se tăvălea pe jos și se mirau de cuvintele sale.

Câțiva dintre ei au alergat la preotul Mihail.

— Spiros, părinte, vorbește despre un ierarh. Zice că va veni un ierarh care va izbăvi insula.

Părintele Mihail a alergat să vadă ce se întâmplă. A trecut prin mulțime și s-a apropiat de Spiros. Acela continua să strige, scoțând pume pe gură.

— Vine ierarhul de la Rizarion! Dumnezeu s-a milostivit de ținutul acesta! Vine Sfântul de Pentapolis!...

Preotul, după ce l-a urmărit pentru o vreme pe sărmanul tânăr, a plecat îngândurat spre port. În clipa aceea venea corabia de la Pireu. Printre pasageri, părintele a zărit un ierarh. A făcut plecăciune cu evlavie și i-a sărutat mâna.

— Bine ați venit în Eghina, prea-sfințite. Pentru prima oară veniți aici?

— Da, pentru prima oară, a răspuns Sfântul zâmbind.

— Veniți, să mergem acasă... Numai...

— Vreți să spuneți ceva?

— Iată, puțin mai încolo... Ne-a cutremurat o întâmplare.

— Ce întâmplare?

— E vorba despre un tânăr sărman care se tăvălește prin piață, închide ochii și profetește viitorul. Acesta se află acum pe jos și strigă că sfinția voastră veniți și izbăviți ținutul. Și vă numește om al lui Dumnezeu... Sfânt!

— Unde este acest tânăr?

— Pe aici, prea-sfințite...

Peste puțin timp, s-au aflat în fața farmaciei. Spiros era încă pe jos. Cu ochii închiși și gura spumegând, spunea și repeta:

— Vine ierarhul... Vine să izbăvească ținutul... Va zidi biserică... Va clădi o mănăstire mare...

Sfântul Nectarie s-a așezat lângă el. Și-a înălțat ochii spre cer și s-a rugat. După aceea, și-a ridicat toiagul, a astupat cu el gura tânărului și a spus impunător:

— Duh rău și necurat, în numele lui Hristos Cel Răstignit, îți poruncesc să ieși din tânărul acesta!

În clipa aceea, Spiros a oftat, a deschis ochii și s-a ridicat în picioare. Se eliberase de demon!

Plin de recunoștință, s-a aplecat și i-a sărutat mâna cucernicului ierarh care l-a tămăduit.

[99]

Nepotul generalului

În luna octombrie a anului 1913, șeful statului major al armatei grecești, generalul Dusmanis, l-a trimis la mănăstirea Dionisiu pe un nepot de-al lui demonizat. Îl însoțeau doi soldați.

Într-o scrisoare de recomandare către părinții mănăstirii, generalul scria: „Aici, dragi părinți, în ținutul meu (Kerkira), este cel mai bun spital de psihiatrie din Grecia, și acolo a stat acest nepot al meu, Ioan, dar n-am văzut nicio ameliorare, iar doctorii ne-au spus că au folosit toate metodele științei. Prin urmare, am hotărât să-l trimitem în locurile voastre sfinte și vă rog să-l primiți și să faceți tot ceea ce e cu putință duhovnicește. Poate prin rugăciunile voastre Dumnezeu Se va milostivi de noi și de el și-l va vindeca”.

Mănăstirea l-a primit atât din îndatorire, cât și din obligație față de general, care era unul dintre cei ce au contribuit la izbânda din războiul anilor 1912-1913.

Ostașii l-au dus legat ușor, dar le-au spus monahilor să aibă grijă de el, căci intenționa să fugă și nu-și dădea seama de primejdii. Astfel, l-au închis într-o cameră de oaspeți cu gratii la ferestre. Acolo preoții se duceau și-i citeau rugăciuni și exorcisme.

De obicei era liniștit. Însă când avea crize striga, hulea și își desfăcea legăturile. Într-o zi, barcagiul mănăstirii l-a legat cu noduri marinărești, dar iarăși în câteva minute s-a dezlegat.

Când îl vizita vreun frate, obișnuia, condus de demoni, să-i dezvăluie trecutul și îndeosebi păcatele nespovedite.

Pe atunci, arhondar era un frate tânăr, care lucrase ani mulți la hoteluri și restaurante în Atena. Așadar, acesta îi ducea cele necesare, dar auzea de fiecare dată... ocări pentru viața lui păcătoasă din trecut:

— Iată față de călugăr cu schimă mare! Nu-ți mai aduci aminte ce făceai acolo, pe băncile din Zappios și prin hoteluri?

Asemenea lucruri îi spunea, și altele și mai rele.

— Eu nu mă mai duc la el, i-a zis odată tulburat arhondarul unui frate. Îi voi spune părintelui să trimită pe altcineva. De fiecare dată când mă vede râde de mine.

— Sunt adevărate cele spuse de el, sau latră cu conclucrarea demonului? l-a întrebat fratele.

— Din păcate, e așa cum spune.

— Nu ți-ai mărturisit aceste păcate?

— Nu, pentru că mi-e rușine, a răspuns acela oftând.

— Să mergi îndată la părintele Neofit să te spovedești îndeamănunt, ca să plece povara care te apasă și demonul să nu te mai poată batjocori.

Într-adevăr, s-a dus la duhovnic și s-a spovedit. La întoarcere, l-a vizitat din nou pe demonizat. Acela, îndată ce l-a văzut a strigat:

— Acum voi începe iar să citesc catalogul păcatelor tale și te voi face de răs după cum meriți.

Însă deodată s-a înfuriat și a început să strige:

— Nu mai văd nimic! Cine le-a șters? Cine te-a povățuit? Ce să-ți fac acum, că nu mai văd nimic în catalog!

Auzind fratele acestea, l-a slăvit pe Dumnezeu, care iconomisește mântuirea noastră prin taina spovedaniei.

Cât despre Ioan, datorită rugăciunilor și exorcismele părinților, a fost eliberat de demon la praznicul Sfinților Arhangheli, pe 8 noiembrie. Și iată cum:

Sărbătoarea abia începuse.

— Peste puțin timp, le-a spus egumenul părinților, îl vom aduce în biserică pe fratele Ioan. Să ne rugăm toți să-l milostivească Dumnezeu și Sfinții Arhangheli, încât să se izbăvească de legăturile diavolului.

Și, într-adevăr, Ioan a venit și s-a așezat într-o strană, aproape liniștit. Când se cântau Laudele, l-au dus

să se închine la icoana Sfinților Arhangheli. Însă când l-au adus iarăși la locul lui, părea neliniștit și voia să plece.

La doxologia arhanghelului Mihail, „Unde adumbrește harul tău, Arhanghele, de acolo puterea diavolului este alungată...”, Ioan s-a ridicat și a fugit ca fulgerul. Plecând de la slujbă, a ieșit pe balconul care dădea spre mare și avea înălțimea de o sută de metri.

Părinții au alergat după el, temându-se să nu se arunce în gol. Din fericire, l-au prins la cămară, o arcadă aflată lângă balcon, care-i are pictați în dreapta și-n stânga pe Sfinții Arhangheli. Acolo s-a oprit nemișcat.

— Ce-ai pățit, Ioane? l-au întrebat ei gâfâind.

- N-am pățit nimic. M-am vindecat. Sfinții Arhangheli m-au tămăduit!

Și, după ce și-a făcut semnul crucii, a sărutat cu evlavie icoanele lor. Peste câteva zile a plecat de la mănăstire sănătos. Mai târziu, generalul Dusmanis a trimis o epistolă prin care le mulțumea părinților pentru tămăduirea nepotului său.

[13]

Tânăra turcoaică

Odată, în Farsala Capadociei a fost adusă o tânără turcoaică din Țahirudes, care era chinuită de un demon, pentru ca cuviosul Arsenie († 1924) să se roage pentru ea. Însă, în ziua aceea, părintele era zăvorât, afierosit rugăciunii. Rudele demonizatei i-a rugat pe epitropi să intervină pentru a o primi, fiindcă, deși era legată în lanțuri, n-o puteau ține.

Cuviosul i-a primit și a făcut semn s-o dezlege. Însă turcoaică, îndată ce a fost dezlegată, s-a aruncat asupra lui, l-a apucat de picior și l-a mușcat. Acela ținea în mână

Evanghelia pentru a citi, dar n-a deschis-o. A lovit-o doar ușor pe cap de trei ori. Demonul a plecat imediat!

Femeia a început atunci să plângă și să sărute cu evlavie piciorul rănit al preotului. Tatăl ei a căzut și el la picioarele lui și l-a rugat să primească toată punga cu bani pe care-o avea la el.

— Ia toți banii ăștia! Să fie ai tăi, pentru că mi-ai izbăvit fiica.

Cuviosul l-a ridicat și i-a spus:

— Țineți banii. Credința noastră nu se vinde.

[69]

Fratele Ioan

În anul 1925, la mănăstirea aghiorită Dionisiu, s-a închinoviat un tânăr de douăzeci și cinci de ani din Edesa.

După ce a slujit vreme de o lună la arhondaricul mănăstirii, părinții l-au trimis cu fratele Iacob să slujească și la metocul de la Monoxilitis. Însă, în timp ce călătorea cu barca, tânărul a început să se comporte ciudat – dădea din picioare, striga cu putere, cânta cântece lumești. Fratele Iacob s-a neliniștit. Fără să mai zăbovească, l-a pus în altă barcă și l-a trimis înapoi la mănăstire.

Acolo l-au închis într-o chilie și îi dădeau doar pâine și apă. El continua la fel: cântece, strigăte, dans. Și, pe când dansa, bătea cu picioarele în podea de se auzea peste tot. Toate acestea îl istoveau și, de aceea, părinții s-au gândit să-l lege în fiecare seară, pentru a se odihni cel puțin noaptea.

Așadar, un monah puternic a adus o frânghie groasă și l-a legat strâns, încât nu putea face niciun pas. În vreme ce-l lega, Ioan i-a spus:

— Leagă-mă, călugăre, și-ai să vezi ce se va alege din frânghiile tale.

După două ore, Ioan era slobod, iar frânghiile aruncate în grădină.

În noaptea următoarea s-a întâmplat la fel. Părinții au fost nevoiți să folosească lanțuri. Ioan nu se mai putea dezlega singur.

Într-o zi, sârmanul, obosit de atâta dans, a cerut apă să se răcorească. I-au dat, dar în ea puseseră agheasmă, fără ca el să știe.

Ioan a luat apa și a dus-o la gură. Dar, după ce a băut câteva picături, a strigat:

— M-ai pârjolit, călugăre, m-ai pârjolit!

Și, scuipând apa, a aruncat-o pe fața monahului care i-o oferise.

După aceea i-au dat apă normală și a băut-o cu plăcere.

În altă zi, Ioan hulea cele dumnezeiești. Un monah, văzând această nerușinare a demonului, i-a dat o palmă. Și, pe când aștepta o reacție mânioasă, s-a întâmplat contrariul. Ioan, cu voce liniștită și smerită, a zis:

— Mă așteptam la asta. Ei, nu contează...

Și s-a liniștit îndată.

De fiecare dată când preotul îi citea rugăciuni, punându-i patrafirul pe cap, acela striga:

— Ia ăsta de pe mine! Ia-l, nu-l suport! M-a umplut de duhoare. Miroase oribil.

Odată l-au întrebat:

— De ce ți-e frică mai mult, de Agheasmă, de anafură sau de Sfânta Împărtășanie?

— Dacă păziți lucrul cu care vă împărtășiți în biserică, nimeni dintre noi nu vă va putea vătăma.

— De ce ți-e frică de Sfânta Împărtășanie, Ioane?

— Lasă-l pe Ioan, nu-l întreba! Nu-ți vorbește Ioan. Ascultă ce-ți spun eu: dezleagă-mă, să înot puțin în mare și să mă duc degrabă în Eghina...

Demonizatul a rămas o lună închis în mănăstire, în post aspru, rugăciuni și exorcisme, pe care părinții i le citeau regulat. Cu harul lui Dumnezeu, starea i s-a îmbunătățit și atunci a plecat definitiv din mănăstire.

Mulți frați credeau că chinurile lui Ioan se datorau părinților săi. Aceia nu voiau să se facă monah și, de aceea, s-au dus la un vrăjitor, încât, cu ajutorul lui, să-l întoarcă pe fiul lor de la scopul acesta plăcut de Dumnezeu.

[46]

Pedeapsa neascultării

Odată, vecinii părintelui Ignatie duhovnicul (1827-1927), de la Katunakia, se aflau în tulburare: oamenii părintelui Macarie construiau un al doilea nivel la chilia sa. Înaintaseră destul de mult și ajunseseră la acoperiș. Părintele spus:

— Să fim atenți! Scândurile sunt grele. Să le urcăm una câte una, cu răbdare. Să nu ne grăbim prea tare.

Au început cu toții să le urce. Fratelui Ilarion, cel mai tânăr dintre ei, nu-i plăcea să urce scândurile una câte una. Fiind foarte robust, s-a gândit să le urce trei câte trei.

— Părinte Ilarion, îi spuseră frații, scândurile sunt grele. Nu le lua câte trei, căci o să pățești ceva de atâta greutate.

Însă el nu părea să dea nici cea mai mică însemnătate sfatului fraților. „Aceștia”, spunea în sinea lui, „să-și vadă de treaba lor. Eu știu câte trebuie să car”.

Părintele său a fost înștiințat despre purtarea lui și i-a făcut observație, dar nici el nu l-a putut cuminți. Astfel, prin comportarea lui nepotrivită pentru un ucenic, l-a făcut pe părinte să se necăjească. Fiindcă avea de-a face cu trufie și neascultare diavolească.

După tradiția monahală, pe ucenicul care-l face pe părintele lui să se necăjească îl așteaptă pedepse aspre. Și ceasul pedepsei a sosit!

Monahul cel mândru, care voia să facă după capul său, cărând câte trei scânduri în spinare, s-a urcat pe acoperișul chiliei. Și, în clipa în care le-a lăsat jos, a primit palma bine-meritată. A fost predat în puterea satanei. A fost stăpânit de demon. Și ce demon! Înfricoșător și cumplit! Toată regiunea s-a tulburat de mânia demonului. Cuvintele care-i ieșeau din gură erau respingătoare. Iar manifestările sale împrăștiau frica și groaza.

— Ce s-a întâmplat? Ce se petrece? întrebau cu nedumerire părinții de la chiliile din jur.

— Fratele Ilarion de la chilia părintelui Macarie a fost demonizat! L-a stăpânit un duh sălbatic. Dumnezeu să-l ocrotească!

Părintele Ignatie, care îi era și vecin, a fost înștiințat de această întâmplare. Experimentat cum era în aceste probleme, și-a dat seama că e nevoie de luptă mare pentru a-l izgoni pe demon. Fără zăbavă, a poruncit să se adune mulți monahi și ieromonahi la Chilia Nașterii Domnului. Să-și unească rugăciunile și să săvârșească taina Sfântului Maslu pentru sărmanul frate.

Șapte duhovnici au luat parte la slujba Sfântului Maslu. Slujba era deosebită. Atmosfera încărcată de teamă. Priveliștea îți zdrobea inima. În mijlocul bisericii se afla întins demonizatul Ilarion, legat cu multe funii pe o scândură. El voise trei scânduri. Însă iată că acum l-au legat doar pe una! Câțiva monahi robuști stăteau lângă el,

căci demonul avea o putere înspăimântătoare, cu care rupea toate funiile.

Rugăciunile au început să fie citite pe un ton de implorare, și din când în când sfințenia slujbei era tulburată de țipete și înjurături demonice.

Prin rugăciunile și lacrimile părinților, prin mijlocirea preoților, prin puterea Sfintei Taine, minunea s-a făcut. Chiriașul cel înfricoșător s-a îndepărtat de părintele Ilarion. Încercarea s-a sfârșit! S-a sfârșit, după ce i s-a dat o lecție bună monahului celui trufaș, lecție folositoare și multor altora.

[97]

Boala lui Anghel

Un creștin ortodox grec din America, Anghel Kiusis, a reușit prin inteligența și hărnicia lui să devină bogat. Însă la vârsta de patruzeci de ani a avut o aventură înfricoșătoare. Orbit de bogăția lui și întunecat de mândrie, s-a înfășurat în plasele unei erezii satanice. Sufletul său s-a otrăvit atât de mult, încât a ajuns în punctul de a călca în picioare icoanele lui Hristos și ale Maicii Domnului într-o manifestare publică.

Și alții făcuseră această faptă necuvioasă, fără să pătească nimic. Dar Dumnezeu, care din îndelungă-răbdare tace, uneori, când crede de cuviință, Își întrerupe tăcerea. Asta s-a întâmplat și în cazul lui Anghel. În vreme ce ieșea din sala în care s-a săvârșit fapta cea respingătoare, a fost pedepsit pilduitor. Dumnezeu a îngăduit să se fie dat în stăpânirea diavolului. Pe dinafară părea că a fost lovit de o nebunie neașteptată.

— Anghel cel bogat a pățit asta! au început să spună grecii între ei. Anghel nu mai e în toate mințile! A înnebunit! Nu știe ce face și ce spune.

Frații săi, din ceasul acela, au avut misiunea neplăcută de a-l duce din psihiatru în psihiatru și din spital în spital. Din fericire, aveau destui bani la dispoziție. A fost examinat de cei mai vestiți psihiatri, i-au fost date cele mai bune medicamente, l-au internat la cele mai bune spitale, dar fără niciun rezultat.

Boala lui Anghel – rudele sale începuseră să-și dea seama – depășea hotarele științei medicale. S-au gândit, așadar, să meargă și în altă parte. Și-au adus aminte de credința nesocotită de ei și l-au dus în țara de origine. Au alergat la Biserică și la ajutorul preoților. Acum, locul medicamentelor a fost luat de exorcismele Sfântului Vasile cel Mare. Străduința terapeutică și-a schimbat drumul. Și drumul acesta l-a călăuzit pe bolnav în Sfântul Munte Athos.

— Mai bine-l duceți în Sfântul Munte, pentru a-i citi vreun ieromonah evlavios, i-au sfătuit unii.

Propunerea a fost acceptată imediat și Anghel, împreună cu fratele său Gheorghe și alți câțiva, a mers la Noul Schit, unde aveau niște cunoștințe.

După cum povestește monahul iconar Eustratie, care l-a găzduit, ținea în mâini patru-cinci bile ca portocalele și se distra cu ele. Le arunca una câte una în aer cu mare iuțeală, le prindea și iarăși le arunca, fără ca vreuna să-i cadă pe jos. L-ar fi invidiat și cel mai dibaci jongler! Și era stăpânit și de o pălăvrăgeală fără sfârșit. Discuta... cu sine însuși ceasuri întregi o grămadă de lucruri fără sens.

Părinții din Schitul Nou s-au luptat mult să-l elibereze de demon, dar n-au izbutit nimic. Duhul rău era foarte puternic. De aceea, s-au gândit să-l trimită pe

bolnav la chilia Adormirii Maicii Domnului din Katunakia. Acolo se nevoia vestitul părinte duhovnic Ignatie (1827-1927), care le dăruise tămăduire multor demonizați.

A fost condus, așadar, la Katunakia. Părintele Ignatie l-a cunoscut și a așternut planul de luptă. A înțeles că e nevoie de multă sudoare pentru ca duhul rău să iasă din el. Ucenicul lui cu același nume îl va ajuta în luptă - la Liturghii și la exorcisme. Urmau să postească patruzeci de zile, să săvârșească în fiecare zi Sfânta Liturghie, să citească exorcismele și să ceară mila lui Dumnezeu.

Anghel, după porunca duhovnicului, trebuia să se spovedească în fiecare zi, vădind cele mai ascunse gânduri ale sale și orice îi va spune demonul.

Treizeci și nouă de zile a ținut această luptă severă. N-a apucat să vină cea de-a patruzecoa, când bolnavul a respirat din nou aerul libertății. Funiile care l-au ținut legat atâția ani s-au rupt. Ușurarea lui era mai presus de orice descriere. Sărbătorind de bucurie, s-a întors în locurile sale natale și mai târziu în America, unde și-a continuat viața „tămăduit și cumișit”.

[97]

Ciudatele căderi de pietre

În anul 1900, un cofetar din Tesalonic, Asterie, pocăindu-se de viața lui păcătoasă, a hotărât să îmbrace schima monahală și să se așeze în mănăstirea Dionisiu din Sfântul Munte. Ucenicia și-a făcut-o la Monoxilitis, metoc al mănăstirii, aflat în Sfântul Munte.

Însă părinții lui din Tesalonic, tulburați și întristați de hotărârea fiului lor, au făcut totul pentru a-l... „salva”,

adică pentru a-l aduce în lume! Și n-au șovăit chiar să ceară ajutorul satanei, alergând pe la vrăjitori.

Asterie a început deodată să simtă o apăsare, ca o strânsoare a inimii. Și, fiind inițiat în astfel de probleme, pentru că și el, pe când fusese în lume, avusese legături cu vrăjitorii, a intuit cu precizie acțiunile părinților lui. A fost cuprins de o neliniște care devenea din ce în ce mai intensă. Dintr-o nevoie lăuntrică, și-a sporit rugăciunea, a cerut ajutorul lui Dumnezeu, iar când rostea „Tatăl nostru” stăruia cu durere pe cuvintele „și ne izbăvește de cel viclean”.

Ceilalți monahi de la Monoxilitis încă nu bănuiau ce se întâmplă cu el.

Însă, într-o dimineață, după slujbă, de undeva de sus, din pădure, au început să cadă pietre! Din fericire, niciunul din ei și nici din lucrurile metocului n-au fost vătămați.

Au lăsat să treacă un timp. Se părea că niscaiva trecători aveau chef de glume. Însă, când s-au apucat să lucreze, pietrele au început să cadă în spatele lor. Atunci au alergat înfricoșați și s-au închis în biserică. Nu îndrăzneau să iasă de acolo, căci imediat începeau să cadă pietrele.

După o cerere a iconomului metocului, părintele Dorotei, a venit un pluton de jandarmi din Kareia. Prin cercetări și împușcături spre locul de unde cădeau pietrele, și-au dat seama că nu era vorba de oameni răuvoitori. Astfel, s-au încredințat că au de-a face cu vrăjmași nevăzuți.

Atunci a luat cuvântul ucenicul Asterie și a aruncat lumină în acest caz.

— Eu sunt pricina răului! Și, pentru a vă convinge, lăsați-mă să ies singur afară. Veți vedea atunci că pietrele se vor întoarce împotriva mea.

Și, într-adevăr, așa s-a întâmplat. Pietrele, fără să-l lovească, cădeau în jurul său. Dar cel mai ciudat a fost că, atunci când s-a dus la bisericuța Sfântului Artemie, pe drumul care duce în lume, pietrele au încetat să mai cadă și au reînceput abia când se întorcea la metoc!

După constatarea aceasta, l-au izolat în biserică. Ucenicii și tinerii monahi se înfricoșaseră și, de aceea, părintele Dorotei a cerut printr-o epistolă o barcă de la mănăstire, care să-l ia pe Asterie.

Peste câteva zile, când a sosit barca, tânărul și însoțitorul lui, părintele Marcu, preot la Monoxilitis, au coborât pe țarm fără probleme. Însă, îndată ce au urcat în barcă, o ploaie de pietre a început să cadă în fața lor. Barcagii s-au pierdut cu firea. Au vâslit spre largul mării, dar pietrele ajungeau și acolo. Evlaviosul părinte Marcu s-a ridicat, și-a pus patrafirul și a început să citească Acatistul Maicii Domnului. Lucrarea demonică a încetat imediat. Astfel, au ajuns liniștiți la mănăstire.

Câțiva părinți neîncrezători, care fuseseră înștiințați despre aceste evenimente, l-au ironizat pe părintele Marcu:

— Unde sunt pietrele? Iată, nu se întâmplă nimic! Au fost niscaiva păreri...

Dar în clipa aceea gura le-a fost închisă de o cădere de pietre care venea din vârful turnului de alături!

Între timp, sănătatea lui Asterie se înrăutățise. Simțea că se înăbușă și avea senzația de vomă. De aceea n-a putut să se împărtășească.

Părinții mănăstirii, care s-au reunit fără întârziere, au luat hotărârea ca ucenicul să fie trimis la faimosul părinte duhovnic Sava de la Sfânta Ana (1821-1908). Convingerea tuturor părinților aghioriți era că rugăciunile părintelui Sava biciuiau duhurile rele și le puneau pe fugă.

Chilia Învierii, unde se nevoia duhovnicul, s-a aflat trei zile și trei nopți în cutremurare. Din ceasul în care a intrat Asterie în ea, îndeosebi noaptea, bolovani uriași au început să cadă din stâncile vecine și să treacă pe deasupra și pe lângă chilie, prăbușindu-se în râpa de alături, care dădea spre mare, cu trosnituri înspăimântătoare. Voci sălbatice tulburau regiunea. Hule cumplite pângăreau văzduhul.

Părintele Sava, în ciuda bătrâneților sale, s-a dedat postului aspru și rugăciunii neîntrerupte vreme de trei zile. Iar în a patra zi i-a citit lui Asterie rugăciunea de exorcizare:

— „Te izgonesc pe tine... duh necurat... prin puterea Domnului nostru Iisus Hristos... înfricoșează-te, pleacă, îndepărtează-te, ieși din robul lui Dumnezeu Asterie... Du-te în pământ sec, nelocuit, pustiu”.

Asta a fost! Asterie a tușit cu putere. Din gură i-a ieșit ceva ca un animal, ca o vulpe, care, privindu-l cu sălbăticie pe duhovnic și scrâșnind din dinți, s-a făcut nevăzut. L-au văzut limpede toți cei patru ucenici ai părintelui Sava, care se aflau acolo, părinții Onufrie, Ilarion, Petru și Sava.

Ucenicul s-a liniștit și a răsuflet ușurat. Plin de recunoștință, a căzut la picioarele duhovnicului și le-a udat cu lacrimi de bucurie.

— Sfinte al lui Dumnezeu, a strigat, m-ai izbăvit! M-am vindecat! Povara cea înfricoșătoare a plecat de la mine. Cum să-ți mulțumesc?

În ziua următoare, la Liturghie, s-a împărțășit. Părintele Sava l-a ținut două-trei zile lângă el și după aceea l-a sfătuit să meargă în Kareia și să trăiască singur într-o chilie, în post, priveghere și rugăciune. Și în-tr-a-devăr, Asterie, care la tunderea sa în monahism a primit numele Atanasie, și-a petrecut restul vieții sale într-o

chiliuță sărăcăcioasă a mănăstirii Cutlumuș, deosebindu-se prin evlavie, smerenia și ascetismul lui. A adormit cu pace la 7 august 1945.

[15, 98]

Ca o vulpe

Chimistul Spiru Managias, monahul Gherasim (1881-1959) de mai târziu, după ce a trecut prin cele mai întunecate unghere ale ateismului, risipirii și spiritismului, a ieșit la lumină, descoperind credința adevărată în Iisus. Și atunci, la cei 39 de ani ai săi, a nesocotit slava, banii, plăcerile și înțelepciunea lumii acesteia, a mers în Sfântul Munte, a îmbrăcat sărăcăciosul veșmânt monahal și a trăit în lepădare de cele lumești până la cuviosul său sfârșit.

Însă, din pricina încurcării sale în plasele spiritismului, duhurile rele dobândiseră puteri asupra lui și-l chinuiau mult. Și cu timpul starea i s-a înrăutățit. Astfel, într-o zi, cu puțin după tunderea lui la sihăstria Sfântul Gherasim de la Katunakia, părintele său, marele ascet Calinic (1853-1930), i-a spus:

— Acum, frate, ne vom lupta împreună împotriva demonului. Vreme de patruzeci de zile ne vom ruga fără întrerupere la Domnul, la Maica Sa, la Sfântul Ioan Botezătorul, la Sfântul Gherasim și la toți Sfinții, rugându-i să te scape de sub tirania celui rău. În perioada aceasta te vei sponedi zilnic cu cuget smerit. Străduiește-te să ai inima zdrobită în fața lui Dumnezeu și a oamenilor și să crezi nezdruncinat că ești cel mai rău dintre toți.

Patruzeci de zile, părintele și ucenicul lui n-au pus mâncare în gură. Doar o dată la două zile, când săvârșeau

Sfânta Liturghie, luat anafură și agheasmă. Între timp, satana îl războia foarte sălbatic pe părintele Gherasim, încât de cinci ori s-a împuținat la suflet și a fugit de la chilie. Totuși, de fiecare dată, frații Neofit și Daniil l-au prins din urmă și l-au întors prin vorbe de iubire și mângâiere.

În cea de-a patruzecia zi a simțit în burtă o umflătură și o povară de neridicat. Îi venea să vomite, dar nu putea. În ceasul Vecerniei, la „Lumină lină” și la cuvintele „Să laudăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Duhul Sfânt”, starea de vomă i s-a intensificat. Și deodată a simțit că-i iese ceva din gură. Când a vomitat, ce să vadă? Era un animal mic ca o vulpe, care a dispărut imediat, lăsând în urmă o duhoare nesuferită.

Părintele Gherasim a căzut la pământ pe jumătate leșinat. Părinții l-au ridicat și l-au așezat într-o strană. Peste puțin timp, s-a simțit mai bine. Și când părintele Calinic a spus cuvintele de încheiere a slujbei, și-a revenit definitiv. Acum era ușor ca o pasăre. Minteaa i s-a curățit. Amețelile și durerile de cap care îl chinaseră ani de zile au pierit pentru totdeauna. Demonul nu l-a mai ispitit.

— Atâta cât voi trăi, i-a spus părintele, să nu spui nimănui această minune a tămăduirii tale.

[9]

„Pârjolitorul”

În localitatea Tricala, din regiunea Corint, s-a născut în anul 1506 Sfântul Gherasim. Era nepotul marelui duce Luca Notara (+ 1453), prim-ministru al ultimului împărat al romanilor, Constantin al XI-lea Paleologul (1448-1453).

Setea lui pentru o viață îngerească l-a călăuzit în Sfântul Munte, unde s-a făcut monah. De acolo a mers să

se închine la Locurile Sfinte și s-a retras în Muntele Carantaniei, pentru a se nevoi, precum făcuse și Hristos. Acolo a rămas patruzeci de zile și s-a luptat aspru cu diavolul. Din lupta aceea a ieșit biruitor și a primit ca răsplată de la Dumnezeu puterea de a scoate demoni. Până astăzi, diavolul tremură la auzul numelui Sfântului Gherasim. Demonizații, când sunt aduși în fața nestricăcioaselor sale moaște, în Kefalonia, izbucnesc în blasfemii sau strigă: „Pârjolitorule Gherasim, ne-ai ars!”, „Vom pleca, ești ca un foc!” și altele asemenea. Nenumărate sunt minunile de tămăduire a demonizațiilor, pe care le-a săvârșit și le săvârșește Sfântul cel „pârjolitor”. Pe cinci dintre acestea le vom povesti în continuare.

*

În anul 1924, tânărul G.M. din Lixuri a fost posedat de diavol. Starea lui era deznădăjduitoare. Devenise spaima oamenilor și de aceea îl legaseră cu lanțuri la mâini și la picioare.

Rudele lui l-au dus la mănăstirea Sfântului Gherasim, unde au rămas multă vreme, în rugăciuni și lacrimi.

Bolnavul amenința că se va sinucide. Și într-o zi a fugit de lângă ai săi, s-a urcat în clopotniță și s-a aruncat în gol. Toți au scos strigăte de groază. Însă tânărul n-a pățit nimic! Sfântul făcuse cu el o minune îndoită: nu numai că s-a ridicat sănătos, dar și tămăduit de acel demon înfricoșător.

*

O femeie demonizată din Patra, Zoia, a venit cu părinții ei la mănăstire, unde a rămas multă vreme. O lună de zile a strigat neconținut către Sfânt:

— O să plec, o să ies, pârjolitorule, dar când procesiunea va ajunge la izvor, îți voi rupe platanul!

Și, într-adevăr, în ziua praznicului, în clipa în care procesiunea a ajuns la izvor, Zoia a strigat:

— Plec, plec!

Atunci un stâlp de telegraf enorm a căzut pe platanul de alături și pe lumea adunată în jur. Însă a căzut în asemenea fel, încât nimeni n-a pățit nimic.

În aceeași clipă, demonul a ieșit din bolnavă. Toată lumea l-a slăvit pe Sfânt și au răspândit minunea cu lacrimi de bucurie.

*

În anul 1931, la mănăstire a fost adusă E.P., din Troianata. Diavolul o chinuia înfricoșător. Nimeni nu îndrăznea să se apropie de ea, pentru că striga din răspuțeri și rostea păcate nemărturisite. Mai mult, îl hulea pe Sfânt, îl înjura cu nerușinare și-i zicea:

— Pârjolitorule, nu plec de aici, n-ai decât să te rogi Dumnezeuului tău. Nu mă voi întoarce niciodată în locul în care eram înainte. Voi rămâne aici, să mă răzbun pe tine, care m-ai războit toată viața ta. N-am putut să te înving niciodată. Ai fost ca un stâlp de foc. Voi război mănăstirea ta. Te voi nimici, fiindcă aduni pe toată lumea cu minunile tale și ne lovești și ne distrugi.

La un moment dat, în vreme ce Sfântul se apropia nevăzut de el, a început să tremure de frică și să spună:

— Îl vedeți? Vine să mă lovească cu toiagul său. Unde să mă ascund? Vai mie! Pleacă, pârjolitorule Gherasim, care-ți întorci toată puterea asupra noastră, a demonilor. Te-ai ostenit atât de mult în viață numai pentru a ne izgoni pe noi! Vai mie, nu mai pot rămâne! Însă, dacă plec, îți voi sparge candela de la mijloc. Voi face acest semn și după aceea voi pleca. N-o voi sparge? Ba am s-o sparg! Fără semnul ăsta nu plec. Îmi poruncești să plec? Da, plec!

Și, spunând „plec”, candela a sărit în sus cu un șuierat puternic. Femeia demonizată a rămas nemișcată, ca moartă. Când și-a revenit, se eliberase de duhul rău.

Toți L-au slăvit pe Dumnezeu și pe Sfânt, care săvârșește atâtea minuni celor ce-l cheamă cu credință.

*

O altă femeie demonizată, care era și paralizată, Vasilica, a fost adusă de părinții ei în anul 1936 din Etol, înfășurată într-o pătură și scoasă din minți de duhul necurat.

— Este cu puțință ca această fantomă să devină vreodată om? ziceau părinții ei deznădăjduiți către monahi.

Fiica lor striga, behăia ca o capră, își ridica părul în sus cu sălbăticie, scotea limba... Era înspăimântător pentru un om să o vadă.

— Pârjolitorule! striga către Sfânt. Caut un prilej pentru a te nimici, fiindcă ne arzi. Dacă reușesc, te voi distruge, ca să nu le mai ocrotești pe aceste femei îmbrăcate în negru. Însă n-am putere. Mi s-a poruncit să plec. Din pricina postului și rugăciunii ești ca focul, și mi-e frică să te vad.

Vasilica a fost chinuită îndelung. Dar, la urmă, făcătorul de minuni Gherasim a izbăvit-o și pe ea de demon. De nerecunoscut, ca un înger, a plecat spre patria sa, slăvindu-L pe Dumnezeu și pe binefăcătorul ei, Sfântul Gherasim.

*

În ziarul „Peloponez” din 16 octombrie 1949 citim:

„În luna mai a anului trecut elevul din clasa a VII-a de gimnaziu din Lefkada, G.N.K., a fost posedat de duhul rău. Într-o zi, în vreme ce preotul mănăstirii Sfântul Gherasim, Spiridon Linardatos, îi citea rugăciunile cuvenite, elevul se lovea și striga:

— Gherasime, m-ai pârjolit! Unde mă vei arunca? Ce-mi va face Domnul tău? Unde mă va așeza? Eu sunt legiunea căreia Hristos i-a poruncit să intre în turma de porci.

În ceasul acela, preotul a atins de pieptul copilului crucea pe care Sfântul o folosea pe când trăia. Atunci bolnavul a mușcat crucea și a strigat:

— Crucea este armă nebiruită, sabie cu două tăișuri!

Și în vreme ce preotul continua exorcismele, diavolul a strigat prin gura tânărului că va pleca a doua zi. Așa s-a și întâmplat. În timpul Sfintei Liturghii, s-a tulburat cumplit și a strigat în fața sfintei racle:

— Gherasime, Gherasime, m-ai nimicit! Eu sunt demonul demonilor. M-ai nimicit, m-ai distrus! Deschi-deți fereastra să plec!

După aceea, tânărul, după ce a rămas pentru puțin fără simțiri, s-a ridicat sănătos. Iar mai târziu a devenit un preot vrednic”.

[17]

Cei o sută de dolari

La sihăstria Katunakia din Sfântul Munte, în chilia Sfinților Arhangheli, trăia un ucenic chinuit de demoni. Acesta, înainte de a veni în Munte, fusese însurat. Însă, când a fost demonizat, soția s-a despărțit de el. După aceea s-a internat la Spitalul Psihiatric din Dafni. În cele din urmă a venit la Sfântul Munte, nădăjduind că se va izbăvi prin ascultare.

Și, într-adevăr, atâta vreme cât a făcut ascultare la părinții de la chilie, demonul nu s-a arătat. În timpul Ocupației germane (1941-1944), se ducea noaptea pe lună, la salina de pe țărmul mării și aduna sare. O dădea la

chiliile de la Kerasia și primea în schimb cartofi, fasole și ceapă.

Însă, odată, cineva i-a trimis din America o sută de dolari și el, în loc să-i dea părintelui său, i-a băgat în buzunar. Demonul s-a ivit îndată.

— Auzi, ticălosule, îi zicea, crezi că voi ieși vreodată din tine? Ce spune Hristos? „Neamul acesta de demoni nu iese decât cu post și rugăciune”. Tu aici mănânci și bei ca un pașă și crezi că în felul acesta voi ieși?

Demonul i-a spus toate acestea pentru că, după ce mai întâi l-a scos de sub ascultare, voia acum să-l aducă la deznădejde și să-l nimicească Și, în cele din urmă, a reușit, convingându-l să se întoarcă în lume, unde a pierit.

[16]

Demonizata din Egaleo

Maria Guma, o femeie din Kinthos, s-a făcut cunoscută la mijlocul secolului al XX-lea din articolul unui ziar atenian cu titlul: „Demonizata din Egaleo”.

În familia ei întâmpina probleme serioase. În vreme ce se afla într-o stare psihică tragică, a plecat de acasă. Atunci în ea au intrat demonii și viața i-a ajuns un martiriu. A început să hulească cele dumnezeiești și să spargă orice găsea în fața sa. Deseori urca pe multele Egaleo și se rostogolea prin râpele lui, vrând să se sinucidă.

Rudele ei o adunau și o duceau iarăși acasă. Dar, între timp, ea, din femeia frumoasă care era, s-a preschimbât în monstru. Limba i s-a mărit, urechile i s-au lungit, ochii i s-au sucit, fața i-a devenit respingătoare. Ciudata ei nebunie era atât de impresionantă, încât la ușa

casei sale stăteau polițiști, pentru a împiedica mulțimea care mergea s-o vadă.

Mulți creștini evlavioși se adunau aproape în fiecare zi acolo și făceau Paraclise la Maica Domnului din Kanala, pentru vindecarea bolnavei. Și harul Maicii Domnului a făcut minunea!

Era vineri seara, 16 martie 1952. Credincioșii, adunați din nou, Îl implorau pe Dumnezeu să elibereze de legăturile diavolului sărmanul suflet al Mariei.

Deodată, pe la miezul nopții, demonii, prin gura bolnavei, au început să strige:

— Vom ieși prin ochii ei!

— Nu, prin unghii, răspundeau creștinii.

Lupta continua. Momentele erau înfricoșătoare și atmosfera încărcată. Demonizata, legată pe pat, se lovea. Cinci oameni robuști o țineau, pentru a nu se omorî. În clipa aceea, credincioșii se rugau în genunchi la Maica Domnului să se grăbească a-i da ajutor bolnavei.

Neliniștea tuturor era la apogeu. La ușă și la ferestre se adunase lume, care urmărea drama cu răsuflarea tăiată.

Deodată, un cutremur puternic a zguduit casa din temelii. Oamenii s-au speriat, s-au tulburat, nu înțelegeau bine ce se întâmplă.

Însă, în aceeași clipă, demonizata, după cum ea însăși mărturisea mai târziu, a văzut acoperișul deschizându-se și o femeie apărând deasupra. Veșmântul ei era negru, iar fața îi lumina ca un soare.

— Am sosit din Thermia, i-a zis.

Îndată s-a auzit a doua trosnitură puternică, și duhurile rele au plecat în văzduh. Totodată geamurile camerei s-au făcut țândări.

— Maica Domnului din Kanala! a strigat Maria. Îngenuncheați!

Fața demonizatei s-a liniștit și s-a făcut ca de înger. Maica Domnului i-a făcut de trei ori semnul crucii pe față și i-a spus:

— Iubire, fiica mea, iubire!

Și după cuvintele acestea s-a îndepărtat încet-încet, binecuvântându-i cu neprihănită sa mână pe toți cei aflați de față.

Atunci Maria a auzit imnuri îngeresti. Era ceva nemaipomenit, ceva ce nu putea fi descris în cuvinte. Apoi, deschizând ochii, și-a recunoscut copilul, rudele și prietenii.

— Hristos a înviat! le-a spus plină de bucurie. Veniți să vă sărut, sunt bine!

Credincioșii s-au bucurat nespus și toată noaptea au continuat să se roage. Implorările însoțite de lacrimi s-au preschimbat acum în preamăriri către Maica Domnului biruitoarea.

[18]

„Sunt tatăl tău!”

În anul 1962 un duh rău a posedat-o pe Giakumina Kodu din Paros, după blasfemia unei rude de-a ei.

Starea sa era deznădăjduitoare. Devenise o fiară sălbatică cu puteri suprafirești. Soțul ei n-o putea îmblânzi. Pentru a o duce la doctori, era nevoie de bărbați puternici, căci singur nu izbutea. De altfel, doctorii n-au putut s-o ajute cu nimic. Atunci, mama ei l-a sfătuit pe bărbatul său s-o ducă la virtuosul egumen al mănăstirii Izvorul Tămăduirii din Longobarda, fericitul părinte Filotei Zervakos (1884-1980).

Pentru a o transporta, au fost nevoiți s-o lege. În felul acesta au dus-o la mănăstire.

Sărmana femeie, cu toată tulburare ei, a observat – a povestit asta mai târziu, după ce s-a vindecat – că părintele Filotei, ieșind pe poarta mănăstirii, nu călca pe pământ.

La vederea cuviosului părinte, duhul necurat s-a înfricoșat și a zguduit-o pe femeie. Însă părintele s-a apropiat de ea și i-a spus cu dragoste părintească:

— Nu vrei să stai de vorbă cu mine, fiica mea? Sunt tatăl tău!

I-a făcut semnul crucii și i-a citit diferite rugăciuni.

— Să postiți și să vă rugați mult, i-a spus îndeosebi soțului ei.

Din ceasul acela, femeia s-a eliberat de demon.

[33]

Tânărul și mediumul

În anul 1972, Dimitrie K. din Tesalonic, în vârstă de 23 de ani, după ce și-a îndeplinit stagiul militar, s-a întors acasă și a început să se gândească la viitorul său.

Însă o întâmplare neașteptată l-a cutremurat pe el și familia lui: într-o zi l-au găsit pe soțul surorii sale mort sub tractorul cu care ara. Cineva îl omorâse.

Însetați de răzbunare, au început să-l caute pe ucigaș. Însă nu-l puteau găsi. După o adunare de familie, au hotărât să meargă la un medium, pentru a le vădi criminalul. Dimitrie, fiind mai tânăr și mai ager, a preluat cu bunăvoință săvârșirea planului.

Când a intrat în camera mediumului, a înghețat de frică. Era întuneric!

Peste puțin timp, mediumul a aprins câteva lumânări, murmurând fraze neînțelese, cu care invoca duhurile rele. Atunci Dimitrie a văzut că pereții erau vopsiți în

negru și împodobiți cu icoane satanice, desene ciudate, forme geometrice și unelte de fier. Pe o masă se afla un cap de mort, o carte mare neagră, o bilă de sticlă, câteva crengi de dafin, o cucuvea împăiată și niște oase.

Dimitrie intrase pe neașteptate într-o altă lume, pe care n-o cunoscuse niciodată înainte. Și deodată a început să-și piardă mințile și rațiunea. Simțea că intră în el o putere străină, necunoscută, puterea satanei, care-l cutremura.

Între timp, mediumul invoca puterile întunericului, pe demoni, să-i vină în ajutor.

Peste puțin timp, s-au auzit voci sălbatice, înfricoșătoare. Camera se zguduia de apariția nevăzută a demonilor. Și în clipa aceea Dimitrie a fost stăpânit de un duh rău!

S-a dus acasă într-o stare de nerecunoscut. Schimbat. Nu mai știa ce face. Spunea prostii. Părinții lui și-au dat seama că-și pierduseră copilul, trimițându-l la medium.

După ce câteva zile, umbla în zadar prin casă și pe drumuri, diavolul îi sădise în cuget că nu merită să mai trăiască, că este nefolositor și trebuie să se sinucidă.

Într-o zi, cu înrâurirea celui viclean, s-a urcat în Turnul Alb din Tesalonic, cu scopul de a se arunca de acolo. Însă în ultimul moment s-a răzgândit. A coborât din turn și a plecat. Se pare că avea în el o anumită frică de Dumnezeu, și asta l-a salvat.

Dar diavolul nu se descurajează ușor. I-a sădit în minte sentimente de dragoste pentru verișoara lui bună. Așadar, a început să plângă și să-i implore pe părinții săi s-o ceară în căsătorie.

Dragostea aceea satanică și nelegiuită nu l-a înnebunit doar pe Dimitris. Voia să-i înnebunească și familia. Cu cât îi spuneau că e cu neputință să se facă ceea ce cerea

el, cu atât se mânia mai tare. Se lovea, dădea cu picioarele în mobilă, urla, își dădea ochii peste cap și le provoca tuturor frică.

În cele din urmă, părinții și frații săi, deznădăjduiți, și-au venit în simțiri. S-au pocăit. Au alergat cu zdrobire a inimii la Dumnezeu, la Maica Domnului, la Sfinți.

— Miluiește-ne, Doamne! strigau cu lacrimi în ochi. Izbăvește-l pe Dimitrie al nostru! Te-am întristat, dar acum venim iarăși la Tine. Ajută-l, Maica Domnului, pe copilul nostru! Fă o minune!

În cartierul Nea Mihaniona din Tesalonic, la biserica Maica Domnului Faneromeni, se află icoana făcătoare de minuni „Mihaniotisa”. A fost adusă aici în anul 1922, din Propontida, de către refugiații greci care locuiau în vechiul oraș Mihaniona, în Asia Mică. Minunile icoanei acesteia sunt cunoscute în tot Tesalonicul.

Părinții și frații lui Dimitrie auziseră despre ea. Dar și mulți prieteni ai lor i-au îndemnat să alerge la harul izvorâtor de minuni al Maicii Domnului.

Astfel, într-o zi, tânărul demonizat împreună cu sora sa, Irina, profesoară la gimnaziul din Tesalonic, au ajuns la biserica Maicii Domnului din Mihaniona. Când a călcat pe prima treaptă a bisericii, diavolul, pricepând că-și va pierde victima, l-a atacat cu disperare pentru ultima dată.

Dimitrie a simțit deodată că ia foc. Ardea cu totul, de parcă cineva l-ar fi aruncat într-un cuptor. Credea că a fost aprins, că se topește, că piere. Cu toate acestea, nu s-a împușinat la suflet. A înaintat cu credință, ajutat de sora sa.

Peste puțin timp, în fața icoanei Maicii Domnului, preotul i-a citit exorcismele. Atunci tânărul a simțit că se eliberează de răutatea duhului rău. S-a răcorit, s-a liniștit, în lăuntrul lui s-a așternut pacea. A plecat de acolo alt om.

A revenit și alte dăți. Cu harul Maicii Domnului, s-a vindecat definitiv. Maica Domnului Mihaniotisa făcuse din nou o minune.

[50]

„Nu rosti numele ăsta!”

Fericitului părinte Paisie Aghioritul (1924-1994) îi era foarte milă de demonizați și se lupta să-i tămăduiască. Prin credința lui vie și rugăciunea fierbinte îi fugărea pe demoni, dăruind liniște multor oameni chinuți. Un caz caracteristic este și cel ce urmează.

Odată se afla în sihăstria Sfântului Ioan Teologul, la Suroti. Atunci a venit un demonizat, pe care, îndată ce a intrat în biserică, l-a apucat o criză și a început să strige. Părintele a luat craniul Sfântului Arsenie al Capadociei și l-a atins de el. Acela a scos un țipăt și a căzut la podea.

Atunci părintele i-a pus craniul pe piept și s-a rugat împreună cu monahiile. Demonizatul s-a mișcat spasmodic și a rămas fără simțiri. Demonul plecase. Când și-a revenit, i-a mulțumit fierbinte părintelui și surorilor și s-a rugat pentru vindecarea sa. De atunci, mergea regulat la mănăstire și aducea daruri.

Însă mai târziu a fost atacat de mulți demoni împreună. Apăreau în diferite chipuri în fața lui. S-a luptat aspru cu ei, dar cu vitejie. Demonii îl loveau, îl aruncau jos, iar el le spunea:

— Nu veniți toți, unul câte unul!

Suferea crize demonice, dar repeta rugăciunea:

— „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă”!

Demonii îi șopteau:

— Nu rosti numele ăsta! Nu rosti numele ăsta!

Pentru ajutor, a mers în Sfântul Munte și s-a întâlnit cu părintele Paisie. I-a povestit despre noile lui chinuri și i-a cerut să se roage pentru el.

Părintele a început imediat să se roage. Deodată s-a auzit un șuierat ca de obuz. În clipa aceea, demonii l-au înșfăcat pe sârmanul om și l-au aruncat la cinci metri depărtare.

Demonizatul a început să urle și să înjure. Demonii care erau în el strigau și-l amenințau. Îi spuneau cuvinte rușinoase și se străduiau să-l bată.

Părintele s-a pierdut pentru o clipă. Nu mai știa ce să facă. Însă și-a revenit degrabă, a luat degetul părintelui Arsenie al Capadociei și a început să facă semnul crucii, spunând diferite rugăciuni. Acela, atâta timp cât îi făcea cruce, era liniștit. Însă, îndată ce-l lăsa, făcea aceleași lucruri. Starea aceasta a ținut două-trei ore. După aceea, omul și-a revenit și i-a mulțumit părintelui plângând.

— M-au înșfăcat patru demoni, i-a zis, și m-au aruncat de peretele din față, iar un al cincilea mă trăgea de nas.

De data aceasta, plecând din chilia părintelui, se tămăduise definitiv.

[86]

„Eu am demon!”

Odată, părintele Paisie, doi foști musulmani proaspăt botezați, Apostol și Stavros, și Atanasie Rakovalis au mers cu automobilul ultimului într-un sat musulman din Tracia. Acolo locuia o cunoștință de-a lui Stavros, care era bolnavă.

Primele cuvinte pe care le-a spus femeia când l-a văzut pe părinte au fost:

— Eu am demon!

Părintele, Apostol și femeia au rămas singuri într-o cameră. Rakovalis se juca afară cu copiii.

Cam peste douăzeci de minute, femeia a ieșit vădit schimbată.

— Ai priceput ceva? Ai simțit vreun miros? I-a întrebat mai târziu Apostol pe Rakovalis.

— Nu, a răspuns acela. Ce s-a întâmplat?

— În clipa în care părintele i-a făcut semnul crucii, femeia a început să scoată o murdărie pe gură. Părintele s-a dat câțiva pași înapoi și a zis: „Vezi, Apostole, vezi?” Eu am simțit o duhoare nesuferită. Deodată femeia a început să-i spună demonului pe care-l avea în ea: „Nu, nu pleca!” Părintele a strigat: „Spune-i să-l izgonească!” „Izgonește-l, femeie, izgonește-l!”, i-am spus pe turcește. Atunci ea a început să spună: „Pleacă, satană, pleacă!” A spus asta de șase-șapte ori. Și duhul rău, într-adevăr, a plecat! Femeia s-a liniștit. „Acum sunt bine”, a zis. „A fugit strânsoarea, povara care-mi stătea pe suflet”. I-a sărutat mâna părintelui cu recunoștință.

Femeia aceea, după cum a aflat mai târziu Rakovalis, era o musulmană fanatică. Mergea și curăța locul în care fumau preoții musulmani. Odată, pe când era singură în acel loc, demonul i-a apărut și a pus-o să sape în diferite locuri pentru a găsi bani. A săpat, dar n-a găsit nimic.

— Dacă vrei să găsești banii, trebuie să mi-l dai pe copilul tău, i-a spus demonul.

— Nu, nu ți-l dau!

— Ei, atunci nu-i vei găsi.

— Nu-mi pasă! Pe copilul meu nu ți-l dau.

— Atunci îți voi face rău, a prevestit-o.

Și, într-adevăr, peste puțin timp, copilul ei s-a îmbolnăvit și l-a dus la spital.

Acolo demonul i s-a înfățișat din nou, cu chip de om, cerându-i copilul. Și, întrucât a refuzat, a strâns-o de piept. Atunci a simțit că o greutate o apasă pe inimă și o sufocă. Acest simțământ s-a întins după aceea în tot trupul.

De atunci nu mai putea face nimic. Nici relații de prietenie nu mai avea cu nimeni, pentru că, fără să vrea, se certa cu toți oamenii.

Lui Stavros i s-a făcut milă de ea și i-a făgăduit că-l va aduce pe părintele Paisie ca s-o vindece. Un an de zile a rămas închisă în casă, așteptându-l pe părinte, care în cele din urmă a izbăvit-o de demon.

[80]

Metania monahului

Cu mulți ani în urmă, un monah de la Sfântul Pavel s-a dus la mănăstirea Sfântul Gherasim, în Kefalonia. În ceasul Sfintei Liturghii stătea în altar și făcea o metanie, rostind rugăciunea minții.

S-a întâmplat atunci să fie adus în biserică un demonizat, pentru ca Sfântul să-l tămăduiască. Așadar, în vreme ce monahul se ruga, demonul striga:

— Nu mai trage de firul acela de lână, călugăre, că mă pârjolește!

Auzind acele cuvinte, preotul i-a spus monahului:

— Lucrează cât poți de mult la metanie, frate, pentru ca ființa aceasta a lui Dumnezeu să se elibereze de duhul rău.

Atunci demonul a strigat mânios:

— Popă ticălos, de ce-i spui să tragă de firul ăla? Mă pârjolește!

Dar monahul și-a continuat rugăciunea cu sârguință și, astfel, omul cel chinuit a fost eliberat de demon.

[68]

Demonul, îngerul și Maica Domnului

[Dionisie Farasiotis povestește niște întâmplări din anul 1984, când, rănit sufletește din pricina șederii sale vreme de câteva luni la mănăstirile din India, s-a întors în Grecia. Vezi și mai sus, la sfârșitul capitolului întâi și al treilea.]

M-am întors în Grecia în luna mai, 1984. Aveam un sentiment ciudat de „putere”. Mă simțeam... invincibil, cu mult mai puternic decât oamenii din jurul meu. Pot să stabilesc cu precizie începutul acestui sentiment: „ceva” ieșise din trupul acelui yoghin olandez, ucenicul lui Babaji, și a intrat în mine. Atunci „m-am schimbat”.

Nu trecuse o lună de când m-am întors din India, și mă aflam iarăși în Sfântul Munte. Primăvara nu începuse bine și, de aceea, părintele Paisie mi-a spus să intru în arhondaricul lui.

Am început să discutăm, nu mai țin bine minte despre ce. De data aceasta timpul trecea și părintele nu-mi spunea să plec.

Peste puțin timp, cineva a bătut la ușă. Părintele m-a lăsat în cameră și s-a dus să deschidă.

La ușă a apărut un vizitator, cam la cincizeci de ani. M-a salutat și ne-am așezat toți trei în odaie.

După ce omul a fost servit, așa cum se obișnuiește, cu rahat și apă, a început o discuție generală. Peste puțin timp, părintele mi-a spus să trec în camera de alături, unde se afla bisericuța sa.

M-am ridicat, deci, și am intrat în biserică. M-am închinat la icoane și m-am așezat într-o strană, rostind din când în când rugăciunea și uitându-mă pe fereastra mică ce se afla în fața mea. Era o amiază mohorâtă, înnourată.

S-a întâmplat deodată. Așa, brusc. Ca și cum ar fi fost apăsat un buton și dintr-o dată în încăperea s-a aprins o lumină puternică.

Așa pe neașteptate am dobândit un „simțământ” nou. Trupul meu era nemișcat. Lucrurile din biserică străluceau. De parcă fiecare obiect ar fi eliminat din el lumină. Chiar și pereții erau oarecum luminoși.

Pe fereastră am văzut un „norișor” diafan, transparent ca apa, fără contur, fără formă. O lumină albă, strălucitoare, se revărsa din el, sau mai bine spus era o lumină nematerialnică, limitată în spațiu, care se mișca iute... Era o ființă luminoasă!!... Plutea în jurul chiliei.

Schimbarea aceasta care mi s-a întâmplat a început brusc, îndată ce am văzut lumina, și s-a stins încet-încet.

Am simțit o liniște adâncă, o pace nezdruncinată, o împlinire, o siguranță, lipsa oricărei temeri. Felul, calitatea și intensitatea sentimentelor nu aveau nimic în comun cu cele pe care le cunoșteam înainte.

Am rămas așezat liniștit în strană. După puțină vreme, a intrat părintele. M-am întors foarte liniștit și i-am spus:

— Părinte, am văzut un înger...

S-a uitat cu atenție la fața mea, în ochi, ca și cum citea niscaiva semne.

— A! A!... bine... să mergem înăuntru, a zis liniștit.

Apoi m-a luat și am intrat în cealaltă cameră, unde aștepta vizitatorul. Terminaseră discuția. Erau cam două ceasuri de când mă aflam în chilie și așteptam ca încet-încet să ne conducă spre ieșire. Însă părintele n-a făcut

asta. A început să ne povestească niște întâmplări presărate cu multe glume.

Vizitatorul era așezat lângă părinte, pe aceeași bancă. Eu stăteam în fața lor, pe un butuc.

A început să spună o întâmplare despre cineva:

— Cum ziceam, se dusesese cineva acolo..., (căuta un cuvânt) să spunem în Pakistan, (era mulțumit că a găsit cuvântul și m-a privit!)... Acolo, zice, s-a încurcat omul... și l-au mânjit și pe față cu niște cenușă.

Mi-am adus aminte de ștampila din untura arsă a jertfei, pe care mi-o făcuse între ochi un yoghin, ucenic al lui Babaji, în India, și mi-am mușcat buzele.

În vreme ce vorbea, mă privea din când în când cu înțeleș și, îndeosebi, i se adresa vizitatorului.

Mi-am dat repede seama că vorbea despre mine. Despre călătoria mea în India. Și vorbea într-un asemenea fel, încât celălalt să nu-și dea seama că se referă de mine.

Acum mă simțeam ciudat. O tulburare, o cutremurare, ceva reacționa în mine.

— Așadar acolo l-a ispătit diavolul. Însă și el spunea rugăciunea și nu-l lăsa pe diavol în pace.

S-a întors, m-a privit, am înțeleș și am început să spun în minte rugăciunea. „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă”. Nu mai eram atât de atent la povestire. Atenția îmi era atrasă de rugăciune.

Pe când vorbea, ca și cum ar fi spus o frază din povestire, s-a întors către mine și a zis:

— Duh necurat, ieși din ființa aceasta.

Și imediat după aceea și-a continuat povestirea, în vreme ce-l apucase pe vizitator de încheietura mâinii. Peste puțin timp, m-a privit iarăși, spunând mereu ca pe o parte a povestirii, fraza:

— Duh necurat, ieși din ființa aceasta.

Fața îi era luminată de o strălucire tainică și ascunsă, pe care, cu toate acestea, eu o observam. Era serios și ochii lui luaseră o expresie pe care rareori am văzut-o la dânsul, o expresie care vădea slava ascunsă a sufletului său.

Am continuat să-mi spun rugăciunea cu intensitate. În clipa aceea nu puteam să înțeleg sensul celor întâmplate.

S-a întors pentru a treia oară și a zis:

— Duh necurat, ieși din ființa aceasta!

Am simțit ceva ieșind din mine, ceva nematerialnic, care se despărțea și se dezlipea de mine. Am simțit mintea și sufletul eliberându-mi-se de înrâurirea intensă a unui alt duh. M-am simțit ușurat, ca și cum o greutate mare, pe care mai înaintea n-o pricepeam, plecase de la mine. În momentul acela mi-am dat seama cât de împovărat fusesem. Lucrul acesta care ieșise din mine, l-am simțit așezându-se în stânga mea, o prezență a cărei putere te istovea. Împovăra sufletul chiar și de departe.

M-am ridicat să mă îndepărtez de prezența aceasta și mi-am căutat refugiu, ușurat și liniștit, pe genunchii părintelui. M-am așezat pe podea, lângă picioarele sale.

În clipa aceea, aproape în același timp cu cuvintele părintelui și cu eliberarea mea, vizitatorul s-a ridicat brusc în picioare, cu o uimire și mirare care-l extaziau.

— Maica Domnului, Maica Domnului, ce mireasmă e asta? Părinte, părinte, striga ca și cum ar mulțumi, Maica Domnului este lângă noi!

O bucurie mare îl cuprinsese și-l făcuse să uite de povestire, de purtarea lui, de toate. Striga, striga de bucurie și ne-a rugat să mergem în bisericuța de alături. Eu am încetat să mai simt în cameră prezența înfricoșătoare a aceluia lucru pe care, înainte de cuvintele părintelui, îl purtam în mine și-mi îngreuna sufletul. Oare

strălucirea slavei Maicii Domnului alungase din sufletul meu și din odaie „duhul necurat”, cum îl numea părintele? Oare parfumul sufletului ei, mireasma duhovnicească a Maicii Domnului era cea pe care-o simțise inima vizitatorului, încât zburda de bucurie ca un cățeluș?... De lucrurile acestea, nimeni nu este încredințat cu acel fel de încredințare bazată pe cele pe care le vede ochiul și le aude urechea noastră. Însă există și un alt fel de încredințare, care se naște în sufletul omului dintr-o „înștiințare dumnezeiască”. Această încredințare dumnezeiască este foarte profundă și sigură.

Încet-încet am intrat în biserică. Voiam să-i mulțumesc părintelui și m-am dus să-i pun metanie. M-a împiedicat:

— Acolo, acolo pune metanie, și mi-a arătat cu mâna spre locul catapetesmei unde se afla icoana Maicii Domnului. El era întors într-acolo și poziția lui arăta o fâstâceală și un respect adânc.

Mi-am întors capul spre icoană, însă n-am văzut nimic, căci, în felul în care privea părintele, așteptam să văd și eu pe cineva.

— Am pus metanie mai înainte, părinte.

— Pune acum când îți spun, mi-a răspuns cu blândețe, arătându-mi prin gesturi să mă grăbesc. Am pus, așadar, și eu metanie.

Însă când am pus metanie a fost foarte mulțumit. Se bucura pentru mine. Precum tatăl care vede că fiul lui este primit, să zicem, la împărat.

Asta am simțit și atunci am înțeles. Evenimentele fuseseră atât de intense și multe; au venit unul după altul. Astfel, nu mi-am dat seama de importanța celor care s-au întâmplat în ceasul acela. Astăzi când scriu, recunosc că cele întâmplate au fost lucruri foarte mari, fără să mă îndoiesc nici de nevrednicia mea, nici de sfințenia

părintelui, pe care-l dorea inima să mă vadă în asemenea hal. De aceea s-a rugat la Dumnezeu să mă vindece cu leacuri puternice, căci eram grav bolnav, și Dumnezeu, Care-i ascultă pe cei smeriți, i-a împlinit cererea.

[92]

The first part of the paper discusses the
 importance of the study of the
 history of the region. It is
 necessary to understand the
 background of the people who
 lived there. This is especially
 true in the case of the
 early settlers. They were
 often of different nationalities
 and had different customs
 and languages. It is
 important to know how they
 got along with each other
 and how they adapted to
 the new environment.

The second part of the paper
 discusses the economic
 development of the region.
 It is important to know
 how the people made their
 living. This was often
 through agriculture or
 trade. It is also important
 to know how the economy
 changed over time.

The third part of the paper
 discusses the social
 structure of the region.
 It is important to know
 how the people were
 organized. This was often
 through family or
 community ties. It is
 also important to know
 how the social structure
 changed over time.

The fourth part of the paper
 discusses the cultural
 life of the region.
 It is important to know
 how the people spent
 their leisure time. This
 was often through
 religious or social
 activities. It is also
 important to know how
 the culture changed over
 time.

The fifth part of the paper
 discusses the political
 life of the region.
 It is important to know
 how the people were
 governed. This was often
 through a council or
 a mayor. It is also
 important to know how
 the political life changed
 over time.

The sixth part of the paper
 discusses the future of
 the region. It is important
 to know what the people
 hope for. This is often
 through education or
 economic development.
 It is also important to
 know how the future of
 the region can be
 improved.

PRINCIPALELE IZVOARE

1. Monahul Agapie, *Mântuirea păcătoșilor*, Editura B. Rigopoulos, Tesalonic, 1993.
2. Monahul Agapie, *Văratice*, Veneția, 1861.
3. Monahul Agapie, *Raiul*, Veneția, 1863.
4. *Sfinții Georgiei*, Editura Mănăstirii Paraklitu, Oropos Attikis, 2004.
5. „Mărturie aghiorită” (revistă), Editura Sfintei Mănăstiri Xiropotam, Sfântul Munte, Vol. 5/1989, 6/1989-1990.
6. *Pagini necunoscute din Pateric*, Editura „Grădina Maicii Domnului”, Tesalonic, 1996.
7. Atanasie cel Mare, *Viața Sfântului Antonie cel Mare*, PBG 11, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1976.
8. Protop. Antonie Alevizopoulos, *Ocultism, Guruși, „New Age”*, Editura Sfintei Mitropolii Nicopole, Preveza, 1990.
9. Monahul Andrei Aghioritul, *Patericul Sfântului Munte*, Vol. I-II, Atena, 1980.
10. Monahul Anthusie, *Sfântul Ioan Teologul*, Editura Sfintei Mănăstiri Bunavestire din Patmos, Atena, 1995.
11. Ieromonahul Antonie, *Viețile ațoniților din secolul al XVIII-lea*, Vol. I-II, Editura Sfântului Metoc al Bunei-vestiri a Maicii Domnului, Ormilias, 1994-1995.
12. Arhim. Haralambie Vasilopoulos, *Există farme-ce?*, Editura „Uniunii Ortodoxe Elene”, Atena, 1967.
13. Arhim. Gavriil Dionisiatul, *Sfânta Mănăstire Dionisiu din Muntele Athos*, Editura „Astir”, Atena, 1959.
14. Arhim. Gavriil Dionisiatul, *Noul Everghetos*, Volos, 1974.

15. Arhim. Gavriil Dionisiatul, *Părintele aghiorit Atanasie cofetarul*, Editura „Presa Ortodoxă”, Atena, 1979.

16. *Părintele Efrem Katunakiotul*, Editura Sfintei Sihăstriei „Sfântul Efrem”, Katunakia, Muntele Athos, 2000.

17. Protopresbiterul Constantin Geli, *Sfântul Gherasim al Kefaloniei*, Editura Mănăstirii Sfântul Gherasim, Atena, 1978.

18. Preot Constantin Gonidis, *Maica Domnului din Kanala*, Editura Sihăstriei cu același nume din Kinthos, Kinthos, 1998.

19. Monahul Grigorie, *Taina morții*, Editura Librăriei Nekt. Panagopoulos, Atena.

20. Grigorie de Nissa, *Despre viața Sfântului Grigore, făcătorul de minuni*, PBG 9, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1990.

21. Grigorie cel Mare, *Viețile asceților necunoscuți*, Editura Obștii „Adormirea Maicii Domnului”, Sfânta Ana – Sfântul Munte, 1988.

22. Monahul Damaschin Grigoriatul, *Povestiri adevărate – Despre farmece și minuni ale misiunii ortodoxe din Africa*, Editura „Stupul Ortodox”, Tesalonic, 2001.

23. Monahul Damaschin Grigoriatul, *„Mare ești Tu, Doamne, și minunate sunt lucrurile Tale”*, Editura Filialei Misionare „Sfântul Cosma Etolul”, Tesalonic, 1996.

24. Monahul Damaschin Grigoriatul, *Coșciugul care distrage case!!!*, revista „Mărturie Ortodoxă”, Editura Asociației Cipriote a Tradițiilor Ortodoxe „Prietenii Sfântului Munte”, Vol. 61, Primăvară-Vară, 2000.

25. *Părintele Daniil Katunakiotul, Trăire îngerească*, Editura Obștii Monastice a Daniiliților, Sfântul Munte – Tesalonic, 1981.

26. Arhim. Dimitrie Sava, *Învăță-ne cu învățăturile Tale*, Editura Mănăstirii Proorocul Ilie, Preveza, 1998.

27. „Dialogul” (revistă), Atena, nr. 5/1995.

28. *Povestiri înfricoșătoare și de folos*, Sfânta Mănăstire Paraklitu, Oropos Attikis, 2003.

29. K. Doukakis, *Sinaxarul Mare*, Vol. 1-12, Atena, 1889-1896.

30. *Un Sfânt Părinte, fericitul Iacob*, Editura Mănăstirii Cuviosul Părinte David, Rovies Evias, 1993.

31. „Activitatea noastră” (revistă), Atena, aprilie, iunie-iulie, august-septembrie, octombrie 1994.

31.a. *Întoarcerea unui păcătos*, Editura Asociației Bisericești Ortodoxe „Sfântul Simeon Noul Teolog”, Kalamos Attikis, 1995.

32. Kiros Theodoritou, *Istoria siri*, Vol. I-II, Editura Mănăstirii Kehrovouniu Tinos, Atena, 1974.

33. Monahul Teoclit Dionisiatul, *Sfântul Filotei din Paros*, Editura „Astir”, Atena, 1999.

34. Sfinții Ieronim și Sofronie, *Viața Sfântului Ilarion cel Mare*, Editura Diaconia Apostolică, Atena, 1986.

35. Irvine Doreen, *Regina magiei negre*, Editura „Pergam”, Atena, 1985.

35.a. Ieromonahul Isaac, *Viața părintelui Paisie Aghioritul*, Sfântul Munte, 2004.

36. *Istoria monahilor din Egipt*, Editura „Tinos”, Atena, 1992.

37. Arhim. Ioanichie, *Pateric athonit*, Editura Sihăstriei Sfântul Grigorie Palama, Koufalia, Tesalonic, 1991.

38. Ioan Sinaitul, *Scara*, Editura Mănăstirii Paraklitu, Oropos Attikis, 2002.

39. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt de laudă pentru Sfântul Mucenic Vavila*, PBG 37, Editura „Grigorie Palama”, Tesalonic, 1989.

40. Părintele Iosif, *Expresii de experiență monahală*, Editura Mănăstirii Filoteu, Sfântul Munte, 1979.

41. Monahul Iosif, *Chipuri patristice din Noul Schit*, Editura „Sfântul Munte”, Tesalonic, 1988.

42. Monahul Iosif Dionisiatul, *Părintele Arsenie Spileotul (1886-1983)*, Tesalonic, 2001.
43. Arhim. Athenagora Karamantzanis, *Sfântul din Olimp*, Editura Mănăstirii Sfântul Dionisie din Olimp, 1987.
44. Arhim. Simeon Kolmogorov, *Părintele Gavriil anahoretul*, Atena, 1998.
45. Chiril Skithopolitul, *Viața Sfântului Eftimie cel Mare*, Editura Fundației Cuviosul Ioan Rusul, Halkis, 1972.
46. Monahul Lazăr Dionisiatul, *Povestiri dionisiace*, Editura Mănăstirii Sfântul Dionisiu, Sfântul Munte, 1997.
47. K. Lake., *The early days of monasticism on Mount Athos*, Oxford, 1909.
48. Leontin Neapolul, *Sfântul Simeon cel nebun pentru Hristos*, Editura „Grădina Maicii Domnului”, Tesalonic, 1984.
49. Arhim. Marinakis Theofilactul, *Sfântul Nicolae ocrotitorul pământului și al mărilor*, Tesalonic, 2003.
50. Arhim. Marinakis Theofilactul, *Maica Domnului Mihaniotisa (istorisiri-minuni)*, Tesalonic.
51. Manolis Melinos, *Sfântul Munte – Paisie*, Atena, 2000.
52. Manolis Melinos, *Florile Sfintei Rusii*, Atena, 1995.
53. Ioan B. Menounos, *Învățăturile lui Cosma Etolul*, Editura „Tinos”, Atena, 1979.
54. Bernardin Menthon, *Mănăstiri și Sfinți de pe Olimp*, Editura „Stupul Ortodox”, Tesalonic, 1980.
55. Ioan Moshul, *Limonariul*, Editura Mănăstirii Stavronichita, Sfântul Munte, 1983.
56. B. Moustakis, *Viața și minunile cuviosului părinte al nostru Benedict*, Atena.
57. Arhim. Vasilie Bakogianis, *Religiile: Rătăcire?*, Editura Nect. Panagopoulos, Atena, 1995.

58. Arhim. Vasilie Bakogianis, *După moarte*, Editura „Tabor”, Patra, 2001.
59. Arhim. Ioanichie Bălan, *Viața și nevoițele părintelui Cleopa*, Editura „Stupul Ortodox”, Tesalonic.
60. Monahul Moise Aghioritul, *Povestiri aghiorite ale părintelui Ioachim*, Editura „Sfântul Munte”, Tesalonic, 1989.
61. Presbiterul Nichifor, *Cuviosul Andrei cel nebun pentru Hristos*, Editura Mănăstirii Paraklitu, Oropos Attikis, 2002.
62. Nicodim Aghioritul, *Noua Culegere*, Editura „Astir”, Atena, 1974.
63. Nicodim Aghioritul, *Sinaxarul celor douăsprezece luni ale anului*, Atena, 1868.
64. Monahul Nicodim, *Minunile cuviosului Atanasie Athonitul*, Editura Mănăstirii Marea Lavră, Sfântul Munte – Atena, 1991.
65. *Sfântul Serafim de Sarov*, Editura Mănăstirii Paraklitu, Oropos Attikis, 2004.
66. *Starețul Iona al Kievului*, Editura Stavropigiakis și a Mănăstirii Sfântului Simeon Noul Teolog, Kalamos, 1998.
67. Părintele Paisie Aghioritul, *Cuvinte III, Lupta duhovnicească*, Editura Sihăstriei „Evanghelistul Ioan Teologul”, Suroti Tesalonic, 2001.
68. Monahul Paisie Aghioritul, *Părinți aghioriți și povestiri*, Editura Sihăstriei „Evanghelistul Ioan Teologul”, Suroti, Tesalonic, 1993.
69. Monahul Paisie Aghioritul, *Sfântul Arsenie al Capadociei*, Editura Sihăstriei „Evanghelistul Ioan Teologul”, Suroti, Tesalonic, 1987.
70. Paladie din Elenopol, *Lavsaiconul*, Editura Mănăstirii Stavronichita, Sfântul Munte, 1980.

71. Părintele Dimitrie Gagastathis, Vol. II, Editura „Stupul Ortodox”, Tesalonic.
72. P. Pashou, *Femeile pustiei*, Editura „Akritas”, Atena, 1998.
73. P. Pashou, *Mierea din piatră*, Editura „Akritas”, Atena, 1989.
74. P. Pashou, *Pateric*, Editura „Astir”, Atena, 1981.
76. P. Pashou, *Pâinea pustiei*, Editura „Akritas”, Atena, 1985.
77. *Patericul Peșterilor din Kiev*, Editura Paraklitu, Oropos Attikis, 2005.
78. Pavel Everghetinul, *Despre cuvintele luminate de Dumnezeu și despre învățăturile Sfinților Părinți*, Enetisi, 1783.
79. B. Pentza, *Părintele a spus...*, Editura „Astir”, Atena, 1974.
80. Atanasie Rakovalis, *Părintele Paisie mi-a spus...*, Tesalonic, 1997.
81. Arhim. Ramiotis Constantin, *Vrăjitoria în lumina Bisericii Ortodoxe*, Atena, 2002.
82. Alexandru Semenov-Tian-Sanski, Episcop de Zilon, *Sfântul Ioan de Kronstadt*, Editura Mănăstirii Paraklitu, Oropos Attikis, 2003.
83. Arhim. Ioachim Spetsieri, *Memorii, Vol. I, Sfântul Munte – Ierusalim*, Editura Chilei „Sfinții Doctori fără de arginți”, Noul Schit, Sfântul Munte, 1988.
84. *Sinaxarul tuturor Sfinților Sinaiți*, Editura Fundației Muntelui Sinai, Atena, 1998.
85. Arhim. Sofronie, *Sfântul Siluan Atonitul*, Editura Mănăstirii Sfântul Ioan Botezătorul, Essex Anglia, 1988.
86. Presb. Tatsi Dionisiou, *Părintele Paisie*, Konitsa, 1995.

87. *Patericul Mare*, Vol. I-IV, Editura Sihăstriei „Nașterea Maicii Domnului”, Panorama, Tesalonic, 1994-1999.

88. Tsakiridis L. Mavropoulos, *Învieerea unui rus*, Katerini, 1992.

89. Dimitrie Tsamis, *Materic*, Vol. I-VII, Editura Diferite, Tesalonic, 1990-1997.

90. Dimitrie Tsamis, *Patericul Sinaiului*, Editura Mănăstirii Muntelui Sinai, Tesalonic, 1988.

91. K. Uekskuell, *Unbelievable for many but actually a true occurrence*, revista „Orthodox Life”, Iulie-August, 1976.

92. Dionisie Farasiotis, *Guru, tânărul și părintele Paisie*, Tesalonic, 2001.

93. Agatonie Fatourou, mitr. Kitros, *Viața Sfântului Pahomie*, Editura „Tinos”, Atena, 1995.

94. *Filocalia*, Vol. I-V, Editura „Grădina Maicii Domnului”, Tesalonic, 1984-1988.

95. Monahul Teodor Xabakis, *Pateric*, Editura B. Rigopoulos, Tesalonic, 1969.

96. Arhim. Heruvim, *Daniil Katunakiotul*, Editura Mănăstirii Paraklitu, Oropos Attikis, 2002.

97. Arhim. Heruvim, *Ignatie duhovnicul*, Editura Mănăstirii Paraklitu, Oropos Attikis, 2004.

98. Arhim. Heruvim, *Sava duhovnicul*, Editura Mănăstirii Paraklitu, Oropos Attikis, 2002.

99. Sotos Hondropoulos, *Sfântul secolului nostru*, Editura Mănăstirii Sfânta Treime din Egina, Atena, 1980.

100. Sotos Hondropoulos, *Sfinții Mucenici Timotei și Mavra*, Editura „Pământ nou”, Atena, 1992.

101. Episcopul Hrisostom Rodostasos, *Harul Athonului*, Sfântul Munte, 2000.

CUPRINS

Prolog.....	5
I. Învățătura Bisericii despre duhurile rele.....	9
Zidirea și căderea.....	9
Minte și cunoaștere.....	13
Înainte – cunoașterea.....	16
Trup – formă.....	18
Număr – legiuni.....	19
Nume.....	22
Unde locuiesc.....	24
Putere – înrâurire	28
Lucrarea.....	33
Vămile.....	34
Pe cine războiesc.....	36
De ce ne războiesc.....	39
Cum ne războiesc.....	42
Uneltiri.....	48
Visuri – vedenii.....	54
Erezii – amăgiri	58
Vrăjitorie – satanism.....	59
Ocultismul – parareligia.....	62
New Age.....	63
Neoidolatria.....	65
Demonismul.....	66

Cum îi înfruntăm.....	70
Pedeapsa – iadul.....	80
Bibliografie.....	83
II. Culegere de povestiri despre duhurile rele.....	87
1. Apariții și lucrări.....	87
Căderea primilor oameni.....	87
Mult-încercatul Iov.....	89
Ispitele lui Hristos.....	91
Învierea sinucigașului.....	92
Ispitele Sfintei Mavra.....	95
Copacul demonic.....	96
Sfânta Marina.....	99
Ispitele Sfântului Antonie cel Mare.....	101
Tânguirea diavolului.....	103
Pocăința monahului.....	103
Porumbel sau cioară?.....	105
Puterea smereniei.....	106
Demonul îmbuibării pântecelui.....	106
Avva Marcel.....	107
Ce-i biruie pe demoni.....	108
Ispitele cuviosului Pahomie.....	109
„Fierăria” monahului.....	110
„Slavă... Acum și pururea...”.....	111
Legarea a trei demoni.....	112
Monahul Puplie.....	112

Mâncărurile diavolului.....	113
Planul avvei.....	115
Ascetul cel curajos.....	117
Pocăința tânărului.....	118
Călăreții.....	119
Dreptatea lui Dumnezeu.....	120
Monahul călcător de jurăminte.....	121
Rugăciunea nerisipită.....	122
Balaurul din Garengi.....	123
Ispitele și biruințele cuviosului Benedict.....	126
Casa diavolului.....	128
Dialoguri pe patul de moarte.....	129
„Omul negru” și „acefalii”.....	130
Tânărul cel ajutător.....	131
Strigăte din mormânt.....	132
Vămile.....	134
„Nimicitorul de demoni”.....	140
Eliberatorul.....	142
Mult-încercatul Ioan.....	143
Cuviosul Teodosie al Kievului.....	145
Uneltiri incredibile.....	148
Cuviosul Leon.....	157
Un bucătar ciudat.....	160
Mortul cel neputrezit.....	161
Părintele Ioachim.....	164
„S-a lepădat de Dumnezeu!”.....	165
Pedeapsa.....	167
Ucenicul cel încăpățânat.....	170

Datoriile duhovnicești.....	171
Încercarea de înrobire a ucenicului.....	172
„Nu există Dumnezeu!”	173
Părintele Alipie și rugăciunea.....	176
Fratele cel neascultător.....	179
O dispariție neașteptată.....	179
Chilia bântuită.....	180
Săriturile diavolului.....	191
Numele diavolesc.....	193
Pășania ciorăparului.....	194
Coșul cu apă.....	197
„Ține-ți mintea în iad...”	199
Părintele Iacob Dionisiatul.....	201
Lupte și biruințe.....	202
Părintele Ieroteu Dionisiatul.....	204
Părintele Dimitrie Gagastathis.....	206
Întâmplările de la Babini.....	209
Ucenicul și „pisica sălbatică”	210
Rugăciunile dreptilor.....	211
Părintele Iacob.....	211
Părintele Cleopa.....	214
Căutarea adevărului.....	217
Vizitatorul din noapte.....	221
„Am biruit!”	222
2. Amăgiri.....	225
Amăgiri demonice.....	225
„Credinciosul” și „necredincioșii”	227

Cuviosul Macarie și Ualis.....	228
Palma izbăvitoare.....	230
Smerenia ascetului.....	231
Cuviosul Petru Atonitul.....	233
Căderea și îndreptarea unui cuvios.....	237
Harismele diavolului.....	242
Liturghia mincinoasă.....	245
Părinții Pahomie, Acachie și Zaharia.....	249
Pesmeții satanei.....	254
„Părintele Athon”.....	257
Așa-zisul mucenic.....	259
„Îngerul” și diaconul român.....	261
Sfântul Spiridon... cu coarne!.....	265
„Episcopul”.....	268
Pășaniile învățătorului.....	270
Căpăstrul satanei.....	273
„Carul de foc”.....	276
Părintele Avacum.....	278
3. Vrăjitorii – ocultism.....	279
„Plăgile” lui Faraon și vrăjitorii egipteni.....	279
Vrăjitorul Elimas.....	281
Pășania exorciștilor.....	282
Sfântul Pancratie și idolii.....	283
Sfântul Conon.....	289
Vrăjitorul Kinop.....	290
Vrăjitorul Noitian.....	296
Ligheanul de aur.....	298

„Grigorie, către satana...”	299
Vrăjitorul Atanasie.....	301
Untdelemnul vrăjitoresc.....	304
Fulgerul Sfântului Vavila.....	306
Potcoava de aramă.....	307
Lepădarea de Hristos.....	309
Iapa.....	315
Boala lui Roman.....	316
Monahia de la Hrisovalant.....	318
Vrăjitorul Virginie.....	322
Ciomăgeala văduvei.....	325
Cartea de ghicit.....	326
Arderea cărții vrăjitoarești.....	327
„Dionisie”	330
O convertire grea.....	331
Căutătorul de comori.....	333
„Minunea” fachirului.....	335
Ceapa cu cuișoare.....	338
Povestirile părintelui Efrem.....	341
„Maica Domnului!”	342
Cruciulița.....	343
Cei doi măgari.....	344
Vrăjitor la șaisprezece ani.....	346
Năutul vrăjitoarei.....	348
Apa dragostei.....	349
Cuțitele Sfântului Nectarie.....	350
Jocurile lui Giorgakis.....	353
Arte marțiale.....	353

Părinții care și-au omorât copilul.....	355
Regina magiei negre.....	356
Marele guru.....	362
Nea Neculai vrăjitorul.....	364
Icoana Sfântului Ioan Teologul.....	367
Vrăjitorul african de treisprezece ani.....	369
Farmece la magazinul unui vânzător de băuturi.....	372
Coșciugul care dă râma case.....	376
Gurușii, tânărul și părintele Paisie.....	382
4. Demonizați.....	399
Demonizatul din Gadara.....	399
Copilul mut.....	400
Demonizatul din Capernaum.....	402
Un hamal ascultător.....	402
Puterea postului.....	405
Avva Loghin și avva Zinon.....	406
Sfântul Partenie.....	407
Cuviosul Pavel și demonul.....	408
„Roadele” calomniei.....	409
Un pahar cu vin.....	411
Porunca lui Iisus.....	411
De ce se tem demonii și ce iubesc ei.....	412
Smerenia hoșului.....	414
Tămăduitori sinaiți.....	415
„Eu sunt duhul desfrânării”.....	416
Cuviosul Petru Isihastul.....	418

Demonizarea celui ce a săvârșit adulter.....	420
Demonul și varza.....	421
Legiunea.....	422
Sfânta Cruce.....	423
Cuviosul Petru din Atroa.....	424
Cei treizeci de monahi.....	426
Sfântul Serafim de Sarov.....	428
Teodosia.....	431
Spiros din Eghina.....	433
Nepotul generalului.....	434
Tânăra turcoaică.....	437
Fratele Ioan.....	438
Pedeapsa neascultării.....	440
Boala lui Anghel.....	442
Ciudatele căderi de pietre.....	444
Ca o vulpe.....	448
„Pârjolitorul”.....	449
Cei o sută de dolari.....	453
Demonizata din Egaleo.....	454
„Sunt tatăl tău!”.....	456
Tânărul și mediumul.....	457
„Nu rosti numele ăsta!”.....	460
„Eu am demon!”.....	461
Metania monahului.....	463
Demonul, îngerul și Maica Domnului.....	464
Principalele izvoare.....	471

Distribuție:
S.C. Egumenița S.R.L.
O.P. 1
C.P. 150
800380 Galați
tel./fax: 0236-326.730
e-mail: editura@egumenita.ro
www.egumenita.ro

Tipărit la
S.C. EURIKA EURODIPS S.R.L.
Galați, Str. Unirii nr. 183
Tel./Fax: 0236.462799
e-mail: evrika@galati.astral.ro

„Există demoni? Ce sunt demonii? Cum lucrează ei? Ce putere au ei asupra oamenilor? Adică, asupra noastră?... Adică, asupra mea? Și cum pot sta departe de influențele lor?”

Cartea de față este o culegere de întâmplări adevărate despre diavoli. Cei slabi în credință le vor privi cu scepticism. Dar fiii Bisericii vor ști să le citească cu luare-aminte...

Ne aflăm într-un război foarte dur cu puterile întunericului. Într-un război de care, din păcate, din ce în ce mai puțini oameni sunt conștienți. Ceilalți, însă, din comoditate, din lene, din pricina iubirii patimilor, par să ignore acest război. Și, când li se întâmplă să asiste la o slujbă la care preoții Bisericii alungă duhurile necurate dintr-un îndrăcit, sunt pur și simplu șocați. Pentru că își dau seama că ei înșiși trăiesc într-o lume ireală, fără draci, fără îngeri, fără Dumnezeu. Și contactul cu realitatea îi sperie.

Fără a considera că frica de diavol e un factor misionar ce trebuie pus în valoare cu insistență, nu putem să nu ținem seama de faptul că Dumnezeu îngăduie ca unii să se apropie de El pe căi directe, iar alții pe căi ocolite. (Un exemplu: o fană pătimașă a muzicii rock s-a convertit la o viață ortodoxă atunci când diavolul a luat-o la propriu în brațe...)

Nădărdum că printre cititorii acestei cărți se vor afla și unii care, înțelegând cât de puternică, de variată și de vicleană este lucrarea diavolului, vor înțelege și că există o putere mai mare decât a lui, puterea lui Dumnezeu. Și vor căuta să se apropie de El, cu răbdare, cu curaj, cu dorința de a birui în lupta cu puterile întunericului și de a ajunge în Împărăția Sa...

